

༡༡། །སླིང་ཐིག་དུམ་གཉིས་ཀྱི་སློན་དབང་ཟབ་བྲིད་

མན་ངག་ལམ་ཀྱི་སློན་མེ།

བྱུང་བདག་པ་པར་སྐལ་བཟང་གིས་གསུངས།

སྐལ་བྱུང་བསྟན་ཆོ་འཕེལ་གྱིས་ཡི་གེར་ཨབ།

ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་།

༡༡། །སླིང་ཐིག་དུམ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དོན་
ཟབ་བྲིད་མན་ངག་ལམ་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་
བཞུགས་སོ།།

ཁྱབ་བདག་པཊ་སྐལ་བཟང་གི་ཞལ་གསུང་།
ཞལ་སྒྲོབ་ཐུབ་བསྟན་ཆོ་འཕེལ་ནས་ཡི་གེར་བཀོད།

ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་།

སྒྲིང་གཞི།	1
ཉིན་དང་པོའི་དབང་དོན་ཟབ་ཁྲིད།	2
ཉིན་གཉིས་པའི་དབང་དོན་ཟབ་ཁྲིད།	30
ཉིན་གསུམ་པའི་དབང་དོན་ཟབ་ཁྲིད།	76
ཉིན་བཞི་པའི་དབང་དོན་ཟབ་ཁྲིད།	104
ཉིན་ལྔ་པའི་དབང་དོན་ཟབ་ཁྲིད།	139
ཉིན་རྒྱུ་པའི་དབང་དོན་ཟབ་ཁྲིད།	163
ཉིན་བདུན་པའི་དབང་དོན་ཟབ་ཁྲིད།	199
ཉིན་བརྒྱད་པའི་དབང་དོན་ཟབ་ཁྲིད།	250
ཉིན་དགུ་བའི་དབང་དོན་ཟབ་ཁྲིད།	282
ཉིན་བརྒྱ་བའི་དབང་དོན་ཟབ་ཁྲིད།	283

སློང་གཞི།

སྐྱེ་ཆོ་གང་པོར་འོ་བརྒྱལ་འཛེམས་མེད་ཐོས་བསམ་སློམ་པས་བསྟན་པ་འཛིན།
ཉམས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་དགོངས་པའི་ཕྱལ་རྫོགས་མདོ་སྡགས་གཞུང་བརྒྱའི་ཆོས་གཏེར་
བརྟེན།

མཁས་བརྩན་གྲུབ་པས་ས་ཡི་སློང་དུ་ཡང་དར་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་བརྩན་གས།
བྱབ་བདག་སྤྲུལ་པ་རྒྱའི་མཚན་ཅན་སློང་གི་དབུས་ནས་ལན་བརྒྱར་གས།

རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་སྟོན་པ་གཉིས་པ་མཚུངས་མེད་བྱིན་ཅན་སྤྲུལ་པས།
ཐུགས་བརྩེས་མ་འདོར་དབང་དོན་ཟབ་བྲིད་སྐལ་ལྷན་བུ་ལ་སྦྱལ་བ་འདི།
ལས་ཉོན་ནད་ཀྱིས་ཡུན་དུ་མནར་བའི་ཁམས་གསུམ་སྐྱེ་རྒྱའི་འགོ་བ་ལ།
པན་པའི་སེམས་ཀྱིས་སོར་ཅེའི་སྤྲུག་གིས་ཤོག་བུའི་ངོས་སུ་ཡི་གེར་བཀོད།

ཅེས་ཆོག་བཅད་ཐུང་དུ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་གང་ཞིག་སློང་བྱ་ནི། དེ་ཡང་དོ་གྲུབ་ཆེན་གྱི་
འབྱུང་འགྱུར་ལུང་བསྟན་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ལས། །མདོ་ཁམས་ཡུལ་ནས་པརྒྱའི་
མིང་ཅན་གྱིས། །ནགས་བྲོད་གངས་འདབ་པརྒྱ་ཐང་ཆེན་དུ། །སྤར་མེད་གནས་
སུ་རྟེན་བཞེངས་འགོ་བ་སྐྱེ་བས། །སོགས་འབྲུལ་མེད་དེ་རྫོང་འགྲུལ་གིས་ལན་
གཅིག་མིན་པར་ཡང་ཡང་བསྡགས་པ་ལྟར། །བྱབ་བདག་གདོད་མའི་མགོན་པོ་དུར་
སྤྲིག་གར་གྱི་རྣམ་ཐོལ་དུ་བྱོན་པ། མཁས་བརྩན་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་ ཟབ་

བྱུང་བ་དག་པ་རྒྱ་སྐལ་བཟང་གིས་གསུངས།

གསང་ཐོག་དགའི་མཛོད་འཛིན། དོན་གྱི་སྒྲིབ་དུ་མཚན་ནས་སྒྲོམ་ན་ལ་ཆོས་རྩེ་པ་རྒྱ་
སྐལ་བཟང་ངམ་ཐུབ་བསྟན་ལུང་རྟོགས་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་གིས། རྒྱལ་
དབང་པ་རྒྱ་ཀ་རས་བདུད་ཅི་སྟོན་གྱི་སྒྲུབ་པ་མཛོད་སའི་པ་རྒྱ་ཐང་ལུང་རྟོགས་པ་རྒྱའི་དགའ་
ཆོས་གྱི་ངོ་མཚར་སྟོང་ལྷན་གངས་རྒྱན་གསེར་གྱི་པ་རྒྱའི་གཙུག་ལག་ཁང་དེར། བོད་
རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ཤིང་མོ་ལུག་གི་ལོར། སྟོང་ལོ་རྒྱུད་གིས་ཁྱེད་བཞིན་ས་གནི་
གསེར་མདོག་རྩ་ཐུར་བའི་ནམ་ལྷ་སྟོན་ཀའི་དུས་སུ། ལས་ཅན་དག་པའི་འཁོར་
ཆོགས། དུར་སྒྲིག་འཛིན་པའི་དམར་སེར་འདུས་པ་དང་གོས་དཀར་ལུང་ལོའི་སྟེ་
སོགས་སྐལ་ལྷན་རྟེན་མཆོད་ལུ་མ་ཡོངས་ལ། ཟབ་གསང་སྟིང་ཐོག་དུམ་གཉིས་ཀྱི་
དབང་ལུང་བྲིད་གསུམ་གནང་སྐབས། སྟོན་བྱེད་དབང་གི་དཀར་གནས་ལ་འགྲེལ་
བཤད་མཛོད་པ་རྣམས་ཡིག་ཐོག་རྩ་བའོད་པ་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་། རྒྱུལ་རྩེ་བྲ་
མ་རིན་པོ་ཆོས་གསུངས་བའི་དབང་དོན་ནི། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ལུས་པ་ང་
ནི། སྟོ་གོས་དམན་ཞིང་སྟོང་བ་རྒྱུད་། ཐོས་རྒྱ་མེད་ཅིང་གོ་རྟོགས་ཉུང་བས།
རྩོད་བྱེད་ཆོག་ལ་ཡིག་ནོར་མང་། བརྩོད་བྱ་དོན་ལ་མ་རྟོགས་ཕྱོགས་རྟོགས་སོགས་ཀྱི་
ནོར་འབྲུལ་མང་པོ་ཡོད་པས་གཟིགས་པ་པོ་ཡོངས་ཀྱིས་དགོངས་གནང་ཡོད་པར་མཁྱེན་
མཁྱེན།

ཉིན་དང་པོའི་དབང་དོན་ཟབ་བྲིད།

ཉིན་དང་པོའི་དབང་ནི། ཞི་ཁྱོ་ཁྱོམ་དཀྱུགས་ངན་སོང་སྟོང་བ་སོགས་ཀྱི་སྟོ་གོན་ཡིན། དེ་ཡང་རི་རྒྱུད་དུ། གསང་སྟོགས་དངོས་གྲུབ་
དོན་གཉིར་ན། །འཛིག་རྟེན་ཆོ་འདིའི་ཞེན་པ་དོར། །སོགས་ཀྱི་དབང་ཆོག་སོང་མཐར་ཐེབས་པའི་འཕྲོས་དོན་ནི། འདིའི་དུམ་
གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་འདོན་ཆའི་ལུང་འདི་ཐམས་ཅད་སྟུར་རྩོགས་སྒྲུལ་དུག་པ་འཛིགས་བྲལ་

བྱང་ཆུབ་རྗེ་རྗེ་སྐྱེ་མཁུན་ནས་ཀྱང་ཐོབ་ཡོད། དེ་མིན་ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་སྒྲིབ་གི་
གསུང་པོད་དགུའི་ལུང་འདི། སྤར་ར་ཆེན་མ་འདས་སྤྱུལ་སྤྱུ་ཟེར་རྒྱ་ཞིག་ལ་སྤྲུལ་
མཁས་པ་ཆེན་པོ་པཎྌ་མདོ་སྤྲུགས་ཟེར་བའི་སྤྱུལ་སྤྱུ་ཞིག་ཡོད། དེའི་མཁུན་ནས་ཆ་
ཚང་ཐོབ་ཐྱིད་ཡོད། ད་ལྟའི་ནས་འདོན་ཆ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་གནད་གང་ཆེ་དག་
གི་ལུང་དེ་ཚོ་ཆེ་ཐུབ་ཆུང་ཐུབ་འདོན་ཆགས་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། གཙོ་བོ་ད་ལྟའི་དབང་གི་
སྐབས་རེད། སྤྱིར་ན་དབང་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱད་དེ་མདོ་ལམ་ནས་ཀྱང་འབྱུང་།
དཔེར་ན། འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་གསུངས་པ་སོགས་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་
སྟོན་ཡོད་པ་ཚང་མས་མཁྱེན་བཞིན་པ་རེད། རེད་དེ། གཙོ་བོ་སྤྲུགས་རྒྱུད་ལས་
སྤྱིན་ཅིང་གོལ་བའི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ལ་དབང་གིས་བྱུང་བར་མ་ཆོད་ཐོག་མའི་ལམ་
ཀྱི་འཇུག་སྒོ་ནས་དངོས་གཞི་མཐར་ཕྱིན་པའི་བར་གྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལ་དབང་
གིས་མ་བྱུང་བ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། དེ་ཡིན་ན་མདོའི་སྐབས་ནས་འོད་ཟེར་ཆེན་
པོའི་དབང་བསྐྱར་གྱིས་མཐའ་འབྲས་ལ་སྦྱོར་བའི་དགོངས་དོན་དེ། ཐབས་ཀྱིས་བྱུང་
པར་དུ་བྱས་པའི་སྤྲུགས་ལམ་ནས་གཤམ་དོན་སྤྱུངས་ཤིང་བསྟན་ཡོད་པས་ན། སྤྲུགས་
ལ་ཡང་ཐུན་མོང་ལྟར་ན་རྒྱུད་སྟེ་བཞི། ཐུན་མིན་སྤྱེ་འགྱུར་རང་ལུགས་ལ་རྒྱུད་སྟེ་
དུག་ཏུ་སྟེས་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་རི་བཞིན་པར་འབྱུང་། དེའི་ནང་ནས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་
མཚོན་ན། རྒྱ་དང་དབུ་རྒྱུན་གྱི་དབང་གསུངས་ཡོད་པས། མི་བསྐྱོད་པ་རྒྱའི་
དབང་། རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྷན་དབུ་རྒྱུན་གྱི་དབང་། མཐའ་རྟེན་རྟེས་གནང་དང་
བཅས་པ་དང་ནི། སྦྱོད་རྒྱུད་ལ་མཚོན་ན། རྒྱ་དང་དབུ་རྒྱུན་གཉིས་ཀྱི་ཁར།
སྤར་བ་མཐའ་ཡས་རྗེ་རྗེའི་དབང་དང་། དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་བྱིལ་བུའི་དབང་། རྣམ་
པར་སྤང་མཛད་མིང་གི་དབང་དང་བཅས་པའི་དབང་ལྟ་ཡིས་སྤྱིན་པར་མཛད་པ་རེད།

དེ་བཞིན་དུ་ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བཏང་ན་སློབ་མའི་དབང་ལྡེའི་སྟངས་ལ་རྟོག་སློབ་
དཔོན་གྱི་དབང་དང་དུག་གིས་རང་རྒྱུད་སློན་པར་མཛད་པ་རེད། སྐྱགས་སྒྲ་མེད་ནང་
རྒྱུད་ཡོག་རྣམ་གསུམ་གྱི། ས་རྒྱུད་མ་རྒྱ་ཡོགས་བུམ་གསང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཚིག་
དབང་དང་བཞི་བསྐྱར་དུས། དེའི་ནང་ནས་བུམ་པའི་དབང་གིས་རྒྱ་ཡུང་ཁམས་སྒྲེ་
མཆེད། ཐམས་ལྟར་སྒྲུང་བ་རགས་པ་ཐམས་ཅད། ཡེ་ནས་རྒྱལ་བའི་དགྱིལ་
འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་སྟོང་བཅུད་ལྷ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་དག་པའི། སྐྱོང་རྟེན་གོ་
འཕང་གིས་བོན་བཞག་པ་རེད། དེའི་སྟངས་ལ་མཆོག་དབང་གོང་མ་གསུམ་གྱི་རྫོགས་
རིམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲེ་བའི་སྟོང་རུང་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །མ་རྒྱུད་ཨ་རུ་ཡོག་གིས་གསང་བ་
ཐབ་མའི་དབང་གསུམ་གསུངས་ཡོད། ཁྱད་པར་དུ་གསང་དབང་དང་ཤེར་དབང་གི་
སྐལ་པས་ལ་བུམ་གསང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཚིག་དབང་རིན་པོ་ཆེ་དང་བཞི་བོ་དེ་སྐལ་
གཅིག་ཏུ་རྫོགས་རྒྱུ་དང་། སྟོང་བཞིས་བྲངས་བའི་དགའ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས།
སངས་རྒྱལ་སྐྱབ་ཞིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་རུང་གིས་བོན་རྒྱུད་ལ་བཞག་པའམ། ཡང་ན་
ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྟོང་རུང་བྱེད་པ་རེད། རྫོགས་ཆེན་ཨ་ཏི་ཡོག་གི་ཐུན་མིན་
མན་ངག་སྟེ་ཡིན་ན། དབང་བཞི་བ་ལས་ཕྱིས་པའི་སྟོས་བཅས་སྟོས་མེད་ཤིན་ཏུ་སྟོས་
མེད་རབ་ཏུ་སྟོས་མེད་བཅས་བཞི་ཡི་རྣམ་བཞག་མཛད་ཡོད་པ་དེ་ཡང་གང་འདྲ་རེད་ཟེར་
ན། རྩལ་ཆོན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྟོས་བཅས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར། མཆུལ་
དང་བུམ་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྟོས་མེད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར། བརྟེན་དང་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཤིན་ཏུ་སྟོས་མེད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར། ལྷ་སྟངས་དང་གཟིགས་སྟངས་ལ་བརྟེན་ཏེ་
རབ་ཏུ་སྟོས་མེད་ཀྱི་རིག་པ་མཛོན་སུམ་གྱི་དབང་བསྐྱར་བས། སྐྱགས་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུད་
སྟེའི་དབང་གི་རིམ་པ་ནི་དེ་བཞིན་རེད། དེའི་ནང་ནས་སྐལ་པ་དོན་ནང་རྒྱུད་ཡོག་སྟེ་

གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་པ་མ་རྒྱུ་ཡོ་གའི་ཕྱི་ཕན་པའི་དབང་བཅུ། རང་རྒྱས་པའི་དབང་ལྔ།
གསང་བ་ཟབ་མེད་དབང་གསུམ་བསྐྱར། རྫོགས་པ་ཨ་རྒྱ་ཡོ་གས་ཕྱི་དབང་རྒྱུད་གྱི་
རྒྱ་བོ་བཅུ། རང་དབང་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བོ་བཅུ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གསང་དབང་རྫོགས་
པའི་རྒྱ་བོ་དང་། སྐྱབ་དབང་གྲགས་པའི་རྒྱ་བོ་དང་བཅས་པའི། དབང་མཆོག་
སུམ་ཅུ་ཙུག་བསྐྱར་བ་ཡིན་ན། རྫོགས་ཆེན་ཨ་ཏི་ཡོ་གས་གོང་དུ་སྒྲོས་པ་ལྟར་ནང་
རྒྱུད་སྟེ་གསུམ་དང་ཐུན་མོང་གི་དབང་བཞི་བ་ལས་བྱེས་པའི་དབང་བཞི་ལ། འོག་
མའི་དབང་ཐམས་ཅད་ཡར་ལྡན་དུ་རྫོགས་པ་དང་། བྱུང་པར་དུ་རྫོགས་ཆེན་མན་ངག་
སྟེས་ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སྒྲོན་མ། རང་སྒྲོས་བྲལ་གཉུག་མའི་ཡེ་ཤེས། ཀ་དག་
ཁྱེགས་ཆོད་ཀྱི་དགོངས་པའི་དབྱིངས་སྤྱང་འོད་གསལ་གྱི་སྤྱང་ཆ་ཤར་བ་ལ། རྒྱུང་
བཞག་རྒྱུད་སྒྲོན་མའི་རིག་གདངས་འཆར་བའི་སྟེ་བྱིས་ཏེ། དག་པ་དབྱིངས་སྒྲོན་གྱིས་
རྒྱན་བཀྲམ་དུས། ཐོག་ལེ་སྟོང་སྒྲོན་གྱིས། རྒྱ་ཡིས་མ་བསྐྱེད་རང་བྱུང་གི་
དབྱིངས་ལ། རྒྱུན་གྱིས་མ་སྐྱབ་ནི་ཁྱོད་ཆོས་བུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་རིམ་བཞིན།
སྤྱང་བཞི་མཐར་ཕྱིན། སྟེ་མེད་གཉུག་མའི་གཏན་སྤྱིད་ཟིན། འོད་ལུས་འཕྲོ་ཆེན་
གྱི་སྐྱར་བཞེངས་བའི་མན་ངག་བསྐྱར་པས། ཟབ་པ་ཀུན་གྱི་མཐར་ཐུག་ཀུན་ཏུ་བཟང་
པོའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར་ན། ལམ་དང་ཐོག་པ་མཐའ་དག་གི་ཟབ་གནད་
ཐམས་ཅད་འདིར་འདུས་པས། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་མཆོན་དང་དོན་མཐུན་པ་ཡིན་ལ།
དེ་ཉིད་ཀྱང་དབང་བཞིའི་སྒྲོམ་ནས་འཆད་ཐུབ་ཅིང་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ཡོངས་སུ་
ཆོང་བཞིག་རེད། འདི་བཞིན་བཤད་ཡོང་ན། སྤྱི་འབྱུང་རྒྱུ་ཆེན་མའི་བཀའ་གཏེར་གྱི་
བརྒྱུད་པའི་བབས་སེའི་བྱུང་པར་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་ངས་རྒྱ་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེན་རེད།
དེའི་སྒྲོར་དེ་གསར་བུ་ཆོལ་གསལ་འདེབས་ཤིག་བྱས་ན། བཀའ་མ་ལྟར་དུ་བྱས་ན་ཕྱི་

རྒྱུད་སྡེ་གསུམ་འདི་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་གསང་བའི་ལུགས་དེ་གཙོ་ཆེ་ཞིང་། སློན་
ཡིན་ན་བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་སློན་ས་དར་སློལ་ཆེན་པོར་ཡོད་པ་རེད། བད་རྒྱུད་སྡེ་
གསུམ་གྱི་མ་རྒྱུ་ཡོ་ག་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་མཆོན་ན། ཐུན་མིན་སྒྲུ་འཕྲུལ་དུ་བའི་སློར་ཐམས་
ཅད། རྒྱལ་པོ་ཇོ་ནས་སྤྲུལ་མོ་གོ་མ་དེ་བའི་བར་དུ་སློད་པའི་ཉེ་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ཏེ་རང་རང་
གི་ཆོས་བུ་དང་བཅས་པ། དེ་རྩི་འཆང་གི་སར་གཤེགས་པ་ནས་སྤྲུལ་མོ་འདི་སློབ་མ་
སངས་རྒྱལ་གསང་བ་ནས་བུ་མ་མི་ཏུ་དང་ལོ་ཙ་མ་གཉིས་སོགས་ལ་བརྒྱུད་དེ།
དེ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཞུབས་དང་ཟུར་སོགས་ལ་བབས་པ་རེད། ཨ་རུ་ཡོ་ག་
ཐམས་ཅད་གཞུབས་ཆེན་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་བལ་པོ་བྲུ་ཤའི་ཡུལ་གྱི་སློབ་
དཔོན་སོགས་ལས་གསོན་པ་དང་། ཨ་ཏི་ཡོ་ག་དེ་སྒྲུལ་སྒྲུ་དགའ་རབ་དེ་རྩི་ནས་
འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉིན་དང་ཕྱི་མེད་ཏ། དེ་བཞིན་ཨོ་རྒྱལ་སངས་རྒྱལ་གཉིས་པ་
དང་བུ་མ་པོ་རོ་སོགས་ནས་བརྒྱུད་ཡོང་བ་རེད། མདོར་ན་བད་རྒྱུད་སྡེ་གསུམ་པོ་
དགོངས་པ་བརྟེན་དང་སྟན་བརྒྱུད་དེ་བརྒྱུད་པའི་བབ་ལུགས་རྣམ་གསུམ་ལ་བསྐྱུས་ནས་
བཤད་རྒྱུ་རེད། གཏེར་མ་ཟེར་རྒྱུ་འདི་ནི། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོས། ཤིན་ཏུ་ཟབ་
པའི་མཐར་ཐུག་སྤྲིང་པོ་རྣམས། །སྤྱིར་ཡང་བོད་རྣམས་གསར་ངེས་ཆེ་བ་
དང་། །སྤྲིགས་མའི་འགོ་ལ་ལྷག་པར་སྤྲིང་བཅེ་བས། །མཐའ་དབུས་ཐམས་ཅད་
གཏེར་གྱིས་གང་ནས་བཞག། ལས་ཅན་བུ་དང་འཕྲད་པའི་སློན་ལ་མ་
བཏབ། །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། མ་འོངས་སྐལ་ལྷན་ལས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྒྲ་
རྩོགས་སྤྲུགས་གསུམ་དང་། སྒྲུབ་སྡེ་བརྒྱུད་སྤྱི་ཁྱེ་བྲག་གི་ཟབ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཏེར་
གནས་སོ་སོར་གཏེར་དུ་སྤྲས་ནས་གཏེར་སྤྲང་དག་ལ་གཉིར་དུ་གཏད་ནས་དེ་དུས་ཀྱི་རྩི་
འབངས་ལོ་པན་ས་ཆེན་གྱི་སེམས་དཔའ་དག་གིས་དབང་འབྱོར་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་གང་

འདུལ་སྐྱུལ་བའི་སྐྱུ་རུ་བསྟན་ནས་དུས་བབས་ཀྱི་འགྲོ་དོན་མཛད་རྒྱ་དང་། བརྒྱད་
པའི་བབས་ལུགས་ལ་ཡིན་ན། བཀའ་གཏེར་སྤྱི་མཆོངས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་གསུམ་གྱི་སྟེང་
དེ་ན། གཏེར་མའི་སྒྲོས་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་བབ་ལུང་བསྟན་གྱི་བརྒྱད་པ། སྒྲོན་ལམ་
དབང་བསྐྱར་གྱི་བརྒྱད་པ། མཁའ་འགྲོ་གཏད་རྒྱུའི་བརྒྱད་པ་གསུམ་བསྟན་པས་
བརྒྱད་པ་དྲུག་ལྡན་རེད། དེའི་བརྒྱད་པ་དྲུག་ལྡན་དང་། ད་རུང་དེའི་སྟེང་དུ་ཉམས་
ལེན་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་བརྒྱད་པ། སྟན་བརྒྱད་དམར་བྲིད་ཀྱི་བརྒྱད་པ། སྟོན་ལས་
ཕྱག་གཞིས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་གསུམ་པོ་བསྟན་ཡོང་ན། སྤྱི་འཕྱར་བརྒྱད་པ་དྲུག་
གསུངས་པ་དེ་རེད། དེ་ལྟར་ན་ད་རེས་བཀའ་གཏེར་དག་སྤྱང་གི་བརྒྱད་པ་གཅིག་
འདུས་ཀྱི་སྒྲིན་བྱེད་ཟབ་མའི་དབང་མཆོག་བསྐྱར་བའི་སྐྱབས་སུ་བབས་པ་རེད།
འདིར་དབང་གི་རོ་བོ་དང་། དབང་གི་དབྱེ་བ། དབང་འདི་ཅི་འདྲ་ཞིག་བྱས་ནས་
གྲུབ་ཚུལ། དབང་བསྐྱར་བའི་དགོས་པ་སྟེ་རྣམ་པ་བཞིའི་སྒྲོན་སྤྱིར་རྒྱུ་འབྲུལ་
བྱ་བའི་ལུགས་ལྟར་དུ་བྱས་ནས་ཁུས་ན། དབང་གི་རོ་བོ་དེ་ཨ་ཁྱིའི་ཁྱིའི་སྤྱི་ལས་
བྲངས་ན། མདོན་པ་གཏོར་བའམ་སྒྲུག་པའི་དོན་ལ་གསུངས་པ་རེད། སྤྲུགས་ཀྱི་
ཟབ་མའི་དབང་མཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོབ་མའི་སྒྲོག་གསུམ་ཆ་མཉམ་དང་བཅས་པའི་དྲི་མ་
འབྲུད་ཅིང་དག་པར་བྱས་ནས་གཏོར་བ་དང་། ཡེ་ནས་རང་ལ་གནས་པའི་དོན་མཆོག་
ཡེ་ཤེས་མདོན་དུ་གྱུར་བའམ་འཆར་བའི་རུས་པ་རྒྱུད་ལ་འཛོག་པས་སྒྲུག་པར་བྱེད་པའི་རོ་
བོ་ཅན་ཞིག་ལ་གསུངས་པའོ། །འདིའི་དབྱེ་བ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་ཐོག་ནས་
བཤད་ན། གཞི་དུས་ཀྱི་སངས་མི་གཉིད་འཕྲུག་སྒྲོམ་འཕྲུག་གི་གནས་སྐབས་གཞི་ཡི་དྲི་
མ་སེལ་རྒྱ་དང་། ལམ་དུས་ལ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྒྲོག་གསུམ་ཆ་མཉམ་དང་
བཅས་པ་དང་། ཆོས་ལོངས་སྤྱུལ་གསུམ་རོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་བཞི་དང་བཅས་པའི་དག་བྱ་

དག་འབྲས་ལ་སྐྱར་ན། ལུས་དང་ཅ་སྒྲུབ་སྐྱར་དག་ དག་དང་རྒྱུད་ལོང་སྐྱར་དག་
ཡིད་དང་ཐིག་ལེ་ཆོས་སྐྱར་དག་ སྒྲེ་གསུམ་ཆ་མཉམ་དེ་བོ་ཉིད་སྐྱར་དག་པ་དང་
བཅས་པའི། ལམ་དུས་ལམ་བཞི་སྒྲོམ་པས་འབྲས་དུས་སྐྱབ་ཞི་དག་པར་བྱེད་པའི་
དབང་བཞི་ཡིན་ན་དེའི་ནང་ནས་ཟབ་དབང་གསུམ་སྦྱོད་རིག་མཉམ་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་
ཅན་གྱི་དོ་སྒྲུབ་བསྐྱར་རྒྱ། གཙོ་བོའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་རེད། དབང་ཟེར་རྒྱ་འདི་ཚུལ་
ཇི་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཐད་ནས་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱེད་ཐབས་སམ་གསང་ཆེན་དོན་ཐེག་པའི་ལམ་
ལ་ཐོག་མར་འཇུག་པའི་འཇུག་སྒྲོ་ཡང་རེད། དེ་ཡིན་ན་གཞི་ལ་ཡེ་ནས་གནས་པ་དེ་
ལམ་གྱིས་སྒྲིན་པར་བྱས་ནས། དོན་ཐེག་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་དབང་ངམ་
རུས་པ་ཐོབ་པས་ན་དབང་ཞེས་པའི་བརྟུང་སྐྱར་བ་རེད། དེ་ཡིན་ན་རྒྱ་གཉིས་རྒྱུ་
བཞི་ཆོགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་གི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུང་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས། ཟབ་དོན་
སྒྲགས་གྱི་རྟོགས་པ་ཁྲུང་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་དངོས་སུ་དབང་དུས་སུ་སྦྱེ་བའམ་ཡང་ན་སྦྱེ་
རུང་གི་རུས་པ་རྒྱུད་ལ་འཇོག་པ་ཞིག་རེད། དེ་ཡིན་ན། རྒྱ་གཉིས་པོ་གང་རེད་ཟེར་
ན། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱ་གཉིས་ཀ་རེད། མཚུངས་ལྡན་གྱི་
རྒྱ་ནི་སྒྲོབ་མའི་ཅ་ཐིག་རྒྱུད་གསུམ་སེམས་དང་བཅས་པ་ལ་དབྱེར་མེད་པར་ཁྲུབ་ཅིང་
གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱ་ནི། དབང་རྩམ་སྒྲགས་དང་ལྷ་
དགོངས་ཁྲུང་པར་ཅན་གྱི་རབ་གནས་བྱིན་རྒྱལ་དང་ལྷན་པ་གཉིས་ཀ་དང་། རྒྱུ་
བཞི་ནི། དུས་རྒྱུན་ལྟར་དུ་རྒྱུའི་རྒྱུ་། བདག་རྒྱུ་། དམིགས་རྒྱུ་། དེ་མ་
ཐག་རྒྱུ་དང་བཞི་བོ་ཡིན་ན། དབང་གི་སྒྲོད་རུང་དུ་གྱུར་བའི་སྒྲོད་ལྷན་གྱི་སྒྲོབ་མ་དེ་
རྒྱུའི་རྒྱུ་དང་། སྒྲོབ་མའི་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་རྒྱལ་ཐུབ་པའི་དབང་བསྐྱར་བའི་རུས་པ་
ལྷན་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་དེ་བདག་པོའི་རྒྱུ་། དེ་དང་དེའི་རུས་པའི་

བྱུང་པར་དང་ལྷན་པའི་རྩལ་སྤྲུགས་ཏིང་འཛིན་དེ་དམིགས་པའི་རྒྱུན། དབང་གི་སྦྱོར་
དངོས་རྩལ་གསུམ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བའམ་དབང་གི་ཆོག་སྤྲུམ་སྤྲུམས་ཕྱི་མ་ཕྱི་
མའི་གོ་ཕྱི་བས་ན་སྤྲུམ་དག་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། གསང་
སྤྲུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཐུན་མས་ནི། བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་རེད།
དཔེར་བཞག་ན་ནོར་བུ་དང་སྒྲུན་གྱི་རྩལ་པ་བཞིན་དུ་གསང་སྤྲུགས་ཐབས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་བྱུང་
པར་ཅན། སྤྲུགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཏིང་འཛིན་འདི་ཆོའི་རྩལ་པ་ལ་སྒྲོན་དུ་མེད་པ་ཡིན་
པ་དེ་གྲགས་ཤིང་དོན་ལ་གྲུབ་པ་རེད། དེ་དག་གིས་དབང་གི་ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ།
དབང་འདི་ཇི་ལྟར་གྲུབ་ཚུལ་རྣམས་རགས་བསྐྱུས་ཅམ་ཞུས་ནས། དབང་བསྐྱར་
ཐབས་ཤེས་པའི་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་རེད་ཟེར་ན། སྦྱོར་ན་ཐེག་ཆེན་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་
ལམ་ལ་ཞུགས་རྒྱུ་དེ་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་རེད། དེ་ཡིན་ན། ཡིད་ཤེས་
བདེ་སྦྱར་དུ་སྦྱོབས་པ་སྤྲུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་དུས། སྒྲིན་བྱེད་དབང་གིས་སྒྲིན་པར་
བྱེད་པ་གཅིག་པུ་མ་གཏོགས་གཞན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་འཕང་བདེ་ཞིང་སྦྱར་བའི་ཚུལ་
ཀྱིས་ཐོབ་ཐབས་མེད། མདོ་ལམ་ན་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་མང་པོར་ཆོགས་བསགས་
ནས་རང་འབྲས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོ་སྦྱོས་ལས་དང་པོའི་ས་ནས་བཅོན་ཐབས་སུ་འཇུག་ཟེར་
རྒྱུ་ཞིག དབང་གི་མཐུ་མིན་ན་གཞན་ན་སྤྲིད་རྒྱུ་ཅན་ཞིག་མ་རེད། དབང་གིས་
རྒྱུད་སྒྲིན་པར་མ་བྱས། དམ་ཆོག་གི་སྦྱང་མཚམས་དང་། སྦྱང་བྱའི་རྣམ་གངས་
ཅམ་ཡང་མི་ཤེས་པ་ཞིག་གིས། གདམས་པ་སྒྲོག་གཏམ་ཆོག་ཁ་ཤས་ཀྱིས་གོ་ལ་
བཅུག་ཡོད་ཟེར་ན་དགའ་མོ་རེད། གཞན་ཡང་ཐོས་པ་ཁ་བྲེར་གྱིས་གཞན་རྩལ་སྒྲོ་བ་
ནི་ཙམ་གྱི་སྒྲིད་འབྲེལ་པོས་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་ཏིང་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཕྲོར་རྒྱུ་དེ་དེ་
བས་ཀྱང་དགའ་བ་རེད། དེ་ལྟར་ན་ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྷན་གྱི་རིམ་པ་

གཅིག་ལ་གཅིག་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། སོ་བྱང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་རྒྱ་དེ།
ཆོ་འདྲིར་གྲོལ་བ་མཛོན་གྱུར་རམ་དེའི་རུས་པ་རྒྱད་ལ་འཛོག་རྒྱུར་མེད་ན་མི་རུང་བའི་རྒྱ་
རྒྱུན་རེད། མགོན་པོ་བྱམས་པས། གཞན་གྱིས་བརྗོད་མིན་ལྟར་ཅིག་
སྦྱེས། །གང་དུ་ཡང་ནི་མི་རྟེན་དེ། །སྒྲུབ་པ་དུས་ཐབས་བསྟན་པ་
དང་། །བདག་གི་བསོད་ནམས་ལས་ཤེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
དབང་མ་ཐོབ་པའམ་ཚུལ་བཞིན་ཐོབ་མེད་པ་ཡིན་ན། གསང་བ་སྤྲུགས་རྒྱུད་ཟབ་མའི་
ཡི་གེ་བཟུ་རྒྱ་ཉན་རྒྱ་ཚམ་ཡང་མི་རུང་ན། སྒྱུབ་པ་དེ་བས་ཀྱང་མི་རུང་བར་མ་ཆད།
བསྒྱུབས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་པ་རེད། དབང་མ་ཐོབ་ན་དངོས་གྲུབ་
མེད། །བྱེ་མ་བཅོར་བས་མར་མི་འབྱུང་། །གསུངས་པ་ལྟར་དུ་རེད། དབང་
སྒྱུར་ཚུལ་བཞིན་ཐོབ་ན། གོང་ནས་བཤད་མ་ཐག་པའི། སྦྱོན་དེ་དག་ལས་སྒྲིག་
ནས། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལམ་དང་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚུལ་བཞིན་འཇུག་ཐུབ་
པ་རེད། ཆོ་འདྲིར་དབང་གི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱིས་ཆོ་རིང་འབྱོར་བ་རྒྱས། བསམ་དོན་
ངང་གིས་འགྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐོ་རིས་ཀྱི་འབྱོར་བ་རྒྱས་ཤིང་། ཕྱི་མར་ངན་སོང་
མེད་ཅིང་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལམ་ལ་བགོད་པ་ལ་སོགས་པའི་འདི་དང་ཕྱི་མའི་དགེ་མཚན་མང་
པོ་ཞིག་མི་འདོད་ཀྱང་ངང་གིས་འབྱུང་། མདོར་བསྟན་ན། གསང་སྤྲུགས་རྟོག་
ཐོག་པའི་ཐོག་མའི་ལམ་གྱི་འཇུག་སྒོ་གཅིག་པུ་དེ་དབང་ཡིན་ན། སྦྱོན་བྱེད་ཀྱི་དབང་
འདི་བརྒྱད་ནས་གྲོལ་བྱེད་བསྐྱེད་རྟོགས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྒོམ་རྒྱ་དང་། འབྲས་བུ་
ཟུང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་རྒྱུ་ལ་ཕྱོགས་དགོས་པ་ཡིན་པས། ལྟ་བུ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བ་
དང་། ལྟ་དོན་ཚུལ་བཞིན་སྒོམ་པ། སྦྱོད་པའི་རུས་པ་ཐོབ་རྒྱ་དང་། སྤྲུགས་
དང་ཕྱག་རྒྱ་དོན་ལྟར་ལ་འགྱུར་རྒྱ། དེའི་སྐྱོང་དུ་ད་རུང་སྤྲུགས་སྒྲོམ་དམ་ཚིག་གིས་

ཐོབ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དབང་ལས་འབྱུང་བས། དབང་འདི་ཅི་ཞིག་ལས་ཀྱང་གནད་ཆེན་རེད། དབང་སློག་རྒྱུད་ལ་འཛིན་པ་དམ་ཚིག་རེད། སྒྲགས་རྒྱུད་སོ་སོའི་རང་ལམ་གྱི་དབང་གི་དམ་ཚིག་སྤྱད་བ་སློག་ལས་ཀྱང་གཅེས་པར་འཛིན་རྒྱུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་པ་དང་། སློག་གཅེས་པར་སྤྱད་ཞིང་འཛིན་མ་ཐུབ་ན། མི་ཆོ་གཅིག་གི་དོན་རེད། དམ་ཚིག་གཅེས་པར་མ་སྤྱད་པས་འགལ་ཉམས་འདས་རལ་ལ་སོགས་པར་གྱུར་སོང་ན། ཆོ་རབས་གཏན་དུ་ཕུང་བས། ཕུང་འཆོངས་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་ལས་འགོ་ས་གསུམ་པ་མེད་པའི་སྒྲགས་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས། དེའི་དམ་ཚིག་ཚུལ་བཞིན་སྤྱད་བའི་གནད་ཆེ་བ་ཞིག་མེད་རྒྱུ་དེ་ནི་འདི་ནས་ནན་གྱིས་ཞུས་པ་ཡིན། མཐར་ཐུག་བསྐྱར་ཐབས་བྲལ་བ་རྫོགས་ཆེན་ཡེ་གདལ་གཏིང་མཐའ་མེད་པའི་དོན། མེད་དང་ཕུལ་བ་ལྟན་གྲུབ་གཅིག་པུའི་ཡེ་ནས་ཆོས་སྐྱེ་ཆེན་པའི་རྫོགས་པའི་དོན་མཐོང་སོང་ན། རང་རིག་རྩལ་གྱི་དབང་ཆེན་ཐོབ་ནས་དེ་དུས་དབང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་སོང་བ་རེད། དེ་ལྟར་དུ་ནང་རྒྱུད་སྡེ་གསུམ་ཐུན་མོང་ལ་སྦྱར་ནས། དབང་སྤྱིའི་གོ་དོན་གྱི་ཕྱོགས་ཅུམ་ཞིག་ཞུས་པ་དང་བཅས་ཏེ། སྐབས་འདིའི་གང་ཞིག་བསྐྱར་ཐབས་ལ་འཇུག་བཞིན་པ་ནི། སྒྲགས་རྒྱུད་སྡེ་དུག་གི་ནང་ཆོན་ཐོག་ཅེ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ། དེ་ལས་རྫོགས་ཆེན་གྲོང་ཆེན་སྒྲིང་ཐོག་གི་ཆོས་སྡེ། གངས་ལྗོངས་རྫོགས་པ་ཆེན་པའི་བསྟན་པའི་ཤིང་རྟ་པ། གསང་འཛིན་དགའ་རབ་དཔའ་བོ་གཉིས་པ། ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བ་གྲོང་ཆེན་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུས་ལན་གསུམ་རྗེས་སུ་བབུང་ཞིང་སྤྱུལ་གཞི་དགོངས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བསྒྲགས་པའི། ཀུན་མཁྱེན་ཕྱི་མ་རིག་འཛིན་འཛིགས་མེད་གླིང་པའི་དགོངས་གཏེར་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་ལས་ཕྱོན་བའི། སྤོན་བྱེད་ཀྱི་དབང་དང་གོལ་བྱེད་ཀྱི་བྲིད། ཉམས་ལེན་གདམས་པའི་མན་ངག་དང་བཅས་པ་ཡོད་པའི་ནང་།

གི། གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་བྱིད་རྒྱུད་སྟེ་ལྟར་དུ། འདིར་བཞུགས་མང་ཆེ་བའི་དབང་དུ་
 བཏང་ན། སླིང་ཐིག་གོང་མའི་ཡ་བཞི་དང་། སྟོང་ཆེན་སླིང་ཐིག་གི་བྱིད་ཆེན་
 སོགས་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལྟར་དུ་རེད། ཉུང་ཤས་ལ་འང་སློན་གྲོལ་གཉིས་ཀའི་འཇུག་སྟོ་
 གཙོར་འདོན་གྱི་ཐོག་ནས། ད་རེས་སློན་བྱེད་ཀྱི་དབང་སྐྱབ་སྟེ་ལྟར་དུ་འབུལ་བའི་
 སྐབས་རེད། དེ་ཡིན་ན་འདི་དང་བསྐྱུན་ནས། རྒྱུད་སྟེ་དང་སྐྱབ་སྟེ་འདི་དབྱེ་རིམ་
 རགས་བསྐྱུས་ཞིག་ཞུས་ན། གསང་སྐྱགས་ལྷ་མའི་འཇིག་རྟེན་འདིར་གྲགས་ཚུལ་གྱི་
 ཐབས་ནས། སྤྱི་འགྱུར་རང་ལུགས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྟེ་དང་སྐྱབ་སྟེ་གཉིས་རེ་བྲེས་ནས་
 གསུངས་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ནང་གི་རྒྱུད་སྟེ་ནི། ང་ནི་འདི་ནས་མི་སྤང་
 ནས། །ལོ་ནི་བརྒྱུད་དང་བཅུ་གཉིས་ན། །ལ་སོགས་པའི་ནང་དོན་ལྟར་དུ་བདག་
 ཅག་གི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་སྤྱབ་པའི་དབང་པོ་སྐྱུ་སྐྱུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལེ་ཉི་ཤུ་རྩ་
 བརྒྱད་ཀྱི་མཚམས་ནས། དམ་པའི་རིགས་ཅན་དྲུ་མ་ལྟ་ཡིས། ལྟའི་ཡུལ་གྱི་རི་
 བོ་མ་ལ་ཡ་ཡི་རྩེ་མོ་ལ། མངོན་ཤེས་ཀྱིས་རིག་རྩུ་འཕྲུལ་གྱིས་འདུས་ཡོང་ནས།
 གདུང་ཚིག་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་བརྟོན་པའི་སྐབས་སུ་གསང་བདག་མངོན་སུམ་དུ་བྱོན་ནས་
 རིགས་ཅན་ལྷ་སོགས་རིག་འཛིན་འདུས་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་ལ། སྤྱི་འགྱུར་མིན་དང་དགའ་
 ལྟན། སུམ་རྩུ་རྩ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ལྷ་གནས་ལ་གྲགས་པའི་གསང་བའི་ཐོག་པ་དེ་
 ཉིད་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ། སློན་པོ་སྟོ་གོས་ཐབས་ལྟན་གྱིས་གསེར་གྱི་སྟེགས་བམ་
 ལ་བེ་རྒྱུ་ཞུན་མས་ཡི་གེར་བྲིས་ནས་དགོངས་པའི་རྩལ་བདུན་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྲས་
 པ་རེད་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། དེའི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱིས་ས་ཉོ་རའི་རྒྱལ་པོ་ཇ་ལ་མི་ལྟས་
 རོ་མཚར་བ་བདུན་བྱུང་ནས་དེའི་དབང་གིས་སྐྱབ་པ་མཛད་དུས་མི་ལྟས་དང་འཕུན་པར་
 རྒྱུད་སྟེ་འདི་སྟེགས་བམ་མི་ཡུལ་ལ་དངོས་སུ་བབ་པ་རེད། དེ་བབ་ལུགས་ནི། ཀྱི་

ཡའི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་ར་ན་སིར་ལ་བབ། ཡོ་གའི་རྒྱུད་དུར་བྲོད་མེ་རི་འབར་བའི་ཕྱེ་
མོ་ལ་བབ། མ་རྒྱ་ཡོ་གའི་རྒྱུད་ནི་ས་ཉོ་རའི་རྒྱལ་པོ་ཇ་ཡི་ཁང་སྒྲིབ་ལ་བབ། ཨ་
རུ་ཡོ་གའི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ལྟའི་ཡུལ་དུ་གྲགས་པ་སིངས་ལའི་ཡུལ་སྒྲིབ་གི་ནགས་ཚལ་
ཞིག་ལ་བབ། ཨ་ཏི་ཡོ་གའི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་རུབ་སྤྱོད་མེ་འོ་ཁྲི་ཡ་ནའི་ཡུལ་དེར་སྒྲོབ་
དཔོན་དག་འཇམ་དེ་རྩེས་དཔལ་རྩེ་སེམས་དཔལ་འམ་ཕུག་ན་རྩེ་ལས་དངོས་སུ་
གསལ་ནས་སྒྲུབ་པ་མཛད་དེ་སྤྱོད་པ་བཅས་ལྟ་བུ་བཞུགས་པ་རེད། དེ་དག་ནི་རྒྱུད་སྒྲུབ་ལྟ་བུ་
ཚུལ་མཚོན་ཅོམ་ཡིན་ལ། སྐབས་སུ་བབ་པའི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ནི། སྒྲུབ་འོག་མིན་གསང་
ཆེན་གསང་བ་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་གནས་དེ་ན། སྒྲིམ་པ་ཀུན་བཟང་ཆེ་མཚོག་ཉེ་རུ་གས་
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་སྒྲུབ་གསུངས་བའི་རྒྱུད་དེ་ཐམས་ཅད། གསང་བདག་རྩེ་རྩེ་ཆོས་ཀྱིས་
རང་ཉིད་ཆོས་བྱུང་གའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྒྲུབ་བར་མཛད་ནས་སྒྲིབ་མར་ངག་ཏུ་བསྒྲུས།
དེ་ནས་སྤྱོད་པ་བཅས་ལ་བཞུགས་དགོངས་འབྲེལ་ལུང་ལྟ་བུ་མཛད་ཚུལ་གསུང་སྒྲོལ་
ཡོད་པ་རེད། དེས་མཁའ་འགྲོ་མ་ལས་ཀྱི་དབང་མོ་ཆེ་ལ་གཉེར་དུ་གཏད། དེས་
སྤྱི་རྒྱུད་དང་བྱེ་བྲག་གི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་སྤྱོད་པ་ནས་རིན་པོ་ཆའི་སྒྲོམ་སོ་སོར་བཅུག་
སྤྱི་མཚན་རྩེན་བདེ་བྱེད་བཅུགས་པར་གཏོར་དུ་སྒྲུབ་པ་དག དུས་ནམ་ཞིག་གི་ཆོན་
གུབ་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་བརྒྱུད་ཀྱིས་གཏོར་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་ལ་བཀའ་ཡི་བསྒྲོབ་མཛད་དུས།
མཁའ་འགྲོ་མས་བྱེ་བྲག་གི་སྒྲོམ་བྱུ་བརྒྱུད་པོ་དེ་བཀའ་བབ་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་བརྒྱུད་ལ་
གཏད། སྤྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོམ་བྱུ་དེ་རྒྱ་མ་ཁྲོལ་བས་སྒྲུབ་སྤྱི་རུ་སྒྲུབ་བཞག་པ་རེད། ཕྱིས་
སུ་དུས་ལ་བབ་དུས་ཀུན་འདུས་རིག་འཛིན་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་སམ་བླ་བས་སྒྲུན་
བངས་ནས་སྐལ་ལྷན་སྒྲིབ་གི་བྱུང་གའམ་རྩེ་འབངས་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟ་བུ་གདམས་པར་མཛད།
དེ་ལྟ་བུའི་བརྒྱུད་ཚུལ་དང་རྩེས་སུ་འབྲེལ་བའི་རྩོགས་ཆེན་ཨ་ཏི་ཡོ་གའི་སྤྱོད་གསུམ་

དགོངས་པའི་སྤྱི་འདུས། གྲོང་ཆེན་སློང་གི་ཐིག་ལེ་འདི་ལ་ཙུ་གསུམ་བཀའ་སྤྱད་དང་
བཅས་པའི་དབང་གི་ཡུག་བཞེས་ཡོད་པ་རེད། ཡུག་བཞེས་དེ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་སྤྱེའི་
རང་ལུགས་ཅན་དུ་ཡོད་པའི་ནང་གི་འདི་ནས་སྐབས་སུ་བབ་པ་བབྱང་བའི་རིམ་པ་ལྟར་དུ་
བྱས་ན་བླ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགོ་སྟེ་བློ་བྲལ་གྱི་ཙུ་བ་བླ་མ་རིག་འཛིན་འདུས་པ་དང་
བླ་མ་དྲག་པོ་རྟུང་། དངོས་གྲུབ་གྱི་ཙུ་བ་ཡི་དམ་བཀའ་བརྒྱད་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ།
དེའི་ཡན་ལག་ལ་ཁྲག་འཁྱུང་རིགས་བཞི་ཡོད་པ་དང་དེ་དག་ནི། གཤིན་རྗེ་འཆི་
བདག་ཟེམ་གཞོན་དང་། རྟ་མགིན་ཁམས་གསུམ་རོལ་བ། ཡང་དག་སངས་
རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར། ཡུར་པ་བདུད་དཔུང་ཟེམ་གཞོན་རྣམས་རེད། དེ་རྗེས་བླ་མ་ཡི་
དམ་གཉིས་མེད་ལྟར་དུ་བསྐྱབ་པ་ནི་ཁྲོ་ཁྲོམ་དགྲུགས་ངན་སོང་སྦྱོང་བ་རང་རེས་དབང་
བསྐྱར་བཞིན་པ་འདི་ཉིད་དང་། རྩོམ་མཁས་མངོན་དགའི་ཞིང་སྦྱོང་། ད་རུང་ཙུ་
གསུམ་ཀུན་འདུས་ཡང་གསང་བླ་མའི་སྐྱབ་པ་ཐིག་ལེའི་རྒྱ་ཅན། ཐིན་ལས་གྱི་ཙུ་བ་
མཁའ་འགོ་ཡུམ་ཀ་བདེ་ཆེན་རྒྱལ་མོ་དང་དེའི་ནང་སྐྱབ་སྦྱོལ་མ་ཉེར་གཅིག་གསང་སྐྱབ་
སེལ་འཛིན་གདོང་ཅན། དེའི་སྤྱིང་ན་ད་རུང་བླ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགོ་སྟེ་ཙུ་བ་གསུམ་ཡན་
ལག་དང་བཅས་པ། ཡུགས་ཆེན་སྤྱག་བསྐྱལ་རང་གྲོལ་དང་བཅས་པའི་བླ་རྫོགས་
སྤྱགས་གསུམ་ཆོང་བ་ད་རུང་དཔག་མེད་ལྟར་ལམ་དང་། བཀའ་སྤྱད་མ་མགོན་ལུ་མ་
དལ་དང་། བཀྲ་ཤིས་ཆེ་རིང་མཆེད་ལཱའི་སྟོག་དབང་དང་བཅས་པ་ད་ལྟའི་ཐངས་
འདིར་འབུལ་རྒྱུའི་དབང་གི་རིམ་པ་རགས་རིམ་གྱི་ཐོག་ནས་ཞུས་ན་དེ་རེད། འདིའི་
སློན་བྱེད་གྱི་དབང་གི་ཆོག་དང་། སྐྱབ་ཐབས་ཐིན་ལས་དང་བཅས་པ་རྩོམ་བསྐྱུས་
ཡོང་བ་ནི། སྤྱོད་པ་བཅས་པ་གཉིས་སུ་བཞུགས་པ་དེ་ལ་སློང་ཐིག་དུམ་གཉིས་ཞེས་
ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་དང་། གཞན་ཡང་ཙུ་བའི་སློན་གྲོལ་གྱི་རིམ་པ་གཉིས་

ཀ་གནད་ཡིག་འདུས་པའི་དེང་སྐབས་པོད་བཞི་ལྟ་བུ་གཙོ་ཆེར་མཁྱེན་བཅེ་དབང་པོའི་
ཕུག་གཞེས་ལྟར་དུ་བསྒྲིགས་ཡོད་པ་དེ་ལ། སྒྲིབ་ཐོག་ཅུ་པོད་ཅེས་སྒྲིབ་ཀྱང་།
མདོར་ན་གྲོང་ཆེན་སྒྲིབ་ཐོག་གི་བསྐྱར་པའི་སྒོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ། རང་བྱུང་རྩི་རྩེ་
འཛིགས་མེད་གླིང་པའམ་པརྩ་དབང་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རོལ་བའི་རྩི་རྩེ་འཛིགས་མེད་མཁྱེན་
བཅེའི་འོད་ཟེར་གང་ཉིད་ཀྱིས་དགོངས་གྲོང་མི་ཟད་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་ལས་
བྱོན་པའི་སྒྲིབ་ཐོག་དབྱུང་ལྟའི་ནང་དུམ་འདུས་པ་ཞིག་མེད། དེ་བཞིན་དུ་ཨ་ཏི་རྩོགས་
པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་སྒྲོར་དགྲུང་ཕྱིས་བའི་ལུགས་ལྟར་ནང་རྒྱུད་ཡོག་གསུམ་དང་སྦྱར་ནས་
བཤད་ན། རྒྱུད་ཆེན་སྦྱུ་འཕུལ་བྱ་བ་ཨ་ཏིའི་མ་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བའི་དཔལ་ཆེན་བཀའ་
བརྒྱུད་ཅུ་བ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ། ཨ་རུའི་མདོ་ལུང་གི་སྒྲིབ་པོ་ཞི་བློ་ངན་སོང་
སྦྱོང་བ་དང་། སྒྲུ་མ་རིག་འཛིན་འདུས་པ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པ། ཨ་ཏིའི་དགོངས་
དོན་གྱི་བསྐྱེད་རྩོགས་ལྟར་དུ་སྦྱབ་པ་རིག་འཛིན་ཡུམ་ཀ། དེ་ཡང་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་
སྦྱབ་པ་ཐུགས་ཆེན་སྦྱག་བསྐྱེད་རང་གྲོལ། བྱུང་པར་དུ་གསང་བ་མན་ངག་སྡེའི་རིག་
པའི་ཅུལ་དབང་དང་འབྲེལ་བ་དེ་གང་ཡིན་ན། ཡང་གསང་བ་སྒྲུབ་པ་ཐོག་ལའི་
རྒྱ་ཅན་དེ་དག་རེད། འདི་དག་གི་དབྱེ་བསྦྱ་དང་གོ་རིམ་རྣམས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་
མི་དགོས་པའི་དབང་གིས་སྒྲུ་ཆོགས་པ་ཞིག་གསུངས་ཡོད་ཀྱང་། བབྱང་བའི་རིམ་
པའི་ཆོས་ཆོན་དེ་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། དབང་བསྐྱར་བའི་དབང་དུ་བཏང་ན་ཐོག་མར་ཞི་
བློ་ངན་སོང་སྦྱོང་བའི་དབང་གི་སྒྲོ་འབྱེད་མཛོད་རྒྱུའི་ཕུག་སྒོལ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་
ཕྱིས་ཀྱི་རང་བཟོ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་གླིང་ཁོང་གིས་དབང་གི་སྦྱིདོན་
སྒྲིབ་པོའི་དོན་གསལ་གྱི་ནང་དུ། དང་པོའི་སྒྲིབ་བྱེད་གདན་གསུམ་ཆང་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ཞི་བློལ་བརྟེན་པ་ཡིན་གསུངས་པ་རེད། སྦྱིར་ན་སྦྱགས་སྒྲུ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་སྦྱབ་

སྡེ་ཐམས་ཅད་ནས་དབང་བཞིའི་རིམ་པ་ཆ་ཚང་བ་གསུངས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཡང་
ཁམས་དྲུག་ལྡན་གྱི་དེ་མའི་ལུས་ལ་མ་བརྟེན་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་མོད། འདིར་ཁྱད་
པར་དུ་སྤང་ཁམས་གཤེགས་པ་གཤེགས་མ། དབང་ཡུལ་སེམས་དཔའ་སེམས་མ།
ཡན་ལག་ཁྲོ་བོ་ཁྲོ་མའི་མངོན་རྟོགས་རྩ་ལ་འདོན་གྱི་བྱེད་ལས་ལྡན་པའི་དགོས་གནད་
གྱིས་ཐོག་མའི་འཇུག་སྒྲིལ་ཞི་བྲོ་ངན་སོང་སྤྱོད་བ་འཇོག་རྒྱུའི་སྒྲིན་བྱེད་ལ་དམ་པ་གོང་
མའི་ཕྱག་བཞེས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། རང་རེས་ཀྱང་དེ་ནས་དབུ་བཟུང་སྟེ་འཇུག་རྒྱ་
དང་། ཐམས་ཅད་གྱི་མཐའ་ལ་རིག་འཛིན་ཆེ་སྒྲུབ་བདུན་ཅི་བུམ་བཅུད་གྱིས་དབང་
སྤྱིའི་མཐའ་རྟེན་བྱ་རྒྱུའི་རིམ་པ་དེ་བཞིན་བྱས་ནས་བསྒྲིགས་ཡོད་པ་དང་། གོང་ནས་
ལུས་པ་ལྟར་སྒྲིན་བྱེད་གྱི་དབང་ཟེར་རྒྱ་འདི་ནི། གསང་ཆེན་དོན་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་
ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཞིག་རེད། དེས་ན་འདི་རྒྱད་གསུམ་གྱི་
རྣམ་བཞག་གི་ཐོག་ནས་བཤད་ཡོང་ན། ལམ་རྒྱད་སྒྲིན་གྲོལ་གཉིས་གྱི་ནང་གི་སྒྲིན་
བྱེད་དབང་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་དབང་ཡོད། གཞི་དབང་དུ་སློབ་མའི་རྒྱད་
ལ་དེ་མའི་བཞིའི་ས་བོན་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་རེད། དེ་མེད་ན་བསྐྱར་ནས་ཐོབ་རྒྱུ་ཞིག་ག་ལ་
ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་དབང་དུ་དོན་བཞིའི་འབྲས་བུ་འབྲུག་རྒྱ་དེ་རེད། དེ་ལྟ་
བུའི་གཞི་དེ་ཉིད་འབྲས་བུར་སྒྲིན་ཐབས་བྱེད་རྒྱ་བོ་ལམ་དབང་ཡིན་ལ། དེ་ནི་བསྐྱར་
ཐབས་ཕྱག་ལེན་ལ་འདེབས་འདུག་རྒྱུའི་སྒྲིན་བྱེད་གྱི་དབང་ཐམས་ཅད་རེད། དེ་ཡིན་
ན། སྐབས་སུ་བབ་པའི་ལམ་དབང་འདི་ལ་ཡང་ནང་གསེས་ལམ་དབང་གི་གཞི་
དབང་། ལམ་དབང་གི་ལམ་དབང་། ལམ་དབང་གི་འབྲས་དབང་གསུམ་དུ་ཕྱེས་
ན། གོ་བ་ལེན་བདེ། དཔེ་བཞག་ན། སློབ་མའི་རྒྱད་དེ་ཐམས་པ་ནས་ཤོད་ལྟ་
བུ་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་ལ་སྒྲ་མ་ཆང་མ་ལྟ་བུ་དེས་ཆང་ལ་བསྐྱར་བར་བྱེད་དགོས་དུས།

དང་པོ་སྒྲིབ་སེམས་སྒྲོམ་བཟུང་སོགས་ལེན་བཅུག་པ་དེ་ནི། རྣམ་བཅོས་བཞག་པ་
ལྟར་རེད། དེའི་མཚམས་རྣམས་སྒྲོམ་པ་དགོངས་པ་གཏད་སྒྲོབ་མས་མོས་གུས་བྱས།
སྒྲོབ་ཐམས་ཅད་ལྟར་གསལ་བའི་གནས་གསུམ་རྣམས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ། མཁའ་
ཁྱབ་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲོབ་མའི་སྒྲོག་སུམ་ལ་བསྐྱེམ་པ་ནི། རྣམ་
བཅོས་ཟིན་པ་ལ་ཡབ་བཏབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། དེའི་དུས་སུ་རབ་ལ་རྟོགས་པ་སྒྲིམ།
འགྲིང་ལ་སྒྲིབ་པ་འབྲལ་རུང་དང་ཡེ་ཤེས་སྒྲིམ་རུང་གི་རུས་པ་བཞག་རྣམས། ཉམས་ཁྱད་
པར་ཅན་ཞིག་སྒྲིམ། ཐམ་ཡིན་རུང་ཤེས་རྒྱུད་འགྱུར་རྒྱུ་དེ་འདྲ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་
དབང་བཞི་བསྐྱར་དུས་ཐམ་ངོ་མ་ཞིག་ཡིན་ཡང་སྒྲོག་སུམ་རྩོམ་གསུམ་ཡིན་རྒྱུའི་གོ་བ་
རྣམ་དག་ཞིག་མི་སྒྲིམ་ཐབས་མེད་རེད། ཏྲགས་དེ་ཚོ་གང་ཡོང་ན་རང་སྒྲུལ་དང་མཐུན་
པའི་དབང་ཐོབ་པའི་ཚད་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་དབང་དང་པོ་རྣམས་ཐོབ་པ་དེ་ལ་ལམ་དབང་
གི་གཞི་དབང་ཟེར། དེའི་རྩིས་དབང་ཞུས་ཚད་ཐམས་ཅད་ལམ་དབང་གི་ལམ་དབང་
དང་། མཐར་རྒྱུན་མཐའི་རྩོམ་འཆང་གི་མདུན་རྣམས་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་དབང་
གསུམ་པ་ཞུ་རྒྱུ་དེ་ལམ་དབང་གི་འབྲས་དབང་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་དབང་དེ་སྒྲགས་ཀྱི་
སྒྲོམ་ཚོག་ཡང་རེད། དབང་ཐོབ་པ་ཙམ་ཞིག་གིས་མི་ཚོག་གོང་རྣམས་ཞུས་པ་ལྟར་དུ།
དམ་ཚིག་སྤྱད་དགོས་པ་རེད། དམ་ཚིག་ལ་ཡང་དབང་བཞི་རང་རང་ལ་ལྟོས་པའི་
དམ་ཚིག་ཡོད་ཀྱང་། མདོར་བསྟུས་ན་ཙམ་ངོ་མ་དེ། སྒྲོམ་མའི་སྒྲིག་སུང་སྒྲགས་
གསུམ་ལས་དང་པོ་སྒྲིའི་དམ་ཚིག་ལ་སྒྲོམ་དང་མཆེད་ཀྱི་སྒྲིལ་མི་བརྟན། གསུང་མི་
བཅག་སྒྲགས་མི་དཀྱུག་ གསུང་གི་དམ་ཚིག་ལྟ་སྒྲགས་ཏིང་འཛིན་ལ་བརྩོན་རྒྱུ།
སྒྲགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གསང་བཅུ་མི་བསྒྲག་པ་དེ་དག་ཙམ་བ་རེད། སྒྲོག་སུམ་རྩོམ་
གསུམ་ཀྱི་དག་སྤྱང་དང་བྲལ་སོང་ན། དམ་ཚིག་ཉམས་པ་ཡིན་གསུངས་ཡོད་པས།

རང་གཞན་སུ་ཡིན་ཡང་སྤྲུགས་ལ་ཞུགས་པའི་རྟེན་ཅན་ཞིག་ལ་དམ་ཚིག་སྤྱད་རྒྱུ་དེ་སྟོན་
སྤྱད་རྒྱུ་བས་ཀྱང་གལ་ཆེན་རེད། དམ་ཚིག་ནམ་པར་དག་ན་དབང་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་
ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་མ་རྟོགས་ཀྱང་གོལ་བྱེད་ཀྱི་གདམས་པ་ཟབ་མོ་ཉམས་སུ་གྱུངས་ན།
ནས་ལ་ཆང་ལོང་པ་ལྟར་དུ་རང་རྒྱུད་གོལ་བྱེད། དམ་ཚིག་ཉམས་སོང་ན།
དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྐལ་བ་ཆད་པར་མ་ཟད་ལྟར་སྤྱང་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་གདམས་པ་
ལ་བརྩོན་ཁུལ་དང་འབད་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་། སྐྱབ་པ་ལོག་པར་གྱུར་ནས་མཐར་ཐུག་
འགྲུབ་རྒྱུ་དེ་རུ་ཁྱེད་རྒྱལ་འགོད་དམ་སྲི་ནམས་རེད། དེ་ལྟ་བུས་རང་བསྐྱགས་པར་
མ་ཟད་འོ་མ་རུལ་བའི་དཔེ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་གོ་གས་ཀྱང་བྱེད་པ་རེད།
དེ་ལྟ་བུའི་ཁེ་ཉེན་ཆེ་བའི་རྩལ་དེ་ལ་བསམ་གཞིག་མཛད་ནས། སྤྱད་ཉམས་གཉིས་
ཀས་ཐོབ་ཤོར་གཉིས་ཀ་བྱེད་པའི་གནད་དེ་མཁྱེན་དགོས་པ་རེད། སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་
དེ་དབང་ལས་ཐོབ་པ་རེད། ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་བསྤྱད་བ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་
འབྱུང་བ་རེད། གལ་ཏེ་སྒྲུལ་མ་མཚན་ཉིད་མི་ལྟན་པའམ་སྒྲུལ་མ་རང་ཉིད་ལས་ཐོབ་ཡོང་
རྒྱུའི་བྱིན་མཐུ་མེད་པ་དཔེར་ན་བུམ་པ་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ན། སྟོབ་མ་ལ་བྱོས་
ཡོང་བ་མེད་ལ་སྤྱད་ཉམས་གཉིས་ཀ་འང་མེད་པ་རེད། ང་ལ་མཚན་ན་སོ་སྐྱེ་ཐམས་
པ་ཞིག་རེད། དེའི་དབང་གིས་དེ་ཉིད་བཅུ་དང་རང་བཞིན་བརྒྱུད་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་
ལས་གསུངས་པའི་སྒྲུལ་མའི་མཚན་ཉིད་མི་ཆང་ཡང་། དམ་པ་གོང་མ་གྲུབ་དབང་
རྒྱལ་བ་རྫོགས་ཆེན་པའི་སྤར་བྱོན་སངས་རྒྱལ་མི་གཟུགས་སུ་ཕེབས་པ་བདག་ཅག་གི་
རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་མཚན་བརྗོད་པར་དཀའ་ཡང་དོན་གྱི་སྤྱད་དུ་མཚན་ནས་སྟོས་ན།
འཇིགས་མེད་ཏྲ་མགིན་ཡོན་ཏན་མགོན་པོའི་ཞལ་སྤྱན་ནས་དང་། རྫོགས་ཆེན་སྐུ་ཕྱེད་
དུག་པ་འཇིགས་བྲལ་བྱང་རྩལ་དོན། རྫོགས་ཆེན་ཨ་བུ་ལྟ་སྤྱང་དང་མཁན་ཆེན་ཐུབ་

བསྟན་སྟན་གྲགས་དེ་ཚོའི་ཞབས་པད་བསྟན་པའི་སྒྲུལ་བ་བཟང་པོ་ཐོབ་པའི་དབང་གིས།
དབང་བྲིད་ལུང་གསུམ་གྱི་རྒྱུན་ཡང་དག་ཞུས་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཆད། དད་སེམས་
ལྷག་བསམ་མ་ཉམས་པའི་གཞི་དེའི་སྟེང་ནས། དམ་ཚིག་གཙང་བས་བྱིན་བརྒྱུད་གྱི་
ཕ་ཕོགས་ཐོབ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཁས་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལེན་བཞིན་ཡོད། ང་རང་ལ་དུམ་གཉིས་
ཀྱི་དབང་འདི་ཐོབ་ས་ངོ་མ་དེ་འཛིགས་བྲལ་བྱུང་རྒྱུ་དོན་ཅི་ཆད་ཡིན། དབང་འདི་སྟོན་
ཞིག་ལ་མགོ་ལོག་ཨ་སྒྲོང་རྟོགས་ལྡན་དགོན་ན་ཐངས་གཅིག་ལ་འདོན་སྤྱོད་། དེ་
བཞིན་དུ་ཡང་རྫོགས་ཆེན་གྱི་སེང་ཆོས་ལྷ་ཐོག་མ་དབུ་བརྩམས་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པའི་
དུས་ཞིག་ལ་ཡང་ཐངས་གཅིག་འདོན་ནས་ཐངས་གཉིས་ཡིན། ད་རུང་གཞན་ཞིག་ན་
དང་གསུམ་འདོན་སྤྱོད་བསམ་རྒྱུ་ཞིག་ཞེས་ཡོད། ཐངས་བཞི་བ་དེ། ན་ནིང་ས་
ཆ་ག་གོ་མོ་ཞིག་ན་འདོན་འཆར་བྱས་ཀྱང་འདོན་མ་ཐུབ་མོད། ད་ལོ་གནས་འདིའི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་དཔལ་དུ་ཆོགས་ནས། ཇི་ལྟར་གྲོང་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་མི་གཙང་
ལུང་། །དེ་ཡང་བྱར་རམ་གཤིང་པའི་ཞིང་ལ་ཕ། །གསུངས་པ་ལྟར་བུའི་དཔེ་དོན་དུ་
གྱུར་ནས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ལེགས་ཆོགས་འདི་ན་འཛོམས་སྟོབས་ཀྱིས། ད་རེས་འདི་ན་
མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་གྱི་བྱེད་རབ་སྤྲུགས་དགོ་འདུན་པ་སྟོང་ཆོ་ཁ་གངས་ཙན་དང་།
དུས་འདིར་བསྟན་འགན་གཤམ་ཆེན་སྤྲུག་ཏུ་བཞེས་པའི་མི་རབས་རྗེས་མའི་བསྟན་འཛིན་
གཙོ་བོ་ལྟན་རྒྱས་ལ། འདི་བཞིན་བྱིན་རྒྱབས་བརྒྱུད་པའི་བབ་སོ་མ་ཉམས་པར་འབུལ་
རྒྱུ་བྱུང་བ་ལ། རང་ངོས་ནས་ཀྱང་དམ་པ་གོང་མས་སྤྲུགས་དགོངས་ང་ལ་གཏད་པའི་
དགོངས་དོན་ཞིག་འབྲུབ་བཞིན་ཡོད་བསམ་རྒྱུའི་མོས་འདུན་དང་སྟོ་སེམས་ལྷག་ཏུ་ཡོད།
གསང་ཆེན་དོན་ཐོག་པའི་དབང་འདིའི་དབང་སྟོག་རྒྱུད་ལ་འཛིན་པར་དམ་ཚིག་ཡིན་པས།
གོང་ནས་ཀྱང་ནན་གྱིས་བསྐྱར་སྒྲོམ་བྱས་ཏེ་ཞུས་པ་ལྟར། སྤྲུགས་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོ་ནས་

གསུངས་པའི་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་དམ་ཆོག་རྣམ་བཞག་ཆེ་ཕྱ་ཐམས་ཅད་སྟོག་ལས་ཀྱང་
གཅེས་པར་འཛིན་དགོས་པ་མང་ཆེ་བ་ལ་སྟག་ཏུ་ཁྱུ་དགོས་སྤྱོད་མ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་
དུས་ཀྱི་དབང་གིས་ཤིན་ཏུ་ཉུང་ཤས་རེ་གཉིས་ཀྱིས། རང་ལ་དབང་ལུང་གི་སྤྱོད་ཐོབ་
ན་དེས་རང་གི་བྲག་པ་པ་སྤྱང་བ་དང་། རྟེན་པ་འཛོལ་བའི་ཐབས་ལ་བསམ་སྒྲོ་བ་ཏུ་
ནས། གྲུ་མ་ལ་གྲུ་མར་མི་འཛིན། ཆོས་ལ་ཆོས་སྤྱོད་མི་སེམས་པའི་སོ་སའི་སྤྱོད་ཐོབ་
ངན་གཤིས་སྤྱག་ཤོས་ནང་གི་སྤྱག་ཤོས་ཅན་ཡོད་མི་སྤྱི་དང་པ་མ་རེད། དེའི་སྤྱིར་ན།
བཞུགས་སྤྱི་མཐོན་པོ་ཁོ་ནར་སྤྱོད་བྱ་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་བསྟེན་པའང་གངས་ཅན་འདི་ན་
ངོ་མཚར་གྱི་གནད་གཅིག་གོ་ཞིས་ཀྱི་མཁྱེན་འཛིགས་སྤྱི་དང་གིས་སྤྱི་དང་ཆོག་ཁྱེད་ཀྱི་གཏམ་
མཛད་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་རེད། ད་ལྟ་འདིར་ཡོད་ལས་སྐྱལ་ལྷན་པའི་དོན་དེའི་མཆེད་
ལུས། ཁྱེད་ཆོས་གྲོགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་འོངས་བསྟན་དང་འགྲོ་བར་སྤྱོད་
པའི་ཆོས་མཐུན་གྱི་ཐུགས་ལྷགས་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་སྤྱོད་མ་ཆུང་ཁུ་སྤྱོད་དང་། འདིར་
ཡོད་མང་ཆེ་བ་སྤྱོད་འགྱུར་རྟེན་མའི་ཆོས་བསྟན་འཛིན་མཁན་རེད། དེའི་ནང་ན་རིས་
མེད་བསྟན་པའི་དགོངས་དོན་གཅིག་ཏུ་འབབ་སྤྱོད་གནད་མཁྱེན་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་
འགའ་ཡང་ད་རིས་འདི་ན་བཞུགས་པས། མངའ་རིས་པ་ཆ་ཆེན་གྱིས་བཀའ་བསྟན་
རྣམ་གསུམ་ལྟའི་ཐ་རམ་གྱི་ནང་ན། བཤད་སྤྱོད་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་ཡང་
སྤྱོད། །དབང་ཁྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་བཤད་པ་ཉམས་མ་འཇུག ། ཅེས་གསུངས་པ་དེ་ད་
ལྟའི་དུས་འདིར་གསང་ཆེན་སྤྱོད་འགྱུར་བའི་བསྟན་པ་འཛིན་སྤྱོད་སྤྱོད་གསུམ་བྱེད་སྤྱོད་
དགོས་ཁྱེད་ཕྱག་ཏུ་བབ་མཁན་དག་ལ་ལུང་བསྟན་ཞལ་གདམས་གྱི་ཚུལ་གྱིས་གསུངས་
པ་ལོས་ཡིན་བསམ་སྤྱོད་རེད། དེ་ནས་ཡང་སང་ཉིན་ནས་དབུ་བཟུང་སྤྱོད་དོས་གཞིའི་
དབང་གི་འཆར་གཞི་ནི། དུས་ཚོད་རེ་ལྷན་གྱི་ནང་ལ་བཀོད་པ་ལྟར་དུ་རིམ་པས་

འབྲུལ་རྒྱ་ཡིན། འདིའི་གཏེར་གཞུང་གི་ཚིག་ཁ་ཆ་རེ་ཤར་འདོན་ཞིག་བྱས་པ་ཙམ་
གྱིས་ཡིན་རྒྱ་བྱས་བཞག་ན་ལས་སྒྲ་མེ་རེད། ཉིན་གཉིས་ཙམ་གྱིས་འདོན་ལོས་ཐུབ་
གཅིག་གིས་ཀྱང་འདོན་ཐུབ། ང་ལྟ་བུས་དེ་འདྲ་བྱས་ན་སྒྲ་ཚོས་མིག་ལྟོས་ངན་པ་རེད་
འགྲོ་རྒྱ་རེད་ལ། རང་སྒྲོ་རང་ལ་མ་ཁེལ་བ་ཞིག་གིས་གཞན་རྒྱུད་ལ་བྱིན་སྐབས་ཅི་
འདྲ་བྱས་ནས་སྒྲིན་ཐུབ་བསམ་གྱིན་ཡོད། དེའི་ཕྱིར། རབ་ན་འདི་རྒྱུད་དོན་སྒྲུབ་
ཁྱོད་དང་སྒྲེལ་ནས། གནད་ཚིག་གིས་དགོ་ལ། དོན་དོ་རྗེའི་རང་སྒྲ་བརྒྱུད་ནས།
ཚིག་རྒྱུད་མིང་དང་ཡི་གེ་ཤར་བ་དེ་དོན་རྒྱུད་སྒྲེ་པོའི་སྒྲིང་ལ་འབབ་པ་ཞིག་བྱས་ནས།
མང་ན་ཉི་མ་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ། ཉུང་ན་མ་བྲེན་བཅེའི་དབང་པོའི་ཐུག་བཞེས་བཞིན་དུ་ཉིན་
བཅོ་ལྔ་ལ་འདོན་དགོས་པ་རེད། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ནའང་། དབང་དོན་རེ་རེ་བཞིན་
སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲོབ་མ་གཉིས་ཀའི་དགོས་དོན་དམིགས་པ་དང་ཉིང་འཛིན་གྱིས་ཟིན་ནས་ཚིག་
གི་མཚམས་སྒྲུར་རེ་མེད་ན། བསྐྱར་ཚིག་རྟོག་མ་ཆ་རེས་རྟོ་འཕེན་འཕེན་བྱས་པ་ཙམ་
གྱིས། རིག་འཛིན་བརྟུང་བརྒྱུད་ཀྱི་གྲུལ་ལ་ཡར་མ་ཐོན། གང་ཟག་སྒྲན་བརྒྱུད་ཀྱི་
དོན་པོ་ཞལ་ནས་གསུང་བའི་ཁ་རྒྱུང་དེ། གཞན་པ་དེས་ཉན་ན་སྒྲ་དོན་འདྲིས་འཛིན་གྱི་
གོ་བ་ཙམ་ཡང་མ་ཆགས་པར། འཕངས་ཐལ་བསམ་རྒྱ་ཡོད་རུང་། ཕྱོག་བྱུང་
བསམ་རྒྱ་མེད་ན་དབང་གི་གཟུགས་བརྟན་ཙམ་ཡིན་པས། མ་མཐའ་ཡང་ཉི་མ་བརྟུ་
དགོས་པ་རེད། འདི་རྒྱས་བསྐྱུས་འཚམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པས་རྒྱས་པའི་གནད་ཚད་
བ། བསྐྱུས་པའི་སྒྲ་ཚོས་ལ་མ་ཤོར་བ། དུས་ཡུན་རིང་ཐུང་འབྲིང་པོའི་ཚོད་ཡིན་
པས། ང་འདྲ་འདྲའི་སོ་སྒྲིལ་སྒྲ་མས་དབང་བསྐྱར་ལུགས་ཡིན་བསམ་གྱིན་ཡོད།
རང་རེ་འདིར་བཞུགས་ནས་པ་མང་ཆེ་བ་ཚོས་གོགས་སྒྲིང་པ་རྒྱུད་རྒྱུད་རེད། འདིའི་
ནང་གི་མང་པོ་ཞིག་ང་དང་པ་རྒྱུའི་ཐང་འདི་ན་མཉམ་ཐོན་རེད། ད་ལོའི་ལོ་ངོ་བརྟུ་བཞི་

ལ་འདི་བཞིན་ཆོས་གཅིག་གི་འཛོལ་རམ་ཉམ་དུ་སྦྱོད་ནས་བསྐྱད་པ་རེད། གསར་དུ་
ཕེབས་མཁན་ཡང་མང་པོ་འདུག། གང་ལྟར་ཐམས་ཅད་སྒྲུབས་ལེགས་ལྟས་དབང་
གིས་བར་དོར་ལམ་ཐུག་བྱས་ཏེ་གསར་སྐྱེས་སྤར་འབྲེལ་མེད་མཁན་རྒྱུད་རྒྱུད་མ་རེད།
སྤྱོད་སོང་ལས་དང་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་ལྟན་དུ་འཛོམས་ཏེ། དུས་སྤྱི་གསལ་མའི་ཁྲག་སོན་
ཆོས་ཀྱི་གྲུ་ཆེན་པོ་ལ་མཉམ་དུ་ཞུགས་བཞིན། གཞན་དོན་ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱི་དོན་
མཐུན་གྱི་ལས་ལ་འབད་པའི་ཆོས་གྲོགས་རྩི་རྩི་མཆེད་ལུ་མ་རེད། རང་རེ་སྐྱེས་
འབྱུངས་ཡུལ་མི་གཅིག་ཀྱང་ཆོས་གཅིག་གིས་བསྐྱེས་ནས་ཕྱོགས་བཞི་མཆོམས་བརྒྱུད།
ཐག་ཉེ་རིང་གཉིས་ཀ་ནས་གནས་འདིར་འདུས་པ་ཡིན་ན། གནས་འདི་སྤར་བྱོན་དམ་
པ་མང་པོས་སྒྲུབ་གནས་འཇའ་ལུས་མཁའ་སྦྱོད་གྲུབ་པའི་པ་གཞིས་ཤིག་རེད། བྱུང་
པར་དུ་ཡང་དབོན་འདི་དག་ལ་མཆོན་ན། གནས་ཀྱིས་གང་ཟག་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པའི་
ཏིང་འཛིན་རང་ལུགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་ས་ཆ། སེམས་ཀྱི་ངལ་གསོའི་བསྟི་གནས་ཤིག་
ཡིན་པས། དབང་བྲིད་འདི་ཆོད་ཆོལ། འདི་ན་བཞུགས་པའི་རིང་རྣམ་པ་ཆང་
མས་ཐུགས་བག་ཕེབས་ཀྱི་སྒྲོན་སྤར་ངལ་གསོའི་བསྟི་གནས་ཞིག་གི་སྦྱོད་ཡུལ་དང་མཐུན་
པའི་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་སྐྱེ་ངལ་སྦྱོད་པོ་ཞིག་གསོས་མཛོད། འདུས་པ་མང་ཆོགས་འདི་
འབྲེཞིག་གི་ནང་ན་ཐུག་གི་ཡུལ། དད་པའི་གནས། མཆོད་པའི་ཞིང་ས་བྱུང་པར་
ཅན་དག་འདུན་སྦྱི་པར་ཕུད་ལུལ་གྱི། གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པ་སོ་སོའི་སྦྱེ་པོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་
རང་འབྲེའི་ཆོས་གྲོགས་ཀྱང་ཡོད་པས། དེ་ཆོལ་རང་རྒྱས་རོགས་ལ་བཤད་དུས།
སེམས་ཅན་ཟེར་ནས་སྤྱིང་བཏགས། ང་བསམ་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་སའི་གདག་གཞི་
ནི། ཡུང་པོ་ལྷ་ཆོགས་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་འདི་རེད་མོད། དེ་ཡིན་ན་འུ་ཆོ་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ལུས་ཞིག་རྒྱངས་པ་འདི། མཐོང་སྤྱོད་རྣམ་གསུམ་གྱི་ནང་གི་མཐོང་སྤྱོད་

མིའི་འཇིག་རྟེན་རེད། རེད་དེ་མཐོ་རིས་དམའ་རིས་གང་བཤད་ཀྱང་། སྤྱག་
བསྐྱེད་ལྷམ་གསུམ་གཅིག་མིན་ན་གཅིག་གིས་མི་གཏོང་བར། མནར་མནར་ཏེ་སྒྲོ་
གསུམ་ངལ་ཞིང་དུ་བ་པས་དཀའ་ནས་ཐང་ཆད་ཉོན་མོངས་རྒྱ་ཡི་ཁུར་ཆེན་གྱིས་མནན་
ཡོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ན། ད་རེས་ངལ་གསེའི་ངལ་སྟེགས་ཤིག་ཡོད་སར་ཐོན་དུས་
ངལ་ཞིག་གསོས་ནས་སྤྱག་བསྐྱེད་རྒྱུ་ཐབས་ཤིག་བྱེད་དགོས་པ་རེད། ལུས་ངག་
གཉིས་ཀས་ངལ་གསོ་མ་མྱོང་པ་མ་རེད་དེ། སེམས་ཀྱིས་ངལ་གསོ་མ་སྟབ་ན།
ལུས་ངག་གཉིས་ཀས་ངལ་ཅི་འདྲ་ཞིག་གསོས་པའི་ཉམས་བསྟན་ཀྱང་། ངལ་གསེའི་
བདེ་སྤྱོད་དེ་སེམས་ལ་མི་འཆར་བ་ནི་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ཆང་མས་ཉམས་མྱོང་གིས་
ཀྱང་ཤེས། སེམས་ཀྱིས་ངལ་གསོ་མི་སྟབ་པའི་གནད་དེ་བཅུ་ན། སེམས་རྣམ་
རྟོག་སྒྲིན་ཁ་འཛུགས་པ་བཞིན་གཅིག་འཕྲོ་ལ་གཅིག་སྟེལ། གཅིག་རྩ་ལ་གཅིག་
མཐུད་ནས། བར་མེད་རྒྱ་རྒྱན་ཐུར་དུ་རྒྱག་པ་ལྟར་དོན་མེད་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བྲེལ་བྱིང་
རྒྱུ་རྒྱུ་གི་ནང་ནས་བྱུང་མ་སྟབ་པ་རེད། ལུས་སྟབ་ན་སེམས་བྱུང་མི་སྟབ་རྒྱ་བོ་འདི་
རེད། དེའི་རྣམ་རྟོག་འབྲུལ་འབྲུམས་གཅིག་རྗེས་ལ་གཉིས་ཀྱིས་སྟེབས་ནས།
ཆར་རྒྱ་མེད་པའི་བྱ་རྒྱ་མང་པོ་ཞིག་གིས། འབྲུབ་རྒྱ་མེད་པའི་བྱ་ལས་མང་པོ་ཞིག་
གི་སྒྲ་བྲངས་ཡོང་དུས། རང་སེམས་འདི་ལ་བདེ་ཡོང་དུས་ཤིག་དང་རང་ལུས་འདི་ལ་
སོས་དལ་དུས་ཤིག་ཡོང་རྒྱ་མེད་མོད། དེར་བལྟས་བཞག་ན་སྒྲིན་འབྲེའི་ཁ་རྒྱུའི་དར་
སྤྱད་ཀྱིས་རང་གི་ལུས་པོ་རང་གིས་འཆིང་བ་ལྟར་ཡིན་དུས། ད་རེས་དེའི་འཆིང་རྒྱ་
ཐམས་ཅད་གཅད་མ་སྟབ་ནའང་། གནས་སྐྱབས་ཆེ་བཞག་རྒྱུ་བསྐྱར་ཞིག་བྱས་ནས་
དབེན་པའི་རི་བྲོད་འདི་ན་ལུས་དབེན་དང་ངག་དབེན་གྱིས་མི་ཆད་པར་གཙོ་བོ་སེམས་
དབེན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་འདི་ལ་ངལ་གསོ་ཞིག་བྱེད་དགོས། རྣམ་པ་ཆོད་དང་པོ་

གནས་འདི་ལ་གཏད་ནས་གཡུ་འབྲུག་ཟམ་པ་བརྒྱད་དེ་ཡར་འབྲུག་སྒོ་ནས་ཐེབས་ཡོང་
དུས། སྒོ་ཆེན་ཕྱི་མའི་སྒོ་ཐོད་ལ་གནས་འདིར་ཐེབས་པར་དགའ་བསུ་ཞུ་བ་དང་ཆབ་
ཅིག་ཏུ། ཡུན་རིང་ངལ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ངལ་གསོ་ཞིག་མཛོད། ཅེས་བྲིས་ཡོད་
པ་ལྟར། བྱིད་རྒྱལ་པས་སྐྱེ་ངལ་ཡག་པོ་ཞིག་གསོས་མཛོད། སེམས་འདི་རྒྱ་མཚོ་
ཆེན་པོ་ལ་དཔེ་བཞག་ན། རྒྱལ་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚོ་དྲངས་མའི་ངོས་ལ་གཟའ་སྐར་གྱི་
གཟུགས་བརྟན་གསལ་མོ་འཆར་ཐུབ་པ་ལྟར། རང་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་དྲངས་བཅུག་
ན་དེའི་ངོས་ལ་སྐར་མེད་གྱི་གཟུངས་དང་ཉིང་འཛིན་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ངོ་
མཚར་ཅན་མང་པོ་འཆར་ཐུབ། དེའི་ཆོན་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ། རོན་དུ་འདུ་བྱེད་
གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ལས་མ་འདས་པའི་འདི་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། ཟག་མེད་ནང་གི་བདེ་བ་
བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་སེམས་ཀྱིས་ངལ་སོས་པའི་སེམས་ཉིད་དྲངས་པའི་
མཁའ་རུ་གཟུང་འཛིན་རྒྱལ་ཏོག་གི་སྒྲིབ་གཡོག་སྒྲིན་འདྲ་བོ་དེ་དང་བལ་སོང་ན། དེའི་
སྐབས་དེར་ངང་གིས་མངོན་ཡོང་བ་རེད། དེས་ན་རང་གི་སེམས་ལ་རང་གིས་དབང་
བསྐྱར་བྱས་ནས། སྒོ་ངན་གོམས་ཀྱི་གཤིས་ངན་དེ་རིམ་གྱིས་ལམ་ལ་བཞག་ན།
འདི་འབྲུལ་ཡུན་རིང་། འབྲུལ་ཚབ་ཆེ། འབྲུལ་ལུགས་སྤྱག་གྱུང་། འདུས་
བྱས་ཡིན་པས་བསྐྱར་ཐུབ་པར་མ་ཚད་གོམས་ཤིང་གོམས་ན་ཇེ་སྒྲར་སོང་སྟེ་རང་སེམས་
ཀྱི་སྒྲིན་དང་ཡོན་ཏན་ལ་རང་གིས་ཁྱད་གཟུབ་ཐུབ་པའི་རྒྱལ་དཔྱོད་ཀྱི་སྒོ་རྒྱ་གསར་བ་རྟེན་རྒྱ་
ཡོད། སེམས་འདི་ལ་བདག་པོ་གཏན་ནས་མ་བྱས་ན། རུ་རྒྱལ་ཐུར་དུ་རྒྱག་པ་
འདྲ་ཡུལ་ངན་པའི་ཆེས་དེད། རྒྱལ་པས་ཁ་ལོ་བསྐྱར་ཏེ། སེམས་རྒྱལ་པོ་འདྲ་
བོས་དུས་འཆུགས་སོང་དུས། དེ་ཡིན་དུས། བཅན་གཡོག་ལུས་ངག་གཉིས་ཀྱིས་
སྤྱག་བསྐལ་བཟོད་མཐའ་མེད་པ་ཞིག་མྱོང་རྒྱ་བོ་རང་མཐོང་མྱོང་བས་གྲུབ་པ་འདི་རེད།

གཞིན་རྒྱུད་གསར་བུའི་རིགས་ཅན་རྣམས། གན་ཞུགས་ལས་དང་པོ་པ་ཆོ་ལ་བཤད་
རྒྱུར། ད་རེས་ནི། གདམས་པ་ཟབ་མའི་བྱིན་བརྒྱུད་མན་ངག་གི་མིག་གསར་བ་
ཞིག་གསར་དུ་སྟེ་བའམ། ཡང་སྟེ་ཞིག་བྱས་པ་ཡིན་ན། འདིའི་བྱིན་དང་གསར་
གསུམ་གྱི་གནད་ཀ་རིག་བྱབ་པས། རང་གིས་རང་ལ་མ་གཅེས་ན་སུས་གཅེས།
ཐར་བ་དམ་པའི་རུ་སྒྲེ་ཞིག་ཁྱོའ་ཆོས་བྱེད་སྐབས་འདིར་སྟེང་གི་ཤི་མེད་ཤོར་མེད་ལོང་
བས་བ་རྩ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་བྱེད་རན་སོང་བ་རེད། ཐར་ལམ་རྣམ་དག་བསྐྱབ་པའི་
གང་ཟག་གཅིག་གིས་ཤེས་དགོས་རྒྱུར། མ་ཤེས་ཐབས་མེད། ཤེས་ནས་བསྐྱར་
མི་ཉན་རྒྱུ་ཅི་ཞིག་རེད་ཟེར་ན། སྤྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པའི་ངོ་བོ་འཁོར་བར་ཞེན་ལོག་གི་
ངེས་འབྱུང་ཡོད་དགོས་གཅིག་རེད། ནང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་ངོ་བོ་གཞན་ཕན་
དོན་གཉེར་གྱི་ལྷག་བསམ་ལྷན་མེད་ཡོད་དགོས་གཉིས་རེད། གསང་བ་གསང་
སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་ངོ་བོ་སྒྲུང་སྲིད་རྣམ་དག་གི་དག་སྒྲུང་ཡོད་དགོས་གསུམ་རེད།
དེའི་སྟེང་དུ་རང་ཉིད་ཐར་བའི་ལམ་དུ་འབྲིན་མཁན་གྱི་སྒྲ་མ་དམ་པ་ལ་ཡིད་བྱེད་ཤེས་གྱི་
དད་པ་ཡོད་དགོས། དེ་ཡང་མཐར་གཏུགས་ནས་བཤད་ན། སྒྲ་མ་ཟེར་རྒྱུ་དེ་
ཡང་། མཆོན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མས་མཆོན་པའི་མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་སྒྲ་མ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ཉིད་ལ་གོ་དགོས་རེད། དེས་ན། དད་པའི་ཉེར་ལེན་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་
ཇོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་པོན་སྒྲིན་རུང་དུ་ཡོད་པ་རེད། དེས་བཞི་རེད། ད་
དུང་མེད་ན་ཐབས་མེད་ཅིག་ལ། ཆོས་གཅིག་གིས་བསྐྱས་པའི་མཆེད་གྲོགས་བྱང་
རྒྱུ་བར་དུ་མར་མའི་མེ་དང་སྟོང་བུ་བཞིན་དུ་མཉམ་པོར་འགྲོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་
བཅེ་དུང་ཡོད་རྒྱུ། དེ་ལྟ་བུ་ནི། སྤྱིར་ཐར་བ་དོན་གཉེར་གྱི་གང་ཟག་ བྱང་པར་
དུ་གསང་སྒྲགས་ཇོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ཆོ་ལ་མེད་ན་ཐབས་མེད་རེད།

དེའང་ཙུ་བ་རྩེ་བ་སྤྱོད་ན། བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དང་མི་འབྲེལ་བ་གཅིག་
ཡུལ་ནང་དུ་འདུས། ཙུང་བ་དང་ཙུང་བ་ཉམས་ལེན་རྒྱུ་ལ་སྦྱར་ནས་ལོ་གྲངས་མང་
པོར་སོང་བ་ཆོས་ཀྱང་། སྟོང་ལྟ་ཉལ་པོས་ལས་འབྲས་ཁྱད་དུ་མི་གསལ་པར།
ཐམས་ཅད་ཀྱན་པོས་ཇི་སྟེན་གཟུང་འཛིན་སེམས་ཀྱི་འབྲེལ་རྟོག་དབྱིངས་སུ་མ་དག་པ་དེ་
སྟེན་དུ། ཀྱན་རྩིབ་ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྦྱ་མེད་སྟོན་མེད་ཡོད་པས་ན།
འཛིན་མེད་སྦྱ་མ་ལྟ་བུས་ཅིས་ཟིན་པའི་ངང་ནས་ཐབས་ཤེས་བྱུང་འདུག་གི་ལམ།
ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་དགོ་བའི་ཙུ་བ་དམ་པ་གསུམ་ལྟར་དུ་བསྒྲུབ་པའི་བླང་དོར་རྩེ་བ་བཞིན་
བྱེད་པ་དང་མ་འབྲེལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། བྱུང་པར་དུ་ལས་དང་པོ་པ་ཆོས། ཆོས་གསལ་
པའི་སྐབས་སུ་ཐོག་མར་ངེས་དགོས་རྒྱུ་ཞིག་ལ། སངས་རྒྱུ་འཛིན་རྟོག་ལ་བྱོན་པ་ནི་
བརྒྱ་ལམ་རེས་འགའ་ཡིན་རྒྱུ། དེས་གསུངས་པའི་ཆོས་དང་འཕྲད་པ་དེ་བས་ཀྱང་
དགའ་རྒྱུ། སངས་རྒྱུ་བྱོན། ཆོས་གསུངས། དེའི་བསྟན་པ་གནས་ཀྱང་།
རང་ཉིད་ཀྱིས་མི་ལུས་ཐོབ་རྒྱུ་དང་ནི། ད་དུང་ཆོས་དར་བའི་གནས་སུ་ཆོས་ལ་མོས་པ་
དང་ལྟན་རྒྱུ་དེ་ཡང་ལས་སྒྲུ་མོ་མ་ཡིན་པ་དང་། འདི་ནི་རྟོག་དགའ་བ་སྤར་རྩིས་
བསགས་རྒྱུ་ཆེན་བྱས་པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའི། དལ་འབྱོར་གྱི་རྟོག་བཟང་ལྟ་བུས་
ལྟག་པའི་ལུས་ཡིན་རྒྱུ། དེ་ཡིན་མིན་གྱི་ཐད་ནས་བཤད་ན། འགོ་བ་གཞན་གྱི་
མང་ཉུང་དང་མིའི་རིགས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡིན་ནའང་ཆོས་ཡང་དག་སྒྲུབ་མཁན་གྱི་ཁ་གྲངས་
མང་ཉུང་གི་ཐད་ནས་རིག་ས་གོ་ས་ན་ཡོད་རྒྱུ། རང་ཉིད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ལ་བལྟས་
ནའང་ཤེས་འདུག་པ་ལྟར་རེད། འདི་འདྲ་ཡིན་པའི་སྐབས་ཀྱིས་ཆོས་ཐོས་པ་བསྐྱེད་པ་
བརྒྱར་ཡང་རྟོག་པར་དགའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་ཉིད་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་ཆོས་ཉན་
པའི་དུས་སུ་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་བྱ་དགོས་རྒྱུ་དང་། དེའི་ལྷོག་ཕྱོགས་

ནས་ཆོས་བཤད་ཉན་གྱི་སྐབས་སུ་ཀུན་དུ་སྦྱོད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་སྒྲོན་གསུམ། དྲི་
མ་དུག མི་འཛིན་པ་ལྟ་སོགས་དུས་རྒྱུན་གསུང་བཞིན་པའི་སྤོང་དགོས་ཀྱི་སྤང་བྱ་
ཐམས་ཅད་རང་གིས་སྤང་དགོས། བྱུང་པར་དུ་གསར་བུ་ཆོལ་ཐུགས་གསོས་ལྷ་རྒྱ་
ཞིག་ལ། གཙུག་ལག་ཁང་དང་ཆོས་རའི་ནང་ལ་ཞུགས་ནས་བཟུང་སྟེ། སྤྲོ་
འཆལ་སྤོང་དགོས་རྒྱ་ལྷ་ཅི་དགོས་ཏེ། ཆོས་བྲིད་དང་དབང་གྲལ་ནས་ངེས་པར་དུ་
གསུང་ངག་སྒྲོམ་རྒྱ་གལ་ཆེ། དེ་ནི་སྦྱར་བཏང་གི་སྒྲིག་ལམ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཆོས་
ཟབ་མོ་འཆད་ཉན་གྱི་སྐབས་སུ་གཏམ་སྒྲ་ཆོགས་སྤོང་རྒྱ་དེ་དམ་ཆོས་སྦྱབ་པར་བཙོན་པ་
ཡིན་ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་འདུག གང་དུ་གསུངས་ཤིན། སྦྱོར་རྒྱལ་
པོ་རྒྱ་མཆོས་ཞུས་པའི་མདོའི་ནང་ན་གསུངས་ཡོད། ཇི་ལྟར་གསུངས་ཡོད་ཅེ་ན།
འཁོར་གྱི་ནང་དུ་འོང་ནས་ཆོས་ཟབ་མོར་གཏམ་གྱིས་བར་ཆད་བྱས་ནས་གཏམ་སྒྲ་ཆོགས་
སྤོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དམ་པའི་ཆོས་སྦྱབ་པར་བཙོན་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ།
དེ་ཡིན་ན། དམ་ཆོས་རྒྱབ་པར་བཙོན་རྒྱ་བོ་བདུད་ལས་རེད། བདུད་ལས་བྱས་ན་
བདུད་མིན་ན་བདུད་ཀྱི་སྦྱོགས་གཏོགས་ལོས་ཡིན། དེ་ལྟ་བུས་གོས་སྟེ་གསུམ་གོན་
ཡང་རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པ་ར་སྦྱོད་རང་གིས་རང་ལ་བྱས་པ་ཞིག་རེད་འགོ་བས།
གསུང་ངག་སྒྲོམ་དགོས། རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ལ་སྒྲོམ་ཞུགས་ན། ཆོས་
ཞུས་པ་དེ། ལྟར་སྤང་ཅམ་དུ་འགྱུར་བར་མ་ཟད། གཞན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་
ལ་ཐུགས་གཞིལ་བའི་བར་ཆད་རེད་ན། དོན་མེད་ཀྱི་ཉེས་པ་རེད། བྱུང་པར་དུ་
རིགས་དང་བསྐྱབ་པ་རྒན་པའམ་མཚན་གྱིས་མངོན་པར་མཐོབ་དག་གི་མཛད་སྦྱོད་ནི།
ཕལ་བའི་བྱེད་ལྟོས་སུ་འདྲུང་བས་ན། ངས་ཆོས་རའི་དགོ་འདུན་པས་གསུང་ངག་
སྒྲོམ་རྒྱུར་ཡར་སྐྱལ་ཞུ་བཞིན་ཡོད་པར་མ་ཆད། བྱིས་པ་པོ་མོ་ཆོས་རར་ཞུགས་དུས་

ཀྱང་དག་གཅད་འཇུག་གིན་ཡོད། དེས་ན་དག་གི་སྒྲིབ་པ་འདིས་དག་གི་མི་དགོ་བཞི་
པོར་མ་ཟད་ལུས་དག་གི་བདུན་པོའང་སྒྲིབ་འདོན་བྱེད། དེའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱིང་པོར།
ཆོས་འཆད་ཉན་དང་དབང་བསྐྱར་ལུང་ནོད་ཆོང་མའི་སྐབས་སུ། སྤྱིར་ནམ་རྒྱུན་རབ་
ཏུ་བྱུང་བས་དབང་པོའི་སྒྲོ་སྒྲུམ་ལོས་དགོས། བྱུང་པར་དུ་དབང་ཆོས་གསོན་པའི་
སྐབས་སུ་གསུང་དག་དེས་པར་དུ་སྒྲུམ་དགོས་ཞུས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྤྱིང་སྤྱགས་
སུ་ཤེས་ན་དག་གཅད་ཨོ་དགོས་ཞེས་འདྲི་ན། བྱུང་སྤྱིང་སྤྱགས་སུ་ཤེས་དུས་འབྲུལ་
སྒྲིང་ཡོ་ཟད་ཀྱི་ས་ལ་སྒོན་སོང་བ་ཡིན་པས། འབྲུལ་བའི་ལོང་གཏམ་སྒྲིམ་སྤྱིང་།
ལས་དང་པོ་བའི་དུས་སུ་སྒྲིང་བ་ལྟ། བྱུང་པ་གསུང་། དེ་ཉིད་ཐུགས་ཀྱི་ལྟ་
སྤྱགས་ཆོས་སྐྱར་འཆར་ཞེས་བཤད་རུང་། སྒྲོན་པའི་རྗེས་འགོ་ཙམ་ཞིག་རེད་བསམ་
རྒྱུ་དང་དེ་འདྲ་ཞིག་དགོས་རེད་ཟེར་བའི་རྗེས་འདེད་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས། རང་
བཞིན་རྒྱུན་གྲུབ་ཀྱི་བྱུང་སྤྱིང་སྤྱགས་སུ་ཤར་རྒྱུའི་གདེང་ཆོད་འཛིག་དཀའ་བ་རེད།
དེའི་སྐབས་ཀྱིས་ཨོ་རྒྱུན་ཆེན་པོས། ལོ་གཅིག་འབག་སྒྲིལ་བྱེད་པ་ལས། །ཁྱེད་
གཅིག་སྒྲིབ་ཅད་བྱས་པ་མཆོག། ཅེས་གསུངས་པའི་གོ་བ་ལྟོག་ཕྱོགས་ནས་ཅི་ཞིག་
ལེན་རྒྱུ་ཡོད་རེད་ཟེར་ན། འཆལ་བའི་དག་གིས་རང་གི་སྤྱགས་དང་ཉིང་འཛིན་
སོགས་ཀྱི་རྣམས་པ་འཕྲོག་རྒྱུ་དང་། གཞན་ཀྱི་དགོ་པའི་གོ་བ་གཤམ་པའི་ཉེས་སྒྲིལ་མང་པོ་
བསྐྱུས་པ་བསྐྱན་པས་ན། ཡང་སྒྲོས་གསར་བུ་འདུས་པའི་ཆོགས་གཤམ་ལ་ཞུགས་པའི་
བྱིས་གཞོན། ཅུང་ཟད་དགོད་བག་ཅན་དག་གི་སྤྱགས་ལ་དེ་ལྟར་ཞོག དེས་ན་
ཆོས་སྒྲིལ་ཀྱི་རིགས་འདི་ཏུ་ཅང་ཡུན་རིང་བྲགས་ན་མི་བཟང་། རང་གཞན་གཉིས་ཀས་
ཉོབ་བཤད་རེད་བསམ་ནས་ང་ཡང་ཆོས་སྒྲིལ་རིང་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་དགའ་སྐྱོད་བྱེད་པའི་མྱི་
ཡིན། དེ་ཡིན་པར་མ་ཟད། རང་གིས་ཆོས་སྒྲིལ་ཅི་སྤྱད་གང་སྤྱད་བྱེད་མཁན་ཞིག་

ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདི་ལ་མཚོན་ན། དབང་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ཞོར་དུ་ལུང་ཡང་
འགྲོ་ཅི་ཐུབ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། མཚམས་རེར་དུས་ཚོད་ཀྱི་ཐོག་ལ་ཏག་ཏག་རེད་ཨི་ཐུབ་
མི་ཤེས། ངས་དབང་འདོན་དུས་ས་ཆ་འདིའི་སྐད་ལུགས་བྱས་ནས་འདོན་གྱིན་ཡོད།
དེ་དགོས་དོན་ཅི་རེད་ཟེར་ན། གནའ་དང་པོ་རྒྱུ་ལ་ཐོབ་སའི་སྒྲ་མའི་གསུང་སྒྲོས་
བཞིན་དུ་འདོན་པ་འདི་ནི། བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ཚན་ཁ་མི་ཉམས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན།
ཡང་ཆོས་བྲིན་བྱས་ཏེ་སྒྲོག་འགྲོལ་བྱེད་པའི་སྐབས་ལ་ལར། དེང་སང་མང་པོ་ཞིག་
གིས་འབྲོག་ཁུལ་གྱི་ཁ་སྐད་བྱས་ནས་བཤད་པའི་སྒོལ་ཞིག་འདིའི་ཡར་མར་དར་བཞིན་
འདུག དེའི་མཐུན་འདུག་བྱས་ཏེ་གོ་བཅུ་ཅི་འཇགས་ཀྱིས་སྐད་སྒྲ་འབྲེལ་བྱས་ནས་
བཤད་གྱིན་ཡོད། དུས་རྒྱུན་ཆོས་གྲུའི་ནང་ལ་མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་གྱི་མི་སྒྲ་
མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། ད་རེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་རེད། ལྷ་ཡི་སྐད་དང་གྲུ་དང་གནོད་
སྦྱིན་སྐད་སོགས་ལ་འགྱུར་གྱིན་ཡོད་མེད་མི་ཤེས་ཏེ། བོད་མི་མང་ཆེ་བས་གསལ་
འདིང་རྒྱག་བཞིན་ཡོད། དེའི་འཕྲོ་ནས་བཤད་རྒྱ་ཞིག་ལ། ཆོས་གཅིག་ལ་མཉམ་
དུ་སྦྱོད་པའི་ངོས་ནས་དང་། རང་རེ་ཆོང་མ་ཆོས་གྲོགས་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་འབྲེལ་མཉམ་
རེད། རེད་དེ་སྦྱེ་སྦྱེ་ཕྱིའི་དུས་རབས་ཤིག་གི་བྱེད་པར་གྱིས་དབང་ལུང་གི་རྒྱུན་འགའ་
རེ་ངས་འདི་བཞིན་འབུལ་རྒྱུ་ལ་ཁེལ་ཡོད་པ་རེད། བྱེད་པར་དུ་དབང་རེ་འདོན་སྐབས་
ལ་དོ་མེས་སྒྲོག་དཔོན་གྱི་ཞལ་ཚབ་བྱས་ནས་འདོན་པ་ཡིན་དུས། ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་འདོན་
ཆེད་ལ་འདི་བཞིན་བྲི་རེའི་སྤྲང་ལ་མི་འདུག་ཐབས་མེད་ཡིན་ན། སྦྱིར་ན་ཅ་བརྒྱུད་གྱི་
སྒྲ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྦྱོང་དང་བཅས་པ། བྱེད་པར་དུ་བྱེད་དགོ་འདུན་
འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་གནང་བ་ཐོབ་དགོས་པ་ནི། དུས་དང་རྣམ་པ་རྒྱུན་དུག་ལ་ཞུས་
དང་ཞུ་བཞིན་པ་ལྟར་དུ་རེད། གཞན་ཡང་ཆོས་གྲུའི་དགོ་འདུན་པའི་གྲལ་མཐའ་ན།

རབ་བྱུང་སྐུ་གསུང་པ་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ཐེངས་འདིའི་དབང་ཐོབ་རྒྱུའི་བཀའ་ཁྲིམ་ཡང་མ་
ཐོབ་པའི་མི་སྐུ་འགའ་རེས་ཐབས་བཀོད་འཐེན་ནས་འདི་ན་ཞུགས་ཆོག་རྒྱུའི་འཛིན་བྱང་
ལོན་ཡོད་མཁན་ཡོད་ན། སང་ཉིན་ནས་དངོས་གཞིའི་དབང་གྲུལ་ལ་མ་ཡོང་།
སྒྲིག་ཞིབ་པས་ཤིན་ཏུ་ནམ་མཐོས་ཉམས་བཞག་གནང་གིན་ཡོད་རེད་དེ། ད་རེས་མི་
ཆོགས་མང་རྒྱ་དང་དུས་ཚོད་ཐུང་བའི་དབང་གིས་དེ་འདྲའི་མི་རེ་གཉིས་ཤོར་སྤྱད་པ་རེད།
འདི་ནི་དེང་སྐབས་ཀྱི་སྤྱི་ཆོགས་ལྟ་བུའི་ལྷག་སྒོ་བརྒྱད་ནས་ཁེ་ཆེན་པོ་བླ་ལོན་པ་ལྟ་བུ་
མ་རེད། མ་གཞི་གནས་འདིར་འདུས་པ་གྲངས་མང་བ་ལས་གྲབ་བཟང་བ་གདམ་
པའི་ཆོས་སྒོ་ཤིན་ཏུ་དམ་ས། ཐན་རང་བྱུང་དབེན་པའི་ཁོར་ཡུག་གི་སྐྱེད་ཆལ་ལ་མི་
མང་ཞིག་གིས་རྒྱུད་མ་ཡོང་ན་བསམ་པའི་དམིགས་ཡུལ་ཡོད་ས་ཞིག་རེད། འདི་རབ་
སྐུ་གསུང་དག་འདུན་པས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་དབང་བྱིད་ལུང་གསུམ་ཞུ་ས་ཡིན་ན། སྤྱི་
གཉིས་གང་རུང་དུ་ཞུགས་པའི་འབུམ་ལྡ་སྤྱོད་དུ་སོང་བའམ་འགྲོ་ངེས་དང་། ཅ་
གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་ཆད་བཞག་རྒྱུའི་དམ་བཅའ་བྱེད་མཁན་རྒྱུད་རྒྱུད་རེད། གསང་
སྐུ་གསུང་གི་ཆོས་ལ་ཆོད་ཡོད་ཀྱིས་ཉམ་འཛུལ་བྱས་བཞག་ན། ཆོས་ལ་དབང་བཟང་བའི་
ཉེས་པ་འབྱུང་བར་མ་ཆད་དེ་རུང་བཀའ་སྲུང་ཆོས་སྐྱོང་གི་བཀའ་ཆད་བྲག་པོ་འབྱུང་ངེས་
རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་རང་གཅེས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་ཅན་གྱིས་བག་
ཡོད་པར་བྱ་དགོས། ཡང་སང་ཉིན་དངོས་གཞིའི་སྐབས་ལ་རྣམ་པ་ཆང་མ་དང་
མངལ་ཡོང་།

ཉིན་གཉིས་པའི་དབང་དོན་ཟབ་བྲིད།

དེ་ནི། ཞི་ཁྲོ་དན་སོང་སྐྱོང་བའི་དངོས་གཞིའི་དབང་ཡིན། གྱི། ཁྲོ་བོ་མི་བཟད་འཛིགས་པའི་སྐྱུ། །བདག་ཅག་འཁོར་བ་ལས་

སྒྲིབ་ཐོག་དུམ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དོན་ཟབ་བྲིད་མན་ངག་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མེ།

གོལ་ཕྱིར། །སོགས་ཀྱི་ཆེས་སྒྲོས་མཛོད་མཐར་བཀའ་གསུང་གནང་བ་ནི། གསལ་སྤྲུགས་དོན་ཐོག་པར་ལས་
འབྲེལ་ཡོད་པའི་སྐལ་བ་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག ཆོ་ལུས་འདིའི་སྤྲོད་ནས་
འཁོར་བར་ཕྱི་ཕུག་འཆོལ་ནས། མགོན་པོ་དོན་ཆེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་བསྐྱབ་འདོད་ཡོད་
མཁན་ཞིག་གིས། དང་པོ་ལམ་ལ་འཇུག་སའི་འཇུག་སྒོ་མ་ལོར་བ་དེ་གང་རེད་ཟེར་ན།
སྒྲིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པར་བྱེད་རྒྱུ་འདི་རེད། དབང་གི་སྒོ་ལ་ཞུགས་མ་མྱོང་བཞིན་གོ་
འཕང་མཆོག་ཅིག་ཨོ་འཐོབ་འདོད་རྒྱུ་དེ། དཔེར་ན་གིན་ཏུ་དམན་པ་དོ་སྦྱོད་མཁན་
ཞིག་གིས་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོའི་ཐོབ་ཐང་ཨོ་ལོན་བསམ་པའི་རེ་བ་རྒྱག་པ་དང་འབྲ་གསུངས་
ཡོད་རེད། རྒྱུད་ཀྱི་ནང་ན། དབང་མ་སྐྱར་ལ་དངོས་གྲུབ་མེད། གསུངས་ཏེ་
དོན་ཆེ་འཆང་གིས་ཐག་བཅད་པ་རེད། མེད་ལུགས་ཀྱི་དཔེ་ཡང་དེ་མ་ཐག་ཏུ། བྱེ་མ་
བཙོར་ལས་ཞུན་མར་བཞིན། གསུངས་པ་ལྟར་རེད། དེ་བཞིན་དུ་དོན་ཐོག་པའི་
རང་ལམ་གྱི་དབང་མ་ཐོབ་ན། ལམ་བསྐྱེད་དང་རྫོགས་པའི་རིམ་པ། གྲོགས་
བསྐྱེན་སྐྱབ་ཕྱིན་ལས་སོགས་ལ་ཅི་ཅུམ་བསྐྱབ་ཀྱང་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་རྒྱུ་པར་ཞོག་
གསལ་སྤྲུགས་རང་ཉིད་ལེན་པའི་ཆོས་ལ་དབང་ཟ་བའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བར་མ་ཆོད་མཁའ་
འགོ་དང་། གྲུབ་པ་ཅན་ཆོས་བདག་བཀའ་ཡི་སྤྱང་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསད་ནས།
སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་ལྟང་བ་འབྱུར། དེ་ཡིན་ན་དབང་བསྐྱར་བའི་སྒྲིབ་མ་མཆོན་ཉིད་
དང་ལྡན་པ་ཞིག་གི་མདུན་ནས། དབང་བཞི་ཆོད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཐོབ་ནས་བཟུང་།
གང་ཟག་དབང་པོ་རབ་འབྲིང་ཐམས་ཅད་ཆོད་ཀྱིས། ཁོ་རང་རབ་ཡིན་ན་དབང་དུས་དེ་
ཉིད་ལ་སྒྲིན་པ་གོལ་བ་གཉིས་ཀ་ཆིག་ཆོད་དུ་གྱུར་ཏེ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་ཡོད་
སྟེད། དབང་པོ་འབྲིང་ཞིག་ཡིན་ན་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་ལེན་
བསྐྱེད་རྫོགས་ལ་འབད་པར་བྱས་ན། སྐྱེ་བ་དེའི་སྤྲོད་ནས་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་

འགྲུབ་རྒྱ་དང་། དབང་པོ་རབ་འབྱིང་གི་མཐུན་རྒྱུན་མ་ཚོགས་པར་དབང་པོ་ཐ་མ་ཞིག་
ཡིན་ཡང་། དབང་ཐོབ་དད་དང་དམ་ཚིག་མ་ཉམས་ན། ལས་དང་སྐལ་བ་བཟང་
པོའི་འཕྲོ་ཅན་དུ་གྱུར་ནས། ཆོ་རབས་གཞན་དང་གཞན་དུ་སྤར་གྱི་ལས་སྐལ་གྱི་འཕྲོ་
དེར་མཐུད་ནས། ཆོས་འདི་དང་མཇུག་ལ། གླུ་མ་དམ་པས་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་གྲོལ་བ་
འགྱུར་བར་ཐེ་ཆོམ་མི་དགོས་པ་རེད། དབང་བསྐྱར་ཡང་དག་དང་ལུན་ན། །སྟེ་
ཞིང་སྟེ་བར་དབང་བསྐྱར་འགྱུར། །དེ་ཡི་སྟེ་བ་བདུན་ལ་ནི། །མ་སྟོམ་པར་ཡང་
དངོས་གྲུབ་ཐོབ། །ཅིས་རྒྱུད་ལས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། དབང་ཟེར་ཚད་གཅིག་
པ་ཡིན་པའི་དེས་པ་མེད། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གང་རེད་ཟེར་ན། ཐེག་པའི་རིམ་པ་དང་
རྒྱུད་སྟེའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་བྱུང་པར་གྱིས། གྲངས་དང་དབྱེ་སྟོ་ཡང་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་
རེད། རེད་དེ་ཐམས་ཅད་ཚུར་བསྐྱུས་ན། གསང་སྤྲུགས་ཕྱི་ནང་ཐུན་མོང་གི་
དབང་། ཐུན་མོང་རིག་པའི་དབང་ལྔ་དང་། བད་རྒྱུད་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པ་གསང་བ་ཟབ་མོའི་དབང་གསུམ་སྟེ་འདི་བརྒྱུད་པོའི་ནང་ལ་མ་འདུས་པ་ཞིག་པལ་ཆེར་
ཡོད་མ་རེད། བྱིན་རྒྱབས་དང་རྗེས་གནང་ཟེར་བའི་ཐ་སྟོན་འཇུག་ཡུལ་ཡོད་ཀྱང་།
དེ་ཐམས་ཅད་འདིའི་ཡན་ལག་གམ་ཆ་ཤས་སུ་མ་འདུས་པ་ཞིག་མེད། དེ་ལྟར་བཤད་
ཡོང་ན། དབང་བརྒྱུད་ཀྱང་དབང་བཞིའི་ནང་ལ་འདུས་པ་རེད། དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་
འདུས་པ་རེད་ཟེར་ན། བུམ་གསང་ཤེར་དབང་ཚིག་དབང་བཞི་བོའི་ཁོངས་སུ་མ་
འདུས་པའི་དབང་ཞིག་ རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་དབང་ཡིན་རུང་མི་འདུག་བསམ་གྱིན་
ཡོད། དེ་མེད་དོན་ནི། བུམ་དབང་ཟེར་ན་ཐུན་མོང་རིག་པའི་དབང་ལྔའི་གཞིར་
བུས་པ་ཞིག་རེད། དེར་སྒྲ་མེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་ཆོས་ཇི་ལྟར་ཚང་ཞེས་
དོགས་པས་ངོས་ན། སྤྱིར་ན་སྒྲ་མེད་དེ་བུམ་པའི་དབང་གི་དགོས་དོན་དེ་ཡི་དམ་ལྷ་ཡི་

བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་ཆེས་ལ་སོགས་པ། སྤྱིའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་དབང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་
 པས་རིག་པའི་དབང་ལྷ་ཟེར་རྒྱུ་འདི། སྤྱིའི་རྣམ་པའི་སྤྱོད་ནས་བལྟས་ན་རྒྱུད་སྤྱི་བ་
 དང་རྣམ་པར་མཚུངས་པ་ཙམ་ཞིག་རེད། རེད་དེ་དོན་ངོ་བོའི་སྤྱོད་ནས་མི་འདྲ། དེ་
 མི་འདྲ་བ་འདི་སྦྱོར་ངག་ཚིག་གི་བརྗོད་ལུགས་ཀྱིས་དབྱེ་ན། དོན་མཚུངས་ཙམ་ཡིན་
 ཡང་དོད་ཐུབ་མ་རེད་ཟེར་རྒྱུ་རེད། དོད་ཐུབ་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གང་དུ་དབང་
 བསྐྱར་བའི་དགྱིལ་ལོའོར། ཚུལ་ཇི་ལྟར་དབང་བསྐྱར་བའི་ཐབས། གང་ལ་དབང་
 བསྐྱར་བའི་གནས། ཅིའི་ཕྱིར་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་ཐད་ནས་མི་
 འདྲ་བ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡི་དམ་ལྟས་ཞལ་གཟིགས་ལ་བརྟེན་ཅིང་
 བསྐྱོམ་དང་བསྐྱོམ་པ་བྱེད་རྒྱུ་ལ་དབང་བ་ཙམ་ཞིག་གི་དགོས་དོན་འདི་བུམ་དབང་གི་ཞོར་
 ལ་འདུས་པས། སྐབས་འདིའི་སྤྱོད་མེད་རིག་པའི་དབང་ལྷ་བུམ་དབང་གི་ཡན་ལག་
 ལྟ་བུར་འགྱུར་ཞིང་འདུས་པ་རེད། སྦྱིར་ན་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་རྒྱུད་དོན་བཤད་ཡོང་
 དུས། རྒྱུ་རྒྱུན་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ནས་བཤད་དགོས་པ་རེད། དེ་ཡིན་ན།
 རྒྱུ་སྤྱོད་གཞི། རྒྱུ་སྤྱོད་སྤོང་། འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་དང་གསུམ་གྱི་ཐོག་ནས་
 བཤད་ན། རྒྱུ་སྤྱོད་གཞི་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་ཡུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལྷ་ཡི་སྤྱོད་ནས་བཤད།
 རྒྱུ་སྤྱོད་སྤོང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ལ་ཉིད་ཀྱིས་ཆེ་བ་བརྗོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ན། འབྲས་བུ་ཡོངས་
 ཤེས་དེ་རྒྱུད་དོན་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་གསུངས་ཡོད་དུས།
 སྐབས་དོན་ལམ་རྒྱུད་བྱེད་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་བསྟན་ནས་བཤད་སོང་ན། འདིར་དབྱེ་
 སྒོ་མང་པོ་རེད། གཅིག་དང་། གཉིས་གསུམ། བཞི་དང་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ནས་
 རྒྱུད་ཀྱི་དངོས་པོ་བཅུ་དང་བཅུ་གཅིག་གི་བར་གྱི་དབྱེ་རིམ་གྱི་ཞུ་ཚིག་འདུག དེ་གཅིག་

ཏུ་བསྐྱུས་བཞག་ན། གསང་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་ཀྱི་
རྣལ་འབྱོར་གཅིག་གི་རྣམ་པར་འདུས་སྐྱེད་དང་། གཉིས་སྲུང་བྱེ་ཡོང་ན། བསྐྱེད་
རྫོགས་གཉིས་སམ། ཐབས་གྲོལ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་བཤད་ཆོག་སྐྱེ། གསུམ་སྐྱེ་
གསུང་ཐུགས་གསུམ། ལྟ་སྒྲོམ་སྐྱེད་གསུམ། བསྐྱེད་སྐྱེ་ལས་གསུམ་ལ་
སོགས་པའི་གསུམ་ཆོན་གྱིས་བཤད་སྐྱེ། བཞིར་བྱས་ན། བཞི་རྩེ་བཞིའི་ཡེ་
ཤེས། རྒྱག་སྐྱེ་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་བཞི་ཆོན་དང་། ལྷར་བྱེད་སྐྱེའི་དབང་དུ་
བཏང་ན། དབང་དང་། དམ་ཆོག་ ལྷ་བ་གསུམ་དང་དེའི་ཁར་བསྐྱེབ་པ་ཕྱིན་
ལས་གཉིས་དང་ལྷ་བྱས་ནས་གསུངས་ས་ཡང་ཡོད་རེད། ཡང་རྫོང་འཕྲང་གི་ནང་ན་
གསང་སྒྲགས་ཀྱི་བསྐྱེབ་པའི་མཐའ་དུག་གིས་བཤད་ཡོད། སྤར་ཁབ་དག་གི་ནང་ན་
བདུན་ནམ་བུ་དྲུག་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་དང་། རོང་ཐོམ་པས། གཞི་རྣམ་པ་ལྷའི་སྐྱེད་དུ་
ཡན་ལག་བཞི་དང་དགུར་བྱས་ནས་གསུངས་སྒྲོལ་ཡོད། ཀུན་མཁྱེན་སྐྱེལ་བ་སྐྱོང་
ཆོན་པའི་རྩེས་སུ་འབྲངས་བའི་རང་ལུགས་ཀྱི་སྐྱེས་པའི་དབྱེ་སྒྲོ་ལྟར་ན། སྐྱེད་ཀྱི་
དངོས་པོ་བཅུ་གཅིག་གམ་བསྐྱེབ་པའི་མཐའ་བཅུ་གཅིག་གི་སྒོག་ནས་བཤད་པ་རེད།
ང་ཆོས་འཛིན་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་བསྒྲུམས་བཞག་ན། ལྷ་བ་ཏིང་འཛིན་སྐྱེད་པ་
གསུམ། །དཀྱིལ་འཁོར་དབང་དང་དམ་ཆོག་གསུམ། །བསྐྱེབ་མཆོད་ཕྱིན་ལས་
རྒྱག་སྐྱེ་སྒྲགས། །གསུངས་བཞག་ན་བཅུ་གཅིག་ཆོང་བ་རེད། དེས་ན། དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་ལྟ་བུ། མི་གཡོ་བ་ཏིང་འཛིན། ལ་དོར་བ་སྐྱེད་པ། དེ་དག་ལྟ་བ་ཏིང་
འཛིན་སྐྱེད་པ་གསུམ་རེད། དཀྱིལ་འཁོར་དབང་དང་དམ་ཆོག་གསུམ་ཟེར་ན།
བཀོད་པ་དཀྱིལ་འཁོར། རིམ་པ་བསྐྱོད་པ་དབང་། མི་འདའ་བ་དམ་ཆོག་དང་
དུག་རེད། ད་རུང་བཅུ་གཅིག་ཆོང་བ་ལ་ལྷ་དགོས་པས། དེ་ནི་ཆོག་རྒྱུ་རྩེས་མ་

ལ་བསྐྱབ་མཆོད་ཕྱིན་ལས་ཕྱག་རྒྱ་སྒྲགས། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར། བསྐྱབ་པ་
དང་། མཆོད་པ། ཕྱིན་ལས། ཕྱག་རྒྱ། སྒྲགས། དེ་དག་རེད། དེ་
བཞིན་དོན་དུ་གཉེར་བ་བསྐྱབ་པ། གནས་སུ་བསྐྱབ་པ་མཆོད་པ། རོལ་བ་ཕྱིན་
ལས་རེད། ཕྱག་རྒྱ་དང་སྒྲགས་གཉིས་ཀ་རེད། དེ་ཉིད་བརྩ་ཡི་དབང་དུ་བྱས་ན།
འདི་གཉིས་ཀ་གཅིག་ཏུ་བཙི་དགོས། མ་བྱས་ན། འཛིང་བ་ཕྱག་རྒྱ། བསྐྱབ་
པ་སྒྲགས་རེད། བཅའ་བ་ཕྱག་རྒྱ། བསྐྱབ་པ་སྒྲགས་ཟེར་བ་དང་འདྲ། དེ་ཡིན་
ན་སྐབས་སུ་བབས་པའི་གང་བཤད་བྱ་དབང་གི་སྐབས་ནས་འཕྲོས་དོན་དབང་བསྐྱར་
ཐབས་མཚན་ཉིད་པ་ཅི་འདྲ་དགོས་ལུགས་དང་། དབང་གི་རྣམ་བཞག་གོ་དོན་བཤད་
པ་ཡིན་དུས། རྒྱུད་ཀྱི་དངོས་པོ་བརྩ་གཅིག་ཏུ། སྦྱར་གཅིག་ལ་གཅིག་འབྲེལ་ཡིན་
པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྣམ་གྲངས་ཙམ་ཞིག་བགྲང་བའི་སྒྲོན་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ན། གཅིག་
ལ་གཅིག་ཆང་དགོས་པ་དང་། བྱད་པར་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་དབང་དང་དམ་ཚིག་
གསུངས་པས། དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ། དབང་གང་བསྐྱར། དབང་སྒྲོག་རྒྱུད་
ལ་འཛིན་པའི་དམ་ཚིག་སོགས་གང་བསྐྱར་དགོས་མ་ཤེས་ན། དབང་གི་གཟུགས་
བརྒན་ཙམ་ཞིག་རེད། ཆོ་གའི་ཡན་ལག་ཉམས་པ་དང་། ཆོ་ག་ཙམ་གྱི་སྦྱར་གྲོག་
ཡང་སྒྲོས་གཙང་ཞིག་མ་རེད་ན། གཟུགས་བརྒན་བས་ཀྱང་ཡང་བརྒན་རེད་འགོ་བར་
བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས། དབང་དོན་ཆ་ཆང་དབང་བྲིགས་བཞུག་ཆོག་ལ་བཀོད་ཡོད་པ་
དང་། དེ་མིན་གཏེར་གཞུང་གི་བསྐྱར་ཆོག་རྒྱུད་བས་དབང་རྣམ་རྒྱུ་ལ་གོ་བར་
འཕྲོད་ཤས་ཆེན་ཡང་། ཐམས་ཅད་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས། གཅིག་ན།
རང་འདྲའི་རིགས་མཐུན་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ནས། གཞན་རྒྱུད་མངོན་ཤས་ཀྱིས་
བརྟག་པའི་རྩས་པ་མེད་མཁན་གྱི་མི་དེས། རང་རྒྱུད་ལ་ཆོད་གཞི་མི་བྱེད་ཐབས་མེད་

རེད། གཉིས་ན། ངས་ཟབ་མེད་དབང་ཁྱིད་ལྷ་ས་དེ་ཁར་སང་ལྷ་ས་པ་ལྟར་དུ།
མཁན་ཆེན་རྗེ་ཆེ་འཆང་འཇིགས་མེད་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་དང་། སྤྱི་འབྲུག་བཀའ་
གཏེར་དང་བསྐྱུབ་ཐབས་ཀྱི་འདུས་ལ་སོགས་པའི་དབང་མང་པོ་ཞིག་ལྷ་ས་ནི།
འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཅེ་ཆོས་ཀྱི་སློབ་གྲོས་ཡིན། ཁོང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀས་དབང་དོན་
གལ་ཆེན་དག་དོན་འབྲེལ་མཛད་ནས་གསུངས་པ་རེད། དེ་ཡིན་ན། མ་དར་
གསར་འཛུགས་མིན་པར་མ་ཆད་མི་རབས་དུས་རབས་བརྗེ་མཆོམས་ཀྱི་སྐབས་འདིར།
བད་སྦྱར་ཟེར་ན། དཔེ་སྟོན་ཟེར་ན་མ་རེད་དེ། སྤྱི་ཆད་མི་བརྗེད་ཀྱི་བྱེད་ཀྱི་ཡོང་
རྒྱུ་ལྷག་སློབ་བསམ་པས་བསྐྱུལ་ཏེ་བཤད་པ་ཡིན། ད་ནི་གོང་ནས་བཤད་རྒྱུ་
བཤད་མཆོམས། དཀྱིལ་འཁོར་གང་ལ་བརྟེན་ནས། དབང་ཅི་ཞིག་བསྐྱར་རྒྱུ་
དཀྱིལ་འཁོར་དེ་དང་པོར་ངེས་དགོས། དེ་ཡིན་ན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ངོ་བོ་ལྷ་བཤད་
དང་འབྲེལ་ནས་བཤད་ན། སླིང་པོའི་ཡོན་ཏན་འཛིན་པའི་གཞི་གྱུར་པ། ཀྱི་ནས་
རྒྱུ་ཞིང་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའི་དོན་ཅན། བདེ་གཤེགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་པོ་
བྱང་དང་བཅས་པ་ལ་སྤྱི་འབྲུག་གསུངས་པ་རེད། དེ་ལྟར་ན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ངོ་བོ་དེ་
ཡོན་ཏན་མཆོག་གི་གཞི་འཛིན་པ་ཞིག དག་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་
སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རེད། དཀྱིལ་འཁོར་འདིར་དབྱེ་བ་ནི། གཞི་ལམ་
འབྲས་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོད། ཐད་ཀའི་དགོས་དོན་ལམ་སློམ་པའི་དཀྱིལ་
འཁོར་རེད། ལམ་སློམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་མཆོན་བྱེད་དཔེ་གཟུགས་བརྟན་གྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་དང་། མཆོན་བྱེད་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པ་གཉིས་
ཡོད། དེའི་ནང་གི་སྐབས་བབ་གང་བཤད་རྒྱུ་མཆོན་བྱེད་དཔེའི་བུམ་དབང་བསྐྱར་
བའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་ལ་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད། སློ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་གྱི་

དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྒྲོས་པ་ལ་དགའ་བའི་གང་ཟག་དང་བསྐྱེད་ཏེ་རྒྱས་པ་རྩལ་མཚོན་གྱི་
དགྱིལ་འཁོར། སྒྲོས་པ་འབྲིང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་རས་བྲིས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར། ང་
ཚོས་དགྱིལ་ཐང་ཟེར་རྒྱུ་འདི་དང་། སྒྲོ་རབ་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་བའི་དབང་དུ་ན་སྒྲོབ་
དཔོན་གྱི་ལུས་དགྱིལ། ལུས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པར་མ་ཚད། དེ་ཉིད་
མཚོག་ཏུ་བསྐྱུགས་པ་རེད། བྱུང་ཆེན་རྩིས་བྱ་པས། བཅོས་མ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ཐོ་
གང་། །དེ་ཉིད་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་འདུད། །མཁས་པས་བསྐྱབ་བྱ་དེ་མ་
ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས། བཅོས་མ་གང་ཡིན་ན་རྩལ་ཚོན་དང་རས་བྲིས་
གཉིས་ཀ་གདུལ་བྱ་སྒྲོ་དམན་པ་སྒྲོས་པ་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན། མཁས་པ་སྒྲོ་
རབ་ཅན་གྱིས་བརྟེན་བྱ་མིན་པར་ཡང་གསུངས་ཡོད་རེད། དེའང་རང་བཞིན་གྱི་
དགྱིལ་འཁོར་དང་། སྐྱུལ་བའི་དགྱིལ་འཁོར། རིག་པ་ཉམས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར།
ལྷག་པ་གཟུགས་བརྒྱན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དང་བཞིན་བྱས་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན། རང་
བཞིན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དེ་སྒྲོབ་དཔོན་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་ནི། སྒྲོབ་མ་མཐར་
ལམ་ལ་གནས་པའི་སྒྲོད་ཡུལ་ཡིན། སྐྱུལ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་དེ་སྒྲོབ་དཔོན་མཐར་
ལམ་ལ་གནས་པ་དང་། སྒྲོབ་མ་མཐོང་སྒྲོམ་ལ་གནས་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་རྒྱུ།
རིག་པ་ཉམས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་དེ་སྒྲོབ་དཔོན་མཐོང་སྒྲོམ་ལ་གནས་པ་སྒྲོབ་མ་ཚོགས་
སྒྱུར་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་པ་སོགས་ལ་བསྐྱར་རྒྱུ་ཡིན་པ་གསུངས་ཡོད་རེད། བཞི་
བ་ལྷག་པ་གཟུགས་བརྒྱན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཏན་པ་
རྩིས་མཐུན་ཅོམ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡན་ཆད་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་གིས། སྒྲོབ་མ་
སྐལ་ལྷན་དམན་འབྲིང་རབ་གསུམ་ལ་ཕྱེས་ཏེ། གོང་ནས་བཤད་པ་ལྟར། རྩལ་
ཚོན། རས་བྲིས། ཚོམ་བྱ་ཚང་མ་དམིགས་རྟེན་དུ་བྱས་ཏེ་བསྐྱར་རྒྱུ་དང་།

སྒྲོབ་དཔོན་ལུས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་རྒྱལ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཅོས་
མིན་འཛིན་སྐབ་པའི་གང་ཟག་གིས། སྤྱི་དགྲིལ་རྟེན་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་ལུགས་
ཀྱང་གོང་ནས་བྱངས་བའི་ལུང་དོན་ལྟར་དུ་རེད། རེད་དེ་དགྲིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་རྒྱུ་དེ་
གཙོ་བོ་ཞུགས་མཁན་གྱི་གང་ཟག་གཙོ་ཆེ་བས། ལྷོས་ས་གཉིས་ལ་ལྷོས་ནས་
འཇུག་ཚུལ་གཉིས་བྱུང་བ་རེད། ཞུགས་ནས་དེ་དང་མཐུན་པའི་ལམ་སྒྲོམ་རྒྱུ་དང་ནི།
རྒྱུད་སྒྲིན་ཚུལ་ལ་ལྷོས་ནས་ཐམས་ཅད་འབྲ་འབྲར་བྱས་ཏེ་བསྐྱར་ན། རིམ་འཇུག་གི་
གདམས་པས་ཞུགས་རྒྱུའི་དབང་དུ་བཏང་ནས་རྩལ་ཚོན་དང་རས་བྲིས་ལ་བརྟེན་ཏེ་བསྐྱར་
བའི་དེང་སང་གི་ཕྱག་ལེན་འདི། ཕྱག་བསྐྱར་མཛད་པ་ལ་ཅི་ཞིག་གི་དགོས་པ་ཡོད་
རེད་ཟེར་ན། གོགས་དང་གོལ་ས་རྒྱུད་བར་དགོངས་པ་རེད། རྒྱུ་མཚན་དེ་འབྲེལ་
བརྟེན་ཏེ། གང་ལྟར་དགྲིལ་འཁོར་དུ་མ་ཞུགས་པར་དབང་བསྐྱར་མི་རུང་བས།
དང་པོ་དགྲིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་གལ་ཆེན་རེད། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྲིས་དབང་གི་ཐོག་
མར་སྤྱི་འཇུག་དང་ནང་འཇུག་རྣམ་པ་གཉིས་འབྱུང་དོན་ཡང་དེ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་
དབང་བསྐྱར་བའི་ཐོག་མར་གང་ཞུགས་སའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡོད་རྒྱུ་བོ་གལ་ཆེན་ཡིན་པས་
དབང་གི་སྒྲོན་དུ་དགྲིལ་འཁོར་བྱུང་བ་རེད། དགྲིལ་འཁོར་དབང་དང་དམ་ཚིག་
གསུངས་ཡོད་པས་ན། དགྲིལ་འཁོར་བཞེངས་པ། སྒྲུབ་ཅིང་མཆོང་པ་དེ་དག་
ཆོད་ལྷན་བྱེད་རྒྱུ་ཡང་དེ་བཞིན་གལ་ཆེན་ཡིན་པ་དང་། ས་ཚོག་དང་། སྤྱ་གོན།
དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱབ་པ་སོགས་ཆོད་ལྷན་ཚུལ་མཐུན་ཆོ་གའི་ཡན་ལག་ཆོང་བ་ཞིག་
དགོས་པ་རེད་མ་གཏོགས་སྒྲ་ཚོས་ཀྱིས་ཚོག་རྒྱུ་བྱས་ན། སྒྲོབ་མའི་རྒྱུད་སྒྲིན་མི་རུས་
པར་མ་ཆོད་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཉེས་པ་འབྱུང་བ་རེད། གོང་ནས་དགྲིལ་
འཁོར་འདི་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་དགྲིལ་འཁོར་གསུམ་ཡོད་གསུངས་པའི་ནང་གི།

ལམ་བསྐོས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ། མཚོན་བྱེད་དཔེ་གཟུགས་
བརྟན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲོར་ནས་དེ་འདྲ་བྱས་ན་ཕལ་ཆེར་འབྱས། གཉིས་པ་མཚོན་
བྱ་དོན་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རེད། སྐྱ་དཀྱིལ་དེ་རང་ལུས་ལྷ་རུ་གསལ།
གསུང་དཀྱིལ་དེ་མ་རྒྱུད་སྤྲུགས་སུ་གསལ། ཐུགས་དཀྱིལ་དེ་བློ་རྟོག་མ་སྤང་རང་
གྲོལ་འཁོར་བའི་སྒྲོད་བཅུད་ཀྱི་སྟོག་ཏུ་ལྷ་དང་ཡེ་ཤེས་སུ་དག་སོང་དུས། འབྲས་བུ་
མཐར་ཕྱིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱ་དང་ཡེ་ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྩོགས་
ནས་གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་པའི་ཀུན་བཟང་ཡངས་པ་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར། མ་རྒྱ་
ཡོ་གའི་ཆོས་སྐད་ལྟར་དུ་བྱས་ན། རོ་བོ་དག་པ། རང་བཞིན་མཉམ་པ། དག་
མཉམ་བདེན་པ་དབྱེར་མེད། ཟུང་འཇུག་སྐྱེ་འཕྲུལ་བྱ་བའི་རང་དེ་ལས་རྣམ་པ་མ་
འགག་གང་འདུལ་གྱི་བཀོད་པ་འཆར་བ་རེད། དབང་བསྐྱར་དུས་དང་པོ་དཀྱིལ་
འཁོར་ལ་འཇུག་དགོས་ན། དང་པོ་སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་འཇུག་ནས། དེའི་འཕྲོར་
སློབ་མ་ཕྱི་ནང་གི་འཇུག་པ་ཡིས་རིམ་པས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཞུགས་བཅུག་རྒྱ་དེ་རེད།
སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་འཇུག་རྒྱ་དེ་སློབ་མ་ལ་དབང་ཇི་ལྟར་བསྐྱར་ནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་
བདག་འཇུག་ལེན་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་རེད། དེ་མིན་བསྐྱས་པའི་ཚུལ་དུ་བྱས་ནས་རིག་པའི་
མེ་ཏྲོག་དོར་བ་ཅོམ་གྱིས་ཀྱང་ལེན་ཆོག་པ་རེད། དེ་གང་འདྲ་རེད་ཟེར་ན། ཞྭ་བཟླ་
ས་མ་ཡ་ཞྭ་ཟེར་རྒྱ་སྟོགས་གྱིས། རང་བཞིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་སྐྱ་གསུང་
ཐུགས་ཡོན་ཏན་ཕྱིན་ལས་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལྷའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་ཕྱིན་
ལས་ཐམས་ཅད། ལྷ་སྒྲིམ་གྱི་གདེང་བསྐྱེད་ནས་ལྷ་དང་རང་སེམས་རང་བཞིན་དབྱེར་
མེད་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་པ་རེད། ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་རྣམ་འབྲུལ་སེམས་ཉིད་
ཡེ་ནས་དག་པ་ཡིན་པས་དོན་ལ་མི་གནས་པ་ཞིག་མ་རེད། འདི་ཐུག་དང་འཇུག་པ་

གཉིས་ཀའི་གོ་གཅིག་ཆོད་རེད། ལྷ་དང་རང་སེམས་ཐ་མི་དད་པའི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་
གཅིག་ལ་འདུན་པའི་རབ་ལྟ་བ་མངལ་བའི་ཕུག་ཀྱང་ཡིན་ལ། རང་སྣང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
དགྱིལ་འཁོར་ལ་འཇུག་བྱ་འཇུག་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་ཡང་རེད། ཨོ་
ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱིས་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་དངོས་གྲུབ་སྤྱོད་བ་ལ་ཕྱོགས་
བར་སྐྱལ་ནས་ཨོ་བཟླ་ས་མ་ཡ་རྩྱུ། ཨོ་བཟླ་ས་མ་ཡ་སྟོ། ཨོ་བཟླ་ས་མ་ཡ་རྟོ།
དེ་དག་རིམ་བཞིན་ཨོ་བཟླ་ས་མ་ཡ་རྩྱུ་གིས་ཡེ་ཤེས་པ་དམ་ཚིག་པར་རྒྱལ་རྒྱ་བཞག་པ་
ལྟར་དུ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྟེན་མས། ཨོ་བཟླ་ས་མ་ཡ་སྟོ་གིས་རང་ཉིད་ལྷའི་དགྱིལ་འཁོར་
སངས་མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་བརྟན་པར་བྱས། ཨོ་བཟླ་ས་མ་ཡ་རྟོས་དབང་དུ་བསྐྱར་ཅིང་
དབྱེས་པར་བསམ། དེའི་འཕྲོར་ཇ་རྩྱུ་བོ་རྟེན་ཕུག་རྒྱ་བཞི་འབྱུང་། ཇ་རྩྱུ་བོ་རྟོས་
བརྟན་ཅིང་གསལ་བར་བྱས་པ་རེད། དེ་ལྷ་བུའི་ལྷ་སྒོམ་གྱི་གདེང་ཆོད་མ་ཞན་ན།
ལྷས་གནང་བའི་མཚན་མ་མ་ཐོབ་ན་ཡང་། སེམས་བརྟན་པའི་མཚན་མ་རྟེན་ཅིང་རང་
ཡིད་རང་ལ་ཆེས་པའི་སྒོ་གདེང་གིས་དབང་བསྐྱར་བའི་ལུས་པ་རྟེན་པ་རེད། གཉིས་
པ། སྒོ་བ་མ་དགྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་ཚུལ་ལ་ཕྱི་འཇུག་ནང་འཇུག་གཉིས་ཡོད་པ་ལས།
ཕྱི་འཇུག་ལ་ཡང་སྒོ་ན་འགོ་དངོས་གཞི་གཉིས་སུ་བྱེས་ཡོད་ན། བྱས་བྱས།
བགོགས་བསྐྱད། མཚམས་བཅད། ལོ་རྒྱས་བཤད། མཆུལ་འབུལ་བ་དག་
སྒོ་ན་འགོ་རེད། དེ་དག་གི་དགོས་ཆེད་གང་ཡིན་བསམ་ན། སྒྲིག་སྒྲིབ་སྦྱོང་བའི་
ཆེད་དུ་ཡི་གེ་བརྒྱ་བ་བཏོན་ཏེ་བྱས་བུམ་གྱིས་བྱས་བྱེད་པ་དང་། དེང་སང་གི་ཕུག་
ལེན་ལ་འཇུག་པ་བདེ་བའི་ཆེད་དུ། བྱས་བུམ་དང་ལས་བུམ་གཉིས་གཅིག་བྱས་ནས་
ཚོག་རྒྱུ་རེད་འདུག་མོད་དེ། རོ་མར་བཤད་ན་བྱས་བུམ་ཁ་ཁར་བྱས་ནས་བསྐྱབས།
རོ་སེམས་ཀྱི་སྐྱུ་ཙཱ་བཙུགས། གཙོ་བུམ་གྱི་གཡས་ཕྱོགས་ལ་བཞག་ མགུལ་

ཆིངས་དཀར་པོ་ཞིག་སྒྲོན། ལས་བུམ་དུ་བདུད་ཅི་འབྲིལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆོག་རང་
ཉིད་སྒྲོས་ཆོས་ཀྱི་ལས་ལྷས་བསྐྱབས། ལས་ལྷ་གང་ཡིན་གྱི་སྐྱུ་ཙཀ་བཅུགས།
སྐྱབ་པའི་དུས་སུ་གཙོ་བུམ་གྱི་གཡོན་ཕྱོགས་ལ་བཞག མགུལ་ཆིངས་ལྗང་བྲུ་སྐྱ་
ཆོགས་འདོགས། བྱ་བྱབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མདོག་ཅན་སྒྲོན། ད་རེས་ང་ཆོས་ཀྱང་ཕྱག་
ལེན་གཞུང་དང་མཐུན་པར་བྱས་ཡོད། བྲུས་ནས་བཏོན་ཏེ་བར་ཆད་བསལ་བའི་ཕྱིར་
དུ་བགོགས་བསྐྱད་པ་དང་། བར་ཆད་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཚུགས་པ་བྱེད་པར་སྤང་བའི་
འཁོར་ལོས་མཚམས་བཅད། དེའི་སྤྱིང་དུ་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་ཕྱིར་དུ།
བརྒྱད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱིས་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྫོགས་ཆེད་དུ་མཆུལ་
ཕུལ་བ་དག་འབྱུང་བ་རེད། ད་རུང་དེས་མ་ཆད། སྐྱབས་འགོ། སེམས་
བསྐྱེད། ཡན་ལག་བདུན་པའམ་ཡན་ལག་བཅུ་བ་དམ་ཆོག་ཁས་ལེན་སོགས་དགོས་
པ་རེད། བསྐྱབ་པ་ཀུན་གྱི་གཞི་འཛིན་པའི་དགོས་པས་སྐྱབས་འགོ་མེད་མི་རུང་བ་
དང་། ཐོག་ཆེན་ལམ་གྱི་གཞུང་ཏེ་ཡིན་པས་སེམས་བསྐྱེད་འབོག་རྒྱ། བསགས་
སྤྱིང་གི་གནད་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདུས་པའི་རྒྱུད་སྤྱིང་བའི་ཆོག་ཡན་ལག་
བདུན་པའམ་བཅུ་བ་འབུལ་རྒྱ། དེའི་རྗེས་གསོལ་བ་འདེབས་པ། དེ་དག་སྒྲོན་དུ་
སོང་བའི་ཐོག་ནས། སྤྲར་ཡང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཕྱི་འཇུག་དངོས་ལ་
ཞུགས་དགོས་པ་རེད། འདི་ལ་མིག་དབྱེ་བ། མེ་ཏོག་འཐོར་བ། དེ་དག་ལ་
སོགས་པའི་སྒྲོས་ཆོས་རྣམས་སྒྲོན་ལ་བཏང་ནས། བར་ཆད་ལྷག་ལ་ཡེ་ཤེས་འབེབས་པ།
རིགས་གང་ཡིན་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་དང་མཐུན་པའི་གསང་མཚན་རེ་བཏགས་ཏེ་དབང་
རྟགས་ཀྱི་ཅོད་པན་སྒྲིན་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རེད། དབང་ཆོག་སོ་སོའི་སྐབས་རེ་
རེའི་དམིགས་འདུན་ཇི་ལྟར་གཏོད་ལུགས་དང་བཅས་པ་འབྱུང་བ་རེད། དེ་དག་

གསལ་བཤད་དགོས་དང་མི་དགོས་དུས་སྐབས་དང་བསྐྱེད་ཞེས་འགྲོ་རྒྱུ་བྱེད། དབང་
ཁྱིམ་ལུང་གསུམ་གྱི་སོ་སོའི་རྣམ་པ་ཡང་མ་དོ་བར་བཤད་དགོས་རེད། དེ་ཡིན་ན་འདི་
ནས་ཡིག་རྒྱུད་གི་ནང་དུ། གཉིས་པ། བགོགས་བསལ་ལོ་རྒྱུས་ཆོས་བཤད་
ནི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བགོགས་བསལ་བ་དང་མཚམས་བཅད་གཉིས་ཀ་
སོང་ནས་ད་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་བཤད་ལ་ཐུག་པ་རེད། མཚམས་འདི་ནས། ནུམ་མཁའ་དང་མཉམ་
པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་གསན་འཚལ། སོགས་ལོ་རྒྱུས་དབང་ཆོག་གསུངས་མེས་ཀྱི་འཕྲོས་དོན། ཆོག་
འདི་ཏུ་ཅང་རིང་བས་ལན་གཅིག་མ་གཏོགས་མེས་སྒྲོས་ལན་གསུམ་རེ་མ་ཐུབ་ཀྱང་མཇུག་
གི་ཆོག་བཞི་བོ་མེས་སྒྲོས་ལན་གསུམ་བུས་ན་ཆོག་རྒྱུ་བྱེད། དེའི་ཡན་གྱིས་ཐུན་མོང་
དང་འབྲེལ་བའི་སྐབས་སེམས་སྒྲོམ་བཟུང་སོང་བ་རེད། འོ་ན་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དེ་
ནམ་ཐོབ་ཟེར་ན། འདིར་འདོད་ལུགས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད། སྒྲོམ་བཟུང་གི་
སྐབས་འདིར་ཐོབ་པ་འདོད་མཁན་ཞིག་དང་། སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྤྲུགས་སྒྲོམ་ཡོངས་རྫོགས་
དེ་བུམ་དབང་དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་ཐོབ་གསུང་མཁན་ཞིག རོ་རྩེ་གསུམ་བསྐྱེད་
ནས་མགོ་བཟུང་སྟེ་དབང་བཞི་ཡོངས་རྫོགས་སྐབས་སུ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཆ་ཆང་ཐོབ་
གསུང་བའི་ལུགས་ཏེ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ། སྒྲོམ་བཟུང་གི་སྐབས་སུ་
ཐོབ་གསུང་རྒྱ་དེ་ནི། སྒྲོམ་བཟུང་ལ་སྒྲོམ་པ་ཐོབ་པའི་བྱེད་ལས་མེད་པ་མ་རེད།
སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོགས་སྒྲོམ་པར་བཞུགས་པས་མ་ཐག་པ་ཡིན་པས་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོགས་སྒྲོམ་རྒྱ་
དེ་སྤྲུགས་སྒྲོམ་མིན་ན་གང་ཡིན། རེད་དེ་འདིའི་ཆོག་ལ་ཞིབ་ཏུ་བསམ་སྒོ་བཏང་ན།
འདི་སྒྲོམ་པར་བཞུགས་ཞེས་ཁས་བླངས་པའི་དམ་བཅའི་ཆོག་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་འདིའི་
སྐབས་སུ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་བཏགས་པ་བ་བཞེད་པ་ཁས་བླངས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཐོབ་ཟེར་རྒྱ་
རེད། གཉིས་པ། སྒྲ་མེད་བུམ་དབང་དངོས་གཞིའི་སྤྲུགས་སྒྲོམ་ཡོངས་རྫོགས་

ཐོབ་པར་བཞེད་པ་ཡང་ཅུང་ཟད་རགས་པའི་དབང་དུ་བཏང་ནས་གསུངས་པ་རེད། དེ་
ཚང་གིས་མཆོག་དབང་གོང་མ་གསུམ་ལ་དམ་ཚིག་གསར་ཐོབ་ཡོད་ཀྱང་། སྒྲོམ་པ་
གསར་ཐོབ་མེད་གསུངས་པས་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་རེད། དམ་
ཚིག་དང་སྒྲོམ་པ་གཉིས་ཀ་གཞི་མཐུན། བསྐྱེད་བྱའི་དོན་ལས་ནམ་ཡང་མི་འདའ་བ་
སྒྲོམ་པའི་སེམས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ལ་དམ་ཚིག་གསུངས་པ་རེད། དེའི་མ་ཚད་
དབང་བཞི་བླངས་པས་སྒྲོམ་པ་གསུམ་ལྡན་ལ་འགྱུར་ཚུལ་གྱི་ལུང་ཐམས་ཅད་དང་
འགལ་བ་ཡང་སྤང་དགའ། དེས་ན་རང་ལུགས་ལ་གསུམ་པ་ལྟར་དུ། མངའ་
རིས་པ་ཆ་ཆེན་གྱིས། དང་པོ་གནས་གསུམ་རྩེ་རྩེ་གསུམ་བསྐྱེད་ནས། །ཐ་མ་
དབང་བཞི་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་ཆོ། །རིག་འཛིན་སྒྲོམ་པ་ཐོབ། ཅེས་གསུངས་བ་
བཞིན་དུ་སྒྲོབ་མའི་སྒྲོ་གསུམ་ལྡེའི་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྩེ་རྩེ་གསུམ་དུ་བྱིན་གྱིས་བླབས་
པའི་དུས་ནས་འགོ་བཟུང་སྟེ། རྒྱུད་སྟེ་བཞིའི་རང་རང་གི་དབང་གི་མཐའ་རྟེན་རྩོགས་
པ་སྤྲུགས་སྒྲོམ་སྒྲེས་བྱིན་གྱི་མཐའ་ལ་འཛིག་པ་རེད། སྤྲུགས་སྒྲོམ་མཚན་ཉིད་པ་དམ་
ཚིག་ཁས་བླངས་ཀྱི་མན་ངག་བཏུང་བ་ནས་དབང་གི་དངོས་གཞི་ལ་འཛིག་རྒྱུ་དེ་
ཆེས་རྒྱ་མཚན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་རེད། གོང་དུ་སྤྲུས་མ་ཐག་པའི་སྒྲོམ་པ་གསུམ་ལྡན་
ལ་འགྱུར་བའི་ཐད་ནས་བཤད་ན། སྒྲོམ་པ་གསུམ་པོ་སོར་བྱུང་སྤྲུགས་གསུམ་རེད།
འདི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་ལ་ལྟོས་པ་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་བགྱི་ཚུལ་དང་
སྒྲོམ་པ་ཐོབ་ཚུལ་འདུག དབང་རབ་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་དུས་སྒྲོམ་གསུམ་གཅིག་ཆར་
སྒྱེ་བའི་མཐའ་འགོག་མི་ཐུབ། རྟོགས་གོལ་དུས་མཉམ་ཅིན་པོ་རྩི་བཞིན་གསུངས་
ཡོད་རེད། དེ་ཡང་རྒྱ་མེད་རྒྱེན་མེད་ཀྱིས་རྟོགས་གོལ་དུས་མཉམ་རེད་སོང་བཞིག་ག་
ན་ཡིན། ཆོ་འདི་ལ་ཐུན་མོང་གི་ལམ་གྱིས་རྒྱུད་སྟེང་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྟོན་སྟེང་

མཐར་མེད་གྱི་ལས་འབྲོ་སྐད་པའི་དབང་གིས་སྒྲགས་སྒྲོམ་ཁོ་ན་ལས་ཕྱེས་པའི་སྒྲོམ་
གསུམ་གཅིག་ཆར་དུ་སྒྱེས་པ་རེད། དེ་ཡིན་ཏེ། ཐུན་མཛོད་སྒྲགས་སྒྲོམ་མཚན་ཉིད་
པ་གང་ཞིག་གཞན་གཞོན་གཞིར་བཅས་སྤང་ལ་གཞན་ཕན་གཞིར་བཅས་སྤྱབ་པ། དེ་
ཡང་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་ཐབས་མཁས་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་ལྟར་ཐོབ་པ་དོན་
ལ་དངོས་སུ་གྲུབ། རེད་དེ་དབང་པོ་འབྲིང་ཐག་ཉིས་ཀ་ལ་དེ་ལྟར་མི་ངེས་སོ། །སོ་
སོར་ཐར་དང་བྱང་ལྷན་སེམས། །ཟེར་ནས་རྗེས་སྒྲོམ་གྱིས་བྱས་པ་ཅམ་གྱིས་སོར་བྱང་
གི་སྒྲོམ་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཐོབ་དགའ་འོ། །མདོ་ཨ་རུ་རང་ལུགས་ཀྱིས་ཐེག་པ་དགྲུར་
བྱས་ཏེ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྐབས་སུ། སྐྱ་བྱེག་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་སྟེར་བ་སོགས་
འབྱུང་ཡང་། དེ་དང་དེའི་སྤྲིན་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་སྤྲིག་པ་ཅམ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས་
དངོས་སུ་ཐོབ་པ་མ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་དབང་བྱངས་སྒྲོམ་པ་གསུམ་པོ་སོ་སོའི་ཆོ་ག་
ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་དགོས་སྐྱེད་དང་། དབང་པོ་ཐ་མ་ནི། དེ་བས་ཀྱང་འཁོར་བའི་
ཉེས་དམིགས་བསམ་པ་སོགས་སྒྲོ་སྒྲོང་ནས་འགོ་བཙུགས་སྟེ་སོ་ཐར་གྱི་དུས་བྲིམས་ནས་
ཐེག་པ་རིམ་འཇུག་གིས་ཞུགས་དགོས། སྒྲོམ་པ་གསུམ་དུ། སོ་ཐར་གྱིས་སོ་ཐར་
རང་གི་བསྐྱབ་ཆོག་དག་བསྟེན་དག་ཚུལ་དག་སྒྲོང་གསུམ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་
ཉེས་སྒྲོད་སྒྲོམ་པ། དག་བ་ཆོས་སྐྱེད། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གསུམ། སྒྲགས་
ཀྱིས་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ལ་སྒྲོམ་པ་གསུམ་དུ་བཞག་སྐྱའི་རྣམ་བཞག་ རང་
གཞུང་བྱེ་བྲག་པ་ནས། རང་དང་གཞན་དོན་ཕན་པ་ཆེ། །གསུངས་པ་ལྟར།
འདུལ་བས་བསྟན་དོན་སོ་ཐར། མདོ་སྒྲོམ་བསྟན་དོན་བྱང་སྒྲོམ། སྒྲོ་སྒྲོད་བཞི་
བས་སྒྲགས་སྒྲོམ་བསྟན་པས། ཀྱན་སྒྲོང་སྤང་བྱ་དུས་དང་ཆོ་ག་དག་གི་བྱེད་པར་
གྱིས་འབྱུང་བ་རེད། དེ་ཡིན་ན་སུམ་ལྟན་ཟེར་བའི་སྐབས་དེའི་སྒྲོམ་པ་དེ་གསུམ་གྱི་

ལྷོག་པ་ལ་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་ཀྱང་། ངོ་བོ་ལ་གཞི་མཐུན་སྲིད། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན།
སུམ་ལྡན་དོ་རྩེ་འཛོལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི། རང་དང་གཞན་དོན་པན་པ་ཆེ་གསུམ་པོ་ངོ་བོ་
གཅིག་ཡིན་རྒྱུ་དང་། དེ་སྤྲགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ལ་སློབ་པ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་ཡང་ཡོད་
ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་འོག་མའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གོང་མར་འདུས་པས། དཔེ་
བཞག་ན་གེ་གསུམ་གྱི་ནང་ལ་གེ་དོ་འདུས་པ་ལྟར། སྤྲགས་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཛད་པ་སྤྱོད་པའི་ནང་ལ་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་གྱིས་འདུས་པ་ཅིང་།
འདེམ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དམ་ཚིག་དང་། བྱ་བ་དང་མི་བྱ་བའི་ངེས་པའི་
སྤྱོད་ནས་སྒྲོམ་པ་བཞག་པས། སྒྲོམ་དམ་ཚིག་འདི་གཉིས་ཀ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་
ཆས་དབྱེ་བ་ཅིང་། ཅིང་དེ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ཚད་དམ་ཚིག་ཡིན་པས་མ་བྱུང་ཀྱང་།
སྤྲགས་སྒྲོམ་ཡིན་ན་སྒྲོམ་དམ་ཚིག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་བྱུང་། ཅེས་སེམས་བསྐྱེད་རྩིས་སྒྲོམ་གྱི་དབང་
ཚིག་གསུངས་མཐར། འདི་ཐམས་ཅད་ནལ་འབྱོར་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གསུངས་ནས་འདིའི་
ཚིག་བྲིགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་ཅིང་། དེ་ཡིན་ན་དུས་རྒྱུན་ཐོག་ཆེན་སེམས་
བསྐྱེད་སྐབས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སར་འགོད་འདོད་ཀྱི་ལྷག་བསམ་
དག་པའི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་དེ་ཉིད། ད་ཅེས་བདེན་གཉིས་
དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་སྐྱབ་དོན་རྩིས་ཚིགས་གཉིས་
ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྤྲགས་ལམ་ནས། ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་
དང་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཀ་སྐབས་གཅིག་ཏུ་བྲུངས་པ་ཅིང་། འོན་དོན་དམ་
སེམས་བསྐྱེད་ཆོགས་ལེན་ན་མདོ་སྤྲགས་གཉིས་ཀ་འགལ་ལམ་སྐྱམ་ན་མི་འགལ་ཏེ།
འདི་ཡོད་གསེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྐྱབ་དཀྱིལ་དེ་མེད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་རྟེན་ལ། བརྟེན་པ་དོན་རྩིས་
དགར་པོ་ཅེ་ལྷ་བསྐྱེམ་རྒྱ། དོན་རྩིས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཅིང་། ཅེ་ལྷ་རིགས་ལྷ་ཡེ་ཤེས་

ལྷ་མཆོན་བྱེད་ཡིན་དུས། འདི་སྤྲལ་གྱི་ཆོ་ག་བྱེད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ཏེ་དོན་དུ་དོན་
དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་རེད། འོན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བ་
མཐོང་ལམ་ཐོབ་དུས་རེད། དཔེའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཐོབ་པ་ཞིག་གིས་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཇི་ལྟར་
ཐོབ་བསམ་རྒྱ་རེད་དེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་མཚན་ཇི་ལྟ་བུ་གཟིགས་པ་ནི་འཕགས་ས་
ཐོབ་དུས་ཡིན་ཡང་། དེའི་དོན་སྤྱི་ནི་ཆོག་སྤྱིར་གྱི་སྐབས་ནས་ཀྱང་སྒྲོམ་ཆོག་པ་
རེད། བྱེད་པར་དུ་ཆོས་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་གསལ་བྱུང་བཅོས་མ་གཞན་ནས་འཆོལ་
རྒྱ་ཞིག་མ་ཡིན་པར། ཡེ་ནས་སེམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་གནས་པའི་རྒྱ་མཚན་དེས།
རང་ལམ་རྒྱ་ཡི་ཐོག་པ་ལས་འཕགས་པའི་ལྟར་ལམ་སྤྲལ་གྱི་བྱེད་ཆོས་འབྲས་དུ་ལམ་
བྱེད་འདི་དག་གི་བྱེད་པར་གྱིས་ཕྱེས་པ་རེད། དེ་ལྟར་ན་སྤྲལ་གྱི་ཆོ་གས་དོན་དམ་
སེམས་བསྐྱེད་ལེན་རྒྱ་དེ་ཡང་ངེས་དོན་མ་ཡིན་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྐབ་དགོས་ན།
ཨིན་རྒྱ་ཏི་མཚན་གཞིར་བཞག་ན་ཡང་སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་གོ་བས་མ་དད་ན་སྐབ་མ་བདེ་པ་
ཡོང་དུས་ཀྱང་ཡོད། འདིར་ཡང་དབང་ཆོག་ཇེས་སྒྲོམ་སྤྲལ་བྱས་མཐར་གསུང་འཕྲོས་གནང་བ། འདི་ནི་བྱེད་
ཀྱི་དམ་ཆོག་རྒྱ། །དམ་ཆོག་ཉམས་ན་སྟེག་པར་བྱེད། །དམ་ཆོག་བསྐྱེད་ས་ན་
དངོས་གྲུབ་ཐོབ། །དམ་ཆོག་བདུད་ཚིའི་རྒྱ་བྱེད་ས་ཤིག། །ས་མ་ཡ་ཨི་དན་ན་ར་
ཀམ། །ཞེས་གསུངས་པ་རེད། འདི་ལ་དམ་ཆོག་བདུད་ཚིའི་མནའ་རྒྱ་གསུངས་པ་
རེད། འདིའི་དམ་ཆོག་གསུངས་རྒྱ་འདི། དམ་ཆོག་སྤྱི་དང་བྱེད་པར་དུ་ཕ་ལྟར་
བདུན་པ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ཏེ་གསུངས་པ་ཞིག་རེད། སྤྲལ་སྒྲུ་མེད་ཀྱི་གསང་
བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཞུགས་ནས་མཆོག་ཏུ་གསང་བ་ཆེན་པོའི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་རང་
ལ་བཞུགས་པ་དེ་ཉིད། སྤྲལ་སྐབས་མཁས་ཀྱིས་བཅོན་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་དགོས་
དུས། སྤྲལ་གྱི་སྒྲོམ་པས་རྒྱ་སྒྲོམ་དགོས་པ་རེད། དེ་ཡང་དབང་ཐོབ་པ་ལ་

རག་ལས་པས། དབང་སྒྲོག་རྒྱུད་ལ་འཛིན་པ་དམ་ཚིག་རེད། ཁེ་ཆེ་སར་ཉེན་ཡོད་
 པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་དུས། འདི་ལ་དེ་རྗེ་བདུད་རྩི་ཉེ་མཐའ་ཆུ་གསུངས་རྒྱུ་དེ། དེ་རྗེ་ནི་
 འགྱུར་བ་མེད་པ་རང་བྱུང་ཆོས་ཉིད་གསང་བའི་དོན་དེ་ཉིད་མཚོན་པ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་
 མཚོན་བྱེད་ཆུས་ཀྱི་དེ་རྗེ་མགོ་ཐོག་ལ་བཞག། རང་བྱུང་གསང་བའི་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་བདུད་
 རྩི་དམ་ཚིག་བསྐྱུང་བར་ཁས་ལེན་པ་མཐའ་ཆུར་བྱིན་གྱིས་སྒྲུབས་པ་འདི་འགྱུངས་ནས་
 ཁོག་ལ་སོང་དུས་དམ་སྐྱུང་གི་གང་ཟག་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའར་གྱུར་ཏེ་བྱིན་སྒྲུབས་རང་
 ལུགས་ཀྱིས་འབྱུང་རྒྱུ། དངོས་གྲུབ་མ་སྒྲུབ་པ་ཡང་འགྲུབ་པ་དང་། དམ་ཉམས་
 ཀྱི་གང་ཟག་ལ་སྒྲོག་གཙོད་སྒྲིག་པ་མགོ་དགྲུར་གྱུར་ནས་ཉམས་པ་བྱེད་པ་ཡིན་རྒྱུ།
 འདི་ཡིན་པ་ལྟེ་ཐོག་གཞག་རྒྱུ་ཉེ་ཆུ་ཐོག་ཤིག་ཡིན་ཡང་། དོན་ལ་གསང་བའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་དེ་རྗེ་དམ་ཆུ་ཡིན་པས་ན། འབབ་པ་སྒྲིབ་ལ་བབས་ནས་
 འབས་བྱ་བཟང་ངན་ཁེ་ཉེན་ཅན་ལ་འགྱུར་རྒྱུ་དམ་ཚིག་རེད། དེའི་དབང་གིས་འདིའི་
 ལུང་དོན་སྒྲོག་ལ་བབས་ཀྱང་འབད་པར་བྱ་འོས་པ་ཞིག་རེད། ཡང་དབང་ཆོག་ཉུང་ཙམ་སོང་རྗེས་ཀྱི་
 གསུང་འཕྲོས། སྒྱིར་དབང་བསྐྱུར་རྒྱུ་འདིར་སྒྲིན་སྒྲོབ་ཞིག་དང་མོས་སྒྲོབ་ཞིག་གི་གཉིས་ཀྱི་
 བྱེད་པར་ཡོད། སྒྱིར་བཏང་གི་རྒྱུན་སེལ་དང་། སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཙམ་ལ་བསྐྱུར་བའི་
 སྐབས་ལ་འདིའི་སྒྲོམ་བཟུང་བྱེད་པར་བ་འདི་དག་དང་མཚོག་དབང་གོང་མ་ནམ་གསུམ་
 བསྐྱུར་མི་ཉན། དེའི་དབང་བསྐྱུར་ཡུལ་གྱི་བྱེད་པར་བྱེས་ནས་ཆོག་པའི་དབྱེ་བསྐྱུར་བྱེད་
 རྒྱུ་དེ་དག་དོན་ལ་སྒྲོན་པ་ཡིན་པས་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ། སྒྱིར་བཏང་བ་ལ་གོང་གི་སྒྲིབ་
 སྒྲོམ་བཟུང་དབང་གི་སྒྲོག་སྐབས་ལ་འབྱུང་རྒྱུ་དེ་འབྲུ་ཞིག་གིས་ཆོག་པ་རེད། འདི་
 ལྟ་བུའི་སྒྲིན་སྒྲོབ་སྐབས་ལ་སྒྲོམ་བཟུང་བྱེད་པར་བ་འདི་དགོས་པ་རེད། འདི་རིམ་ཞིན་
 དུ་བསྐྱུགས་ཤིང་དེ་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་མ་ཆད། གོང་དུ་དམ་ཚིག་གི་

མནའ་ཚུས་དམ་ལ་བཞག་པ་བཞིན་དུ། དམ་ཚིག་སྲུང་རྒྱུ་ལ་འབད་པ་ཆ་ཚང་གིས་མ་
བསྐྱེད་པར་གང་བྱུང་དེས་ཚིག་བྱས་ན། ཉམས་པའི་གནས་ལ་ལྷུང་ནས་ཆོ་འདི་ལ་
ནད་དང་གདོན་སོགས་མི་འདོད་ཉེར་འཆོས་མནར། ཆོ་སྤྱི་མར་དཔྱལ་གནས་སུ་ལྷུང་
རྒྱུ་དང་། གལ་ཏེ་འགྱུར་གཤུང་གིས་ཟིན་ནས་བཤགས་སྦྱོར་བྱས་ཀྱང་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཆ་
སྦྱོར་རུས་སྤིང་ཀྱང་། ཡོན་ཏན་དང་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་བར་དུ་གཅོད་རྒྱུ་དེ་འདྲ་ཡིན་
དུས། དམ་ཚིག་འགལ། ཉམས། འདས་རལ་གྱི་དུས་ཀྱི་དབྱེ་མཚམས་ལྟར།
གསོ་མི་རུང་པའི་ཚད་ལ་ཡང་སྤྱོད་རྒྱུ་ཡོད་པ་སོགས། སྤྲུགས་སྦྱོར་དམ་ཚིག་དང་
འབྲེལ་བ་ཡིན་དུས་དམ་ཚིག་གི་ཐད་ནས་མ་གཟབ་ན། ཁེ་ཉེན་ཐོབ་ཤོར་གྱི་ཡག་ཉེས་
ཆེན་པོ་ཞིག་དེ་ནས་འབྱུང་བ་རེད། དེ་ནས་བདུན་པ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ནི་
གསུངས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་ཚུལ་གང་འདྲ་ཡིན་སྟུང་ན། འདི་བྱ་བ་ལས་
ཀྱི་སྒོ་ནས་དངོས་སུ་འཇུག་ཅིང་ཕྱག་བྱ་བ་རེད། འདིའི་སྐབས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
གཞལ་མེད་ཁང་དུ་ཞུགས་པའི་བརྗེ་རུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཡོལ་བ་བསལ་ཡོང་བ་རེད།
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཡོལ་བ་བསལ་རྒྱུ་འདིས་མཚོན་པར་མཛོད་པའི་ཕྱག་ལེན་དེ་རེད།
ནང་འཇུག་ངོ་མ་དཔྱད་མ་རེད། དབང་གི་དངོས་གཞིའི་སྒོན་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ངེས་
པར་ཞུགས་དགོས་པ་རེད། ཅི་རེད་ཟེར་ན། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་དང་སྐལ་བ་
མཉམ་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ། མ་འོངས་ལྷའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་སོགས་པར་དངོས་
སུ་ལོངས་སྦྱོར་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་ན། དངོས་སུ་བརྗེ་འཕྲོད་རྒྱུ་གལ་ཆེ་
གསུངས་སོ། དབང་གི་མཚམས་སྦྱོར་འདི་དག་ཚིག་བསྐྱུས་ནག་འདོན་ཞིག་གིས་
ཀྱང་། རོན་གསན་ཐུབ་མཁན་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་འགའ་རེས་སྤྱི་ཙམ་ཐོས་པ་
མ་གཏོགས་དོན་ཡིད་ལ་མ་ངེས་པ་དང་། སེམས་དེའི་ཕྱོགས་ལ་མ་སོང་བར་སྤང་ལ་

མ་ངེས་པ་ཡང་འབྱུང་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ན། ངས་འདིར་ཞིབ་ཆ་བྱེད་རྒྱུ་འཇུག་སྟེ་གྲུས་
ཏེ་བཤད་པ་ཡིན། འདི་དབང་གཞན་གྱི་སྒྲོབ་མ་ལྟར་བསྐྱེད་དང་གཅིག་མཚུངས་རེད།
དབང་ཆོག་ཉུང་དུ་རྒྱུ་གསུངས་མཐར། འདིའི་འོག་སྒྲུག་སྒྲིབ་ཆོག་དང་སྒྲུག་སྒྲིབ་ཡོང་དུས། སྒྲུག་སྒྲིབ་
བཞིའི་སྒྲོ་བཞི་བོ་མཉམ་དུ་ཤག་གིས་ཕྱེ་བ་བསམ་དགོས་པ་རེད། འདིའི་ཤག་ཟེར་རྒྱ་
འདི་རོང་སྐད་ལ་སྒྲུ་འདྲ་མེད་ཀྱི་ཡིན་ཡང་ཕྱག་ལག་གི་ཕྱག་མ་རེད། ཐལ་གྱིས་ཕྱེས་
པའི་སྒྲུ་འཇུག་པ་མཚོན་བྱེད་ཅིག་རེད། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྒྲོ་བཞི་ཡོད་པ་དེ་ཆད་མེད་
བཞི་མཚོན་པའི་དག་སྒྲུར་རེད། སྒྲུག་སྒྲིབ་སྒྲུབ་སྒྲིབ་ཆད་མེད་བཞི་གསུངས་པ་དེ།
མཚན་མེད། སྒྲོན་མེད། སྒྲོང་ཉིད། འདུས་མ་གྲུས་པ་དང་བཞི་རེད།
འདིའི་ཨ་ཁི་ལྟ་རུ། ཞེས་པའི་སྒྲུག་སྒྲིབ་ཆད་མེད་བཞིའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་ཏེ།
སྒྲོ་དབྱེ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། རེད་དེ་སྒྲིབ་རྒྱུ་དཀྱིལ་ལེན་ལ་སྒྲོ་
དབྱེའི་རྒྱ་དང་བཅས་ཏེ་དབྱེ་རྒྱ་ཞིག་རེད། འདིའི་སྒྲོ་དབྱེའི་རྒྱ་དང་། བསྐྱལ་བའི་
ལྟ་དབྱེའི་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་སེམས་མི་ཉན། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲོ་ཤག་གིས་ཕྱེས་
པའི་མོས་པར་མཛོད། གསུངས་པས། དེའི་མཚན་མས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲོ་
དངོས་སུ་ཕྱེ་བའི་སྒྲུག་སྒྲིབ་འདོན་རྒྱུ་ཡིན། ཡང་དབང་ཆོག་ཉུང་དུ་རྒྱུ་གསུངས་མཐར། འདིའི་ཕྱག་
འདི་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་དེ་མཚན་ཆོག་ཅིག་རེད། འདི་ཡིན་རྒྱ་སྒྲུ་
གསུང་སྒྲུག་སྒྲིབ་རེད། ལན་བཞི་ལ་འཚལ་དགོས། རྒྱ་མཚན་ནི། དཀྱིལ་
འཁོར་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་བཞི་ནས་རིམ་པར་ཞུགས་དགོས་པས་ཐངས་བཞིར་འཚལ་དགོས་པ་
རེད། དེ་ཡང་ནང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་ཆོག་སྒྲུ་གསུང་སྒྲུག་སྒྲིབ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་
རེད། འདི་བདག་དང་ལྟ་ལ་བཟང་ངན་དུ་བལྟས་པ་མ་ཡིན། གཉིས་འཛིན་སྒྲོས་
བའི་མཚན་མ་དང་ཐལ་བ་ཞིག་གི་སྒྲོ་ནས། རང་སྣང་དོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་

བཞུགས་པའི་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས་རང་ངོ་ཤེས་པར་ཕྱག་འཚལ་བ་ཡིན་པས་
དོན་དང་མཐུན་པའི་ཕྱག་རེད། ད་ནི་རྗེས་བསྐྱོས་དང་བཅས་ཏེ་ཕྱག་རྒྱ་གནས་གསུམ་
ལ་སྦྱར་ཏེ་ཕྱག་འཚལ་དགོས། ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཀུན་གྱིས་རྗེས་བསྐྱོས་དང་བཅས་ཕྱག་འཚལ་བའི་མཐར། དེའི་
ཡན་གྱིས་ཕྱི་འཇུག་སོང་སྟེ། གཉིས་པ་ནང་འཇུག་ལ་བཞི་ལས་ཞེས་གསུངས་ཡོད་
པས། བཞི་བོ་གང་ཡིན་ཟེར་ན། ཡེ་ཤེས་དབབ་པ། མེ་ཏོག་དོར་བ།
མིག་དབྱེ། དཀྱིལ་འཁོར་བསྟན་པ། དེ་རྣམས་རེད། དབང་ཚོག་གསུངས་མཐར།
དམིགས་པའི་མཚན་མ་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱེད་དགོས་དུས་རྣམ་རྟོག་གི་འཕྲོ་འདུ་ཞིག་མིན་ན་
ཐབས་མེད་རེད། མི་རྟོག་པའི་ངང་ལས་རྟོག་པ་ཅི་འདྲ་བྱས་ནས་འཆར་དགོས་རེད་
བསམ་ན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ཡོད་
པས། དམིགས་བསམ་འཕྲོ་འདུ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རྩལ་དེ་
ཉིད། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲུང་ཆ་ཤར་བ་དེས་མ་འགག་སྒྲུང་སྟོང་རོལ་བའི་བསམ་ཡས་སྒྱུ་
འཕྲུལ་གྱི་བཀོད་པ་ཅིར་ཡང་འཆར་ཞིང་ཅིར་ཡང་སྒྲུང་དུ་རུང་བ་མི་རྟོག་མཁའ་ལྟར་
ཡངས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གོ་འབྱེད་པ། དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་གདངས་སུ་ཤར་བ་དེ་
ལྷག་པར་འཐད་ཅིང་རུང་བ་ཡིན་པར་གྲུབ། དེ་ལྟར་མིན་ན་ལྷ་བ་མི་རྟོག་ཅང་མེད་ཅིག་
ལ། སྒྲོམ་པ་མེད་སྒྲུང་སྟོང་རྒྱུད་ཞིག་ལས་མེད་དུས། འབྲས་བུ་ཐུགས་རྗེ་ཕྱོགས་
མེད་དུ་འཆར་བའི་མཁའ་གཉིས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འགྲུབ་དཀའ་བས་ན་དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་
འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་སྒྱུའི་དགོངས་པ་ཡང་ཆེད་དཀའ། དབང་ནི་ལྷ་
ལ་མི་ལྷ་བླ་མར་ལྷ་གསུངས་བས། སྟོབ་དཔོན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དང་གཉིས་
མེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འཛིན་རྒྱ་དེ་ནི་འདི་མན་ཆད་དབང་བསྐྱར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱབ་བྱེད་རེད།
འདི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆོག་སྒྱུའི་འགྲོས་དང་བསྟན་ན་སྟོབ་མ་ལྷར་བསྐྱེད་ཀྱི་དགོས་དོན་

ཡང་ཆོང་བས། དགྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོའི་སྤྲུལ་སྤྱུང་པ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་
འདུན་འདིའི་ཚིག་མཛན་དོན་བྲན་མཛད་དགོས། འདིར་དབང་ཚོགས་གསུངས་ནས། འདིའི་བྱིན་
འབེབས་བྱེད་དོམ་དེ་ནི། འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་བཞག་སྟེ་ཆོག་བྲིགས་མཛད་
འདུག འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་འདི། སྤྱི་འགྱུར་བཀའ་མའི་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་
འགྲོས་ལ་འབྱུང་རྒྱ་ཞིག་རེད། འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྗེའི་དུས་ལ་བབ། །བྱུང་
པར་བསྟན་པའི་དུས་ལ་བབ། །ལ་སོགས་པ་རེད། འདི་ལ་བབ་དུག་མ་ཡང་ཟེར་
བ་རེད། འདི་བྱིན་དབབ་པ་དང་བསྟུ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སྤྱུ་བསྟུས་ནས་བཤད་དུས།
ཚིག་རྒྱུ་མ་དུག་འདིས་དུས་གསེལ་བའི་སྒྲོན་སྤྱུ་བསྟུས་ཀྱིས་སྤྱུ་བ་རེད། དེའི་
མཛན་གསུངས་སྤྱུ་འདིས་དོན་བསྟུས་ཏེ་གསེལ་བ་བཏབ་པ་རེད། འདིའི་འཕགས་
མཆོག་འདི་གང་ལ་གོ་རྒྱུ་རེད་འཕགས་བཞིའི་ནང་གི་གང་རེད་ཟེར་ན། སངས་རྒྱུས་
འཕགས་པ་ལ་གོ་རྒྱུ་རེད། དེ་ཡང་མཆོག་གསུམ་ཙུག་གསུམ་ཀུན་འདུས། དགྱིལ་
འཁོར་གྱི་གཙོ་བདག་དང་གཉིས་སྤྱུ་མ་མཆིས་པའི་རང་བྱུང་གཉུག་མ་དོན་གྱི་ལྟ་རེད།
ཐུགས་རྗེ་ནི། མཁུན་བཙེ་ཡེ་ཤེས་ལ་གོ་རྒྱུ་རེད། དེ་ལ་ཡང་དབྱེ་བ་ཕྱེས་ཡོང་ན།
རྟག་པ་རྒྱུན་གྱི་ཐུགས་རྗེ། རང་བཞིན་ལྷགས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ། སྤྱུ་ཞིང་གསེལ་བ་
བཏབ་པའི་ཐུགས་རྗེ། གདུལ་བྱ་ཡུལ་དང་འཕྲད་པའི་ཐུགས་རྗེ། ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར། རྟག་པ་རྒྱུན་གྱི་ཐུགས་རྗེ་ནི། དུས་ལས་མི་ཡོལ་བ་རྒྱ་བོའི་རྒྱུན་ལྟ་བུ་
ཞིག རང་བཞིན་ལྷགས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ནི། ཚུལ་མེད་རང་གིས་འབྱུང་བ་རྒྱ་བོའི་
རྒྱུན་ལྟ་བུ་ཞིག སྤྱུ་ཞིང་གསེལ་བ་བཏབ་པའི་ཐུགས་རྗེ་ནི། སྒྲིབ་རྗེ་ཙན་གྱི་སྒྲོ་ཁ་

ནས་དབུལ་བོ་ཞིག་གིས་ཤོར་སྤོང་བ་འདྲ་ཞིག་གསུངས་ཀྱི་ཡུལ་དང་འཕྲད་པའི་
ཐུགས་རྗེ་ནི། མ་ཡིས་བུ་ལ་བཅུ་བ་འདྲ་འདྲ་ཡིན་ཡང་ནད་ཀྱིས་མནར་བའི་བུ་ལ་
ལྷག་པར་བཅུ་བ་བཞིན་ཡིན་གསུངས་པ་འོ། དེའི་ཕྱིར་ན། ཁྱེད་པོར་ཅན་གྱི་
གསང་བ་ཟབ་མའི་ལམ་གྱི་སྒྲོན་རུང་གི་རྣལ་འབྱོར་གྲུབ་པ་ཕོ་མོ་ལ། ཁྱེད་པོར་ཅན་
གྱི་མཐུན་ཤིང་དངོས་གྲུབ་དེ་དུས་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་ལྷོས་མི་དགོས་པར་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བསྟན་
པའི་དུས་ལ་བབ། ཅེས་ཆོག་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཐུགས་རྗེ་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ནས།
མཐུ་ཅུལ་དབྱུང་བའི་དུས་ལ་བབ། ཅེས་པས་རུས་པ་མཐུ་ཡི་ཁྱེད་པོར་བསྟན།
བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པའི་དུས་ལ་བབ། ཅེས་པས་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ཁྱེད་པོར་བསྟན།
དབང་མཆོག་བསྐྱེད་པའི་དུས་ལ་བབ། ཅེས་པས་སྤྱོད་པ་དབང་གི་ཁྱེད་པོར་བསྟན།
དེའི་འབྱོར་དབང་མཆོག་སྤྱོད་པའི་དུས་ལ་བབ། ཅེས་པས་འབྲས་བུ་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་
ཁྱེད་པོར་བསྟན་པ་རེད། ཆོག་ཐ་མ་དོན་བསྐྱེད་ཏེ་གསལ་བ་བཏབ་པ། བདག་
ཅག་ལས་འབྲས་མཆིས་པར་མཛོད་གསུངས་རྒྱུ་འདིས་བདག་ཅག་རྣལ་འབྱོར་པས་
བསྐྱེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཤམས། མཆོད་པའི་ཡོ་བྱེད་བསྐྱེད་པས། དེམ་གཉིས་
སྤྱོད་གོལ་ལ་སྤྱོད་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐུན་མིན་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྤྱོད།
ཞེས་པའི་དོན་རེད། འདིའི་འགྲེལ་བ། བསྐྱེད་པའི་ལེགས་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་རོལ་
མོར་གཟིགས་དང་། རྒྱུད་སྤྱུ་འཕྲུལ་བུ་བའི་དགོངས་དོན་མ་རྒྱ་རང་གཞུང་དང་མཐུན་
ཞིང་མ་རྒྱའི་ཨ་ཏི་ལྟར་དུ་བཀྲལ་བའི་དགོངས་གནད་ཆང་བ་ཞིག་ཞིབ་རྒྱས་ཀྱིས་བཀྲལ་
མཛོད་ཡོད་པ་རེད། ཡང་དབང་ཆོག་སོགས་གསུངས་མཐུན། འདི་ནས་སྤྱུགས་ལ། ཞུ་བའི་
ཅི་ཏྲ་མ་རྒྱ་སྤྱུ་ལ་རྒྱ་ལ་སོགས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། འདིའི་སྤྱུགས་འདི་བྱིན་
རྒྱབས་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་སྤྱེད་པར་བྱེད་པའི་འབེབས་སྤྱུགས་གིག་རེད། འདི་

གསང་སྤྲུགས་དང་རིགས་སྤྲུགས་གཟུངས་སྤྲུགས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཟུངས་སྤྲུགས་
རེད། རྣམ་མཁའ་ལྟའི་འཁོར་ལོར་ཤར་བའི་ལྷ་ཚོགས་ཐམས་ཅད། བདག་དང་།
གནས་དང་། བསྐྱབ་ཐུང་ཡོད་བྱུང་དང་བཅས་པ་གོང་ནས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ།
སྐྱུ་ཕྱག་རྒྱ། གསུང་ཡིག་འབྲི། ཐུགས་ཕྱག་མཚན་གྱི་རྣམ་པ། འདིའི་ཚོག་
བྲིགས་ཀྱི་ནང་ན་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་རེད། ཚོག་བྲིགས་ཀྱི་ནང་ན་བྱེ་ཚན་ལ་ཁ་བ་
བབས་པ་གསུངས་ཡོད་ཀྱང་། ཁ་ཆར་རྒྱ་མཚོར་ཐིམ་པ་ལྟ་བུར་དམིགས་ན་ཡང་
ཚོག་པ་རེད། རྩོགས་ཆེན་བྲིད་ཀྱི་སྐབས་ལ་ཐུགས་བྲིད་རང་གོལ་གྱི་གདམས་པ་
གསུངས་དུས། རྩོམ་ལ་ཁ་བ་བབས་པ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་རྩིས་མེད་རང་ཡལ་འགྲོ་
རྒྱུའི་དཔེ་དོན་ཞིག་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚུངས་པ་ཞིག་རེད། འདི་རང་ཐུམ་རོ་བོ་གཅིག་
པ། ཚོས་ཉིད་ནང་བྲིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། ཆར་བ་རྒྱུར་ཐིམ་ལ་དཔེ་བཞག་ན་གོ་བརྟ་
འཇགས་སྤྱོད་པའི་དཔེ་རེད། འབབས་སྤྲུགས་འདི་ཚོས་མཐའ་ལ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཐུགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པོ་ཡི་གེ་རྩྱུ་གསུམ་བསྟུད་བྱས་ནས་གསུངས་རྒྱུ་དང་། རྩྱེ་
མེད་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཨ་ཡིག་གཉིས་བསྟུད་གསུམ་བསྟུད་ལ་འབྱུང་རྒྱུ་དེ་ཚོའི་དང་པོས་བྱིན་
ལྷབས་སྐྱལ། གཉིས་པས་འབབས། གསུམ་པས་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་བཞག་
བྱས་ཏེ་བཤད་ཚོག་པ་རེད། ཡང་དབང་ཚོག་གསུངས་མཐར། ཡི་གེ་འདིའི་ཚོག་བྲིགས་ཀྱི་ནང་
ན་ཡིག་ནོར་ངན་པ་ཞིག་འདུག བྱིན་འབབས་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམ་ཤེས་རྩོམ་ཚོས་
བདུན་གྱི་རྣམ་རོལ་དུ་བརྟན་པར་གྱུར་ཅིག་གསུངས་འདུག ངས་ནི། ཡེ་ཤེས་པ་
རྣམས་རྩོམ་ཚོས་བདུན་གྱི་རྣམ་རོལ་དུ་བརྟན་པར་གྱུར་ཅིག ཅས་རྣམ་ལ་ཡང་
འཇུག་སྐུར་བ་དང་ཤེས་པར་བསྐྱོགས་ཏེ་བཏོན་ཡོད། གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་རྩོམ་ཚོས་
བདུན་ལ་བརྟན་དགོས་དུས་ཕྱི་རོལ་བའི་བདག གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཅན་པོ་ལྟ་བུ་

ཞིག་ལ་གོ་གི་ཡིན་ན། གཞན་ཡང་འདིས་རྟོན་པ་བཞི་གོ་ལྷོག་ཀྱང་བྱས་འདུག
རྒྱ་མཚན་ནི། ཡེ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་རྣམས་ཤེས་ལ་རྟོན། གསུངས་པ་ཐལ་བ་དང་།
གཞན་ལུང་དང་ཡང་འགལ་བ་རེད། རི་ལྟར་འགལ་ཞེན། འདིའི་ཕུག་ངོ་མ་དེ་
འདིའི་ཚོགས་སྤྱིགས་འདི་གོ་ཐོག་གི་དབང་གིས་རྒྱུར་བཀའ་པ་ཞིག་རེད། དེ་ཡིན་ན་བྱིན་
པེབས་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་རྩི་རྩི་ཚོས་བདུན་གྱི་རྣམ་རེལ་དུ་བརྟན་པར་གྱུར་ཅིག་ཟེར་
རྒྱུ་རེད། སྦྱིར་ན། དེང་སང་གི་དཔེ་ཆ་ལ་ཡིག་ཞོར་རྩི་ཚོད་ཅི་ཡོད། ཉམས་
རྒྱུ་ཡིག་ལས་པ་སྒྲ་ཆ་ལེན་པའི་མི་ལ་ཁག་ཀྱང་མི་འདུག ཡིག་ཞོར་ཆེན་པོ་འདིས་
མགོ་ཆེན་པོ་གཡོག་འགྲོ་རེད། དེ་སྦྱོར་སྒྲ་གན་བུམ་རིལ་འཛིན་མཁན་ཆ་རེ་མགོ་
འཁོར་ལོས་ཡོད། ད་རུང་ཕྱིས་སུ་ཡིན་ན་བུམ་པ་ཉོ་སྤྱད་ཡོད་མཁན་འགའ་རེ་ཡང་
ལམ་ལོག་ལ་གཏོང་རྒྱུ་རེད་བསམ་ནས། ངས་བཤད་པ་ཡིན། དེ་དག་སོང་ནས་
ད་ནི། ཁྱིུ་བརྩྭ་གྱིས་བརྟན་པར་བྱས་པ་རེད། རྩི་རྩི་ལྟར་བརྟན་པར་བྱས་པའི་
སྤྱགས་རེད། དེའི་ཡན་གྱིས་བྱིན་འབེབས་པ་སོང་སྟེ། གཉིས་པ་མེ་རྟོག་འདོར་བ་
ནི་གསུངས་འདུག མེ་རྟོག་འདོར་བའི་དགྱིལ་འཁོར་འདུ་བྱས་ལ་གསུངས་པ་རེད།
ངོ་མ་བྱས་ན་དགྱིལ་འཁོར་རང་ལ་འབུལ་རྒྱུ་རེད་དེ། འོན་ཀྱང་འཇུག་པ་བདེ་ཆེད་དུ་
དེང་སང་གི་ཕུག་ལེན་ལ་འདི་བཞིན་དར་སོང་བས། དགྱིལ་འཁོར་མཚོན་བྱེད་རིགས་
ལྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་ཚོས་བུ་འདུ་བྱས་ཡོད་པ་ལ། རིགས་ལྗེའི་དགྱིལ་འཁོར་དངོས་ཀྱི་
འདུ་ཤེས་གཟུང་དགོས་པ་རེད། རིགས་ལྗེའི་དགྱིལ་འཁོར་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཟུང་
སྟེ་ལྷག་པའི་ལྷ་གང་ཡིན་པ་ལ། མེ་རྟོག་འདི་འབབ་པར་ཤོག་བསམ་ནས་མེ་རྟོག་
འདོར་དགོས་པ་རེད། སྦྱིར་ཡིན་ན་ལྷག་པའི་ལྷ་དང་། མོས་པའི་ལྷ། བབ་
པའི་ལྷ་ཟེར་རྒྱ་ཞིག་གི་དབྱེ་བ་ཡོད་རེད་དེ། ད་རེས་རང་ཉིད་ལས་འབྲེལ་གང་ལ་ཡོད་

པའི་ལྷག་ལྷ་ལ་འབབ་པར་སྒྲོན་འདུན་ཅེ་གཅིག་ལ་གཏད་ནས་འཕེན་དུས། བབ་ལྷ་
དང་། ལྷག་ལྷ་གཅིག་ལ་མེས་ཤིང་འདུན་པའི་ལྷ་མཆོག་རེད་འགོ་བ་རེད། ཡང་
དབང་ཆོག་གསུངས་མཐར། སྒྲོན་ཡིན་ན་དབང་བསྐྱར་ཡུལ་དེ་སྒྲོད་ལྷན་གྱི་སྒྲོབ་མ་གཅིག་གམ་
བདུན་ཙམ་ཡིན་པས། དེ་ནི་ཞིབ་ཕྱི་ཕྱག་ལེན་མཛོད་ལུགས་ཡིན། དེང་སང་
བརྒྱ་ཆོ་སྒྲོང་ཆོ་རེད། རོ་མར་བཤད་ན། སྒྲོད་དང་ལྷན་མི་ལྷན་ཞིག་པར་ཞོག་
གཅིག་དོ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ཤེས་དཀའ་བར་སྒྲུང་། འོན་ཀྱང་སྒྲེ་སྒྲོད་འཛིན་པའི་སྒྲེ་ཆེན་
པོ་འདི་ནི་ཕྱག་དང་མཆོད་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས། དབང་རྒྱུན་རེ་མཆོད་པའི་རྩལ་དུ་
འབུལ་རྒྱ་བྱུང་བས་སྒྲོབ་དང་ལྷན་ཏེ་འདོན་གྱིན་ཡོད། དེ་ནས་རྟེན་འབྲེལ་ཐུགས་ཀྱི་མེ་
ཏོག་དེ། རྟེན་འབྲེལ་བརྒྱ་མཆོན་རེད་འགོ་རྒྱ་ཡོངས་བྲུབ་གྱི་རྒྱུན་སྒོལ། ང་ཆོ་ཐ་
མལ་པ་ཞིག་གིས། ཡང་ལས་དང་དག་བཅོས་མ་མཛོལ་པ་ཞིག་བྱེད་མི་འབབ་གི།
ཡང་དབང་ཆོག་མཐར། འདིར་བཞུགས་ནང་གི་མང་ཆེ་བར། སྒྲུར་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་དབང་
གི་དཀྱིལ་འཁོར་གོང་མ་ནས་གསང་མཆོན་ཕུལ་སྒྲོང་བ་རེད་འདུག དེའི་ཆོག་པ་རེད།
ཡང་འགའ་རེར་ཐེངས་ཆ་རེ་བཏགས་ས་ཡང་ཡོད། འདུས་པ་མང་ན་དཀྱིལ་འཁོར་
གཙོ་བོའི་མཆོན་ལས་བྲིས་པ་སྒྲུར་ཡོངས་བྲུབ་གྱིས་བཏགས་ན་ཡང་འགལ་བ་མེད་
གསུངས་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས། རྣལ་འབྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་བཟང་དཔལ་
གྱི་དོན་ཐེངས་ཆེ་མཆོག་ཕྱིན་ལས་བྲུབ་པ་རྩལ་བཏགས། རྣལ་འབྱོར་མ་ཀུན་ལ་
དབྱིངས་ཕྱག་བདེ་ཆེན་དབང་མོ་འམ་ཡང་ན་གཏུམ་ཆེན་ལས་ཀྱི་ཁྱུ་སྒོགས་བཏགས་ན་
ཆོག་པར་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་འདུན་པ་དང་བཅས་ཏེ། འདིའི་འོག་
གི་མཆོམས་སྒྲོར་དང་བསྐྱགས་བཏོན་ནས་མེ་ཏོག་བྲིད་རྣམ་པའི་དབུ་ཐོག་ལ་འཐོར་ཡོང་
དུས། ལས་གྱིས་འབྲེལ་བའི་ལྷག་ལྷ་གང་ཡིན་པ་དེས་བྱུང་རྩལ་མ་ཐོབ་བར་དུ་འབྲེལ་

མེད་མེས་སུ་འཛིན་རྒྱུ་ཉི་ཉེན་འབྲེལ་ལ། དབང་རྟགས་མེ་ཏྲིག་གི་ཕྱིང་བ་སྦྱི་བོར་
བཅིངས་ཡོང་དུས། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་དབང་གི་ངོ་བོ་སྤར་མེད་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་
ཞིག་དང་། ཟག་མེད་ནང་གི་དགའ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བའི་མོས་པ་བརྟན་
པོར་མཛད་དགོས་རེད། དེ་ཡིན་དུས། གསང་མཚན་རེ་རེ་བཞིན་དུ་དེས་དབང་
རྩམ་འབྲེན་དུས་འབུལ་རྒྱ་ཡོད་པ་རེད། ཐུན་མོང་རིག་པའི་དབང་ལྗེའི་ནང་གི་མིང་
དབང་ཟེར་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་རྒྱ་དེ། འདི་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་རེད། མི་འབྲས་ནི།
འདི་རིགས་རྟགས་པ་དང་། གཞན་དེ་མིང་གི་དབང་སྤྱར་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཞིག་
རེད། མིང་དབང་ལ་དེའི་བུ་མགོ་ཐོག་ནས་དེ་རྒྱུད་ལྷན་སྤྱར་གྱིས་དགོལ་རྒྱ།
ནམ་མཁའ་གོང་བའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱིས་གསང་མཚན་དེ་མགྲིན་དབྱངས་གཅིག་
སྤྱར་གྱིས་བརྟགས་པ་ཡིན་ན། མ་འོངས་པ་ན་དེ་དང་དེའི་མཚན་ཅན་གྱི་རྩོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ལ་མངའ་དབང་བསྤྱར་རྒྱུ་ཉི་ཉེན་འབྲེལ་དང་དབུགས་འབྲིན་པ་གཉིས་ཀ་རེད།
དེ་བཞིན་དུ་འདིའི་དབང་དུས་སུ་ངས་པ་རྟེན་ན། ཆོས་ཉིད་བར་དོའི་རྩེས་བྲན་དུག་གི་
གནས་སྐབས་ལ་ད་ལྟའི་དབང་དུས་ཀྱི་མཚན་ནས་བོས་པ་འཕམ་མཚན་དེ་བྲན་སྟོབས་ཀྱིས་
གདམས་ངག་ཟབ་མོ་བྲན་རྒྱ་དང་། དབང་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་གསལ་ཐེབས་ཏེ་དེའི་
ངང་ལ་གྲོལ་བ་དབང་གི་རྒྱ་བོའི་སྟོས་ཆོས་ཀྱི་ལུས་པ་སྦྱིན་རྒྱ་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་
དུ་ད་ལྟའི་སྐབས་ལ་རྒྱུད་དོན་གྱི་བཤད་པ་འདི་དག གོ་མ་སོང་ཟེར་ན་ནི་བོད་སྐད་
ཡིན་པས་གོ་འདུག་པ་འདྲ། གོ་སོང་བསམ་ན་ཡང་། ཡང་བཤད་མ་ཤེས་པ་ལྟར་
སྤྱར་ན་ཡང་། ཉོན་དང་ཕྱིན་ཆད་བག་ཆགས་སད་རྒྱུ་ཉི་ཉེན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་
པ་རེད། རྩེས་བྲན་དུག་གི་སྐབས་སུ། ལྷ་མ་བྲན་ནས་གདམ་ངག་བྲན་པ་ལ་
སོགས་པའི་དགོས་པ། སེམས་བྲིད་ཆོའི་ནང་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་རེད། ཡང་

སྒྲིབ་ཐོག་དུམ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དོན་ཟབ་ཁྱིད་མན་ངག་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མེ།

དབང་ཚོག་གསུངས་མཐར། དེའི་ཡན་ཆད་རིག་པའི་མེ་ཏྲོག་འཐོར་བ་སོང་སྟེ། གསུམ་པ་
མིག་དབྱེ་བ་ནི། གསུངས་འདུག སྒྲོན་ཆད་ཀྱི་ལུགས་སྟོལ་ཡིན་ན་སྒྲན་པ་
མཁས་པས་གསེར་གྱི་ཐུར་མ་ལ་མིག་སྒྲན་བྱུགས་ནས་མིག་ནད་བསལ་དར་བ་རེད།
དེ་བཞིན་དུ་འདི་ནས་མཚོན་པ་བཟུང་མིག་ཐུར་གྱི་རྒྱུ་པའི་བརྟེན་ཐབས་ཀྱིས། མ་རིག་
པའི་མིག་ནད་བསལ་ནས་དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲན་འབྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲིགས་པ་འཇམ།
སྒྲོ་བུར་མ་དག་འབྲུལ་བའི་མིག་དེ། མ་འབྲུལ་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲན་
དག་པ་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་གསོས་འདེབས་ཤིག་བྱས་པ་རེད། ཡང་དབང་ཚོག་ཅུང་དུ་ཞིག་གི་
མཐར། དེས་གདོང་ག་ཡོག་བསལ་ནས་མིག་དབྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲིག་པ་པ་ཡིན།
འདིའི་མཚམས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་བསྟན་པ་རེད། ཡང་དབང་ཚོག་མཐར། འདིའི་གཞལ་
ཡས་ཁང་གི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དག་སྒྱུར་དང་བཅས་པ་ནི། ཞིབ་པར་རྩ་རྒྱུད་སྒྲུ་
འཕྲུལ་བྱ་བའི་རང་གཞུང་གིས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་རེད། འདི་ནས་ལོན་དགོས་པའི་གོ་
དོན་ངོ་མ་དེ་གང་ཡིན་ཟེར་ན། མཚོན་བྱེད་དཔེ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར། རྩལ་ཚོན་དང་།
རས་བྲིས། ཚོམ་བྱ་དག་རེད། དེ་ཉིད་སྒྲུ་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བྱས་པ།
དེ་ཡང་རི་ལྟར་ཡིན་ན། དང་པོ་རྣམ་དག་སྒྲུལ་སྒྱུའི་དཀྱིལ་འཁོར། གཉིས་པ་རྣམ་
གྲོལ་ལོངས་སྒྱུའི་དཀྱིལ་འཁོར། གསུམ་པ་རྣམ་མཁུཅན་ཚོས་སྒྱུའི་དཀྱིལ་འཁོར།
དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རྣམ་དག་སྒྲུལ་སྒྱུའི་དཀྱིལ་འཁོར་རང་ལུས་རྟེན་ལྟར་པའི་གྲོང་བྱེད་
ལས་གཞན་དུ་མེད་པ་ཤེས་པའི་སྟེང་དུ། བྱང་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་རྣམ་གྲོལ་
ལོངས་སྒྱུའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཚན་མའི་ཚོས་ལས་རིང་དུ་འདས་སོང་བའི་གྲག་སྟོང་སྒྲུ་
ཚོག་གིས་མཚོན་པ་དེ་ཉིད། གསང་བ་གཤེས་ཀྱི་བཞུགས་ཚུལ་རྣམ་མཁུཅན་ཚོས་སྒྱུའི་
དཀྱིལ་འཁོར་མ་བཅོས་རྣལ་མའི་ཚོས་ཉིད་དུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་རྒྱུ། དཀྱིལ་འཁོར་ལྟའི་

ཞལ་མཇལ་ནས་དགྱིལ་འཁོར་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པར་ལྟ་ངོ་རང་ལས་འཕྲོད་པའི་དགོངས་
དོན་དེ་ཉིད་ལྟོད་དགོས་པ་རེད། དོན་དམ་སྒྲོར་བདུན་གསུངས་པ་མ་རྒྱལ་གའི་རང་
ལུགས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲིག་རེད། སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་ཐོན་ལས་ཏེ་འབྲས་ཆོས་ལྷ་དང་
དབྱིངས་རིག་གཉིས་དང་བདུན་རེད། རང་གསལ་ཐིམ་ལ་མ་རྒྱག་པ་ཨ་ཏིའི་ཆོས་
སྒྲིག་རེད། ཨ་ཏིའི་མ་རྒྱལ་མ་རྒྱའི་ཨ་ཏིའི་དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཟུང་འཇུག་
གི་ཡེ་ཤེས་རང་བྱུང་གདོད་མའི་གནས་ལུགས་ཡེ་དག་གཤིས་ཀྱི་བཞུགས་ཚུལ་བསྟན་པ་
རེད། འདི་མཚོན་བྱེད་དཔེས། མཚོན་བྱ་དོན་དང་། ཡིན་ཚུལ་གཤིས།
དེའི་ཐོག་ནས་བཞུགས་ཚུལ་དོན་དང་བཅས་པའི། མི་རྟོག་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རང་
ངོ་རང་ལ་སྒྲིག་པ་རེད། ཏེན་རང་ལུས་རྩི་རྩི་ཡུང་པོ་གདན་གསུམ་ཆང་བའི་དགྱིལ་
འཁོར་ལ། བརྟན་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་བདེ་གཤེགས་ཞི་བློའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་
ལྷ་ཆོགས་སུ་ཡེ་ནས་རང་གྲུབ་དུ་ཡོད་པའམ། རང་ངོ་ཤེས་པས་ན་ལྷ་ཉིད་རང་ལ་
རང་ཉིད་ལྷ་རུ་ཆོགས་པའི་བཅོས་མིན་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལྟོད་པས་ན། གདངས་རིག་
རྩལ་སྒྲོ་བསྐྱེད་ཤེས་རབ་རང་ལུགས་ཀྱིས་འབར་པ་རེད། དེའི་ཡན་གྱིས་ནང་འཇུག་
གི་ཆོས་བཞི་སོང་བའོ། ཡང་དབང་ཆོག་གསུངས་མཐར། མཚམས་འདི་ནས་དངོས་གཞིའི་
དབང་ངོ་མ་བསྐྱར་རན་སོང་། དབང་གི་དངོས་གཞི་དེ་གང་རེད་ཟེར་ན་བུམ་པའི་
དབང་དང་གསང་བའི་དབང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཆོག་དབང་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་བཞི་
པོ་རེད། དབང་བཞི་འདིའི་ནང་གི་དང་པོ་ནི་བུམ་པའི་དབང་རེད། བུམ་པའི་དབང་
འདི་བུམ་དབང་འཁོར་དང་བཅས་པ་གསུངས་པས། ཐུན་མོང་རིག་པའི་དབང་ལྷ་འདི་
བུམ་པའི་དབང་གི་ཁོངས་སུ་སྒྲུབ་དང་། བརྟན་ལུགས་ཀྱི་དབང་། རྩི་རྩི་སྒྲོ་བ་
དཔོན་གྱི་དབང་འདི་དག་ལ་སྒྲོ་བ་མའི་དབང་དུ་ག་རྩི་རྩི་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱི་དབང་དང་བདུན་

ཡང་ཟེར་བ་རེད། དུམ་ཆུའི་བྱ་བ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་དུམ་དབང་གསུངས་
པ་དང་རྗེས་འབྲེལ་སྐྱེ་བྱུག་ཆུའི་དབང་དང་བཅས་པ་འདི་ཐམས་ཅད། བསྐྱར་བ་སྒྲོ་
གསུམ་ལ་བསྐྱར་ཡང་། རྒྱུ་མེས་མཆོད་དང་ཐིག་ལེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་ནི་གཙོ་
བོར་ལུས་དགྱིལ་ཟབ་མོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ན། སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་རྗེ་རྗེ་དང་
བཅས་པའི་ནང་ནས་དུམ་དབང་ལུས་ལ་བསྐྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། སྐྱེ་ཡི་དབང་ཐོབ་
པའི་འབྲེལ་བ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་རེད། རྒྱུ་མེད་ཐུན་མོང་གི་རིག་དབང་ལྔ་ལ་སོགས་པ་
དང་ནང་རྒྱུད་སྒྲེ་གསུམ་གྱི་ཕན་དབང་དང་རྣམ་དབང་གི་སྐྱབས་ལ་འབྱུང་རྒྱུ་འདི་ཐམས་
ཅད། མིང་དོན་གཉིས་ཀའི་ཆ་ནས་གཅིག་མཚུངས་ཨེ་རེད་ཟེར་ན། དེ་མ་རེད།
ནི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཞེས་པའི་སྐྱེ་འབྱུང་ཡང་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་སྐྱབས་དང་བཅས་པའི་
སྐྱབས་སུ་དོན་ལ་སྐྱེ་མཐུན་དོན་འཕགས་ཁྱད་པར་མི་འབྱུང་པར་ཡོད་པ་ལྟར་དུ། དེ་
དང་དེའི་དོན་མཚུངས་ཡིན་ཟེར་ཆོག་གྱུར་དོད་ཐུབ་མ་རེད། དཔེ་བཞག་ན། རྒྱུད་
སྐྱེ་འབྱུང་བྱ་བའི་མ་རྒྱུ་ཨི་ཏི་ལྟར་དུ་བཀའ་བའི་གནས་སྐྱབས་ལ་མཚོན་ན། སྐྱེ་
འབྱུང་ལམ་རིམ་གྱི་ནང་ན། གནས་རྟེན་རྩ་དང་ཐིག་ལེ་ལ། །བརྒྱ་དང་ལྔ་གསུམ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར། འདོར་ན་རྒྱུ་མེད་ཐུན་མོང་བའི་ལུགས་ཀྱི་དུམ་དབང་
གི་རྒྱུད་བྱ་དེ་ཡུང་ལྔ་རྟེན་མོངས་ལྔ་སོགས་ཐེག་པ་སྐྱེ་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་དུ་ཡིན་ན།
འདི་ནས་དེ་དང་མི་འབྱུང་བ་གང་རེད་ཟེར་ན། ཕན་དབང་དང་རྣམ་དབང་གཉིས་ཡིན་
ཡང་ཟབ་མོའི་དབང་ལྟར་དུ་རྒྱུ་མེས་མཆོད་དང་ཐིག་ལེ་ལ་བརྟེན་པའི་ལུས་དགྱིལ་ཟབ་
མོ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ན་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད། ཐུན་མོང་རིག་པའི་དབང་ལྔ་འདི།
གང་དང་ཐུན་མོང་རེད་སྐྱམ་ན་སྐྱབས་སྐྱེ་ནང་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་དབང་ཡིན་པས་དེ་
ལྟར་གྲགས་པ་རེད། རི་ལྟར་ཐུན་མོང་རེད་ཟེར་ན་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེའི་ནང་དུ། རྒྱུ་

ཡི་དབང་བསྐྱར་དབུ་རྒྱ་དག། བྱ་བའི་རྒྱ་ལ་རབ་ཏུ་གསལ། །རྩི་རྩི་ལ་བྱ་
བཞིན་མིང་། །སྤྱོད་པའི་རྒྱ་ལ་རབ་ཏུ་གསལ། །ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་ཡི་ནི་
དབང་། །རྩི་ལ་འབྱོར་རྒྱ་ལ་གསལ་བར་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་བྱ་རྒྱ་
ཀུན་གྱི་སྒྲོས་ཆོས་རྒྱ་ཡི་དབང་དང་རིགས་གང་ཡིན་དམ་ཆོག་ཕྱག་རྒྱའི་ཅོད་པ་ནི་གྱི་
དབང་མཐའ་རྟེན་དང་བཅས་པ་བསྐྱར་རྒྱ་དང་། སྤྱོད་རྒྱ་གྱིས་ཁར་སང་བཤད་པ་
ལྟར་དུ་དེའི་སྟངས་ལ་རྩི་རྩི་ལ་བྱ་མིང་དབང་རྩིས་གནད་དང་བཅས་པ་བསྐྱར་བ་རེད།
རྩི་ལ་འབྱོར་རྒྱ་གྱི་རྒྱ་དབང་ལ་སོགས་སྒྲོབ་མའི་དབང་ལྟ་བོ་དང་། དེའི་སྟངས་ལ་ཕྱིར་
མི་ལྷོག་པའི་དམ་ཆོག་གསུམ་བཟུང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དབང་དུག་གི་རྩི་
བཞག་དང་བཅུ་དེ་ཆོག་གི་ཐོག་ནས་བསྐྱར་བ་རེད། ཐུན་མོང་རིག་པའི་དབང་ལྟ་འདྲི།
རྩི་ལ་འབྱོར་སྒྲོ་མེད་གྱི་སྐབས་སྒྲོས་བཅས་བུམ་པའི་དབང་གི་མཐའ་རྟེན་ལ་རྩི་གསུངས་
ཆོང་དགོས་ན། འདི་ལ་སྐྱབས་ཤིང་ལྟར་འཛིན་ཟེར་ན། སྤང་བྱ་སྤྱོད་བྱ་བའི་ཆོས་
མ་རིག་པ་བྱུང་བུ་སྤང་བའི་རྩི་མ་ལྟ་དག་ཅིང་། ཐོབ་བྱ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་རང་
ངོ་འཕྲོད་ཅིང་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་རིག་པའི་དབང་ལྟ་གསུངས་པ་རེད། དེ་ལྟ་
བུའི་ཐུན་མོང་ལུགས་ལྟར་བཀའ་ནས་བཤད་ན་དེ་འདྲ་རེད། དེས་ན་མ་རྒྱལ་ཡོ་གའི་ཕྱི་
ཕན་པའི་དབང་བཅུ་གསལ་པ་འདིས་ཀྱང་། ཕྱི་དཀྱིལ་བྱང་དོན་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཉན་
དུ་རུང་བའི་དབང་ཐོབ་པ་རེད། སྤྱོད་ལྟ་ལྟ་གྱི་སྐབས་ལ་ཕན་ལུས་ཟབ་མའི་དབང་
གསུམ་གསུངས་པ་རེད་དེ། ཟབ་དབང་ཡང་ལུས་དབང་གི་ཁོངས་སུ་བསྐྱུས་བཞག་
ན་གཉིས་དང་། ཟབ་དབང་གསུམ་བྱས་ཏེ་དབྱེན་ལྟ་རེད། དེ་ལྟར་བྱས་ན་བུམ་
དབང་ལ་ཕན་ལུས་གཉིས་ཕྱེས་པ་རེད། ཞི་བའི་ཕན་དབང་སྤྱིང་པོ་ལྟ་དང་དབུ་རྒྱ་ལྟ་
སོགས་བཅུ་དང་། ཁྱོ་བོའི་ཕན་དབང་ལ་དེ་བཞིན་དུ་བདུན་དང་ཕྱག་མཆོན་སོགས་

ནང་གསལ་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱར་ཡུལ་གྱི་རྒྱ་དང་བྱིན་རྒྱལ་གྱིས་
བོན་འཛིག་པ་ཙམ་ལས། ད་ལྟ་ནས་འཆད་ཉན་བསྐྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པའི་
དབང་མིན་པས་ཕན་དབང་གསུངས་པ་རེད། དེས་ན། ལུས་དབང་ནི། བདག་
དོན་ལུས་པའི་ཆེད་དུ་གསང་བ་ཉན་པའི་དབང་དང་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པའི་དབང་གཉིས།
གཞན་དོན་ལུས་པ་ཙན་གྱི་ཆེད་དུ་གསང་བ་འཆད་པའི་དབང་དང་ཐིན་ལས་སྒྲིབ་པའི་
དབང་གཉིས། གཉིས་དོན་ལུས་པའི་ཆེད་དུ་རྩི་རྒྱལ་པོ་བཀའ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་
དབང་སྟེ་ལུས་དབང་ལྟ་བུ་ལྟར་འབྱུང་བ་རེད། དེ་དག་ཕན་དབང་རེད་ལ་གང་བྱེད་ཀྱི་
ལས་དེ་དག་དངོས་སུ་སྐྱབ་ལུས་པའི་ལུས་དབང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆ་ནས་ལུས་དབང་ལ་
བཞག་མཛད་པ་རེད། དེས་ན་ཟབ་མའི་དབང་གསུམ་གང་རེད་ཟེར་ན། སྒྲིབ་རིག་
མཉམ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཙན་ལ་བསྐྱར་རྒྱ་དེ་རེད། སྒྲིབ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཙན་ཞེས་
པ་ནི། གསང་སྒྲགས་ཀྱི་རྩིས་ཤིང་ལྟ་བུ་དུང་ཕྱི་ལྟ་སོགས་ལ་གཙང་མེར་མེད་པ་རོལ་
ཞིང་སྒྲིབ་ལུས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཙན་ལ་གསང་དབང་། རིག་མའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཙན་
ལ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་། ཆོས་ཀྱན་མཉམ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཙན་ལ་དབང་
བཞི་བ་ཆོག་དབང་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱར་རྒྱ་དེ་འདྲ་རེད། འདི་གསུམ་ལ་ཟབ་མའི་དབང་
གསུམ་མམ་མཆོག་དབང་གོང་མ་རྣམས་གསུམ་ཟེར་ན་ཡང་གཅིག་པ་རེད། ད་ནི་
སྐབས་དོན་བུམ་དབང་རེད། སྒྲོས་བཙས་བུམ་པའི་དབང་གི་མཐའ་རྟེན་ནམ་ཡན་
ལག་རྩྭ་གསལ་ནས་སྒྲོབ་མ་ལ་སྒྲོབ་མའི་དབང་དུག་གི་དང་པོ་མི་བསྒྲིབ་པ་ཚུའི་དབང་འབྱུང་
བ་རེད། དབང་ཆོག་གི་ནང་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་དུ། ལྟ་འདྲ་དུ་ཞུ་བའི་རང་བཞིན་
རྣམས་རྒྱལ་བུམ་པའི་རྒྱ་དེ། སྒྲིབ་པ་སྒྲགས་ཏེ་བུམ་བུམ་པས། ལས་ཉོན་བག་
ཆགས་སྒྲིག་སྒྲིབ་དང་བཙས་པ་ཐམས་ཅད་དག་ནས་ཚུའི་ལྷག་མ་དེ་སྒྲིབ་པོར་འབྲེལ་བ་དེ་

ལས། སྤྱི་གཙུག་ལ་རིགས་བདག་མི་བསྐྱོད་པའི་དབུ་རྒྱ་ནས་བཞུགས་པར་
བསམ་དགོས་ཤིང་། འདིས་དུག་ལྡེའི་ནང་ནས་ཉོན་མོང་པ་ཞེས་པ་དང་།
ཡུང་ལྡེའི་ནང་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུང་པོ་རྩི་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། འབྱུང་ལྡེའི་ནང་ནས་
རྣམ་མཁའི་ཁམས་རྩི་དབྱིངས་ལྷག་མའི་རང་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུ་པར་འགྱུར་བ་དེ་
འདྲ་ཤིང་། ཡེ་ཤེས་ལྡེའི་ནང་གི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་བསམ་དགོས།
དེ་བཞིན་དུ་རིགས་ལྡེའི་ནང་ནས་རིན་འབྱུང་སྒྲུང་མཐའ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་རྣམས་སྒྲུང་
མཛོད་དག་གིས་དབུ་རྒྱ་པ་དང་། ང་རྒྱལ་འདོད་ཆགས་ལྷག་དོག་གཏི་ལྷག་ཆོང་མ་
དག་ནས་ཆོར་བ་འདྲུ་ཤེས་འདྲུ་བྱེད་གཟུགས་ཡུང་རྣམས་རིགས་སོ་སོའི་རྒྱལ་བ་དང་།
མེ་ཁམས་གོས་དཀར་མོ་དང་། རྒྱུང་ཁམས་དམ་ཚིག་སྒྲོལ་མ། ས་ཁམས་
སངས་རྒྱུ་རྒྱལ་མའི་རང་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུ་། དེའི་ཐོག་ནས་ཡེ་ཤེས་ལྡེའི་ནང་
གི་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་སོར་རྟོགས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་རྣམས་
མངོན་དུ་གྱུར་པ་བསམ་དགོས། དེའི་སྟེང་ལ་རྩི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་དབང་བཞག་ན་
སྒྲོབ་མའི་དབང་དུག་ཤིང་། གསང་སྤྲུགས་རྩི་ཐོག་པའི་ལམ་ཉམས་ལེན་བྱེད་དུས།
རྩི་ཐོག་སེམས་དཔའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་མཐུན་པར་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་ཤིང་། རྩི་
རྒྱལ་པོ་བཀའ་རབ་འབྱུངས་ཀྱི་དབང་འདི་སུ་ཡིན་གང་ཡིན་ལ་བསྐྱར་མི་ཉན་པ།
འདི་གཞན་དོན་རྣམས་པའི་ཕྱིན་ལས་སྐྱབ་སྐྱབ་མཁན་ཞིག་ལ་བསྐྱར་རྒྱ་ཡིན་དུས།
སྒྲོབ་མ་སེད་འི་བྱི་ལ་བཀོད་པར་དམིགས་ནས་དམ་ཚིག་གསུམ་སྒྱིན་དགོས་ཤིང་།
དམ་ཚིག་གསུམ་གང་ཤིང་ཟེར་ན། སྐྱེ་གསུང་སྤྲུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་གསུམ་ཤིང་།
སྤྲུག་རྒྱ་སྐྱེ་ཡི་དམ་ཚིག་ བྱི་ལ་བྱེད་གསུང་གི་དམ་ཚིག་ རྩི་ཐོག་སྤྲུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་
དག་ཤིང་། སྐྱེ་དམ་ཚིག་གི་སྐབས་སུ་ཡི་དམ་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱར་བསྐྱོམ་དགོས།

དྲིལ་བུ་ལག་གཡོན་ལ་གཏད། རྗེ་ལག་གཡས་ན་སྒྲིབ་དུམ་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་
མཚོན་དོན་གྱི་དམིགས་པ་གསལ་བོར་བྱས་ནས་ངེས་དགོས་པ་རེད། རྗེ་དྲིལ་བུ་ཟེར་
རྒྱུ་འདི་ཅ་ལག་ཅིག་ཡིན་པར་མི་སེམས་པ་རྒྱལ་བའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་གྱི་མཚོན་
བྱེད། དེ་ལ་ཡང་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་རྗེར་དྲིལ་ཡོད་པ་རེད། ཕྱི་མཚན་མ་
ཐུས་གྱི་རྗེར་དྲིལ། བྱང་མཚོན་བྱེད་ཏུགས་གྱི་རྗེར་དྲིལ། གསང་བ་མཚོན་བྱེད་དོན་
གྱི་རྗེར་དྲིལ་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་རེད། ཕྱི་མཚན་མ་ཐུས་གྱི་རྗེར་དྲིལ་དེ་དམ་ཚིག་ཐུས་
ལ་བཏབ་པས་རྗེ་གསེར་ཞིང་དྲིལ་བུ་བཀུར་བསྟན་པ། བྱང་མཚོན་བྱེད་ཏུགས་གྱི་
རྗེར་དྲིལ་དེ་ཐབས་ཤེས་མཉམ་སྦྲེལ་གྱི་དོན་མཚོན་པས་བདེ་བ་མཚོག་གི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་
པ་ཞིག གསང་བ་མཚོན་བྱེད་དོན་གྱི་རྗེར་དྲིལ་དེ་བདེ་སྟོང་གཉིས་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་
གནས་ལུགས་ཕུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས། སྟོང་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་
བསྐྱེད་ནས་རྗེ་རྒྱལ་པོའི་གོ་ས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཞིག་རེད། དེའི་ཡན་ལག་ལ་རྗེས་
གནང་འབྲུང་བ་རེད། ཉི་མ་དེ་རིང་ནས་བཟུང་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱིས་གསང་སྟགས་རྗེ་ཐོག་
པའི་སྒྲིབ་གྲོལ་རྒྱབ་རྟེན་དང་བཅས་པས་རང་གཞན་གྱི་དོན་གྱིས་ཤིག གསུངས་ཏེ་
རྗེས་སུ་གནང་བ་སྒྲིབ་རྒྱུ་པོ་རེད། འདི་ལ་ལུང་བསྟན། དབུགས་དབྱུང་།
གཟེངས་བསྟོད་ནམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ནང་གི་དང་པོ་ལུང་བསྟན་དེ་གང་
འདྲ་རེད་ཟེར་ན། ཉམས་ལེན་ལ་བཙོན་འགྲུས་བྱས་ན་འདི་དང་བར་དོ་གང་རུང་དུ་མེ་
ཏོག་གང་ལ་ཕོག་པའི་ལྗེའི་རིགས་དང་མཐུན་པར་སངས་རྒྱས་པ་འགྲུར་རོ་གསུངས་ཏེ་
ལུང་བསྟན་པ་དེའོ། དེ་ནས་དབུགས་དབྱུང་ཟེར་རྒྱུ་དེ། དམ་ཚིག་མ་ཉམས་ན་
འཁོར་བའི་སྐུ་བསྐྱེད་ལས་གྲོལ་ནས་ངན་སོང་གསུམ་པོའི་སྐུ་རྒྱུ་ཆོད་པ་ཡིན་ཟེར་
རྒྱུའི་དབུགས་དབྱུང་། ཡང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲས་དང་བྱང་སེམས་རིག་

འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུ་དུ་འབྱུང་བར་མ་ཆད། འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་མགོན་དང་དབྱུང་གཉིན་དུ་འབྱུང་བས། དགའ་བ་སྒྲོམས་ཤིག་གསུངས་སྒྱུ་འི་
གཟེངས་བསྟོན་པ་འབྱུང་བ་རེད། དེ་དང་མཉམ་དུ་སྒྲོམ་མ་རྗེས་སེམས་སྒྱུ་ལྟར་པ་
བསམ་ནས་མཆོད་བསྟོད་དང་མངའ་གསོལ་དག་རྒྱས་བསྒྱུས་ཅི་རིགས་པ་འབྱུང་བ་རེད།
དེས་གསང་སྒྲགས་དོན་ཐེག་པའི་ཐབས་ཉམས་སྒྲུ་བྱངས་པའི་ཐབས་བྱུང་རིགས་ལྟའི་
བདག་ཉིད་རིགས་དྲུག་པ་དོན་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བསྒྲིགས་པའམ་
དེའི་ལུས་པ་རྒྱུད་ལ་བཞག་པ་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་རེད། འདིའི་བུམ་དབང་དངོས་གཞི་
འདི་རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་དང་ཐུན་མོང་ཟེར་ན་ཡང་། དག་བྱ་དག་འབྲས་དང་དབང་དོན་གྱི་
ཡེ་ཤེས་དོ་སྒྲུད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕལ་ཆེ་བའི་ཐོག་ནས། རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་པའི་བླ་མེད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཐུན་མིན་དང་ཡང་ལྡན་པ་རེད། ད་ལྟའི་ཕྱག་ལེན་
ལ་རིགས་ལྟའི་དབང་གི་འཕྲོལ་བུམ་དབང་བྱུང་དུ་འབྱུང་བ་འདིའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་རེད་ཟེར་
ན། རིགས་དབང་ཡང་བུམ་དབང་གི་དངོས་གཞིར་གཏོགས་པས་རེ་རེ་བཞིན་དུ་བུམ་
རྒྱུག་པ་རྗེས་སུ་འགོ་རྒྱུ་ཅན་པོ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ཕྱག་ལེན་ཐོར་ཡང་བའི་ཆེད་དུ་
བུམ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུས་ནས་བུམ་པའི་རྒྱ་དབང་གཅིག་གིས་མཐུས་པར་མཛད་པ་རེད།
འདིའི་ཡན་ལག་བུམ་དབང་གི་རྗེས་ལ་ལྷ་དབང་འབྱུང་བ་རེད། ལྷ་སྒྱུ་ཕྱག་རྒྱའི་
དབང་འདི་དཀྱིལ་འཁོར་སོ་སོའི་ལྷ་གངས་ལྟར་འབྱུང་རྒྱུ་དང་། དེའི་རྗེས་སྒྲིང་པོ་
སྒྲགས་ཀྱི་ལྷས་ལུང་། ལོངས་སྟོན་རྗེས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར། ཐིན་ལས་དྲག་པོའི་
སྟོལ་དབང་ལ་སོགས་པ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་རྒྱུ་དེ་འདྲ་ཡིན་ཡང་། ཆོག་སོ་སོའི་
རང་འགོས་ལ་སྐྱར་རྒྱུ་དེ་གནད་ཆེན་པོ་རེད། དཔེར་ན་སང་གནངས་འབྱུང་མ་རགས་
པའི་དཔལ་ཆེན་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་བྲག་འཐུང་རིགས་བཞིའི་སྟོས་དབང་གི་སྐབས་སུ་ཏོ་

མགིན་གྱི་བསྐྱལ་དབང་དེ་ལྟ་དབང་དང་རྗེས་འབྲེལ་དུ་འབྱུང་རྒྱུ་དང་། སྤར་པའི་
བསྐྱལ་དབང་དེ་མཆོག་དབང་གོང་མ་གསུམ་གྱི་རྗེས། སྟོད་ལས་བྱང་རྒྱལ་བསྐྱལ་པ་
ཆ་ཆང་སོང་མཆོམས་ནས་སྤྲད་ལས་དབྱ་བགལས་བསྐྱལ་བ་འབྱུང་རྒྱུ། དེ་ལྟ་བུའི་
ཆོག་སོ་སོའི་སྒྲོས་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཡིན་པས་ན། ཐམས་ཅད་ཀུན་ལ་འབྲ་
མཉམ་གྱིས་ཞུ་དཔེ་ལྟ་ལ་མི་འགྲོ་ཞིང་། ལུ་རྒྱལ་ས་རྒྱུད་གིས་ཨ་པའི་ཁ་པོར་
གཙང་ཆགས་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱུད་དོན་བསྐྱེད་ས་ཤིང་ཟབ་མོའི་དགོངས་དོན་ལ་ཐུག་
དུས། དེ་ཡང་ཕག་སྒྲ་བྲག་ལ་ཐུག་འགྲོ་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད། བུམ་པའི་དབང་འདི་
གང་དུ་བསྐྱར་བ་རྟགས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལ། གང་གིས་བསྐྱར་པ་སློབ་དཔོན་དང་
དགོངས་པ་དབྱེར་མེད་པའི་མདུན་རྟེན་དགྱིལ་འཁོར་ལ་བཞུགས་པའི་ལྟ་དང་། དེ་
ལས་ལོགས་སུ་བྱེས་ནས་སློབ་དཔོན་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་གཉིས་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་
ཞིག ཤར་སྒྲོན་བཞུགས་བསམ་དགོས་པ་དང་དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་དངོས་ཡིན་པར་
དམིགས་ནས། མདུན་རྟེན་དགྱིལ་འཁོར་ན་བཞུགས་པའི་ལྟ་དང་གཅིག དགྱིལ་
འཁོར་གྱི་ཤར་སྒྲོན་བཞུགས་པའི་སློབ་དཔོན་དངོས་དང་གཉིས། སློབ་དཔོན་དང་
དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་དགོངས་པ་གཏད་པའི་དབྱིངས་ནས་གདན་གསུམ་ཆང་པའི་ལྟ་
ཆོགས་སྒྲུན་བྱངས་པ་དང་གསུམ་ཀ་ནས་དབང་ཐོབ་དགོས་པ་རེད། སྤང་ཁམས་
གཤེགས་པ་གཤེགས་མ། དབང་ཡུལ་སེམས་པ་སེམས་མ། ཡན་ལག་ཁྲོ་བོ་ཁྲོ་
མོ་སྟེ་གདན་གསུམ། དེ་ནི་གདན་གཅིག་ལ་འཛོམས་པ་ལྟ་བུའི་ལྟ་ཆོགས་ལ་གོ་
དགོས། རང་གི་ལག་ལེན་བྱེད་པོ་ངོ་མ་དེ་གང་རེད་ཟེར་ན། དབང་ལྟ་སྒྲུན་བྱངས་
ཡོད་རྒྱུ་དག་ཡིན་དགོས་རེད། དབང་ཆོག་ལྟར་དུ་གཤེགས་པ་རྣམས་གྱིས་དགོངས་
པ་མཛད། གཤེགས་མ་རྣམས་གྱིས་དབང་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཐོགས་ཏེ་དབང་བསྐྱར།

སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བཀྲ་ཤིས་བརྗོད། སེམས་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུ་གར་སྒྱུར།
ཁྱོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་བགེགས་བསྐྱད་ནས་གསུངས་འདུག འོག་ནས་འབྱུང་ལ་ཉེ་བ་རེད།
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱ་བ་མཛད་པའི་མོས་པ་དེ་བཞིན་བྱེད་དགོས་པ་རེད།
བུམ་པའི་དབང་བསྐྱར་བའི་དོན་པོ་དབང་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་གང་འདྲ་རེད་ཟེར་ན། མྱི་
སྒྲོད་གྱི་འཛིག་ཏེན་ནང་བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་ཡུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ཡེ་
ནས་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པ་ལྟར་དུ་ངོ་འཕྲོད་ནས་འཁོར་འདས་
དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པས་ཐག་ཆེད་རྒྱུ་དང་། སྒྲུང་སྤྱིད་ལྟ་བུ་དེས་ཤེས་རྟོག་
རྒྱུ་དང་། དབང་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ན། སྒྲོ་རབ་འབྱིང་ཐ་མའི་རྟོགས་དོན་
གཅིག་འདྲ་མིན་ཡང་། དེ་ལྟ་བུའི་དེས་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ནམ་སྐྱེན་དབང་ལུས་པ་ཐོབ་པའི་
དོན་ཡོད་སོང་བ་རེད། དེའི་དབང་དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཐོབ་དུས་ལུས་དང་རྩ་ཡི་སྒྲིབ་པ་
དག ལམ་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱེམ་པ་ལ་དབང་། འབྲས་བུ་སྒྲུལ་སྒྱུར་འབྲུག་པའི་སྒྲུལ་
བ་རྒྱུད་ལ་བཞག་པ་རེད། མཚམས་འདི་ནས་དངོས་གཞིའི་དབང་བསྐྱར་བའི་ཡོན་ལ་
དམིགས་ཏེ་མཆུལ་འབུལ་བ་ལྟ། ས་གཞི་སྒྲོས་སོགས་གསུངས་སོ། འདིའི་ཡིག་
རུང་གི་ནང་ན། སྐབས་འདིར་སྒྲོབ་དཔོན་དད་སྒྲོ་སྒྲོ་གོས་དང་ལྷན་ན། དབང་
བཞིའི་རྣམ་དབྱེད་པོ་དང་སྒྲོ་ཆོག་དགོས་པ་སོགས། རྒྱས་བསྐྱུས་སྐབས་ཕྱིད་པར་འཆད་
ན་ལེགས་ཤིང་གསུངས་འདུག ད་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་རྗེ་རྒྱལ་པོ་དཔོན་གྱི་ཞལ་ཚབ་བྱས་
ཡོད་པས་དད་སྒྲོ་ལོས་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྒྲོ་གོས་ལྷན་པ་མ་རེད་མོད། གོང་འོག་སོ་
སོར་ནས་བརྗོད་འགྲོལ་གྱི་གསལ་དབྱེ་རུང་ཟད་རུང་ཟད་བྱས་པ་དག་གིས་དོད་ཐུབ་ཅིག་
ཡོང་རྒྱུ་རེད་བསམ་གྱིན་ཡོད། དབང་ཆོག་རྗེས་སྒྲོས་བྱས་མཐར། འདིའི་གསོལ་འདེབས་རྗེས་
སྒྲོས་གྱི་ཆོག་འདིའི་ནང་དོན་ནི། རྣམ་མཁའི་རྗེ་རྒྱལ་བ་ལྟར། །དགོངས་ཤིང་རྗེ་

ལྟར་དབང་བསྐྱར་ལྟར། །མཆོད་པ་ཆེན་པོ་བདེ་ཡི་དབང་། །རིག་པ་འཛིན་པ་
བདག་ལ་སྟེལ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ནམ་མཁའི་དོན་རྗེ་ཉི་དོན་རྗེ་འཆང་རེད། ལྷ་མ་
ལ་དོན་རྗེ་འཆང་དང་མཉམ་པའི་མཆོན་གྱིས་བོས་ནས། རྒྱལ་བ་ལྷ་ཟེར་ན། སངས་
རྒྱལ་དོན་རྗེ་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་རིགས་ལྷའི་རྒྱལ་བ་ལྷ། དགོངས་ཤིང་ཇི་ལྟར་
དབང་བསྐྱར་ལྟར་ཟེར་ན། དགོངས་པ་ཆོག་བསྐྱེད་ཉིད་ལས་མི་གཞན་པ། མཆོད་
པ་ཆེན་པོ་བདེ་ཡི་དབང་གསུངས་ན། མཆོད་ཆེན་ནམ་དབང་མཆོག་དམ་པ་ཇི་ལྟར་
བསྐྱར་བ་ལྟར། འཁོར་བ་ལས་སྐྱེབས་པའི་ཕྱིར་དུ་རིག་པ་འཛིན་པ་བདག་ལ་དེ་ལྟར་
སྟེལ་ཅིག་ཅེས་སྐྱེལ་བ་རེད། འདི་ཆོན་རྒྱལ་ལན་གསུམ་རེ་གྱིས་གསུངས་འདུག་
ཀྱང་། ང་ཆོ་ལ་འཕྲོས་དོན་བཤད་རྒྱ་མང་ལ་རྗེས་རྒྱས་ཡང་མང་སོང་ན། རྣམ་པ་
ཆོ་སྤྲུགས་སུན་པར་དོགས་ནས་མཆོན་ཅམ་བྱས་པ་ཡིན། ཡང་དབང་ཆོག་ཉིད་ཅམ་མཐར། མི་
བསྐྱེད་པ་རྒྱའི་དབང་འདིས་ཕྱང་ལྷའི་ནང་ནས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་དོན་རྗེ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་།
འབྱུང་ལྷའི་ནང་ནས་རྣམ་མཁའི་ཁམས་དབྱིངས་སྤྲུག་མའི་རང་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱལ་
ནས། ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་པ་དག ཡེ་ཤེས་ལྷའི་ནང་ནས་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་
གྱུར་བའི་དབང་རེད། ཡིན་ན་ཡང་འདིའི་དབང་བྲིགས་ཀྱི་ནང་ན་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་
ཤེས་གསུངས་ཏེ་ཡིག་ཞོར་ངན་པ་ཞིག་གིས་འདུག་བསམ་གྱིན་ཡོད། འདི་ན། རྒྱ་
རྣམ་ཤེས་ཕྱང་པོ་རྣམ་དག་ཅིང་། ཉོན་མོངས་ཞེས་པ་འཛམ་གྱིད་པའི། །ཆོས་
ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གསུངས་འདུག་མོད། ངས་ནི། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཟེར་ནས་
འདོན་གྱིན་ཡོད། དེ་ནས་དབུ་རྒྱན་གྱི་དབང་འདིས་ཉོན་མོངས་པ་ང་རྒྱལ་དག དེ་
ལྟར་རིམ་པ་བཞིན་ཆོར་བ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྷན་དང་། རྒྱ་ཁམས་མ་མ་གཤིས་སངས་
རྒྱལ་ནས། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་དབང་རེད། འདི་དག་གི་དོན་

ནི། སེ་སེའི་མཚམས་སྒྲིབ་གིས་གསལ་བ་རེད། འདིའི་མཚམས་ནས་མིང་དབང་
རེད་འདུག གསང་མཚན་སྟོན་ནས་བཏགས་ཟིན་པ་རེད་མོད། ཡིན་ན་ཡང་འདི་
སྒྲུང་གཞི། སྒྲུང་བྱ། སྒྲུང་བྱེད། སྒྲུང་ས་འབྲས་ཀྱི་དག་སྒྲུབ་རོ་སྒྲིབ་དང་།
དེ་ནས་ནམ་མཁའ་གང་བའི་ལྷ་ཚོགས་རྩལ་སྟེན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་གསང་བའི་མཚན་བསྟན་ཏེ་མཚན་དེའི་སྟེང་ནས་མདོན་འཛང་རྒྱ་བའི་དབང་
བསྐྱར་བ་རེད། འདིས་ནི། གཏི་ལུག་ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་སུ་གྲོལ་དགོས་པ་
ཡིན་པས། ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་འདི་ན་སྒྲུབ་དགོས་རེད་བསམ་གྱིན་ཡོད། འདིར་
དབང་བསྐྱར་མཛད་མཐར། ཁྱིམ་ལྷ་དག་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རང་རོ་འཕྲོད་ཅིང་རིག་པར་བྱས་པས་ན་
རིག་པའི་དབང་གསུངས་པ་རེད། དེའི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཐུན་མོང་རིག་པའི་དབང་ལྷ་ཕྱི་
མཚན་མའི་བུམ་དབང་དང་བཅས་ཏེ་ཕྱི་པན་པའི་དབང་ནང་རྣམ་པའི་དབང་གསང་བ་
ཟབ་མོའི་དབང་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་པན་དབང་མོང་བ་རེད། གཉིས་པ་ནང་རྣམ་པ་
འཇུག་པའི་དབང་འདི་ནི། གཞན་དོན་རྣམ་པའི་སྟོབ་མ་ལ་བསྐྱར་རྒྱུའི་དབང་ཞིག་
རེད། འདི་ཡིན་རྒྱ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་རེད། རོ་མ་བྱས་ན་སྟོབ་མ་སང་བྲི་ལ་
བཀོད་རྒྱ་དེ་འདིའི་སྟོས་ཚོས་ལ་བབ་ཡོད་པ་རེད། རྒྱུད་རང་གཞུང་ལ་དབང་སྟེགས་
པ་རྣམས་འདབ་བརྒྱད་གསུངས་ཡོད་པས། འདི་དག་གིས་ཀྱང་རྒྱུད་སྟེ་གོང་འོག་གི་བྱང་
འབྲེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་རེད། འདི་ནས་རིག་དབང་ལྷའི་འགོ་ནས་སང་བྲི་ལ་འགོད་རྒྱ་དེ་
ཡང་གཙོ་བོར་མཁའ་འགྲོ་སྟེང་ཐིག་གི་དགོངས་པ་དང་བསྐྱར་པ་ཞིག་རེད་འདུག
འདིའི་རྣམ་དབང་འདི་ལ་སྦྱིད་བྱེ་བྲག་བྱང་པར་གསུམ་གྱིས་བཅད་བཞག་ཡོད་པ་རེད།
དེ་ཡིན་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་བརྟུལ་ཞུགས་ཆས་དབང་དང་བཅས་པ་གཅིག་ལ་བསྐྱར་
ནས་ས་བཅད་དང་པོ་སྦྱིའི་ཁོངས་དང་། གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྩིས་གནང་། གསུམ་

པ་ཁྱད་པར་བ་དེ་བུམ་དབང་བཞག་འདུག་བསམ་རྒྱ་ཞིག་རེད། འདི་ཡང་རིག་པའི་
དབང་ལྷ་ཡི་སྒྲིབ་དུ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་དབང་དང་བཅས་སྒྲོབ་མའི་དབང་དུག་བྱས་ཏེ་ཕན་
དབང་གི་གྲལ་ལ་བཞག་པ་རེད། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དབང་ནི་ལུས་དབང་གི་དོན་ཅན་རེད།
དེས་ན་གོང་ནས་རྗེར་བྲིལ་གཏད་པ་དང་འདི་ནས་རྗེར་བྲིལ་གཏད་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་
ཅི་ཞིག་ཡོད་རེད་ཟེར་ན། གོང་དེ་གཟུང་འཛིན་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་སྟོང་
དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་དབང་བར་བྱས་ཏེ། རྗེ་རྗེ་སེམས་
དཔའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་མཐུན་པ་ཅན་ཞིག་རེད། འདི་སྒྲོབ་མ་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་མངའ་
གསོལ་ནས་དམ་ཚིག་གསུམ་སྦྱིན་པ་དང་། དམ་ཚིག་གང་ཡིན་ན་གོང་ནས་བཤད་
པ་ལྟར། ཕྱག་རྒྱ་སྒྲིབ་དམ་ཚིག་ཡི་དམ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྒྲིབ་བསྐྱོམས། བྲིལ་བུ་
གསུང་གི་དམ་ཚིག་ལག་གཡོན་ལ་བཞག རྗེ་རྗེ་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ལག་གཡས་སུ་
གཏད་ནས། བྱི་མཚན་མ་རྩས་ཀྱི་རྗེར་བྲིལ་དམ་ཚིག་གི་རྩས་ལ་གཏད་ན། རྗེ་རྗེ་
གསོལ་ཞིང་བྲིལ་བུ་དགོལ་ནས་དཀར་བརྟན་པའི་འཁྱུད་རྒྱ་བྱས་པ་དེས། ལྷ་མཚན་
བྱེད་རྟགས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་མི་འབྲལ་བདེ་ཆེན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྦྱར་བ་དང་། གསང་བ་མཚན་བུ་
དོན་གྱི་རྗེར་བྲིལ་དེ་བདེ་བ་དང་སྟོང་པ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་རྗེ་རྗེ་རྒྱལ་པོའི་
གོ་ས་སྦྱིན་པའི་དོན་ཅན་ཞིག་རེད། སྦྱིར་སྒྲོབ་མ་ལ་སྒྲོབ་མའི་དབང་དུག་པོ་རྗེ་གསལ་པ་
བསྒྱུར་ཆོག་པ་ཞིག་རེད། ཁྱད་པར་དུ་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་དབང་དང་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་
དབང་གཉིས་ཁ་ཁར་བྱེད་གོས་རྒྱ་དེ་དག་ཐུགས་ལ་ངེས་དགོས་པ་གཞི་བཞག་གི་ཐོག་
ནས། སྐབས་འདིར་ཆོང་མ་ལུས་དབང་སྦྱིན་ཡུལ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན།
འདི་ལྟར་བསྒྱུར་ནས་འཐུས་རྒྱ་རེད་འདུག ཡང་དབང་ཆོག་གསུངས་མཐར། འདི་ན་ཡིག་རྒྱུད་
ཞིག་ཡོད་པ་འདིའི་ནང་དུ། གཉིས་པ་བྱེད་གསལ་རྩེས་སུ་གནང་བ་ལ། རྒྱལ་ཆབ་ཏུ་

འོས་པའི་སློབ་བྱ་ཡིན་ན། བོ་ཏི། དུང་དཀར། ཕྱག་གིང་། འཁོར་ལོ་ལ་
སོགས་པ་སྤྱད་ཅིང་བྲི་ལ་མངའ་གསོལ་བ་གཞན་དང་མཐུན། ཞེས་གསུངས་འདུག
འདི་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་ཡན་ལག་ཞིག་རེད། རྗེས་གནང་ཟེར་ཡང་རང་གཞན་གྱི་
དོན་ཆེན་བསྐྱབ་དགོས་པ་འཇམ་བསྐྱབ་ཆོག་པའི་གནང་བ་བྱིན་པ་ཞིག་རེད། དད་པ་ཅན་
ལ་ཕྱི་ཕན་པའི་དབང་། བརྩོན་འགྲུས་ཅན་ལ་ནང་ལུས་པའི་དབང་། སྤྱོད་རིག་
མཉམ་པའི་བརྟལ་ཞུགས་ཅན་ལ་གསང་བ་ཟབ་མའི་དབང་སྤྱིན། ཞེས་གསུངས་
པས། འདི་ཉམས་ལེན་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་ལ་ཕྱིན་ཆད་གསང་སྤྱགས་རྗེ་རྗེའི་ཐེག་པའི་
སྤྱིན་གྲོལ་ཕྱིན་ལས་དང་བཅས་པས་རང་གཞན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་སྐྱབས་གིག་ཅེས་གསུང་
གི་དབྱུགས་དབྱུང་དང་། ཉམས་ལེན་བརྩོན་འགྲུས་གྱི་དབང་གིས། འདི་དང་བར་
དོ་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་གང་ལ་མེ་ཏོག་ཕོག་པའི་རིགས་དེ་དང་མཐུན་པར་སངས་རྒྱས་འགོ་
གསུངས་རྒྱུའི་ལུང་བསྟན་པ་དང་བཅས་ཏེ། སངས་རྒྱས་སྤྱི་དང་བྱང་སེམས་
རིགས་འཛིན་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྱི་དང་སྤྱི་ལ་འགྱུར་ཞིང་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་གྱི་མགོན་ཡིན་ཟེར་བའི་གཟེངས་བསྟོད་ནས། བོ་ཏི་དུང་དཀར་འཁོར་ལོ་སོགས་
སྤྱད་ནས་མངའ་གསོལ་བ་རེད། སྐལ་བཟང་འདིའི་ཆོག་བྲིགས་ལ་བུམ་དབང་གི་རྗེས་
འདི་ན་འཛིན་རྒྱ་ཞིག་ཡིན། དེ་རགས་བཤད་བྱས་ནས་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་ཞིབ་
ཕྲའི་གོ་དོན་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་རེད། ། ཡང་དབང་ཆོག་གསུངས་མཐར། སྤྱིར་ན་
རིག་པའི་དབང་ལྟ་འདི་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མར་ཡང་འདི་དང་འབྲ་བའི་མིང་འབྱུང་བས་འདིའི་
མིང་ལ་ཐུན་མོང་རིག་པའི་དབང་ལྟ་གསུངས་པ་རེད། ཐུན་མོང་དང་བསྟན་ནས་རྗེས་
འབྲེལ་གསུངས་དུས་ཡང་ཡོད། དོན་ངོ་མའི་ཐོག་ནས་བཤད་ཡོང་ན། དག་བྱ་
དག་འབྲས་དང་དབང་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ངོ་སྤྱད་པ་དག་ལ་གཞིགས་དང་། ལྷ་མོད་གྱི་

བྱུང་ཆོས་ལྷག་པར་ལྷན་པ་རེད། དེས་ན་འདི་དག་བུམ་དབང་གི་དངོས་གཞི་ཡིན་པས་རེ་རེའི་རྗེས་ལ་དབང་དེ་ཉིད་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བུམ་པའི་རྩ་རེ་རེ་འགྲོ་དགོས་རྒྱུ་ཅན་རེད། ཡིན་ན་ཡང་གོང་ནས་བཤད་པ་ལྟར་དུ་ཕྱག་ལེན་ཟོར་ཡང་བའི་ཆེད་དུ་རིག་ལཱའི་བུམ་དབང་གི་རྩ་གཅིག་ལ་འདུས་པར་བྱས་ཏེ་བསྐྱར་བ་རེད། ཡང་དབང་བསྐྱར་བའི་མཐར། བུམ་དབང་གི་རྗེས་འབྲེལ་ལྷ་དབང་དེ་འབྱུང་བ་རེད། བུམ་དབང་འཁོར་དང་བཅས་པ་འདི་ཐམས་ཅད་གང་དུ་བསྐྱར་བའི་དགྲིལ་འཁོར་དེ་གོང་ནས་ཀྱང་ཞུས་པ་ལྟར་རྩལ་ཚོན་དང་རས་བྱིས་སོགས་བྱིས་པ་རྟགས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཡིན་ན། གང་གིས་སྐྱར་པ་པོ་དེ། སློབ་དཔོན་དང་དགོངས་པ་དབྱེར་མེད་པའི་མདུན་རྟེན་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་དང་དེ་ལས་ལོགས་སུ་བྱེས་པའི་སློབ་དཔོན་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོར་གཉིས་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བ། གོང་ནས་ཀྱང་ཞུས་པ་ལྟར། དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་སློ་ན་བཞུགས་ཡོད་པར་མོས་རྒྱུའི་སློབ་དཔོན་དངོས་དང་། དབྱིངས་ནས་སྒྱུན་བྱངས་ཤིང་གདན་གསུམ་ཆང་པའི་ལྷས་དབང་བསྐྱར་བའི་མོས་པ་མཛད་རྒྱུ་རེད། འོན་ཀྱང་ལྷ་དབང་བསྐྱར་རྒྱུའི་ནི་ཁྲོ་དམ་པ་རིགས་བརྒྱའི་ལྷ་ཚོགས་དེ། མི་མངོན་དབྱིངས་ཟེར་འོང་དུས། ཐག་རིང་གཞན་ཞིག་ལ་ཡོད་རྒྱུ་ཞིག་གམ། རྣམ་མཁའི་གཏིང་ཞིག་ནས་ཡོང་དགོས་རྒྱུ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པར་མི་སེམས་པར། ཡོ་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡུང་ཁམས་སྒྲིམ་ཆེད་གདན་གསུམ་ལྷའི་རང་བཞིན་དུ་དག་པ་དེ་ཉིད། དབང་གིས་སློན་པར་བྱས་ཏེ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་རུས་པ་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་སློབས་ཀྱིས་རྒྱུད་ལ་བཞག་པར་བསམ་དགོས་པ་རེད། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རོ་ཤེས་པ་དང་གྲོལ་བ་དུས་མཉམ་དུ་ཡོང་བེར་རྒྱུའི་ཀར་སྒྲིང་ནི་ཁྲོའི་རོ་སློད་ལྟར་དུ་མངོན་གྱུར་ཡོང་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། མཚམས་འདི་ནས་ལྷ་དབང་བསྐྱར་རྒྱུ་བྱེད། ཡང་དབང་བསྐྱར་བའི་མཐར། བྱི་སྒྲོད་ནང་བཅུད་ཡུང་པོ་

ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད། ཡེ་ནས་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ་
ཡིན་པར་ངོ་འཕྲོད་ནས་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་དུ་ཐག་ཆོད་རྒྱུ་དང་། དབྱེར་མེད་
གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་དེ་སྤངས་སྤྱིད་ལྷ་རུ་ལྷ་བའི་ངེས་ཤེས་རེད། དེ་ཡིན་ན། ངེས་
ཤེས་དེ་དང་རྣམ་པ་མཚུངས་ལྡན་བཅོས་མིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྣམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་དེ་དུས་
དབང་ཐོབ་སོང་བ་རེད། འདི་ནས་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་ལྷག་པའི་སྐྱེ་སྐྱོར་རྒྱུ་དེ་
ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་དོན་རེད། སར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྐལ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པའི་
ངོར་འཁོར་འདས་མཉམ་ཉིད་དུ་བཞེད་པ་ཙམ་ཞིག་འདི་དང་ཕྱོགས་མཐུན་ཡང་།
སྐལ་ལ་འདིར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་སྡོད་བཅུད་སྒྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་རང་
སྤངས་བ་ཡིན་ན། འཁོར་འདས་བཟང་ངན་མེད་པ་མཉམ་ཉིད་དུ་རྫོགས་པའི་བསམ་
བརྗོད་དང་ལྡན་པས་ན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་རེད། ཡང་དབང་ཆོག་སོང་མཐུ། དེས་ཕྱི་སྐྱོ་
འདོགས་གཙོད་པའི་སྐྱེ་མས་བསྐྱབ་གསུམ་སྡེ་སྡོད་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་རྒྱུད་ལ་འདྲེས་
པར་བྱས་ནས་བྱུང་པའི་དབང་བསྐྱར་བ་དེ་ཉིད་ཐོབ་པ་རེད། དེ་ཐོབ་པས་ལུས་རྩ་ཡི་
སྐྱིབ་པ་དག ལམ་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་དབང་། ལྷ་བ་གང་རྟོགས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་
གསུམ། བྱུང་མཐའ་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་རེད། གལ་ཏེ་རྟོགས་པས་མ་ཟིན་
ན་འདའ་ཀ་འོད་ཀྱི་གོང་བུ་སྐྱེ་ཡིས་འཕོ་བ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བཞིན་དང་གི་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་ཐོབ་པའི་
སྐལ་བ་ཙན་དུ་བྱས་པ་རེད། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཕྱི་མཚན་མ་རྩལ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་སྐྱོས་
བཅས་བྱུང་པའི་དབང་བསྐྱར་ཟེར་བ་དེ་སོང་། སན་པའི་དབང་དང་རུས་པའི་དབང་
གཉིས་ཀ་ཡང་སོང་། གསུམ་པ་གསང་བ་ཟབ་མའི་དབང་ལ། ཟབ་མའི་དབང་
གསུམ། སྐྱོར་དངོས་རྗེས་དང་གསུམ་ལ་སྐྱར་ནས་གསུངས་འདུག དེའི་ནང་གི་
དང་པོ་སྐྱོར་བ་རྩ་ཁམས་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པ་གསང་དབང་གི་སྤྲད་དུ། ཡང་དབང་ཆོག་གི་རྗེས་

ཨྲི་ཙུ་ཡིག་བདུད་ཅིའི་དགྱིལ་འཁོར་ནས་ཨེ་མྲོ་ཐབས་ཤེས་བྱུང་འཇུག་གི་དཀར་
དམར་རྩས་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས། མ་དག་ལས་སྤྱང་གིས་བསྐྱོད་པའི་རྣམ་
ཏྲོག་དེ། གཟུང་འཛིན་འབྲུལ་བའི་ཆ་དང་བཅས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་འགག་ནས།
སེམས་གསལ་སྟོང་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བདེ་དང་ཐབས་གྱིས་ངོ་སྟོན་པའི་བྱེད་ལས་
ཅན་ཞིག་རེད། ཡང་དབང་ཚོག་གི་རྩེས་སུ། གསང་དབང་འདི་གང་འདྲ་རེད་ཟེར་ན། བྱང་
ཡེ་ཤེས་སྟོན་པའི་སྒྲ་མ་ཡིས་ཙུ་ཡིག་བདུད་ཅིའི་དགྱིལ་འཁོར་ནས་དབང་འདི་ལ་བརྟེན་ཏེ་
ངག་དང་སྤྱང་གི་སྒྲིབ་པ་སྤྱངས། ལམ་གཏུམ་མོ་དང་སྤྱུ་ལུས་བསྐྱོམ་པ་ལ་དབང་
བར་བྱས། ལྟ་བ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས། གྲུབ་མཐའ་མ་འདྲེས་ཡོངས་རྫོགས་ཞེས་
གསུངས་པ་རེད། གལ་ཏེ་དབང་པོ་རྩལ་ནས་གྲུབ་མཐའ་མ་སྟོག་ན། འདའ་ཀ་
དཔེ་ཡི་འོད་གསལ་ལ་བརྟེན་ནས་བོགས་དབྱུང་ན། འབྲས་བུ་མཁའ་བྲུབ་གསང་གི་
རྩི་རྩེ་ཡོངས་སྟོན་རྫོགས་སྒྲུར་ཐོབ་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་བྱས་པ་རེད། ཡང་དབང་ཚོག་གི་རྩེས་སུ།
དེའི་ཡན་ཆད་གསང་དབང་རྩེས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་སོང་ནས། གཉིས་པ་དངོས་
གཞི་དཔེའི་ཡེ་ཤེས་མཚན་པའི་སྤྱད་དུ་གཟུགས་དང་ལང་ཚོ་མཛེས་སྤྱད་ལུ་དུ་བྱུང་ཞིང་
མཚན་ཉིད་མཚོག་དང་ལྷན་པའི་རིག་མ་ལག་གཡོན་དུ་བྱིན་པ་མོས་ཤིག་གསུངས་ནས་
རིག་ཅན་སྟེར་རྒྱུའི་དབང་རེད། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་འདི། ཀུན་རྫོབ་བྱུང་
རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལ། མཉམ་སྦྲེར་གསང་བའི་བདེ་ཐབས་གྱིས་ལྷན་ཅིག་
སྦྲེས་པའི་དགའ་བ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངང་ལ་རང་བཞིན་རྒྱ་ཆེའི་རྟོག་ཚོགས་
འགག་ནས་དགའ་བཞིས་བྱངས་བའི་བདེ་སྟོང་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ངོ་སྟོན་ཐབས་ཞིག་
རེད། དེ་ཡིན་ན། ཐབས་གྲོལ་གཉིས་ཀའི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲིབ་པོ་ཡིན་ན།
འདི་འདུས་བྱས་བཅས་མིན་འགྱུར་བདེ་མེད་རྒྱུ་སྟོང་ཉིད་རྩེས་འདེབས་ཅན་ཞིག་ལ་སྦྱར་

ནས་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཚོན་པ་བྱེད་རྒྱུ་ཡང་མ་རེད། ཡང་དབང་ཚོག་གི་ཤེས་སུ། འདི་གསང་
བ་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྟོན་པའི་བླ་མ་ཡིས། བདེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་
དབང་གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་འདི་བསྐྱར་ནས་ཡིད་དང་ཐིག་ལེའི་སྐྱིབ་པ་
དག ལམ་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ལྷན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་ཁ་སྐྱོར་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་དབང་།
ལྷ་བ་ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས། གྲུབ་མཐའ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་རེད། གལ་ཏེ་རྟོག་
པས་མ་སྟོན་ན། འདའ་ཀ་དོན་གྱི་རྟོག་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་གནད་དུ་བསྐྱར་དུས།
འབྲས་བུ་མཁའ་ཁྱབ་ཐུགས་རྟོག་སྐྱོབ་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་རྒྱུད་ལ་བཞག་པའི་རྟོག་
འབྲེལ་སྐྱིག་པ་རེད། ཡང་དབང་ཚོག་གསུངས་ཤིང་། དབང་འདི་དོན་དམ་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་
དགྱིལ་འཁོར་ལ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཚོས་ཉིད་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་རང་བྱུང་
དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བཞུགས་པ་དེ། དབང་སྟོན་མ་དཔེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་དོན་
གྱི་ཡེ་ཤེས་ཉམས་ལེན་གྱི་སྐྱེད་དང་བྲལ་སོང་བའི་རང་རིག་ཟང་ཐལ་རྟེན་པ་དེ་ཉིད་མངོན་
སུམ་དུ་བརྟེན་པའི་མཚོན་པར་མཛད་དེ་དོ་སྟོན་པ་རེད། མཐར་ཐུག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་
པའི་བླ་མ་ཡིས་དབང་བཞི་པ་ཆོག་དབང་རིན་པོ་ཆེ་འདི། དོན་དམ་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་
ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱར་བས། འདིས་སྟོན་གསུམ་ཆ་སྟོམས་དང་བཅས་པའི་སྐྱིབ་པ་
རྒྱུདས། གནས་ལུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྟོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས། ལྷ་བ་ཤིན་
ཏུ་རྣམ་དག་གི་ཡེ་ཤེས། གྲུབ་མཐའ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་བྱུང་འཇུག་ཡིན།
འདིའི་རྟོགས་པ་མཐར་མ་ཕྱིན། གྲུབ་མཐའ་རྟོགས་པ་མ་སྟོན་ན། འདའ་ཀ་
གསང་ཆེན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་མཁའ་ཁྱབ་དོ་བའི་ཉིད་སྐྱོབ་པའི་སྐལ་
བ་རྒྱུད་ལ་བཞག་པ་རེད། འདིའི་མན་ཆད་ཀྱི་དོ་སྟོན་སོགས་ཡོག་རྣམ་གསུམ་པོ་འདྲ་
མཚུངས་ཀྱིས་སྐྱར་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་འདི་དབང་རྒྱུད་པའི་རང་རྒྱུད་ཡོག་གཞི་

རྫོགས་ཀྱི་འགོས་ཚང་བ་བསྟན་པ་ཡིན་རྒྱུ་རེད། འདི་བཞིན། སྒྲིབ་ཐོག་འོག་མའི་
དབང་སྐལ་ཡོངས་རྫོགས་ཚང་བར་བྱས་ནས་ཐམས་ཅད་བསྐྱར་དུས། གོང་འོག་སྒྱུར་
མི་དགོས་རྒྱུའི་དབྱེ་བསྟུན་དེ་ཡང་ཤེས་དགོས་པ་རེད་སྟེ། རང་རེ་ཚང་མ་ལ་ཟེར་བ་
མིན་ཡང་། བདག་དང་བདག་འདྲའི་ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་ལ་མ་འདྲེས་ཡོངས་རྫོགས་
ཀྱི་གོ་དོན་གཏིང་མ་འབྲོལ་བའི་དབང་དུ་བཏང་ནས། རིམ་འཇུག་སྐབས་བབས་ཀྱི་ལྟ་
དགོངས་བསྟན་དོན་དང་སྟེལ་ནས་འགོ་རྒྱུ་བྱས་ན། དེའི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དངོས་གཞིའི་
དབང་ཡོངས་རྫོགས་བྱུང་པ་རེད། འདི་ཙམ་རྒྱུ་ལྟུང་ལྟུང་ལྟུང་ལྟུང་དང་གཞུང་དང་བསྟན་
ཡོང་ན། སྤྱི་པན་པའི་དབང་བཅུ་དང་། བྱང་ལུས་པའི་དབང་ལྔ། གསང་བ་
ཟབ་མའི་དབང་གསུམ་དང་བཅས་པ། དོད་ཐུབ་ངན་སོང་སྒྱུར་བའི་ཆོག་རང་གཞུང་
དང་མཐུན་པར་སོང་ཟིན། བྱད་པར་དུ་འདིའི་ཟབ་དབང་གསུམ་འདི། ཤ་ལྔ་
བདུད་རྩི་ལྔ་མོགས་གཙང་ཆེ་མེད་པར་སྒྱུར་བའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་ལ་གསང་དབང་དང་།
རིག་མའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་ལ་ཤེར་དབང་། དངོས་རིག་ཡིད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱས་རྟོགས་
པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་ལ་དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་ནས། ཟབ་དབང་གསུམ་མམ་དབང་
གོང་མ་གསུམ་དང་བཅས་པའི་དབང་ཚང་མ་འདི། གསང་སྟགས་ནད་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་
ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཞིག་ལ་ཐོག་མའི་འཇུག་སྒོ་མེད་མི་རུང་བ་ཡིན་པ་དང་། རྗེ་
བཞིའི་ཡེ་ཤེས་རང་རྒྱུད་ནས་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་བྱད་པར་ཅན་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་
བསྟན་པ་རེད། སྒྱིར་སྒྲུ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྟེ་ཐམས་ཅད་དབང་བཞིས་སྒྲིན་པར་བྱས་ཏེ་རིམ་
གཉིས་ཀྱི་ལམ་ལ་གནད་དུ་བསྟན་པ་འབྲུན་ཡང་། རྒྱུད་གཞན་དག་ཕལ་མཆི་ཆེས་ལྷ་
སྟགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། རྫོགས་རིམ་ཀྱི་རྒྱུད་ཐོག་ལེ་གནད་དུ་བསྟན་རྒྱུ་ཅུ་ཙམ་
ཞིག་བསྟན་ཡོད་ན། འདི་ནས་སྤྱི་དག་མཉམ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བུ་ལམ་ལྷག་པར་དུ་

དབང་བཞི་བ་འདིས་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དོ་སྤྲད། དེ་ཡང་རྒྱུད་རང་གཞུང་དང་
མཐུན་པ་དེ་བོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེ་གསུམ། ངང་དང་རང་བཞིན་བདག་ཉིད་གྱིས་
མཚོན་པའི། སྐྱ་གསུམ་ཀུན་འདུས་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ལ་ཆང་བ་རེད། དོ་བོ་རང་
བཞིན་ཐུགས་རྗེ་གསུམ། ངང་དང་རང་བཞིན་བདག་ཉིད་གསུངས་དུས། ངང་
རིག་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་ངང་དུ་ཚོས་ཀུན་འདུས་པ། རང་བཞིན་དེ་ལས་གཡོ་བ་
མེད་པ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་ན། དེར་མ་ཆང་མ་འདུས་པ་མེད་པ་དུས་
གསུམ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་གྱི་རྒྱུ་རྗེ་གསུམ་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ་ལུང་རིགས་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་
བསྐྱར་བ་ཡིན་ན། འདི་ཇི་ལྟར་བསྐྱར་ཐབས་བྱས་པ་ནི། རྒྱ་གཉིས་སྟེན་བཞི་
ཚོགས་པ་ལས་རང་གནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་འཆར་བ་སྤར་ཞུས་པ་ལྟར་དུ་རེད། ང་
ནི་དབང་གི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྗེ་གསུམ་པའི་རྗེས་མཐའ་རྟེན་ལ་ཐུག་པ་རེད། རྒྱལ་སྤྱི་
རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་བདུན་དང་བཀྲ་ཤིས་པའི་རྟགས་རྣམས་བརྒྱུད་སོགས་གྱིས་མ་འོངས་ཚོས་ཀྱི་
རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་སྤྱི་ལ་མངའ་དབང་འབྱོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་ཀྱི་དབང་གིས་མཐའ་རྟེན་
བྱས་པ་རེད།

ཉིན་གསུམ་པའི་དབང་དོན་ཟབ་བྲིད།

དེ་ནི། ཉིན་རྒྱབས་ཀྱི་རྩ་བ་རྒྱ་མ་རིག་འཛིན་འདུས་པའི་དབང་དང་དྲག་པོ་རྒྱུང་འབར་བའི་དབང་སོགས་ཡིན། འདིའི་དབུ་ནས་འཕྲོས་
པའི་གསུང་དོན། དེ་རིང་ཡང་ང་ཚོས་རིག་འཛིན་འདུས་པའི་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་ཐུག་ནས་རིག་
འཛིན་འདུས་པའི་དབང་འདོན་དུས། ངང་པོ་འགོ་ནས་རིག་འཛིན་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་
ཡོང་བ་རེད། དེང་སང་ཞིག་ལ་འགའ་རེས་རིག་འཛིན་ཟེར་ན་རབ་བྱུང་མ་ཡིན་པའི་
སྤྲགས་པའི་གཅེས་མིང་ཡིན་པ་དང་། སྤྲགས་པ་ཟེར་དུས་མགོ་ལ་རལ་བ་ཡོད་པའི་

ཁྱིམ་ཐབ་པ་ཁོ་ནར་ཡིན་སྐྱོད་ཤར་ཡང་། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཚྲོགས་
པའི་སངས་རྒྱུ་ལྡན་པའི་སྒྲིབ་པ། ཞིང་འདིའི་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་རིམ་དང་
རིམ་མིན་གྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མ་བྱེན་པའི་ལམ་ལ་འགོད་པའི་ཆེད་དུ། གསུང་གི་
གསང་པ་ཟབ་མོས་གདུལ་བྱའི་སྒྲོ་དང་འཆོས་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་རེད། ཆོས་བསྟན་པ་
དེ་ལ་ཡང་རྒྱུའི་ཐེག་པའི་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དང་འབྲས་བུ་ཐེག་པའི་སྟོན་མིན་རིག་པ་འཛིན་
པའི་སྡེ་སྡོད་དང་བཞིན་བྱས་ཏེ་གསུངས་པ་རེད། དེ་ཡང་ཆོས་ལུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོད་
དུ་འདུས་རྒྱུ་དང་། དེ་བཞི་བོའི་ཉམས་སྲུང་བྱ་ཐམས་ཅད་སྟོམ་པ་གསུམ་གྱི་ཁོངས་
སྲུ་འདུས་པ་རེད། དེ་རི་ལྟར་འདུས་ཤིང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་འདུལ་བ་དང་སྟོན་མོང་དུ་
བསྟན་པའི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པའི་ནང་དུ་འདུས་ལ། ཐེག་ཆེན་
པར་ཕྱིན་དང་སྟོན་མོང་པའི་ཉམས་ལེན་བྱང་སྟོམ་གྱི་ནང་དུ་འདུས། དེ་རི་ཐེག་པ་སྟོན་
མོང་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་རིག་འཛིན་སྟགས་ཀྱི་སྟོམ་པའི་ནང་
དུ་འདུས་པ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན། སྟོམ་པ་གསུམ་དང་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡོངས་སུ་
ཚྲོགས་པ་བསྐྱབ་རྒྱུའི་ཁོངས་སུ་བྱུང་པའི་མདོ་དང་སྟགས་ཀྱི་བསྟན་པ་མཐའ་དག་གི་
ཉམས་སྲུང་བྱ་ཡོངས་སུ་ཚྲོགས་ཤིང་ཆ་ཆང་བ་རེད། དེ་ཡིན་ན། གང་ཟག་
རྒྱུད་སོ་སོར་བ་གསུམ་གྱིས་ཉམས་སྲུ་ལེན་པར་མ་གཏོགས་གཅིག་གི་ནང་ལ་གཅིག་འདུ་
མི་རུང་བ་དང་། དེ་གསུམ་མཉམ་དུ་གང་ཟག་གཅིག་གིས་སྐྱབ་ལུགས་མེད་པ།
གཅིག་སྐྱབ་དུས་གཅིག་ཤོས་དོར་དགོས་རྒྱུ་ཞིག་གཏན་ནས་མ་རེད། གང་ཟག་
གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་གསུམ་པོ་ལྔ་ཞིང་སྲུང་ཆོག་པ་ཞིག་རེད། དེ་གང་འདྲ་རེད་ཟེར་ན།
རང་སྟོག་མ་འདྲེས། དགག་དགོས་ཡོངས་ཚྲོགས་དེ་བོ་གནས་འགྱུར། ཡོན་ཏན་
ཡར་ལྡན། སྟོམ་གསུམ་གནད་ཀྱིས་མི་འགལ་བ་རེད། དེ་ཡང་དུས་སྐབས་གང་

གཙོ་བོ་ལྟམ་ཏེ་བྱུང་བ་རྩེ་རྩེ་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་དུ་ག་གིས་རང་ལུགས་ཉམས་ལེན་གྱི་
གནད་ལ་བཀའ་བ་ཡིན་ན། སྲགས་པ་རབ་ཡིན་ན་རྟེན་དག་སྤོང་ཡིན་པ་དུས་གྱི་
འཁོར་ལོ་ལས་ཀྱང་བསྟན་ཡོད་པ་རེད་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སྤོང་དཔོན་ཆེན་པོས་ཀྱང་། བྱི་
ལྟར་ལག་ལེན་མདོ་སྤེའི་ལུགས་སུ་སྦྱང་། རྩེ་འབྲས་སྤང་བྲང་གེས་པའི་དགོས་པ་
ཡོད། ཁང་ལྟར་གསང་སྲགས་ཐུན་མེད་ལུགས་སུ་སྦྱང་། བསྐྱེད་རྫོགས་དོན་
དང་ལྟན་པའི་དགོས་པ་ཡོད། གསང་བ་གསང་ཆེན་ཨ་ཏིའི་ལུགས་སུ་
སྦྱང་། ཆོ་གཅིག་འོད་སྐྱར་གྲོལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད། ཅིས་གསུངས་པ་དང་།
རྫོང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཀྱང་། བྱི་རུ་ཉན་ཐོས་སྤྱོད་པས་ཞི་ཞིང་དུ་ལ། ཁང་དུ་
གསང་སྲགས་རིམ་གཉིས་གདེང་དང་ལྟན། ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར་དུ།
མཐར་གསང་སྲགས་བསྐྱེད་རྫོགས་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་བརྒྱུད་དེ། ཡང་མཐར་
གསང་ཆེན་ཨ་ཏི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་གསལ་ལམ་འདི་ནས། ཤིན་ཏུ་སྤྱར་བའི་ལམ་ཆོ་
གཅིག་འོད་སྐྱར་གྲོལ་བའི་གནད་བསྟན་པ་ཡིན་ན། ཐེག་བརྒྱུད་སེམས་ལ་ལམ་དུ་
བྱས་པའི་མཐར་མར་ཡེ་གེས་ལམ་བྱེད་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་དོན་རྟོགས་ཏེ་འཆོང་རྒྱ་བར་མ་
གཏོགས་འཆོང་རྒྱ་བའི་ལམ་གཞན་ཞིག་མེད་པ་རེད། དེ་ཡང་དབང་བཞིའི་སྒྲིམ་དུ་
མ་འདུས་པ་ཞིག་མེད། དེས་ན་ཐེངས་འདིའི་གྲོང་སྤྱིང་ཙ་པོད་ཀྱི་དབང་འདི་ནང་རྒྱུད་
ཡོ་ག་གསུམ་གྱི་མཚན་ཐོག་ནས་དབྱུད་གཞིར་བྱས་ན། རྫོགས་ཆེན་ཨ་ཏི་ཡོ་ག་ལ་
ཡང་ནང་རྒྱུད་ཡོ་ག་སྡེ་གསུམ་དང་སྤྱར་ནས་གསུམ་གསུམ་དབྱུ་རུ་བྱེ་བའི་ལུགས་ལྟར་
དུ་བཤད་ན་ཡང་ཆོག གང་ལྟར་ཐམས་ཅད་རྫོགས་ཆེན་སྤྱིང་ཐེག་གི་ཙ་པོའི་རྒྱུད་སྡེ་
དང་སྦྱབ་སྤེའི་ནང་དུ་འདུས་པ་རེད། དེ་ལྟར་འདུས་པ་གང་ཞིག་ལ། འདིའི་དབང་
བྱིགས་ཡོ་ག་སྡེ་གསུམ་གྱི་ཐེག་རིམ་དང་བསྟན་ནས་བསྐྱིགས་མེད་པ་དང་། ཙ་

གསུམ་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོའི་རིམ་པ་ལྟར་དུ་ཡང་བསྒྲིགས་མི་འདུག འོན་ཏེ་
ཇི་ལྟར་བསྒྲིགས་འདུག་ཟེར་ན། བྱིན་རྒྱལ་ས་བབ་སེའི་རྩྭ་པ་དང་། གདན་གསུམ་
ཡོངས་རྫོགས་ཅུ་བའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་འགྲིག་མོར་ཞིག་བྱས། དགོས་དབང་མང་
པོ་ཞིག་ལ་གཟིགས་ཏེ་མ་རྒྱའི་ཨ་ཏིའམ་ཨ་ཏིའི་མ་རྒྱ་དང་ཨ་ཏིའི་ཨ་རྒྱར་བརྩེད་ཆོག་
པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་དང་བསྐྱེད་སྤྱོད་དབང་གི་སྒྲོ་མོ་ཞི་བྲོ་དན་སོང་སྤྱོད་བས་ཕྱེས་ནས་བསྐྱར་
དགོས་རྒྱའི་ཕྱག་ལེན་ཡོད་པ་དེ། ཁར་རྩེད་ཡན་ཆད་ལ་སྟོག་དངོས་གཞི་དང་
བཅས་པ་སོང་མ་ཐག་པའི་མཚམས་སུ། དེ་རིང་རྩེད་དབང་རྒྱལ་ཐབས་སྤྱི་ལྷག་དང་
འབྲེལ་བའི་རིག་འཛིན་འདུས་པ་སྒྲ་མའི་དབང་། འདི་ཨ་ཏིའི་ཨ་རྒྱ་མདོ་ལུང་དང་
མཐུན་པར་བསྐྱར་རྒྱལ་སྟུག་པ་རེད། འདིའི་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མིན་གྱི་དབང་གི་སྤྱོར་
བ་སྤྱོན་འགྲོའི་ཆོས་དེ། བྱས་དང་། བག་གས་བསྐྱེད། སྤྱད་འཁོར་སྒྲོམ་པ་
རྣམས་སྤྱོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་ན། འདི་དག་གི་དགོས་འབྲེལ་ཅི་ཡོད་གསལ་ཞུས་བྱེད་
སྤྱོད་བསམ་པ་མེད། རང་གཞན་ཆོང་མས་གཤིན་གསེན་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་བྱས་
བག་གས་བསྐྱེད་མཚམས་གཅོད་སོགས་བྱས་ནས་དབང་དང་ཆོག་བརྒྱ་ཆར་སྤྱོད་ཆར་
འགྲོ་ཆར་བ་རེད་མོད། འོན་ཀྱང་དོན་གྱི་ཞིབ་ཆ་འགོ་འདི་དག་ནས་འཛིན་དགོས་རྒྱ་
ཞིག་རེད་བསམ་གྱིན་ཡོད། དེ་ཡིན་ན་བྱས་འདིའི་ཐད་ནས། ཐུབ་རྣམས་སྤྲིག་པ་
རྒྱ་ཡིས་མི་འབྱུང་ལ། །འགྲོ་བའི་སྟུག་བསྐྱེད་ཕྱག་གིས་མི་སེལ་ཞིང་། །ཞེས་
གསུངས་པ་མིན་ནམ། རྒྱ་བོ་གཞན་ལུས་ལ་བྱས་བྱས་ན་སྤྲིག་སྤྲིབ་དག་འགྲོ་བེར་
མཁའ་ནང་པའི་ལུགས་ཞིག་ཨོ་རེད་བསམ་སྤྱིད་པ་རེད། ཟེར་མཁའ་ཡང་ཡོད་སྤྱོད་
པ་རེད། རྗེ་རྣམ་པར་འཛོམས་པ་བྱས་ཀྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་མདོ་ལས་ཀྱང་བསྐྱར་
ཡོད་རྒྱ་དང་། རྒྱུད་ལས་བྲོ་རྒྱལ་སྤྱོད་བ་ཅེག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོམ་བསྐྱེད་སྤྱོད་

ཐབས་དང་། ངན་སོང་གི་གནས་ནས་འབྲེན་པའི་སྦྱོང་བ་དང་བྱུངས་ཁྲིམ་ལ་སོགས་
པ་མང་པོ་ཞིག་གསར་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་སྡེ་སོ་སོར་ནས་འབྱུང་རྒྱུ་དེ་དག་རྒྱ་རྒྱུད་པས་བཀྲམ་ཏེ་
དག་འགོ་རྒྱ་ཞིག་མ་ཡིན་པར། གསང་སྒྲགས་དང་རིག་སྒྲགས་གཟུངས་སྒྲགས་
སོགས་ཀྱི་རྣམས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་རྣམས་སྒྲགས་ཏིང་འཛིན་གསུམ་པོ་
ཚོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲིག་སྒྲིབ་སྦྱངས་བྱུང་པ་རེད། རྒྱ་ཡང་དོན་དུ་དབྱེད་ན།
ཡུམ་ཆེན་མ་མ་གཏི་རང་བཞིན་དུ་དག་པ་དབང་ཡུལ་སེམས་དཔའ་སེམས་མ་དོན་ལ་
གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ་སྒྲགས་ཀྱི་གྲུབ་པ་བཞི་ལྟར་ཟེར་དུས། ཚེས་ཉིད་ངོ་བོས་གྲུབ་པ།
ཚེས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ། བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་གྱིས་གྲུབ་པ། ལུས་པ་མཐུ་
ཡིས་གྲུབ་པ་དེ་དག་ཚོགས་པར་མ་ཟད། སྒྲུང་ཡང་ཁུས་པ་ལྟར་དུ། སྒྲན་དང་
ནོར་བུ་རིག་སྒྲགས་འདི་དག་རེ་རེའི་ངོས་ཐད་ནས་ལུས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་ཡོད་རྒྱུ་
དང་། འདི་ནས་བྱུང་པར་དུ་ལས་ཀྱི་ལྷ་མཚོག་དབང་ཆེན་ཁོ་རྒྱལ་ཏུ་མགྱོན་དམར་
པོའི་ལས་སྒྲགས་ཀྱིས་མ་དག་པའི་འབྲུལ་སྦྱང་ཡང་བསམགས་སྦྱང་གིས་དག་པར་བྱས་
པའི་ཐོག་ནས། རྗེ་སེམས་དཔའ་བདེ་གཤེགས་སྒྲགས་ཀྱི་ལྷས་ཉམས་ཆགས་ཉེས་
ལྟར་དག་པར་བྱེད་པའི་ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་གཟུངས་སྒྲགས་ཀྱི་ཁྲིམ་ནས་སྦྱང་ན། བྱིའི་
སྒྲིག་པ་དང་སྒྲིབ་པ། ནང་ཉམས་ཆགས་དང་ཉེས་ལྟར། གསང་བ་སེམས་ཀྱི་
ཏོག་སྒྲིབ། ཤེས་བྱ་ཕྱ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་པ་བྱང་ཞིང་དག་པར་
བྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལུས་ལྟར་དུ་བྱས་པ་རེད། དེའི་རྗེས་བགཤགས་བསྐྱད་པ་རེད།
བགཤགས་བསྐྱད་རྒྱུ་འདི་ཡང་ང་ཚོ་ཡོད་ས་འདི་ན་གཞོན་བསྐྱལ་འདུག་པའི་བསྐྱར་
བཤེགས་རིག་རྒྱུ་ཡོད་ལ་མེད་འགའ་རེ་ཞིག་ཕྱི་ལ་སྤྱད་ནས། རེད་ཚོ་ཡོད་ས་འདི་ན་
འདུག་མ་ཡོང་པར་སྤྲོགས་སོང་གཞན་སྡེ་ཡོད་ས་ན་སོང་ཟེར་ནས་མགོ་གཡོག་ཞོར་ལ།

གལ་ཏེ་མ་སོང་ན་ཆེན་ཆེན་ཞིག་ལས་རྒྱ་ཡོད་ཅན་པོས་སྒྲིགས་བཞིན་དེད་འདུག་པ་རྒྱུ་
པ་ཞིག་གིས་མ་རེད། འདི་ནི་ཕྱི་ལྟར་དག་འདྲའི་འབྲུང་པོ་གདོན་བགོགས་ལོག་པར་
འདྲན་པ་སྐྱེ་འགྲོའི་ཤེས་རྒྱུ་བརྒྱུ་མས་ནས་མི་བདེ་བར་བྱེད་མཁན་དག་དང་། བར་
ལྟར་དུ་ཡིན་ན་ཉོན་མོང་དུག་ལྔ་དང་དེས་བསྐྱེད་པའི་མི་འདོད་སྣ་དགའའི་གཞི་མ་རྣམས།
གསང་བ་ལྟར་ན་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་སྣང་གཟུང་འཛིན་འབྲུལ་བའི་དབང་གིས་ང་དང་ང་
ཡིར་འཛིན་པའི་གདོན་བགོགས་ཐམས་ཅད་དེ། བདག་མེད་གཉིས་འཛིན་ཀུན་གྲུལ་
གྱི་དབྱིངས་དེར་སྤྲར་མི་ལྔ་དང་བ་མཐར་བསྐྱད་བཏང་བ་རེད། དེའི་རྗེས་ནས་མཚམས་
གཙུག་གྱི་དོན་ཡང་། བྱི་རྒྱུན་ཞིག་སྒྲོ་ཁར་ཡུད་ནས་ཕྱི་རུ་མི་ཡོང་ཐབས་སྒོ་ལྷགས་སྒྲ་
མོར་བྱས་པ་ལྟར་བཟང་ངན་གཉིས་འཛིན་གྱི་ནང་ནས་ངན་པ་སྒོལ་ཡུད་བཟང་པོ་ནང་ལ་
བསྐྱད་ནས་རེ་དོགས་སེམས་གྱི་རྩས་པ་མ་ཁྲོལ་པ་ཞིག་གིས། འདྲེ་བགོགས་རང་གི་
སེམས་ལ་བཞག་ནས། ད་དུང་རྩ་ལྷན་གྱི་སྤྱང་དུང་ཆེན་སོགས་དུག་དུང་དུག་
འབྱུང་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཕྱིར་ཡུད་ཐུབ་པ་མ་རེད། འདིའི་སྐྱུབ་ཁོག་གཞུང་གི་མཚམས་
གཙུག་ནང་དུ། སྤྱི་སྣང་གི་དག་པ་རབ་འབྱུམས་ལ། །བགོགས་དང་བར་ཆད་
མིང་ཡང་མེད། །སྒོ་བྱར་རྣམ་རྟོག་འབྲུལ་བའི་གདོན། །ཆོས་དབྱིངས་ངང་དུ་
མཚམས་བཅད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བཞིན། ཕྱི་མཚམས་ལོག་འདྲན་
དག་གདོན་གྱི་གཞོད་པ། བར་མཚམས་རྣམ་རྟོག་ངན་པའི་འཕྲོ་འདུ། གསང་
མཚམས་གཟེད་ནས་འབྲུལ་མ་སྤྱོད་ཞིང་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་དང་གྲུལ་བ་དག་པ་ཆོས་
དབྱིངས་ཆེན་པོ་གཉིས་མེད་རོ་མཉམ་གྱི་ངང་དུ་གནས་པ་དེ། སྤྱང་འཁོར་གྱི་མཚོག་
རེད། བཟོ་རྒྱུ་རྒྱའི་སྒྲགས་ཀྱིས་རྒྱས་གདབ་ན། དེ་ནི་རྗེ་རྒྱ་གཞུང་གིས་རྒྱས་
གདབ་ན་རྗེ་རྒྱུང་ཉིད་ཀྱི་དོན་རེད། མི་འགྱུར་དོན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་མཚན་མའི་ཆོས་

གྲིས་གཞིམ་གཞིག་དང་བྲལ་བའི་དོན་དེ་ཉིད་རྟོགས་མཚོན་པར་བྱས་པ་རེད། འདིའི་
མཚམས་ནས་ལོ་རྒྱུས་འབྱུང་བའི་ཚོག་སྤྱིགས་ཤར་འདོན་བྱས་ནས་འགྲོ་ཚོག་གི།
ཐོག་མར་མ་གྱུར་མཁའ་མཉམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱུང་བ་དག་ག་དོད་མའི་མགོན་
པོ་རིགས་ཀྱི་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེར་འགོད་པར་བྱ། དེའི་
ཆེད་དུ་བདག་གིས་དབང་འདི་ལྷ་རྒྱུ་ཡིན་བསམ་པ་དང་། དེ་ཡང་གཞོད་བྱེད་དག་
བག་གས་ནས་འགོ་བཟུང་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་ཆེད་མེད་སྤྱིད་རྟོགས་
ངངས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་མཚོག་བསྐྱེད་དགོས་པ་རེད། འདི་སྟེལ་མ་དག་ལ་
བཅོལ་བའི་མན་ངག་དང་མཐུན་པར་མ་ཆད་ཐེག་ཆེན་མཛོད་སྤྱུགས་གཉིས་ཀའི་གཞུང་རྩ་
སེམས་བསྐྱེད་དག་པའི་རྒྱ་ཡང་རེད། ཡང་འདིར། དེ་ཡང་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་མན་ངག་རང་བྱུང་གི་གསལ་བ་
ཆེན་པོ་ལ་མཚོན་བྱེད་བཟང་དང་ཚོག་ཏུ་ཤར་བའི་རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱུགས་ནས་སྤྱུགས་ཀྱི་གཏེར་དུ་སྤྲས་པ་དང་།
སོགས་གསུངས་མཐར། རིག་འཛིན་འདུས་པ་སྤྲ་མའི་དགྱིལ་འཁོར་འདིའི་བསྐྱེད་རིམ་དེ་གང་
འདྲ་རེད་ཟེར་ན། མ་བཅོས་རིག་པ་སྟོང་གསལ་གྱི་ངང་ལས་ལྷག་མཐོང་སྤྲད་ཅིག་
ངན་རྟོགས་ལྷན་གྲུབ་དག་པ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་ཤར་བ། སེམས་ཉིད་
ག་དོད་མའི་ལྷ་སྐྱར་རྟོགས་པ་ཨ་ཏི་རང་གཞུང་གི་སྐྱེད་རྟོགས་ཡ་མ་བྲལ་པ་གཞིར་བཞག་
གི་ཐོག་ནས། སྤང་པོ་ཁམས་དང་སྟེ་མཆེད་ལྷ་དང་ལྷ་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་མ་བསྐྱེད་
ཡོངས་རྟོགས་ཡིན་པ་ལ། གསལ་འདེབས་སྤྱིད་པོ་ཅམ་ཞིག་བརྟེན་པས་ལྷ་སྐྱར་
རྟོགས་པ་དང་། སྤང་ཆ་ཡེ་དག་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་བཟང་པོ་ཡབ་ཀྱི་རང་བཞིན། སྟོང་ཆ་ཡེ་
ནས་གནས་པ་ཇི་བཞིན་པ་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ་བཟང་པོ་ཡམ་ཀྱི་རང་བཞིན། དེ་འདྲའི་དབྱིངས་
རིག་ཐ་མི་དད་པ་སྤྲས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། དེ་ལྷ་སྤྱིད་དགྱིལ་འཁོར་
གསུམ་གྱི་འཁོར་ལོ་རྟོགས་པ་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་འབཞིའི་འགོས་དང་

མཐུན་པ་ཨ་ལྷའི་ལམ་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་ཞིག་རེད། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུད་སྒྲུབ་ཐོབ་ཀྱི་གཞི་
ལམ་འབྲས་བུའི་རྒྱུད་གསུམ་པོ་དང་མཐུན་པའི་སྒྲིབ་ནས། ཕྱི་ལྟར་བྱང་སེམས་
ནང་རིག་འཛིན། གསང་བ་ལྟར་ན་སྒྲུབ་སྒྲེ་བརྒྱུད་གོང་དུ་གསུངས་ཡོད་པ་རེད།
དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དཔལ་ཆེན་འདུས་པའི་རྩ་གཞུང་གི་ཡུང་བྲངས་ནས་ཆོག་སྤྲོས་
མཛད་པ་ཡིན་ན། འདི་རིག་འཛིན་སྒྲུབ་མའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པ་ལ་སྒྲུབ་མ་ཞི་བའི་ཐུགས་ཏིག་
རེད། ཕྱི་ལྟར་བྱང་སེམས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ན། ཕྱི་ལྟར་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འདིའི་སྒྲུ་
གསུམ་གྱི་རྣམ་རེལ་མཐའ་ཡས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། ཞིང་འདི་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བཏང་ན་
སྒྲིབ་གསུམ་མི་མཛད་བྱེ་བ་ཤྲག་བརྒྱ་དང་དེའི་སྒྲིབ་འོག་སྤྲོས་བཞི་འཛིན་ཏེན་དུག་ལ་
གུ་རུ་རིན་པོ་ཆའི་མཆོན་དང་སྒྲུ་ཡི་བཀོད་པ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པའི་
ནང་ནས། རང་རེ་འཛམ་བུ་གླིང་འདིར་མཆོན་ན། སྒྲུ་གཅིག་མཆོན་བརྒྱུད་འཕུལ་
མཆོན་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ལ་སོགས་པ་གོང་ནས་གསུངས་བ་ལྟར་དུ་བཀོད་པ་སྒྲུང་བས།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤེལ། སེམས་ཅན་གྱི་འགོ་དོན་མཛད་པ་ཡིན་པས་ན།
སྒྲུ་འགོ་ཡང་ཕྱིས་སུ་མི་འགོན་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཉི་ཤེས་ཅན་མ་ཡིན་པར། དད་པ་ཅན་གྱི་
ངོ་སྤེལ་ལ་འབྲེལ་མེད་ཏྲག་ཏུ་བཞུགས་པ། ད་ལྟའི་དུས་འདིའི་མི་ཆོད་འདས་དང་མ་
འོངས་ད་ལྟའི་དུས་གསུམ་ལ་འགོ་བའི་དོན་དུ་དབྱེ་ཞིབ་མེད་པར་བཞུགས་པ་ཞིག་རེད།
དེ་ཡང་འདུལ་ཐབས་སྒྲ་ཆོགས་ལ་བཞེན་ནས་གདུལ་བྱ་ཐབས་དང་ཐུགས་རྗེས་འདུལ་བ་
ཡིན་པས། སྒྲིབ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དང་། ཕྱིས་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་
ལྗོངས་ལ་བྱོན་ནས་ཆོས་བརྒྱུད་སོ་སོའི་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པ་མང་ཆེ་བ་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆའི་
རྣམ་སྤྱུལ་རེད། ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་བར་སྤྲོས་འཛིན་ཆགས་སྒྲུང་གིས་མཆོག་
དམན་བྱེ་བ་དེ། གནད་མི་ཤེས་པར་རང་ཉིད་ཡུང་བའི་གཞི་རེད། འོན་ཀྱང་རང་

ལུགས་ལྟ་སྒྲིམ་སྤྱོད་པའི་གནད་འཛིན་ཤེས་རྒྱ་དང་། གཤམས་ཅད་འགལ་མེད་
 གདམས་པའི་གནད་འགག་བསྟུ་ཤེས་རྒྱ་དེ། རིས་མེད་བསྟན་པའི་སྤྱིང་དོན་རེད།
 གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་མ་འོངས་པར་དཔག་པོ་ལུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅན་སྤྱུལ་ནས་རིག་ལྡན་དབྱང་
 དང་བཅས་པས་མཐའ་དམག་འདུལ། རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་འཛིག་རྟེན་འདིར་བྱོན་དུས་
 གྲང་། རྒྱལ་སྤྱུལ་འགོ་འདུལ་ལ་སྤྱུལ་ནས་གསང་སྤྱགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་
 བར་མ་ཆད། བསྐྱལ་བ་བཟང་སངས་རྒྱལ་སྤྱོད་རྩེ་དུས་སུ་བརྒྱ་འབྱུང་གནས་སྤོང་རྩ་
 བྱོན་ནས་འགོ་དོན་མཛད་པ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་མ་ཟད་
 བཤ། བརྒྱ་འབྱུང་གནས་སྤྱགས་རྩེ་བཟང་མི་འགྱུར། ཁེས་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱི་
 རྩི་རྩེ་འཛིན་གསུང་ལས་བྱོན་པ་ལྟར་དུ། བྱི་ལྟར་བྱང་སེམས་འགོ་དོན་ལ་སྦྱོར་སྤྱད་བྱལ་བའི་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ། བད་རིག་འཛིན་ཨོ་རྒྱན་མཁའ་འགྲའི་ཡུལ་གྱི་རྩལ་བྱང་རྩ་
 བ་ཀོ་ཤ་རྩི་མེད་མཆོ་སྤྱིང་ནས། བལྱ་རྒྱུ་ཡིས་མ་བསྐྱེད། མ་ཡི་རྩེན་ལ་མ་བརྟེན་
 བཤ། རྒྱལ་ཀུན་གསང་གསུམ་འདུས་པའི་བྱིན་རྒྱབས་སྤྱང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་སྤྱགས་
 ཀའི་རྒྱུ་ཡིག་ལས་འཕྲོས་པའི་རྩལ་གྱིས། ཡ་མཆོན་བརྒྱ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་རྩོགས་ཀྱི་གཞལ་
 ཡས་ཁང་ན། མ་སྤྱོད་ཡོངས་གྲུབ་མཆོན་རྩོགས་ཀྱི་ཡུང་པོ་འབར་བའི་རིག་འཛིན་
 མཆོ་སྤྱུལ་རྩི་རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་དེ། རིག་འཛིན་ཡོངས་ཀྱི་རྩི་བོའི་སྤྱར་བཞེངས། འཆི་
 མེད་ཆོ་ཡི་རིག་འཛིན་བརྟེས། འོད་ལུས་འཕྲོ་ཆེན་གྱི་སྤྱུ་གྲུབ། དུས་གསུམ་རྒྱལ་
 བ་ཀུན་དང་མི་གཉིས་པའི་རིག་འཛིན་རྣམ་བཞི་མཐར་བྱིན། ལྷན་གྲུབ་རིག་འཛིན་གྱི་
 རྒྱལ་ས་ལ་མངའ་བརྟེས་པ་ཡིན་པས་རིག་འཛིན་ཁེས་ལུ་བ་རེད། གསང་བ་ལྟར་ན།
 སྤྱུ་བ་སྤེ་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱི་བཀའ་ཡོངས་རྩོགས་དེ་ཁར་རྩང་ལུས་པ་ལྟར་དུ། རིན་ཆེན་གྱི་
 སྤྱོམ་བྱ་གང་ལ་བབས་པའི་སྤྱོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད། དོན་དུ་རིག་འཛིན་རྩི་རྩེ་ཆོས།

སྒྲོན་པ་པོ་རང་། སྒྱུད་པ་པོ་ཡང་རང་། བསྐྱུབ་བྱ་སྐྱུབ་བྱེད་རོ་གཅིག་པའི་བཀའ་
བབས་ལྟར་དུ་སྒྲུང་བའི། གསང་བ་ལྟར་ན་སྐྱུབ་སྒྲེ་བརྒྱུད་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་རེད།
ཡེ་ཤེས་སྒྲོང་དགའི་ཕུལ། ཡི་དམ་སྐྱུབ་སྒྲེ་བརྒྱུད། སྐྱིད་པལ་གཅིག་དང་རྣམ་
དགའི་རྗེ་རྒྱུ་དཔོན་གྱི་ཚུལ་དུ་བྱོན་པ་དེ། མཆོད་རྟེན་བདེ་བྱེད་བཅེགས་པ་ན་
མཁའ་འགྲོ་མ་ལས་ཀྱི་དབང་མེ་ཆེས་སྒྲུང་འོག་མིན་གསང་ཆེན་རོལ་བའི་པོ་བྲང་ནས།
ཀུན་བཟང་དཔལ་ཆེན་ཏེ་རུ་ཀས་རྗེ་རྒྱེ་ཐེག་པ་བསྟན་པའི་བཅུད་རྗེ་རྗེའི་ཆོག་གིས་གསུངས་
པ་དེ་ཉིད། རྗེ་རྗེའི་ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱུས་ནས་རྩུ་འཕྲུལ་གྱིས་ཡི་གེའི་བདུན་ཐབས་ཤར་བ་དེ།
ཡེ་ཤེས་རྣམ་དགའི་རོལ་བ་རང་སྒྲུང་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲོམ་བྱ་སོ་སོར་ཤར་བ་ཡིན་ན། དེ་
ཉིད་དཔལ་སྒྲོམ་ཡང་དག་གི་ཆོས་སྒྲོར་དེ་སྒྲོབ་དཔོན་རྩྱ་ཆེན་ཀ་རའི་ཕྱག་རྒྱ་བབ།
ལྷགས་སྒྲོམ་འཇམ་དཔལ་སྐྱ་ཡི་ཆོས་སྒྲོར་དེ་སྒྲོབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་གྱི་
ཕྱག་རྒྱ་བབ་པ་སོགས་ནས་རིན་ཆེན་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་བྱ་བཀའ་བརྒྱུད་པོ་དཀྱིལ་འཁོར་
གཅིག་རྒྱ་སྐྱུབ་པའི་ཆོས་སྒྲོར་དེ། སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་ཕྱག་རྒྱ་བབས་པ་ཡིན་ན།
དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཀའ་བབ་ཡིན་པའི་ནང་ནས། སྐབས་འདྲིའི་སྒྲོས་ཆོས་
ཀྱི་དབང་དུ་བཏང་ན། ཆོས་བྱ་དགའི་ནང་གི་རིག་འཛིན་སྒྲ་མའི་སྐྱུབ་ཐབས་སུ་
གཏོགས་པའི་ཕ་བའི་དབང་རེད། སྐྱིད་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད།
སྒྲ་མ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་རྒྱ་དང་། བྱུང་པར་གསང་སྐྱགས་
ཟབ་མའི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་གཏོགས་གཞན་ཞིག་ནས་ཡོང་
དོན་མེད་ལ་དུས་ཅི་འདྲ་བསྐྱལ་བ་གང་འདྲ་ཞིག་རྒྱ་འཁྱུར་ཡང་ཡོད་མི་སྲིད། སྒྲ་མས་
ཀྱང་དང་པོར་དབང་བསྐྱར་ནས་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱས། དེ་ནས་སྒྲིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་གྲོལ་
བའི་ཐབས་དང་གདམས་པ་བསྟན་ཏེ་གྲོལ་བ་ཐོབ་དགོས་པས། སྒྲ་མ་ལ་མ་བསྟེན་པ་

དང་དེའི་བཀའ་ལུང་མ་ཞོད་ན། སྤྱོད་མེད་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་ཕར་བཞག་
སྤྲུགས་ཀྱི་ལས་སྤྱོད་མེད་བཞིག་ཀྱང་འགྲུབ་མི་སྲུབ། གལ་ཏེ་སྤྲུགས་ལ་སྦྱོད་པའི་
ཁྱུ་ཙམ་བྱས་ཀྱང་ཆོས་ལ་དབང་ཟ་བའི་ཉེས་པའི་ནུས་སྤྱོད་མི་ཟད་པ་མྱོང་རྒྱ། ཁྱད་
པར་དུ་ལྟ་བ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚོང་། ཆོག་དང་དཔེ་ཡིས་མཆོན་ཐབས་མེད་པའི་དོན་དམ་
ལྷན་ཅིག་སྦྱོས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི། དོན་རྒྱུད་དགོངས་པ་འཕོས་པའི་བྱིན་རྒྱལས་ལས་
མ་གཏོགས་གཞན་གང་ལས་འབྱུང་ཐབས་མེད་པ་དེ། མདོ་མཆོན་ཉིད་ཐེག་པའི་
སྐབས་ནས་ཀྱང་། གཞན་གྱིས་བཟོད་མིན་ལྷན་ཅིག་སྦྱོས། ལ་སོགས་པས་
བསྟན་པ་ཡིན་པས། སྤྲུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྦྱོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། གཞི་བདེ་
བཤེགས་སྤྱིང་པོར་ལ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱུན་དགོ་བའི་བཤེགས་གཉིན་དང་ཐབས་དེ་ཡི་
གདམས་ངག་ལ་མ་བརྟེན་ན། དཔེར་ན། ཉི་མ་ནམ་མཁའ་ན་ཡོད་ཀྱང་།
མཆོམས་སྐྱར་བའི་རྒྱུན་མེ་ཤེལ་མེད་ན། ས་གཞིའི་སྤྱོད་པ་སྦྱོས་པོ་ཡིན་ཡང་མེ་རུ་
འབར་ཐབས་ནམ་ཡང་མེད་པ་ལྟར་རེད། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་
གྱིས་དུས་སྐད་ཅིག་ཙམ་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་སྤྲུགས་ཇེ་མ་སྦྱོད་པ་ཡིན་ཡང་། སྤྱོད་པ་
མེད་ན་སྦྱོབ་པ་ལ་ལྟ་ཡི་བྱིན་རྒྱལས་དང་ཟབ་མེད་ཉོགས་པ་སྦྱོ་ཐབས་མེད་པ་རེད།
སྤྱི་ཀྱི་གྲུབ་ཐོབ་སོགས་ཡིན་ཡང་། ཡི་དམ་ལྟ་ཡི་ཞལ་དངོས་སུ་མངའ་དུས་ཡི་
དམ་གཙོ་པོར་བཟུང་བས་རྟེན་འབྲེལ་འཆུགས་ནས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་རྒྱུ་འགྲུངས་མེད་པའི་
ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་ལྟར་རེད། དེ་ཡིན་ན། རིག་འཛིན་སྤྱོད་པ་སྦྱོས་ཚུལ་སྦྱོའི་ཐད་ནས་
མཆོན་ཉིད་ཀྱན་ལྷན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་བསྟེན་ནས་དགོངས་སྦྱོད་ལོན་པ་བྱ་རྒྱ། སྦྱོས་རང་
སེམས་ཆོས་སྐྱར་དེ་སྦྱོད་པའི་མན་ངག་ཟབ་མེད་སྤྱོད་པའི་ཞལ་ནས་མཉན་ཏེ་དེའི་སྦྱོབ་པ་
ཉམས་ལེན་ནན་ཏན་གྱིས་སྤྱིང་པོར་འཛིན་རྒྱ། ཡང་སྦྱོས་སྐབས་འདིའི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱི་

ཅ་བ་བྲུ་མའི་སྒྲུབ་པ་འདྲི། གྲུབ་པའི་རིག་འཛིན་དགུ་དང་ལམ་གྱུར་གྱི་རིག་འཛིན་
བཞིས་བསྐྱུས་པའི་རིགས་ཀུན་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་རིག་འཛིན་མ་རྒྱ་བུ་རུའི་དགྱིལ་
ལའོར་དུ་ཆང་བ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་དབང་གི་རིམ་པ་རེད། འདྲིའི་བརྒྱུད་
པའི་ཐང་ནས་བཤད་ན། རིང་བརྒྱུད་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་བཀའ་མ་
ལྟར་ན་བརྒྱུད་པ་གསུམ་རེད། ཉེ་བརྒྱུད་གཏེར་མ་ལྟར་ན། སྤྲེའགྱུར་རང་ལུགས་
ཀྱི་བརྒྱུད་པ་དུག་ལྡན་ནམ་དགུ་ལྡན་གྱི་བརྒྱུད་པ་དང་། དེའི་སྤྲེང་ནས་གིན་ཏུ་ཉེ་
བརྒྱུད་ཀྱིས་བཤད་ཡོང་ན། རྩོགས་ཆེན་གྲོང་ཆེན་སྒྲིབ་ཐོག་གི་བཀའ་བབས་བརྒྱུད་པ་
གཅིག་འདུས། རང་བྱུང་རྩི་རྩེ་འཛིགས་མེད་སྤྲིང་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་བརྒྱུད་པའི་
བརྒྱུད་ཐག་ཉེ་བ། དེ་ཡང་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ལོག་གིན་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་དོན་རྒྱངས་
མ་ཡལ་བའི་བརྒྱུད་པ་བཟང་པོ་གསེར་གྱི་ཉག་ཐག་ལྟ་བུ་ལས། ཕ་ལོར་བུ་སྐལ་དུ་
ལེན་རྒྱུའི་དགོངས་དོན་དང་བཅས་པས་ཐོག་མར་འདྲི་ནས་ཆོག་བྲིགས་ཀྱི་ནང་བཞིན་
ལྷག་ལེན་མི་རུབ་པའི་ཆེད་དུ་མཆུལ་ཞིག་འབྲུལ་བར་ལུ། མཆོམས་འདྲི་ནས། ཉོ། བདག་གི་
སྐལ་ལྡན་རིགས་ཀྱི་བུ་སོགས་སྐབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་རྩིས་རྩོས་མཛད་མཐར། སྤྲུགས་སྒྲོམ་བཏགས་པ་བ་དང་
མཆོན་ཉིད་པའི་ཐོབ་མཆོམས་ལ་སོགས་སྤར་ལུས་པ་ལྟར་རེད། འདྲི་ནས་སྒྲོབ་མ་
ལྟར་བསྐྱེད་སྒྱི་མཆོངས་ལྟར་དུ་འབྱུང་བ་རེད། གོང་ནས་དང་པོ་ལས་སྤྲུགས་དང་
སྒྲོལ་ནས་ཨོ་སྤྲུ་མའི་སྤྲུགས་ཀྱིས་ལས་རྒྱ་འཐོར་བ་རེད། ལས་བུམ་གྱི་རྒྱ་འཐོར་
ཞིང་སྤྲུ་མའི་ལང་ན་མ་རྒྱ་ལྟུ་ཏུའི་སྤྲུགས་འདོན་རྒྱ་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་རྒྱལ་འཛིན་པའི་ཐམས་ཀྱི་སྤྲུང་ཞེན་
སྤྲངས་པའི་དོན་རེད། སྤྲུགས་ཀྱིས་སྒྲོན་པའི་ཆབ་སོགས་འཐོར་རྒྱ་འདྲི་འབག་བཅོག་
སྤྲངས་པ་དང་བགེགས་སོགས་བསལ་བ། མཆོད་པ་བྱིན་བརྒྱབས། མཆོད་པ་

སྤུལ་བ། སྤུལ་སྤྱིད་སྤུལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བའི་ཚེས་མཇུག་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་
 ཅན་ཞིག་རེད། སྤྱིན་འབེབས་དངོས་ཀྱི་དམིགས་རིམ་ལ། ཏིང་འཛིན་གསུམ་
 བསྐྱེད་མ་རྒྱུ་འདི་སྤྱིད་རིམ་གྱིས་གཞི་བཟུང་སྟེ། རྒྱུ་སེམས་སྤྱི་མའི་ལྷ་སྤྱི་ཡེ་ཤེས་ནམ་
 མཁའ་འགྲུགས་ཅན་ལས་ཤིན་ཏུ་སྤྱི་བའི་སྤྱོད་གསུམ་མི་ཤིག་རྗེ་རྗེ་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་ལ་
 རི་བཞིན་དུ་སྤྱང་བ་ཨ་རུ་འདི་དགོངས་སྤྱོད་དང་ཆབ་ཅིག་ཏུ། ཀ་དག་འོད་གསལ་སྤྱོད་
 བའི་རང་མདངས་ལྷན་གྲུབ་མ་འགག་དག་པ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཤར་བ།
 རང་རིག་ཚུ་ལས་ཉ་ལྟང་བ་ལྟར་དུ་རིག་ཅུལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་གཙོ་དང་འཁོར་
 གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དེ། ཨ་ཏི་འི་བྱར་མེད་ལྷན་གྲུབ་སྤྱི་དམིགས་སྤྱི་གསལ་ན།
 དེ་ཡང་སྤྱར་མེད་རྟོག་བཟོ་ཡིད་དཔྱེད་ཀྱི་རི་མོ་འི་སྤྱང་བ་རྣམས་ཅན་ཞིག་མ་ཡིན་པར།
 དམ་ཚིག་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་ཡེ་ནས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ལྷ་ཉིད་དུ་ང་རྒྱལ་གྱི་གསལ་
 སྤྱང་འཛིན་པ་ཅན་ཞིག་རེད། འདིའི་སྤྱབས་ལ་རྗེ་བཙུན་མ་རྒྱ་ཏུ་སྤྱང་སྤྱི་དམིགས་
 གཙོ་ལྷ་གྱི་ཆ་བྱུང་ཅན། སྤྱིར་སྤྱང་སྤྱི་དམིགས་གཙོ་ལྷ་གྱི་ཕྱག་གཡས་པའི་རྗེ་རྗེ་དེ་
 བསྤྲིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པ་དང་། འདི་ནས་རིག་འཛིན་འདུས་པ་ཡིས་ཐེག་
 གཙོ་ལྷ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དེ་ཕྱག་གཉིས་ནམ་མཁའ་ལྷིང་ཞིང་གསེར་གྱི་རྗེ་རྗེ་ཕྱར་བའི་རྣམ་
 པ་ཅན་དང་། སྤྱང་སྤྱི་དམིགས་གཙོ་ལྷ་གྱི་ཕྱག་ཡོན་པའི་མཆན་ན་ཤེས་རབ་མཚོན་བྱེད་
 ཀྱི་ཁ་ཏྲུ་བསྐྱམས་པ་ཡིན་ན། འདི་ནས་ཡུམ་ལྷ་ལྷུ་མ་མཐར་བ་གཡོན་ནས་འབྲིལ་
 ཞིང་འབྱུང་སྤྱབས་ཅན་དུ་གསལ་བ་རྒྱ་རེད། སྤྱང་སྤྱི་དམིགས་གཙོ་ལྷ་མཛོག་དཀར་པོ་
 དེ། ཉེས་པའི་སྤྱོད་གྱིས་མ་གོས་པའི་རྟགས། དེ་ལ་དམར་གྱི་གཟི་མདངས་
 ཆགས་པ་ནི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྤྱི་ལ་རྗེ་གསུམ་པའི་བད། ཞི་དང་
 རྒྱས་པས་སྤྱང་བ་དབང་དུ་འདུས་ཤིང་དབང་དང་དབང་པོས་སྤྱི་དམིགས་ཕྱི་ལྷ་གྱིས་གཙོ་

པ། ཡུག་གཡས་པས་གསེར་གྱི་དྲི་རྩལ་མཁར་ཕུར་བ་རིག་ལྡེ་དབང་རྫོགས་ཀྱི་
རྟགས་དང་། མི་འཇུར་རྟག་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་མཚན་མ་རྟགས་ཀྱི་དྲི་རྩལ་ཕུར་བ།
གཡོན་མཉམ་བཞག་གི་ཡུག་རྒྱས་བརྒྱ་ཆོ་བུམ་བཅུད་ལྡན་བསྐྱམས་རྒྱ་དེ། སྤྱེ་གི་ཅ་
གཅོད་ཀྱི་ཀ་པ་ལར་འཆི་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིས་གང་བར་བྱས་པའི་ཆོ་བུམ་བཅུད་
ལྡན། གང་འདོད་ལྟོན་གྲུབ་དཔག་བསམ་ཤིང་གི་ཁ་རྒྱན་བྱས་ནས་བསྐྱམས་ཡོད་པ།
ཞབས་རྒྱལ་པོ་རོལ་སྟབས་ལ་བཞུགས་པ་ཞིག་སྒྲོམ་དགོས་པ་རེད། རྒྱལ་པོ་རོལ་
སྟབས་བཞུགས་རྒྱ་དེ་འཁོར་འདས་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་ངང་ལས་འགོ་དོན་ལ་སྒྲོ་བྱེད་མེད་
པའི་བདུན་རེད། གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་ལྷ་འདི་ལ་རིགས་མང་ཡང་། སྤང་སྤྱིད་ཟེལ་
གཞོན་ཟ་ཉོར་རྒྱལ་པོའི་ཆས་ཅན་ཡིན་པས། པར་མཐོང་གོལ་ལམ་པར་འདབ་ལྡན་
དང་འདབ་ལྡན་རིགས་ལྷ་ལྷ་རྒྱ་དེ་ཡིན་དགོས་རེད། འདི་ནས་པར་མཐོང་མཉམ་ལྷ་
གསུངས་འདུག་ཀྱང་པར་མཐོང་གོལ་པར་ཁ་འབུས། ཤ་བའི་མཉམ་ལྷ་གསལ་དུས་
ཀྱང་ཡོད་པ་རེད། གང་ལྟར་ལྷ་ལྷུ་མ་མཐུ་ར་བས་གུ་རུ་ལ་བདུན་མཛོད་པ་ལྟར།
འདབ་ལྡན་རིགས་ལྷ་དེ་སྤྱེ་ལྡེ་དབང་རྫོགས་དང་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྡན་ཕྱིན་ལས་རྣམ་བཞི་
མཚོག་དང་རྣམ་ལྷ་ཡིས་འགོ་དོན་མཛོད་པའི་བདུན་རྟགས་ལ་གོ་ཚོག་པ་རེད། དབུ་
ལྷའི་ཅེ་མོར་གསེར་གྱི་དྲི་རྩལ་ཉོག་བཅུགས་རྒྱ་དེ། དྲི་རྩལ་བྱེད་ཉིང་འཛིན་བརྟེན་པའི་
བདུན་དང་། དར་སྒྲ་ལྷ་ཡི་ཅོད་པན་འཕུར་ལྷིང་དུ་གཡོ་བ་དེ་རིག་པའི་གནས་ལྷར་
མཁའ་ཤིང་གང་འདུལ་ཐབས་མཁའ་ཀྱིས་འགོ་དོན་མཛོད་པའི་རྟགས། དེའི་རྩལ་
གཡས་གཡོན་དབུས་གསུམ་ལ་མོད་སྒྲོ་དང་མ་བྱའི་མཇུག་སྒྲོ་ཡིས་རྒྱན་ཡོད་པའི་
གཡས་གཡོན་གྱི་མོད་སྒྲོ་ནི། ལྷ་བས་གནམ་འཕང་བཅད་ཅིང་ཐབས་ཤེས་ཟུང་དུ་
འབྲེལ་བའི་བདུན། དཀྱིལ་ལ་མ་བྱའི་སྒྲོས་རྒྱན་པ་དེ། དུག་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ལྷར་འཆར་

ཞིང་སྤང་སེམས་དབྱིངས་རིག་འོད་དུ་འཆར་བའི་བད་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཡོད་
ན། མདོར་ན་བདེའི་དོན་ཏུགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་རྣམ་པ་གསལ། རྣམ་དག་དྲན།
ང་རྒྱལ་བརྟན་པའི་ངང་དང་མ་བྲལ་བ་གལ་ཆེ་བ་རེད། གོང་ནས་སྤྲགས་དང་ཏིང་
འཛིན་གྱིས་ཐམས་ཀྱི་སྤང་ཞེན་སྤང་བ་བཞིན་དུ། རང་ཉིད་ཀྱི་གདོས་བཅས་ཤིག་ཁྱེད་
གི་ལུས་འདི། དག་པ་འོད་སྤྱེ་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་འོད་ཀྱི་ལུས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
སྤིང་པོ་ཅན་དུ་གསལ་རྒྱ་དེ་ཡང་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ལྷའི་ང་རྒྱལ་ལམ་ངེས་
ཤེས་སྤྱད་པ་ཙམ་ཞིག་རེད། འདིའི་འོག་ནས་གནས་གསུམ་ཡིག་འབྲུག་གསུམ་གྱིས་
མཚོན་པ་ལས། ཁྱིན་འབེབས་ཚིག་བདུན་གསེལ་འདེབས་སོགས་ཀྱི་འདོན་པ་གསུངས་ཆེས་སུ་ཕེབས་པའི་འཕྲོས་དོན།
གོང་གི་བྱིན་འབེབས་ཀྱི་ཚིག་འདི་དོན་མཁའ་འགྲོ་མ་འབྲུམ་ཕྱག་མང་པོས་མགྱིན་
དབྱངས་གཅིག་གྱུར་གྱིས་གྱུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་ཚོགས་འཁོར་ལ་སྤྱལ་ཞིང་སྤྱན་འཕྲེན་པའི་ཚིག་
ཅིག་རེད། འདི་ལ་ང་ཚོས་དོན་མཁའ་འགྲོ་མ་འབྲུམ་གསེལ་འདེབས་ཁྱེད་རེད། འདི་ནས་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཞལ་ཕྱེས་ཏེ་དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་ཀྱི་ཚིག་ལ་དབྱིངས་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་
སྤྱན་དྲངས་ཏེ་བདག་དམ་ཚིག་པར་གཉིས་མེད་དུ་ཐིམ་ཞིང་། བདག་གནས་ཡོ་བྱད་
དང་བཅས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་བགེགས་དང་ལོག་འཕྲེན་གྱི་བར་ཆད་སེལ་བའི་
འདོད་དོན་གསེལ་བའི་ཚིག་རྗེས་མ་གསུམ་སྤྱོད་པ་དང་བཅས་པ། གཏེར་ཁ་སོ་སོར་
ནས་འདི་བཞིན་འབྱུང་བ་རེད། འདིའི་ཐོག་མའི་ཚིག་རྟེན་། སྤྱོད་སྐུ་མ་འདི་
ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་རེད། ཚིག་བདུན་གསེལ་འདེབས་ནི། རང་གཞན་ཆང་
མས་བྲི་ཆར་འབྲུམ་ཆར་བཏོན་ཟིན་པ་དང་འདོན་བཞིན་པ་རེད་མོད། འོན་ཀྱང་ནང་
དོན་ལ་བསམ་སྒོ་བཏང་རྒྱ་བརྒྱུད་དེ་མི་ཤེས་མཁན་ཡང་ཡོད་སྲིད་པ་རེད། དེ་རིང་
བྱིན་འབེབས་སམ་ཡེ་ཤེས་དབང་པ་འདི་དང་འབྲེལ་ནས་འདིའི་དོན་རགས་ཙམ་ཁྱེད་ན་

བསམ། འདི་སྤྱི་ལྟར་བཤད་པ། རང་ལྟར་བཤད་པ། གསང་བ་ལྟར་བཤད་པ།
ཡང་གསང་མན་ངག་གི་ཚུལ་དང་བསྐྱེད་ནས་བཤད་པ་སྟེ་བཤད་ལུགས་རྣམ་པ་བཞི་
ཡོད་པ་རེད། རེད་དེ་དེ་ཆང་མ་བཤད་ན་དུས་ཚོད་ཡུན་རིང་འགོར་འགོ། འགའ་
རེས་བསམ་ན་ཆོ་གང་དུས་གཅིག་གི་བཅ་ལན་གཅིག་ཡིན་པས་མ་གོ་རུང་ཉན་དགོས་
ཉན་པ་ཙམ་ལ་ཡང་བག་ཆགས་བཟང་པོ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་བཞག་འགོ། དེ་ཡིན་ན་འདི་
དང་སྤྱི་མ་གཉིས་ཀར་རང་ཉིད་ལ་ཕན་ཐོགས་འབྱུང་བ་རེད་བསམ་མཁན་ཡོད་པ་རེད།
ཡང་ལ་ལ་ཞིག་ལ་སུན་སྒྲུང་སྟེར་བྱེད་རེད་འགོ་བ་འང་ཡོད། གང་ལྟར་དུས་ཚོད་ཀྱང་
ཆེན་པོ་མི་འདུག སྤྱི་དབང་མ་སྒྲུབ་ན་ཆོ་གའི་ཡན་ལག་མི་ཆང་གི། སྤྱི་དོར་
དབང་རྩལ་མ་འགོམ་ན་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་ཀྱི་མིང་མི་འདུག དེ་ཡིན་དུས་གལ་ཏེ་སྒྲིན་
གོལ་རྒྱབ་རྟེན་དང་བཅས་པ་ཆང་རྒྱུད་ལུགས་ལྟར་བྱས་ན། མཁྱེན་བཅེ་དབང་པོའི་
ཐུག་བཞེས་བཞིན་ཉིན་བཅོ་ལྔར་འགོར་བ་གཞི་བཞག་རེད་འདུག་བསམ་རྒྱ་ཞིག་རེད།
ད་འདི་ནས། མང་པོ་འདུས་པའི་ཚོགས་ནང་ན་དགོན་བདག་རྣམ་པས་མ་འོངས་སྤྱི་
མཐའི་བསྟན་རྒྱུན་ལ་གཟིགས་ནས་སྟེ་སྟོན་འཛིན་པ་རེད་རྒྱུད་འདིར་བརྒྱབ། ས་མ་
དག་གིས་བྱ་རྒྱུད་ཚོས་སྤྲིག་འཕྲོ་ཞིག་ཨེ་ཆོད་བསམ་སྟེ་གྲ་ཆས་རེ་གྲོན་བཅུག་ནས་
མངགས་ཡོང་བ་ཡང་མང་པོ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དེ་དག་གི་རང་གཤིས་བྱིས་པའི་ན་
ཚོད་ལས་མ་འདས་པར་མ་ཟད་པ་མའི་ཐལ་ལྷག་དང་ད་རུང་ཁ་འབྲལ་ཐབས་མེད་པ་
ཞིག་ལ་ཁག་མེད་ཀྱང་། གསུང་ངག་སྒྲུམས་ཟེར་ན་གོ་རྒྱུ་མ་རེད་ལ་ངག་བཅད་གྱིས་
ཟེར་ན་ཡང་དེ་བཞིན་རེད། ཁ་མ་གྲག་ཟེར་ན་གོ་འགོ་རྒྱུ་རེད་དེ། མང་ཆེ་བ་
ཁམས་པའི་མི་ཡིན་པས། ཁ་གྲག་མི་ཆོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ལོས་ཟེར་རེད།
དེ་ནས་མི་རེ་རེ་ལ་གཏམ་ལན་རེ་རེ་སྟེར་དུས་ལྟར་དེ་བས་ཆེ་ཞིག་རེད་འགོ་རྒྱུ་གཞི་བཞག་

རེད། མི་གཞིའི་སྤྱི་ཚད་དེ་སློབ་པ་ལ་བསྟུར་རྒྱ་གང་ན་ཡོད། ང་ཚོ་བོད་མི་
རིགས་འདིའི་བསམ་སྟོན་ཡར་ཐོན་གྱི་ཕྱི་ལ་ཡོད་རྒྱུར། ད་རུང་དུས་རབས་ཁྱེད་ཅིག་
མ་སྟུག་ན་རེད་རྒྱུ་མ་རེད་བསམ་གྱིན་འདུག དུས་རབས་ཁྱེད་ཅིག་ལ་འབད་བཅོམ་
བྱས་ན། ད་ལྟར་དང་མི་འདྲ་པ་ཞིག་ཡོད་ཐུབ་རྒྱུ་རེད། དེ་ཡིན་དུས། ཡུན་
རིང་ངང་སྟུག་མ་བྱས་ན་སུས་ཇི་ལྟར་བཤད་ཀྱང་རང་ཉིད་ངལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཤས་ཆེ་
བསམ་བཞིན་ཡོད་རེད། མར་མེ་མང་པོ་ཞིག་མ་སྐར་ན་མཆོད་པ་མེད་དུས་སློབ་མི་བདེ།
སྐར་ཆེ་སོང་ན་ཡང་རྩོད་ཀྱིས་འདུག་མི་ཐུབ་རྒྱུ་ཡང་རེད་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད། མཚམས་རེ་
བཤད་རོགས་མི་ཁྱེད་པའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་རེད་མོད། མཚམས་རེ་ལ་ཉན་རོགས་མི་
ཁྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་ཡང་ཡོད་རེད། རྩེ་བཅུན་མི་ལའི་གསུང་མགུར་ལས་གསུངས་
པ་ལྟར། ས་ཡོད་ཅན་བྱུང་མེད། །བྱུང་སྟེབས་ཆོ་ཕ་མ་ཤི། །གཉིས་ཀ་
འཛོམས་ཀྱང་སྟིང་པོ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བའི་འགལ་
འདྲའི་རིགས་ཐམས་ཅད་སྟོམས་སྟོག་སྟེ་མོ་ཞིག་གིས་ཐུབ་རྒྱུའི་འདིང་བརྒྱབ་ན་ཡང་།
རང་ཉིད་ངལ་བྱེད་དཔེན་པའི་ལྟོ་གནས་ན་ངལ་མི་སོས་རྒྱ་ཞིག་རང་ཁོངས་ནས་ཡོང་གིན་
ཡོད་མེད་ཁ་ནང་ལ་འཁོར་ནས་བསམ་གཞིག་ཡོད་དགོས་རྒྱུའི་གཞི་ཞིག་རེད། དེ་
ནས་སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཆོག་བདུན་གསེལ་འདེབས་ཀྱི་ཐོག་མའི་འགོ་ལེན་རྩྱ་རྒྱུང་པ་
ལ་བསམ་སྟོན་བྱང་ན། འདིའི་ཐོག་མའི་ཆོག་འགོ་རྩྱ་གིས་ལེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་
ནི། ཐུགས་དམ་རྒྱུད་སྟུལ་གྱི་ཆེད་དུ་རྩྱ་གིས་སྒྲུབ་ས་པ་རེད། རྩྱ་ཟེར་རྒྱུའི་ཡིག་
འབྲུ་འདི། སྤྱི་ལྟར་ན་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ཀྱིས་བོན། ནང་ལྟར་ན་འཁོར་འདས་ཀུན་
གྱི་གནས་ལུགས་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་མཚོན་བྱེད། གསང་བ་ལྟར་ན་ལྟན་སྟེས་བདེ་བ་
ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས། ཡང་གསང་མན་ངག་ལྟར་ན་རྟོ་རྟེན་ཡེ་ཤེས་རང་བྱུང་གི་གསང་བ་

ཆེན་པོ་འོད་གསལ་ཐོག་ལེ་ཉག་གཅིག་མཚོན་བྱེད་རེད། དེ་ཡིན་ན། འདི་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་སློག་གི་སྒྲིང་པོ་རེད། ཐུགས་སློག་ཐུགས་
 རས་ཐང་ཀར་བསྐྱལ་ཏེ་སློག་སྒྲོམ་གཟེར་བཞིན་སྒྲོན་ས་ལྟའི་ཐུགས་སློག་འཕྲོག་སྟེ་ལྟ་
 དང་རང་སེམས་གཉིས་མེད་དུ་གཉུགས་མ་རྩི་སློག་ལ་དབང་བྱེད་པ་ཡིན་དུས།
 འདི་འཁོར་འདས་ཡོངས་ཀྱི་སྒྲིང་སློག་དུས་གཅིག་ལ་འཕྲོག་ཅིང་དབང་བྱེད་པའི་ཐ་སྐྱོད་
 དུ་མཛད་པ་ཡིན་ན། ལྟ་བའི་རྩིང་ཟིན། སྒྲོམ་པའི་འཕྲང་ལས་སྒྲོལ་ནས་འཁོར་
 འདས་ཀྱི་སྒྲིང་སློག་འཕྲོག་པས་ན། དོན་ལ་འཁོར་འདས་ཡོངས་ལ་བྱལ་པའི་སློག་
 གམ་ཀུན་བྱལ་ཆོས་དབྱིངས་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་མདངས་སུ་ཤར་བ་
 དེ་ཉིད། རིག་སྒྲིང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ལ་བསྐྱེད་གཏིང་ཁེལ་བ་ལ་
 ཐུགས་རྒྱུད་སྐྱལ་པའི་ནང་དོན་ཚང་བ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་ཐུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་འདིས་ཐུགས་
 རྒྱུད་སྐྱལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཐོག་མར་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་འདིའི་རྩིང་ཆོག་བདུན་ལ་
 བཤད་རྒྱུ་མང་པོ་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་དུས་ཚོད་ཀྱི་དབང་ལ་སོགས་པས་རེ་ཞིག་
 བསྐྱར་རྒྱུ་མི་བྱེད་ཐབས་མེད་ལ་ཁེལ་བ་རེད། དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ཡང་མཚམས་འདིར་མིག་
 དབྱེ་བ་མེ་ཏོག་དོར་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་བཤད་དང་རྩིས་སྒྲོམ་མཆོལ་སོང་མཐར། འདིའི་དབང་གི་དངོས་གཞི་བསྐྱར་
 དུས། ཐོག་མར་སློབ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དལ་དུ་ཞུགས་དགོས་པ་རེད། དེ་འཇུག་
 ལུགས་ལ་ཡང་། ཕྱི་འཇུག་དང་ནང་འཇུག་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་གི་གང་དུ་ཞུགས་
 སའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་སློབ་དཔོན་དང་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པར་མཆོལ་འབུལ་བ་
 སྟོན་དུ་འགོ་བའི་ཐོག་ནས་གསེལ་བ་བཏབ་སྟེ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མིན་གྱི་སྐབས་འགོ་དང་
 སེམས་བསྐྱེད་བརྒྱུད་ནས་འཇུག་དགོས་པ་རེད། འདི་ལ་ཕྱི་འཇུག་དང་ནང་འཇུག་
 གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་རྒྱུ་དེ། ཕྱི་འཇུག་པར་གཟུགས་བརྟན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཞུགས་

ཐུ་དང་། རང་ཐུན་མིན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཞུགས་ཐུན་བྱུང་པར་གྱིས་ཕྱི་
འཇུག་དང་རང་འཇུག་གི་དབྱེ་བ་ཕྱེས་པ་རེད། དེའི་ནང་གི་ཕྱི་འཇུག་ལ་བསམ་སྒོ་
བཏང་ན། ཚིག་དང་དོན་གྱི་འཇུག་པ་ཞིག་དང་། བྱ་བའི་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཞིག་སྟེ་
རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད། ཐུན་མེད་དང་བྱུང་པར་གྱི་སྒྲིམ་བཟུང་འཕྲོལ་རྩི་རྩེ་དང་བདུད་
ཕྱིས་དམ་ལ་བཞག་ཅིང་དམ་ཚིག་སྒྲིམ་པ་དེ་ཚིག་དང་དོན་གྱི་འཇུག་པ། བྱ་བའི་ལས་
ཀྱི་སྒྲོམ་པ་འཇུག་པ་དེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཡོལ་བའི་ནང་ལ་ཞུགས་ཏེ་སྐྱེ་གསུང་སྐྱེགས་ཕྱག་
འཛུལ་ནས་རིམ་བཞིན་འཇུག་ཐུ་དེ་རེད། ཨ་ཁྱིམ་ར་རྩྭ་ཟེར་ཐུ་འདི་སྒྲོབ་མས་མེ་
ཏོག་འབུལ་བའི་སྐྱགས་བྱེད་ཀྱང་གཙོ་བོར་སྒྲིམ་སྒྲོབ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་པའི་
སྐྱགས་རེད། མ་འོངས་ལྷའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཐུན་ཏེན་འབྲེལ་
བསྐྱེགས་ཤིང་སྐལ་བ་ལྷ་དང་མཉམ་པར་འགྱུར་བའི་དོན་ཅན་ཞིག་ཡིན། དེ་ནང་
འཇུག་གི་སྒྲིམ་ལ་དགོས་པར་མ་ཚད་བརྟེན་དེས་བཤད་ཐུ་དེ་གལ་ཆེ་གསུངས་འདུག་
ཕྱི་འཇུག་གི་འཇུག་ཚུལ་གཉིས་རིམ་ཅན་ལ་དེ་བཞིན་བྱས་ཏེ་འབྱུང་བ་རེད། རང་
འཇུག་དེ་སྒྲོབ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་སྒྲིའི་དང་པོ་འཇུག་སའི་དབང་སྟེགས་སུ་འཁོད་དེ།
དེའི་མཚམས་ནས་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱས་སུ་བསྐྱེད་དགོས་པ་རེད། དེའི་རྩིས་ཡེ་
ཤེས་པ་བྱིན་པ་ནས་ལས་ཀྱིས་གང་ལ་འབྲེལ་བའི་རིགས་ཀྱི་ལྷ་ལ་མེ་ཏོག་ཕུལ་ནས་
དབང་རྟགས་ཅོད་པན་གྱི་ཚུལ་དུ་གནང་ནས་རྩི་མིང་གི་དབང་བསྐྱུར་བ་དང་མཉམ་དུ།
རིགས་དང་མཐུན་པའི་གསང་མཚན་བཏགས། དེའི་སྐབས་སུ་སྒྲིམ་མས་རྩིས་སྒྲོབ་
མའི་མགོ་ཐོག་དུ་དགོལ་ཐུ་དེ། རི་ལྗར་བཏགས་པའི་གསང་མཚན་དེ་རྣམ་མཁའ་
གང་བའི་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྐྱས་དང་བཅས་པས་མགྱིན་དབྱངས་གཙོག་གྱུར་གྱིས་
བཏགས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་ཁར་རྩེད་ཞུས་པ་ལྟར་དུ་རེད། དེ་ནས་མིག་དབྱེད་དཀྱིལ་

འཁོར་གྱི་མཐོང་བ་བསྟན་པ་དེའི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྤྱི་འཇུག་དང་ནང་འཇུག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་
ལ་ཞུགས་ནས། འཇུག་པ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཡིན་དགོས་པ་རེད། རྒྱུད་དོན་མེད་ཅེ་
མེད་ནང་ན། གལ་ཏེ་དེ་ནི་སྟོང་མིན་ན། དེ་ལ་འཇུག་པ་སྦྱིན་པར་
བྱ། །གསུངས་ཡོད་རེད། ད་རུང་འདྲིའི་རྒྱས་བཤད་ལ་དེ་བཞིན་བཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྒྱལ་པོ་འདི། སེམས་ཅན་གང་གིས་
མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཡིན་པས། དད་པ་ཡོད་མེད་དང་རྒྱུད་སྒྲིན་དང་མ་
སྒྲིན་ལ་མ་ལྟོས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཇུག་རུང་བ་གསུངས་རྒྱུ་དེ་སྒྲིབ་པ་བཞིན་ལ་
འཛིན་ཆོག་པའི་ངེས་དོན་རེད། དེ་ཡིན་ན། གལ་ཏེ་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་འཛིན་
མི་རུས་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དབང་བསྐྱར་དུ་མི་རུང་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཡང་།
དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ཙམ་ཞིག་བྱ་ཆོག་གསུངས་ཏེ་དགོངས་པ་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བཀྲལ་
ནས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་གནད་རྒྱུ་དེ་སྤྱི་འཇུག་འདི་ཡིན་དགོས་རེད། སྤྱི་ལྷག་པ་
གཟུགས་བརྟན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་པ་རེད། རང་འཇུག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་དུས། སྤྱིན་རྒྱབས་ཐོབ་བྱེད་དུ་ཡེ་ཤེས་དབབ་པ་ལ་སོགས་པ་
ཙམ་མ་གཏོགས་བྱེད་པར་དུ་དབང་བཞིའི་དང་པོ་བུམ་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་དངོས་
གཞིའི་དབང་བསྐྱར་དེ་སྟོང་མིན་ལ་བསྐྱབས་གཤམ་ཆོག དེ་ཆོག་ན་གཤམ་སྤྲེལ་གྱི་
གསང་པ་ཐམས་ཅད་འཆད་མི་བདེ་པ་ཞིག་ཡོང་བ་རེད་བསམ་གྱིན་ཡོད། དེ་མི་ཆོག་
པའི་རྒྱ་མཚན་ངེས་བྱེད་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ཙམ་ཞིག་གསུངས་པའི་ཙམ་སྤྲེལ་གོ་
ཐུབ་པ་རེད། དེས་ན་དབང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞལ་ཕྱེས་ནས་ཆོག་ཞིག་དང་འབྲེལ་
དུས། དོན་དང་དགོས་དབང་གི་གནད་དུ་མི་བཟོ་བར་དཀྱིལ་འཁོར་ཞིག་ཞལ་ཕྱེས་
པའམ་མ་བཏོན་ན་མ་གཏོགས་གཅིག་བཏོན་དུས་རྒྱ་མ་ཕུ་འདེད་བྱས་ཏེ་ནག་འདོན་བྱེད་

རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་མ་རེད། ཕན་ཚུས་ཟབ་མོའི་དབང་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ལྟར་དུ། བྱི་
 ཕན་པའི་དབང་ཙམ་ཞིག་གཏུལ་བྱ་གྱུར་བ་མཆོག་པལ་སུ་ཡིན་ཡང་བསྐྱར་བཞག་ན།
 གསང་བའི་རྒྱལ་པོའི་དགྱིལ་འཁོར་འདིའི་ཚོན་ཅི་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཕན་ཡོན་ཁྱད་
 པར་ཅན་ཐོབ་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན། མདོ་ལས་པག་ཅིག་གྱི་ཡིས་དེད་དེ
 མཆོད་རྟེན་ལ་བསྐྱོར་བར་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། ཤིང་ལོའི་སྤྱང་གི་སྤྱོད་བྱ་བདུན་
 རྒྱུ་དག་གི་འཁོར་ཕྱོགས་ཀྱིས་རྒྱ་མཆོའི་ནང་གི་བདེ་བར་བཞེགས་པའི་སྐྱུ་གཟུགས་ལ་
 བསྐྱོར་བ་བྱས་པས་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་པ་སོགས་དང་ཕྱོགས་འདྲ་བ་རེད།
 ཁྱད་པར་དུ་གསང་སྤྲུགས་ཟབ་མོའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་ཕན་ཡོན་ལྷག་ཏུ་ཆེ།
 དེ་ལྟར་ན་འདིའི་ཆོག་ཁྲིགས་བཞིན། དངོས་གཞིའི་དབང་བསྐྱར་ཞུ་བའི་དོན་དུ་མཆུལ་
 ཞིག་འབྱུང་དགོས་པ་རེད། ཡང་མཆོམས་འདིར། རྣམ་མཁའི་དོན་རྒྱལ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲོས་དང་དབང་བསྐྱར་
 བའི་དོན་ཚན་འགའ་མོང་མཐར། འདིའི་ཐུན་མོང་རིག་དབང་ལྔ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་ཆོག་
 ཁྲིགས་ཀྱི་ཁར་རྩེད་ཞེ་ཁྲོད་ན་མོང་སྤྱོད་བའི་འགྲོས་དེ་ཆོག་ཅིག་ཀྱང་མ་བསྐྱར་པར་འདི་
 བས་འདོན་པ་རེད། འདི་ལ་དབྱེ་བསྐྱུ་འདྲ་མིན་ཡོད་ཀྱང་རྒྱས་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཉམས་
 དང་རྣམ་པ་གཏོད་ནས་ཇི་བཞིན་དུ་འདོན་འགྲོ་རྒྱུ་བྱེད། ཅིས་གསུངས་ཏེ་དབང་ཆོག་གསུངས་མཐར།
 ཐུན་མོང་རིག་པའི་དབང་ལྔ་འདི་ཁར་རྩེད་ཞིག་ལ་ཡང་བཤད་ཡོད་དེ། རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་
 མེད་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་འདིར་སྒྲོས་བཅས་བྱུང་པའི་དབང་གི་མཐའ་རྟེན་ནམ་ཡན་ལག་ལ་
 འཛིག་གིན་ཡོད་པ་རེད། འདི་སྒྲོན་དུ་མ་མོང་ཐབས་མེད་ཅིག་རེད། བྱི་ཕན་པའི་
 དབང་ལྔར་གྲགས་པ་འདི་ཙམ་ཞིག་གི་བསྐྱེད་རིམ་ཐམས་ཅད་སྒྲོབ་མ་སུ་ཡིན་ཡང་ཉན་
 རུང་བའི་སྒྲོན་དུ་བཤད་པ་རེད། འདིས་སྤང་བྱ་སྒྲོ་བྱར་གྱི་ཆོས་ངོ་མ་ལྔ་དག་ཅིང་ཐོབ་
 བྱ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྔ་རང་ངོ་འཕྲོད་དེ་མདོན་དུ་གྱུར་བའི་ཆ་ནས་རིག་པའི་དབང་ལྔ་ཞེས་

གོང་དུ་དབང་བཤད་ཀྱི་ནང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་རེད། འདིའི་ནང་གི་དང་པོ་རྣམ་རྒྱལ་
བུམ་པའི་ཆུ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྐབས་ལ་དེ་རྗེ་མི་བསྐྱོད་པའི་ཆུའི་དབང་དེ་སྤྱི་བོར་བསྐྱར་
རྒྱུ་རེད། སྒྲོ་ཆབ་སྤྱི་བོར་འཐོར་བའི་ཕུག་ལེན་ལྟར་དུ་ཡིན་ན་ཡང་། སྤྱི་བོར་བུམ་
ཆུ་ཏིག་ནས་ལྷེ་ཐོག་ཏུ་སྒྲུག་པ་བཞེས་ཆོག་རྒྱུ་ཅན་རེད། དེ་རི་ལྟར་རེད་ཟེར་ན།
སྒྲོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་སྤྱི་བུམ་པའི་རྣམ་པ་འོག་མིན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཞིང་ཁམས་སུ་རྟོགས་པ་
གང་ཞིག་ལ། ནང་རང་ཕྱུང་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་གཞུང་ཡས་ཁང་བཀོད་པ་ཆད་མེད་ཀྱི་
དབུས་ན། བརྟེན་པ་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དེ་ཡི་དམ་ལྷ་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོ་
རྟོགས་པའི་སྐྱེ་ལས་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་རྒྱན་བབ་པས་ལུས་ཐམས་ཅད་བདེ་
སྒྲོད་གི་བདུད་རྩིས་གང་ཞིང་། ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་དང་གི་འཆིང་བ་དག རྣམ་ཤེས་
ཀྱི་ཕུང་པོ་གནས་འགྱུར་ནས་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་དོན་ཅན་ཞིག་རེད།
དེ་བཞིན་དུ་རིམ་འབྱུང་གི་ངོ་བོ་དབུ་རྒྱན་གྱི་དབང་བསྐྱར་ནས་ང་རྒྱལ་གྱི་འཆིང་བ་དག
ཆོར་བའི་ཕུང་པོ་གནས་འགྱུར་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས། སྤྱང་མཐའི་ངོ་བོ་རྩོ་
རྗེའི་དབང་བསྐྱར་ནས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་འཆིང་བ་དག འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གནས་
འགྱུར་ཏེ་སོར་རྟོགས་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས། དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་རྩིལ་བུའི་
དབང་བསྐྱར་ནས་ཕྱག་དོག་གི་འཆིང་བ་དག ཕུང་ལྡའི་ནང་ནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་
གནས་འགྱུར་ནས་བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་། ལྷ་བ་དེ་རྣམ་དབང་རེད།
རྩོར་རྩིལ་སྒོལ་མ་སྒོལ་མའི་སྤྱི་བོར་དགྲོལ་རྒྱུ་དེ་རེད། ཁར་རྩང་ལུས་པ་ལྟར་དུ།
རྣམ་པ་སྤང་མཛད་མིང་གི་དབང་བསྐྱར་བ་རེད་འདི་བསྐྱར་ནས་གཏི་མུག་གིས་འཆིང་བ་
དག་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་གནས་འགྱུར་ནས་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་རུས་
པ་ཅན་རེད། འདི་མིང་དབང་ཡིན་པས་འདིས་དེ་སྒྲོན་དགྱིལ་འཁོར་དུ་ལྷགས་མ་སྒྲིང་

པ་ལ་གསང་མིང་གསར་དུ་འདོགས་པ་དང་ཞུགས་ཟིན་ལ་སྤར་གྱི་གསང་མིང་དཔར་
བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བསྐྱར་བ་རེད། འདི་དང་མཉམ་དུ་འདོད་ཡོན་མ་སྟོང་རྒྱ་དུ་རེལ་བའི་
ཆས་དབང་། དུར་ཁྱོད་ཀྱི་ཆས་དང་སྒྲན་རྒྱ་གཏོར་གསུམ་དག་གི་དབང་འབྱུང་པའི་
སྐབས་ཀྱང་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོས་བཅས་བུམ་པའི་དབང་དང་འབྲེལ་ནས་ཕྱི་
ཕན་པའི་དབང་ལྔ་དམ་ཇས་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཇས་དབང་དང་བཅས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་
མཆུག་དེམ་ཐག་ཏུ། བད་ལུས་པ་འཆུག་པའི་དབང་སྐྱའི་ཕྱག་རྒྱའི་དབང་དེ་འབྱུང་བ་
རེད། དེ་བྱུང་ན་སྟོབ་དཔོན་དང་མདུན་བསྐྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་སྤྲུགས་ཀ་ནས་རང་འབྲ་
གཉིས་པའི་ལྷ་ཆོགས་མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་མཆེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱོན་ནས། སྟོབ་
མ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ནུམ་པའི་ལྷ་གནས་སོ་སོར་ལ་ཐིམ་པའི་མོས་པ་བྱེད་དུས།
སྤང་སྟོང་ཕྱག་རྒྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྐྱའི་བྱིན་རྒྱབས་འཆུག། དེ་དང་རྗེས་འབྲེལ་ཅ་
སྤྲུགས་བསྐྱེད་རུང་གི་དབང་སྐྱིན་ཆོ། བདེ་སྟོང་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསུང་རྗོངས་འི་
ཆོས་སྒྲ་གསུང་གི་གསང་བ་ཆེན་པོའི་བྱིན་རྒྱབས་ཐོབ། མདོར་ན་ཕྱི་མཆོན་མ་རྟགས་
ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོས་བཅས་བུམ་པའི་དབང་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་བསྐྱར་རྒྱ་འདིས།
གཙོ་བོར་ལུས་རགས་པ་རིལ་བོར་འཛིན་པ་དང་ཕྱ་བ་ལུས་གནས་ཀྱི་ཅ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་
ནས་ལམ་བསྐྱེད་རིམ་སྟོམ་པ་ལ་དབང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་བཞིའི་ནང་གི་དགའ་བའི་ཡེ་
ཤེས་ལ་བརྟེན་པའི་འབྲས་བུ་སྤྱུལ་བའི་སྐྱ་ཐོབ་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་བྱས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་
རེད། འདིའི་སྐབས་ལ་བཤད་རྒྱ་མང་ཡང་རེ་ཞིག་འཛོག་རྒྱ་བྱེད་བཞག་ ཡང་མཆོམས་
འདིར། ལྷ་མ་དག་པོ་རྟ་ཁྱུང་གི་དབང་ཆོག་ལོ་རྒྱུས་སོང་བའི་མཐར་ཐེབས་པའི་གསུང་གི་འཕྲོས་དོན། དྲག་པོ་རྟ་ཁྱུང་འབར་
བ་འདི་རིག་འཛིན་ལྷ་མའི་སྐྱབ་སྟོར་ལ། ཕྱི་ནང་གསང་བ་ཡང་གསང་དྲག་པོའི་སྟོར་
དང་བཞི་རུ་བྱས་པའི་ནང་གི་འདི་ཡང་གསང་དྲག་པོ་སྟོན་ལས་ཀྱི་སྟོར་རེད། དེའི་ཕྱིར་

ན་འདི་ཕྱིན་ལས་མོ་ལ་གཞན་ལས་སྐྱར་བ་རེད། སྒྲུ་མ་དག་པོའི་སྒྲོར་འདི་ལ་གྲུ་དག་
དང་རྟ་ཁྱུང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བྱ་འདིའི་རོ་བོ་གྲུ་དག་པོ་དྲེ་རྩེ་གོ་ལོད་གཅིག་ལ་
འདུས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་ན། རོ་བོ་གཅིག་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་སྒྲུང་དགོས་དོན་ཅི་
རེད་ཟེར་ན། འདུལ་བའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རྒྱལ་པོ་པེ་རྟར་འདུལ་དུས་ཀྱི་ལོ་
རྒྱུས་དང་འབྲེལ་བ་གྲུར་དག་དང་། གདུག་པ་ལྷུ་འདུལ་དང་འབྲེལ་བ་རྟ་ཁྱུང་འབར་
བ། དམ་སྲི་འབྱུང་པོ་འདུལ་བ་དྲེ་རྩེ་གོ་ལོད་རང་སྒྲུང་བ་རེད། དྲེ་རྩེ་གོ་ལོད་ལྷ་
རྒྱུའི་མཚན་དེ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་ཐོགས་པ་རེད་ཟེར་ན། གྲོ་རྩེ་ལོ་གོ་རྟར་ཞེས་པའི་
སྐྱུགས་སྐྱད་ཟུར་ཆག་སོང་བ་དེ་སྒོ་ལོད་རེད་སོང་བ་རེད། གྲོ་ལོད་དམ་སྒོ་ལོད་ཀྱང་
ཟེར། འདིའི་དབང་ཁྱིགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལས་གོང་དུ་བྱུང་བ་ལྟར་དུ་རྟ་ཁྱུང་འབར་བའི་
སྐྱུབ་སྒྲོར་འདི། ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་སྤྱིང་དགུང་གངས་རེ་དུག་ལ་ཕེབས་སྐབས་སུ་
སྒྲོན་པའི་གཏེར་ཆོས། དགུང་སྐྱག་འཕྲང་སེལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས།
རང་རེའི་ཆོས་བརྒྱུད་འདིར་ཞུགས་མཁན་ཆོ་ལ་མཚན་ན། སྒྲོབ་དཔོན་བརྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་
སྐྱུང་གཉིན་པོ། རྟེན་འབྲེལ་དགེ་བའི་སྤྲེའ་འབྲེལ་ཟབ་མའི་ཆོས་ཁྱུང་པར་ཅན་རེད།
ཡིན་ན་ཡང་། འདིའི་ལྷ་སྐྱུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འདི་དེའི་གོང་དམ་དེའི་ཡན་ཆད་ལ་མེད་པ་
ཞིག་ཀྱང་མ་རེད། བོད་དུ་ཆོས་རྟེན་འཇུགས་པའི་ཐོག་མར་བསམ་ཡས་མི་འགྱུར་
ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་དུས། རྟེན་མོ་མིས་བཙུགས་པ་དེ་
མཚན་མོར་ལྷ་འདྲེས་བཞིགས་ཤིང་བཙུག་རྩུ་མ་སྟེར་བར་སྒྲུང་སྤྱིང་ཆ་ལང་གདབ་པ་ལྟར་
བྱས་ཏེ་འབྲུགས་པའི་སྐབས་སུ། སྤྲེ་བརྒྱུད་སྤྱི་དང་ཁྱུང་པར་དུ་སྒྲོན་པ་ལྷུ་ཟེར་རྒྱུའི་
འཛིན་ཤེས་ལ་བཏང་མི་ཤེས་པ། དེགས་པ་སྤྲེ་བརྒྱུད་པོའི་ནང་ནས་ལྷུ་ཡིད་དམ་ལ་
ཐོགས་པ་ཆེས་དཀའ་རབས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་རེད། སྒྲོན་མར་ཞུ་རྒྱུ་པ་ལོའི་སྤྱིང་སེ་

ཤིང་གི་ཡུང་པོར་གནས་པའི་ལྷ་དེས་བོད་ཀྱི་ལྷ་འདྲེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་ནས་མཐའ་མར་
བསམ་ཡས་བཞེངས་མ་ཐུབ་པའི་སྐབས་སུ། སྒོན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དུས་ལ་བབ་ཡོང་
དུས། རྣམ་པའི་སྤང་རྩལ་ལ་མཁན་ཆེན་བོ་རྟེན་ལུང་དོན་བཞིན་རྩལ་པོ་ཁྱི་སྤོང་
ལྷེ་འཕེན་གྱིས་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བོད་དུ་གདན་དྲངས་ནས། བོད་ཀྱི་ལྷ་འདྲེ་གདུག་
པ་ཅན་ཐམས་ཅད་བཏུལ་ཏེ་བཀའ་བསྒྲོམ་དམ་འོག་ལ་བཞག་མཛད་ནས། སྤར་མེད་
ཆོས་ཆོག་གས་ཀྱི་ཡུལ་དབུས་འདིར་ཆོས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་བ་རེད། འདི་ཆེ་
མཆོག་སྐྱབ་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་གི་པར་དབང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྩ་མགིན་རོལ་བའི་
ཆོས་སྐལ་ཞིག་རེད། སྤོང་ཆེན་སྤིང་ཐོག་གི་སྐབས་ལ། དག་མཐིང་དག་དམར་
གཉིས་འབྱུང་བའི་ནང་གི་དག་མཐིང་དེ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཁོངས་དང་། དག་དམར་དེ་
རྩ་བུ་དང་སྐྱགས་ནས་གསུངས་པ་རེད། ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་སྤིང་གི་མཆོན་ལ་
པར་དབང་ཆེན་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ལུང་བྱང་གི་ནང་ན་ཐེ་བོང་ལ་རྩ་མགིན་གྱི་ཐུགས་
སྒོག་གི་ཡི་གེ་བྱ་ཡིས་མཆོན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ། ཁོང་རྩ་མགིན་གྲུབ་པའི་
དཔའ་བོ་རེད། དེས་ཀྱང་ཆོས་སྐལ་འདི་ཐུན་མིན་བརྒྱུད་པའི་ཐབས་བྱུང་བྱུང་པར་ཅན་དུ་
གྲུབ་ཡོད། དེས་ན་རྩ་བའི་ལྷ་དེ་གྲུ་དག་ རྩ་མགིན་རིགས་བདག་ བྱ་བྱུང་རྣམ་
པར་རྩལ་བའི་རྩལ་མཆོན་ནས་གཙུག་རྒྱུ་ལྷ་བྱ་བྱེད་ཆོག་རྒྱུ་དང་། ཡང་འདི་བསྐྱབ་
བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ཡོང་ན། རྩ་མགིན་དང་དོ་རྩེ་བྱུང་ཆེན་གཉིས་ཀ་བསྐྱབ་
བྱའི་ལྷ་ཡིན་ན། གྲུ་རུ་སྐྱབ་བྱེད་རིག་འཛིན་གྱི་རྩལ་དུ་བྱས་པ་ནི། སྐྱབ་བྱེད་
བསྐྱབ་བྱའི་རོ་བོར་སོན་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་སྐྱབ་པ་པོའི་རྣམ་པར་བཞེངས་པ་
སོགས་ཁ་པར་སྒྲོར་རྒྱུར་སྒྲོར་གང་བྱས་ན་དོན་དུ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཐམི་དད་པར་སྐྱབ་
པར་བྱ་བ་རེད། ཡང་དཔེ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བཤད་རྒྱུ་ཡིན་ན། བསྐྱབ་བྱའི་ལྷ་སྐྱ

དེ་ཉི་མའི་ཆ་ཟེར་ལྟ་བུ་དང་སྐྱབ་པ་པོ་ནོར་བུ་མེ་ཤེལ་བཞིན་ཡིན་ན། བཅས་མཁའ་ཉི་མ་
དང་ནོར་བུ་མེ་ཤེལ་གཉིས་འདྲ་འདྲའི་བསྐྱབ་བུ་དང་སྐྱབ་པོ་གཉིས་ཀམས་གང་སྐྱབ་ན་ཉི་
ཟེར་གྱི་ཆ་བྲོད་མེ་ཤེལ་གྱིས་སྐྱབ་ནས་མེ་བསྐྱབས་པ་ལྟར་དུ། སྤིན་ལས་དྲག་པོའི་
ལས་སྒྱུར་བསྐྱབས་ནས་ནལ་འབྱོར་དམ་ཆོས་བྱང་རྩལ་སྐྱབ་པའི་བགེགས་དང་བར་ཆད།
བསྐྱན་ལ་འཆོ་བའི་དམ་སྤྱི་ལྟ་གདོན་གྱི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས། ས་གཞིའི་སྤྱ་བ་
སྐྱམ་པོ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་བྱས་ཏེ་དམིགས་མེད་དུ་སྐྱུངས་པའི་དགོས་དོན་ཅན་རེད། དེ་
ཡིན་ན། འདི་གཞན་ལས་ལྷག་པའི་སྤིན་ལས་ཟབ་མའི་ལས་སྒྱུར་ནོར་བུ་ཁྱུང་བྱུང་
འཕགས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པ་གོང་དུ་བཤད་པས་ཀྱང་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན། རེད་དེ་ཆོས་
ཁྱུང་འཕགས་ཡིན་ན་ཡང་གང་ཟག་གིས་རྩལ་བཞིན་དུ་འབད་པས་མ་སྐྱབ་ན་གཙུབ་ཤིང་
ཡོད་ཀྱང་དེ་ཉིད་མ་གཙུབ་པ་ལས་མེ་མི་འབྱུང་བ་ལྟར། བར་བསམ་གཏན་དང་
རིགས་སྤྱགས་ཀྱི་མེ་ཡིས་སྤྱིའི་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་གདོན་བགེགས་གཞེལ་སྤུང་བྱ་སྤྱོད་པར་
བྱེད་པ་ལ། མེ་ཡི་མཐུ་ཡང་སྒྲོབས་ཆེ་དགོས་པ་ཡིན་དུས། དབང་ཐོབ་པ་སྒྲོན་དུ་
སོང་པའི་ལྷ་སྤྱགས་ལས་རུང་གི་བྲོད་ཆད་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པ་མཛོད་རྒྱུའི་དགོས་མཁོ་ལ་
ཉི་བརྒྱད་ཐུན་མིན་གྱི་དབང་མཆོག་ཕྱག་བཞེས་བཞིན་དུ་འབུལ་གྱིན་ཡོད་པ་རེད།
བདག་དེ་རྗེ་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་སྒྲོམ་པའི་སྐྱབ་འོས་ཀྱི་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་སྒྲོན་དུ་སོང་ནས་ད་བྱེད་
རང་སྒྲོབ་མ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་སྤྲེལ་དུ་གྱུར་བའི་མཐུལ་ཕྱག་བཞེས་བཞིན་དུ་ཕུལ་མཛོད།
ཡང་མཚམས་འདིར། བ་མོ་བདག་དང་མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་རྣམས། །སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ཡན་ལག་བདུན་པ་
སོགས་རྗེས་སྒྲོམ་བྱས་མཐའ། འདིའི་བྲམ་མ་དྲག་པོ་ཏྲ་ཁྱུང་འབར་བའི་སྐྱབ་གཞུང་གི་སྐྱབས་སུ་འཆི་
སྤྱད་ཆོས་སྐྱར་སྐྱོང་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན། བར་དོར་ལོངས་སྐྱར་སྐྱོང་
བྱེད་ཀུན་སྤྱང་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན། སྐྱེ་བ་སྤུལ་སྐྱར་སྐྱོང་བྱེད་ལྷའི་ཕྱག་རྒྱ་ཕྱ་རགས་ཀྱི་

ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྐྱབ་པའི་ཉིང་འཛིན་རྣམ་གསུམ་ཆོང་བར་
བྱས་ནས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད་མོད། འོན་ཀྱང་བླ་མེད་ཐུན་མོང་ལྟ་རིམ་གྱིས་སྒོམ་
རྒྱ་ཞིག་མ་རེད། འདི་སྟོང་ཆེན་ཀ་དག་གི་ངོ་བོའི་བཞུགས་ཚུལ་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་དེའི་
རང་མདངས་སམ་གསལ་ཆ་དེ་ཉིད་དྲངས་བའི་མཆོ་ལ་གཟའ་སྐར་རང་ལྷགས་གྱིས་
འཆར་བ་ལྟར་དུ་ཉེན་དང་བཞེན་པའི་འཁོར་ལོ་རྩོགས་པའི་སྒོམ་ཚུལ་རེད། དེའི་དབང་
གིས། འདིར་དབང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་ཨ་ཉིའི་མན་ངག་གི་རང་སྐད་ཐུན་མིན།
ཀ་དག་སྟོང་ཉིད་ཆེན་པོའི་རང་ལས་ལྷན་གྲུབ་འོད་གསལ་གྱི་རང་མདངས་བྲག་འཕྲང་བླ་
མ་དྲག་པོའི་དགྱིལ་འཁོར་སྟོང་བཅུད་དང་བཅས་པ་གསལ་བཟབ་པ་ཡིན་ན། རང་
ཉིད་འཇིགས་བྱེད་པ་རྒྱ་ཏེ་རུ་ཀར་གསལ་བཟབ་དུས་བསྐྱེད་རིམ་རང་ག་བ་མ་ཡིན་པ།
ཐུགས་རྗེས་སེམས་ཅན་ལ་བྱུང་བའི་སྐྱེ་མདོག་དམར་པོ། ཆོས་དབྱིངས་ཐིག་ལེ་ཉག་
གཅིག་གི་རང་མདངས་དབུ་གཙུག་རྟ་ཞལ་དང་བཅས་པའི་དབང་དང་དྲག་པོའི་ཞལ་
གཉིས་ཅན་ཞིག་ དུས་གསུམ་གཟིགས་པའི་སྒྱུན་གསུམ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
ཡེ་ཤེས་གྱི་རལ་བ་བྱེད་དུ་བརྗེས་བ། དེའི་ཐོག་ནས་མཆེ་བ་གཅིགས་པ་གསུངས་ཡོད་
པས། སྐྱེ་མི་རྩ་གཙོད་གྱི་མཆེ་བ་བཙོགས་པ། རྒྱན་དང་ཆ་ལུགས་སྐྱེ་ཆས་སོགས་
གྱི་དག་དྲན་དང་། འདིའི་ཕྱག་གི་རྩི་རྩེ་དེ་གསེར་རྩོམ་ཅེ་ལྟར་བྱས་ནས་བཤད་ས་ཡོད་
རེད། ཡིན་ན་ཡང་གུ་དྲག་གི་སྐབས་མ་གཏོགས་རྟ་བྱུང་ལ་གནམ་ལྷགས་རྩི་རྩེ་ཅེ་
དགུ་རུ་གཤེད་བ་ཞིག་ལ་སྒོམ་ན་འགྲིགས་ཡོད་རེད། བསྐལ་བའི་མེ་དཔུང་འབར་
བའི་སྟོང་ན་བཞུགས་པ་འདིའི་རྩི་རྩེ་མེའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་རང་ཉིད་གྱི་སྒོ་གསུམ་རུས་
སྟོབས་ལྷག་པར་འབར་བ་བྱེད་རྒྱུའི་སྒོས་ཆོས་དང་ལྡན་པ་རེད། དུག་སྐྱུལ་བཅུ་
གཉིས་ཞབས་མནན་དུ་བྱས་པ་དེ། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཁྱོ་བོས་མ་རིག་གཏི་ལྷག་ལས་

གྲུང་པའི་སྤྱ་གདོན་དག་ནམ་ཡང་ལྡང་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་བྱས་པས་ན། ལུས་
ལྷོག་འཁོར་བའི་གཞི་རྩ་ཆོད་པ། དེ་ལྟ་བུའི་དག་ཞལ་དང་བཅས་པའི་སྤྱ་གསལ་དུས།
གོང་དུ་གནས་གསུམ་ཡིག་འབྲུ་གསུམ་གྱིས་མཚན་པ་གསུངས་འདུག་པས་ཡིག་འབྲུ་
གསུམ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་མ་དང་ལྷག་ལྷ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་ཀྱང་འོད་
ཟེར་འཕྲོས་པས། ཕྱོགས་བཅུའི་རྩ་གསུམ་རྒྱལ་བ་རབ་འབྱམས་དང་བྱུང་པར་དུ་
མངའ་ཡབ་པར་འོད་སྤྲིང་ནས། མ་རྩ་གྲུ་པར་ཐོད་ཐེང་རྩལ་གྱི་ཐུགས་རྒྱུད་སྤྱལ་བ་
དང་བཅས་ཏེ། སྒྲ་མ་དག་པོ་རྩ་བུ་འབར་བའི་སྤྱར་བཞེངས་ནས་ལྷ་ཚོགས་འཁོར་
དང་བཅས་པ་རང་གི་སྒྲོ་གསུམ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་ཐིམ་སྟེ་དེ་ཉིད་བརྟན་པར་བྱས་པའི་
མོས་པ་ཅན་ཞིག་རེད། འདིའི་དམིགས་པ་འདི་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་བོ་ཆོད་། ཕྱག་རྒྱ་
བཞི་གང་རེད་ཟེར་ན། ཆོས་དང་དམ་ཚིག་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་བོ་རེད།
དེ་ཡིན་ན་གནས་གསུམ་རྩི་རྩི་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་གསུམ་གསལ་བ་དེ་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་།
ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱམས་དང་རྩ་ཡབ་པར་འོད་སྤྲིང་སོགས་ན་བཞུགས་པའི་
ལྷ་ཚོགས་སྤྱན་དྲངས་པའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན། ཐུགས་
རྒྱུད་སྤྱལ་བའི་འོད་ཟེར་འཕྲོས་དེ་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། བདག་ཉིད་ལྷའི་རྣམ་པར་གསལ་
བ་དེ་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་པས་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ལྟན་གྱི་སྒྲོན་ནས།
རྣམ་པ་གསལ་བ། རྣམ་དག་བྲན་པ། ལ་སོགས་པའི་དག་བྲན་དང་བཅས་པ་བྱེད་
རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེ་བ་རེད། མཚམས་འདིར་སྒྲ་མ་དག་པོ་རྩ་བུ་འབར་བའི་དབང་དང་། རྩི་རྩི་སེམས་དཔའ་ལ་རྟེན་པའི་སྤྱ་

མའི་རྣལ་འབྱོར་མཛོད་དག་འི་ཞིང་སྤྱོད་དང་རྩི་སྤྱུ་འབྲེལ་བའི་དབང་སོགས་མཐའ་རྟེན་དང་བཅས་པ་གནང་ནས་མཛུགས་གྲོལ།

ཉིན་བཞི་པའི་དབང་དོན་ཟབ་བྲིད།

དེ་ནི། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོད་པ་ཡི་དམ་བཤེད་བརྒྱུད་རིག་འཛིན་སྐྱེས་སྐྱེས་དྲག་པོ་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་སོགས་རེད། འདིའི་ལོ་རྒྱུས་དབང་
ཆོག་སོགས་མོང་མཐར་གྱི་འཕྲོས་དོན། དེའི་ཡན་ཆད་ལོ་རྒྱུས་དང་བཅས་པ་གསུངས་འདུག གོང་
དུ་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཆོག་གིས་ཀྱི་ནང་ནས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་
སྐྱེས་མེ་ཅན་གྱིས་གདུལ་བུའི་ཁམས་དབང་བསམ་པའི་རྗེས་འགྲོའི་ཆོས་འཁོར་བསམ་
གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བསྐྱོར་བ་གསུངས་འདུག དེ་ཡིན་ན་ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་གསུམ་གཙོ་
བོར་བྱས་པའི་ཆོས་འཁོར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བསྐྱོར་བ་རེད། ཡོངས་ལ་གྲགས་པ་
བཞིན་དུ་ཡུལ་ལྷ་རྩེ་སྤྱི་བྱང་སྤྱི་བྱང་པ་རི་དྲགས་ཅན་གྱི་ནགས་ན་བཀའ་དང་པོ་བདེན་
བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དང་། ཡུལ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ནས་བར་བ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་
འཁོར། ཡུལ་པར་ཅན་ལ་སོགས་པ་ན་བཀའ་མཐའ་མ་ངེས་དོན་གྱི་ཆོས་འཁོར་
གསུམ་པོ་བསྐྱོར་བར་མ་ཟད་ཡུལ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ནས་ལྷ་མིར་དགེ་བཅུའི་ཆོས་འཁོར་
བསྐྱོར་བ་དང་། ཡུལ་མ་ལྷ་རྩེ་ནས་རང་རྒྱལ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་
བསྐྱོར་བ་ལ་སོཾ་པ། གང་གསུང་བུ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཚད་མེད་པ་ཞིག གསུང་
ཡུལ་གནས་ཀྱི་ཐད་ནས་དང་གསུང་བ་པོ་སྐྱའི་རྣམ་པའི་ཐད་ནས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་
པར་གསུངས་བ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་གསུང་བའི་དོན་གྱི་ཐད་ནས་ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་
གསུམ་གྱི་ནང་ལ་མ་འདུས་པ་མེད། དེ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཐོག་པ་གཉིས་སུ་འདུས་
གསུངས་ཡོད་པ་འདི་ཁྱབ་ཆེ་བའི་དགོས་དོན་སྐྱབས་ཀྱི་འཆད་བྱ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་
དགོས་པས། དཔེར་ན། ཐོག་ཆེན་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཐོག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་
རེད། འདི་ལ་ཞིབ་ཆ་བྱས་ན་དང་པོ་སྐྱེན་ཁྱད་གཉིས་ཕྱེ། སྐྱེན་མོང་པ་ལྷ་མི་ཉན་

རང་གི་ཐོག་པ་དང་བྱུང་པར་བ་ཐོག་པ་ཆེན་པོར་ངེས་པའི་སྐྱེད་ནས། དེ་ལ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སུ་བྱེས་ཏེ་དབུ་སེམས་ཀྱི་དགོངས་པའི་རྣམ་བཞག་ཅན་གྱི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐོག་པ། སྤྲགས་བྱིན་དང་གི་རྒྱུད་གཞུང་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་འབྲས་བུ་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་ཐོག་པ་གསུངས་པ་རེད། དེ་ཡིན་ན་ཐོག་པ་རིམ་དགུ་ལ་བྱེས་པའི་ནང་གི་ལྷ་མི་དང་ཉན་རང་གི་ཐོག་པ་གང་ཞིག་ཆོས་འཁོར་རིམ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུས་ཟེར་མ་ཐག་ལ་ཐོག་ཆེན་རྒྱ་ཡི་ཐོག་པ་མིན་ན། གང་ཡིན་སྟུང་ན། སྦྱར་ན་ཐོག་པ་ཞེས་པ་འདི། ཡ་ནའི་སྤྱོད་ལས་བྱུངས་ཡོད་དུས་ཐོག་པ་འམ་བཞེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་གོ་དོན་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། ལམ་གང་ནས་གང་དུ་བགོད་པར་བྱ་བའི་ཆ་ནས་ཐོག་པ་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་མོད། དོན་ལ་ཆོས་མི་འདྲ་བའི་རིམ་པ་དགུ་ཞིག་ཁ་ཁ་རུ་ཡོད་པ་མ་རེད། སྐམ་ཐེམ་གྱི་རིམ་པ་མི་འདྲ་ན་ཡང་དོན་ཐམས་ཅད་སྐམ་ཡིན་པར་འདྲ་བ་ལྟར་རེད། མཐར་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱུ་སུ་བྱོགས་པ་ལ་ས་གཞིའི་རྒྱ་ཁྲུང་ཆེ་རྒྱུང་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཚོར་འབབ་པ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་དགོས་པས། མངོན་མཐོ་སྤྱོད་བྱེད་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ལ། ཐར་བ་སྤྱོད་པ་ལ་ལྷ་དང་མིའི་རྟེན་བཟང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་སྤྱོད་བུ་རྒྱུང་དུའི་ལམ་དང་། འཁོར་བ་ལས་ཐར་བའི་ཉན་རང་སྤྱོད་བུ་འབྲིང་གི་ལམ་དེ་ཡང་ཐུན་མིན་གྱི་ལམ་སྤྲགས་སུ་གྱུར་པས་ན་ཐུན་མོང་གི་ལམ་ཞེས་གསུངས་པ་རེད། རྣམ་མཁྱེན་སངས་རྒྱུ་སྤོབ་པ་ལ་དེ་དག་གི་རང་འབྲས་མཐར་བྱིན་ནས་ཐོག་ཆེན་ལ་འཇུག་དགོས་པས་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཁོངས་སུ་བསྟར་རུང་ཞིང་འདུས་པ་ཞིག་ཡིན། ཉན་རང་གི་ཐོག་པས་ཐར་བའི་ཆ་ཤས་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ཡང་རྣམ་གོལ་གྱི་ལམ་འབྲས་རྫོགས་པར་མ་བསྟན་པས། དེ་ཉིད་རྫོགས་པར་བསྟན་པའི་ཐོག་ཆེན་ལ་ད་གཟོད་འཇུག་དགོས་པ་རེད།

དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་ཆེན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། སྤྲགས་ཕྱི་རྒྱུད་གསུམ་པོའི་སྐབས་ནས་
མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་བསྟན་ཡོད་ཀྱང་བཤོད་བྱེད་གྱི་ལམ་བུ་འདྲ་པར་བ་ཆ་
ཚང་མ་བསྟན་ལ་སྤྲགས་སྒྲ་མེད་གྱིས་དེ་དག་ཆ་ཚང་བསྟན་པས། འོག་མའི་ལམ་
འབྲས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གོང་མ་ལ་ཚང་ཞིང་གོང་མའི་ཐུན་མིན་གྱི་བྱེད་ཆོས་འོག་མ་
ལ་མེད་པ་དེ་ལྟར་དུ། བྱང་རྒྱུད་ཡོག་རྣམ་གསུམ་བསྐྱེད་དང་རྫོགས་དང་རྫོགས་པ་
ཆེན་པོ་གསུམ་ལ། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་དང་རྣལ་འབྱོར་མཆོག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་རིམ་
གྱིས་ཐུས་ནས། འོག་མ་གོང་མར་འདུས་ཤིང་གོང་མས་འོག་མ་ལ་ཁྱབ་པའི་རྒྱ་
མཚན་དེས། ཐེག་རིམ་དགུ་རུ་དབྱེ་རུང་ཞིང་ཐེག་པ་གཅིག་གི་འབྲས་བུ་གནས་པའི་
དབྱེ་བསྐྱུས་གནད་གཅིག་ལ་འབབ་ལུགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ངེས་དགོས། དེ་ལྟར་ན།
རྒྱ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་སྤྲགས་ཕྱི་བ་གསུམ་དང་བཅས་པ་དེ་རིང་ལམ་དང་།
སྤྲགས་སྒྲ་མེད་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ཉེ་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་ཞོར་ལ།
བྱང་བའི་ཐབས་དང་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་གི་གོ་དོན་ཡང་རང་ལུགས་ཀྱིས་རྙེད་ཡོང་།
དེ་ཡིན་ན། ཐེག་པ་འདི་ཐེག་པ་འོག་མ་ལས་ཇི་ལྟར་བྱེད་པར་འཕགས་ཚུལ་ནི།
ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གྱིས་འཕགས་ལ་འདིའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གངས་ལྷ་ཡི་སྒོ་ནས་ཀྱང་དོན་
གྱི་བྱེད་པར་འབྱེད་ཡོད། དེ་ནི། གསང་སྤྲགས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུངས་བ་དང་གཅིག་
ཐབས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུངས་པ་དང་གཉིས། རྗེ་རྗེ་ཐེག་པ་གསུངས་པ་དང་གསུམ།
འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་གསུངས་པ་དང་བཞི། དེའི་སྟངས་ལ་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་
ཐེག་པ་དང་ལྷ་རེད། དེའི་ནང་ནས་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ།
གབ་སྐྱས་ཀྱི་གསང་བ་དེ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་བྱེད་པར་འཕགས་པའི་སྤྲགས་གསུངས་བ་
འདྲ་ཞིག་རེད། ཡེ་གསང་ཐབས་ཀྱིས་སྦྱོད་པའི་གབ་པ་དང་འོག་མ་ལ་ཇི་བཞིན་དུ་མ་

གསུངས་པའི་སྤྲུལ་པའི་གསང་བ་དེ། ཡེ་ཤེས་བདེ་སྐྱུར་དུ་སྐྱོབ་པའི་སྐྱུབ་བྱེད་ཐབས་
ཀྱི་མཆོག་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་པ་དང་། འབྲུག་སྤྱི་བ་ཡིན་པས་སྤྲུགས་གསུངས་པ་རེད།
དེ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐོག་པ་རེད། ཐབས་ཀྱི་ཐོག་པ་གསུངས་ན། ཐབས་ཀྱི་ཐབས་
ནས་ཐབས་ཆེ། ཐབས་སྤྱི། ཐབས་མང་། ཐབས་སྐྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན།
དེ་ཡིན་ན་ཐབས་ཆེ་སྟེ། འདིའི་ལམ་གནད་དང་ལྡན་མོང་ན་ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་གི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོགས་ཆེན་ཆོགས་པའི་རྒྱ་རུ་འབྱུར་བྱབ་རྒྱ། ཐབས་སྤྱི་སྟེ།
དཀའ་ཐུབ་དཀའ་པོས་དུས་རིང་ལ་གཟིར་མི་དགོས་པར། ཐབས་མང་སྟེ། ཉོན་
མོངས་གཉིན་པོས་ནོན་མི་ནོན་བྱེད་མི་དགོས་པར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་གྲོལ་བའི་ཐངས་
མང་པོ་ཡོད་པ་ཡིན། ཐབས་སྐྱུར་བ་ཡང་ཡིན། ཐོག་མེད་ཀྱི་དུས་ནས་གོམས་
པའི་སྤྱོས་པའི་བག་ཆགས་བསྐྱོག་རྒྱ་ལ་སྐྱུར་བ་ཡིན། ཆོ་འདིའི་ཐོག་ནས་སངས་རྒྱས་
ཏེ་རྣམ་སྒྲིབ་ངན་པ་ལས་བསྐྱོག་པས་ན་སྐྱུར་བ་ཡིན། དེ་དང་ཆབ་གཅིག་བསོད་
ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་ཆོགས་པ་ཡིན་པས་ན་དེ་ཡང་སྐྱུར་བ་རེད། རྩོ་
རྩེའི་ཐོག་པ་གསུངས་ན། རྩོ་རྩེ་དེ་མི་འབྱུར་མི་ཤིགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཞིག་རེད།
ཀུན་རྩོབ་སྐྱུ་མའི་ཆོས་ལ་སྤང་དོར་དུ་སྐྱོད་པ་མི་གནས། དོན་དམ་རྩོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་རང་
བཞིན་དུ་མི་བྱེད་པར་སྐྱོར་བས་ན་རྩོ་རྩེའི་ཐོག་པ་གསུངས་པ་རེད། ད་ནི་འབྲས་བུའི་
ཐོག་པ་རེད། འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱ་ཞིག་གཞན་ནས་འཛོལ་མི་དགོས་པར་གཞི་ཉིད་འབྲས་
བུའི་ངོ་བོར་གནས་པས། འབྲས་བུ་ད་ལྟ་ནས་ལམ་དུ་བྱེད་ཆོག་པས་འབྲས་བུའི་ཐོག་
པ་གསུངས། རྩེས་མ་དེ་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་ཐོག་པ་རེད། མི་མཉམ་པ་ནི་
སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་རེད། འབྲས་བུ་ལམ་བྱེད་གསང་སྤྲུགས་འཛིན་
པའི་གང་ཟག་ནི་དེ་དག་དང་དགོངས་སྐྱོད་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ན་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་

པའི་ཐེག་པ་གསུངས་བ་རེད། ད་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་འཕགས་ཆོས་དང་
ལྷན་པའི་སྒྲུབས་ཀྱིས། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་རྒྱབ་ནས་འཆར་བ་ཞིག་དང་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་
མདུན་ནས་འཆར་བ་ཞིག་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཁོང་ནས་འཆར་བ་ཞིག་གི་གསུམ་
ཡོད། དེའི་ནང་ནས་འདི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཁོང་ནས་འཆར་བ་རེད། དེ་ཡིན་ན།
ཁྱད་པར་དེ་ལྷན་གྱི་སྒྲུགས་སྒྲུ་མེད་ཡིན་ན། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་རིམ་དང་གཅིག་
ཆར་དུ་འཇུག་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་བསྐྱེད་ཚྲོགས་ཚྲོགས་ཆེན་གསུམ་དུ་གྲགས་པ།
དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་ལ་སྒྲུང་སྲིད་ཡེ་སངས་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་དུ་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་དེ་
དང་ཚུལ་མཐུན་པའི་སྒྲོམ་སྒྱུད་གཉིས་ཀ་དབང་དང་དགྱིལ་འཁོར་སོགས་ཀྱང་དོན་གཅིག་
ལ་གནད་འདུས་པ། སྒྲུང་བ་ལྟར་སྒྱུབ། ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་སུ་བསྒྱུབས་ནས་
བསྐྱེད་ཚྲོགས་གང་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲོམ་ཞུགས་ན་ཡང་། ལྟ་སྒྱུད་རོལ་རྟགས་གསུམ་
གསུངས་བ་རེད། ལྟ་སྒྱུད་རོལ་རྟགས་གསུམ་གསུངས་ན། ལྟ་བས་ཐག་གཅོད་
སྒྲོམ་པས་ལ་དོར། དེ་རྩི་རོལ་བའི་རྟགས་ལ་གནས་པའི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་ཀྱི་
གདིང་གིས་ས་བཟུང་ནས་དེའི་གྲུབ་མཐའ་དེ་ལས་མི་འདའ་བ་རེད།
འདི་ནས་རྡོར་སེམས་སྤིང་གི་མེ་ལོང་གི་ནང་རྒྱུད་སྡེ་གསུམ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་དང་
རྒྱུར་བའི་ལུང་བྲངས་པའི་དེ་མ་ཐག་ལ། མ་རྒྱུ་ཡོག་ནི་སྒྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་གཞི་ལམ་
འབྲས་བུའི་དོན་ཐམས་ཅད་སྟོན་པའི་ཐེག་པའི་ཕྱི་མོ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུངས། དེ་གསུངས་
པའི་གོ་དོན། རྩི་ཆེན་ཨ་ཏི་ཡོག་ལ་གསུམ་གསུམ་དགུ་རུ་སྒྲེ་བའམ་ཡང་ན་མདོ་རྒྱ་
སེམས་གསུམ་ལ་སྤེས་སོང་ན། ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བ་གྲོང་ཆེན་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་
དུ། བསྐྱེད་ཚྲོགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་སུ་རང་སྒྲུང་བའི་དགྱིལ་
འཁོར་བསྟན་པ་སྤྱི་རྒྱུད་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་ཚྲོགས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་སེམས་ཉིད་ཡོ་

ནས་སངས་རྒྱུས་པའི་རང་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་སེམས་གྲོང་གི་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད། ཡེ་
ཤེས་རང་སྣང་བའི་རོ་བོ་སངས་རྒྱུས་པའི་རང་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་མན་ངག་སྡེའི་རྒྱུད་
རྣམས་ཀྱི་ནང་གི། འདི་དང་པོ་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་སུ་མེད་པ་སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་སུ་
རང་སྣང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྟན་པ་མ་རྒྱུ་ཨ་ཏི་ལྟར་དུ་བཀྲལ་བའི་སྤྱི་རྒྱུད་ལ་བཞག་
ཡོད་པ་རེད། རྫོགས་ཆེན་གྲོང་ཆེན་སྒྲིབ་ཐོག་གི་ཡི་དམ་དྲག་པོ་དཔལ་ཆེན་འདུས་
པའི་སྐྱབ་ཆེན་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་སྤྱི་བྱེད་དབང་གི་རིམ་པ་གསུངས་པ་
དང་སྦྱར་ན། འབྲེལ་བ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། འདི་རྒྱུད་སྡེ་དང་སྐྱབ་སྡེ་གཉིས་སུ་
ཕྱེས་པའི་ནང་གི་ཕྱི་མ་ལྟར་དུ་གསུངས་རྒྱུ་འདི་ཡང་། གཙོ་ཆེ་བའི་ཆ་ནས་གསུངས་
པ་རེད། སྐྱབ་དཔོན་པལ་ཀ་རའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཡོང་དུས་བདེ་གཤེགས་སྐྱབ་པ་
བཀའ་བརྒྱུད་འདི་རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་གསུམ་ལ་གསུངས་པའི་མན་ངག་གི་སྐབས་དེར།
ཕྱི་བཤད་ཐབས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་མན་ངག་གསང་སྟགས་ལུང་གི་བང་མཛོད་དང་།
གསང་སྟགས་བཀའ་ཡི་ཐར་མ། དེའི་སྟངས་ལ་གསང་སྟགས་བཀའ་ཡི་ལྟུ་མིག་དང་
རྣམ་པ་གསུམ། ད་རུང་ཀ་མགོ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་རེད། གསང་སྟགས་ལུང་
གི་བཀའ་མགོ་དང་སྐྱབ་པ་ལུང་གི་ཀ་མགོ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཕྱིའི་སྟོམ་ལྷ་བོ་དེས་ཁོག་
ཕུབ་དུས། རྒྱུད་ཀྱི་ཆིངས་ལྷ། ལུང་གི་སྡེ་བས་ལྷ། དག་ལྟོས་ནས་སྐྱབ་ཐབས་
ཀྱི་སྒྲོར་ལུགས་རྣམ་པ་ལྷ་དང་སྦྱར་ཡོང་དུས། རྒྱུད་སྡེ་དང་སྐྱབ་སྡེ་མ་འབྲེལ་བཞིག་
དང་། རྒྱུད་སྡེས་སྐྱབ་སྡེ་ལ་མ་བྱུང་པ་ཞིག་མེད། དེའི་ཐད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་འདིའི་
གོང་མ་རྣམ་པའི་གསུང་སྒྲོས་དང་བསྟན་ན། རྒྱུད་སྐྱབ་ཐབས་དང་འབྲེལ། སྐྱབ་
ཐབས་མན་ངག་དང་འབྲེལ། མན་ངག་ཆོག་ཁྲིགས་དང་འབྲེལ། ཆོག་ཁྲིགས་
ཕྱག་བཞེས་དང་འབྲེལ། ཕྱག་བཞེས་ཕྱིན་སྐྱབ་དང་འབྲེལ་བ་གསུངས་ཡོད་པ་རེད།

ཕྱི་བཤའ་ཐབས་གསལ་བྱེད་གྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས། བད་སྐྱེ་ཐབས་གསལ་བྱེད་
གྱི་མན་ངག་འདི། ཟུག་པ་ཙུ་བ་ལྟ་བུ། འབྲིལ་བ་སྟོང་བོ་ལྟ་བུ། ཁྲིམ་པ་ཡལ་
ག་ལྟ་བུ། གསལ་བ་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ། སྒྲིན་པ་འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་དང་། འབྲས་བུ་
བཅུད་གྱི་དྲངས་མ་ལྟ་བུ་སོགས་ལ་དཔེ་བཞག་ནས། བདེ་གཤེགས་རྒྱལ་བ་ཞི་ཁྲོའི་
བཅུད་དེའི་བྱུང་བ་དང་། གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལྷ་སྐྱབ་པས་ཙུ་བ་དང་ཡན་
ལག་ལྷ་བསྐྱབ་ཚུལ་བསྟན་པར་མ་ཟད། ཕྱི་དུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་
བསྐྱེད་པ་མ་རྒྱུ་ཡོག་ལྟར་དུ་སྐྱབ་པ་དང་། བད་ལུང་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་
རྫོགས་པ་ཨ་རུ་ཡོག་ལྟར་དུ་སྐྱབ་པ། གསང་བ་དེ་ག་པ་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་
བརྟེན་ནས་རྫོགས་ཚེ་ཨ་རུ་ཡོག་ལྟར་དུ་སྐྱབ་པ་དག་དང་། ད་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་
སྒྲིན་ལས་ཡོངས་རྫོགས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས་གྱི་རིམ་པ་ལ་བརྟེན་
ཏེ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་སྐྱབ་པ་དང་། སྒྲིན་ལས་ཡོངས་རྫོགས་ལ་བརྟེན་ནས་
སྐྱེ་ལུས་ལྷ་སྐྱར་དེ་སྟོན་པའི་ཙུ་བ་ལྷ་བོ་དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཡན་ལག་ལྷ་ལྷ་ཉེར་ལྷ་ལ་སོགས་
པ་མང་པོར་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་གི་གསང་མཛོད་བདེ་གཤེགས་སྐྱབ་
པ་བཀའ་བརྒྱུད་གྱི་ཟབ་ཚིས་འདི། ཚིས་དབྱིངས་དོན་གྱི་འོག་མིན་ན་ཚིས་སྐྱའི་སྟོན་པ་
ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཉིད། རང་སྣང་ཆེ་མཚོག་ཏེ་རུ་ཀའི་སྐྱར་བཞེངས་ནས། ཡོངས་
སྤྱད་ག་པའི་འཁོར་རྣམས་ལ་རྫོང་ཆེན་ཆོག་ཏུ་གསུངས་པ་རྣམས། རྫོང་ཆེན་གྱིས་
བསྐྱེད་པ། སྤྱད་པ་པོ་འང་ང་ཚོས་ཀྱང་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་བརྫོང་མེད་
སྐྱེ་ཆོག་ལས་འདས་པའི་དོན་དེ་ཟད་མེད་སྣང་བ་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེའི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཡི་
གེར་ཤར་བ་དེ། རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེ་ཆོགས་གྱི་སྟོན་པ་བཅུག་ནས་གོང་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་
བུའི་མཚོན་རྟེན་བདེ་བྱེད་བཅུགས་པ་ན་མཁའ་འགོ་མ་ལས་གྱི་དབང་མོ་ཆེ་འཁོར་དང་

བཅས་པ་ལ་གཏད་པ་རེད། སྤྱི་མི་ཡུལ་དུ་གདུལ་བྱའི་དུས་ལ་བབས་ཡོང་དུས་
 དཔལ་ཆེན་ཀུན་བཟང་ཉེ་རུ་ག་དང་གཉིས་སུ་མ་ཡིན་པའི་རིག་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཀུང་རྒྱའི་
 ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་སྤྲོད་ལ། མཐའ་གྲོལ་ཡེ་ཤེས། དབྱིངས་གྲོལ་ཡེ་ཤེས།
 གྲོང་གྲུང་ཡེ་ཤེས་དང་། འདའ་དགའ་ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་བསྐྱེད་ན་ཡེ་ཤེས་དགུ་རེད།
 དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་གྲོང་དགུའི་རང་རྩ་ལྟུང་དཀར་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉིན་ལ་སོགས་
 པའི་བཀའ་བབ་ཀྱི་རིག་འཛིན་བརྒྱུད་དང་། རྒྱལ་དབང་པུ་ཐོད་ཐོད་རྩ་ལ་དང་དགུ་
 རུ་སྒྲུང་བ་ལ་སྤྱུག་ནག་དབང་གི་མཁའ་འགོ་མའམ་དབྱིངས་ཕུག་ཨེ་ཀུང་ལྷེ།
 མཁའ་འགོའི་གཙོ་མོ་ལས་ཀྱི་དབང་མེ་ཆེ་དང་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པ་དེའི་བཀའ་འབངས་
 ན་བཞུགས་པའི་ལས་བྱེད་མཁའ་འགོའི་ཆོགས་ཀྱིས་སྐྱབ་ཆེན་བརྒྱུད་ཀྱི་གཏེར་སྒྲོམ།
 གསེར། དདུལ། ཟངས། ལྷགས། གཟི། མཆོང་། གཡུ།
 བསེ་སྒྲོམ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པ་རེད། དེའི་བརྒྱུད་པོ་དེ་སྒོ་བ་དཔོན་བརྒྱུད་ལ་
 གཏད་ནས་ཆེ་མཆོག་སྐྱབ་པ་བཀའ་བརྒྱུད་པོའི་ཆོས་སྒྲོར་རེ་རེ་བཞིན་དུ་སོ་སོ་ལ་ཕུལ་བ་
 ཡིན། དེ་དག་ལས་རིན་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོམ་བུའི་ནང་གི་བཀའ་བརྒྱུད་དཀྱིལ་འཁོར་
 གཅིག་ཏུ་བྱུང་པའི་ཆོས་སྒྲོར་དེ་དཔལ་དགུ་སྤྱིའི་བཀའ་བབས་པུ་ཐོད་གནས་ཀྱི་ཕུག་
 ལ་ཕུལ་བ་རེད། གཞན་ཡང་འདི་ནས་བྱུང་བ་ལྟར་དུ་རྒྱལ་དབང་པུ་ཀ་རས་བྱེ་བྲག་
 གི་སྒོས་རྒྱུད་དང་སྐྱབ་ཐབས་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་སྒོ་བ་དཔོན་སོ་སོའི་མདུན་ནས་གསན་ཏེ་
 གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་ཚུལ་བསྐྱེད་པ་ཡང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ནང་ནས་གསལ་བ་ལྟར་དུ་
 རེད། གང་ལྟར་ཡང་འགལ་བ་མེད། སྒོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོས་གསང་སྤྱགས་ཆུ་བོ་
 བཞིའི་དབང་གི་བཀའ་བབས་བརྟེས་ནས་རིག་འཛིན་རྣམ་བཞིའི་སྐུར་ལམ་མཐར་ཕྱིན་
 མོང་བ་རེད། དེའི་དབང་གིས་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་ཡུལ་མུན་པའི་གླིང་དུ་བྱོན་ནས་

མདོ་སྒྲགས་ཆོས་ཀྱི་བསྟན་པ་དཀར་འཇམ་ཡུག་གཅིག་ཏུ་བརྟེན་པའི་སྐབས་སུ་བསམ་
ཡས་མཆིམས་ཕྱི་བྲག་དམར་གེའུ་ཆོང་ནས་སྐུ་ལྔ་སྟོང་གི་བུ་དགུ་ལ་བདེ་གཤེགས་
འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་དུས། བདེ་གཤེགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་
བཀའ་མངའ་བདག་ཆོངས་པ་ལྷ་ཡི་མེ་ཏྲོག་གམ་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་སྲོང་ལྷེ་བཙན་ལ་བབས་
ནས་རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར། ཕྱི་རབས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་
གཏེར་རིགས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེས་ནས་བོད་ཡུལ་མཐའ་དབུས་ཀྱན་ཏུ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རྗེ་
འབངས་གྲོགས་གསུམ་དང་བཅས་པས་གཏེར་དུ་སྦས་པ་རེད། དེ་ལྟར་གཏེར་དུ་སྦས་
པའི་བཀའ་གཏེར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་སྟོང་བཀའ་བརྒྱད་རྣམ་གསུམ་ཞེས་གྲགས་པ་རེད།
གོང་ནས་གསུངས་པ་ལྷ་བྱའི་མཁས་པ་མི་བཞི་འཁྲུག་བཅུད་བཀའ་བརྒྱད་རྫོང་འཕྲང་
དང་ཉང་གི་བཀའ་བརྒྱད་སྡེ་འདུས། འགྲུ་རུ་ཆོས་དབང་གི་བཀའ་བརྒྱད་གསང་
རྫོགས་ལ་སོགས་བཀའ་སྲོལ་རྒྱས་བསྐྱུས་སྒྲ་ཆོགས་བྱུང་བ་རེད། སྤྱིར་ན་གསང་
སྒྲགས་ཀྱི་ཆོས་འདི་སྟུན་པ་ཅི་ཙམ་ནག་ཀྱང་མར་མེ་དེ་ཙམ་གསལ་བ་བཞིན། དུས་རི་
ལྟར་སྟེགས་ཀྱང་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ཆོན་ཁ་ལྷག་པར་སྐྱུར་བ་རེད། ཁྱད་པར་ནི་ཁྲི་བཀའ་
བརྒྱད་ཀྱི་ལྷ་ཆོགས་འདི། གོང་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཅིང་བྲན་
པ་ཙམ་གྱིས་ལམ་སྒྲ་འབྲེན་པ་དེ། རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་བྲངས་མ་ཐག་པ་ལྟར་དུ་རེད། དེ་
རིང་ཁར་སང་གི་ཚོད་ལྔ་སྟེགས་མ་ལུ་བདོ་བའི་དུས་ཆོད་ལ། རྒྱ་ཉོན་མོང་དུག་ལུ་
ནང་ནས་བཏོལ་བའི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་ནད་མཆོན་ལ་སོགས་འཛིགས་ཤིང་ཉམ་ངའི་
བསྐལ་བ་ཕྱི་ནས་ཆོས་དུས་དང་། ཁྱད་པར་སྟོན་ལམ་ལོག་པའི་རྒྱལ་བསེན་ནང་མིའི་
སེམས་ལ་ཞུགས་ནས་སྐྱེ་འགྲོའི་ཤེས་རྒྱུད་བགོགས་ཀྱིས་རྫོམས། ཡང་སྟོས་སྒྲ་
དཔོན་མི་ཆེན་གྱི་ཁོག་ལ་ཞུགས་ནས་བསྟན་སེལ་སྡེ་འབྲུགས་བསྐྱངས། ཆོས་བཞིན་

སྒྲིད་པ་ལ་བར་ཆད་བདུད་གྱིས་འཛོལ་སྒྲུང་ལྟར་འཕྱོངས་དུས་བྱིན་སྒྲུབས་དང་ཐུགས་རྗེ་
ལྷག་པར་སྦྱར་བ་དེ། དུས་སྒྲིགས་མའི་སྒྲུབས་གཅིག་སྒྲོབ་དཔོན་རྗེ་རྗེ་ཐོད་ཐོད་ཅུལ་
གྱི་སྒྲོན་ཐུགས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཐུ་བདོ་བས་རེད། དེའི་སྒྲུབས་ཀྱིས་དེང་གི་དུས་འདིར་རིས་
མེད་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཆེན་པོ་ཆོས། སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དུས་ངན་གྱི་འཛོལ་ཞི་
ཞིང་རྒྱ་བསེན་དམ་སྒྲིའི་ཁ་གཞན་ཡིན་དུས། ཆེད་དུ་གྲུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་
འདེབས་རྒྱ་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་བཀའ་ལུང་གནང་རྒྱ་དེ་ཡང་། དུས་བབས་ཀྱི་
གནད་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གཟིགས་ཡོད་པས་རེད། གསང་སྤྲུགས་བཀའ་གཏེར་གྱི་རྒྱད་
ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་དུས་བབས་རྗེས་ཆེན་གྲོང་ཆེན་སྒྲིང་ཐོག་འདི། འཛམ་གླིང་ས་
གཞིའི་ཁྱོན་ལ་མ་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཐོན་ལས་ཀྱི་འཕྲུག་པ་སྦྱར་བའི་དབང་གིས་བརྒྱུད་པ་
ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་འདི་ལྷག་པར་དུ་འགྲོ་དོན་ཆེ་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། གྲོལ་ཐོག་
དགོངས་པ་རང་གྲོལ་གྱི་ལུང་དོན་གོང་ནས་བྱུང་བ་བཞིན་དུ། མཐའ་ཡི་རྒྱ་འདྲེ་འབྱུང་
པོའི་ཁ་དར། དབུས་ཀྱི་སྒྲོན་ལོག་དམ་སྒྲི་རང་ཁོང་ནས་ལུང་། བདུད་དམ་སྒྲི་ཆེ་
དགུའི་སྒྲིང་ལ་ཞུགས་ནས་ཡུང་པའི་སྒྲུབས་སུ་གཉིན་པོ་སྒྲོབས་ཀྱི་ལྷ་པལ་བ་ཞིག་གིས་
འདུལ་མི་ཐུབ། ཕྱི་ལྟར་བྱུང་སེམས་ནང་རིག་འཛིན། །གསང་བ་བྲག་གཏུམ་
འབར་བའི་ལྷ། །བདེ་གཤེགས་མདོན་རྗེས་སྒྲུབ་སྒྲེ་བརྒྱད། །དཔལ་ཆེན་འདུས་
པའི་སྒྲུབ་པ་འདིས། །ལོག་འདྲན་འདུལ་བ་ཐོའོམ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་འདི་
ནི། གནད་བྱང་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་བུའི་གཏེར་ལུང་སོགས་ལས་ཡིན་ཡང་། མགྱིན་
དབྱངས་གཅིག་སྦྱར་གྱིས་ལུང་བསྟན་པ་རེད། དེ་ལྟར་ལུང་བསྟན་པའི་ཆེ་མཆོག་
བདུད་རྩིའི་བཀའ་བབས་པར་ཆེན་བི་མ་མི་ཏྲ་དང་། བདེ་གཤེགས་འདུས་པའི་བཀའ་
བབ་ཆོས་རྒྱལ་བྲི་སྒྲིང་ལྷེ་བཙན་མཆོག་ བཀའ་འདུས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོའི་བཀའ་བབ་

ཁྱེད་སྐུ་སྐུ་ལྷ་རྩེ་སོགས་ཀྱི་ཐུགས་རྩེ་རི་རང་གཟུགས། ཐུགས་བསྐྱེད་དང་སྒོམ་ལམ་
གཅིག་བསྐྱུས་གངས་ཅན་གྲོང་ཆེན་སྤྱིང་ཐིག་གི་བསྐྱེད་པའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་ཀུན་མཁྱེན་
རིག་འཛིན་འཛིགས་མེད་སྤྱིང་པའམ་མཆོན་སྐུར་ན་པར་དབང་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རོལ་བའི་རྩ་
རྩེ་དགོངས་གྲོང་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་ལས་བྱོན་པའི། སྤྱི་འབྱུང་བཀའ་
གཏེར་དག་སྤྲང་དང་བཅས་པའི་སྤྱིང་པོ་གཅིག་བསྐྱུས། དགུ་ལྷན་བསྐྱེད་པའི་བྱིན་
རྒྱལ་གྱི་བབས་སོམ་ཉམས། ཕྱི་རབས་གདུལ་བྱའི་དོན་ལ་བསྐྱེད་པའི་བཅས་ཆེན་
པོར་བཞག་པ་དེ་ཉིད་ལ། འདི་ལ་ཕྱ་བ་དང་ཡན་ལག་གཉིས་བྱེས་པའི་ཕྱ་བ་གང་རེད་
ཟེར་ན་སྐྱབ་པ་བཀའ་བསྐྱེད་པོ་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ལ་ཆིག་སྒྲིལ་དུ་བསྐྱུབ་པའི་དེ་རིང་
བསྐྱར་རྒྱུའི་དབང་འདི་དང་། ཡན་ལག་རྩ་མགྲིན་ཁམས་གསུམ་རོལ་བ། གཤིན་
རྩེ་འཆི་བདག་ཟིལ་གཞོན། ཡང་དག་སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར། ཡུར་པ་བདུད་
དཔུང་ཟིལ་གཞོན་ཏེ་ཁྱེད་འཐུང་དཔལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་སྒོས་དབང་དང་བཅས་པའི་
དབང་བསྐྱར་གྱི་རིམ་པ་འབྱུང་བ་ལས། འདི་ནས་སྤྱི་མ་དཔལ་ཆེན་དག་པོ་བཀའ་
བསྐྱེད་ཀྱི་ཕྱ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྐབས་སུ་བབ་པ་རེད། འདི་ལ་ཡང་སྤྱི་གོན་དང་དངོས་
གཞིའི་དབང་བསྐྱར་གྱི་རིམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྤྱི་གོན་གྱི་རིམ་པ་སྤྱི་བྱེད་གྱིས་
སོང་ནས་དེ་རིང་དངོས་གཞིའི་དབང་བསྐྱར་བའི་སྐབས་རེད། མཚམས་འདིར། ཨོ་མ་ཙོ་

མཐར་གསུང་འཕྲོས།

དེ་ཡན་གྱིས་ཁ་སྒྲོམ་ཞུས་པ་ལྟར་དུ་ཕྱི་འཇུག་སོང་སྟེ་ད་ནང་འཇུག་ལ་ཐུག་པ་རེད།
ནང་འཇུག་གི་དང་པོ་ཡེ་ཤེས་དབབ་པ་ཡིན་པས་འདིའི་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་ཆིག་མར་འདོན་
འགོ། གཙོ་བོ་བཏོན་ནས་ཁ་ཕྱལ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་ཡེ་ཤེས་ཐེབས་དང་མི་ཐེབས་

གྱི་དོན་དེ། གང་ལ་ཡེ་ཤེས་པའི་བྱིན་དབབ་ས་སྒྲོབ་མ་ཡིན་ན། སྒྲོབ་མས་འདིའི་
གོ་དོན་ངེས་དགོས་པ་རེད་མ་གཏོགས་དམིགས་པ་ཇི་ལྟར་འཛིན། སྒྲོབ་མ་ཡང་རྒྱུད་
ཐད་དཔ་རྒྱུད་ཡིན་པས་འདྲ་དང་མི་འདྲ་རེད། གཙོ་བོ་རང་གིས་རང་ཉམས་དང་
བསྐྱེད་ནས་གོ་བཅུ་རེ་སྤྲད་ན། རང་འདྲ་ཚོ་ལ་ཕན་ཐོགས་རེ་འབྱུང་སྲིད་རྒྱུ་དང་།
དབང་གི་བསྐྱར་ཐབས་ཀྱང་གཟུགས་བརྒྱན་ཙམ་ལ་མི་འབྱུར་བའི་རེ་བ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་
རེད། དབང་གི་མཚམས་སྒྱུར་ང་ཚོའི་དུས་རྒྱུན་གྱི་ཁ་སྐད་བྱས་ན་དབང་བཤད་ཚོགས་
ཁྲིགས་ལས་གསུངས་རྒྱུ་འདི་འདྲ་ཞིག་རེད། འདི་ཡང་དབང་ཚོགས་ཀྱི་འཕྲོས་དོན་ཞིག

དབང་པོ་རྣམས་པོ་ངོ་མ་ཞིག་ཡིན་ན་འདི་འདྲའི་བཅུ་ཙམ་དང་ཚོགས་ཙམ་ཞིག་གིས་གོ་འགྲོ་བ་
མ་གཏོགས། དབང་རྒྱལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་དེའི་ཐོག་ཏྲོག་དཔྱེད་ཀྱི་རྣམ་རིག་དེ་
ཙམ་མ་རྒྱལ་ན་ཡང་གོ་དོན་ངོ་མའི་གདེང་མ་རྒྱེད་པར་དད་པའི་ཞིང་སར་དག་སྤྲང་གི་རྒྱན་
གཤེར་གྱིས་མ་འདད་བ། ཡང་ན་སྤྱོད་པ་ཡང་བའི་སྤྱིང་ནས་བཤད་ན། ཐེ་ཚོམ་
དང་ཡིད་དཔྱེད་འཆིང་རྒྱ་གཞི་ནས་དགོལ་དགོས་རྒྱུ་རེད། དེའི་དབང་གིས་སྤྱུང་
ཟད་ལྷི་བའི་རྩལ་གྱིས་བཤད་ན་ཏྲོག་གའི་རིགས་པ་སྤྱོགས་གཅིག་མ་གཏོགས་འགྲོ་ལོ་བ་
མེད་མཁན་ཚོ་ལ་ཡང་ཕན་པ་འབྱུང་ཆེད་དུ་བཤད་པ་ཡིན། འདིའི་ཐོག་མར་ལས་
སྤྲགས་བརྗོད་དུས་ལས་སྒྲོས་བུམ་རྒྱུ་འཐོར་རྒྱུ་འདིས་བསང་ཞིང་སྤྱ་སྤྱུ་མའི་སྤྲགས་གྱིས་
སྤྲངས་བར་བྱས་པ་རེད། སྤྲན་དང་མོར་བུའི་རུས་པ་ལྟར་དུ། སྤྲགས་དང་ཏིང་
འཛིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་དག་གི་རུས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པར་ཡིན་པར་སྒྲོན་ནས་
ཞུས་པ་ལྟར་དུ་རེད། འདིའི་སྤྱ་སྤྱུ་མའི་སྤྲགས་དོན་མ་དག་པའི་དངོས་པ་ཐམས་ཅད་
བསང་ཞིང་བཀྱས་ནས་དག་པར་བྱས་ཏེ་སྤོང་པ་ཉིད་དུ་ཁྱུར་ཞེས་པའི་དོན་རེད། འོ་ན།
སྤོང་ཉིད་ནི། དག་དང་མ་དག་པའི་སྒྲོས་མཚན་ལས་འདས་པའི་དག་པ་ཆེན་པོ་རེད།

མ་དག་པ་སྤྱོད་རྒྱ་དེ་གང་རེད་སྟེ་མ་ན། ཡེ་ནས་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོ་ཁ་ལ་མ་དག་
པ་མེད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པའི་སྒོ་འབྲུལ་བས་སྒྲོས་པའི་མཚན་མ་ཅན་དུ་བཟུང་
བཞག་པའི་འབྲུལ་བའི་བྱི་མ་བཀྲུས་པ་བཞིན་དུ་སྤྱངས་ནས། མ་འབྲུལ་དོན་གྱི་
གནས་ལུགས་དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་དོ་བོ་ཉིད་དུ་སྒྱུར་བའི་དོན་ཅན་ཞིག་རེད།
མདོའི་ནང་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ནི་ཡེ་ནས་གནས་པའོ། །གསུངས་པ་ལྟར་རེད། གཞན་
ཡང་ཤེར་སྤྱོད་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ལྷ་ལྷ་པ་ལས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཡང་དག་མཐའ་སོགས་མིང་གང་བཏགས་ན་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་དུ་གནས་ཤིས་
གསུངས་པ་རེད། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མཚན་མའི་དངོས་པོས་སྟོང་ཚུལ་ཞིག་གསུངས་
ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་ན། ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ཆོའི་ནང་དུ་མཚན་ན། ཀུན་
མཁྱེན་ཇོ་ནང་པའི་བཞེད་པ་ལ་གནས་ལུགས་གཞན་སྟོང་དང་སྤང་ལུགས་རང་སྟོང་དུ་
ཤེས་པའི་བྱང་འཇུག་གི་དོན་གསུངས་རྒྱ་དེ་ཡང་། དོན་དུ་སྒྲོས་བྲལ་ཆོས་ཉིད་གནས་
ལུགས་སྒྱུ་འགག་དང་བྲལ་བའི་གནད་གཅིག་ལ་བསྟུ་བྱུབ། བཀའ་བར་པའི་དགོངས་
འགྲེལ་ཆོའི་ནང་ན་དངོས་ཞེན་རང་རྒྱུད་པ་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་ཙམ་
མཐར་ཐུག་གི་དོན་དུ་ཙུལ་འདོན་མཛད་ནས་གསུངས་ཡོད་ན་ཡང་། བཀའ་མཐའ་
མའི་དགོངས་འགྲེལ་དག་གི་ནང་དུ་བར་བ་ལས་སྤྲོས་དོན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱང་ན་
ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་གཞི་བྱང་འཇུག་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཙུལ་འདོན་མཛད་
ནས་གསུངས་ཡོད་དུས་ཐམས་ཅད་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པའི་མཐིལ་དུ་བསྟུ་
བྱུབ་པར་མ་ཆོད། སྤྲུགས་སྒྲུབ་མེད་ཀྱི་ཇོ་གསལ་རིམ་བྱང་འཇུག་བདེ་ཆེན་འོད་གསལ་བའི་
ཀུན་ཁྱབ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གནད་འདུས་པ་རེད། སྟོན་པ་བཙུམ་ལྷན་

འདས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་འདུལ་ཐབས་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པ་ཡིན་ན། གངས་ཅན་
མཁས་གྲུབ་ཀྱི་དབང་པོ་ཆོས་བཞེད་གཞུང་རྩ་ལ་འདོན་མཛད་ལུགས་ཤིག་གིས་རྣམ་པ་མི་
འདྲ་བ་མང་ཙམ་ཡོད་ན་ཡང་། གངས་ཅན་འདི་ན་དེ་དག་སྟེར་རེ་འཛིན། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། འགའ་རེས་སྒྲོ་སྒྲུང་གྱི་དབང་གིས་དེའི་བར་ན་གནད་མ་ཤེས་ཏེ་
ཆོས་སྤང་བསགས་བཞག་ན། རང་དང་འབྲེལ་ཐོག་སྤྱད་པ་རེད་མ་གཏོགས་རང་
ལུགས་ཡང་དག་པར་མ་འཛོག་གསུངས་པ་མ་རེད། རྒྱ་ཆེའི་ལྟ་བུ་ཤན་འབྱེད་པའི་
སྐབས་དང་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་སྒྲ་བའི་དུས་གཉིས་ཀའི་སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་སྒྲིང་རྩུལ་མ་འབྱེད་
ན། དེས་ཡང་དག་པའི་ཆོད་མའི་རིགས་ལམ་མཐའ་མ་དཔོག་པ་མིན་ན་ཅི་ཡིན།
དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་སོར་པའི་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
དང་། དེ་བཞིན་ཉིད། ཡང་དག་མཐའ་སོགས་ཀྱི་མིང་གི་ཐོག་ནས་སྟོང་ངོས་གཙོ་
བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པ་ཡིན་ན། སྤྲིང་པོ་བསྟན་པའི་མདོ་བརྩུ་ཡི་དགོངས་འབྲེལ་དང་
བཅས་པ་ནས་འོད་གསལ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲིང་པོའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་རེད།
སྐབས་འདིའི་ནང་རྒྱུད་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཐོག་པ་གོང་མའི་སྐབས་འདིར་གཞི་རང་བཞིན་གྱི་
དཀྱིལ་འཁོར། བཅིང་མེད་རྣམ་པར་གྲོལ་མེད་པའི། །ཡེ་ནས་ལྷན་རྒྱུ་རྒྱུ་སངས་
རྒྱས་ཆོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་དག་མཉམ་ཆེན་
པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ལ་ཉིད་ཀྱིས་ཆེད་དུ་
བཙུང་པའི་དོན། སྤྲིང་བསམ་བཙུང་བྲལ་གྱི་བདག་ཉིད་རེད། སྤྲིང་ན་སྤྱད་བསྐྱེལ་
བྱང་རྒྱུ་དང་། ཉོན་མོངས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་རྟོགས་ནས་ལམ་སྤྱོད་ན།
ལས་འབྲས་ཀྱིས་མི་གོས་གསུངས་རྒྱུ་འདི། རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་སྤྲིང་གྲུབ་མཐའ་རེད།
ཡིན་ན་ཡང་།

འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་དག་མཉམ་ཆེན་པོར་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན།
རྩོལ་བཅས་ཀྱི་ལམ་དང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འཆིང་བས་ཡོ་ནས་གོས་མ་སྤྱིང་པར་སྟོན་པ་དེ།
ཐར་ལམ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཐུན་མིན་གྱི་ལུགས་རེད། ལྷ་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་
བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་། ལྷ་བ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་བྱུང་པར་ཡོད་པ་རེད། མིག་
གསལ་དང་མི་གསལ་གྱི་བྱུང་པར་གྱིས་ཐག་རིང་ཐུང་གཅིག་གི་གཟུགས་ལ་མཐོང་བ་མི་
འདྲ་བའི་བྱུང་པར་ལྟར་རེད། མདོ་དང་སྤྲགས་མ་ཆོད་སྤྲགས་ནང་རྒྱུད་ལ་ཡང་སྤྲས་
དོན་གསལ་བྱེད་ལ་བྱུང་པར་ཆེ། འོན་ཀྱང་མདོ་སྤྲགས་ཀྱི་དགོངས་དོན་འགལ་འདྲ་
ཅན་མ་རེད། སྤྲགས་ནས་བསྟན་པའི་དོན་དེ་དུས་རིང་པོ་ཞིག་གི་མཐའ་ནས་རྟོགས་པ་
དང་། སྤྲགས་ལ་རྟོན་ནས་སྤྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་པ་གཉིས་པོ་མཐའ་དོན་དགོངས་པ་མི་
འགལ་གནད་གཅིག་ལ་འདུས་པ་རེད། དེས་ན། འདི་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྤྱོད་རྒྱ་
དེ་སྐབས་ཐོབ་མ་རྒྱའི་ཨ་ཏི་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་སོང་ན། དག་མཉམ་བདེན་པ་དབྱེར་
མེད་ཀྱི་དགོངས་སྤྱོད་ལ་ཐུག་པ་རེད། དེ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དུ་སྤྱང་བ་ལྟར་
བསྒྲུབ། ཡུལ་ཅན་ཡོ་མེས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་གནད་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་པས། ཆོས་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་དང་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། ཇི་
ལྟར་སྤྱང་བ་ཡོ་ནས་དག་པ་ཀུན་བཟང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོ་ནས་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ་སྤྱང་བ་
ལྟར་བསྒྲུབ་པ་རེད། ཡོད་མེད་ཟེར་རྒྱུ་དེ་ཡང་སྤྱང་སྟོང་གི་ལྷོག་པ་ནས་བཏགས་པ་
ཡིན་དུས། དེ་ལྟར་བཏགས་པ་དེ་ཡང་དོན་ལ་སྤྱང་སྟོང་དབྱེར་མེད་སྟོང་རྟོན་འབྱུང་
གཉིས་པོ་འགལ་མེད་དུ་ཤར་རྒྱུ་དེ་ཟུང་འཇུག་དག་པ་ཆེན་པོ་རེད། མཉམ་པ་ཇི་ལྟར་
ཡིན་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་རྟོན་འབྱུང་དགག་སྒྲུབ་གསལ་བཞག་དང་བྲལ་བའི་སྟོལ་
བྲལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་གནས་ལུགས་ལ་གོམས་པ་བརྒྱུད་ནས། མཉམ་

གཉིས་དང་ལྷག་པའི་མཉམ་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་
དགྱིལ་འཁོར་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཞིང་ཞེས་གསུངས་པས་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་སུ་བསྐྱབ་པ་
ཡིན་པས་ན། སྤྱང་རྟོག་ནས་དག་པ་བསྐྱབ་སྐྱུ་དང་སྤྱང་རྟོག་ནས་མཉམ་པར་
བསྐྱབས་ཏེ་དེའི་སྤྱང་སྤྱང་གཉིས་པོ་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་གནས་
པ་བྱུང་མ་གྱི་རོ་ཐམས་ཅད་མངར་བའི་རོ་གཅིག་ལ་གནས་པ་ལྟ་བུའི་དག་མཉམ་གཉིས་
ཀྱི་ཤུགས་ལས་བྱུང་པ་ཡིན་ན། གང་དག་པར་སྤྱང་བ་དེ་མཐའ་ཀུན་གྱིས་སྤྱང་པ་
ཞིག་དང་གང་སྤྱང་པ་སྤྱོད་མཐའ་ཀུན་བྲལ་མཉམ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་སྒྲ་ཚོགས་སྐྱུ་
འཕྲུལ་བྱ་བའི་སྤྱང་བ་དེ་གཉིས་ཀ། དབྱེར་མེད་ཆོས་སྐྱེ་ཉག་གཅིག་ལ་ལྷུམ་པ་དེ།
སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པ་བྱ་བ་བྱུང་འདུག་ཐོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་རེད། དེ་ལྟར་དག་
མཉམ་དབྱེར་མེད་ལྟའི་རང་བཞིན་ཡེ་ནས་ཡིན་པའི་སྐྱབས་ཀྱིས་འདིར་རང་ཉིད་ལྟར་
གསལ་ནས་དེའི་གནས་གསུམ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པའི་རྩས་པ་ལ་དམིགས་པ་གཏད་
ཡོང་དུས། སྤྱོད་པ་བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ལྟའི་དགྱིལ་འཁོར་རམ་
བསྐྱོམ་པ་དང་འབྲུ་བའི་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཉིས་མེད་དུ་འབྲེས་སྐྱུ་
ཡོད་པ་རེད་མ་གཏོགས། ལ་ཁ་ཁ་ལུང་པ་སོ་སོ་རྩམ་ཐ་དད་ཡིན་ན་འབྲེས་པར་
བསམ་ཡང་སྤྱང་བསམ་རེད། མིན་སྐྱེ་ཞིག་ཡིན་སྐྱུར་བསམ་ཡང་སོལ་བ་བཀྱས་
ཀྱང་དཀར་པོ་མི་འགྱུར་བ་ལྟར་རེད། ལྷ་ཟེར་ནས་བཤད་ཡོང་དུས་ཆོས་ཉིད་དོན་གྱི་
ལྷ་དང་ཆོས་ཅན་རྟགས་ཀྱི་ལྷ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་རེད། ཆོས་ཉིད་དོན་གྱི་ལྷ་དེ་ནི།
སྤྱང་སྤྱང་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་སྒྲིབ་པའི་བག་ཆགས་ཕྱ་མོ་ཙམ་
ཡང་མེད་པར་ཟད་ནས། འཁོར་འདས་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ནས་སངས་རྒྱས་སོང་
བའི། མཚན་མའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཡང་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་

འཆར་བའི་བདག་ཉིད་རིག་ཅུམ་ཀུན་གྱི་བདག་པོ་དེ་རེད། ཆོས་ཅན་རྟགས་ཀྱི་ལྷ་ཟེར་
རྒྱ་དེ། ཆོས་ཉིད་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་ལས་ཅིར་ཡང་འཆར་དུ་རུང་བའི་གནད་དེ་ཡིས་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ། མཚན་མའི་སྦྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་སོང་བ་དེ་ཅུམ་པ་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱར་
ཤར་བ་ཞལ་ཕྱག་མཚན་མ་ཅན་གདུལ་བྱའི་ངོ་ཁར་སྤང་བ་རེད། འདིར་དགྱིལ་འཁོར་
གྱི་ཤར་སྒྲོ་གསུང་ཡོང་དུས། ཤིང་གི་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱང་རྒྱང་འདི་མཚན་བྱེད་
དམིགས་རྟེན་ཅུམ་ལ་བྱས་ཏེ་མཚན་བྱ་དོན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་རང་
བཞིན་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་མཚན་བྱེད་གཟུགས་བརྟན་གྱི་
དགྱིལ་འཁོར་དང་ལམ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་རེད། ལམ་ལས་འབྲས་དགྱིལ་མངོན་དུ་
འགྱུར་བ་ཡིན་པས། འདིར་བསྟན་མཚན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་གྱིས་མཚན་བྱ་
དོན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་མཚན་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས། འདིས་ནི་རང་བཞིན་དགྱིལ་
འཁོར་དང་། །གཟུགས་བརྟན་ལྷན་པའི་གཟུགས་བརྟན་དང་། །ཉིང་འཛིན་ལྷན་
པའི་ཉིང་འཛིན་དང་། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དང་ཚོགས་མཚོག་བསྟན། །ཞེས་
གསུངས་པ་ནི་སྤྱི་དང་། །བྱང་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དབྱེར་མེད་སྒྲུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་དུ་གནས་པའི། རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲོམ་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་
གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དང་དེ་ལས་བདུད་འདུལ་དཔལ་ཆེན་ཁྱོ་བའི་དགྱིལ་འཁོར། ཅུམ་པ་
མ་འདྲེས་ཡོངས་རྫོགས་ལ་གསལ་བའི་ལྷན་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་གོ་རྒྱ་
རེད། འདི་ནི་དབང་སྟེགས་པ་རྒྱ་འདབ་བརྒྱུད་སོགས་ཀྱི་དོན་སྤོན་ཡང་བཤད་པ་རེད།
འདི་དང་བསྟན་ན་གཙོ་བོའི་ཐུགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་བྱུང་ཟེར་རྒྱ་དེ། སྤྱི་མ་དང་དགྱིལ་
འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཐུགས་ཀ་ལ་གོ་དགོས་པ་རེད། སྤོན་རྒྱལ་གྱི་ཙ་
བ་སྤྱི་མ་ཡིན་པས་ན་དབང་ནི་ལྷ་ལ་མི་ལྷ་སྤྱི་མར་ལྷ་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱི་མ་རིགས་

ཀུན་འདུས་པའི་ངོ་བོ་བསམ་རྒྱུ་ཅུ་གནད་དེ་ནམ་ཡང་འཁོར་མི་ཉན་ཚུལ་ཁར་ཅུང་སྒྲིལ་
ནས་ཞུས་པ་བཞིན་རེད། རང་གི་རྣམ་སྒྲིལ་གྱི་ལུས་རྟེན་སྦྱངས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་
རྩྱུ་ཡིག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ཡབ་ཀྱི་ཞལ་ནས་བྲངས་སོགས་གསུངས་རྒྱུ་དེ། བསྐྱེད་རིམ་སྐྱེ་
གནས་བཞིའི་བག་ཆགས་སྦྱོང་བ་དང་སྒྲོ་བསྐྱེད་ནས་གསུངས་པ་རེད། མར་འཁོར་
བའི་བག་ཆགས་སྦྱངས་ཤིང་དག ཡར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཞི་རུ་ཚྲོགས། དེ་
ཚྲོགས་རིམ་གྱི་སྒྲིལ་བྱེད་དུ་འགྲོ་བའི་དག་ཚྲོགས་སྒྲིལ་གསུམ་ལ་སྦྱར་ཆོག། དང་པོ་
ལྷ་བས་ཐག་བཅད། སྒྲོམ་པས་ལམ་དུ་བྱེད། མཐར་ཐབས་ཤེས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་
བའི་གོ་དོན་བྱས་ནས་སོང་ན། དང་པོ་སྦྱོང་བ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་
གྱིས་བསྐྱེད་ཚྲོགས་རང་རྒྱུད་དུ་མི་ཞེན་པའི་དགོས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་
ཚྲོགས། འཆང་རྒྱ་བའི་སྐབས་སུ་ཆོས་སྐྱུའི་རང་ནས་གཟུགས་སྐྱེ་འཆར་གཞི་གྱུར་
པའི་རྟེན་འབྲེལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། བར་དུ་ཀུན་སྣང་སྒྲིབ་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
གྱིས་སྦྱོང་བའི་མཐའ་ཞེན་ལས་གྲོལ་རྒྱུ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཚྲོགས་དེའི་
སྦྱོང་ལ་འཆང་རྒྱ་དུས་འོག་མིན་གྱི་ཞིང་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་རྒྱ་བྱོན་ཆོད་ལས་འདས་པ་
མངོན་དུ་བྱེད་པ་རེད། མཐའ་མར་རྒྱུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡི་གེའི་སྒྲིལ་སྦྱོ་བ་རེད།
འདིར་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པོ་ཡི་གེ་རྩྱུ་མཐིང་ནག་ཏུ་གྱུར་པ་
གསུངས་འདུག་དེ་གཙོ་བོའི་རྣམ་པ་གཉིས་པའི་སྤྲུལ་སྤྱིན་པ། འདི་གཞན་སྤྲུལ་གྱི་
གོ་དོན་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་པ་རེད། འདི་བསྐྱེད་ཚྲོགས་ཆར་གཅིག་གིས་རྩྱེ་འཆང་
གི་གོ་འཕང་བགྲོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་འདྲ་། ཆོགས་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་བར་ཆད་མེད་
ལམ་དང་ལྷ་ཡིས་རིག་འཛིན་གྱི་སར་བགྲོད་པ་ཆོ་འདིར་མཆོག་གི་ས་ཐོབ་པའི་དོན་ཅན་
ཞིག་རེད། བྱམ་བདག་རྩྱེ་ཐོང་ཐོང་ཅུལ་དང་གཉིས་སུ་མེད་ཅེས་གསུངས་དུས།

རིགས་ནམས་ཀུན་གྱི་ཁྱབ་བདག་སྤྱི་མ་དོན་ཐོད་ཐོད་ཅུལ་དང་གཉིས་སུ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་
དཔལ་ཆེན་པོ་གསུངས་ན་ཁྱིའི་ཁྱུན་གྱི་ཆེ་བཅོན་ལ་གོ་དགོས། སྤྱིར་ན་དཔལ་ཞེས་
པའི་ཆོག་འདི་ཐུན་མོང་ལྟར་དུ་བྱས་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་བཟང་དགུ་འཛོམས་པའི་ཐུན་
སུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་ལ་གོ་བ་རེད། ཐུན་མིན་ལྟར་དུ་བྱས་ན། འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་དོ་མཆར་གྱི་ཆོས་ཞིག་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རང་བཞིན་སྤྱན་གྲུབ་
གྱི་དཔལ་དང་། རིག་པ་རང་སྤྱང་གི་དཔལ། ཐུགས་རྟེན་འབྱུང་གི་དཔལ་དང་
གསུམ་ལ་ཕྱེས་ནས་གསུངས་ཡོད། འདི་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དྲངས་གསལ་བྱི་མ་
དང་བྲལ་བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་རང་བཞིན་སྤྱན་གྲུབ་གྱི་དཔལ་དུ་གྱུར་པ་
གང་ཞིག་ལས། དེ་ཉིད་མངོན་འགྱུར་འབྲས་བུའི་སར་བརྟེན་པ་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་སྐྱད་
ལ། རྟོགས་པ་བདག་དཔལ་ཆེན་པོ་དང་། གང་འདུལ་ཁྱོ་ཆགས་ཀྱི་མཛད་པ་ཅིར་
ཡང་སྟོན་པ་ཐུགས་རྟེན་གཞན་གྱི་དཔལ་ཟེར་ན་ཡང་ཆོག་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཞོར་འབྱུང་
གི་དཔལ་ཡང་ཆོང་པའི་དཔལ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་ཆེན་པོའི་སྤྱི་མ་ཅི་ཞིག་སྟོན་སྟུང་ན།
ཁྱེད་འབྱུང་ཁྱིའི་ཁྱུན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེ་མཆོག་ཉེ་རུ་གཞེས་པའི་དོན་རེད། འདིའི་སྤྱི་
མདོག་མཐིང་ན་གཞི་ཆོས་དབྱིངས་འགྱུར་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཡིན། ཞལ་གསུམ་ནི་སྤྱི་
གསུམ་མཆོན་བྱེད་དང་། གཡས་དཀར་བཞད་པས་གདུལ་བྱ་རྩེས་སུ་འཛིན་པ་དང་།
གཡེན་དམར་རྩེ་པས་སྤྱག་པ་ཆར་གཅོད་པའི་རྟགས། ཐུག་དུག་ཡེ་ཤེས་དུག་གི་
དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་དང་དུང་ཁྱེད་འཛིན་པ་ནི། ཐུགས་དང་ཤེས་རབ་བདེ་བ་དང་
སྟོང་པ་མཆོན་བྱེད། བར་པ་གཉིས་ཀྱིས་དུག་གསུམ་བཅོམ་ཞིང་ཉོན་མོངས་ཡེ་ཤེས་
སུ་བསྐྱུར་པའི་ཁྱེད་ཐོད་གཤོལ་བསྐྱུམས་པ། ཐུག་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱག་ཅན་སྤྱག་ཅིང་བ་
བར་བྱེད་པའི་མེ་དཔུང་དང་ལྷགས་ཀྱི་སྤྱི་མ་པ་མགོ་དགུ་བསྐྱུམས་པ། འདིའི་དཔལ་

ཆེན་པོའི་ཕྱག་དུག་དེ་ཡེ་ཤེས་དུག་ལ་སྦྱར་ན། འོན་ཡེ་ཤེས་དུག་ཟེར་ན་གང་རེད་ཡེ་
ཤེས་ལྷ་མ་ཡིན་ནམ་སྒྲུལ་ན། ཆོས་དབྱིངས་མེ་ལོང་མཉམ་ཉིད་སོགས་ལྷ་པོའི་སྤྲོད་
ལ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པས་ཡེ་ཤེས་དུག་གསུངས་པ་རེད། སྦྱིར་ན་དཀྱིལ་འཁོར་
སོ་སོའི་དག་སྦྱོར་འདི་རྒྱུད་སོ་སོ་ནས་གཅིག་འདྲ་རྒྱུད་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་པས་མི་
འདྲ་བ་ཡང་འབྱུང་། དེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཅན་ལ་འཛིན་མི་དགོས། རྒྱ་
མཚན་ནི། འཁོར་བའི་ཆོས་སྤྱང་བཏགས་ཅོམ་འདི་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཅིར་
ཡང་འཐད་པ་ལྟར་དུ། དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་རིས་སུ་ཆད་པ་མ་ཡིན་པས་དག་སྦྱོར་
མི་འདྲ་བ་སྐྱོ་ཆོགས་དགོས་པའི་དབང་གིས་འབྱུང་ཆོག་པར་མ་ཆད་དོན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་
དུ་འཐད་པ་ཞིག་རེད། འདི་ནས་དཔལ་དང་དུར་བྲོད་ཀྱི་ཆས་གསུངས་དུས། སྒྲོན་
རུ་ཏུ་འཁོར་དང་བཅས་པ་འདུལ་བའི་སྐབས་སུ་སྒྲུ་ཆས་དཔའ་ཏྲགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཞེས་
པའི་དཔལ་གྱི་ཆས་བརྒྱད། འདི་ལ་ཆོག་གིས་གསུངས་ཚུལ་འདྲ་དང་མི་འདྲ་ཡོད་
ཀྱང་དོན་ལ་མི་གཅིག་པ་མེད། དཔུ་སྒྲུ་གྲེན་བཟེས་འཁོར་བ་རུ་རྩྭ་གས་ཆས། །རྩོ་
རྩེའི་བྱུང་གཤོག་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཆས། །ལ་སོགས་པ་གསུངས་བ་ལྟར་དང་དེའི་
འཕྲོར་དུར་བྲོད་ཀྱི་ཆས་བརྒྱད་གསུངས་འདུག་དུར་བྲོད་ཀྱི་ཆས་བརྒྱད་དེ་བསྐྱོ་བའི་གོས་
གསུམ། གདགས་པའི་བརྒྱན་གཉིས། བྱུག་པའི་ཕྱི་གསུམ་གྱིས་བརྒྱད་རེད།
བགོ་བའི་གོས་གསུམ་དེ་སྤྱང་ཆེན་གོ་རྒྱུན་དང་ཞིང་གི་གཡང་གཞི་སྒྲག་ལྷགས་ཀྱི་ཤམ་
ཐབས་གསུམ་པོ་རེད། གདགས་པའི་རྒྱན་གཉིས་དེ་སྦྱུལ་རྒྱན་དང་ཐོད་རྒྱན་གཉིས་
རེད། སྦྱུལ་རྒྱན་དེ་སྦྱུལ་རིགས་སྐྱོ་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱན་དང་ཐོད་རྒྱན་དེ་མི་མགོ་སྐྱོ་ཆོན་
རྒྱུད་གསུམ་གྱི་རྒྱན་དང་། མི་མགོ་རྒྱུན་རྒྱུད་ཞེས་འགའ་རེས་ང་བྱས་ནས་བསམ་
བཞིན་བཅོས་འདུག་དར་མོད། འོན་ཀྱང་མི་མགོ་སྐྱོ་ཆོན་རྒྱུད་ཟེར་དགོས་རེད།

སྐལ་ལྷོན་གཉིས་ཀའི་བར་གྱི་རྒྱུད་པ་ཅན་པོ་དེ་རེད། བྱུག་པའི་ཙི་གསུམ་ནི་ཐལ་ཆེན་
གྱི་ཚོམ་བུ། རྟའི་ཐིག་ལེ། ཞག་གི་ཟེ་རིས་རྣམས་རེད། གཞན་ཡང་ཁྱོ་བའི་
རྒྱུན་ཞི་བ་ལ་མི་འགྲོ་མ་གཏོགས། ཞི་བའི་རྒྱུན་ཁྱོ་བའི་འགྲོ་རྒྱུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
བཀག་མེད། དཔལ་ཆེན་པོའི་ཞབས་བཞི་ནི་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་མཚོན་བྱེད་ཡིན་
པ་དང་། ཞབས་དོར་སྟབས་སུ་བསྐྱུད་པ་ནི་དཔའ་པོ་གཡུལ་རྒྱལ་གྱི་གོམ་སྟབས་
རེད། འགྲོ་བའི་དོན་ལ་སླིང་ཆེ་བློས་པའི་དྲག་ཤུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱོད་པའི་ཉམས་
མདངས་ཅན་ཞིག་རེད། ཞབས་བཞི་རྒྱལ་འགོད་དང་བདུད་བཞི་བསྐྱོལ་སྟབས་སུ་
བརྩིས་པ་གསུངས་པའི། ཞབས་གཞོན་འདི་དག་ལ་གན་རྒྱལ་དང་ཁ་སྐྱབ་བསྐྱོལ་
སྟབས་དང་གྱི་ཆིངས་སོགས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་མི་འདྲ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་འདི་དོར་སྟབས་
རེད་འདུག ཐབས་ཤེས་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཡབ་ཡུམ་ཟུང་སྦྱོར་
གྱི་བདག་ཉིད་ཡུམ་དབྱིངས་ཐུག་མ། སྦྱོར་དོག་ཡབ་དང་འདྲ་བར་སྦྱོར་སྦྱོལ་མྱོད་
བྱུང་གི་ཁ་རྒྱུ་དང་དུང་དམར་འཛིན་པས་འཁྱུད་པ། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀའང་གར་གྱི་
ཉམས་དགུ་གསུངས་དུས། གར་གྱི་ཉམས་དགུ་ནི། སྒྲིག་པ་དཔའ་བ་མི་སྟུག་
གསུམ་སྦྱུ་ཡི་ཉམས་དང་། དགོད་གཤེ་དྲག་ཤུལ་གསུམ་གསུང་གི་ཉམས། སླིང་
ཆེ་རམ་ཞི་གསུམ་ཐུགས་ཀྱི་ཉམས་གསུམ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་གསུམ་གསུམ་དགུ་དང་ལྷན་ཞིང་
ཉོན་མོངས་སྟེག་བྱེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་རི་དང་མེ་དཔུང་འབར་བའི་གློད་ན་བཞུགས་པ།
འདི་དག་ལ་དངོས་པོ་རང་མཚན་དུ་བཟུང་ནས་བདེན་པར་ཞེན་མི་རུང་པ་རེད། ཁྱོ་བོ་
རང་རྒྱུད་རུ་ཏར་གོལ་གསུངས་པ་རེད། རང་སྣང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མདོག་
དབྱིབས་ཞལ་ཐུག་གི་སྒྲོས་པ་མི་མངའ་ཡང་། སངས་རྒྱས་རང་སྣང་གི་ཡོན་ཏན་འདི་
གཤུལ་བྱའི་གློ་དོར་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་བརྟེན་དང་རྟགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་རེད། དེ་

ལྟར་མ་བསྟན་ན་གོ་བརྟམ་མི་འཕྲོད། གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་གྱི་ནང་ནས་བྱུང་པར་
མིའི་འགོ་བ་དེ་ཕོ་མོ་གཉིས་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ཆགས་སྒྲུང་གཉིས་ལ་སྦྱོད་པ་
ཞིག་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་སྟབས་ཀྱིས་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པས་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་ལྷའི་
རྣམ་པར་ཤར་བ་རེད། གནས་གསུམ་ཡི་གོ་གསུམ་འདི་ཨོྭ་ཨྭ་རྩྱུ་གི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་
ཀྱི་ཡི་གོ་གསུམ་པོ་རེད། སྦྱིར་ན་ཡི་གོ་ཟེར་རྒྱུ་འདིའི་དབྱེ་བ་ལ་ལུས་གནས་རྩའི་ཡི་གོ་
ཕོ་བྲང་ལྷའི་ཡི་གོ་ ཆོ་འཕྲུལ་སྦྱུལ་པའི་ཡི་གོ་ མཆོན་བྱེད་སྦྱའི་ཡི་གོ་དེ་དག་གི་
ནང་ནས་འདི་ཆོ་འཕྲུལ་སྦྱུལ་པའི་ཡི་གོ་ཡིན་དགོས་པ་རེད། སྦྱོགས་བརྩའི་དུས་བཞིའི་
རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་དང་བཅས་པ་གསུངས་འདུག སྦྱོགས་བརྩའི་དུས་བཞི་གསུངས་ན་སྦྱོགས་
བརྩའི་ཤེས་བཞིན་པ་རེད། སྦྱོགས་བཞི་མཆོམས་བརྒྱུད་སྤྱིང་འོག་གཉིས་དང་བརྩའི་
ལུ་མཐའ་མེད་པའི་རྒྱལ་བའི་ཞིང་ཁམས་ལྷ་གསུངས་པ་དེ། དུས་བཞི་དེ་ཆོས་ཅན་
འདུས་བྱས་ཀྱི་དུས་གསུམ་དང་ཆོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཉམ་ཉིད་ཀ་དག་གི་དུས་ཏེ་
དུས་བཞི་གསུངས་པ་རེད། སྦྱོགས་བརྩའི་དུས་བཞིའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
བསྐྱབ་བྱའི་ལྷ་དཔལ་ཆེན་འདུས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཡི་རྣམ་པས་རོལ་གཅིག་དུ་
འདྲེས་པར་བསམ་གསུངས་ན། རིག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་
དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་སྦྱོར་བྱངས་ཞིང་བསྟན་པས་ན། རིག་པ་དབྱིངས་
ལ་ཞུགས། དབྱིངས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱབ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་
གྲུབ་ཐོབ་པའི་རྣམ་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་གིས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་བསམ་དགོས་གསུངས་པ་རེད།
བསམ་རྒྱུ་དེ་ཡང་སེམས་རྣམ་རྟོག་གི་སྒྲོམ་པ་ཞིག་གིས་གཟུང་འཛིན་ཞེན་ཡུལ་ཅན་གྲོམ་
བཅགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་རྩལ་དད་དང་མོས་གུས་དག་སྒྲུང་གི་གདངས་སུ་
ཤར་བའི་སྒྲོན་མ་དེའི་རང་སྦྱོང་དགོས་པ་ཡིན། འདི་ནས་བྱིན་འབབས་ཀྱི་ཆོག་བཀའ་

མ་སྤྱི་འགོས་ཀྱིས་བབ་དུག་མ་ཆོག་ཁྱིགས་ལ་བཅུད་འདུག། དེའི་དོན་སྤོན་ནས་བཤད་
 རྒྱུད་བ་རེད། ད་འདིའི་སྤོན་ལ་རིག་འཛིན་ཐུགས་སྦྱབ་དཔལ་ཆེན་འདུས་པ་བཀའ་
 བརྒྱུད་རང་གཞུང་གི་སྤྱན་འཛེན་དེ་སྦྱར་ན་འབྲེལ་ཆགས་བསམ་གྱིན་ཡོད། དེའི་འདི་
 རེད། འོག་མིན་ཆོས་དབྱིངས་བདེ་ཆེན་ཞིང་ཁམས་ནས། །ལྷན་གྲུབ་རོལ་བ་ཡེ་
 ཤེས་གྲོང་དགའི་རྩལ། །ཞི་བྲོ་རབ་འབྱམས་དཔལ་ཆེན་བཀའ་བརྒྱུད་ལྷ། གདུག་
 པ་འདུལ་ཕྱིར་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་གསོལ། །ཨེ་ཏཱ་ཏི་ཨྲི་བྱ་ཏི་ས་མ་ཡ་རྒྱུང་
 རྒྱུང་ཨྲི་ཨྲི་གསུངས་འདུག དེ་འོག་མིན་ཆོས་དབྱིངས་བདེ་ཆེན་གྱི་ཞིང་ཁམས། དོན་
 དམ་ཆོད་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་ཀ་དག་སྟོང་པའི་རང་དེ་ལས་ལྷན་གྲུབ་རོལ་བ་ཡེ་ཤེས་གྲོང་
 དགའ་གོང་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལྡེའི་སྟེང་ལ་གྲོང་འགྲུར་ཡེ་ཤེས་འདའ་དཀའ་ཡེ་
 ཤེས་དབྱིངས་གོལ་ཡེ་ཤེས་མཐའ་གོལ་ཡེ་ཤེས་བསྐྱན་པས་ཡེ་ཤེས་དགའ་ཡི་རོལ་རྩལ་དེ།
 ཞི་བྲོ་རབ་འབྱམས་གྱི་ལྷ་ཆོགས་གཅིག་འདུས་གྱི་རོ་བོ། དཔལ་ཆེན་བཀའ་བརྒྱུད་སྤྱི་
 དཔལ་ཆེན་པོ་ཆེ་མཆོག་ཏེ་རུ་ཀའི་ལྷ་ཆོགས་དང་བཅས་དཔལ་དགའི་ལྷ་ཆོགས་སུ་ཤར་
 བ། མ་རུང་ལོག་འཛེན་གདུག་ཅན་འདུལ་ཞིང་ནལ་འབྱོར་སྦྱབ་གནས་ཡོ་བྱད་དང་
 བཅས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་གནས་འདིར་གཤེགས་སུ་
 གསོལ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཨེ་ཏཱ་ཏི་ཟེར་རྒྱུ་དེ་འབོད་པའི་ཆོག་ཞིག་རེད། ཨྲི་
 རྒྱུང་ཏི་དེ་འགྲུག་འཆིང་སྤོམ་སྤོམ་བཞིའི་སྤྲུགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཡིས་གནད་ནས་བསྐྱུལ་
 ཞིང་སྤྱན་འཛེན་པ། བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞིང་ཕྱིན་ལས་མཛད་པ་སྤྱུལ་བ་དང་བཅས་
 བསྐྱན་པ་རེད། སྤྱན་དྲངས་ཤིང་བསྐྱེམས་ཟེར་རྒྱུ་དེ་བསྐྱེད་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དཀྱིལ་
 འཁོར་དང་གཞི་རང་བཞིན་ལྷན་གྲུབ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ཀ་རང་སྤྲང་གི་རོ་བོ་དབྱེར་
 མེད་གནས་པས་ན། རང་བཞིན་དམ་ཆོག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བསྐྱེད་པ་ཡེ་ཤེས་པའི་

དགྱིལ་འཁོར་སྒྱུན་བྲངས་པ་དེ་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་ལྟ་བུའི་གཉིས་མེད་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་
སྒྱུར་བའི་ཆུལ་གྱིས་བསྐྱེམས་པ་ཞིག་རེད། གོང་དུ་བཤད་པའི་དམིགས་པ་གསལ་
བཞིན་དུ་བཞུགས་སྒྲངས་དང་བསྒྱུན་དགོས་པ་ཡིན་པས་གསལ་འདེབས་ཀྱི་ཚིག་དེ་དག་
ཡང་འདོན་ཞིག་བྱེད། གོང་ནས་བཏོན་ཏེ་ཡུན་རིང་རེད་སོང་། མཚམས་འདིར་མེ་ཏྲག་དོར་བ་
མིག་དར་བཀོལ་བ་སོགས་གསུངས་མཐར་། དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་མཐོང་བ་བསྒྱུན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་དག་
སྒྱུར་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་འདུག མིག་མཁན་སྒྲན་པ་མཁས་པ་ཞིག་གིས་གསེར་
ཐུར་གྱི་ལག་ཆ་བེད་སྤྱད་ནས་ལོང་བའི་མིག་ཕྱེས་པ་ལྟར། རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡེ་ཐོག་མ་
ནས་བཞུགས་པའི་བདེ་གཤེགས་སྒྲིབ་པོར་སྒྲིབ་བྱེད་སྒྲོ་བྱུར་གྱི་འབྲུལ་བ་དེ་ལིང་ཐོག་དང་
འབྲ་བ་རེད། དེ་མ་འབྲུལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐུར་མས་བསལ་ནས། སྒྱུན་ཕྱེས་
བཞག་དུས། མཚོན་བྱེད་དཔའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱིས་མཚོན་རྒྱུའི་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་
དགྱིལ་འཁོར་དེ། རང་ངོ་རང་གིས་མཐོང་བ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་མཐོང་བ་བསྒྱུན་པའི་དོན་རྒྱུར་
བསྐྱས་ཡོང་ན་དེ་འབྲ་ཞིག་རེད། དེ་ཡིན་ན་ཡི་དམ་ལྟ་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་དེ་ག་ཤེད་ཕྱི་
ཞིག་ལ་ཡོད་རྒྱུ་ཅན་མ་ཡིན་པར། ནང་རང་ལུས་རྗེ་རྗེ་ཐུང་པའི་གོང་བྱེད་ལ་བཞུགས་
པར་མ་ཟད་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་རྗེ་རྗེ་གསུམ་དང་འབྲལ་བར་མེད་པར་ངོ་
སྤྱད་ནས་དེ་བཞིན་དུ་ངོ་འཕྲོད་ཅིང་རྟོགས་ན་མཐོང་བ་ཐོབ་སོང་བ་རེད། འདིའི་དགྱིལ་
འཁོར་དང་ལྟ་ཚོགས་ཀྱི་དག་སྒྱུར་མང་ཆེ་བ་རིགས་མཐུན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་སྐབས་ནས་
ཞུ་ཞུང་མོད། གཙོ་བོར་སྒྱུབ་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་སོ་སོའི་སྤྱད་གཞུང་
དང་། སྒྱུབ་ཐབས་ཀྱི་སྒྲོར་རགས་རིམ་འགོ་ལེན་རེ་དགོས་པའི་དབང་གིས་རྟོན་འབྲེལ་
གྱི་ཆེ་བ་བྱས་ནས་ཞུས་ན། ད་ཐོག་མར་གོང་དུ་ཆེ་མཚོག་ཡོན་ཏན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་
སོང་བ་རེད། འདི་བདུད་རྩི་ཡོན་ཏན་གྱི་ལྟ་ཚོགས་ཡིན་པས། འདིའི་སྒྲོར་གྱི་རྒྱུད་

སྤེལ་མཆོན་ན། བདུད་ཅི་རོལ་བ་ལུང་གི་རྒྱུད། ཡེ་ཤེས་གསང་བ་འཁོར་ལེའི་
རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་མང་བ་རེད། འདིའི་སྐུ་བ་ཐབས་སྐུ་བ་པ་བྱེད་ལུགས་ཀྱི་གནད་དེ་
བདུད་ཅི་རྣམ་དག་གི་དགོངས་པ་རེད། དེ་ཡང་བདུད་ཅི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིས་བསྟན།
ཁར་རྩང་འུ་ཆོས་རྩོམ་སེམས་ཀྱི་སྒྲིན་དབང་བསྐྱར་དུས་ཞིག་ལ་ཆོག་ཟུར་དུ་ཐོན་པའི།
ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅི། དོན་ཀྱི་བདུད་ཅི། རྟགས་ཀྱི་བདུད་ཅི། རྩམ་ཀྱི་བདུད་ཅི་སྟེ་
དེ་བཞི་པོ་རེད། དེ་ཡང་ཞིབ་ཀྱིས་བཤད་ན། རང་གསེས་བརྒྱུད་རེ་བརྒྱུད་རེ་བྱས་
ནས་གསུངས་འདུག་མོད། ཆེ་ལོང་གི་རྩ་བ་ནས་བཤད་དུས། ཆོས་བདུད་ཅི་ཞེས་
པ་དེ། འཆི་མེད་གཏན་ཀྱི་བདེ་བར་འགོད་བྱེད་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས། ཆོས་ལུང་
བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་ངམ་ཡང་ན་ལྟ་བུ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་རང་ངོ་སྟོན་རྒྱ་བོད་ར་འདུས་པ་
ཡིན། གཉིས་པ་དོན་ཀྱི་བདུད་ཅི་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དངོས་པོ་གཤིས་ཀྱི་
བཞུགས་ཚུལ་ལ་ཡེ་ནས་དག་པ་ཡིན་རྒྱུ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་དུག་ལྡ་ཡེ་ཤེས་ལྡ་ལམ་
དུ་བྱེད་པའི་རྩོགས་རིམ་ཀྱི་ཆོས་ལ་གཙོ་བོ་གོ་ཆོག་རྒྱ་ཞིག་རེད། གསུམ་པ་རྟགས་
ཀྱི་བདུད་ཅི་ནི། འདིའི་ཆོས་ཉིད་དག་པ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེའི་ཆོས་ཅན་དུ་མཆོག་
པའི་སྒོ་ཡིན་པར་གྲུབ་པ་དང་། གོང་གི་དེ་རྩོགས་རིམ་ལ་སྦྱར། འདི་བསྐྱེད་རིམ་
ལ་སྦྱར་ན་འཕྱས་པ་རེད། སྟོག་སྟོམ་གཟེར་བཞིའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུད་སྦྱང་བ་ལ་གོ་བ་
སྒྲངས་ན་ཆོག་ བཞི་པ་རྩམ་ཀྱི་བདུད་ཅི་ནི། འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་ན་བདུད་ཅིར་
གྲགས་པའི་དངོས་པོར་ཡོད་ཆད་ཐམས་ཅད་འཆི་བ་མེད་པའི་བརྩུང་ལེན་ལ་སྐྱབ་ལུགས་
དང་། ཁྱད་པར་དུ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྲོལ་བ་བཞི་ལྟན་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྩམ་ག་
ལྡ་བདུད་ཅི་ལྡ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་རྩ་བརྒྱུད་ཡན་ལག་སྟོང་སྦྱར་ཀྱི་རྩམ་འདུ་བྱས་ཏེ།
ཁྲོལ་སྐྱབ་ཏུ་བསྐྱབ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་བསྟེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི་ལྟན་ཀྱིས་བསྐྱབས་པ་དེ་

ཡིན་པས། ལམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་སྐབས་ལམ་གྱུར་གྱི་རིག་འཛིན་བཞི་དང་།
མཐར་འབྲས་དཔལ་ཆེན་ཏེ་རུ་ཀའི་གོ་འཕང་སྒྲན་མེད་པ་འབྲུག་པའི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པར་
བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཡིན། བདུད་ཅི་ཡོན་ཏན་གྱི་ལྷ་ཆོག་མཉམ་ཟེར་ན་གོ་དོན་དེ་འདྲ་ཞིག་རེད།
འདིའི་འཕྲོར་དཔལ་ཆེན་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་གི་སྐྱེ་འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད།
གསུང་དབང་ཆེན་ཏྲ་མགྱིན་དམར་པོ། ཐུགས་དཔལ་ཆེན་ཡང་དག་ཏེ་རུ་ཀ་རེད།
ཡོན་ཏན་ཆེ་མཆོག་གི་དགྲིལ་འཁོར་དང་སྐྱབ་ལུགས་སོགས་ད་ལྟར་གོང་དེར་བཤད་མ་
ཐག་པ་ལྟར་ཡིན། ཐིན་ལས་ཕྱར་པ་དོན་མཁོན་ལུང་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྐྱེ་གསུང་
ཐུགས་ཡོན་ཏན་ཐིན་ལས་བཞི་ཡི་སྐྱབ་ལུགས་དེ། འདིའི་ཙུ་སྐྱབ་དཔལ་ཆེན་འདུས་
པའི་དམིགས་བསལ་ཡན་ལག་གི་སྒྲོས་བཀའ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དུ། གཤིན་རྗེ་
འཆི་བདག་ཟིལ་གཞོན་དང་། ཏྲ་མགྱིན་ཁམས་གསུམ་རྩེ་བ། ཡང་དག་སངས་
རྒྱས་མཉམ་སྦྱར། ཕྱར་བ་བདུད་དཔུང་ཟིལ་གཞོན་དང་བཞི་པོ་སོ་སོའི་སྒྲོས་དབང་གི་
དགྲིལ་འཁོར་མཐོང་བ་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཆོག་གི། འདིར་ཤར་ལྷོ་མ་དོན་
རྩོགས་རྒྱལ་པོ་གསུངས་ནས་མ་མོ་ཐོད་གཏོང་གི་དགྲིལ་འཁོར་རམ་དེའི་ལྷ་ཆོག་ས་
བསྟན་པ་རེད། འདིའི་རྒྱུད་སྡེ་ལ་མཆོན་ན་མ་མོ་སྲིད་པའི་བེ་བུམ་གསུངས་རྒྱ་ཞིག་
དང་མ་མོ་གསང་བའི་གཏན་ཆོག་གི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་རེད། མ་མོ་ཐོད་
གཏོང་གི་སྐྱབ་ལུགས་སྐྱབ་ཐབས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཚུར་བསྐྱས་ཡོང་ན།
མ་མོ་ཙུ་རྒྱུད་གི་དགོངས་པར་འདུས། མ་མོའི་དགོངས་པའི་གནད་དེ་ཙུ་རྒྱུད་ལ་
འདུས་རྒྱུ་དེ། འདི་མིན་ན་ཡང་མ་རྒྱུད་སྦྱིའི་ལུགས་རེད། སྤྱང་སྲིད་ཀྱི་མ་མོ་
ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་བཟང་མོ། ཉིད་ཞི་མུ་ཁ་ལའི་མཁའ་དབྱིངས་ལས་ཤར་བ་ཡིན་
དུས། བསྐྱས་བཞག་ན་གཅིག་ལ་འདུས་ཀྱང་དབྱེ་བཞག་ན་འདུམ་ཕྱག་ཡངས་པའི་

ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མ་མོ་འབྲུམ་ཕྱག་ཏུ་སྒྲུང་བ་རེད། དེ་ནི་སྐྱེ་འགོ་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཕ་བཞི་བརྒྱ་ཕ་བཞི་ལ་གནས་ཤིང་འདུས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཕ་
ཆེན་བཞི་ལ་འདུས་པ་ནས་སྤིང་ཕ་ཆེན་ཅི་ཏྲུ་འོད་ཀྱི་གུར་ཁང་ན་དྲངས་མ་ལྟ་འདུས་ཀྱི་ཐིག་
ལེ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་ཡིན་ན། རྣལ་འབྱོར་པས་ནང་རླུང་ཁམས་ཀྱི་བྱེད་པ་དབུ་
མའི་དབྱིངས་སུ་བསྐྱུ་དུས། ཕྱིའི་མངོན་རྟོགས་རྒྱལ་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་མ་མོ་
ཐམས་ཅད་རང་དབང་མེད་པར་དབང་དུ་བྱེད་པ་རེད། མ་མོ་ཕ་རླུང་གི་དགོངས་པ་
འདི་སྐྱབ་ལུགས་ནང་གསེས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་དོན་བཞིའི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་རེད། དོན་
བཞི་དེ་གང་ཡིན་ན། མ་མོའི་རིགས་བརྒྱད་ཆོ་འབྲང་དང་བཅས་པའི་བཤད་པ་དང་།
མ་མོའི་སྤྲུམ་པ་མངོན་ཕྱུངས་ཀྱི་བཤད་པ། སྦྱོར་སྦྱོལ་ལམ་དུ་བྱས་ནས་བཤད་
ལུགས། དྲག་པོའི་ངན་སྤྲུགས་དང་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་སྟེ་བཞི་རེད། དེའི་ནང་གི་
མ་མོའི་རིགས་བརྒྱད་ཆོ་འབྲང་དང་བཅས་པས་བཤད་རྒྱ་དེ་གང་འདྲ་རེད་སྟེ་མ་ན།
མ་མོ་ཐམས་ཅད་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་སྒྲུང་ཚུལ་དང་སྦྱར་ནས་རིགས་བརྒྱད་ཀྱིས་བཤད་དུས་པ་
སུ་ཡིན་མ་གང་ཡིན་སྟེ་རིས་དང་ཆོ་འབྲང་གང་ལ་གཏོགས་པ་ཡིན། མིང་དང་
གཟུགས་གང་འདྲ་ཡིན། དབང་གང་གི་ཆེ། འདུལ་སྐྱལ་སུ་ལ་ཡོད་ལ་སོགས་པ་
ཕན་གཞོད་ཀྱི་ཁུངས་ལུང་ཐམས་ཅད་བཤད་ནས། གནས་སྐྱབས་ལས་གང་ལ་གང་
ཐད་བཞག་ན་དོན་གང་འགྲུབ་རྒྱ། དེའི་གནད་ངོ་མ་མཐར་ཐུག་དབྱིངས་ཀྱི་མ་མོ་
ཡུམ་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་དོན་ལ་མཁས་ན། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་སྟེ། སྤིང་
པ་མ་རྒྱུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་བ་འདི་ལ་ཐུག་པ་རེད། དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་
སྒྲུང་ཚུལ་དང་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་རེད། གཉིས་པ་གབ་སྤྲུམ་གཏེར་ཀྱི་ལུགས་མངོན་
དུ་ཕྱུངས་ནས་བཤད་རྒྱ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནི། དུས་གསུམ་དུས་མེད་དུས་བཞི་

མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་དུས་ན་དཔལ་ཆེན་མངོན་ཐོགས་རྒྱལ་པོས་སྤང་སྤྱོད་ཀྱི་མ་མོ་ཐམས་
ཅད་ཡུམ་གྱི་མཁའ་དབྱིངས་ལས་དབང་དུ་བསྐྱུས་ནས། ཡབ་མངོན་ཐོགས་རྒྱལ་
པོའི་ཙུང་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གཤམ་པའི་གཏོར་དུ་སྤྲས་པ་དེ། སྤྲས་པ་མངོན་ཡུངས་
ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྩོལ་པས་སྤང་སྤྱོད་ཀྱི་མ་མོ་རུ་ཤར་བ་ཡིན་ན།
ཆེ་མཆོག་མངོན་ཐོགས་རྒྱལ་པོའི་ཞལ་ནས་རྩྱུ་སྤྱོད་དང་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་ཞལ་གྱིས་རྩྱུ་སྤྱོད་སྤྱོད་
ཐེངས་གསུམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་བསྐྱུས་ནས་སྒོ་ག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་འཕྲོག་སྟེ་མ་མོ་
ཚོད་གཏོར་གི་ཕྱིན་ལས་རབ་འབྱུངས་འབྱུང་པར་མཛད་པ་ཡིན། དེའི་བཤད་ལུགས་
དེ་ནི་མ་མོ་སྤྲས་པ་མངོན་ཡུངས་ཀྱི་བཤད་ལུགས་ཟེར་རྒྱུ་དེ་རེད། གསུམ་པ་ལྟ་བ་
དོན་དང་སྐྱར་ནས་སྤྱོད་སྤྱོད་ལམ་དུ་བྱས་པའི་བཤད་ལུགས་རེད། འདི་གྲོལ་ལམ་
དང་སྐྱར་ནས་བཤད་རྒྱུ་ཡིན་ན་མ་མོའི་ངེས་ཆོག་ལྟར་དུ། མ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་
མོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤར། མ་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མོ་འགག་མེད་ཀྱི་རྩོལ་པར་
ཤར་བ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་རང་གི་སྒོ་གསུམ་མ་མོ་ཚོད་གཏོར་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཤེས་ཤིང་
དེའི་ཐོག་ལ་གནས་དུས། སྤང་བྲགས་བྲན་ཏོག་ཐམས་ཅད་མ་མོའི་སྤྱི་གཙུག་ལྷགས་
ཡོན་ཏན་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་བདག་ཉིད། མི་ཟད་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུ་དེ་རེད།
དེ་ནི་མ་མོ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལམ་དུ་བྱས་པའི་བཤད་ལུགས་རེད། བཞི་པ་ནི་བསྐྱར་སྤྱོད་ཕྱིན་
ལས་དང་སྐྱར་ནས་བྲག་པོ་ངན་སྤྲགས་ཀྱི་ལུགས་སུ་བྱས་ཏེ་བཤད་ན། དང་པོ་མ་
མོའི་སྤྱི་གཙུག་གཅིག་ཏུ་རྩིལ་ནས་བསྐྱེན་པ་དང་སྤྱོད་སྤྲགས་སོ་སོར་ལ་བྱེས་ནས་བསྐྱེན་
པའི་ལས་རིམ་སོང་དུས། མ་མོ་དམག་ལ་བྲངས་ན་དམག་དཔོན་ལས་མཁན་དེ་རེ་
མ་ཏི་བསྐྱོས་ཏེ་དབང་དུ་བསྐྱུས་ནས་བསད་པ་བཞི་ཡི་ལས་སྤྱོད་རྩོམ་དགོས་པ་རེད།
བསད་པ་བཞི་པོ་གང་རེད་ཟེར་ན། མདོས་དང་། སུར་བུ་དང་། ཉེ་འབྱེད།

ཐུན་དང་བཞིས་བསད་ལུགས་བཞི་རེད། དེ་ཡིན་ན། མདོས་དང་གཏོར་བསྐྱོག་ལ་
བརྟེན་ནས་བསད་པ་ཞིག་དང་། དབང་བླ་མ་ཕུར་བསད་པ། བླ་མེན་ཉི་འབྲེད་
ཀྱིས་བསད་པ། རད་མཚོན་གྱི་ཐུན་པ་བསད་ནས་བསད་ལུགས་ཞིག་དང་བཞི་ཡོད།
དེ་བཞིའི་རྗེས་ལ་མན་ངག་མནན་སྟེག་འཕང་གཏད་བཞི་པོ་རྫོགས་ནས་ལས་ཀྱི་ལྷག་མ་
བསྐྱུ་དགོས་པ་རེད། ད་རུང་ལས་ཀྱི་ཤི་ས་བསྐྱུན་པ་གསུངས་རྒྱ་ཞིག་དང་ལྟོ་དྲུག་
གི་རིམ་པ་འབྱུང་བ་རེད། མདོར་ན་མ་མོ་ཙ་རྒྱུད་གི་དགོངས་པ་དེ་ཕྱི་ནང་གསང་བ་
གསུམ་དུ་བྱེས་ཡོང་དུས། ཕྱི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་སྲིད་པའི་ཆགས་ལུགས་དང་བསྐྱུན་
ནས་འཛིག་རྟེན་ཆགས་གནས་ཀྱི་ཙ་བ་དེ་མ་མོའི་ཐོག་མའི་སྐྱེ་རྒྱུད་ནས་ད་ལྟ་གང་ན་
གནས། ལས་གང་ལ་དབང་། བསྐྱེན་སྐྱབ་ལས་སྐྱོར་བྱེད་སྐྱངས་ཀྱི་ཚུལ་ཐམས་
ཅད་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་ཕྱི་ལྟར་ན་སྲིད་པ་མ་མོའི་སྐྱང་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་རྒྱུ་དང་།
ནང་ལྟར་ན་རང་གི་ཙ་རྒྱུད་ལས་སུ་རུང་བའི་རྒྱུད་སེམས་དབང་དུ་འདུས་སྐབས།
ནང་རང་གི་ཙ་རྒྱུད་གི་ཆོའཕྱུལ་གྱིས་ཕྱིའི་མ་མོ་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་འདུས་པར་ཤེས་རྒྱུ།
གསང་བ་ལྟར་ན་སྲིད་ཞི་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱན་ཏུ་བཟང་
མོའི་གྲོང་ལས་མ་གཡོས་པ་མ་མོའི་ངོ་བོ་ཡིན། དེའི་ཙ་ལ་སྐྱང་དུ་ཤར་བ་སྐྱང་ཞིང་
སྲིད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་སེམས་སྐྱེ་འགག་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་དུ་འདུས་པར་ཤེས་ན།
མ་མོའི་དོན་རྟོགས་པ་རེད། དེ་སྐྱབ་ལུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན།
དེའི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཤར་སྐྱེའི་མ་མོ་རྟོག་གཏོང་གི་ལྷ་ཚོགས་བཤད་ཟིན། སྐྱིར་ན་
གསང་སྟགས་སྟེ་འཁྱུར་བའི་བསྐྱུན་པ་འཛིན་སྐྱུང་སྟེལ་གསུམ་ཞིག་བྱེད་དགོས་དུས།
སྟེ་འཁྱུར་བ་ཀའ་བབས་ཀྱི་ཚུ་བོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་སྐྱོམ་དེ་ནས། སྐྱིན་གྲོལ་བསྐྱེད་རྫོགས་
ཀྱི་རིམ་པ་བརྒྱུད་ནས་མཐར་འབྲས་མི་ཆོའདིར་མདོན་དུ་བྱེད་པ་ལ། རྒྱུད་སྟེ་ཡིས་

ཁོག་ཕུབ་སྐྱབ་སྒྲེལ་རང་བྱམ་རྩུང་པ་བྱུང་པར་དུ་སྐྱབ་ཆེན་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཕུག་བཞེས་ཐིན་སྐྱབ་ཀྱི་ཆུ་བོ། ལས་ཀྱི་ཁ་ཚར་དང་བཅས་པ་ལ་བྱང་རྩལ་པ་དེ།
དཔེར་བཞག་ན་ཀ་ཁ་སུམ་ཅུ་སྒྲོན་ས་འདོན་པ་ལྟ་བུ་དང་། མཚན་མོ་ཉི་ཤུ་དགུའི་སྐྱག་
རུམ་ཡིན་ཡང་ལག་འཛུབ་མོ་ལྷ་པོ་ལ་ཕྱིས་གངས་ཐེབ་པ་ལྟར་དུ། བསྐྱེན་སྐྱབ་ཏིང་
འཛིན་ལས་སྒྱུར་སོགས་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཞིག་མ་བྱས་ན། སྒྲུ་འབྱུར་རྒྱུང་མ་པ་
ཡིན་ཟེར་ཡང་རྒྱུང་མའི་སྒྲོ་བྱང་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་དང་། རྒྱུང་མའི་འབག་མགོ་
ཞིག་གྱོན་ནས་མིན་ན་ཡིན་མཛད་ག་སྒྲོན་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་ཙམ་རེད་འགྲོ་བ་རེད།
དེས་ན་གསར་བུ་རྣམ་པས་རྒྱུད་དང་སྐྱབ་ཐབས་འབྲེལ་བའི་ཕུག་ལེན་དོན་ཐོག་ལ་ཁེལ་བ་
གནང་དགོས་པ་གཤམ་ཆེན་རེད། དེའི་ཡན་གྱིས་སྐྱབ་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་གི་མ་མོ་
མོད་གཏོང་གི་ལྷ་ཚོགས་ཡན་ཆད་རགས་རིམ་ཞིག་ཞུས་པ་ཡིན། ལྷོ་རུབ་ཏུ་རིག་
འཛིན་དོན་ཚུལ་རབ་ཡབ་ཡུམ་གསུངས་རྒྱུ་འདི་རིག་འཛིན་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ལྷ་ཚོགས་ལ་
གསུངས་པ་རེད། དེ་ཡང་རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་མང་པོ་ལས་བསྟན་ཡོད་པའི་རིག་
འཛིན་སྒྲུ་མའི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་དགོངས་པ་འདི། བསྐྱེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞེའམ་ཡང་ན་
བསྐྱེན་སྐྱབ་ལས་གསུམ་གྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་ཡང་འཐུས། རིག་འཛིན་སྒྲུ་མའི་སྐྱབ་
པ་འདི་གནད་ཆེ་ལུགས་ལ་མཚོན་ན། དུས་རྒྱུན་དུ་བཤད་འདུག་པའི་དཔེར་ནམ་
མཁའི་ཉི་མ་དང་ས་ཐོག་གི་སྒྲ་བ་སྐྱམ་པོ་གཉིས་ཀ་འཛོམས་རུང་། རྒྱུན་མེ་ཤེལ་ཞིག་
གིས་དེའི་བར་ལ་མཚམས་མ་སྒྱུར་ན་མེ་འབྱུང་བའི་ཐབས་མེད་པ་བཞིན། དུས་
གསུམ་སངས་རྒྱས་བཞུགས་ཡོད་ཀྱང་སྒྲོབ་མའི་རྒྱུད་ལ་བྱིན་སྐབས་དང་ཟབ་མའི་རྟོགས་
པ་སྐྱེ་བ་ལ་སྒྲུ་མ་མེད་ན་རང་འབྱུར་རེད་ཐབས་མེད། དེའི་དབང་གིས་སྒྲུ་བ་འདི་
ནམ་ཡང་གནད་ཆེ་བ་རེད། དེའི་ནང་ནས་ཅུ་བ་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གང་བསྐྱབ་

ན་ཐ་སྐྱབ་དང་འབྲེལ་རྒྱ་དེ་ལྷག་པར་གཤམ་ཆེ། དེ་སྐྱབ་ལུགས་ལ་དབྱེན་སྒྱིད་དང་ཁྱད་
པར་གཉིས་སྒྲེས་ནས་བཤད་ཡོང་ན། དང་པོ་སྒྱིན། བསྟེན་སྐྱབ་ལས་གསུམ་གྱི་
སྐྱབ་ལུགས་ཡིན་ན། ཐོག་མར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལྷན་གྱི་སྒྲེས་མ་ཞིག་བསྟེན་ནས་སྒོ་
གསུམ་གྲུས་པས་མཉེས་པར་བྱས། སྒྲིན་གྲོལ་གྱི་གདམས་པ་ཚུལ་བཞིན་མོད་རྒྱ་དེ་
བསྟེན་པ་རེད། དེའི་ཐོག་གི་སེམས་ཉིད་ཆོས་སྐྱར་རོ་སྒྲིད་པའི་མན་ངག་ཟབ་མེ་ཞིག་
ཐོབ་ནས་དགོངས་རྒྱུད་རྟོགས་པར་འཕོ་བའི་བྱིན་རྒྱལ་སྐྱབས་ལུགས་རྒྱ་དེ་སྐྱབ་པ་རེད།
སེམས་ཉིད་གཉེན་མའི་རང་ཞལ་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཇི་བཞིན་རྟོགས་ནས། བསྟེན་པ་དང་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་རྒྱ་ནི་ལས་སྐྱོར་ཡིན་པས་བསྟེན་སྐྱབ་ལས་གསུམ་ཟེར། དེ་
དག་ནི་སྒྱིབ་སྟེན་སྐྱབ་ལས་གསུམ་གྱི་བཤད་ལུགས་རེད། གཉིས་པ་ཁྱད་པར་བསྟེན་
བསྐྱབ་ཡན་ལག་བཞིའི་སྟེང་ནས་བཤད་ན། རིག་འཛིན་སྒྲེས་མའི་སྐྱབ་ཐབས་གང་རུང་
ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན། དེ་བྱིན་རྒྱལ་ས་
གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་བྱེད་རྒྱ་དེ་བསྟེན་པ་དང་ཉེ་བསྟེན། རང་དང་དབྱེར་མེད་
ཐུགས་ཡིད་གཅིག་འདྲེས་ཀྱིས་རིག་འཛིན་སྒྲེས་མའི་གོ་འཕང་སྐྱབ་པ་དེ་སྐྱབ་པ་དང་སྐྱབ་
ཆེན་སྟེ་བསྟེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི་ཆང་བའི་བཤད་ལུགས་རེད། མདོར་ན་ཆོག་དང་
དཔེ་ལས་འདས་པའི་དོན་གྱི་ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲེས་ནས་ལྷ་བ་ཆོས་
ཉིད་ཀྱི་རྫོང་ཟིན་དགོས་དུས། དོན་རྒྱུད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ས་འཕོ་བ་ཁོན་མ་གཏོགས་ཐབས་
གཞན་མེད་པས་སྒྲེས་མའི་མན་ངག་གིས་རོ་འཕྲོད་པར་བྱ་རྒྱ་ནི་གནད་ཀྱི་ནང་ནས་གནད་
ཆེན་རེད། དེའི་ཡན་ཆད་རིག་འཛིན་སྐྱོབ་དཔོན་གྱི་ལྷ་ཆོགས་སོང་པ་རེད་དེ་ནི་ལུ་
བྱང་དུ་བཅོམ་ལྷན་དེགས་པ་ཀུན་འདུལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་རེད། འདི་ལ་འཛིན་རྟེན་
མཆོད་བསྟོད་ལྷ་ཆོགས་ཀྱང་གསུངས་པ་རེད། འདི་ལ་སྐྱབ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དེགས་

པའི་རྒྱུད་མང་པོ་བཞུགས་ཡོད་ཀྱང་། འདིའི་སྐྱབ་ཐབས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཚུར་
 བསྐྱུས་ཡོང་ན། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་བྲེགས་པ་ཡོངས་རྫོགས་རིགས་ཚུར་བསྐྱུ་ན་ལྷ་
 མ་སྲིན་སྡེ་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས། འདུས་པ་དེ་ཡང་བརྟེན་ཐབས་རྣམ་པ་བརྒྱུད་ཀྱིས་
 བརྟེན། སྐྱབ་ཐབས་རྣམ་པ་བརྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུབ་རྒྱ་རེད། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲིབ་སྲིད་
 ལྷ་མ་སྲིན་ཡོད་ཚད་སྡེ་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་ལ་ཇི་ལྟར་འདུས་སྟམ་ན། སྡེ་བརྒྱུད་ཟེར་ཡོང་
 དུས་འདིའི་ཕྱི་ལུགས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་མོད། གིང་དང་། བཙན། བདུད།
 གཞོད་སྦྱིན། གཟའ། ལྷ། སྲིན་པོ། མ་མོ་རྣམས་རེད། དཀར་པོ་ཡོད་
 ཚད་གིང་གི་ནང་དུ་འདུས། དམར་པོ་ཐམས་ཅད་བཙན་དང་ནག་པོ་ཐམས་ཅད་བདུད་
 སེར་པོ་ཡོད་ཚད་གཞོད་སྦྱིན་དུ་འདུས། སྐྱབ་པོ་ཐམས་ཅད་སྲིན་པོ་དང་དེའི་སྟངས་
 གཟའ་ལྷ་མ་མོ་གསུམ་གྱིས་བརྒྱུད་རེད། སྟངས་སྟོགས་ཀྱི་དབང་ཆེན་ཡོད་ཚད་གཟའ་
 དང་འོག་སྟོགས་ཀྱི་དབང་ཆེན་ཡོད་ཚད་ལྷ། མོ་རྒྱུད་ཡོད་ཚད་མ་མོར་བསྐྱུས་ན།
 སྒྲིབ་སྲིད་ཀྱི་ལྷ་མ་སྲིན་ཐམས་ཅད་སྡེ་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་དུ་དེ་ལྟར་འདུས་པ་རེད། དེའི་སྡེ་
 བརྒྱུད་པོ་དེ་འཇིག་རྟེན་མཚོན་བསྟོན་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་མཚོན་བསྟོན་བྱ་ཡུལ་རེད།
 དེ་ཡིན་ན་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དུ་བརྟེན་ལུགས་བརྒྱུད་ཀྱིས་བརྟེན་དགོས། སྐྱབ་
 ལུགས་བརྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུབ་དགོས་གསུངས་པ་བཞིན། བརྟེན་ལུགས་བརྒྱུད་ཀྱིས་ཇི་
 ལྟར་བརྟེན་དགོས་སྟམ་ན། དང་པོ་གིང་བྱུང་བ་རེད། གིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྟེན་
 ལུགས་དེ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བྱུ་བརྟེན་དགོས་རེད་ལ། བདུད་བཙན་གཞོད་སྦྱིན་གསུམ་གྱི་
 རང་ནས་བདུད་ཐམས་ཅད་པ་ལྟར་དུ་བརྟེན་གསུངས་བ་དང་། བཙན་ཐམས་ཅད་
 སྟོགས་ལྟར་དུ་བརྟེན་པ་རེད། གཞོད་སྦྱིན་ཐམས་ཅད་ལྷ་ལྟར་དུ་བརྟེན། དེའི་
 འཕྲོར་སྲིན་པོ་གཟའ་ལྷ་གསུམ་ལས་སྲིན་པོ་ཐམས་ཅད་ཁོལ་པོ་ལྟར་བརྟེན། གཟའ་

ཐམས་ཅད་རྗེ་བའི་ཚུལ་དུ་བརྟེན། གྲུ་ཐམས་ཅད་བྱམ་གཡོག་གི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན།
མ་མོ་མ་ལྟར་བརྟེན་དགོས་པ་རེད། དེ་ནི་སྒྲུབ་ལུགས་བརྒྱད་རེད། དང་པོ་གིང་
ཆིངས་གྱིས་བཅིངས་ནས་སྒྲུབ་གསུངས་པ་རེད། བདུད་བཙན་གྲུ་གསུམ་གྱི་བདུད་
བཀུག་ནས་སྒྲུབ་དགོས། བཙན་སེལ་ལོང་གིས་སྒྲུབ་དགོས། གཞོད་སྒྱུན་རྒྱུན་གྱིས་
གཙུན་ནས་རྒྱུ་པར་བྱས་ཏེ་སྒྲུབ་དགོས། སྒྱིན་པོ་གཟའ་གྲུ་གསུམ་གྱི་སྒྱིན་པོ་ཡམར་
གཏད་གྱིས་སྒྲུབ་དགོས། གཟའ་ཆོད་ལྟོ་དཀྱུག་གིས་སྒྲུབ་དགོས། གྲུ་ལོག་ཞོན་
གྱིས་སྒྲུབ་དགོས། མ་མོ་དབང་སྒྱུད་གྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པ་རེད། དེ་ལྟར་བརྟེན་
ལུགས་བརྒྱད་དང་སྒྲུབ་ལུགས་བརྒྱད་དེ་བཞིན་དུ་མཆོད་ལུགས་བརྒྱད་ཡོད་གསུངས་པ་
རེད། མཆོད་ལུགས་རྣམས་པ་བརྒྱད་གྱིས་མཆོད་ནས་མཆོད་བརྟེན་སྒྲུབ་རྣམས་པ་གསུམ་
པོ་དེ་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་བྱས་ཏེ་སྒྲེ་བརྒྱད་གང་ཡིན་ཡང་། གོང་གཞོན་གཉིས་
པོའི་ལྟ་དང་སྒྲུགས་གཤམ་ཆེ། དེའི་ལྟ་དང་སྒྲུགས་གྱིས་གཟིར་ནས་སྒྲེ་བརྒྱད་དབང་དུ་
སྒྱུད་དགོས་པ་རེད། མདོར་ན་སྒྲུབ་ཐབས་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གང་
ཡིན་ཟེར་ན། ལྷ་སྒྱིན་རང་སེམས་སུ་ཤེས་པའི་ལྷ་བས་ཟིན་རྒྱ་དེ་ཉ་ཅང་གཤམ་ཆེ།
དེའི་ཡན་ཆད་གྱིས་འཛིག་རྟེན་མཆོད་བསྟོད་གྱི་ལྷ་ཆོགས་སེང་ནས། དེ་ནི་བྱང་ཤར་དུ་
དཔལ་ཆེན་སྟོབས་ལྡན་ནག་པོ་གསུངས་པ་དེ་རེད། འདི་ལུ་ཆོས་བཤད་ན་དཔེ་དེ་པ་
བྲག་སྒྲུགས་གྱི་ལྷ་ཆོགས་རེད། འདིའི་རྒྱུད་ལ་མཆོན་ན་སྒྲུ་གསུང་སྒྲུགས་གསུམ་དུ་
སྒྲེས་པའི་བྲག་སྒྲུགས་གྱི་རྒྱུད་སྒྲེ་མང་པོ་ཡོད། འདིའི་སྒྲུབ་ཐབས་གྱི་དགོངས་པ་དེ་
རྫོང་འཕྲང་སྟོག་གསུམ་ལ་བསྐྱུས་ན་ཆོག་ཀྱང་གཙོ་བོའི་ཆ་ནས་འབོད་རྒྱུ་བསད་གསུམ་
དུ་བསྐྱུད་དགོས་རེད། དེ་ནི། བྲག་སྒྲུགས་བསྐྱུངས་པའི་རུས་པས་དཔོན་པ་སྟོག་
དམར་དོང་འབྲིན་གཙོ་བོར་བརྟེན་པའི་སྐབས་རེད། དེ་ཡང་སྒྲུགས་གྱི་སྒྲུ་གྱིའི་མན་

དག་གི་ལུགས་ལྟར་ན་དམེད་དང་དྲག་དང་སྒྲགས་ཟེར་རྒྱུ་འདོན་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འདུས།
དམེད་པ་ཐམས་ཅད་ལྷ་སྒྲིན་སྒྲེ་བརྒྱད་ཀྱི་རང་སྐད་དུ་གང་འབྲེལ་ཡིན་ན་དེར་བསྐྱུས་ནས་
བཤད་པ་དང་། དྲིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལྷ་སྐྱུར་ཆེ་ལུགས་ཀྱིས་ལྷོ་བའི་དཔེ་བརྒྱད་དུ་
བསྐྱུས་ནས་བཤད། སྒྲགས་ཐམས་ཅད་མཚོན་ཆ་བརྒྱད་དང་སྐྱབ་པ་མན་ངག་བརྒྱད་
དུ་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་རྒྱ་རེད། དམེད་པ་སྒྲེ་བརྒྱད་ཀྱི་རང་སྐད་ལ་རི་ལྟར་བཤད་དགོས་
སྟུམ་ན། འཆི་བདག་གཤིན་རྗེའི་དམེད་པ་ནི། ཡ་ང་འཇིགས་སྐྱག་ཅན་ལྷགས་
རིང་སྒྲེ་སྒྲགས་འོ་དོད་ཀྱི་དམེད་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན། ནད་བདག་མ་མེའི་དམེད་པ་ནི་
སྒྲིབ་ལ་ཆེར་མ་བྱུག་པ་འབྲེལ་འབྲེལ་ཉམ་ཐག་མ་ཡི་དུ་འབོད་ཀྱི་དམེད་པ། ཆེ་དྲགས་ལྷ་
ཡི་དམེད་པ་དེ་ཐོག་དམར་མགོ་ལ་བབ་པ་བཞིན་དཀར་ཆད་དྲག་ཅུལ་ཅན་དེ་འབྲེལ་རེད།
སྐྱབ་རྒྱུ་བ་གནོད་སྒྲིན་གྱི་དམེད་པ་དེ་བསམ་ལོང་དུན་ལོང་མི་སྟེར་པའི་གནོད་སྒྲིན་དྲག་པོ་
ལྷེ་མདུང་གི་དམེད་པ་གསུངས་བ་རེད། སྐྱུར་མཁྱོགས་སྒྲིན་པོའི་དམེད་པ་སྒྲིན་པོ་
དུང་བ་རོ་ལེན་གྱི་དམེད་པ་དང་། ཁྱབ་འཇུག་གཟུང་ཡི་དམེད་པ་འབྲུག་སྐྱ་སྒྲོག་
འབྲིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲིན་པ་སྐྱུ་ཡི་དམེད་པ་སྐྱུ་ལ་ངན་དུག་ལྷེའི་དམེད་པ་དང་།
ཁྱམ་བདག་བདུད་ཀྱི་དམེད་པ་ལུན་སྒྲིབ་སྐྱུ་ཁྱམ་ཁྱུགས་ཀྱི་དམེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བརྒྱད་
དང་དེའི་ཐོག་ལ་ལྷོ་བའི་དཔེ་བརྒྱད་ཡིན་ན། འཆི་བདག་གཤིན་རྗེའི་ཁྱམ་གིང་དེ་རི་
དྲགས་ཆེ་ཡིས་བཟུང་བ་ལྟ་བུའི་ཐར་བ་མེད་པ་ཞིག ནད་བདག་མ་མེའི་ནད་རྒྱལ་དེ་
ནད་དྲངས་མེད་ཁོག་ལ་ཞུགས་པ་བཞིན་དུ་སོས་པའི་རེ་བ་མེད་པ་ཞིག སྐྱང་སྒྲིབ་ལྷ་
སྒྲིན་གྱི་དལ་ཡམས་དེ་མཚོན་ལྷོ་བའི་ཁོག་ལ་ཤོར་བ་འབྲེལ་འབྲེལ་གསེན་པོར་འཆོ་ཐབས་
མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་འདི་དག་གི་བཤད་པ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་དང་སྐྱབ་ཐབས་བསྟན་
བཅོས་དག་གི་གཞུང་ན་གསལ་བ་རེད། གསུམ་པ་སྒྲགས་ཐམས་ཅད་མཚོན་ཆ་

བརྒྱུད་ལ་བསྐྱུས་པའི་མཚོན་ཆ་བརྒྱུད་པོ་གང་ཡིན་སྟེ་ན། འཆི་བདག་ག་ཤིན་མེད་
དྲག་སྒྲགས་དེ་མཚོན་ཆའི་འཁོར་ལོ་སྒྲོར་བ་འདྲ་འདྲའི་འཁོར་ཞིང་འཁོར་ལ་གཅོད།
སྲིད་པ་མ་མེད་དྲག་སྒྲགས་དེ་གྲུང་ཅུ་ལ་ཆེན་གྱིས་མདའ་མོ་འཕངས་བ་འདྲ་འདྲའི་གར་
གཏད་ས་ལ་རྒྱག་ ཆེ་བཅོན་ལྷ་སྲིན་གྱི་དྲག་སྒྲགས་དེ་ཚོན་པོའི་དྲག་མདུང་ག་ཡུགས་
པ་འདྲ་འདྲའི་སོ་ཁ་གར་གཏད་དུ་འབྱིགས། བྱུང་འདྲུག་གཟུང་ཡི་དྲག་སྒྲགས་དེ་
སྒྲོབས་ཆེན་གྱི་མཁྱོགས་དོ་འདྲ་འདྲའི་དྲག་ལ་རྒྱུར། སྒྲོན་པ་སྒྲུ་ཡི་དྲག་སྒྲགས་དེ་ས་
འོག་གི་རལ་གྱི་ལྟར་མ་གོ་མ་ཚོར་ས་ནས་གཅོད་པར་བྱེད་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་དང་།
གཞན་ཡང་སྐྱབ་ལུགས་བརྒྱུད་གྱི་མན་ངག་ལ་མཚོན་ན། འཆི་བདག་ག་ཤིན་མེད་
སྐྱབ་ལུགས་གྱི་མན་ངག་དེ་ཕོ་སྒྲོས་དར་མའི་སླིང་ལུན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་དགོས་
གསུངས་པ་དང་། འདོད་ཁམས་མ་མེད་དྲག་སྒྲགས་དེ་གི་ཤི་མོ་ཡི་སླིང་ལུན་ལ་
བརྟེན་ནས་སྐྱབ་དགོས་གསུངས་རྒྱུ། གདུག་ཅུ་བ་གཞོད་སྒྲིན་གྱི་དྲག་སྒྲགས་དེ་ར་
ཁམས་པ་དར་མའི་སླིང་ལུན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་དགོས་གསུངས་རྒྱུ་སོགས། དེ་ལྟ་
བུའི་སྐྱབ་ལུགས་མང་པོས་བསྟན་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེ་ཚོ་དྲག་པོའི་རང་གཤེད་རང་ལ་
བབས་རང་སློག་རང་གིས་གཅོད་པའི་མན་ངག་རྒྱུད་རྒྱུད་ཡིན། དོན་ཅུང་བསྐྱུས་ཡོང་
ན། སྡེ་བརྒྱུད་གྱི་རང་སྐྱད་བརྒྱུད་དེ་དྲག་སྒྲགས་གྱི་དོ་བོ་རེད། རྗེ་བའི་དཔེ་བརྒྱུད་
དེ་སྒྲགས་གྱི་མཐུད་དང་། སྒྲགས་གྱི་མཚོན་ཆ་བརྒྱུད་དེ་སྒྲགས་བདག་གི་མཐུ་རེད།
སྐྱབ་ལུགས་མན་ངག་བརྒྱུད་པོ་དེ་གནད་གྱི་སླིང་བསྐྱུས་རེད། མདོར་ན་དྲག་སྒྲགས་
ལག་ལེན་གྱི་སྐྱབས་སུ། གོང་གཞོན་གཉིས་པོ་སྒྲོབས་གྱི་ལྷ་ཡི་བསྐྱེན་སྐྱབ་ཚད་ལྷན་
ཞིག་ཡོད་བཅུག་རྒྱུ་དེ་གནད་དེ་བས་ཆེ་མེད་པ་རེད། དེའི་སྤྱིང་ནས་འཁོར་འདས་
གཉིས་གྱི་སྤྱིང་སློག་འཕྲོག་ནས་ལྷ་བའི་གདེང་ཡོད་པ་ཞིག་གི་སློན་ནས། སྡེ་བརྒྱུད་

གང་། ལས་ཅི་ཞིག་གི་དོན་ལ་བྱད་དགོས་ན། ཐོག་མར་འབོད་དགོས། བར་
དུ་བྱད་དགོས། མཐར་ལས་ལ་དངོས་སུ་སྦྱར་ནས་ལས་བསྐྱབ་སྟུང་སྟེ་འབོད་བྱད་
བསད་གསུམ་དེ་ལྟར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཆང་དགོས་པ་རེད། དེ་དག་གཅིག་ལ་ཡང་མི་
ལྟོས་པའི་སྒོ་བྱར་ཅོག་བརྒྱད་ནག་པོ་བཟེར་སྟུང་། རལ་གྱི་འཕྱར་བ་དང་གཡུགས་པ་
དུས་གཅིག་གིས་དྲག་སྒྲགས་ལས་ལ་སྦྱར་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་ཡང་ཡོད་སྟུང་། འདི་ཚོ་
སྐབས་སུ་བབས་དུས་སོ་སོའི་རྒྱུད་དང་མན་ངག་གི་གཞུང་བེ་བུམ་ལ་བལྟས་ནས་ཉམས་
སྦྱང་ལག་ལེན་གྱི་རྒྱན་ལ་བརྟེན་སྟུང་དེ་གལ་ཆེན་རེད།

ཉིན་ལྔ་པའི་དབང་དོན་ཟབ་བྲིད།

དེ་ནི། གཤིན་ཇེ་འཆི་བདག་ཟིལ་གཞོན། རྩ་མཁྱིལ་ཁམས་གསུམ་རོལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་དབང་ཡིན། རོ་ཇེ་སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱུས་
དཔལ་སོགས་དང་ཇེས་རྒྱོམ་འགའ་མོང་བའི་ཟུར་འཕྲོས། འདིའི་དྲག་པོ་བྱར་བྲོད་སྒྲོལ་བའི་ཞིང་དང་།
བྲོམ་ཁར་གཞལ་ཡས་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་དག་སྦྱར། སྦྱར་བཏང་གི་
དཔལ་ཆེན་ཅུ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འབྲ་བ་ལས། གཤིན་ཇེ་འཆི་བདག་ཟིལ་གཞོན་
འདི་སྦྱབ་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་ནས་འཇམ་དཔལ་སྦྱ་ཡི་སྦྱབ་པ་རེད། གཤིན་ཇེའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དགོས་དབང་གིས། འདུལ་ཐབས་སྤྱོད་ཆོགས་
ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་སྤྱོད་ཆོགས་སུ་སྦྱང་བ་དང་། ཐམས་ཅད་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་
སེམས་དཔའ་གཅིག་གི་ཡེ་ཤེས་སྦྱོམ་མའི་རྣམ་རོལ། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་
མ་ལུས་པ་ལྟུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྫོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡིན་
པ་གང་ཞིག་གོང་དུ་སྒྲོམ་མ་ཐག་པ་ལྟར་དུ་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དགོས་དབང་གིས།
དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལྷ་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་སྒོ་བསྐྱེད་ཀྱིས་གཞལ་དུ་མེད་པ།

སེམས་ཅན་གྱི་རྟོག་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་བཞིན་དུ། རྒྱལ་བའི་སྤྲུགས་མཛེས་རྒྱུ་པར་
བཀོད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མའི་རྒྱུ་རོལ། སྒྱེ་བ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལས་སྒྱེ་བའི་ཆོ་འཕྲུལ་
སྒྲུང་བའི་མཐའ་ཡང་ཆོད་ཡོད་པ་མ་ཡིན། འདི་ནས་སྒྱུ་མའི་རྒྱུ་རོལ་ཞེས་པའི་
སྒྲུ་བས་སུ། དཔེ་དང་སྒྲེལ་ནས་དཔེའི་གཟུགས་ཀྱིས་དོན་བསྟན་པའི་ཚིག་ཡིན་པས།
སྒྱུ་མ་དཔེ་རུ་བཀོད་པའི་དཔེ་ཅན་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་རེད་ཟེར་ན། འདི་ལ་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མ།
ལྷ་སྒྲུང་སྒྱུ་མ། ལྷ་ན་གྲུབ་སྒྱུ་མ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་དབྱེ་དང་གོ་དོན་ཡོད། ཀུན་རྫོབ་
སྒྱུ་མ་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་གཞི། གདོད་མ་ཉིད་ནས་ཡེ་དག་འཕོ་འགྱུར་དང་བྲལ་བ་ལ།
ལྷ་སྒྲུང་སྒྱུ་མ་བསྐྱེད་རིམ་གསལ་བཟླ་དག་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ཏེ། ལྷ་ན་
གྲུབ་སྒྱུ་མ་དེ་རྫོགས་རིམ་གཉིད་མའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲོང་གསལ་འགག་པ་མེད་པ། གཞི་
འབྲས་དབྱེར་མེད་ཀྱིས་ལ་སྒྱུར་སྒྱུར་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གསལ་གསུམ་རྗེ་རྗེ་གསུམ་
དང་འབྲལ་མེད་ཀྱི་སྒྱུ་གསུམ་འདུས་པའི་གོ་དོན་ཅན་ཞིག་རེད། སྒྲུ་བས་དོན་འདིའི་
མཐོང་བ་བསྟན་པའི་དག་སྒྱུར་གྱི་གཤིན་རྗེ་འཆི་བདག་ཟིལ་གཞོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འདིའི་
སྒྲོམ་ཆོས་འཆི་བདག་གཤིན་རྗེའི་ལྷ་ཚོགས་བསྟན་པ་རེད། གཙོ་བོའི་སྤྲུགས་ཀ་གཤིན་
རྗེ་ལ་མ་ར་འདྲ་དེའི་སྤྲུགས་ཀར་ཕྱག་རྟོག་གསུངས་པ་འདི། སེམས་དཔའ་སུམ་
བཙེགས་ཀྱི་ཚུལ་ཅན་བྱས། ཡང་དེའི་སྤྲུགས་ཀ་རུ་རུས་སྒྲུལ་རྩམ་པ་མི་ཟད་སོགས་
རྒྱན་གྱི་ལྷ་བརྒྱད་གསལ་འདེབས་རྒྱ་དེ་འདྲ་མ་རེད། དེ་མིན་པའི་ཐོག་ལ་སེམས་
དཔའ་བཞི་བཙེགས་ལྷ་བཙེགས་སོགས་དེ་བས་ཀྱང་མིན་པར་བཤད་མ་དགོས་པ་རེད།
དེའི་རྒྱན་བརྒྱད་དེ་སྤོ་བཅུའི་གོ་ཆ་དང་བཅས་པ། གཙོ་བོའི་སྒྱུ་བོ་དང་ཕྱག་གོང་
སོགས་ལ་གསལ་ནས་མཐའ་སྒྲོར་ལ་རྩ་བའི་ལྷ་གཞན་སྒྲོམ་ཡོང་དུས། སྒྱུར་ན་
གཤིན་རྗེ་འཆི་བདག་ཟིལ་གཞོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཕོ་བྲང་དབུས་མ་དེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱུ་

གསུམ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དེའི་ཕྱི་ཡི་ཕྱོགས་བཞིའི་ལྷག་པའི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བཞི་
མཚོན་པའི་ཐོད་མཁར་བཞིའམ་ཐོད་མཁར་གྱི་སྒྲོ་འབྱར་བཞི་ལ་ཤར་དུ་ཡ་མ་ར་ང་།
ལྷོ་ལ་ལྷ་ཏི་ལ་སོགས་པ་གོང་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ། འདིའི་གསུངས་ལུགས་ལ་
ཆ་མཚོན་ན། ཤར་དེ་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་མདུན་ངོས་བྱས་ནས་གོང་གི་གཙོ་བོའི་ཐུགས་
ཀ་ཡ་མ་ར་ང་། དེའི་ཐུགས་ཀར་རྟེགས་པ་ཐུག་དོར། དེའི་ཐུགས་ཀར་རུ་སྤེལ་
གསུངས་རྒྱུ་དེ། ལ་ལས་ཐུགས་ཀའི་ཐད་ཀྱི་བྱམས་ལྟ་བུ་མ་གོ་ནས་དེ་ལྟར་འབྲེལ་
སྤྲོད་མོད། འོན་ཀྱང་འདི་ནས་ཡེ་ཤེས་ལྡེའི་རང་བཞིན་རྩ་བའི་ལྷ་ལྷ་གསལ་ཡོང་དུས།
ལྷ་པོ་ཚང་རྒྱལ་ཐོད་མཁར་གྱི་སྒྲོ་འབྱར་བཞིའི་ཤར་ཡ་མ་ར་ང་། ལྷོ་ལ་ལྷ་ཏི།
རུབ་གྱི་ཨ་ལ་སྤྱང་མགོ། བྱང་གི་རལ་པ་ཚར་དགུ་སྟེ་བཞི་མ་གཏོགས་མེད། དེ་
མེད་ན་དབུས་ཀྱི་ཆེ་མཚོག་ཏེ་རུ་ཀ་ཟིལ་གཞོན་ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་སུ་མེད་
པ། དེའི་ཐུགས་ཀའི་རྟེགས་པ་འཛོམས་བྱེད་རུས་སྤེལ་ལ་སོགས་རྒྱན་བརྒྱད་ཀྱིས་
བརྒྱན་པའི་གཙོ་བོ་དང་། གོང་གི་རྩ་བའི་ལྷ་ལྷ་ཙུའི་ཡོང་ན་ཐམས་ཅད་ཚང་ཡོད་པ་
རེད། དེ་ལྟར་ན་གཙོ་བོའི་ཐུགས་ཀ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཡ་མ། དེའི་ཐུགས་
ཀར་ཐུགས་སྟོག་ཏིང་འཛིན་སེམས་དཔའ་ཉི་སྟེང་རྩྱི་ཡིག་གིས་མཚོན་པའི་ཐུགས་སྟེང་
འཁོར་རྒྱུ་དང་བཟླས་དམིགས་བྱ་རྒྱུ་དེ་ལྟར་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། སྦྱིར་བཏང་སེམས་
དཔའ་སུམ་བཙེགས་ཀྱང་དངོས་པོ་གཅིག་ནང་གཅིག་བཅུད་ཕྱི་ནང་གསུམ་ལྟ་བུ་ཞིག་
ཡིན་མི་དགོས། དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ཟེར་རྒྱུ་དེ་རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་
ལུགས་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ལས། འདིའི་ངེས་ཚིག་གི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་རང་གི་སྒྲོ་
གསུམ་ལྡེའི་སྒྱུ་གསུང་ཐུགས་སུ་བསྐྱེད་ཅིང་དེ་ལས་མི་འདའ་པས་དམ་ཚིག་དང་།
ལྷ་གསལ་གྱི་དག་བློ་མ་གཏོགས་ཐ་མལ་གྱི་ལོག་ལྷ་མེད་པས་སེམས་དཔའ་ཟེར།

ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དེ་སྤྲ་བ་གཉེག་མའི་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུང་སེམས་དེ་བོ་དབྱེར་
མེད་ལ་གནས་པ་སྒྲ་མེད་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་སྐད་བྱས་ན་རྒྱུང་འོད་ཟེར་ལྷ་བ་དང་ཆོས་
མཐུན་པ་ཞིག་དང་། ཏིང་འཛིན་སེམས་དཔའ་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་སེམས་དང་
ཆོས་མཐུན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས། འདི་ལྟར་བཤད་སྐབས་བརྟེན་པའི་
ཐ་སྐད་སྤྲ་བ་ཟེར་རྒྱུ་འདི་ཡང་། རྩལ་དང་སྐད་ཅིག་མས་གཞལ་རྒྱུའི་སྤྲ་བ་མ་ཡིན་
པར། སྤྲ་རགས་ཟབ་བྱུང་གིས་སྤྲེས་པ་ཞིག་རེད། ཡ་མ་ར་ཇ་གཅིག་གཙོ་བོའི་
སྤྲེས་ཀར་དང་གཅིག་ཐོད་མཁར་ཤར་མའི་དབུས་ལ་ཡོད་རྒྱུ་ལ་འགལ་བར་ལྟ་མི་
དགོས། ང་ཆོའི་ཞི་བྱའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྐབས་ནས་གཙོ་བོའི་ལྟར་གནས་གྱི་ཀུན་
བཟང་དང་བྱམས་གྱི་ཀུན་བཟང་མ་ཆོས་པ་བཞིན་རེད། དགྲིལ་འཁོར་དབུས་གྱི་ཐོད་
མཁར་ཕྱི་ནང་ལ། ཕ་བའི་ལྷ་ལྷ་རྒྱུན་དང་བཅས་པ་དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་གསལ་བའི་མཐའ་
སྒྲོར་གྱུ་ཆད་དང་། འོ་མ་ཆེན་མས་ལ་གཤེད་ཆེན་གཙོ་འཁོར་བཅུ་དྲུག་ རྒྱ་གཤེད་
འཆི་བདག་བཅུ་གཉིས། ཞག་གཤེད་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས། དེའི་ཐོག་ལ་ཐོག་ཤེད་མོ་
གཤེད་སྒྲོ་བ་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་དགོས་པ་རེད། འདིའི་སྒྲོ་བ་ཡང་ལས་བྱུང་གི་ནང་
ལྟར་དུ། ཤར་སྒྲོ་དཀར་པོ་སྒྲིང་འབྱིན་དང་། ལྷོ་སྒྲོར་མགོན་པོ་ནག་པོ། ལུབ་
སྒྲོ་བདུད་རེད། བྱང་སྒྲོར་གནོད་རྒྱུན་ཐུབ་ཅན་དག་རེད། མདོར་ན་གཙོ་བོ་གཅིག་
གི་ཆོ་འཕྲུལ་ལས་གཙོ་འཁོར་སྤྲུལ་པ་ཡང་སྤྲུལ་པོ་ཉ་ལས་མཁན་དང་བཅས་པ་ཤར་ནས།
ཁམས་གསུམ་སྐྱེ་འགྲོའི་སྒོ་གི་བདག་པོ་འཛིགས་བྱེད་གཤིན་རྗེ་རོལ་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ལ་
བརྟེན་ཅིང་། དོན་སྤྲོད་གསུམ་རྣམས་སུ་བའི་དུས་གྱི་དགྲ་ཆེན་སྤྲོད་དང་ཞི་བ་
དབྱིངས་གཅིག་ཏུ་གསལ་བའི་དུས་དགྲའི་དབང་པོ་རེད། འདི་རྣལ་འབྱོར་རང་ལུས་
རྗེ་རྒྱུང་པོའི་གྲོང་བྱིར་གྱི་ཕ་རྒྱུད་ཐིག་ལེའི་རང་བཞིན་ལ་ཆོང་བ། རང་རང་གི་སྒོ་

བྱུང་དང་བསྐྱུན་ནས། བྱི་རྩལ་ཚོན་དང་རས་བྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ནས་
བསྐྱེད་པ་མ་རྒྱུ་ཡོག་ལྟར་དུ་དང་། བྱང་རང་གི་ཡུང་པོའི་དལ་ལ་བརྟེན་ཏེ་རྫོགས་པ་
ཨ་ལུ་ཡོག་ལྟར། གསང་བ་རིག་པ་སེམས་ཀྱི་དལ་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོགས་ཆེན་ཨ་ཏི་
ཡོག་ལྟར་རམ་ཡང་ན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ལ་ཆོང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལམ་རིམ་ལ་བརྟེན་
ཏེ་སྐྱབ་པ་ཕྱིན་ལས་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚུལ་ཅན་གང་དང་འབྲེལ་དགོས་
རང་གི་སྒྲོ་དང་སྦྱར་རྒྱུ་རེད། འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་སྒྲོར་འདྲིའི་རྩ་བའི་རྒྱུད་དེ་
གང་ཡིན་ན་འཇམ་དཔལ་གསང་རྒྱུད་དང་མེ་ལྷའི་ཕྱོད་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་རེད། དེ་ཚོ་
ལ་ཡུགས་གཏུགས་ནས་སྐྱབ་མིན་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་ལྟ་སྒྲོམ་སྦྱོད་པ་དབང་དང་དམ་
ཆོག་སྐྱབ་པ་ཕྱིན་ལས་སྐྱགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་གོ་དོན་བརྟུན་ཤིང་ཞིབ་ཀྱིས་
བཅད་ནས། དབང་བསྐྱར་ཐབས་འདི་གནད་ལ་སྒྲིན་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས། འབྲེལ་
མ་ཡིན་སྐྱང་ལ་མ་ངེས་པའི་ཆོས་འཆད་ཉན་དོན་བྱེད་ལུས་སྒྲོང་གི་གཟུགས་བརྟན་རེད།
དེ་བཞིན་དབང་བསྐྱར་བའི་ཐབས་དེ་ཡང་ཡ་ལེ་ཡོ་ལེ་རེད་སོང་ན་དེ་ལས་ཀྱང་གཟུགས་
བརྟན་ནང་གི་ཡང་བརྟན། ས་མགོ་བུས་གཡོག་བུ་མགོ་དགས་གཡོག་རེད་མི་འགོ་
ཐབས་མེད་ཡིན་པས། གསང་བ་ཟབ་མོར་རིས་ཆད་གཟུ་ལུམས་དང་ཆོས་ལ་དབང་
ཟའི་ཉེས་ལྟར་རིན་གྱིས་ཉོད་གོས་དོན་མི་འདུག དེ་བས་ཁ་རྒྱ་བསྐྱེད་ན་ཁེ་མེད་ཀྱང་
ཉེན་ཡང་མེད་པ་རེད། དེའི་དབང་གིས་དཔྱད་པ་ཞིབ་མོར་བུས་ཏེ་ངེས་ཤེས་བརྟན་
པོར་སྦྱེད་གོས། དཔྱད་པ་བཟང་པོས་མ་བྱངས་ན། །ངེས་ཤེས་བཟང་པོ་ག་ལ་
སྦྱེ། །ངེས་ཤེས་བཟང་པོ་མ་སྦྱེས་ན། །སྒྲོ་འདོགས་ངན་པ་ག་ལ་
རུབ། །གསུངས་པ་ལྟར། ངེས་ཤེས་བཟང་པོ་སྦྱེས་པའི་མཐར་ཐུག་ལ་སྒྲོ་
འདོགས་ངན་པ་རུབ་པའི་དོན་འབྲས། འཁོར་འདས་མཉམ་ཉིད་རང་རིག་ཆེ་མཆོག་

ཡ་མན་ཏ་ཀ་ཟིལ་གཞོན་ཁོ་རྒྱལ་འབར་བའི་ངོ་བོར་རྟོགས་སོང་ན། གོང་གི་ངེས་
ཤེས་སྒྲོན་མེའི་ལུང་དེའི་མཛུག་ཏུ། བཟང་ངན་མེད་པའི་མཉམ་ཉིད་དེ། རྟོགས་
པ་ངེས་ཤེས་བཟང་པོ་ཡིན། །གསུངས་པའི་ཚོད་ལ་ཐོན་སོང་བ་རེད་སྟེ། འཇམ་
དཔལ་ཡ་མན་ཏ་ཀའི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། འཇམ་དཔལ་
སྐྱའི་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་རྣམ་པ་བཞིའི་དགོངས་པར་འདུས། འཁོར་ལོ་རྣམ་
པ་བཞི་པོ་གང་ཡིན་སྟེ། གནས་པའི་འཁོར་ལོ། སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ།
སྐྱལ་པའི་འཁོར་ལོ། གཅོད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་བཞི་པོ་རེད། གནས་པའི་འཁོར་
ལོ་དེ་ལྟ་བུས་ནས་བཤད་ཡོང་ན། ཇི་ལྟར་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟར་དུ་
འཇམ་དཔལ་ཡ་མན་ཏ་ཀའི་སྐྱབས་ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་ལས་ཡང་དག་པའི་ཚོས་ཐམས་
ཅད་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ཉིད་འཕོ་འགྱུར་མེད་པར་གནས་པས་ན་གནས་པའི་འཁོར་ལོ་
གསུངས་པ་རེད། གཉིས་པ་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་དེ་སྒྲོམ་པར་བཤད་ཡོང་ན། ལྷི་
ལྟར་ན་ཁམས་གསུམ་སྲིད་པ་གསུམ་པོ་འཇམ་དཔལ་ཡ་མན་ཏ་ཀའི་སྐྱལ་ཕྱོགས་པའམ་
དབང་བྱེད་པ། སྲིད་གསུམ་སྟོག་དབུག་གི་བདག་པོ། གཤིན་གྱི་རྩེ་པོ་ཐམས་པ་
ཐམས་ཅད་གྱི་རྩེ་པོ་འང་ཡིན་པས་ན་ཆེན་པོ་འམ་དབང་པོ་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་གྱི་
བདག་པོ། སྲིད་གསུམ་ཟ་བའི་དུས་ཀྱང་འཛོམས་བྱེད་དུས་དགའི་དབང་པོ་བཟུང་བའི་
མཚན་ཐོགས་རྒྱ་དང་། རང་ལྟར་མངལ་སྦྱིས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱུད་
འཕོ་པའི་གཞི་དེ་ལྟེ་བ་སྐྱལ་པའི་འཁོར་ལོར་བརྟེན་ཅིང་འཚོར་མེད་དུ་འཛོན་ཏེ་འཕོ་ཞིང་
འཛོམས་པར་བྱེད་པ། གསང་བ་ལྟར་དུ་བྱས་ཡོང་ན། ཡེ་རྒྱུད་གི་བྱེད་པ་ཡིས་
ལས་རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ་དག་སྟེ་དུས་ཀྱི་དགའ་ཡང་འཕོ་མེད་དུ་འཛོམས་པ་འཇམ་དཔལ་ཡ་མན་
ཏ་ཀའི་དགོངས་པ། དེ་ལ་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་བཟུང་དགོས། གསུམ་པ་སྐྱལ་བའི་

འཁོར་ལོ་རེད། སྐྱལ་པའི་འཁོར་ལོ་འདི་ལྟ་སྒྲོམ་སྒྲིབ་པའི་ནང་ནས་སྒྲིབ་པར་བཤད་
ན། གདུལ་བྱ་འགྲོ་བ་དུག་ལ་འདུལ་བྱེད་ཐུབ་པ་དུག་སོགས་དཔེ་སྐྱེ་མ་མཁན་གྱི་
སྐྱལ་པ་བཞིན་དུ། འགྱུར་མེད་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་འགག་མེད་ཐུགས་
རྗེའི་རྩལ་སྒྲུང་སྒྲུ་ཚོགས་སུ་ཤར་བ་དེ་རེད། བཞི་པ་གཙུག་པའི་འཁོར་ལོ་རེད།
འདི་འབྲས་བུར་བཤད་ན། སྒྲིབ་འཁོར་ལོ་ཟེར་རྒྱ་འདི་འཕར་བ་བྱེད་པའམ་གཙུག་པར་
བྱེད་པ་སྟེ་ལམ་མཐོན་པོར་འདེགས་བྱེད་ཡིན་པར་མ་ཆད་གཙུག་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཆ་
ཞིག་ཀྱང་རེད། འཇམ་དཔལ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་གཙོ་བོར་ཡང་འཁོར་ལོ་
རེད། དེས་ནི་རྒྱས་དབང་དུག་གི་ལས་རབ་འབྲུམས་བསྐྱབས་ཅིང་། བྱང་པར་
བསྟན་དག་ཚར་གཙུག་པར་བྱེད་པས་ན་གཙུག་པའི་འཁོར་ལོ་གསུངས་པ་རེད། འདིའི་
ངོ་བོ་ཕྱིན་ལས་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་འཁོར་ལོར་ཤར་བ། དཔེ་མཚན་ཆ་རྣམས་གང་ལ་
བཏབ་ན་དེ་ཐོགས་མེད་དུ་གཙུག་པ་ལྟར་དུ། སྒྲིབ་ན་ལས་རབ་འབྲུམས། བྱང་
པར་དུ་བསྟན་དག་ཚར་གཙུག་པ་ལ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་པས། ཕྱིན་ལས་སྒྲུ་ཚོགས་ལ་
འཕུལ་ཞིང་འཁོར་བས་ན་འཁོར་ལོའི་ངེས་ཚིག་ཏུ་གྲུབ་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་རེད། འདིའི་
འཁོར་ལོ་བཞི་པོ་འདི་དོན་རྟགས་གཉིས་ལ་བསྐྱུས་ནས་བཤད་ན། དོན་ལྟ་བ་གནས་
པའི་འཁོར་ལོ་ལ་རྟགས་ཕྱིན་ལས་འཁོར་ལོ་ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་ཡིན་རྒྱ་དང་། ངེས་དོན་
རྗེས་མཚན་དང་སྒྱུར་ན། གནས་པའི་འཁོར་ལོ་དེ་གནས་ལུགས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས།
དེ་སྒྲིབ་གཞི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཞི་བྱས་ན། སྒྲིབ་པའི་འཁོར་ལོ་དབྱིངས་མ་འཁྲུལ་པ་ལས་
སྒྲོ་བུར་འཁྲུལ་པ་བྱུང་ནས་འཁྲུལ་པ་བཏགས་པའི་གཞི། གང་སྒྱུང་བྱ་བྱི་མའི་ཆ་ལ་
བཞག་དུས། སྐྱལ་པའི་འཁོར་ལོ་དེ་མཚན་བཅས་མཚན་མ་མེད་པའི་རྗེས་ལྷོ་ལ་
དང་། བྱང་པར་འཁོར་འདས་དབྱེད་མེད་ཆེན་པོའི་ལྟ་དོན་དེ་སྒྲོམ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱིས་

བསྐྱུས་པ་ཞིག་འབྲུལ་པ་སྒྲིང་བྱེད་གྱི་ལམ། གཙོད་པའི་འཁོར་ལོ་དེ། ངེས་དོན་
ཡ་མེད་ཏ་ཀའི་གསང་གསུམ་རྒྱུ་གྱི་འཁོར་ལོར་གྲུབ་ནས་སྒྲིང་འབྲས་སྒྲིབ་གཉིས་བག་
ཆགས་ དེ་ལྟ་བུའི་འཇམ་དཔལ་ཡ་མེད་ཏ་ཀ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ་མའི་རྣམ་
རྟེན། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པར་རྫོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
གང་ཟེར་རྒྱུའི་གོ་བ་རེད། ཡང་མཆོམས་འདིར། རྟ་མགིན་ཁམས་གསུམ་རྟེན་བའི་དབང་ཡིན། དེའི་ལོ་རྒྱུས་
དབང་ཆོག་ཡན་ལག་བདུན་པ་སོགས་རྗེས་སྒྲོས་གསུངས་མཐར། ཡེ་ཤེས་དབབ་པ་འདི་ནང་འཇུག་རེད།
ནང་གང་ལ་འཇུག་པ་རེད་ཟེར་ན། དབང་ཆེན་པཊ་གསུང་གི་རྟ་མགིན་ཁམས་
གསུམ་རྟེན་པ་རྩ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་ལ་དང་། འཇུག་སའི་སྒྲོ་གང་ནས་འཇུག་
ན་དབུས་ཤར་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་དགོས། ཡི་དམ་ལྟ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་སྒྲོ་བ་མ་རང་
ཉིད་མདུན་སྒྲོ་བུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མདུན་ཕྱོགས་རང་ལ་གཏད་ས་དེ་ཤར་དུ་བུས་
པའི་ཤར་སྒྲོ་ནས། དང་པོ་ཕྱི་འཇུག་གི་སྐབས་གཡས་བསྐྱོར་གྱི་སྒྲོ་རེ་རེ་ནས་ཐུག་དང་
བཅས་ཞུགས་ཏེ། སྒྲར་ཡང་ཤར་སྒྲོ་ལ་ཐོན་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ནང་འཇུག་གི་སྐོག་མ་ཡེ་
ཤེས་དབབ་པའི་སྐབས་འདིར། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་སྒྲོའི་དབང་སྟེགས་པཊ་འདབ་
བརྒྱུད་གྱི་གདན་རེ་རེ་ལ། སྒྲོ་བ་མ་རང་ཉིད་འཁོད་པའི་མོས་པ་བུས་པ་དང་མཉམ་དུ།
སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱི་ཞལ་འདོན་ཆོག་དོན་དང་སྒྲགས་ནས། སྒྲགས་དང་ཉིད་འཛིན་གྱི་
གསང་གཞུང་ཤེས་པ་དང་མཉམ་དུ་སྒྲུ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་གཉིས་སུ་མེད་
པའི་སྒྲགས་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་ཞིག་བྱུང་། རང་གི་རྣམ་སྒྲིན་ལུས་རྟེན་གྱི་མ་དག་པའི་ཆ་
ཐམས་ཅད་སྒྱུངས། མ་དག་པའི་ཆ་སྒྲིང་རྒྱུ་དེ་ཡང་རང་གི་སེམས་རྣམ་ཤེས་སྒྱུངས་
པའི་འབྲས་བུ་ལ་རྣམ་ཤེས་རྟེན་ཡིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡབ་གྱི་ཞལ་ནས་བྱངས་ཡུམ་གྱིས་མཉམ་
པར་སྒྱུར་བའི་རྗེས་ཆགས་བདེ་སྟོང་གི་རོལ་མོའི་ཁུ་བདེའི་ཐིག་ལེར་གྱུར་པ་ནི། ཡུམ་

གྱི་མཁའ་གསང་ནས་གཙོ་བོ་རང་ཉིད་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བར་བརྟེན་པའི་སྤྲུལ་སྤྲེལ་པ་དེ་
ཉིད། སྤྲུལ་གྱི་དབང་སྟེགས་ལ་བཞུགས་པའི་གནས་གསུམ་ཡི་གོ་གསུམ་ལས་འོད་
ཟེར་སྟོགས་བཅུར་འཕྲོས་ནས། སྟོགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གང་
བསྐྱབ་བྱ་རྒྱ་མགྱིན་ཁམས་གསུམ་རེལ་པའི་ད་གྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་རྣམ་པ་སྦྱར་བྲངས་པ་
དེ། རང་དང་རོ་གཅིག་དུ་འབྲེས་པར་བསམ་ནས་དམིགས་མེད་ལྟ་བུའི་རང་མདངས་
བསྐྱང་དགོས། འདིའི་སྟོང་ལས་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུ་དང་། སྦྱང་ལས་ཐམས་ཅད་
སྟོང་པ་གཙོ་བོར་འདོན་པའི་མན་ངག་གནད་ལ་འཛིན་དགོས། རང་ལ་བསྟིན་བྱའི་ལྷ་
ཟེར་རྒྱ་དེ་ཡང་། དོན་ལ་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་སྟོང་གསལ་མཐའ་དབུས་
དང་བྲལ་བའི་ཆོས་སྐྱའི་རང་གཅིག་ལ། ཞལ་ཕྱག་མཚན་མའི་སྒྲིམ་པ་མི་མངའ་ཡང་
སྟོང་པ་གསལ་བའི་སྒྲིབ་པོ་ཅན། འོད་གསལ་ལྷན་གྲུབ་གྱི་རང་མདངས་དེ་ལས།
སྦྱེ་མེད་གྱི་དབྱིངས་ལས་སྦྱེ་བའི་ཆོ་འཕྲུལ། འགག་མེད་རང་རྩལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་རེལ་བ་
སྒྲ་ཆོགས་ལ་ཤར་བ་དེ། རྣམ་པ་རྟགས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་རིག་པའི་དཔའ་བོ་ཁྱོ་མཆོག་རྒྱ་
མགྱིན་འབར་བའི་སྐུ་རུ་བཞེངས་པ་རེད། རྒྱའི་འགྲོམ་དགུ་ནི་ཐོག་པ་རིམ་དགུ་ལ་སྦྱར་
བ་དང་། རྒྱ་སྒྲིབ་བཅུ་གསུམ་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དང་སྟེལ་ནས་གསུངས་ཡོད་པ་
རེད། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས། སྦྱང་བ་དང་སྟོང་པ་གཉིས། དོན་དམ་
དང་ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་རིམ་པ་བཞིན་དུ། དབྱིངས་དང་། ཤེས་རབ། སྟོང་
པ། དོན་དམ་བཞི་པོ་རང་བཞིན་ངོ་བོ་དོན་དམ་གྱི་རྒྱ་སྒྲིབ་དང་། ཡེ་ཤེས།
ཐབས། སྦྱང་བ། ཀུན་རྫོབ་བཞི་པོ་རིག་པ་ངོ་བོ་དོན་གྱི་རྒྱ་སྒྲིབ་ལ་བཤད་ནས།
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ལ་རྒྱ་ཞལ་དུ་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། སྟོན་
དཔལ་ཆེན་ཁྱོ་རྒྱལ་ཉེ་རུ་ཀམ་བདུད་རུ་འདུལ་བའི་གནས་སྐབས་ན། དཔལ་རྒྱ་

མགིན་འབར་བའི་སྐུ་རུ་བཞེངས་ནས་རུ་ཏྲ་བཏུལ་བ་རེད། དམ་སྲི་མ་རུང་པའི་སྒོན་
ལམ་ལོག་པའི་རྟོན་འབྲེལ་ལས་ཤར་ཞིང་། དུག་གསུམ་དུག་ལྷའི་མཐུ་བདེ་ཞིང་
བསྟན་ལ་འཛོལ་ཅན་གྱི་བསམ་སྒྲུབ་ལོག་པའི་མི་དང་མི་མ་ཡིན་པའི་གཉེན་པོ་ཡང་འདི་
ཆེ་བ་རེད། འདི་ནས་ཡེ་ཤེས་དབབ་པའི་སྐབས་སུ་སྒྲོབ་མ་རང་ཉིད་རྟོ་མགིན་སྐུ་རུ་
གསལ་གདབ་རྒྱུ་དེ། མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་འདི་ཤེས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། ཡེ་
ནས་ཡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལྷའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས། ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ངས་ཤེས་
དང་ལྷན་པའི་དབང་ཆེན་རྟོ་མཆོག་རོལ་པ་སྐྱེ་མཛོག་དམར་ནག་དབང་དུག་གཉིས་
འཛོལ་ཅན། དུས་མཐའི་མེ་ཡི་ཁ་དོག་ཅན། འཛིགས་བྱེད་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱེ་ལ་
རམ་བྱེད་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རྒྱན་གྱིས་སྒྲེག་པ། འདུལ་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་མཆོན་ཆ་སྒྲ་ཆོགས་
ཕྱག་ན་བསྐྱམས་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཏུ་བསྒྲེལ་དགོས། དེ་ཡང་རྟོ་ཞལ་གཙིག་ཏུ་རྩིས་པའི་
དབུ་ལྔ། ཕྱག་བཅུ་དུག ཞབས་བརྒྱད་དོར་སྟབས་སུ་བབྱེད་ཅིང་ཁྱུང་ཆེན་དོ་རྩེའི་
གཤོག་པ་ནམ་མཁའ་ལ་བསྐྱེངས་པ། གཤོག་ཅེ་བྱ་ཁྱུང་དང་ཉི་མ་ལྷ་བས་མཆོན་པ།
རྩ་བའི་ཞལ་གསུམ་གྱི་གཡས་ཞལ་སྒོན་པོ། གཡོན་ཞལ་སེར་པོ། རྩ་ཞལ་དམར་
པོ། སྐྱང་ཞལ་ཡང་རྩ་ཞལ་དང་འདྲ་བའི་དམར་ནག་ཡིན་པར་གསུངས་ཡོད། དེ་
ཡང་རམ་ལ་གཏུམ་ཞིང་བཞད་པའི་ཉམས་དང་ལྷན་པའི་ཞལ་བརྒྱད་དེས་བདུད་བརྒྱད་
འདུལ་བ། སྐྱེ་གཙུག་གི་རལ་བའི་གསེབ་ནས་རྟོ་མགོ་ལྷུང་ལྷུང་ལྷུང་ལྷུང་ལྷུང་ལྷུང་
པའི་སྐྱེ་དབྱངས་སུ་འཛོར་བའི་བཞད་སྐྱེ་དེས། ཁམས་གསུམ་གཡོ་ཞིང་སྲིད་གསུམ་
འདར་བ་བྱེད་པ་རེད། རྟོ་ཞལ་ལྷས་རིགས་ལྷའི་དབུ་རྒྱན་ཡང་མཆོན་པ་ཡིན། དེ་
ལྷ་བྱའི་གདན་གསུམ་ཡོངས་རྫོགས་སྐྱེ་ལ་ཆོང་བ། དཔལ་གྱི་ཆས་བཅུ་དང་དུར་ཁྲོད་
ཀྱི་ཆས་བརྒྱད་སོགས་རིགས་མཐུན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་ནས་སྒོན་ཡང་ལུས་ཁྱེད་བ་

བཞིན་དུ་ཕྱག་མཆོན་ལ་གཡས་ན་དོ་རྩེ་ཁྲི་སོགས་བརྒྱད། གཡོན་ན་ཐོད་ཁྲག་པར་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་དང་ཕྱག་བཅུ་དུག་ན་ཕྱག་མཆོན་མཆོན་ཆ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དུག་བསྐྱམས་པ། ཡུམ་ཆེན་པར་གཟི་ལྷན་སྐྱུ་མདོག་སྒྲོན་གཟུག་གཡས་པས་ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ་དང་། གཡོན་པས་རིན་ཆེན་ཟ་མ་ཏོག་བསྐྱམས་པས་འཁྱུད་པ་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་མེད་མཉམ་པར་སྦྱར་བ། འདིའི་ཞབས་གཞོན་གཙོ་བོ་དེ་སྐྱུ་བརྒྱད་དང་རྒྱལ་བསེན་པོ་མེ་རེད། སྤང་སྤྱིད་དྲེགས་པའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་དྲེགས་པ་པོ་རྒྱུད་མོ་རྒྱུད་གཉིས་དང་སྐྱུ་རྒྱུད་གསུམ་ལ་འདུས། དེའི་ནང་གི་སྟོབས་ཆེ་ཤོས་དེ་གང་ཡིན་ཟེར་ན་སྐྱུ་རྒྱུད་འདི་རེད། སྒོན་པ་སྐྱུ་ཡི་དམོད་པ་དེ་སྐྱུ་ནག་དུག་ལྗེའི་དམོད་པ་སོགས་ཁ་སྒྲོན་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རེད། སྐྱུ་བདུད་ནག་པོས་དུག་རིགས་བཞུས་པ་དེ་སྐྱུར་དུག་ཁོང་དུ་སོང་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། སྐྱུ་འདུལ་གཉིན་པོ་སྟོབས་ཀྱི་ལྷ་ལ་དབང་ཆེན་ཏེ་མགྲིན་དམར་པོ་འདི་བསྐྱབས་པ་རེད། གཉིན་དང་ས་བདག་གི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱུ་རྒྱུད་ལ་འདུས་པ་རེད། འདིའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཕྱི་བས་འཁོར་བཅུ་དུག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་ཁང་བརྒྱད་དེ་མདུན་ནས་གཡས་བསྐྱོར་དུ་རྩོམ་པའི་གོང་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་གོ་ལ་མ་དུག གསང་བའི་ཡུམ་ཆེན་བཞི། ཁམ་བརྒྱ་མོ་དུག་དང་། མཁའ་འགོ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱུལ་པ་ལོང་བ་རྒྱབ་འབྲེལ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་རྣམས་ཕྱོགས་བཞི་ལ་བརྒྱད་རེ་བརྒྱད་རེ་ཡོད་པ་རེད། སྐྱུ་མེད་ཁོང་ནས་འབྱུག་སྟོང་ལྗིད་ཞིང་། སྒྲིབ་མེད་དབྱིངས་ལས་ཡེ་ཤེས་གསལ་བ། ད་རུང་སྒྲོན་མེད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་སྐྱུ་སྒྲོག་པ་ལ་སོགས་པ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་རྒྱུད་རྒྱུད་གིས། སྐྱག་དང་རྒྱ་སྤོན་སྤང་པོ་ཁྱུང་ཆེན་དག་ཆེབས་ནས་རྣམ་སྟབས་ཀྱིས་ལྗིད་བ་དེ་འདྲ་རེད། དཀྱིལ་འཁོར་གྲུ་ཆད་ཕྱི་ནང་གཉིས་ལ། ལས་མཁའ་ཁྲི་བརྒྱད་དང་སྐྱུར་བརྒྱད། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆེ་བ་

གཅིག་པ་ཤིང་ང་རོ་སྒྲིག་པ། བྱུང་བ་མར་པོའི་ཨ་ལོང་བཅིངས་ཡོད་མཁན་གྱི་སྐྱེ་བ་
དང་། བར་བྱུངས་སུ་པོ་ཉ་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་རམ་ཞིང་འཛིགས་ལ་བྲོ་ཞིང་གཏུམ་པ་
སྒྲིག་ལྟར་སྐྱུར་བའི་ཅུལ་ཤུགས་ཅན་ཡིན་པ་གོང་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་རེད། སྒོ་བཞི་
ལ་བྲོ་བོ་རྒྱུད་གཅིག་བཞི་ཡོད་པ། ཤར་ཕྱོགས་ལ་མགོ་དགུ་ཅན། ལྷོ་ཕྱོགས་ལ་
མགོ་བདུན་ཅན། རུབ་ཕྱོགས་ལ་མགོ་ལྔ་ཅན། བྱང་ཕྱོགས་ལ་མགོ་གསུམ་ཅན།
ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཁོར་མང་པོས་བསྐྱོར་ནས་བཞུགས་ཡོད་པ། སྒོ་སྒྱུར་བྲོ་ཆེན་བཞི་
ལ་ཕྱག་གཡས་བཞིས་དགུག་འཆིང་སྐམ་སྒྲིམ་གྱི་ཕྱག་མཚན་བཞི་བསྐྱམས་ཤིང་།
གཡོན་པས་ཐོ་ཆེན་འབར་བ་རེ་རེ་བསྐྱམས་པ། ལྷ་ཆོགས་དེ་དག་རེ་རེ་ལའང་སྐྱུལ་པ་
ཡང་སྐྱུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བས་བསྐྱོར་བ། མཁའ་དང་ས་གཞིའི་བྲོན་ཀུན་
འགོངས་ཤིང་བྱུང་པ། ཀུན་ཀྱང་གཅོ་བོ་གཅིག་གི་ཆོ་འཕྲུལ་ལས་ཤར་བའི། གཅོ་
འཁོར་མ་འདྲེས་ཡོངས་རྫོགས་གསལ་བའི་འདུན་པ་དེ་འདྲ་མཛད་དགོས། འདིའི་
གཅོ་བོའི་ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་བ་ཀུན་ཡུམ་པརྒྱ་གཅི་ལྷན་ཞི་མ་བྲོ་
གསུངས་ས་དང་། ཕྱག་མཚན་མེད་དེ་འཛིན་འཛིན་འདྲ་བ་གསུངས་པ་རེད། ཡེ་
ཤེས་སེམས་དཔའ་རྒྱན་དང་ཕྱག་མཚན་སྤངས་པ་སྦྱིར་འགོས་ལྟར་རེད། འོན་ཀྱང་
མཚམས་རེ་ལ་ཕྱག་མཚན་ཡོད་ས་ཡང་ཡོད་རེད། གང་ལྟར་འཛིན་འཛིན་འདྲ་
གསུངས་བའི་གོ་ཕྱོགས་འདིའི་རིགས་འགྲེས་ཤེས་དགོས། ཐུགས་སྒོ་གཏིང་འཛིན་
སེམས་དཔའ་རེད། སྒྲིང་ཁར་རིན་ཆེན་ཟུར་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲིང་དུ་ཉི་མའི་གདན་ལ་ཐུགས་
སྒོ་གཏི་ཡིག་གི་མཐའ་རུ་ཐུགས་སྒྲིང་གིས་བསྐྱོར་བ་བསམ་དགོས། སྒོ་བ་དཔོན་ཆེན་
པོས། སྐྱུ་བ་པ་ལུང་གི་ཀ་མགོའི་ནང་ན། ལུས་དབང་ཆེན་གྱི་སྐྱུར་གསལ་ན།
སྐྱུ་ལ་བགྲེས་རྒྱུད་མི་མངའ། རང་རིགས་པརྒྱ་དབང་ཆེན་གྱི་སྐྱུ་ཡིས་ཁམས་གསུམ་

དབང་དུ་འདུས་པ་ཡིན། ངག་པར་དབང་ཆེན་གྱི་གསུང་དེ་བསྐྱབ་ན། གསུང་བྲི་
མ་མེད་པ་ཆགས་ཐོགས་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་འགོ། ཡིད་པར་དབང་ཆེན་གྱི་ཐུགས་ལ་
བསྐྱེ་བྱུང་ན། ཐུགས་མི་རྟོགས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ལ་མངའ་བརྟེན་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་
དུ་ཡོན་ཏན་འཕེལ་འགྲིབ་མི་མངའ་བ་དང་། ཐྱིན་ལས་སྤངས་སྤྲོད་དབང་དུ་འདུས་པར་
གསུངས་པར་མ་ཟད་སྐྱབ་པ་བཀའ་བརྒྱུད་པོ་འདིའི་དགྱིལ་འཁོར་གཅིག་ལ་འདུས་ཚུལ་
ཡང་གསུངས་ཡོད། དབང་ཆེན་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་ན་ཡང་། ང་ནི་བདེ་
གཤེགས་ཀུན་གྱི་ཡབ། །ང་ནི་གཤིན་མེ་ཀུན་གྱི་གཤེད། །ང་ནི་མ་མོ་ཀུན་གྱི་
རྗེ། །ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཡོད་པས། རབ་འབྱམས་དགྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོའི་
དཔལ་དབང་ཆེན་རྒྱ་མགོན་རོལ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གཅིག་ལ་འདུས་པ། དོན་ལ་ཡེ་
ཤེས་ཉག་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ལྷག་པར་གཟུགས་བརྟན་
གྱི་དགྱིལ་འཁོར་འདིས་མཚོན་བྱེད་དུ་བྱས་ཏེ་དབང་བསྐྱར་ཞིང་ངོ་སྤྲད་ནས་ལམ་སྤྲོད་
བས། གཉུག་མའི་སྒྲོག་གསུམ་རྩོུ་གསུམ་གདན་གསུམ་བཀོད་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཡེ་ནས་
རང་ལ་སྐྱུན་གྲུབ་དུ་བཞུགས་པའི་རང་ངོ་འཕྲོད་དགོས་པ་རེད། ཡང་མཚན་མ་འདི་ནས། ཉོ་
ཐུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆོད་ནི། སོགས་དབང་དངོས་གཞི་བསྐྱར་རྗེས་ཀྱི་བྱུང་འཕྲོས། འདིའི་དྲག་པོ་སྒྲོལ་བའི་དབང་
འདི་དབང་དང་བྱིན་རྒྱལ་སྤྲེལ་གནད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སྤྲེལ་དབང་བྱིན་རྒྱལ་གཉིས་
གྱི་གནད་ཚང་བའི་ཞོར་དུ་ཐྱི་མ་རྗེས་སུ་གནད་བ་རྩལ་འདོན་གྱི་ཐུག་སྟེལ་ཞིག་རེད།
འདི་ལྟ་བུ་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་བཤད་ན། སྐྱབ་པ་ལག་ལེན་གྱིས་བཤད་དགོས་རེད།
རྟོགས་པས་བདག་བསྐྱེལ་ནས་ཐུགས་རྗེས་གཞན་སྒྲོལ་བ་ལ། རྗེས་འཕྲང་སྒྲོག་
གསུམ་གྱི་གནད་ལ་རང་བྱུན་རྒྱལ་པ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་དགོས། དང་པོར་རྗེས་གང་རེད་
ཟེར་ན་ལྟ་བུའི་རྗེས་རེད། འཕྲང་སྒྲོལ་པའི་འཕྲང་། སྒྲོག་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་

སྒྲིང་སྒྲིག་རང་ལག་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ཞིག་དགོས་པས། ལྟ་
བའི་རྒྱུ་ཐོན་པ་ལ་སྒྲིམ་པའི་འཕྲང་སྒྲིལ་དགོས། དེ་བཤད་ན་ཐེཾོམ་སྒྱུ་རྒྱུ་ཞིག་ལ།
སྒྲིམ་རྒྱུ་དེ་ཐོག་མར་ལྟ་བུས་ཐག་ཚད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནམ། རིག་པ་དང་རྒྱུ་རྒྱུ་
ལྟ་བུ་གསུངས་དུས། ལྟ་བུ་མིག་ལྟ་བུ་དེས་བལྟས་ནས་བལྟ་ས་དེར་སྒྲིམ་པ་རྒྱུ་ལྟ་
བུས་གོམ་པ་བཏྲན་པོར་སྒྲིལ་དགོས་པ་མ་རེད་དམ་སྒྲིམ་ན། དེ་དགོས་ཀྱང་ལྟ་བུ་གོ་
ཡུལ་བཤད་ཡུལ་ཙམ་ལ་ལུས་ནས་སྒྲིང་བས་དེའི་ཐོག་ལ་མ་ཐེབས་ན། སྒྲིམ་པའི་
འཕྲང་ལས་མི་ཐར། དྲང་པོར་བཤད་ན། དེ་ལྟ་བུ་ལོ་མ་མ་རེད། དཔེར་ན།
མཛུབ་མོས་ཟླ་བ་སྟོན་ཆོ། རོན་གྱི་ནམ་མཁའི་ཟླ་བ་མ་རིག་སྟོན་མཁའ་གང་ཟག་གི་
མཛུབ་ཅེ་ལ་དོགས་དཔྱད་བྱས་པ་འདྲ་འདྲའི། ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་
མཇལ་བར་བཤད་པ་ཆོག་གི་སྟུན་པ་ཞིག་ལ་མགོ་འཁོར་ན། དེ་ལྟ་བུས་འཕྲང་བཟོད་
པའི་སྒྲིགས་ལ་གོམ་ཁ་གཏན་ནས་སྒྲིལ་ཡོད་མ་རེད། དེའི་སྒྱིར་ན། སྒྲིམ་པའི་
འཕྲང་བཟྱད་ནས་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ཐོན་པའམ་ཡང་ན་ལྟ་དོན་བཞིན་དུ་སྒྲིམ་པ་སྒྲིང་དུ་གྱུར་རྒྱུ་
དེ་གལ་ཆེན་རེད། སྒྲིམ་པའི་འཕྲང་བཟྱད་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ཐོན་པའམ་དུས། ལྟ་སྒྲིང་
གཉིས་ཀ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བས་ན། སྒྲིང་པའི་སྒྲིལ་སྒྲིག་འཕྲོག་སྟེ་འཁོར་འདས་ཀྱི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་དབང་བསྐྱུར་ཐོབ་པའི་ནལ་འབྱོར་དབང་ལྷན་གྱི་དགོངས་པ་ཟེར་རྒྱུ་པོ་
བརྟེན་མོང་བ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱུད་རྒྱུ་ཐོན་པའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་མཐར་
སྟེན་པ་ལ། གཟེར་བཞིའི་མན་ངག་གི་གནད་ཐིན་རྒྱུ་དེ་མེད་ན་ཐབས་མེད་རེད།
གཟེར་བཞི་པོ་དེ། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལྟ་སྒྲིམ་སྒྲིང་གསུམ་ལ་སྐྱར་ནས་བཤད་
ཡོང་ན། གཞི་ལྟ་བུ་དགོངས་པ་མི་འགྱུར་བའི་གཟེར། ལམ་སྒྲིམ་པ་ཉིང་འཛིན་
ལྟའི་གཟེར་དང་སྒྲིང་པོ་སྒྲིགས་ཀྱི་གཟེར་འདི་ནི་ཉིང་འཛིན་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲིམ་པ་ཡིན་

ལ་སྒྲིན་ལས་དང་འབྲེལ་བའི་སྦྱོད་པ་ཡང་ཡིན། འབྲས་བུ་ནི་འཕྲོ་འདུ་སྒྲིན་ལས་ཀྱི་
གཟེར་འཛིག་པ་རེད། འདི་འབྲས་བུ་ཡིན་དོན་གང་རེད་ཟེར་ན། ཞི་རྒྱས་དབང་
དང་བྲག་པོ་ལ་སོགས་པ་ལས་རབ་འབྲུམས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིན་ལས་རེད།
དེ་ཡིན་ན། དེ་ཉིད་ད་ལྟ་ནས་ལམ་དུ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་འབྲས་བུར་བཞག་
ཀྱང་མི་འཐད་པ་མེད། འབྲས་བུར་བགྲོད་པའི་ལམ་འབྲས་བུ་དངོས་ལ་འཇུག་པ་ཡི་
འབྲས་བུའི་ཐོག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རེད། དེ་ཡིན་དུས། དགོངས་པ་ཆོས་
ཉིད་མི་འཇུག་པའི་གཟེར་གྱིས། རང་སེམས་སྒྲེ་འགག་བྲལ་བའི་སེམས་ཉིད་རང་བྱུང་
གི་ཡེ་ཤེས་རིག་སྟོང་མཚན་མ་ཀུན་བྲལ་བྱ་ཆད་སྦྱོགས་ལྟར་དང་བྲལ་བ་དེ། རྒྱུད་
ལུང་མན་ངག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་འདུས་པར་ངོ་འཕྲོད་ནས། མཚན་ལྡན་སྒྲིབ་མའི་
དགོངས་བརྒྱུད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་གཅིག་ཆར་འཕྲོས་ན་ལྟ་བའི་རྫོང་ཟིན་སོང་བ་རེད།
དེའི་སྐབས་སུ་ནམ་མཁའི་ཁྲོ་བ་གཅིག་སྒྲིབ་གཙན་གྱིས་ཟིན་དུས་ས་གཞིའི་རྩ་སྟོང་སྟོང་གི་
ཁྲོ་གཟུགས་ཐམས་ཅད་མཉམ་གཅིག་ཏུ་ཟིན་པ་ལྟར། འཁོར་འདས་གཉིས་ཀའི་སྟོང་
སྟོག་དུས་གཅིག་ལ་འཕྲོག་པའི་གནད་ཀྱི་རྩ་བ་དེ་ལ་ཐུག་ཡོད་པ་རེད། དེའི་རྒྱ་མཚན་
ནི། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་སེམས་ལ་འདུས། སེམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་གཉུག་མའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས། ཀུན་བྲལ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེའི་
པ་རོལ་ན། བསྐྱབ་བྱའི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྟ་དང་། གོལ་བྱའི་འཛིག་
རྟེན་པའི་བྲེགས་པ་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་སྤངས་སྤྱོད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་གཅིག་ལ་ཆོས་
ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཉག་གཅིག་ཐོག་ལེ་ཆེན་པོའི་ཁྱད་སྤངས་སུ་མ་བསྐྱུས་པ་ཞིག་མི་སྤྱོད།
དེ་ཡིན་ན་སྐབས་དོན་མ་རྒྱའི་ཨ་ཏིའི་སྒྲིབ་པ་སྒྲིན་ལས་དང་སྦྱར་ན། སྒྲོམ་པ་ཏིང་
འཛིན་རྣམས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོག་སྒྲོམ་གཟེར་བཞི་བོས། བསྐྱེན་སྒྲིབ་ཡན་ལག་

བཞིའི་ལམ་ལ་རི་ལྟར་སློབ་དགོས་ཟེར་ན། ཏིང་འཛིན་ལྟའི་གཟེར་བསྟེན་པའི་ཡན་
ལག་དང་། སླིང་པོ་བསྐྱུགས་ཀྱི་གཟེར་ཉི་བསྟེན་གྱི་ཡན་ལག དགོངས་པ་མི་
འགྱུར་པའི་གཟེར་སྒྲུབ་པ། འཕྲོ་འདུ་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་གཟེར་དེ། སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོའི་
ཡན་ལག་རྒྱ་བཞག་ཆོག་པ་རེད། དག་ཚྲོགས་སྟོན་གསུམ་ཡང་དེའི་ཞོར་དུ་ཆོང་།
དེ་ཆོང་ཚུལ་ནི། ཏིང་འཛིན་ལྟ་ཡི་གཟེར་གྱིས་བསྐྱེད་རིམ་ཏིང་འཛིན་རྣམ་གསུམ་
བསྟོམས་པས། མར་འཁོར་བའི་སྐབས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་རྣམ་པ་བཞིའི་བག་ཆགས་
སྦྱངས་ཤིང་དག ཡར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱིས་གང་འདུལ་སྒྲུབ་སྐྱེའི་བོད་པ་
སྤང་བའི་འབྲས་བུ་གཞི་ལ་རྫོགས། བར་ལམ་དུས་ཡིན་ན་ཅུ་དག་པ་རྗེ་རྗེའི་ལུས་ལ་
གནད་དུ་སྟོན་རྒྱུའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟོན་བྱེད་ལ་འགོ་བ་རེད། སླིང་པོ་བསྐྱུགས་ཀྱི་གཟེར་
ལ་མཚོན་ན། སེམས་དཔའ་ལུས་བརྟེན་བསྟོམས་ཏེ། ཐུགས་སྟོག་སྐྱུགས་ཐེང་
ལ་དམིགས་པ་གཏད་ནས་བསྐྱེད་པ་བྱེད་དུས། མར་འཁོར་བའི་དུས་ཀྱི་འབྲུལ་
གཏམ་ངག་གི་བག་ཆགས་སྦྱངས་ཤིང་དག ཡར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་སྒྲ་ཆོགས་
ཆོས་ཆར་འབབས་པའི་འབྲས་བུ་གཞི་ལ་རྫོགས། བར་ལམ་དུས་ཡིན་ན་ངག་དག་པ་
རྒྱང་སྐྱུགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱང་ལ་བརྟེན་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྟོན་བྱེད་ལ་འགོ་རྒྱ་དེ་འབྲ་
རེད། དགོངས་པ་མི་འགྱུར་པའི་གཟེར་གྱིས། སྤང་སྟོན་འཁོར་འདས་ཆོས་
ཐམས་ཅད། དག་མཉམ་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་མེད་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་གྲོང་དུ་གདོད་ནས་
ཡེ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡིས་ཕྱིས་ཟིན་སོང་དུས། མར་འཁོར་བའི་
འབྲུལ་སྤང་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་ཤིང་དག་པ་རེད། ཡར་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་དུས་ཐུགས་རྣམ་པ་མཁྱེན་པའི་འབྲས་བུ་གཞི་ལ་རྫོགས། བར་ལམ་གྱི་དུས་
སྤྲུང་བ་སྒྲ། བྲག་པ་གསུང་། དེ་རྟོག་ཐུགས་ཀྱི་ངོ་བོར་ཤར་བའི་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་

ཆ་རྒྱུན་ལ་སོང་ནས། དམིགས་པའི་སྒྲོ་བསྐྱུ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ་མའི་རོལ་པ་
དེས། ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིན་ལས་བསྐྱུ་བས་ཤིང་འགྲུབ་པ་ཡིན་ན།
མར་འཁོར་བའི་དུས་ཀྱི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བཞག་དང་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲུངས་ཤིང་དག
ཡར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དུས་རྒྱལ་བའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་འབྲས་བུ་གཞི་ལ་རྫོགས།
བར་ལམ་དུས་མཚན་བཅས་དང་མཚན་མ་བྲལ་བའམ་སྒྲུང་བཅས་དང་སྒྲུང་བ་མེད་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཐམས་ཅད། འོད་གསལ་འགྲོ་འོང་དང་བྲལ་བའི་མངོན་སུམ་
གྱི་རྣལ་འབྱོར། སྒྲུང་སྤྱོད་ཆོས་སྐྱུར་བཞེངས་པའི་སྤྲིན་བྱེད་ལ་འགྲོ་རྒྱ་རེད། དེ་
ལྟར་ན་ཉིང་འཛིན་ལྷ་ཡི་གཟེར་གྱིས་གཟུགས་སྒྲུང་ལྷ་རུ་དག སྒྲིབ་པོ་སྤྲགས་ཀྱི་
གཟེར་གྱིས་རྣམ་པའི་རྩ་ལ་ཐོབ། འཕྲོ་འདུ་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་གཟེར་གྱིས་ལས་བཞི་ཕྱིན་
ལས་ཐོགས་མེད་དུ་འགྲུབ་པའི་མཐུ་ཐོབ། དགོངས་པ་མི་འགྱུར་བའི་གཟེར་ཟེར་ན་
རྫོགས་ཅིམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བས་སྒྲོ་གསུམ་ལྷ་སྤྲགས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རོལ་བར་ཤར་སོང་དུས་
འཁོར་འདས་ཀྱི་སྒྲིང་སྒོག་དངོས་སུ་འཕྲོག་པའི་དུས་ལ་ཐོན་སོང་བ་རེད། དེ་དུས་
གོང་དུ་བཤད་པའི་སྒྲོམ་པའི་འཕྲང་ལས་བུད་ནས་ལྷ་བའི་རྫོང་ཟིན་ཏེ་ཕྱི་དགའ་འབྱུང་བཞི་
སོགས་ཀྱི་གཞོད་པ་དང་། བྱང་དགའ་བྱང་དང་ཉོན་མོང་། གསང་དགའ་དང་བདག་
བཟུང་འཛིན་གྱི་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་ཆོད་ནས། གསང་བའི་དགའ་གསུམ་སོད།
འཛིགས་པའི་བདུད་བཞི་ཆོམ། འགྲོ་དུག་གི་གཡང་ས་ཆོད་སོང་པ་རེད། དེ་ལྷ་
བུའི་རྟོགས་པས་བདག་བསྐྱུ་ལ་དེ་སྒྲོན་ལ་སོང་ནས། གདུལ་བྱ་ཞི་བའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱིས་
མ་སྐྱལ་པ་རྣམས་དྲག་པོ་མངོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་འདུལ་དགོས་པ་དག་ལ། ཆར་
གཙོད་དྲག་པོའི་ལས་ཀྱིས་སྤྲགས་རྗེས་གཞན་སྒྲོལ་བའི་རྗེས་སུ་གནང་བ་འདི་ལྟར་བྱིན་
གསུངས་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་གྲོང་དུ་གྱུར་

པ་ཤ་སྟག་ག་ལ་ཡིན་ཏེ་མིན། གལ་ཏེ་ཡིན་ན་ལམ་ལ་འབད་པས་སློབ་དགོས་དོན་མི་
འདུག་མོད། འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོག་མར་རང་རེ་དང་སེམས་
ཅན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་འདྲ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལམ་ལ་བསྐྱབས་ཏེ་རྟོགས་པ་
མཛོན་དུ་གྱུར་སོང་བ་ཡིན་ན། རྒྱ་འབྲས་བཤད་པ་གཅིག་མཐུན་ཡིན་དུས་འདྲ་བ་
ལམ་དུ་བྱས་འབྲས་བྱེད་བཞིན་འཐོབ་དགོས་པ་རེད། སེམས་བསྐྱེད་རྣམ་པ་དག་པས་
ཟིན་པར་བྱས་ནས། སླིང་རྩེ་ཁྲོས་པའི་ཞེ་སྤང་གིས། སྟོན་ཅན་ཉམས་པ་བདུན་
ལྔ་ན་མ་ཞིང་བཅུ་ཆང་པའི་འགོ་བ་སློལ་བར་རྩོམ་རྒྱུ་དེ་ཡང་། སྦྱིར་ན་སྟེན་བཅས་
རྒྱལ་བ་སྦྱི་ཡི་བསྐྱབ་བྱ། ཁྱད་པར་དུ་རིག་པ་འཛོན་པ་གོས་དཀར་ལྷང་ལོ་འཆང་ནས་
བསྟན་པ་སྤྱད་བའི་ཁྱུང་ཆེན་སྟོམ་མཁན་ཆོས། འདི་ལ་བསྟེན་སྦྱབ་མཐར་ཕྱིན་གྱི་སྟོ་
ནས་འབད་དགོས་པ་རེད། འབད་པར་བྱས་ན་རང་རེ་སྤྱ་འགྱུར་བའི་སྟོན་དུས་གྱི་
སྟགས་པའི་རྒྱལ་པོ་སོ་བྱུར་གཞུང་པས་གསུམ་དང་། དུས་ཕྱིའི་རང་རེའི་ཆོས་བརྒྱུད་ལ་
བྱོན་སྤྱོད་པའི་རྩི་རྩེའི་གདུང་ཆེན་བཞི་ལ་སོགས་པའི་རྩེས་མི་ཟིན་རྒྱུ་ཅི་ཡོད། དུས་ངན་
རེད་ཟེར་ནས་ངན་རྒྱུན་ཆང་མ་དུས་གྱི་མགོ་ལ་བསྐྱུར་བྱུང་རྒྱུ་མ་རེད། ལྷག་པར་ཁར་
རྩང་བཤད་པ་ལྟར་ལུན་པ་ནག་ཅིང་ནག་ལ་སྟོན་མའི་འོད་ལྷག་པར་གསལ་བ་བཞིན་དུ་
དུས་སྟོགས་མར་གྱུར་ཕྱིན་གྱུར་ལ་གསང་སྟགས་གྱི་ཕྱིན་རྒྱུ་ལྷག་ཏུ་ཆེ་བར་མ་ཆོད་
བཀའ་མའི་རིང་བརྒྱད་གྱི་ཕྱིན་རྒྱུ་ལྷག་པར་ཉམས་དང་འདྲེས་ཁྱེར་གྱིས་སྤྱད་པའི་སྐབས་སུ་
གཏེར་མའི་ཉེ་བརྒྱད་གྱི་ཕྱིན་རྒྱུ་ལྷག་པར་ལྟར་ལ་རྣོ་ངར་ཆེ་བ་རེད། སྟགས་པ་ལ་
རུས་མཐུ་ཡོད་མེད་དང་དམ་ཅན་སྤྱད་མ་འགོ་དང་མི་འགོ་དེ་ཡང་། རྩ་བ་ངོ་མ་དམ་
ཆོག་གཙང་མ་ཞིག་རང་རྒྱུད་ནས་བསྐྱུངས་ཡོད་མེད་ཀྱི་གནད་གཅིག་པུ་ལ་ཐུག་ཡོད།
མཆོམས་འདི་ནས་བསྐྱལ་བ་དངོས་ལ། མི་ལྟོག་ མི་དྲགས། མི་འབྱམས་པ་

གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་གསལ་བ་གསུམ་གྱི་ཉིང་འཛིན་དང་མ་བུལ་པར་བསྐྱལ་བའི་ལས་ལ་
འཇུག་དགོས་གསུངས་ཡོད་པས། དང་པོར་མི་ལྷོག་གསུངས་པ་ནི། དམོད་པའི་
བྲག་སྐགས་དག་ལ་བསྐྱོར་རྒྱུ་དེ་མཐུམ་ཕྱིར་རུ་ལོག་མི་ཡོད་པ་ལ་གསུངས་པ་རེད། མི་
རྟགས་གསུངས་པ་ནི། རྩོམ་རྟགས་སོང་བའི་མཚོན་ཆ་ལྟ་བུ་བཏང་བའི་མཚོན་ཆའི་རྩོ་
སོ་རུས་མེད་ལ་མི་རྟགས་རྒྱུ་རེད། དེའི་སྟེང་དུ་མི་འབྱམས་གསུངས་པ་ནི།
བཟང་མེད་ངན་མེད་རྒྱན་འབྱམས་ལ་ལོག་ནས་ཕབ་པའི་བྲག་པོའི་ཕྱིན་ལས་རྟགས་ཐོན་
རྒྱུ་མེད་པར་རེད་མི་འགོ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན། དེ་ནས་གསལ་བ་དང་པོ་ནི། སྒྲོལ་
མ་ལན་སྒྲོལ་མ་རང་ཉིད་དབང་ཆེན་རྟ་མཚོག་རོལ་བར་དངོས་སུ་གསལ། སྒྲོལ་བྱེད་
ཀྱི་ལག་གི་ཡུར་པ་དེ་སྐྱུ་མཚོག་ཡུལ་གྱི་རྩྭ་ཡིན་པར་གསལ། མདུན་དུ་ཡོད་པའི་
བསྐྱལ་བུ་མཚོན་མ་རྩལ་གྱི་རྟེན་དེ་དག་བགོགས་དངོས་ལ་གསལ་ནས་དེའི་གསལ་བ་
གསུམ་པོ་ཆང་དགོས། དྲག་པོ་སྒྲོལ་བའི་ལས་སྒྱུར་བྱེད་རྒྱུ་ལ་གོང་ནས་བཤད་མ་
ཐག་པའི་རྩོང་འཕྲང་གཉིས་ཀའི་ལྟ་སྒྲོམ་དག་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རུས་པ་
རྩོགས་དགོས། དེ་མ་རྩོགས་ན་གསང་བའི་དག་གསུམ་གྱིས་རང་རྒྱུད་རྩྭ་བསྐྱེད་
འཛིགས་པའི་བདུད་བཞིས་རང་སྟོག་ལ་རྒྱོལ། དེའི་སྐབས་སུ་འགོ་དྲུག་གི་གཡང་ས་
ཆོད་ཐབས་མེད་པའི་མཐའ་ལ་ལྷུང་སོང་བ་རེད། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་རྩོང་འཕྲང་
གཉིས་ཀྱི་གནད་ཟིན་དུས་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་སྟོག་འཕྲོག་ཟེར་རྒྱུ་དེ་གང་འདྲ་
ཞིག་རེད་ཟེར་ན། སྟོག་ཅེས་པའི་སྒྲ་གཅིག་ལ་མི་འདྲ་བའི་སྟོག་གི་དབྱེ་བ་མང་པོ་ཡོད་
རེད། ཆགས་པ་བྲག་གི་སྟོག་ གནས་པ་དོན་གྱི་སྟོག་ འབྲུལ་པ་ཡིད་གྱི་སྟོག་
ཅ་རྒྱུད་ཐོག་ལའི་སྟོག་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མང་པོ་གསུངས་ཡོད། ཅ་རྒྱུད་བྱང་རྩལ་
སེམས་ཀྱི་སྟོག་ལ་དབང་ཐོབ་པ་བརྒྱུད་ནས། གནས་པ་དོན་གྱི་སྟོག་གམ་གཉེག་མ་

དེ་མེད་སློག་ལ་དབང་འགྱུར་བ་དེ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སློག་རེད། དེ་ཡང་ཆོས་དང་
ཆོས་ཉིད་རོ་གཅིག་འཁོར་འདས་ཡོངས་ལ་བྱུང་པའི་ཆོས་དབྱིངས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
ཡིན་ན། དེ་ནི་ལྟ་བུས་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ལ་འཕྲོག་བྱ་འཕྲོག་
བྱེད་མི་སྲིད་པ་རེད། ཆོས་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་ལས་ཆོས་ཅན་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་སྒྲ་
ཆོགས་བྱུང་བ་ཡིན་ན། གཉུག་མའི་སློག་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་འཕྲོ་བུལ་འཆི་མེད་དེ་མེད་སྒྱུ་བཞེས་སོང་བའི་སྒྲུབས་ཀྱིས་སྒྱུ་འཆི་མཚན་མ་མི་མངའ་
བ་རེད། ཆོས་ཉིད་ཟབ་མའི་དོན་མ་རྟོགས་ཤིང་གདེང་དུ་མ་སྒྱུར་པའི་ཆགས་པ་ཁྲག་
གི་སློག་ཅན། ལུས་ལ་ཆགས་ཤིང་དེ་ལ་སེམས་བརྟེན་པའི་སེམས་ཅན་སློག་ཆགས་
གཟུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། འབྲུལ་བ་ཡིད་ཀྱི་སློག་ཅན་ནི། ཡིད་ལུས་ལ་
བརྟེན་པའི་མི་མ་ཡིན་ཆོའི་སློག་དེ་རེད། དེའི་སློག་དེ་གཅད་སྒྱུ་དང་དབང་དུ་བྱེད་སྒྱུ་
ཡོད། དེའི་ནང་གི་བྱུང་པར་དུ་ཆགས་པ་ཁྲག་གི་སློག་ལྡན་རིགས་དུག་གང་གི་རྟེན་
ཅན་ཡིན་ཡང་ཆང་མ་ཉམས་ཤིང་འཕྲོ་བའི་ཆོ་དང་ལྡན་པས་སྒྱུ་འཆིའི་འཇིགས་པ་ལས་མ་
ཐར་པ་རེད། མི་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཅན་པལ་ཆེར་བའི་སློག་ནི་རང་རང་གི་སྣིང་ཁ་
ལ་སློག་གི་ས་བོན་ཡིག་འབྲུའི་རྣམ་པར་གནས་ཡོད་པ་རེད། དེས་ན་ཤིན་ཏུ་གདུལ་
དཀའི་འགོ་བ་ལ་ལྷག་པར་བཅེ་བའི་སྣིང་མེད་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་མཉམ་ཉིད་གདེང་དུ་
སྒྱུར་ཅིང་རྟེན་འབྲེལ་སྒྱུ་མའི་རང་བཞིན་ལ་སློབ་བྱང་ཚུབ་ནས་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་དང་།
དགོངས་སྒྱུད་ཏིང་འཛིན་ཟབ་མོ་ལ་དབང་འགྱུར་བའི་ཐོག་ནས་ལས་རུང་སྒྲགས་ཀྱི་མཐུ་
དང་། ཐབས་མཁས་ལྡན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་གདུལ་བྱའི་ལས་ངན་རྒྱན་གཅད་པའི་
ཆེད་དུ། སྣིང་མེད་དབང་གིས་བསྐྱུལ་བའི་ལས་སྒྱུར་མཛད་པ་རེད། དེ་དུས་ལ་
བབས་ཀྱང་ད་རུང་དང་དུ་མ་སྐྱངས་ན་དམ་ཆོག་ཉམས་པའི་རྒྱུར་ཡང་འགྱུར་གསུངས་

ཡོད། དྲག་པོ་བསྐྱལ་བའི་དབང་ངམ་རྗེས་གནང་འདིའི་ཐོག་མ་ཐུགས་དམ་བསྐྱལ་བ་
དང་གཟུང་པ་དང་བསྐྱེད་པ་འབྱུང་བས་དང་པོར་དེ་འདོན་རྒྱ་བྱེད་དགོས།

མཚམས་འདིར། ལྷོ། ལྷུང་བདག་ག་དོད་མའི་མགོན་པོ་མན་ཆད་ནས། །མངོན་པར་བྱུང་རྒྱུ་དཔལ་མགོན་ལྷ་མའི་

བར། །སོགས་གསེར་སྒྲུམས་གཟུང་པ་དང་དབང་པ་གསུངས་མཐར། བསྐྱལ་བའི་ལས་ཚོགས་འདི་གདབ་

ལས་དང་བསྐྱལ་བའི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་རེད། གདབ་ལས་ཀྱི་ཐོག་

མར་གཙོ་དམིགས་འབྱུང་། གཙོ་དམིགས་དེ་ནི། ཨོ་ལས་གནམ་ལྷགས་འབར་

བའི་ལྷགས་སྒྲོམ་གྱུ་གསུམ་སྒྲོམ་མེད་ལུན་པ་ཅན། ཡ་ང་འཛིགས་སྐྱག་སྒྱིག་ལའ་བ་

ཞིག་གི་ནང་དུ་ཐོ་དང་ཡང་ན་ཏི་ལས་གཞི་དེ་བྱེད་ཉམས་པ་བདུན་ལྷན་གྱི་དབྱེད་བགོགས་དེ་

ཡན་ལག་ལྷགས་སྒྲོག་གིས་བཅིངས་བ་ཉམ་ཐག་པའི་གཟུགས་ཅན་མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་

གསལ་དགོས་པ་རེད། དེ་ཡང་དབྱེད་པའི་གཟུགས་རྟེན་མཚན་མ་རྗེས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་པ་

དེ་ཉིད། འཁོར་བ་རུ་ལོག་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་མགོ་བོ་རྒྱབ་བསྟན། ཀླང་པ་རང་

བསྟན་ལ་གན་ཀྱལ་དུ་བཞག་ནས་དགུག་འཆིང་སྒྲུལ་ཁྱེས་བཞིའི་སྒྲགས་ཕྱག་རྒྱ་དང་

བཅས་པས་ལས་ལ་སྒྲུར་དགོས་པ་རེད། མཚམས་འདི་ནས། བཟོ་གོ་རྒྱའི་སྒྲགས་ཀྱིས་སྤར་བསྐྱོར་མཛད་

མཐར། གོང་དུ་བསྐྱལ་བའི་སྐབས་སུ་སྤར་བསྐྱོར་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ལྷོ་བཟོ་མ་རྒྱ་གོ་རྒྱ་དང་སྒྲགས་

ནས་སྤར་བའི་ཕྱིར་དུ་ལན་གསུམ་ནང་དུ་བསྐྱོར། དེའི་འཕྲོར་བརྒྱ་གོ་རྒྱེ་ལྷ་རྒྱུ་དང་

སྒྲགས་ནས་རང་ལ་མི་ལྷོག་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེད་པར་ལན་གསུམ་ཕྱིར་ལ་བསྐྱོར།

བཟོ་གོ་ལི་གོ་ལ་ཡ་དང་ལྷན་དུ་གཟིར་བའི་ཕྱིར་དུ་ལན་གསུམ་མདུན་དུ་སྒྲིལ། མ་རྒྱ་

ཡམ་དང་སྒྲགས་ནས་པོ་རྒྱུད་དགུག་པའི་ཕྱིར་དུ་གཡས་སུ་ཚམ་རྗེས་ལན་གསུམ་བྱས།

ཀྲ་ལ་རྒྱ་པ་དང་སྒྲགས་ནས་ལན་གསུམ་མདུན་དུ་སྒྲིལ། ཀམ་རྩི་རྩི་དང་ལྷན་དུ་མོ་

རྒྱུད་དགུག་པའི་ཕྱིར་དུ་གཡོན་དུ་ཚམ་རྗེས་ལན་གསུམ་བྱས། དེའི་འཕྲོའི་རྩི་ལ་རྩི་

དང་སྒྲགས་ཏེ་མདུན་དུ་ལན་གསུམ་སྒྲིལ། མ་ར་ཡ་རྩྱི་ཡང་ན་རྩྱི་པའ་དང་ལྷན་དུ་
གར་པད་ཀྱིས་ཕུར་དར་ནམ་མཁའ་ལ་ཡར་ཕུར་ཏེ་ཉ་བོ་ལ་བཏབ་ནས་བསྐལ་བ་དངོས་ཀྱི་
ལག་ལེན་ལ་འཇུག་རྒྱུ་འདི། སྤྱེ་འགྱུར་གདན་ས་དུག་གི་ནང་ནས་དུས་ཕྱིས་ཀྱི་གཤིན་
རྗེའི་ལས་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ཏེ་མངོན་སྲོད་ཀྱི་ལས་ལ་མཐུག་པ་པའི་རིག་འཛིན་པཊ་ཕྱིན་
ལས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱག་རྒྱུན་ལྟར་དུ་རེད། མཚམས་འདི་ནས་བསྐལ་དབང་བསྐྱར་
བ་དངོས་ལ་ཐུག་འདུག ཡང་འདི་ནས། ཁྱེད་རྣམས་དབང་ཆེན་རྟ་མཆོག་ལོ་བར་གསལ་བའི་ལག་གཉིས་རིགས་ལྟ་
ཡང་ཡུམ་གྱི་སྒྱུར་མཚམས་སུ་རྩྱི་ལས་སྒྲིལ་པའི་སྒྲོལ་བྱེད་ཡུལ་གྱོད་སྒྲུ་སྒྱེད་ཁྱོའི་སྒྲུ་སྒྱེད་ནོད་བལ་ཕུར་པའི་མཚོན་ལྷན་བསྐལ་ཞིང་གསུངས་པ་
སོགས་ཀྱི་དབང་བཤད་མཛད་མཐར། འདི་ནས་བསྐལ་བའི་ལས་མཐའི་བསྐལ་དབང་དངོས་ལ་ཐུག་
པ་རེད། ཡིན་ན་ཐོག་མ་རང་ཉིད་འཇིགས་མེད་རྗེ་རྗེས་སུང་བའི་གཙོ་འཁོར་ལ་ཞུགས་
ནས། རྒྱུག་པ་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མེད་བདེན་མཐུའི་རྒྱབ་དཔུང་དང་བཅས་པའི་སྲུང་རྒྱུག་
གཉིས་ཀྱི་གནད་དང་ལྷན་པའི་སྒྲོལ་ནས། གོང་དུ་བཤད་པའི་རྫོང་འཕྲང་སོག་གསུམ་གྱི་
སྒྲོལ་ནས་བསྐལ་ལས་ལ་འཇུག་དགོས། འདིའི་སྐབས་སུ་གསལ་བ་གསུམ་གྱི་རར་
དང་ལྷན་པའི་སྒྲོལ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོལ་བའི་ལྟ་བ་དང་། སྤིང་རྗེས་སྒྲོལ་བའི་སྒྲོལ་
པ། དབང་པོ་ཡུལ་དུས་ཀྱིས་སྒྲོལ་བའི་སྒྱུད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་སྒྲོལ་སྒྱུད་
གསུམ་དང་ལྷན་ཞིང་། ཚད་མེད་བཞིའི་སྒྲོ་དང་མ་བུལ་བཞིན། མཚན་མ་རྩལ་གྱི་
ཕུར་པ་བྱུག་བདུག་བྱབ་གསུམ་གྱིས་གཟི་བྱིན་བསྐྱེད་པ་དེས། གང་བསྐལ་བྱ་དེ་ཉིད་
ཆོ་ལུང་ཁྱུས་ལུང་གནས་ལུང་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིས་ཚར་གཙང་པར་བྱ་དགོས།
ཆོ་ལུང་གང་ཡིན་ན། ཕུར་བུ་སྒྲིལ་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཕྱོགས་དུས་རྒྱལ་པའི་བྱིན་
རྒྱབས་དང་རུས་མཐུ་ཐམས་ཅད་བཀྲལ་ནས་ཕུར་བར་ཐིམ་པས་ཕུར་བ་གདེང་བ་ཅོམ་
གྱིས་སྤྱིད་པ་གསུམ་ཡང་བརྒྱག་སྟབ་པའི་རུས་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པར་བསམ་ནས། ཟུར་

གསུམ་ཕུར་བུའི་ཕྱེ་དེ་དམིགས་བུའི་སྒྲིབ་ཁར་བསྐྱུན་དུས། ཁོའི་སྒྲིབ་བྲག་གི་དྲངས་
 མའི་དགྱིལ་གྱི་ཆོ་ཡི་རྟེན་ཨ་དཀར་འོད་གྱི་ཐོག་ལའི་ནང་ན། སློག་གི་སྒྱི་དཔལ་ནི་
 ཡིག་ལྷང་གྲུ་ཡོད་པ་དེར་ཐེབས་ནས་ཕུར་ཕྱེའི་གཤོང་གསུམ་དུ་ཕའ་གསུམ་དང་བུར་
 གསུམ་སུམ་འདུས་ཀྱི་ཕྱེ་མོ་ངོ་མ་ན་རྩྱི་གསུམ་ཡོད་པ་དེས་ཁབ་ལོན་གྱིས་ལྷགས་ཕྱེ་
 ལྷངས་པ་ལྟར་བྱས་ཏེ། ཨ་དཀར་ཕུར་ཕྱེར་དྲངས་ནས་རང་ཉིད་ལ་བསྐྱེམས་པས་རང་
 གི་ཐུགས་སློག་འདྲེས་པ་དང་མཉམ་དུ་དབྱ་བའི་སྒྲིབ་ཆོ་སློག་གསུམ་དབང་ཐང་བསོད་
 རམས་ཐམས་ཅད་རང་ལ་ཐོབ་པར་བསམ། རང་ཉིད་སྒྲག་མདངས་གཟི་བྱིན་འབར་
 བར་གྱུར་ནས་རྗེ་རྗེས་སློག་ལ་དབང་ཐོབ་པར་བསམ་དགོས། དེ་ཆོ་ལུང་རེད། དེ་
 དང་ཆབས་ཅིག་ཏུ་དབྱ་བའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཡིག་ལྷང་གྲུའི་རྣམ་པ་གནས་པ་དེ་ལ་ཕུར་པ་
 ཐེབས་སོང་དུས། དབྱ་བའི་བྲན་པ་ནག་འཕུམ་གྱིས་ཉམས་སོང་བ་དེས་སློ་གསུམ་
 སློག་སྒྲིབ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཕུར་ཕྱེ་མཁའ་ལ་གདེང་བ་དང་བཅས་
 པས་ཕའ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུལ་ཏེ་རྩྱི་གསུམ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པ་དེ་
 བྲུས་ལུང་རེད། དེའི་མཚམས་ན་དེ་ལྟར་འདྲེས་པའི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་མགོན་པོ་འོད་
 དཔག་མེད་གྱི་ཐུགས་ཀར་བསྐྱེམས་པས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྲུལ་སྤྱུ་བསྐྱུན་པ་དེ་
 གནས་ལུང་ཡིན། སྤྲུལ་ཡང་གནས་སོ་སོར་ཕུར་པ་གདབ་སྟེ་ནན་གྱིས་བསྐྱར་ནས་
 ཕྱིར་མི་སློག་པའི་འཁོར་རྒྱན་བཅད་ནས། སྤྲིད་པ་རྒྱན་གཅོད་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིས་རྒྱས་
 བཏབ་པ། དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱུལ་ལས་བྱེད་དུས་འཆོངས་པ་གསུམ་ལྟན་དུ་འགྱུར་དགོས།
 སློལ་མཁན་རྣམས་འབྱོར་པ་ཆོ་ལུང་གིས་འཆོངས། ཆོ་བསོད་ཁ་རྗེ་དབང་ཐང་རང་གི་
 བཅུད་དུ་བྱུང་། བསྐྱུལ་བྱ་གཟས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བྲུས་ལུང་དང་གནས་ལུང་
 གིས་འཆོངས། མ་དག་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱུལ་རྒྱུར་བཅས་ཀྱི་རྒྱན་བཅད་ནས་དག་

པའི་ཞིང་དུ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱེས་སུ་འགྱུར། གནས་ལུང་དང་བྱུང་ལུང་གིས་
བསྐྱེད་བྱའི་གཟུང་པོ་དེ་ཉིད་འཛོམས་པ་གྱུར། རྒྱལ་བ་སྐྱེས་བཅས་མཛོད་པས་
འཛོམས། སྦྱོར་སྦྱོལ་ཏ་ན་གཞི་མཛོད་པ་ཡེ་སྦྱོར་ཡེ་སྦྱོལ་ཆེན་པོའི་ཟག་མེད་གསང་
བའི་བདེ་ཆེན་གྱིས་མཉེས་པར་གྱུར། ད་དུང་དེའི་སྤྱིང་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོག་གས་
སྒྲིགས་མའི་ཤ་བྲག་གིས་འཛོམས། རགས་པའི་ཤ་བྲག་རུས་གསུམ་གང་འདོད་
བདུད་ཅིའི་སྤྱིན་དུ་རོལ་པས་ཆོམ་པར་གྱུར། དེའི་དབང་གིས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་
པ་བར་ཆད་དང་བྲལ་བས་འཛོམས་པར་གྱུར་པ་རེད། དམ་དག་ངན་པའི་ངང་ཚུལ་
ཅན་སྤྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་མཚམས་འདི་ནས། སྐྱེས་ལ་བར་དུ་བཅད་ཅིང་དངོས་གྲུབ་ལ་
གོགས་བྱེད་པའི་མ་རུང་གཞོད་བྱེད་དེ་མེད་སོང་བས། བསྟན་པ་དཀར་འཇམ་ཡུག་
གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་ཐོག་ལ་དབང་དང་རྗེས་གནང་འདི་ལ་བརྟེན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པའི་
རུས་མཐུ་བསྐྱེད་དེ། རུས་མཐུ་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤྱོལ་བའི་སྤྱིར་དུ། ལྷགས་སྦྱོལ་
དྲག་པོའི་སྤྱིན་ལས་ཉམས་ང་མེད་པ་སོགས་དེ་ལྟ་བུའི་དགོས་པ་མང་པོ་དང་ལྷན་པ་རེད།
བསྐྱེད་བྱའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་མ་དེ་བསྟན་པ་རེད། དེ་གང་ཡིན་ཟེར་ན། ལྷ་ཆོག་གས་
ཀྱི་ཞལ་དུ་འབུལ་བ་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། ད་ནི་བསྐྱེད་དབང་དངོས་ལ་
འཇུག་གྱུ་རེད། བྱིད་རྣམ་པས་ཕྱར་པ་དེ་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་ནས་དེའི་འཕྲོའི་གཟུང་
པོའི་སྤྱིང་ཁར་གཏད་ནས་ཆོ་བསོད་ཨ་དཀར་གྱི་རྣམ་པ་རང་ལ་བསྐྱེད་པའི་མོས་པ་
ཡིས་ཆོ་ལུང་། སྦྱར་ཡང་ཕྱར་པ་སྤྱིང་ཁར་གཏད་པས་གཟུང་པོའི་རྣམ་ཤེས་བདེ་བར་
གཤེགས་པའི་ཐུགས་ཀར་བསྐྱེད་པ་བྱུང་ལུང་དང་གནས་ལུང་། དེའི་མཐར་
གནས་སོ་སོར་གདབ་པ་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པའི་བསྐྱེད་ལས་མཛོད་
དགོས།

ཉིན་དུག་པའི་དབང་དོན་ཟབ་བྲིད།

དེ་ནི། ཡང་དག་སངས་རྒྱལ་མཉམ་སྒྲིབ་ཀྱི་དབང་དང་ཕུར་པ་བདུད་དཔུང་ཟིལ་གཞོན་གྱི་དབང་སོགས་ཡིན། སྒྲིབ་མེ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དབང་
ཆོག་གསུངས། རྗེ་སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་དཔལ། །སོགས་ཀྱི་རྗེས་སྒྲོས་མཐར། འདི་ན་ཡང་དག་གསུངས་རྒྱ་
འདི་སྒྲིབ་པ་མི་མངའ་བའི་དོན་ཞིག་རེད། གང་ལ་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་མི་མངའ་བ་དེ་
སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐུགས་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་རེད། སྒྲིབ་སྒྲིབ་འཁོར་འདས་ཀྱིས་
བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད། གཉིས་མེད་མཉམ་ཉིད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས། སྒྲོས་
བྲལ་མ་བཅོས་ཐིག་ལེ་ཉག་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་དེ། དུས་གསུམ་རྒྱལ་པའི་ཐུགས་ཡིན་
པས། དེ་ནི་མ་སྒྲིབ་པའི་ཆོས་སྒྲིབ་པ་མ་འགག་པའི་ལོངས་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པ་
འཆར་བའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་མཉམ་པ་ཆེན་
པོ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་ཉག་ཅིག་ལ་རྗེས་པ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱུ་དེ།
དེས་པར་དོན་གྱི་དཔལ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རེད། རྣལ་འབྱོར་སྒྲིབ་པ་
པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དང་དཔལ་ཆེན་པོའི་སྒྲིབ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་ནས་
གཉིས་སུ་མེད་པ་དེ་མཛོན་དུ་བརྟེན་དུས་དཔལ་ཆེན་ཡང་དག་ཏེ་རུ་ཀ་འབྲུག་སོང་བ་རེད།
དེས་ན། སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་དབང་ནས་བརྟེན་ཏེ་གྲོལ་བྱེད་བསྐྱེད་རྗེས་རིམ་གཉིས་
ཀྱི་ལམ་ལ་སྒྲོབ་དགོས་པ་ཡིན་ན། དབང་ཟེར་རྒྱུ་འདི་སྒྲིབ་མེད་གསུང་དུ་ཐོབ་ཡོང་རྒྱ་
ཞིག་ལྷག་གི་མ་རེད། རང་གནས་རིག་པ་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། སྒྲིབ་པའི་རང་ཆས་
སུ་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་དེར་སྒྲོ་བུར་གྱི་སྒྲིབ་པས་བསྒྲིབས་ནས་མཛོན་དུ་མ་བྱུང་པ་དེ།
སྒྲོབ་དཔོན་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཉིད་འཛིན་ཟབ་མོའི་སྒྲིབ་ཀྱི་ཆོག་གས་
བསྐྱར་ཐབས་བྱིན་སྒྲིབ་ཀྱི་རྒྱུན་མ་ཉམས་པའི་དབང་མཆོག་ཞིག་ལ་བརྟེན་ཏེ། སྒྲོབ་

མའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྒྲུབ་པ་ན་མས་དག་ཅིང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་ཅུང་གི་རྒྱུ་པ་ཁྱེད་
པར་ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཐོབ་པ་འཇམ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ལ་དབང་གསུངས་པ་འོ།
དབང་གསུངས་རྒྱུ་དེ་ནི། གཅིག་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་དང་། གཉིས་དེའི་ལམ་སྒྲུབ་པ་
ལ་དབང་པས་ན་དབང་གསུངས་པ་རེད། དེ་ལྟར་ན་ནང་འཇུག་གི་ཐོག་མ་ལ་སྒྲུབ་མ་
ལྟར་བསྐྱེད་དེ་བྱིན་འབེབ་པར་བྱས། བྱིན་པ་བཟུང་རང་འབྲས་ཡེ་ཤེས་པ་སྒྲུབ་ངངས་པ་
རེད། བྱིན་དབང་ཐེར་རྒྱུ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་ཆོས་སྐྱེའི་རང་བཞིན་དང་བདེ་བར་
བཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་ཁྱེད་པ་མེད་ན། གཞན་ནས་གཞན་དུ་སྒྲུབ་ངང་ཡོང་རྒྱུ་
ཞིག་མེད་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་ལ་དབང་མི་ཟ་རྒྱུ་དང་དེའི་རང་བཞིན་རི་ལྟར་ཡིན་པའི་
ངེས་པ་སྐྱེ་ཆེད་དུ། དམ་ཆོག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་དབྱེར་མེད་གནས་པའི་གསལ་འདེབས་
སྟུ། སྒྲུབ་པ་གསུམ་གྱིས་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱུད་བསྒྲུབ་ནས་སྒྲུབ་ངངས་ཏེ། ཐུགས་དང་
ཐུག་རྒྱུར་བཅས་པའི་དམ་ཡེ་དབྱེར་མེད་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱས་པས་ན། གཟི་བྱིན་
བསྐྱེད་ནས་མདངས་ལྷུང་བ་ཞིག་རེད། དེའི་མཚམས་སུ་གསང་བའི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་
ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲིབ་པ་པ་རེད། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲིབ་པ་ནས་མེད་པས་
བསྐྱེད་པའི་མིག་སྒྱུན་དེ་བསལ་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་བྱིན་ནས་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་མཐོང་བ་བསྟན་པའི་སྐབས། ཏེ་རུ་ཀ་གལ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་དོན་བཞིན་
དུ། རང་སེམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པོ་རུ་ལུ་འབྲུ་
བརྒྱུད་རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་ཕྱེད་བ་ལྟ་བུ་དེ། གཅིག་ནས་མང་པོར་འཕྲོས་ཏེ་དགུ་རུ་
སྒྲུབ་བ་དེ། ཡང་དག་ལྷ་གམ་དགུ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུངས་པ་ཡིན་ན། དེའི་ལྷ་
གམ་དབང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕོ་བྲང་དབུས་མའི་ཙྰ་ཙྰ་བས་བརྒྱུད་ཀྱི་ལྷེ་བར་གསུངས་
པ་རེད། དཔལ་ཆེན་བཟླ་ཏེ་རུ་ཀ་ཡང་དག་སངས་རྒྱུས་མཉམ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆེ་མཆོག་ཁྱོ་

པོའི་རྒྱལ་པོ་དེའི་སྐྱེ་མདོག་མཐིང་ནག་དབུ་གསུམ། ཕྱག་དྲུག་ཞབས་བཞི་ད་ལྟར་
 གོང་དུ་གསུངས་མ་ཐོག་པ་ལྟར། གཡས་ཞལ་དཀར་པོ། གཡོན་ཞལ་དམར་པོ།
 ཅ་ཞལ་མཐིང་ནག་དབུ་སྐྱེ་ཞལ་ནག་གི་རལ་བ་གྲེན་དུ་འབྲིལ་བ། ཅེ་མོན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 མེ་འབར་བ་ཅ་བ་ན་རྟའི་རྒྱུ་འབབ་པ། སྒྲིན་མ་སྒྲོག་སྟོང་དུས་གཅིག་ལ་འབྲུག་པ་
 ལྟ་བུ་དང་། སྒྲིན་མཚམས་འཇིགས་རུང་ཁྲོ་གཉེར་གྱི་རྒྱབས་དང་ལྷན་པའི་སྒྲིན་
 གཡས་གསུམ་དུ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར། གཡོན་གསུམ་དུ་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར།
 དབུས་གསུམ་དུ་ཉི་རྩེ་ཆ་ལང་གདབ་པ་ལྟར་སྒྲུང་མིག་གཡོ་བའི་འབྲུ་རྒྱུགས་ཀྱིས་
 གཟིགས་ནས། སྒྲིན་ནས་འབྲུག་སྟོང་གི་སྐད་སྒྲུ་ལྗོངས། ཤངས་ནས་རྒྱུང་ནག་གི་
 འཕྱུ་མ་འབྲིལ་བ། རམ་པའི་ཞལ་གསུམ་གདངས་ཏེ་ལྷགས་འབྲིལ་བ། ཀན་
 སྐྱེ་དག་པོས་པར་སྒྲུ་སྒྲོག་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་གསུངས་ཡོད། ཕྱག་དྲུག་ཡོད་པའི་
 དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རྗེ་རྒྱུ་དང་དུང་ཁྲག་བསྐྱམས་པ། བར་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཁ་རྒྱ་དང་རྒྱ་
 ཞགས། ཐམ་གཉིས་ཀྱིས་གསང་བའི་རྗེ་རྒྱུ་དང་ཁྲག་ཁྲ་བསྐྱམས་པ། འདི་
 ནས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་རེད། དཀྱིལ་འཁོར་མི་འདྲ་བ་སོ་སོའི་སྐབས་སུ་ཕྱག་མཚན་
 དང་དག་སྒྱུར་སོགས་ཁྲུང་པ་སོ་སོར་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་འགལ་འདུ་ཅན་དུ་འཛིན་རྒྱུ་མ་རེད།
 ཞབས་བཞི་དེ་གཡས་བསྐྱུམ་གཡོན་བརྒྱུངས་ཀྱི་དོར་སྐབས་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་ཉི་མའི་
 གདན་ལ་ལྷ་ཆེན་པོ་མོ་ཞབས་འཐིལ་གྱིས་བཏྲིས་ཡོད་པ། དབུ་ལ་ཐོད་པ་ཚར་གསུམ་
 དང་ཉི་རྩེ་སྐལ་མ་བྱས་ཏེ་སྐལ་ནག་ལ་བརྒྱུས་པའི་རྒྱན། དབུ་སྒྲུའི་ཐོད་དུ་བཅིངས་པ་
 ལ་སོགས་པའི་དཔལ་དང་དུར་བྲོད་ཀྱི་ཆས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་ཚང་བ་མེད་པ་སྐྱེ་
 ལ་གསོལ་ཞིང་རྗེ་གསུམ་པ་ཡིན་པ་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་རེད། རྗེ་རྒྱུ་ཁྲག་ཤོག་དང་།
 མེ་རུ་འབར་བས་ལྷག་པར་དུ་འཇིགས་རུང་རམ་པ་ཆེན་པོའི་མདངས་ལྟར་གི་ཡོད་པ་རེད།

ཡུམ་ཆེན་གོ་རྟེན་ཤུ་རི་མ་མཐིང་ནག་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་སྒྲུན་གསུམ་པ་ཡིན་གསུངས་
པ་དེ་རེད། ཕྱག་མཆོན་རྩན་རྩན་འབར་བ་དམར་ཆེན་ཁྲག་གིས་གང་ཡོད་པ། རྩན་
དམར་གཙོ་ལ་སྟོབས་བཞིན་དུ་ཉེ་རུ་ཀའི་སྐྱུ་ལ་གཉིས་མེད་དུ་འབྲིལ་བ། ཕྱོགས་
མཆོམས་ཁྲ་གམ་བརྒྱད་དུ་ཉི་མའི་གདན་གྱི་དབུས་ཆོན་པ་རེ་རེའི་སྟེང་དུ། ཤར་
ཕྱོགས་ན་འཁོར་བ་ལུགས་ལྷོག་ལ་སྒྱུར་བའི་ཀོ་རི་མ་སྟོན་མེ་ཞིང་དབྱུག་དང་ཐོད་ཁྲག་
འཛིན་པ། ལྷོ་ཕྱོགས་ན་ཀུན་འབྱུང་རྒྱ་འབྲས་ཆོས་དབྱིངས་བདེ་བ་ཆེན་པོར་འབྲིགས་
པར་བྱེད་པའི་ཙོ་རི་སེར་མོས་ཐབས་ཤེས་མཉམ་སྒྱུར་གྱི་མདའ་གཞུ་བསྐྱམས་པ། དེ་
བཞིན་རུབ་དུ་པ་མོ་རྟ། བྱང་ན་བེ་ཏ་ལི། ཤར་ལྷོ་སོགས་ཀྱི་མཆོམས་བཞི་ལ་དུཀྱ་
ལྷས་སྟེ་ཤ་ཙོ་ཏ་ལི་རྣམས་རང་མདོག་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་སྒྲུན་གསུམ་ཙན།
དབུ་སྒྲུ་དམར་སེར་འབར་བ་སོགས། གཙོ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་འདིའི་ལས་བྱང་
བཞིན། འདི་ནས་དབང་གི་ཆོག་ཁྲིགས་མཆོམས་སྒྱུར་ལས་གསུངས་བ་འདི་བཞིན་
དང་ཡང་དག་སངས་རྒྱས་མཉམ་སྒྱུར་འདི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་བདག་
ཉིད་དཔལ་རྩི་རྩེ་སེམས་དཔལ་འཕམ་དེ་ཉིད་ཁྲོ་བོར་སྒྲུང་བ་བརྩོན་ཉེ་རུ་ཀ་རེད། བརྩོན་
འགྱུར་བ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་དོན་གྱི་རྩི་རྩེ། མཆོན་མ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་ངང་གིས་ཁྲོ་
བ་ཙན་རེད། ཉེ་རུ་ཀ་ཞེས་པའི་སྒྲུ་འདི་ཐད་ཀར་བསྒྱུར་ན་ཁྲག་འཁྱུང་ལ་འཇུག་
ཁྲག་གི་ཁ་དོག་དམར་པོ་ཆགས་པའི་རང་བཞིན། རོ་བོ་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་མཆོན་
ཉིད་ཙན་ཞིག་ཡིན་པ་དེས། གདུལ་དཀའི་འགྲོ་ལ་ལྷག་པར་རྩེས་ཆགས་བཅུ་བ་མི་
འདོར་བའི་རང་བཞིན་ཙན་ཡིན་པ་མཆོན། ཁྲག་འཁྱུང་གསུང་དུས་འཁྱུང་བ་རོལ་བའི་
དོན་ཙན་རེད། ཉེ་རུ་ཀ་འཕྲུལ་ཁྲག་འཁྱུང་འདི་སྒྱུར་སྒྲོལ་གྱི་ཕྱིན་ལས་ཟབ་མོའི་ཤེས་རབ་
དམིགས་པར་མེད་པ་དང་། ཐབས་སྟིང་རྩི་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་མདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་

མཚོན་པའི་མིང་ཞིག་རེད། ཤིན་ཏུ་གདུག་ཅིང་གདུམ་པ་ལ། །ཞི་བས་ཕན་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ། །ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡི། །ཁྱོ་བོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཀུན་
མཛད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་ཀྱི་བདག་
ཉིད་དུ། རྣམ་པ་རྟགས་ཀྱི་ཐུག་རྒྱུར་བཞེངས་བ་དེ། འབར་བ་གར་དགའི་ཉམས་
དང་ལྷན་པ་སོགས་གོང་ནས་བྱུང་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་ཏེ། མདོར་ན་འདི་ཉིད་བྱང་དོན་
རྟགས་ཀྱི་ཉེ་རུ་ཀ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་མཚོག་གི་ཡེ་ཤེས། དངོས་གྲུབ་རྣམ་
པ་གཉིས་ཀྱི་གཏེར་མཛོད་དུ། འབར་བ་ཁྱོ་བོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཤར་བ་དང་། དེས་
པ་དོན་ཀྱི་ཉེ་རུ་ཀ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པ།
བདེ་མཚོག་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་སྐྱེ་གསུམ་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དེ་
ཉིད་རེད། འོན་ལམ་སྦྱོང་བའི་རྣལ་འབྱེར་ལ་སྐྱུབ་པ་པོ་གང་ཟག་ཐམས་པ་ཞིག་ཡིན་
པའི་དབང་དུ་བཀྱང་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་གསུམ་འདུ་འབྲལ་མེད་པ་རི་ལྟར་འཛོག་ཟེར་
ན། ཡུལ་དུག་དེ་ཤེས་པ་དུག་གིས་མ་བཟུང་རྟོག་མེད་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་ངང་ལ་མ་བཅོས་
མ་ལྟར་པ་མཉམ་པར་བཞག་ན། དེའི་སྐབས་སུ་གཞན་ནས་མ་ཡོང་པ་ཟབ་མའི་ཆོས་
ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་དེ། རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཆད་ཕྱོགས་ལྷུང་མེད་པར་གནས་པ་དེ་
ཆོས་སྐྱེ་རེད། གང་སྤྱང་གང་ཤར་གྱི་སྤྱང་ཞིང་སྤྱིད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད། མ་
འགག་འཛིན་བྲལ་རིགས་ལྷ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་ངོ་བོར་རང་ཤར་བས་ན། སྤྱིད་དང་ཞི་
བའི་ཆོས་ཀུན་ལ་མངའ་དབང་བསྐྱུར་བ་དེ་ཡོངས་སྤྱོད་ཚོགས་པའི་སྐྱེ་དང་། དེས་
མེད་རྩལ་དང་རོལ་བའི་འཆར་རྩལ་སྤྱོད་ཚོགས་སྤྱང་བ་དེ་སྐྱུལ་བའི་སྐྱེ་རེད། དེ་ལྟར་
ཡིན་པས་གཞི་ཡེ་ཤེས་སུ་ལྷན། ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པ་
གང་ཞིག རྣམ་གསུམ་དབྱེར་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེའི་དབྱིངས་ལས་ཡེ་ནས་གཡོས་མ་

སྤྱིར་ཡང་། རྣམ་པ་མ་འགག་ཅིར་ཡང་འཆར་བ་དོན་འོད་གསལ་ཐོག་ལེ་ཐོག་ཅིག་ལ་
 འདུས་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་གོ་དོན་རེད། ཡང་མཚམས་འདིར། ལྷོ་མངས་རྒྱུ་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་
 གྱི། ཆོས་དབྱིངས་ཡུམ་གྱི་བུ་མ་པ་ནས། །ལ་སོགས་པའི་དབང་གི་དངོས་གཞི་གསུངས་མཐར། ཡང་དག་ཐུགས་
 གྱི་སྒྲོར་འདི་རྒྱུད་སྒྲེའི་ཐད་ནས་འཛིག་རྟེན་འདས་མདོ་དང་ཉེ་རུ་ག་གལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་
 རྒྱུད་དང་། རྒྱུད་དོན་དགོངས་པ་བཀའ་པའི་སྒྲོན་གྱི་གྲུབ་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་མཛད་
 པའི་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། སྒྲུབ་སྒྲེའི་ཐད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་
 ཆོན་ཡང་དག་ཐུགས་ཀྱི་ལྷ་ཆོགས་རེད། འདིའི་རིང་བརྒྱུད་བཀའ་མ། ཉེ་བརྒྱུད་
 གཏེར་མ། ཟབ་མོ་དག་སྤང་གི་བརྒྱུད་པ་སོ་སོའི་དཀྱིལ་ཆོག་གི་རྒྱས་བསྐྱུས་དང་།
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྒྲོ་བསྐྱུ་ཡང་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པ། དཔེར་ན་རྒྱ་གམ་དྲུག་བཅུ་
 ཅུ་བརྒྱུད་ནས་དགུ་མ་དང་གཅིག་མ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཡོད་པ་ཡིན་ན། རིགས་
 བརྒྱ་རིག་སྟོང་བསམ་ཡས་སྒྲུ་འཕྱལ་བྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སྒྲོ་ཆོག་རྒྱ་དང་།
 རིགས་གཅིག་རིགས་རྣམས་ཀྱན་འདུས་གཅིག་ཏུ་འདུས་ཤིང་བསྐྱུ་ཆོག་པ་དེ། ཡེ་
 ཤེས་སྒྲུ་མའི་རྣམ་རེལ་གྱི་གོ་དོན་སྟིང་པོ་རེད། འདིའི་སྒྲུབ་ཐབས་མན་ངག་གི་ཕྱོགས་
 རས་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན། ཡང་དག་ཐུགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་རུ་ལུ་འབྲུ་བརྒྱུད་ཀྱི་
 དགོངས་པར་འདུས། རུ་ལུ་འབྲུ་བརྒྱུད་འདི་རེ་རེ་ནས་ལྷ་བ་དང་གཅིག་ སྟོན་ལས་
 དང་གཉིས། བསྐྱེད་རིམ་དང་གསུམ། རྫོགས་རིམ་བཞི་བོ་དང་སྒྱུར་ཏེ་དོན་བཞིའི་
 ཐོག་ནས་བཤད་རྒྱ་ཞིག་རེད། དེ་གང་ཡིན་ན། ལྷ་བའི་ལ་ཤན་དང་སྒྱུར་ཏེ་བཤད་
 པ། སྟོན་ལས་ལག་ལེན་དང་སྒྱུར་ཏེ་བཤད་པ། བསྐྱེད་རིམ་བསྟོན་སྒྲུབ་དང་སྒྱུར་
 ཏེ་བཤད་པ། དེའི་སྟངས་གི་མན་ངག་རྫོགས་རིམ་དང་སྒྱུར་ཏེ་བཤད་པ་བཞི་བོ་རེད།
 དེའི་ནང་གི་ལྷ་བའི་ལ་ཤན་དང་སྒྱུར་ཏེ་བཤད་པ་ནི། འདི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་

ཐོག་ནས་བཤད་དགོས་པས། རུ་ལུ་འབྲུ་བརྒྱུད་འདིས་གཞི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དག་
པ་ཡེ་ཤེས་གྲོང་བརྒྱུད་མཚོན། དེ་ཐམས་དབྱེར་མེད་གཅིག་འདུས་འདའ་དཀའ་རང་
བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་ཏེ་རུ་ཀ་ཡིན་པ། དེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་པུར་ཡང་ཐམས་
ཅད་འདུས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་དག་འབྲུལ་བའི་གཞི། འབྲུལ་བ་བཏགས་
པའི་ཆོས་ཀུན་གཞི་ཆོགས་བརྒྱུད་དང་བཅས་པ་ཡང་དེས་མཚོན། དེ་གཞི་དུས་ཀྱི་
སྐབས་རེད། ལམ་དུས་སུ་བཤད་ན། རུ་ལུ་འབྲུ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཡིས་བསྐྱེད་རིམ་
ཀྱི་བསྐྱེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི་དང་། རྩོགས་རིམ་ཀྱི་དགའ་བཞིས་བྲངས་བའི་སྟོང་
བཞིའི་ཡེ་ཤེས་དང་བརྒྱུད་པོ་མཚོན། དེ་ཡང་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་
ཉག་ཅིག་ལ་འདུས་པ་གཞི་ལམ་གཉིས་ཀ་རེད། འབྲས་དུས་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ན།
གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་ཡེ་ཤེས་གྲོང་བརྒྱུད། ཐུགས་ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་འབྲས་བུ་
དཔལ་ཆེན་དང་བཅས་པར་མཚོན། ལྷ་བའི་ལ་ཤན་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་ན་དེ་འབྲ་བ་
ཞིག་རེད། གཉིས་པ་ཕྱིན་ལས་ལག་ལེན་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་ན། དཔལ་ཆེན་ཡང་
དག་ཏེ་རུ་ཀའི་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་འཇུར་བ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ། རམ་
མཁའ་ལྟར་དུ་འཇུར་བ་མེད་ཅིང་དངོས་མཚན་དང་བྲལ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ན།
དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་ཡེ་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པར་གྲུབ་པ།
དེའི་རང་རྩ་ལ་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། རུ་ལུ་འབྲུ་བརྒྱུད་ཀྱི་བཟླས་སྒྲོམ་དམིགས་
གནད་ལ་བརྟེན་ནས། ཞི་རྒྱས་དབང་དྲག་གི་ལས་བཞི་འགྲུབ་པ་ཡིན་ན། རབ་
འབྲུམས་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་ལག་ལེན་ཐམས་ཅད་དེ་རུ་ལུ་འབྲུ་བརྒྱུད་ལ་འདུ་བ་སྟེ། ཕྱིན་
ལས་ལག་ལེན་དང་སྦྱར་ནས་བཤད་ཚུལ་ཡིན་ན་དེ་འབྲ་ཞིག་རེད། གསུམ་པ་བསྐྱེད་
རིམ་བསྐྱེན་སྐྱབ་དང་སྦྱར་ནས་བཤད་ན། དཔལ་ཆེན་པོའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་རྩི་རྩི་

གསུམ་སྐྱ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་དེ། རིག་འཛིན་སྐྱབ་པ་པོའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཆོས་
ཉིད་དང་མི་ཐུང་པ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱེད་རིམ་དཔལ་
ཆེན་ཡང་དག་ཏེ་རུ་ཀའི་སྐྱ་རུ་གསལ་བ་དེ་བསྟེན་པ། ཡུམ་ཆེན་གྱི་རྩི་ཤུ་རི་མར་
གསལ་བ་དེ་ཉི་བསྟེན། ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་བྱང་རྒྱལ་སེམས་སྤྱིན་ལས་ཕྱ་མེན་
བཅུ་དྲུག་བྱང་བ་དེ་སྐྱབ་པ། དེའི་ཐོག་ན་ཀུན་གྱི་སྐྱེ་མེད་ཆོས་དབྱིངས་ཆེན་པོར་
མཉམ་པར་ཤེས་པ་དེ་སྐྱབ་ཆེན་རེད། དེ་བསྐྱེད་རིམ་བསྟེན་སྐྱབ་དང་སྐྱར་ནས་བཤད་
པའི་ལུགས་རེད། བཞི་པ་དེ་སྐྱང་སྤྱིལ་མན་ངག་རྩོགས་ཆེན་དང་སྐྱར་ཏེ་བཤད་ན།
མཚན་བཅས་དབྱིབས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་སྐྱའི་གསལ་སྒྲིང་ལ་སེམས་བཟུང་བའི་རྩོགས་རིམ་
ཐམས་པ་དང་། ཟབ་པ་སྤྲགས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གསུང་རྒྱས་པ་རྒྱུད་གི་རྩོགས་རིམ།
མཐར་ཐུག་ཆོས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱིང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐོག་ལེར་སེམས་འཛིན་པ་སོགས་
གྱི་མཚན་བཅས་གྱི་རྩོགས་རིམ་དང་། མཚན་མེད་དམིགས་པ་མེད་པའི་རྩོགས་རིམ་
སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རྩོགས་རིམ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཚོལ་བུལ་རྩོགས་པ་ཆེན་པོའི་
ལམ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤྲགས་གཉིས་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས། ཡང་
དག་སྤྲགས་གྱི་ངོ་བོར་འཛིང་རྒྱལ་འགྱུར་པ། འདི་དབང་དང་སྐྱར་ན། གནད་གྱི་
མན་ངག་མཐར་ཐུག་སྤྱིན་པ་འདི་ལ་རྩོགས་པའི་དབང་གསུངས་པ་རེད། འདི་སེམས་
གྱི་སྤྱིང་ནས་ངོ་སྤྱད་ཡོང་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་སྒྲིང་། དེ་ལྟར་སྒྲིང་བའི་
སེམས་འདི་སྒྲིང་བ་ཡུལ་ཐོག་ལ་མ་ལུས། འཛིན་པ་རང་སེམས་ལ་ཚུར་མ་བསྐྱོར་
པར་བཅོས་མེད་རང་འོད་རང་སོལ་བཞག་དུས། གཡེ་མེད་ནམ་མཁའ་དྲངས་གཙང་
ལྟ་བུ་རྣམ་རྟོག་གི་སྤྱིན་གྱིས་མ་བསྐྱད། དེར་འཛིན་གྱི་གདོན་གྱིས་མ་གཞོན་པར་སོལ་
རང་མདངས་གྱི་ངང་ལ་ལྷོད་ཅིང་ལྷོད་དེ་གསལ་ལ་གཡེང་བ་མེད་པ་དེའི་ངང་ལ་བཞག་

དུས། གནས་མཉམ་ངོ་བོ་སྒྲིབ་ལ་རང་བཞིན་གསལ་བའི་ལྷན་གྲུབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བྱུང་
 འཇུག་བརྗོད་བྲལ་ངག་གི་ལམ་ལས་འདས་སོང་བ། ཡོད་མེད་ཡིན་མིན་ལ་
 སོགས་པའི་སྒྲིབ་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེ་ནི་ཆོས་སྐྱེད། ཆོས་སྐྱེད་ཀྱི་
 ངང་ལས་འགག་མེད་རང་སྒྲིབ་གི་དཔལ་ཆེན་ཡབ་ཡུམ། བྱུང་འཇུག་ཁ་སྐྱོར་བདུན་
 ལྷན་བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱན་མི་ཆད་པ་ཤར་བ་དེ་ལོངས་སྐྱོད་རྫོགས་སྐྱེ།
 དེ་ལས་ཐུགས་རྗེའི་བྱེ་བྲག་སྐྱོ་ཆོགས་ཀྱི་ཀུན་བྲལ་སྐྱེལ་སྐྱེའི་རོལ་ཅུལ། སངས་རྒྱུས་
 ཀྱི་མཛོད་པ་དང་ཕྱིན་ལས་ཆ་མཐུན་པར་སྒྲིབ་བའི་སྐྱེལ་སྐྱེ། མདོར་ན་ནལ་འབྱོར་
 སྐྱེལ་སྐྱེལ་གྱི་རྫོགས་པའི་ཉམས་ཅུལ་རྫོགས་དུས། ཐུག་ཆུ་ཆེན་པོའི་དབང་མཆོག་གྲུ་
 མས་གནང་བ་དེ། སྐྱོབ་མས་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བས་ཐོབ་པ་ཡིན། དེ་ནི་དོན་གྱིས་
 ཐོབ་པའི་དབང་གི་ཆོད་རེད། དེ་ལྟ་བུ་ལ་མཚན་མ་རྣམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལག་འཐེལ་
 ཅོམ་དང་བུམ་རིལ་མཐེམ་གོ་འདྲ་ཞིག་མེད་ཀྱང་ཆོག་པ་རེད། འདི་རང་གི་རིག་པའི་
 མཐུ་ཡིས་རྫོགས་པ་མ་གཏོགས་གཞན་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་མིན་པས་རང་རིག་ཅུལ་གྱི་
 དབང་ཆེན་ཟེར། དེ་ལྟ་བུའི་དབང་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤར་བའི་སྐྱེད་དེར། སྒྲིབ་སྒྲིབ་
 འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཤར་གང་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་།
 དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་ལྟ་པར་ཐག་ལྟ་བས་བཅད་དེ། ཉམས་སུ་ཉིད་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྒྲིབ་
 བར་བྱ་བ་རེད། དེ་ལྟར་ན་རུ་ལུ་འབྲུ་བརྒྱུད་ཀྱི་དོན་མན་ངག་དང་སྐྱེར་དུས། ཨོ་
 རུ་ལུ་རུ་ལུ་རྩྱུ་རྩྱུ་ཞེས་གསུངས། ཨོ་ཡང་དག་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས། རུ་མཁའ་
 དབྱིངས་བདེ་བ་ཆེན་པོ། ལུ་ནམ་དག་ཡུམ་གྱི་མཁའ་གྲོང་། རྩྱུ་བྱང་རྒྱལ་མཁས་
 ཀྱི་སྒྲིབ་ཆེན། མཐའ་མའི་རྩྱུ་དེ་རྩྱུ་རང་བྱུང་འདུས་མ་བྲས་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་བྲལ་
 ཆོས་དབྱིངས་ཐོག་ལེ་ཉག་ཅིག་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་ལ་འདུས་པ། མདོར་

ན་སྐྱབ་ཐབས་བསྐྱེད་རྩོགས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་བསྐྱེད་སྐྱབ་ནམ་བཞི་ཚུལ་བཞིན་
མཐར་ཕྱིན་པའི་སྒོ་ནས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་དེ་གང་ཡིན་ན། གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་
བདག་ཉིད་སྐྱུ་ཐུགས་བྱུང་འཇུག་གི་ངོ་བོ་དཔལ་ཆེན་ཡང་དག་ཏེ་རུ་ཀའི་སྐྱུ་གསུམ་གསལ་
བ་གསུམ་དང་དབྱེར་མེད་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་རེད། མཚན་མ་འདིར་ཡང་དག་སངས་རྒྱལ་མཉམ་སྦྱོར་

ཀྱི་དབང་གི་བཀའ་མིས་མཐའ་རྟེན་དང་བཅས་པ་སོང་སྟེ། སུར་པ་བདུད་དཔུང་ཟིལ་གཞོན་ཀྱི་དབང་རེད། དེ་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དབང་ཆོག་

གསུངས་ཤིང་ཀྱི་འཕྲོས་དོན་ནི། འདི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱུང་མ་ཐག་པའི་ནང་དོན་ལྟར་དང་།
སྤར་ཡང་ཐངས་འགའ་རེ་ལ་དབང་དང་བྲིད་སོ་སོའི་སྐྱབས་ནས་ཅི་རིགས་པར་གང་ལ་
གང་འཆམ་རེ་ཞུས་སྟེང་བ་བཞིན་དུ། སྤྱིར་ན་ཆོས་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ཆོས་ཅན་
རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱུ་མེད་ཀྱི་སྟོབས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་མཐུ།
གསལ་སྤྲུགས་ཀྱི་དགོངས་སྟོན་བྱུང་པར་ཅན་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྲུགས་དང་ཕྱག་རྒྱའི་མཐུ་
ནམས་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་རེད། དེ་ཡིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཡེ་
ཤེས་རྟོག་དང་བཅས་པའི་རྟོག་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་ལ། གོ་སྟོང་རྟོགས་གསུམ་ཅི་རིགས་པ་
ཞིག་སྐྱུས་ནས། དེ་དོན་གོང་འཕེལ་ལ་སྟེལ་རྒྱའི་ལམ་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་འབད་ཐུབ་
མཁན་ཞིག་གིས། ཆོ་འདིར་རྟོག་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་ཐུབ་པ། གལ་ཏེ་བརྩོན་
འགྲུས་ཆེ་བའི་རབ་ངོ་མར་མ་གྱུར་ཀྱང་། དམ་ཆོག་མ་ཉམས་པ་གཙང་མར་རྒྱུན་དུ་
སྤྱང་ཐུབ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་། རིང་པོར་མི་ཐོགས་ནས་འཆང་རྒྱ་རྒྱས་པ་དེ།
གསལ་སྤྲུགས་ནང་རྒྱུད་སྒྲ་མེད་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་མཐར་འབྲས་སྐྱུ་བཞི་ཡེ་
ཤེས་ལྟའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱ་ཐུབ་པའི་གནད་ཀྱི་རྩ་བ་གཅིག་ལ་བྲིལ་ཡོང་
ན། རྩ་བ་དབང་ལ་རག་ལས་པ་རེད། དབང་སྟོག་རྒྱུད་ལ་འཛིན་པ་ཡང་དམ་
ཆོག་ཡིན་པས་དམ་ལྷན་རིག་པ་འཛིན་པའི་ནལ་འབྱོར་པ་ལ། དམ་ཅན་སྤྱང་མ་སྤྱིན་

ལྟར་དུ་འདུ་ཞིང་། དངོས་གྲུབ་རྣམས་གཉིས་ཆར་བཞིན་འབབ་རྒྱུ་དོན་ཡང་།
 གསང་བ་ཟབ་མེད་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཞུགས། བྱིན་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཞིག་ནང་ནས་
 བརྟེན་ཏེ། བདེ་བར་བཤེགས་པའི་གདུང་འཛོལ་བའི་སྤྲུལ་བཅས་རྒྱལ་བའི་ཕྱིན་ལས་
 པར་རྒྱུར་སོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རེད། དབང་འདི་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་ཐུན་མིན་གྱི་བྱུང་
 པར་དང་དབྱེ་བསྒྲུ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་གི། སྐབས་འདིར་གངས་ལྗོངས་རྫོགས་
 ཆེན་བསྟན་པའི་སྤར་མེད་ཀྱི་སྟོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ། གསང་འཛིན་དགའ་རབ་དཔལ་བོ་
 གཉིས་པ། རྒྱལ་བ་གྲོང་ཆེན་པའི་དགོངས་པའི་གསང་མཛོད་སྤར་ཡང་གསལ་བར་
 འབྱེད་པའི་རྫོགས་ཆེན་གྲོང་ཆེན་སླིང་ཐིག་གི་བསྟན་པའི་བདག་པོ། ཀུན་མཁྱེན་བྱི་མ་
 རིག་འཛིན་འཇིགས་བྲལ་སྤྱིང་པ་ལ་བཀའ་བབས་པ། གཏེར་ལུང་མང་པོ་ནས་
 གསལ་བ་བཞིན་དེའི་དགོངས་གྲོང་རྣམས་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་ལས་བྱོན་པའི།
 ཅུ་གསུམ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་དབང་མཆོག་སྤྱོད་གསལ་གཅིག་ཏུ་བསྡེབས་པ། སླིང་ཐིག་
 ཅུ་པོད་དམ། སླིང་ཐིག་དུམ་གཉིས་ཀྱི་དབང་ཟེར་ནས་ཀུན་ལ་བྲགས་པ་འདི་ལྟར་ང་
 ཆོས་འབུལ་བཞིན་པ་ལས། ཡོངས་སུ་བྲགས་པའི་ཐ་སྐད་ལ་རྒྱུད་སྡེ་དང་སྐབ་སྡེ་
 གཉིས་ཟེར་རྒྱུ་རྣམས་འབྱེད་ཀྱི་སྡེ་ཆོན་ལ་སྡེ་དར་རྒྱ་ཞིག་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་
 ཕན་ཚུར་གཅིག་དང་གཅིག་མ་འབྲེལ་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པར། རྒྱུད་སྐབ་ཐབས་དང་
 འབྲེལ། སྐབ་ཐབས་མན་ངག་དང་འབྲེལ། མན་ངག་ཆོག་བྲིགས་དང་འབྲེལ།
 ཆོག་བྲིག་ཕྱག་བཞེས་དང་འབྲེལ། ཕྱག་བཞེས་ཕྱིན་སྐབ་དང་འབྲེལ་བའི་འབྲེལ་བ་
 ལཱ་དེ། རང་ལུགས་བརྒྱུད་པའི་འཆད་སྟོལ་ཟུར་མ་ཉམས་པ་ཡིན་ཞེས་སྤར་ཡང་ཞུས་
 རྟེན་བ་ལྟར་ཡིན། རྒྱུད་དོན་ལུང་གིས་སྡེས། ལུང་དོན་མན་ངག་ལ་དེལ་ནས།
 སྐབས་བབས་སྐབ་སྡེ་བརྒྱུད་པོའི་སྐབ་ཕྱིན་ཕྱག་བཞེས་ཀྱི་བར་དུ་གྲུབ་པ་རེད། དེ་

ཡིན་དུས། རྒྱུད་སྡེ་སྐྱབ་སྡེ་གང་བཤད་ཀྱང་། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྒྱུད་གསུམ་
གྱི་ནང་དུ་མ་བསྐྱུས་པ་ཞིག་དང་མ་འདུས་པ་ཞིག་མེད། དེ་ཡིན་སྟེང་ན། གཞི་
རྒྱུད་བདེ་བཤེགས་སྤིང་པོ། ལམ་རྒྱུད་སྒྲགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཏིང་འཛིན་ནམ་ལྟ་སྟོམ་
སྦྱོད་པ་གསུམ། འབྲས་རྒྱུད་དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་བསྐྱབ་བུའི་རྒྱུད་ལ་མངོན་དུ་
འགྱུར་རྒྱུ་དེ། སྒྲགས་ཀྱི་སྤྱི་ཆིངས་དེད་ཟེར་ན་ཆོག་རྒྱ་ཞིག་དེད། དེའི་ནང་དུ་
འདུས་པ་དེད། སྐབས་འདིའི་སྤྱི་ཆ་གོ་ལ་དབང་གི་རིམ་པ་འདི། རྒྱ་ཆེ་བ་རྒྱུད་སྡེ་
དང་། ཟབ་པ་སྐྱབ་སྡེའི་ལུགས་གཉིས་ཀ་མན་ངག་གིས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཡོང་པ།
སྤྱི་བཤད་ཐབས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་མན་ངག་གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་གསལ་སྒྲགས་བཀའ་ཡི་ཐ་
རམ་དང་། གསལ་སྒྲགས་ལུང་གི་བང་མཛོད་ལ་སོགས་པ་སྤྱིའི་སྟོམ་ལྟ་ལ་གཞི་
བཟུང་། དེའི་སྟེང་ལ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆིངས་ལྟ། རྒྱུད་ཀྱི་ཆིངས་ལྟ་ཟེར་བ་གང་ཡིན་ན།
ཁོག་དབུབ་སྟོང་ཐུན་ཀྱི་ཆིངས། ས་གཙོད་ཆོམ་ཀྱི་ཆིངས། འབྲེལ་བ་འབྲུག་འོ་
ཀྱི་ཆིངས། དེའི་སྟེང་ལ་རྒྱ་ཀ་བསྐྱུས་དོན་ཀྱི་ཆིངས་དང་། མན་ངག་ལག་ལེན་ཀྱི་
ཆིངས་ལྟ་པོ་ཡིས་བཅིངས་ནས། ལུང་གི་སྟེབས་ལྟ། སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་སྦྱོར་སོ་ལྟ་
སོགས་ཆང་བའི་ཐོག་ནས། རང་སྐྱབ་ཐབས་གསལ་བྱེད་ཀྱི་མན་ངག་དང་གསལ་བ་
ཉམས་ལེན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་མན་ངག་སོགས་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་འདི་ཐམས་ཅད།
རྒྱ་ཆེ་བ་རྒྱུད་སྡེ་དང་ཟབ་པ་སྐྱབ་སྡེ་གཉིས་ཀའི་གཤམ་པ་ལྟར་། སྐས་པ་སྟོན།
གཙུས་པ་བསྐྱངས་ན་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྩིས་གནད་གཅིག་ལ་འདུས་པ། འབྲས་བུ་
ཐུས་ཀའི་སྟོན་མཆོག་ལ་བྱིལ་ཏེ་གནད་བ་དེད། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཕ་བ་གསུམ་གཙོ་
བོར་བུས་པའི་དབང་གི་ཆོག་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འགྲོས་འདི། རང་རྒྱུད་སྡེ་གསུམ་
རེ་རེ་ལ་ཡང་དགུ་རེ་ཕྱེས་པའི་ནང་ཆོན་གྱི་མ་རྒྱའི་ཨ་ཏིའམ་ཨ་ཏིའི་མ་རྒྱ་དང་མཚུངས་

པའི་རྒྱུད་ཆེན་རྒྱུ་འབྲུལ་བྱ་བའི་དགོངས་དོན་དང་འབྲེལ་བའི། དཔལ་ཆེན་ཅུ་བ་ཡན་
 ལག་གི་དབང་། ཨ་ལཱའི་མདོ་ལུང་གི་སྒྲིབ་པའི་ཞི་བོ་བྲོ་དམ་པ་རིག་བརྒྱ་དང་རིག་འཛིན་
 ཅུ་དབང་། ཨ་ཏིའི་དགོངས་དོན་གྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་དང་འབྲེལ་བའི་རིག་འཛིན་ཡུམ་ཀ་
 རྫོགས་ཆེན་མན་ངག་སྒྲུའི་མཐར་ཐུག་གི་རྫོགས་རིམ་དང་སྦྱར་བ། ཡང་གསང་བ་སྒྲུ་
 སྒྲུབ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ན། སྐབས་དོན་མ་རྒྱ་ཡོ་ག་ལ་རྒྱུད་སྒྲུབ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་
 བྱེས་པའི་ནང་ཆོན་གྱི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ལ་སྒྲུབ་པ་བཀའ་བརྒྱུད། དེ་ཡང་ཡོ་གས་ལྷ་ཡི་སྒྲུབ་
 པའམ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲུབ་པ་ལྷ། ལྷ་པོ་གང་ཡིན་ན། འཇམ་དཔལ་
 སྒྲུ། པཎ་གསུང་། ཡང་དག་ཐུགས། ཆེ་མཆོག་ཡོན་ཏན། སུར་བ་ཕྱིན་
 ལས་རྣམས་རེད། དེའི་ཁར་འཛིག་རྟེན་པ་གསུམ་བསྐྱར་པས་བརྒྱུད་རེད། འཛིག་
 རྟེན་པ་གསུམ་པོ་ནི། མ་མོ་ཐོད་གཏོང་དང་། འཛིག་རྟེན་མཆོད་བསྟོད།
 དམེད་པ་དྲག་སྒྲགས་གསུམ་པོ་རེད། རིག་འཛིན་སྒྲུ་མའི་ལྷ་ཆོགས་ཀྱི་ཆོས་བྱ་དགའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབྱེ་འབྱེད་ཡོད་པའི་ནང་གི། སྐབས་འདིར་སུར་བ་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་ལྷ་
 ཆོགས་རྫོང་མའི་སུར་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞལ་བྱེས་ཏེ་དེའི་དབང་བསྐྱར་བའི་སྐབས་ཡིན་ན།
 འདི་ཉིད་བཤད་དུས། སྒྲོན་བྱུང་བརྒྱུད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་དང་བྱིས་བྱུང་མན་ངག་གི་
 བབས་ཚུལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་དགོས། དེ་ཡིན་ན། སྒྲོན་བྱུང་བརྒྱུད་པའི་
 ལོ་རྒྱུས་ནི་སྒྲུར་འོག་མིན་སྒྲུལ་བའི་གནས་མཆོག་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་འཛིགས་བྱེད་
 ཆེན་པོའི་སྐྱར་བཞེངས་ནས་འཁོར་སེམས་དཔའ་དང་སེམས་མའི་ཆོགས་ལ་དམ་ཆོས་
 བདུད་ཅི་སུར་བའི་ཆོས་བསྟན་པ་དེ། གསང་འཛིན་ཕུག་ན་རྫོང་ཆུར་བསྐྱུས་ཏེ།
 ཡང་སྒྲིབ་འབྲུད་གྲུ་པའི་ཚུལ་དུ་ཐུགས་ཀར་སྦྱས་པ་དེ། སྐྱར་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 རྫོང་སེམས་དཔས་བསྐྱུལ་བ་བཞིན་དུ། ཕུག་ན་རྫོང་ཆུ་མི་ཡུལ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་

གནས་སྲུང་རབ་མཛད་པ། བརྒྱད་གསུམ་དགོངས་པའི་བབ་ཚོད་སྤྱི་དང་མཐུན་པ་
ཡིན། དེ་ནི་སློབ་བྱུང་བརྒྱད་པའི་ལོ་རྒྱུས་རེད། ཕྱིས་བྱུང་མན་ངག་གི་བབས་ཚུལ་
དེ་གང་འདྲ་རེད་བསམ་ན། གྲུབ་པའི་རིག་འཛིན་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་གོང་དུ་གསུངས་
པ་ལྟ་བུའི་སློབ་དཔོན་པ་རྣམས་ཉི་ཤེས་དང་། པཎ་ཆེན་བེ་མ་ལ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པར་
སྐལ་མོགས་ཀྱིས། རྒྱུད་ལས་མན་ངག་དུ་བརྟམས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་བོད་ཡུལ་ལ་སྤང་
བར་མཛད་པ་རེད། དེ་ཡིན་ན་ཡུར་པ་སྤོན་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་འདི་གོང་ནས་གསུངས་པའི་
ཙུ་བ་ལྟ་བུ་སྤྱི་རྒྱུད་སྡེ་ལས་འསྐྱོས་པའི་སྡོང་པོ་ཡལ་ག་ལོ་མ་མེ་རྟོག་འབྲས་བུ་དང་
བཅས་པའི་དཔག་བསམ་གིང་ཆེན་ཞིག་ལ་དཔེ་བླངས་པའི་རྒྱུད། མ་ཚང་བ་ཁ་སྐོང་
གི་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་མང་པོ་ཞིག་དང་། དེའི་སྡོང་ལ་བེ་རྟོ་ཏ་མ་འབུམ་སྡེ་རིག་པ་
མཆོག་གི་རྒྱུད། ཀེ་ལ་ཡ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་
ན། དེའི་རྒྱུད་སྡེ་སྐྱབ་སྡེ་གཉིས་ཀའི་བརྒྱུད་ཚུལ། ཆོས་བཀའ་བབས་ལུགས་
ཀྱིས། བོད་འདི་ནས་རྒྱལ་པོ་ལུགས་དང་། རྩོམ་ལུགས། ལུམ་ལུགས་ཟེར་
རྒྱ། འཁོན་ལུགས། སོ་བུར་གཞུབས་གསུམ་སོ་སོར་ནས་བརྒྱུད་པའི་ལུགས་
དང་། ད་རུང་རོང་ཡུར། རོག་ཡུར་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་ནང་གི་
རྒྱལ་པོ་ལུགས་དེ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བྲི་སྲོང་ལྷེ་བཙན་གྱི་ཐུགས་
དམ་གྱི་སྐལ་བར་གནང་པ་དེ་དང་། རྩོམ་ལུགས་ཞེས་པ་འདི་རྩོམ་ཟེར་ན་རྩོམ་འདི་དོན་
དག་རེད། རྩོམ་མཆོ་རྒྱལ་ལ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སྤོན་ཡུལ་དུ་བྱོན་རན་དུས་བསྟན་པ་
དེ་རེད། ལུམ་ལུགས་ནི། རྒྱལ་པོ་བྲི་སྲོང་ལྷེ་བཙན་གྱི་བཙུན་མོ་ཙམ་རོ་བཟའ་
ལ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོས་གནང་བ་རེད། དེ་གནང་བའི་དབང་གི་སྐབས་སུ་སློབ་དཔོན་

པར་སྐྱེས་མཁུན་གྱི་ནམ་མཁའ་ཡི་དམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱེལ་ནས་བསྐྱར་དུས། ཅོག་རོ་
གཟས་སྒྲིམ་ལ་ཕུག་མ་འཚལ་ཡི་དམ་ལ་ཕུག་འཚལ་ཏེ་དབང་ཡི་དམ་ལས་ཞུ་བ་ལས་
བྱས་པས། རྟེན་འབྲེལ་མ་འགྲིག་པར་དེ་མ་ཐག་ཡི་དམ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་སྐྱར་བསྐྱེས་
ནས་དབང་བསྐྱར་མ་ལོན། དེའི་རྗེས་ནས་ངོ་མོ་མཆོ་རྒྱལ་ལ་གནང་། མཆོ་རྒྱལ་
གྱིས་ཅོག་རོ་བཟའ་ལ་གདམས་པ་གནང་སྟེ་དེ་ནས་བརྒྱད་པ་དེ་ལ་ལྷུ་མ་ལུགས་ཟེར་རྒྱ་
འདི་རེད། དེ་བཞིན་དུ་བཀའ་གཏེར་གྱི་བརྒྱད་རྒྱལ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་གི་འདི་ནི།
ཕུར་པ་རྒྱལ་པོ་ལུགས་རྗེ་རྟོག་པ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལེན་བཅོ་ལྔ་པའི་བཅུད་
བསྐྱེས་རེད། ཕུར་པ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་སྤྱི་མའི་ནང་ན། ལུང་བསྟན་
གསལ་བོར་བྱས་ནས་ཡོད་པ་ལྟར་དུ། འདིའི་ཆོས་སྐལ་དང་པོ་དེ་བི་མ་མི་ཏུ་ལ་
བབས། དེ་ནས་ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་མེད་སྤྱིང་པ་ལ་བབས་པ་རེད། དེ་ལྟར་ཡིན་
པས། ཕུར་པ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་ན་འདི་ལྟར་གསུངས་ཡོད། འདི་
ནི་གོ་ས་ལ་ཡི་སྤྱིང་། །དེ་རིང་རིགས་ཅན་དེ་ལ་བབས། །གསུངས་ནས་དེས་བི་མ་
མི་ཏུ་བསྟན། སྐྱེལ་པ་འཛིག་རྟེན་མི་གནས་ཆོ། །གསུངས་ཏེ་བི་མ་དངོས་སུ་ཐུན་
མོང་གི་ངོ་སྐལ་དུ་མི་སྤྱང་པར་གྱུར་སོང་དུས་གསུངས་པ་རེད། བྲིད་ཀྱི་སྐྱེལ་པ་
པར་འདི་རྒྱལ། །དེ་ཡི་རུས་པ་དོན་བྱེད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་པར་ནི་
པར་དབང་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རོལ་བའི་རྗེ་རྟོགས་མེད་སྤྱིང་པ་ལ། མོན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་
ཆང་ནས་སྤངས་ཆེན་དཔལ་གྱི་སེལ་སྐྱེད་དངོས་ཀྱིས་རྗེ་རྟོགས་པའི་དབང་རྗེས་པར་
བསྐྱར་ནས་སྤྱི་མའི་དུས་འདིའི་ཕུར་བའི་བཀའ་བབས་ཀྱི་རིག་འཛིན་ཆེན་པོར་གྱུར་སོང་བ་
རེད། ཁོང་རང་གིས་གསུངས་པ་བཞིན་བྱས་ན། ཆོགས་བདུན་རོལ་བའི་སྤང་ཆ་
ན། མོན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆང་ཡིན་རྒྱུའི་ཕུག་པ་ཁ་ཤར་གྱུར་བསྟན་པ་ཞིག་གསུངས་

ཡོད། ཁ་ཤར་ལྟོར་བསྟན་པ་ཞིག་གི་ནང་ནས། རྒྱངས་དཔལ་སེང་གོས་དཀར་
ཆས་ཞུགས་ཀྱི་ཚུལ་ཅན་ཞིག་མཛད་ནས་དེ་མེ་ཡུར་བའི་དབང་བསྐྱར་ཆ་ཚང་ཡོངས་སུ་
ཚོགས་པ་གསན་པ་ལ་སོགས། ཚིག་ངོ་མ་དེ་ལྟར་མིན་ཡང་། མདོར་ན་དོན་དེ་
འདྲ་བ་ཞིག་གསུངས་འདུག་མོད། གང་ལྟར་དུས་བབས་རྟེན་འབྲེལ་མདོན་དུ་གྱུར་
དུས་ཁོང་གིས་བཀའ་ཡི་བསྟུ་བ་བྱས་གསུངས་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་བཀའ་བབ་ཉེ་བརྒྱད་
ཀྱིས་བརྒྱད་པའི་ཚོགས་ཆེན་གྲོང་ཆེན་སྤིང་ཐིག་གི་དྲག་པོ་དཔལ་ཆེན་འདུས་པའི་ཐིན་
ལས་ཀྱི་སྒྲོམ་བཀའ། ཡུར་པ་བདུད་དཔུང་ཟིལ་གཞོན་གྱི་ཕྱི་ཕན་པའི་དབང་གི་སྐབས་
ནས། མཚམས་འདིར། ཞེ་མ་རྟོ། བདེ་གཤེགས་སྤིང་པོ་ལས། སོགས་མེས་རྒྱུ་དང་ཡན་ལག་བདུན་པ་སོགས་སོང་
མཐར། ཤར་དུ་ནམ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་ཁྲོ་བོ་བཙུའི་རིམ་པ་རིམ་བཞིན་དུ་གསུངས་ཡོད།
དེ་ནས་ནང་འདུག་གི་ཐོག་མར་ཡེ་ཤེས་པ་དབབ་པ་དེ། རིགས་ཀྱི་མེ་ཏོག་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་ལྷ་ལ་ཡུལ། དེའི་མཚམས་སུ་མིག་ཕྱེས་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཐོང་བ་བསྟན་
པའི་སྐབས་འདིར། གོང་ནས་གནམ་ལྷགས་ཀྱི་ཅང་ཕྱི་བས་བཙུ་གསུངས་རྒྱ་དེ།
འཁོར་ལོ་ལེབ་མའི་དབྱིབས་ཅན་གདན་ཐབས་སུ་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་དོན་མ་རེད།
ཅང་ཕྱི་བས་བརྒྱད་པ་སྤོང་འོག་གི་ཕྱི་བས་གསུམ་ལྟེ་བ་གཉིས་དང་བཙུ་བྱས་ཏེ་གསལ་
འདེབས་དགོས་པ་རེད། སྤུང་འཁོར་སྐབས་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་འཁོར་ལོའི་བསྐྱར་བ་
གསུངས་རྒྱ་ཞིག་ཡོད། བསྐྱེད་ཚོགས་ཀྱི་སྐབས་ཤིག་ལ་ཞིབ་ཏུ་བཤད་མྱོང་བ་རེད།
རྒྱུ་ཡིག་གནས་འགྱུར་གྱི་སྐབས་དང་གཅིག་པ་རེད། སྤོང་ཁམས་བྱང་མཐའ་མེད་པའི་
སྤུང་མཉམ་པ་ནམ་མཁའི་རྒྱ་ཁྲོན་ཅམ་ལ་བསྐྱེད་རྒྱུའི་ཏིང་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་སྒྱུ་འབྲུལ་ལ།
ལོ་དང་མི་ལོ་དང་ཤོང་དང་མི་ཤོང་གི་གུ་དོག་མི་དགོས། མ་རྒྱ་ཡོ་ག་བས་བསྐྱེད་
རིམ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ཏིང་འཛིན་གྱི་ཕུལ་ཚོགས་ཡོང་དུས། མཚན་བཅས་ཀྱི་ཚོགས་

རིམ་དང་བཅས་པས་བྲངས་ཏེ་མཚན་མེད་ཚོགས་པ་ཆེན་པོར་འཇུག་དགོས་པ་རེད།
 བདེ་ཆེན་ཀུན་ཏུ་བཟང་མོའི་ཨེ་གློང་། རྣམ་ཐར་གསུམ་ལྡན་གྱུ་གསུམ་མཐིང་ནག་
 འབར་བའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་དོ་མེ་ཕྱེ་མོའི་མཁའ་ན། ཞེ་སྤང་ཚུལ་གྱིས་ཞེ་སྤང་
 འཛོམས་པའི་བདུ་རུ། སྤྲ་འཐམས་དོ་མེའི་བྲག་ཆེན་གྱི་སྤྲེད་དུ། མ་ཆགས་པར་དང་
 ཐབས་ཤེས་ཉི་ཟླ། བདག་འཛིན་མཚོན་པའི་རུ་ཏུ་ཕོ་མོ་བྱེ་ཆིངས་སུ་བསྐྱོལ་བའི་སྤྲེད་
 བ། འདི་སྐྱེ་ཞི་བ་ལྟར་ན། རིག་འདུས་དོ་མེ་སེམས་དཔའ་རིག་ཀུན་འདུས་པའི་
 བདག་པོ། ཁྱོ་བོ་ལྟར་ན། འཇིགས་མཛད་ཀྱི་ལྷ་ལྷ་ལྷ་སྤང་བ་དེ།
 དཔལ་ཆེན་དོ་མེ་གཞོན་རུ། སྒྲིབ་ཇེ་རྩམ་དང་ཞི་བའི་ངང་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ།
 སྒྲིག་པ་དང་དཔའ་བ་འཇིགས་སུ་རུང་བ་དྲག་པོའི་སྐྱེ། ཆོས་ཉིད་འགྱུར་བ་མེད་པའི་
 སྐྱེ་མདོག་མཐིང་ནག་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དྲུག་ཞབས་བཞི། ཞལ་ཡང་གཡས་ཞལ་
 དཀར་ལ་བཞད་པ། གཡོན་ཞལ་དམར་ལ་གཤེ་བ། དབུས་ཞལ་མཐིང་ནག་ཁྱོ་
 ལ་གཏུམ་པས་ཚར་བཅོད་ཇེས་འཛིན་སྤེལ་མ་དང་གསུམ་གྱི་ཕྱིན་ལས་ལ་མངའ་མཛད་
 པ་རེད། ཕྱག་དྲུག་གི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དོ་མེ་ཕྱེ་དགུ་དང་མེ་དཔུང་། བར་བ་
 གཉིས་ཀྱིས་དོ་མེ་ཕྱེ་ལྷ་དང་ཁ་ཏྲུ་བསྐྱམས་པ། ཐམ་གཉིས་ཀྱིས་རི་རབ་གྱི་ཕུར་བུ་
 འདྲིལ་བ། ཞབས་བཞི་དེ་དྲག་པོའི་དོར་སྐྱབས་ཀྱིས་བབྱང་བ། སྐྱེ་ལ་དཔལ་གྱི་
 ཆས་བཅུ། དུར་ཁྱོད་རོལ་བའི་ཆས་བཅུད་ཀྱིས་བཅུན་པ། སྒྲོར་ཡུམ་འཁོར་ལོ་
 རྒྱས་འདེབས་དང་སྒྲོལ་ཡུམ་ཨེ་ཀ་ཅ་ཏི་གཉིས་ལས་ཡུམ་འཁོར་ལོ་རྒྱས་འདེབས་ཀྱིས་
 ཕྱག་ན་བྲིལ་བུ་དང་ཐོད་བྲག་གམ་དུང་དམར་འཛིན་པ། སྐྱེ་མདོག་སྤྱོད་སྐྱེ་ཞལ་གཅིག་
 ཕྱག་གཉིས་ཐོད་སྐྱེལ་གྱིས་བཅུན་པ་ཡབ་ལ་འབྲིལ་ནས་ཡོད་པ། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་
 མེད་གྱི་ཚུལ་ཅན། ཡེ་ཤེས་བསྐྱལ་པའི་མེ་དཔུང་འབར་བའི་དབུས་ན། གཙོ་

མཆོག་ཁོ་རྒྱལ་གྱི་ལ་ཡ་དོ་རྩེ་བྱུང་གཤོག་རྒྱུ་དཔེ་འབྱུང་པའི་གཡོན་ཕྱོགས་ན།
སྒྲོལ་ཡུམ་ཨེ་ཀ་ཇ་ཏི་དེ་གི་ཐོད་བསྐྱམས་ཤིང་རེ་འགར་ཁ་ཏྲུ་ཙེ་གསུམ་བསྐྱམས་པའི་
སྐབས་ཀྱང་ཡོད། མ་མོ་དྲུག་བཅུའི་ཐོ་ཉ་འབྱེད་མཁན། བརྒྱ་བཟོ་རྒྱ་པར་ཀམ་
སྟེ་སྐས་མཆོག་གྱི་ལ་ཡ་རིགས་ལ། ད་རུང་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཕྱི་བས་བཅུ་ལ་ཁོ་བོ་བཅུ་ཡུམ་
དང་བཅས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དགྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་ཕྱི་ནང་ཀུན་ཏུ། ཁོ་ཆེན་ལ་བ་ཡུམ་
སྐས་འཁོར་ཕྱག་བརྒྱན་སྐྱལ་བ་ཡང་སྐྱལ་ཕྱ་ཐབས་དང་བཅས་པ་མཆེ་བ་ཅན་དང་གཤོག་
པ་ཅན། ཕྱ་མེན་མགོ་བརྒྱན་སྐྱ་ཆོགས་ཅན། སྒོ་བཞིར་སྒོ་སྒྱུང་སྒོ་མ་རྣམ་བཞི་དང་
བཅས་པ་ཕྱོགས་མཆོམས་སོ་སོར་རྩམ་པའི་སྐབས་ཀྱིས་འབྱུང་ནས་བཞུགས་ཡོད།
དགྱིལ་འཁོར་བྱམས་ཀྱི་མུ་རན་ལ་ཡུར་བའི་སྐྱུང་མ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། ལྷ་ན་མ་བཞི།
ས་བདག་མ་བཞི། བདག་ཉིད་མ་བཞིའི་བཅུ་གཉིས་དང་བཅས་པ། དེ་ཐམས་ཅད་
གཙོ་བོ་གཅིག་གི་ཆོ་འཕྲུལ་ལས་གཙོ་འཁོར་ཉི་མའི་ཟེར་བཞིན་དུ་ཡང་སྐྱལ་འབུམ་ཕྱག་
བྱངས་མེད་དང་བཅས་པ་གསལ་བ་འདི་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་རེད།

མཆོམས་འདིར། སྐྱུང་

ལས་དབྱ་བཞགས་སྒྲོལ་བའི་དབང་ཆོག ཇི་ལྟར་བཅུམ་པའི་ཕྱིན་ལས་དམིགས་པའི་རིམ་པ་གསལ་འདེབས་གནང་བར་ཞུ། ཞེས་

པའི་མཆོམས་ནས། གསང་བ་སྤྲགས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་གསང་སྤྲགས་རང་གི་སྡེ་སྡོད་
ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་རྒྱུ་དང་། དེ་ཡང་སྤྲགས་ཀྱི་སྟོན་པ། རྒྱལ་བ་དོ་རྩེ་འཆང་གིས་
གསུངས་པའི་རྒྱུད་ལ་མ་བཟེན་ན་མི་འབྱུང་རྒྱ་ཞིག་རེད། རྒྱུད་ཟེར་དུས་གཞི་རྒྱུད།
ལམ་རྒྱུད། འབྲས་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་ཡིན། དབང་འདི་ཡང་གཞི་དབང་
དང་། ལམ་དབང་། འབྲས་དབང་གི་རྣམ་བཞག་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྒྱུད་
ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལས་རང་ལུགས་ཀྱིས་འབྱུང་། དེ་ཡིན་ན། གཞི་དབང་རང་ལ་
ཡོད་པའི་གཞི་རྒྱུད་བདེ་བཞགས་སྤིང་པོ་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་གདམས་པ་ཟབ་

མའི་མན་ངག་དང་སྒྲིབ་པ་འདི་དོ་སྒྲོད་ཀྱིས་གནས་ལུགས་རྟོག་དཔྱད་ཀྱིས་གཏན་ལ་
ཕབ་ནས་དེ་དོན་སྒྲོས་པ་ཉི་ལེ་ཞི་བ་མ་བཅོས་སྒྲོས་མེད་ཀྱི་རང་དོ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན།
ལམ་དབང་ནི། ལྷ་སྒྲོམ་སྒྲོད་གསུམ་དང་འབྲེལ་བ། རྩ་སྒྲུགས་ཏིང་འཛིན་
ཚོགས་པའི་བྱེད་པ་ཞིག་གིས། ཡན་ལུས་ཟབ་མའི་དབང་བསྐྱར་ཐམས་ཅད་འོད་པའི་
དབང་སྒྲོག་དམ་ཚིག་དག་པ་དེ་དང་། འབྲས་དབང་ནི། རྩམ་མོང་མཚོག་གི་
དངོས་གྲུབ་བརྟེན་ཏེ་རིག་འཛིན་རྣམ་བཞིའི་རྒྱུ་ལམ་མིག་འཕྲུལ་ལྷ་བུར་བགྱོད་ནས།
ཟུང་འཇུག་གཤོད་མའི་མགོན་པོའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་རྒྱ་དེ་ཡིན། དབང་ཟེར་རྒྱ་
འདི་ནི། དེ་རྩེ་ཐོག་པའི་ལམ་གྱི་འཇུག་སྒྲོ་ཡིན། དེ་རྩེ་ལྷར་ཡིན་ཟེར་ན། དབང་
མ་ཐོབ་ལ་དངོས་གྲུབ་མེད་པས་ལམ་གྱི་འཇུག་སྒྲོ་དབང་ལ་ལྷོས་དགོས། དབང་ཐོབ་
ན་དེ་དང་དེའི་སྒྲོམ་སྒྲུབ་ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ལ་དབང་བ་ཡིན། དབང་ནི་མཐར་གྱི་
སྒྲེལ་སོ་ཡིན་ལ་དབང་ནི་མཐར་འབྲས་སྒྲ་མེད་བྱང་རྩལ་ཐོབ་བྱེད་ཡིན། ལམ་གྱི་
མཐར་སྒྲུག་དབང་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་ན་གསང་ཆེན་རྩེ་རྩེའི་ཐོག་པའི་གཞི་
ལམ་འབྲས་བུའི་གནད་ཐམས་ཅད་དབང་གི་སྒྲོམ་ལ་མ་འདུས་པ་ཞིག་མེད། དབང་
མེད་ན་བྱང་རྩལ་ཆེན་པོར་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མེད་པས་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ཡང་འདི་
ལ་ཆང་བ་རེད། དེ་ལྷར་ན་སྐབས་དོན་ནི། དེ་རྩེ་ཕུར་བའི་ཆོས་སྐད་ལྷར་དུ་བྱས་ཏེ་
བཤད་ཡོང་ན། ཡུལ་སྒྲུང་ཆོས་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་ལྷ་བུའི་ངང་ལ། སེམས་
སྒྲུང་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དེ་ཉིད། དབྱེར་མེད་མཉམ་ཉིད་གཅིག་ལ་འདུས་པ་དེ་ཕུར་བའི་
ལྷ་བ་རེད། ལྷ་བ་དེའི་སྤྲང་ལ་བཅོལ་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་སྒྲོམ་དུ་མེད་པའི་མ་
བཅོས་སྒྲོས་མེད་དུ་བཞག་པ་ནི་ཕུར་བའི་སྒྲོམ་པ། གཤོད་ནས་མ་བཅོས་ཡེ་ནས་ལྷན་
གྲུབ་ཀྱི་སྒྲོས་མེད་རང་བྱུང་དོན་གྱི་འོད་གསལ། གཤམ་མེད་མི་འགྱུར་ཟང་ཐལ་ཐོག་ལེ་

ཉག་གཅིག་ལ་དབང་འབྱོར་པ་ཡུར་བའི་འབྲས་བུ། བསྐྱེད་རྫོགས་བསྐྱེད་སྒྲུབ་གྱི་ལམ་
ལ་རྟོག་ཉག་གས་གང་འཆོམ་ཞིག་བསྐྱེད་དུས། སྤང་སྲིད་ཁྱོད་ཁྱོད་མེད་ཤར་བས་གང་
འདོད་ལས་ཀུན་འབྱུབ་ཅིང་སྒྲུབ་ཅུས་པ་དེ་ཡུར་བའི་སྒྲོན་པ་རེད། དེ་ཡིན་སྟེང་ན།
སྒྲུབ་པ་སྒྲོན་ལས་དང་སྒྲོན་ལས་སུ་ཕྱེས་ཡོང་དུས། དེ་ཡང་དབང་དང་སྒྲེལ་ཏེ་སྒྲོན་
ལས་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་དབང་ལ་བཞག། སྒྲོན་ལས་དག་
བག་གས་སྒྲོལ་བ་དེ་སྒྲོན་པ་དང་འབྲེལ་བས་རྗེས་གནང་ལ་བཞག་པ་རེད། རེད་དེ་
ལམ་རྒྱུད་ཐབས་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ། དགྱིལ་འཁོར། ཕྱག་རྒྱ། རྒྱགས་དང་
མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀུན་གྱང་སྒྲོམ་མེད་སྒྲོམ་པ་ཀུན་གྱི་
མཆོག་གྱུར། མི་འགྱུར་ཆོས་དབྱིངས་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་རང་བྱུང་ཆུབ་པའི་
དགོངས་པ་མི་འགྱུར་པའི་གཟེར་གྱི་དབང་དུ་མ་གྱུར་པ་ཞིག་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས།
ཁམས་གསུམ་སྲིད་པ་གསུམ་པོ་དེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་དཔལ་ཆེན་རྟོག་གཞོན་ཅུའི་རྟེན་
དང་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རོལ་བར་དག་སྟངས་འདི་དོན་དེ་ཉིད་ཡུར་
བའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་རེད། དེ་རི་ལྟར་རེད་ཟེར་ན། ཁམས་གསུམ་སྲིད་པ་
གསུམ་པོ་དཔལ་ཆེན་རྟོག་གཞོན་ཅུའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར། ཡེ་ཤེས་
ཆེན་པོའི་རོལ་བར་དག་པའི་ཚུལ་དེ་རོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་རེད་གསུངས་པ་རེད། སྤང་
བ་འདོད་ཁམས་གྱི་སྲིད་པ་སྒྲུབ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ། ཕྱིད་སྤང་གཟུགས་ཁམས་གྱི་སྲིད་པ་
གསུང་གྲག་སྟོང་རྟོག་པོ་མོ། མི་སྤང་གཟུགས་མེད་ཁམས་གྱི་སྲིད་པ་ཐུགས་རང་
བཞིན་རྣམ་པ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས། དེ་ལྟ་བུའི་རྟོག་གསུམ་གྱི་གསང་བ་ལས་མི་
འདའ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་སྟངས་དུས། འཁོར་འདས་མཉམ་ཉིད་དེ་ཁོན་
ཉིད་དོན་གྱི་ཡུར་བ་གྲུབ་སྟངས་བ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ལ་གོམས་པ་དེས་སྒྲོན་ལས་

བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཞིག་དང་། དེ་དང་ཆེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྤྲད་ལས་དག་
བགེགས་བསྐྱལ་བ་ཡང་མིང་དོན་མཚུངས་པ་གཟུགས་བརྟན་ཙམ་དུ་འགྱུར་མི་འགོ་པ་
ཞིག་རེད་པ་ཡིན། འདིར་ལྟ་སྒྲོམ་སྤྱད་པ་གསུམ་གྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། ལྟ་བ་
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཚོང་ཟིན། སྒྲོམ་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་འཕྲང་གི་གོ་ལ་ས་ལས་གོ་ལ།
སྤྱད་པ་སྒྲིབ་ཆེའི་ཐོག་དང་ལྡན་པ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་དག་བགེགས་བསྐྱལ་བའི་མདོན་སྤྱད་
ཀྱི་ལས་ཅོམ་དགོས་པ་ཞིག་རེད། དེ་ཡང་ཆོག་ཚུར་བསྐྱུས་ཡོང་ན་རྟོགས་པས་བདག་
ཆུད་གོ་ལ་ནས་སྤྲུགས་ཆེས་གཞན་ཆུད་སྒྲོལ་ཆུའི་གནད་དེ་ལ་སྤྲུག དེས་ན།
ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པའི་གང་ཞིག་བསྐྱབས་ཤིང་གང་དུ་དབང་སྐྱར་བ་དོན་ཆེ་
ཡུར་བ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲ་ཐད་འཇུག་གི་སྐབས་ཀྱི་གོ་དོན་དེ་རི་ལྟར་རེད་སྟེ།
སྒྲོས་མཐའ་བཞིའམ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་སྤྱོད་པ་ཉིད། འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཉིད་
དུ་ཡེ་ནས་འགྱུར་བ་མེད་པ་རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་འཛིག་འབྲལ་བྱར་མི་སྤུབ་པས་ན་ཡུར་བ་
ཐིན་ལས་ཀྱི་ཆུད་དོན་ཁྲོས་པའི་སྤྱི་སྒྲོམ་གྱི་ནང་ན། རྣམ་པ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་པ་
ཡི། །སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་དོན་རྒྱུ་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ཆེའི་མིང་
གིས་མཚོན་པའི་དོན་རྟགས་སུ་བྱུང་བ་དེ། དེ་ཉིད་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སྒྲས་བསྟན་
ཅིང་བཏགས་པ་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་བཞེད་པ་རེད། སྤྱོད་ཉིད་
སྒྲིབ་ཆེ་བྱུང་འཇུག་ཆུད་རྒྱན་བཞིན་འབྲལ་མི་ཤེས་པའི་དོ་བོ་དེར་གཟུང་དང་འཛིན་པའི་
རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་བཅད་ཅིང་འཛོམས་པའི་རང་བཞིན་དུ་ངང་གིས་ལྡན་པ་ནི། ཁྲོས་
པའི་སྒྲ་དུ་བྱུང་ནས། དོན་ཁྲོས་པས་ཞེས་དང་གཅོད། ཅེས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སྤྱིབ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གདངས་དེ་སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་
གིས་མ་རྟོགས་གདུལ་དཀའི་སེམས་ཅན་ལ། སྒྲིབ་ཆེའི་རང་བཞིན་དུ་སྤྲད་བ་དེར་ཀུན་

སྤང་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསུངས་པ་རེད། དེ་ལྟར་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
 དང་། མོས་པས་སྤྱོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ཅུང་བྱང་ཆུབ་འདུག་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་
 ཞུགས་ནས་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོར་འཆང་དུས། དེའི་
 ལྷོག་ཁྲེ་ཞེས་པ་དངོས་མཚན་པའི་སེམས། སྤང་ལུན་ལྷན་ཅིག་ལ་འདུ་མི་ཤེས་པ་
 བཞིན་ཡིན་པས་ན། སྤྱོད་ཉིང་སྤྱིང་རྩེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དོན་ཁྲོས་པས་ཞེས་པ་གཅོད་པའི་
 སྤྱོད་པ་རེད། ཁྲོས་གསུངས་པ་འདི། ཁྲོས་པ་རང་ག་བ་མིན། བདུང་
 དང་སྤྱིན་པའི་རྒྱལ་མ་ཡིན་ཏེ། །འདུལ་བའི་དབང་གིས་རབ་རྩམ་མཆེ་བ་གཅིགས།
 ཞེས་གསུངས་པ་རེད། དེའི་ཀྱན་སྤང་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་མཆེད་པའམ་སྤྱོད་པ་རགས་
 པའི་རྣམ་པར་ལྡང་ནས་བསྐྱེད་པ་རྒྱུའི་ཡི་གེའི་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་བ་དེ་ནི་རྒྱུའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྩི་རྩེ་མཚོན་བྱེད། ཆོས་ཉིད་མི་འགྱུར་བའི་
 ཁ་དོག་ཅན་གྱི་རྩྭ་ཡིག་སྤོན་པོར་ཤར་བ་ལ། མཚོན་ཆེན་སྤོན་པོ་འབར་བ་
 ཡི། །ཞེས་གསུངས་པ་རེད། དེ་ཇི་ལྟར་ཤར་ན། རྣམ་མཁའི་དཀྱིལ་ནས་
 ཐིགས་པ་ཤར། །ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན། ཆོས་ཉིད་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་རྣམ་
 མཁའ་ལྟ་བུ་ལས་ཆོས་ཅན་ཅིར་ཡང་འཆང་བ་རྣམ་མཁའ་ནས་རྒྱ་ཐིགས་རྩིས་པ་ལྟར་དུ།
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་ཆོས་ཅན་འབྱུལ་བ་དུམ་བུར་ཞུགས་པ་ལ་ཉམས་ང་མེད་པ། དེ་
 ཉིད་འབར་བའི་སྤྱོད་པས་བསྟན་ཏེ། སྤྱོད་གསུམ་གསང་བ་གསུམ་དང་དབྱེར་མི་བྱེད་
 པའི་བསྐྱེད་རྩོགས་གཉིས་ཀྱི་གོ་དོན་བསྟན་ཏེ་བསྟན་པ་རེད། སྤོག་གི་གོ་རུ་ཤར་བ་
 དང་། །ཞེས་གསུངས་བ་དེ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རྩྭ་ཡིག་མི་འགྱུར་ཐུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་དེ་
 ཉིད། རོད་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱས་པའི་སྤོག་གི་རོ་པོའི་གོ་ས་རུ་ཐུགས་སྤོག་གི་སྤྱིང་
 པོར་ཤར་བ་དང་ཞེས་པའི་དོན་དང་། ད་ཅུང་ཐུང་པོ་རྩི་རྩེར་གཏམ་བྱས་

ལ། །གསུངས་པ་ཞིག་གྱང་ཡོད་མོད། ཡུང་པོ་རྩེ་རྩེ་རི་ལྟར་གཏམ་སྒྲུབ་ན།
 རང་ལུས་རྩེ་རྩེ་ཡུང་པོའི་གྲོང་ཆེར་ཡེ་ནས་ལྷུན་གྲུབ། རྩེ་རྩེ་ཡུར་བ་གདན་གསུམ་ཆོང་
 བའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་ཤར་བས། བདེ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་ཅུ་རྒྱུད་
 ཐོག་ལེས་ཁམས་ཀུན་ཏུ་བྱུང་ནས་རྒྱས་བཏབ་སོང་དུས། རྒྱུད་སྤྱིད་བདེ་ཆེན་གདལ་
 བ་སྤྱིད་པ་ཡུར་བ་སྐྱབ་པ་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟ་བུའི་གྲུབ་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་ཡུར་
 བ་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་དེ། ཐམ་འབྱེན་རྣམས་པ་བཞིའི་དགོངས་པའི་སྒྲོམ་དུ་
 འདུས་པར་བསྟན་ཡོད། ཐམ་འབྱེན་ཞེས་གསུངས་པ་དེ། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུར་
 བས་འབྲུལ་སྤྱང་ཐམ་འབྱེན་ལ་ཐད་ཀར་ཡུག་ཅིང་གཞོམ་ནས་གཉིས་འཛིན་གྱི་འབྲུལ་བ་
 གཉིས་མེད་དུ་ལ་བསྐྱབ་བའི་དོན་ཞིག་རེད། འདིའི་དོན་འདི་མཐར་ཕྱིན་པའི་བཤད་པ་
 གུས་ན། དབྱེ་བསྐྱུའི་རྣམ་བཞག་ཏུ་ཅང་མང་པོ་རེད། དོན་བསྐྱུས་ཏེ་སྐྱབས་དང་
 བསྐྱུན་ནས་བཤད་ན། དེའི་ནང་གི་ཡུར་བའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་པ་བཞིས་དོན་གྱི་ལ་ཤན་
 ཕྱེད་པ་རེད། མཚན་ཉིད་རྣམས་པ་བཞི་གང་ཡིན་ཟེར་ན། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུར་བ་
 དང་། གསང་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཡུར་བ་དང་གཉིས། ཆོད་མེད་སྤྱིད་རྩེའི་ཡུར་
 བ་དང་གསུམ། འདུས་གུས་རྫས་ཀྱི་ཡུར་བ་དང་བཞིར་གུས་ཏེ་དབྱེ་ཆོག་པ་རེད།
 དེའི་ནང་གི་དང་པོ། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུར་བ་དེ་དབྱིངས་སྒྲོམ་མེད་དང་རིག་པ་རང་
 གསལ་གཉིས་ཀ་གཉིས་མེད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་རང་ཤར་བ་དེ་ལ་གསུངས་པ་
 རེད། དེའི་ཐོག་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཡུར་བ་དེ་གང་ཡིན་ན། ཐབས་ཤེས་མཉམ་
 སྦྱོར་ལྷ་བདེས་བྱངས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་གྱིས་ཅུ་རྒྱུད་ཐོག་ལེའི་གྲོང་ཆེར་
 རྒྱས་གདབ་ནས་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་འཆར་བར་བྱེད་རྒྱ་དེ་ལ་གསུངས་པ་རེད།
 གསུམ་པ་ཆོད་མེད་སྤྱིད་རྩེའི་ཡུར་བ་ནི། སྤྱིད་རྩེ་ཆེན་པོས་རིགས་ཡུག་གི་སེམས་ཅན་

མི་གཏོང་བ་འཁོར་བའི་གནས་ལས་སྒྲོལ་བར་བྱེད་རྒྱ་དེ་རེད། འདི་གསུམ་པོས་རིམ་
པ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྐུ། ལོངས་སྐུ། སྐུ་ལ་སྐུ་གསུམ་པོ་ཐོབ་པར་བྱེད། བཞི་པ་
འདུས་བྱས་ཆས་ཀྱི་ཕུར་བ་རེད། འདི་ནི་བསྐྱལ་བ་ལས་ལ་སྦྱར་བའི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོལ་
བྱེད་ཀྱི་ཕུར་བ་འདི་རེད། འདི་ལ་ཡང་ནང་གསལ་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱས་ན། སྐུ་ཕྱག་
རྒྱའི་ཕུར་བུ། སྒྲིན་ལས་ལས་བཞིའི་ཕུར་བུ། སྒྲོལ་བྱེད་སྐས་མཆོག་གི་ཕུར་བུ་
དང་གསུམ་ཡོད། དེའི་ནང་གི་སྐུ་ཕྱག་རྒྱའི་ཕུར་བུ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་ཀྱི་ཕུར་བུ་དང་
ཏིང་པོ་འཛིན་ཀྱི་ཕུར་བུ་གཉིས་སུ་བྱས་ན། འོག་མིན་ཀྱི་ཞིང་ན་བཞུགས་པའི་ཕུར་བུའི་
ལྟ་ཆོགས་ཏེན་བཏེན་པ་བཅས་པ་དེ་བསྒྲོམ་དང་བསྐྱབ་པ་བྱ་ཡུལ་རང་བཞིན་ཀྱི་ཕུར་བུ་
རེད། བསྒྲོམ་སྐྱབ་ཡན་ལག་རྣམས་བཞིས་བསྐྱེད་རིམ་སྒྲུང་སྤྱོད་ཕུར་བུའི་ལྟ་ཆོགས་སུ་
ཤར་བའི་དངོས་གྲུབ་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཏིང་པོ་འཛིན་ཀྱི་ཕུར་བུ་གསུངས་པ་
རེད། དེ་ཡིན་ན། འདི་གཉིས་ཀ་འདུས་བྱས་ཆས་ཀྱི་ཕུར་བུའི་ཁོངས་སུ་བསྐྱེད་ན་
ཅི་ཞིག་ཡིན་སྟེ་ན། འདུས་བྱས་མཆོན་མ་ཆས་ཀྱི་ཕུར་བུ་ལྟ་སྒྲོམ་ལ་བཀོད་ནས་དེ་
ལ་དམིགས་ཏེན་བྱས་ཏེ། དམ་ཡེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས།
འདུས་བྱས་ཆས་ཀྱི་ཕུར་བུའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་རེད། དེའི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྐུ་ཕྱག་
རྒྱའི་ཕུར་བ་བཤད་པ་རེད། སྒྲིན་ལས་ལས་བཞིའི་ཕུར་བ་གསུངས་པས། ལས་
བཞིའི་ཕུར་བུ་དེ་རིགས་བཞི་འཕྲུལ་གཅིག་གི་ནང་ལ་འདུས་པ། འདི་སྒྲོལ་བྱེད་
མཆོན་ཆའི་ཕུར་བུ་དོ་མ་དེ་རེད། དེ་ནི་སྐུ་སྟོང་ལ་སྟོང་ཉིད་མཆོན་མེད་སྟོན་མེད་
གསུམ་མཆོན་པའི་ཁྱོ་ཞལ་གསུམ་ཡོད་པ། དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱོགས་བཞི་དབུས་ལྷ་ལ་
རིགས་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མདུད་ཅན། དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་ཐར་བརྒྱུད་ཀྱི་
རང་བཞིན་ལ་ལྷུ་མ་གཞོག་བརྒྱུད། རྩི་རྩི་དབྱིབས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་ཆོག དེའི་

འཕྲོར་ཆད་མེད་བཞི་མཆོན་གྱི་རྒྱ་མདུད་འོག་མ། དེའི་འོག་ལ་སྤྲུགས་ཐེས་འཛིན་པ་
མི་སྟོད་པའི་བདེ་དུ། ཅུ་སྒྲིབ་གྱི་ཁ་ནས་བྱུང་བའི་སྐྱུ་གསུང་སྤྲུགས་དོན་ཐེས་གསུམ་གྱི་རང་
བཞིན་མཆོན་པའི་དབལ་གསུམ་བྱུང་གསུམ་ཅེ་རྟོན་པོ་ཅན་ཞིག་ དེ་སྤྲུགས་མཆོག་གྱི་
ལ་ཡ་དངོས་སུ་ལྟ་སྤྲུགས་ཏིང་འཛིན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་ནས་གང་ལ་གདབ་པའི་དགའ་
བོའི་སྒྲིབ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་སུ་བཏབ་པས་འབྱུང་བ་པར་བྱེད་པ། འདི་ལ་
བྱིན་རྒྱབས་རྟགས་ཀྱི་ཕུར་བ་ཡང་ཟེར། སྟོད་ཁོ་བོ་འོག་གི་ཁོ་ཞལ་མིན་ཡང་རྒྱ་མདུད་
ཅན་དུ་བྱས་ཀྱང་རུང་བ་རེད། འདིར་གང་ལ་མཛོན་སྟོད་དུག་པའི་ཕྱིན་ལས་བཅུ་མས་
ཏི་བསྐྱལ་བ་བྱ་བའི་ཡུལ་དེ་ནི། ཉམས་པ་བདུན་ལྟན་ཞིག་ཡིན་དགོས། དཀོན་
མཆོག་སྤྱི་དགའ་དང་སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྐྱུ་དགའ། དམ་ཉམས་ལོག་ལྟ་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་
དགའ་བའི་ཞིང་བཅུ་འེན་ནང་གི་ད་རེས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་ཡུལ་དེ་གང་
ཡིན་ཟེར་ན། ངན་སོང་གསུམ་པོ་པར་ཕུད་ཤུལ་གྱི་སྤྲ་མ་བདུན་པོ་ཉམས་པ་བདུན་
ལྟན་གསུངས་པ་དེ་རེད། བསྐྱལ་བྱའི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཆོགས་བརྒྱད་དུ་ཆར་བཅད་
པས། འཁོར་བ་མུང་འདས་སུ་བསྐྱལ་བ་རེད། འདིའི་དཔལ་ཆེན་ཕུར་བྱའི་བདག་
རང་བཞིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར། མཆོན་མ་ཐུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར། སྤྲུགས་བཅུ་ཁོ་
བོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་བསྟེན་སྐྱབ་ལས་གསུམ་བྱས་པའི་སྒྲིབ་པོ་ལ།
ཅུ་སྤྲུགས་ཡི་གེ་འབྱུང་བཅུ་དུག་པ་ཨོྩ་བཟླ་གྱི་ལི་གྱི་ལ་ཡ་སྐྱབ་བེ་སྐྱབ་པོ་སྤྱི་པར་གསུངས་རྒྱ་
འདི་རེད། འདིའི་སྤྲུགས་དོན་ནི། ཨོྩ་བཟླ་གསུངས་བ་དེ་དཔལ་ཆེན་ལ་བ་ཡུམ་
རེད། གྱི་ལི་གྱི་ལ་ཡ་གསུངས་པའི་གྱི་ལི་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁོ་བོ་དང་དབྱིངས་ཀྱི་ཁོ་མོ་
རེད། གྱི་ལ་ཡ་ཐུག་བརྟན་ཕྱ་ཐབས། ཟ་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་མཆེ་བ་ཅན་དང་།
གསོད་བྱེད་ཤེས་རབ་ཀྱི་གསོག་པ་ཅན། སྟོལ་བྱེད་སྤྲུགས་མཆོག་ཆེན་པོ་རྣམས་རེད།

རྩྱུ་ཕུག་གསུང་རྩྱུ་རྩྱུ་དེ་སྒྲོ་སྒྲོ་སྒྲོ་མ་བཞི། སུ་ཅི་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་རེད།
མི་རྒྱུན་དག་བཞུགས་གནས་པ་རེད། བེ་གྲིས་དབང་དུ་སྤྱད་པ་རྩྱུ་གིས་བསྒྲགས་པར་བྱེད་
པ། མཐའ་མའི་ཕུག་གྲིས་སྒྲོལ་བའི་ཕྱིན་ལས་མཛད་པའི་དོན་རེད། སྤྱིར་ན་བསྐྱེད་
པ་སྤྱད་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱེད་དག་སྒྲོལ་བ་སྤྲུགས་པའི་ལས་རེད། ཡིན་ན་ཡང་།
སྤྲུགས་པའི་ལས་བྱེད་པ་ལ་ལས་བྱེད་མཁན་དེ་སྤྲུགས་པ་དོ་མ་ཡིན་དགོས་པ་རེད།
སྤྲུགས་པ་ཞིག་གི་མཚན་ཉིད་ཚད་དགོས་ན་ཁར་སང་རྟ་མགིན་གྱི་སྤྲུགས་སུ་བཤད་པ་
ལྟར། རྩྱུང་འཕྲང་སློག་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་རང་བྱུང་གང་འཚམ་ཞིག་རྒྱུ་པ་
མིན་ན། སྤྲུགས་པའི་མིང་ཡོད་ཀྱང་དོན་མེད་པ་རེད། རྩྱུང་ཟེར་རྒྱུ་དེ་ཡང་ལྟ་བའི་
གདེང་དང་ལྟན་པ་ཞིག་ལ་གསུངས་སོ། ལྟ་བའི་རྩྱུང་དེ་ཟིན་ན་གང་ལ་ཡང་འཇིགས་
པ་མེད་པའི་གཏན་སྤྱད་ཟིན་སོང་བ་རེད། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་རང་
སེམས་སུ་འདུས་རང་སེམས་སྒྲེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བ་ཚེས་ཉིད་གདོད་མའི་
ཡེ་ཤེས་དེ་ཐེ་ཚོམ་དང་བྲལ་བར་དོ་འཕྲོད་པ་ལ་རྩྱུང་གསུངས་པ་རེད། དོ་འཕྲོད་དུས་
རྩྱུང་ཟིན་པ་རེད། ལྟ་ཐོག་ལ་སྤྱིང་བས་མ་སྤྲུགས་ན་གོ་ཡུལ་ཚིག་གི་བཤད་པ་ཅམ་
ཞིག་ཤེས་ཀྱང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དེས་གནས་ལུགས་དོན་གྱི་རང་བཞིན་མཛུལ་བ་ལ་
ཕན་ཐོགས་མི་འབྱུང་། དེ་ཡིན་ན་ལྟ་བའི་རྩྱུང་ཟིན་པ་ལ་སྒྲོམ་པའི་འཕྲང་བརྒྱུད་
དགོས། སྒྲོམ་པའི་འཕྲང་ནི། གོལ་ཤོར་ནོར་གསུམ་སྒྲོམ་པའི་འཕྲང་རེད། དེ་
ལྟ་བུའི་གོལ་ཤོར་ནོར་གསུམ་གྱི་འཕྲང་སྒྲོལ་ནས་ལྟ་བའི་རྩྱུང་དེ་དོ་མ་ཟིན་ན། སྤྱིང་
པའི་སྤྱིང་ནས་འཁོར་འདས་ཀྱུན་གྱི་སྤྱིང་སློག་ལ་དབང་ཐོབ་ཏེ། རྩྱུང་འཕྲང་སློག་
གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་རང་བྱུང་རྒྱུ་ཟེར་རྒྱུ་དེ་རེད་སོང་བ་རེད། རྩྱུང་འཕྲང་སློག་
གསུམ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་གི་ལམ་ཡོངས་རྩྱུང་གསུམ་གྱི་ཆེད་སྤྱིན། འདི་བསྐྱེད་

རྫོགས་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་ཡོང་ན། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྫོང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་སྒྲིབ་
བྱིང་རྫོང་དང་རྩམ་སེམས་ཀྱི་འཕྲང་ལས་གོལ་བ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པ་རེད། དེ་ཡང་
ཚུར་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་ན་སེམས་ཉིད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མ་བཅོས་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་གི་
གནད་ཟིན་པ་ལ་ཐུག་ཡོང། འདིའི་སྐབས་དོན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིན་ལས་རེད། འདི་
ལ་མཉམ་བཞག་གཡེ་མེད་ཆོས་སྐྱའི་རང་ཆེན་པོ་རྫོགས་པའི་སྒྲོན་མ། གོང་དུ་ལུས་པ་
ལྟར་དུ་མཉམ་བཞག་གཡེ་མེད་པ་རྫོགས་པས་བདག་སྟོན་ལ་བསྐྱེད། རྫོགས་སྒྲིབ་
སྒྲིབ་རྫོང་ཕྱི་ཐུགས་རྫོགས་གཞན་སྒྲོལ་བ་དེ། གསང་སྤྱགས་རྫོང་ཐིག་པའི་སྒྲོལ་
བའི་དགོངས་པ་སྒྲུབ་མེད་པ་རེད། དེ་མིན་པའི་ལྟ་སྒྲོལ་ཏིང་འཛིན་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་
ཞིག་གིས་ཁོག་པ་གཟེར་གྱིས་གང་། སྒྲིབ་རྒྱུད་སྟོང་དུ་འཛང་སྟེ་རྩམ་དུང་།
རྩམ་སྒྲིབ་དག་འབྱུང། རྩོ། རྩོ། ཡན་སོགས་ཀྱིས་འུར་འབོད་རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་
བསྐྱེད་དག་སྒྲོལ་བ་ནི་ཡར་ཞོག དག་པོའི་ལྟ་སྒྲིབ་ཁ་མགོན་བྱེད་མཁན་ཆོའི་བ་སྦྱ་
ཅམ་ཡང་གཡེ་མི་ཐུག། ཁྱད་པར་དུ་གསང་སྤྱགས་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ཟབ་མོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཅ་བ་དེ་དམ་ཆོག་གཉན་པོ་ཡིན་ན། རྩམ་འབྱོར་དམ་ཆོག་མ་གཅོང་ན། སྦྱང་མའི་
ལྟ་ཡང་རང་གཤེད་ལ་བབས་ནས་བདུད་དུ་འཁྱུར་བ་རེད། དམ་ཆོག་སྒྲིབ་ལྟར་སྦྱང་
ནས་ཉམས་མ་ཤོར་ན། དེ་གཅིག་ལུས་ཀྱང་རྩམ་བདུད་ན་ཡང་དམ་ཅན་རང་འཁོར་
རེད། དངོས་གྲུབ་མ་བསྐྱེད་ན་ཡང་རང་ལུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་ནས་གྲུབ་པའི་རྟགས་
དང་མཚན་མ་མདོན་དུ་འཁྱུར་བ་རེད། བསྐྱེད་དག་དམ་སྒྲོལ་བའི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་
དམིགས་པའི་རིམ་པ་གསལ་འདེབས་གནང་རྒྱ་དང་། འདི་ནས་ཆོག་བྲིགས་ཀྱི་
མཚམས་སྦྱར་འདི་རེད། མཚམས་འདིར། ཕྱི་སྒྲོན་གྱི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཨེ་ཁྱོམ་འབར་བའི་རང་བཞིན།
སོགས་ཀྱི་དབང་གི་མཚམས་སྦྱར་གྱི་ཟུར་འཕྲོས། འདི་ནས་ཐོག་མར་ཐུགས་དམ་བསྐྱེད་པ་དང་།

གསེར་སྒྲེམས། གཟི་དཔུང་། དགུག་གཞུག་ དེའི་འཕྲོར་སྒྲོལ་ཕུར་བྱུག་
བདུག་བྱུག་གསུམ་སྒོན་དུ་སོང་ནས་ལྷ་དབྱེ་དང་གཅིག་ གཟུགས་ལ་དབབ་པ་དང་
གཉིས། བྱད་གཞུག་དང་གསུམ། སྒྲོར་གཞུག་དང་བཞི། རུལ་དུ་བརྒྱག་པ་
དང་ལྷ། ཞལ་བསྟབས་དང་རྣམ་པ་དུག་གི་གདབ་ལས་དུག་པོ་རེ་རེ་བཞིན་འགོ་
དགོས་མོད། འོན་ཀྱང་འདི་ནས་རྗེས་གནང་གི་དགོས་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་སྐབས་ལྷག་
ལེན་ཟོར་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་གདབ་དུག་གི་སྒྲགས་ཆོག་ཁོལ་ཕྱུང་ནིག་འོག་ནས་འབྱུང་བ་
དེའི་འཕུལ་རྒྱ་བྱེད་དགོས། དེའི་འཕྲོར་ཁར་རྩང་ང་ཆོས་སྒྲུབ་དབང་དང་མཐུན་པའི་
ལྷག་ལེན་དང་བསྟན་དུས་དུས་ཆོད་ཡུན་རིང་ཞིག་འགོར་སོང་བས། དེ་རིང་དབང་
རྒྱུད་གི་ལུགས་ལྟར་ཤར་འདོན་བྱེད་ཅིས་ཡིན། ཡང་མཚམས་འདིར། འགྲུག་པ་དང་། ལྷ་
དམ་ཆོག་ཆེན་པོའི་དུས་ལ་བབ། །སོགས་ཀྱི་བྱུར་འཕྲོས། འདིའི་སྐབས་ལ་གདབ་ཕུར་དང་། དེའི་
འཕྲོར་དབྱེ་བྱེད་བྱ་ལུག་གི་སྒོ། གཟུགས་ལ་དབབ་པའི་ཐུན་རྒྱས། བྱད་བཅིང་
འཆིང་བའི་བྱད་ཐག་ སྒྲེ་རུ་འབྲུག་པའི་དུག་ཁྲག་ རུལ་དུ་བརྒྱག་པར་བྱེད་པའི་ཐོ་
བ། དེ་དག་སྒྲགས་པས་རྒྱན་དུ་འཆང་དགོས་པའི་སྒྲུབ་རྒྱས་རེད། བསྟན་དག་
དག་པོའི་སྤོན་ལས་ཀྱིས་སྒྲོལ་བ་ལ་ཁར་རྩང་བཤད་པ་ལྟར་དུ། ཆོ་ལུང་བྲུས་ལུང་
གནས་ལུང་གསུམ་གྱི་གནད་དང་ལྷན་དགོས། བསྒྲུལ་བྱའི་ཆོ་བསོད་བཀྲག་
མདངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཨ་དཀར་འོད་དུ་འཆོར་བ་ཞིག་གསལ་བདབ་ནས།
ཕུར་ཅེའི་རྩི་རྩེ་བྱར་གསུམ་མཚོན་པའི་རྩྭ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་ནས། རང་གི་སྒྲགས་
སྒོག་ལ་ཆོ་དཔལ་བསོད་ནམས་དབང་ཐང་གི་བཙུད་དུ་བསྒྲིམས་པ་དེ་ཆོ་ལུང་རེད།
བསྒྲུལ་བྱའི་རྣམ་ཤེས་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་རྟེན་མི་འཕྲི་ལ་གསལ་བ་དེར་ཕུར་ཅེ་གདབ་དུས་འོན་
མེད་དུ་རྒྱལ་བ་དང་མཉམ་དུ། རྟོག་ཚོགས་ཆོས་ཉིད་ལ་ཐིམ་ནས་ས་བོན་དེ་འོད་ཀྱི་

ཐོག་ལེ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བ་ནི་བྱས་ལུང་རེད། དེའི་ཐོག་ལེ་དེ་ཉིད་ཕྱར་ཅེའི་རྩྭ་གསུམ་ལ་
 བསྐྱུས་ཏེ་ཕའ་གསུམ་གྱིས་འཕངས་ནས་ཉེ་རུ་ཀའི་ཐུགས་ཀར་བསྐྱེམས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་
 སྤྱོད་སྤྱོད་བསྐྱུན་པ་དེ་གནས་ལུང་རེད། དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་གསུམ་གསལ་བ། དབྱ་
 གསུམ་བསལ་དཔ། བདུད་བཞི་སྒྲོལ་བ། འཕྲང་གསུམ་བསལ་བ་བཅས་ཀྱི་བྱུང་
 ལུགས་མངོན་དུ་གྱུར་རྒྱུ་དེ་བསྐྱེལ་དབང་གི་ངོ་བོ་རེད། ཡུལ་གསུམ་པོ་ནི། སྤྱི་
 ཡུལ། རང་ཡུལ། གསང་ཡུལ་གསུམ་ལ་མི་འབྲུམས་མི་རྟག་མི་ལྷོག་པ་བཅས་
 ཀྱིས་མི་འབྲུམས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཕྱིའི་སྤྱང་བ་རུ་ལོག་གི་ཚུལ་དུ་གན་རྒྱལ་ལ་བཞག་པའི་སྤྱང་
 བ་རུ་ཏུ་རུ་གསལ། མི་རྟགས་པའི་ཆེད་ནང་ཡུལ་ཕྱར་བ་བདེ་གཤེགས་འདུས་པའི་ངོ་
 བོར་གསལ། མི་ལྷོག་པའི་ཆེད་དུ་གསང་ཡུལ་རྣམ་རྟོག་ལྷའི་ཕུག་རྒྱར་གསལ་རྒྱུ་དེ་
 ཐུན་མེན་གྱི་ཡུལ་གསུམ་གསལ་ལུགས་རེད། དབྱ་གསུམ་གསལ་དཔ་ནི། སྤྱི་དབྱ་
 རང་དབྱ་གསང་དབྱ་གསུམ་ཆོད་མེད་སྒྲིབ་མེད་ཕྱར་བ་དང་། བྱང་རྒྱབ་སེམས་ཀྱི་
 ཕྱར་བ། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱར་བ་དག་གིས་སྤྱི་གཟུང་འཛིན་གྱི་དབྱ་བོ་དེ་ཆོད་མེད་
 སྒྲིབ་མེད་ཕྱར་བུས་སྤྱུལ་སྤྱུའི་དབྱིངས་སུ་བསལ། རང་དབྱ་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་
 ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་ཀྱི་ཕྱར་བུས་ལོངས་སྤྱུའི་དབྱིངས་སུ་བསལ། གསང་དབྱ་
 བདག་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཕྱར་བུས་ཆོས་སྤྱུའི་དབྱིངས་སུ་བསལ་ན།
 དེའི་སྐབས་སུ་བདུད་བཞི་སྒྲོལ་བ་རང་ལུགས་ཀྱིས་ཡོང་བ་རེད། དེ་ཇི་ལྟར་ཡོང་སྐྱུ་
 བ། བྱང་པོ་དུར་བྲོད་དུ་བསྐྱེལ་བས་ན་ཕྱང་པོའི་བདུད་བཅོམ། ཡུམ་གྱི་མཁའ་ལ་
 བསྐྱེལ་བས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་བཅོམ། རྩོམ་སེམས་མཚན་རྩོགས་ཀྱིས་ལ་
 བསྐྱེལ་བས་ན་ལྷའི་བྱའི་བདུད་བཅོམ། རྣམ་ཤེས་ལོག་མེན་དུ་བསྐྱེལ་བས་འཆི་བདག་
 གི་བདུད་བཅོམ་པ་ཡིན། དེ་དང་མཉམ་དུ་འཕྲང་གསུམ་བསལ་བ། ལྷ་བ་ཐེ་ཚོམ་

གྱི་འཕྲང་དང་། སྒྲོམ་པ་བྱིང་ཚོད་གྱི་འཕྲང་། སྦྱོང་པ་ཚུལ་འཆོས་གྱི་འཕྲང་རྣམས་
ལས་གྲོལ་ཏེ་རྫོང་འཕྲང་སྒོག་གསུམ་གྱི་གནད་ལ་བོགས་ཐོན་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་རེད། དེ་
ལྟ་བུའི་ཚུལ་ཤེས་པ་དང་མི་འབྲལ་བཞིན་འདི་ནས་གསེར་སྒྲེམས་གཟི་དཔུང་ཞིག་འདོན་
དགོས། མཚན་མ་འདིར། བདག་ཉིད་དཔལ་ཆེན་པོ། ཕུར་བུ་སྤྲས་མཚོག། ཡིན་དམག་བཞགས་གྱི་སྤྱིང་གར་ཆོ་སྒོག་གི་
ཉེན་སོགས་གསུངས་མེས་གྱི་བུར་འཕྲོས། དེའི་ཡན་ཆད་གྱིས་བསྐྱལ་བ་མངོན་སྦྱོང་གྱི་ལས་སེང་།
དབང་ཐུས་འགྲིམ་རྒྱ་རྩེས་ནས་ཡོང་རྒྱ་རེད། གོང་ནས་ཁུས་པ་ལྟར་དུ། ཕུར་བུ་
རྒྱད་གསུངས་པ་འདི་བཙམ་ལྡན་འདས་སྟོན་པ་རྩི་རྩེ་ཆོས་དང་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་ཟག་མེད་
ནང་གི་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆོན། རྩི་རྩེ་འཛིན་པས་བསྐྱལ་
ཏེ་ལོངས་སྦྱོང་རྫོགས་པ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་སྐུར་བཞེངས་ནས་དག་པའི་འཁོར་ཆོགས་
ལ་ཕུར་བུའི་ཆོས་སྐྱོར་གསུངས་བ་རེད། དེ་ཕྱག་ན་རྩི་རྩེས་བསྐྱུས་མཛད་དེ་ཐུགས་ལ་
སྤྲས་པ་དེ་ཉིད། དུས་ལ་བབས་པའི་ཆོན་རྩི་རྩེ་སེམས་དཔའི་བཀའ་ཡིས་བསྐྱལ་ནས་
ཕྱག་ན་རྩི་རྩེས་འདོད་ཁམས་གྱི་གནས་སུ་དར་བ་མཛད་པར་མ་ཟད། བྱུང་པའི་སྒྲོབ་
དཔོན་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་བྱུང་པར་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་པལ་འབྱུང་གནས་ལས་བོད་འདིར་གཙོ་
བོར་བརྒྱད་པ་ཡིན། དེ་ཡིན་ན་རྒྱུད་སྤེའི་རང་ལུགས་ཟབ་ལ་རྒྱ་ཆེ་རྣམས་གངས་མང་པ་
ཡིན་རྒྱ་དང་། བརྒྱད་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་མང་པོ་རེད། དེ་ལས་གོང་
དུ་ཁུས་པ་ལྟར། ཕུར་པ་རྒྱལ་པོ་ལུགས་འདི་བྱུང་པ་ཐོབ་པའི་བརྒྱད་པ་བར་མ་ཆད་པ་
ཡིན་པ་དང་། འདི་དང་བརྒྱད་པ་རྒྱ་བོ་གཅིག་འདྲེས་སུ་ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་སྤྱིང་ནས་
བརྒྱད་པའི་རྩི་རྩེ་ལྟུང་གྱི་ལུགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད། འུན་རྒྱབས་གྱི་ཆོན་ཁ་གཅིག་
ལས་གཅིག་ཆེ་ཡིན་པར་མ་ཟད། རྩི་རྩེ་ལུགས་ཞེས་པ་འདི་ཆོག་ཉུང་ལ་དོན་འདུས་པ་
མན་ངག་གནད་དུ་བྱིལ་བའི་གདམས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། སྤྲུགས་གསར་མ་མ་

དར་གོང་གི་བོད་སྤྱི་ཡི་དམ་དེ་གང་ཡིན་སྟུང་ན། ཡང་དག་དང་ཕུར་བ་གཉིས་ཀ་
རེད། བྱུང་པར་དུ་ཡི་དམ་ཕུར་བ་འདི་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་བདག་
ཉིད་ཡིན་པས། ཕུར་བ་མཁན་པོ་ཆོ་རིད་། མེངས་སྤྱོད་ལྟན། མཐུ་ཆེ་བར་
སྲོལ་ཡོད། ཅོད་ཀྱི་ནགས་ཆལ་ཆེན་པོ་ཞིག་མེ་ཡིས་འཛོག་བཞིན་པའི་ཆོ། ལུ་
རུ་རིན་པོ་ཆེས་སྒྲིག་མཛུབ་བསྟན་ཙམ་གྱིས་མེ་བསད་དེ་ནགས་ཆལ་སྤར་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་
དང་། སྤྱི་མ་མི་རྩས་ཕུར་བ་གདེངས་ནས་རྒྱ་བོ་གསྒྲུ་ཡར་བཅད་མར་བཅད་བཏང་བ་
དང་། བལ་བོ་གི་ལ་མཐུ་ཡིས་ཕུར་བ་བཏབ་ཙམ་ཞིག་གིས་བྲག་རི་དུམ་བུ་དུམ་བུར་
བྱས་ཏེ་འཐོར་སོང་བ། དེའི་ཐོག་ཏུ་ངོ་མོ་མཁར་ཆེན་གཟའ་ཡེ་ཤེས་མཛོ་རྒྱལ་གྱིས་
སྤྱང་གི་འི་རྩེས་ཞིག་ལ་ཕུར་བ་བཏབ་པས་སྤྱང་གི་མངོན་སུམ་དུ་རབ་ཏུ་འབྲིལ་བ་ལ་
སོགས་པ། ཕུར་བུའི་སྒྲོན་ས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་ཏུ་གས་
བསྟན་པའི་གངས་ཀ་སྤྱང་ཆོད་མེད་པ་ཞིག་ཡོད། ད་རུང་གྲུབ་ཏུ་གས་ཀྱི་མཛོག་ངོ་མ་
དེ་གང་ཡིན་ཟེར་ན། ཆོས་ཉིད་དོན་གྱི་ཕུར་བ་དེ། བྱང་པར་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོང་དུག་
ལྷ་ལ་ཐེབས་ནས་འབྲུལ་སྤྱང་དབྱིངས་སུ་ཞི། མ་འབྲུལ་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་
གྱུར་ཏེ་རྟོགས་པ་མངོན་གྱུར་ས་ལམ་ཆིག་ཆོད། མཛོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་སོགས་
ཅི་འབྲུའི་གྲུབ་ཆེན་གོང་མ་དམ་པ་ཡོད་ཏུ་རེད། གནའ་དང་པོར་ཕུར་བའི་སྒྲིགས་བམ་
དེ་བོད་ལ་སྤྱན་དྲང་བའི་སྐབས་སུ། སྒྲིགས་བམ་བོད་ཀྱིས་སྟེ་ལ་ཐེབས་མ་ཐག་ཏུ།
གདོན་བགོགས་དང་བར་ཆད་ཞི་སྟེ་དུས་འབྲུགས་མང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་བསྒྲིག་སོང་
བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་ཆོས་འབྱུང་དག་གི་ནང་དུ་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། འདི་ཆོས་ཟབ་མོ་
གཞན་ལས་བྱུང་འཕགས། སྤྱུབ་ལ་བར་ཆད་མེད་ཅིང་མཛོག་ཐུན་གྱི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་
སྤྱུབ་པའི་ཆོས་ཞལ་རྩོན་པོ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་གཞན་སྤྱུབ་པ་ལ་ཡང་བར་ཆད་བསྒྲིག་

བྱེད་ཕྱར་བ་འདི་སྤྱི་མ་ལ་ལྟ་བུར་ཡིན་གསུངས་སོ། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱི་ཡུལ་ཀུན་གྱི་མཐུན་
སྣང་ལ་མཛོན་སྲུང་དབང་པོའི་ཡུལ་དུ་མཐོང་སྟབས་པའི་མཐུན་ལ་རྣམས་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་
དང་། ཡུལ་ཅན་ཆོས་ཉིད་དུ་བཅོན་གྱིས་གྲོལ་བའི་ཆོས་བྱིན་རྒྱལ་བ་ཀྱང་པར་དུ་
འཕགས་པ་ཅན་ཡིན་པས། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པརྣམས་ཀྱང་སྤྲུགས་དམ་གྱི་སྟིང་པོ་ངོ་
མ་ཕྱར་བ་འདི་ཉིད་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་དོ། ཕྱི་མའི་དུས་འདི་ན་བརྒྱུད་གསུམ་
ཀུན་འདུས་ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་མེད་གླིང་པ་ལ་འདིའི་བཀའ་བབས་ནས་བཀའ་བསྟུ་
མཛད་པའི་སྐབས་སུ། ས་སྐྱའི་བདག་ཆེན་གོང་མ་དབང་སྟུང་སྟིང་པོ་ཁོང་གི་
གཟིམས་ལམ་ལ། གཟིམས་ལྟས་རྟགས་ཆེན་ལ་མཚན་ཅན་ཞིག་ཡོང་ནས་ཕྱི་ཉིན་
བང་ཆེན་པ་ཐོང་སྟེ། ད་ལྟེས་ས་སྐྱའི་ཕྱར་ཁང་གི་ནང་དུ་སྒྲ་མ་ཐོགས་ཆེན་པའི་མདུན་
ནས་ཡང་ཕྱར་གྱི་དབང་ཞུ་དགོས་གསུངས་པ་སོགས། རྟགས་དང་ལྟས་བཟང་པོ་
མང་པོ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འདིའི་དབང་གི་སྟོ་འཕར་དང་པོ་དེ་དུས་ཕྱིས་རྩལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད།
ད་དུང་དེ་ཙམ་གྱིས་མ་ཆད་བཞུན་སྟོན་གྱི་བདེ་ཐབས་རྒྱ་ཆེན་འབྲུག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
ཐོག་མར་དེ་ནས་བྱུང་གསུངས་པ་རེད། དུམ་གཉིས་རྒྱུད་ཕྱར་དང་བཅས་པའི་དབང་
འདི་ཐོགས་སྤྱུལ་དུག་པ་ཨོ་རྒྱན་འཛིགས་བྲལ་བྱང་རྩལ་རྟེན་མདུན་ནས་ང་ལ་ཐོབ་
རྩལ་ཁར་རྩང་སྟོན་དུ་ཞུས་པ་ལྟར། འདི་ཉི་བརྒྱུད་བྱུང་པར་ཅན་རེད། ཐངས་
འདིའི་ཕྱར་བུའི་དབང་འདི་རྩང་རྒྱས་པར་བྱེད་དོན་ཅི་ཞིག་ཡིན་སྟུམ་ན། སྤྱིར་ན་པརྣ་
བཟླ་ལ་མཚོན་ན་དཔལ་ཆེན་གྱི་གྲུབ་ཐོབ་ཡིན་པ་ཡོངས་ལ་གྲགས་པ་རེད། ཆིབས་པ་
ལ་བཅིབ་གྲུབས་མཛད་ནས་ཞབས་གཅིག་ཆིབས་ཡོང་གྱི་ནང་དུ་བཞག་པའི་དུས་ཡུན་
ཙམ་ལ། དཔལ་ཆེན་སྤྱུལ་པ་བཀའ་བརྒྱུད་བདུན་བརྒྱ་ཉིལ་གཉིས་གྱི་ལྷ་ཆོགས་དག་
གི་སྤྱན་གྱི་དཀར་ནག་རྩོད་ཆད་མ་འདྲེས་པར་གསལ་སྟབས་གསུངས་པས། བསྐྱེད་

རིམ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ཞིག་རེད། རྫོགས་རིམ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་མངའ་བ་རྟེན་པ་ཞིག་
རེད། སྐབས་ཤིག་ཏུ་སྦྱོན་བདག་གིས་ཚོགས་འཁོར་ལ་བཤས་ཤ་མང་པོ་ཞིག་བྲིས་
ཡོང་བ་ལ། ཁོང་གིས་ངན་སོང་སྤྱོད་པའི་ཐུགས་མོས་མཛད་དེ་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
བདུད་རྩི་བསྐྱར་ཏེ། དེའི་བཅུད་ནི་ཙུ་གསུམ་གྱི་ལྷ་ཚོགས་ལྷག་སྤྱད་དང་བཅས་པ་
ལ་མཉེས་ཟས་སུ་ཡུལ་ཟིན་པས། རྗེས་མར་ཚོགས་ཤིག་ལ་རོ་བཅུད་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་
གྱུར་པ་ན། ཐམས་ཅད་ཡིད་མ་ཆེས་པར་ཅིའི་ཕྱིར་འདི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་སོང་བ་རེད་
ཞུས་པས། ཁོང་གིས་དེའི་སྒྲོན་ནས་ངས་བཅུད་ཐམས་ཅད་མཛོད་ཚར་གསུངས་བ་
རེད་ཟེར། དེ་དག་ནི་ས་འདིའི་རྫོགས་ཆེན་པའི་གནའ་སྤྱི་བན་གན་དག་གི་དག་རྒྱུན་
ལ་ཡོད། ཡང་སྐབས་ཤིག་ལ་ཡུལ་ཁམས་གཞན་གྱི་རྒྱལ་འབྲམ་སྤྱག་རྩལ་ཅན།
ཐམས་ཅད་ལ་གནོད་སྐྱེལ་མཁན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་བྱ་ཆེན་ཞིག་ལ་སྤྱུལ་ཏེ་པར་འདི་
ན། པར་བརྒྱུད་ཉམས་ཆོད་ལེན་དུ་ཡོང་ནས་མདུན་གྱི་ཐོང་ཕྱོད་ལ་བབས་ཏེ་ཟིལ་
ཤུགས་བསྐྱེད་ཡོང་དུས། པར་བརྒྱུད་རིམ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱིས་དཔལ་ཆེན་
པོའི་སྐྱུ་རི་པོའི་གཏོས་དང་མཉམ་པ་གཅིག་ལ་གསལ་མཛད། ཡང་ཁོས་ཡི་དམ་གྱི་
སྐྱུ་དེ་ལས་གྲང་ཆེ་བ་ཞིག་བསྐྱེད་དེ་ཚུར་རྩམ་ཟིལ་བསྐྱར་པས། ཁོང་གི་ཐུགས་
དགོངས་ལ་སྒྲིབ་རྗེ་ཤས་མི་བཟོད་པ་ཞིག་སྐྱེས་ནས། འདི་འདྲའི་བསྐྱེན་སྐྱབ་ཀྱི་
བརྒྱས་གངས་མང་པོ་སོང་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་ཨ་འཐས་ལ་གོལ་སོང་བའི་ལས་ངན་འདི་
འདྲ་འདུག་དགོངས་ཏེ། རྫོགས་རིམ་སྟོང་ཉིད་སྒྲིབ་རྗེ་ཟུང་འདུག་དང་དུ་བཞུགས་ཆོ།
དེ་ཁོ་ལ་མེད་ཟེར་ནས་ཉམས་ཞུས་སྟེ་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་ཙམ་ཡང་མ་བྱས་པར་འབྲོས་སོང་བ་
སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་ཡོད། དེ་དག་ནི་པར་འདི་ཐང་འདི་ནས་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་
དངོས་རེད། མཁན་ཆེན་པར་བརྒྱུད་ཐོབ་ཀྱི་སེམས་དཔལ་ཡིན་ན་ང་ལ་དེའི་མཚན་

བཏགས་པ་དེ་དུས་ལ་དགོངས་ནས་ཕྱི་རབས་དེ་དང་དེ་ལྟ་བུར་འགྱུར་རྒྱུའི་སྤྲུལ་སྤྱེད་
དང་། ཁོང་ཚོགས་སྤྱོད་གྱི་ལམ། ཁྱད་པར་དུ་ཚོགས་ལམ་པ་འདྲ་ཡིན་ན་ཅི་འདྲ་
ཡིན་ན་སྟེ། ཡང་ན་ལམ་མ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ལས་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན། ང་དེའི་
སྤྱོད་གསུམ་པ་ཡིན་མི་ཚོགས་རྒྱ་མཐོང་པ་རེད། དེ་དག་བཤད་པའི་གཏམ་གྱི་འཕྲོས་
གཞི་གང་ནས་བྱུང་བ་ནི། ངས་དཔལ་ཆེན་གྱི་བསྟེན་ཚད་ལས་རུང་ཞིག་བཞག་སྟེང་
ལ། དུར་བུའི་བསྟེན་ཚད་འདི་ཚད་ལྡན་ཞིག་རེད་ཡོད་བསམ་པ་ཡིན། གནའ་སྤྱི་
མོང་དགུའི་དུས་འགྱུར་གྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་གསལ་མཛུགས་ཐོག་གསལ་པའི་རྒྱུ་ཤིག་ནས་རེད།
ཕྱི་མོང་གི་བཞེངས་བསྟེན་ལ་མ་འཐམ་པའི་སྟོན། ས་ལས་རྩོད་ཁྱུང་གྱི་ངལ་ཚུལ་སྤྱོད་
བཀོད་དང་ཁ་བུལ་མ་ཐག་ལ། དེ་དུས་རྩོགས་ཆེན་དགོན་ལུང་གྱི་ཨ་ཐུབ་བླ་བྲང་གི་
བྱང་ཆག་ཤིང་ཁང་ཐབས་ཆག་ཅིག་གི་ནང་ནས། དུར་བུ་བསྟེན་ཚད་ཚད་ལྡན་ཞིག་
བཞག་པ་དེ་དང་། སྟོན་རྒྱུ་ཚད་མ་བསྟེན་མས་ན་འཇམ་དཔལ་ཞི་བ་དང་དུར་བསྟེན་
གཉིས་ཀ་ང་རང་གི་ཚོད་ཀྱིས་སྟོན་མེད་ཅིག་ལ་བཙིས་ཡོད། བསྟེན་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲོར་འདི་
གསང་དགོས་པའི་དམ་ཆུ་ཅན་རེད་མོད། འོན་ཀྱང་སྐལ་ལྡན་རྩོད་རྒྱུ་མཆོད་ལུང་རྒྱུང་
རྒྱུ་གི་ནང་ནས་དེའི་ལྷག་མཆོག་དབང་གོང་མ་རྣམ་གསུམ་ལ་དོན་འབྲེལ་བྱེད་པའི་
ཉམས་ཤིག་སྟོན་བཞིན་ཡོད་པས། དེའི་ཞོར་དུ་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་ནས་ཞུས་པ་ཙམ་
ཡིན། དེའི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཕུར་བ་བདུད་དཔུང་ཟིལ་གཞོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་པའི་
ལུགས་བཞིན་དུ་དངོས་གཞི་སོང་སྟེ། སང་ཉིན་ཞིག་ལ་འདིའི་མཚམས་ནས་སྤྲུལ་
ཆེན་སྤྲུག་བསྐྱེད་པར་གྲོལ་གྱི་དབང་བསྐྱར་དགོས་རྒྱུ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་དབང་
བཅུའི་དུས་ཚོད་ཉིན་བཅུར་བྱས་ན། ཉིན་བཅུ་དེ་ལ་སྟོམས་སྤྱིག་བྱེད་དུས། ཡང་
གསང་བླ་སྤྱོད་དེ་སྟོན་ལ་འདོན་དགོས་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་འདུག འདིའི་མཚམས་ནས་

དབང་གི་མཐའ་རྟེན་འདོན་དགོས། དེ་རིང་ཆོས་པ་དགུ་དང་སང་ཉིན་ཆོས་པ་བརྩ་
 ཡིན་ས་ཡོད། ད་རེས་ཆོས་བརྩའི་ཆོག་མཁན་འཁོར་རྒྱས་པ་ཞིག་འཆོག་ས་རྒྱའི་དུས་ཆོད་
 མ་གྱུང་བ་རེད། གཙོ་བོར་དབང་འདོན་རྒྱ་གལ་ཆེན་བྱས་ན་ཉིན་བརྩས་འདང་མི་འདང་
 ས་ལ་ཐུག་འདུག དེ་ཡིན་ན་སང་ཉིན་གྱི་ཆོས་བརྩའི་དུས་ཆེན་དང་བསྐྱེད་ནས་མི་
 འཛིག་ས་པ་སྐྱབས་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་དགེ་ལས་ཤིག་སྐྱབ་མཛད་ན་བསམ། ང་ཆོའི་ཁོར་
 ཡུག་གི་ནགས་རིའི་གསལ་ལ་བྱ་དང་། རི་དྲགས། རི་ཁྲོད་མཆོམས་པའི་བྱིམ་
 མཆོས་ཀྱི་གྲོགས་པོ། འགྲོགས་ན་མི་མཐུན་པ་མེད་པ། ལྷ་གཙང་ལྷ་གཙང་གིས་
 འཆོ་བའི་བག་ཐེབས་ལ་རྒྱ་བཞིན་ཡོད་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ལ། མཆོམས་རེར་རྟོག་པས་
 དབྲ་ཆེན་པོ་ཞིག་རྒློག་ནས་བྱེད་ཡོང་གིན་ཡོད་རེད། སྤྱིར་ན་ས་འདིའི་འབྲོག་རུ་
 བསོད་ནམས་ལྷ་སྤྲེའི་ཆོ་ཁག་བརྩ་གསུམ་གྱིས་རི་རྒྱ་རྩོན་བྲིམས་བཞག་ཡོད་པ་རེད།
 དེའི་ཐོག་རྩ་ངས་ཀྱང་ལོ་རྟག་པར་ཆོས་བྲིད་ཀྱི་བར་གསལ་ནས་དགེ་འདུན་པ་ལ་ཐེངས་
 རེར་ལྷ་རུ་འཇུག་གི་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་། དབྱར་ལོ་གསུམ་ལ་ང་འདི་ན་མ་བསྐྱད་
 པ་རེད། དེའི་དབང་གིས་དེང་སང་བལྟས་ན། རི་དྲགས་ན་མས་རྩུང་རྩུང་ལ་
 འགྲོ་གི་ཨོ་ཡོད་སྐྱམ་པའི་རྩྭ་གས་ཀ་ཞིག་འདུག་པས། སང་ཉིན་གནམ་གཤིས་ཡག་
 བཞག་ན། སྤྲོའི་དུས་ཆོད་དགུ་པ་ཙམ་ཞིག་ནས་ཉིན་གུང་གི་གུང་ཆོག་ས་གསོལ་མ་
 རན་གྱི་བར་དུ། གཙོ་བོར་པརྒྱའི་ཐང་གི་གཡས་གཡོན་ན་བཞུགས་ཡོད་པའི་དགུང་
 ལོ་གཞོན་པ་ཆོ། ནགས་གསལ་དང་རྩ་ཁྲོད་གངས་ཁྲོད་ལ་རི་གཟིགས་སྒྲོ་གསལ་
 མཛད་ཞོར་ལ། ལྷགས་རྒྱེ་བཞག་ཨོ་ཡོད་གཟིགས་ཡོང་ན་བསམ། ཡང་ཕྱོགས་
 གཙིག་ནས་སང་ཉིན་ཡང་གསང་བླ་སྐྱབ་ཀྱི་གསང་བ་མན་ངག་སྤེའི་ཐོད་རྒྱལ་གྱི་དབང་
 ཡང་བསྐྱར་རན་པ་ཡིན་པས། ཉམས་ལེན་པ་རྒྱུད་པ་ཞིག་ལ་མཆོན་ན་སྤོན་འགྲོ་རི་

ཤན་གྱི་སྒྱུད་པ་ཞིག་ལམ་དུ་བྱེད་ཆོག་གི་ཡོད། རི་དྲགས་གསོད་ཆེད་གྱི་ལྷགས་རྟེན་དེ།
རོང་ཁུལ་ནས་ཕེབས་པ་ཆོར་ཐུགས་རྒྱས་ཡོད་རྒྱུ་རེད་མོད། འོན་ཀྱང་འབྲོག་ཁུལ་
ནས་ཕེབས་མཁན་ཆོལ་ཆ་རྒྱས་དེ་ཙམ་མེད་ན་ཐང་། ལྷགས་སྐྱུད་སྤྱོད་པའི་ཨ་ལོང་
ཞིག་གཙོ་བོར་སྤྱོད་བཟང་གི་པ་སོགས་འབྲོ་ལམ་ལ་བཞག་དར་བ་རེད། བྱེད་རྒྱུ་པས་
ལྷགས་རྟེན་ལོན་པའི་གྲངས་ཀ་ལྟར་ངས་དམ་ཚུས་ཨ་ཐམ་ཙན་གྱི་དཔལ་དར་འདོགས་རྒྱ་
ཡིན། དེ་ཡང་ཨང་དང་འབྲིང་ཕྱིས་ཏེ་ཆོགས་ཐོག་ནས་མར་བྱུང་བ་སྤྲུགས་བྱེད་པའི་
སྒོལ་ཞིག་སྒྲོན་ནས་ཡོད། དེའི་ཐད་ནས་ཆོགས་གཙོ་རྒྱུ་པ་ལ་ཕྱག་ལས་འཕར་མ་
ཞིག་རེད་ཀྱང་ཐབས་མེད་ཡིན་པས་ཐུགས་ཁུར་མཛད་རོགས། དེ་བཞིན་ཕྱོགས་སོ་
སོར་འབྲོ་ལྷགས་སོགས་གྱི་བཀོད་སྒྲིག་ཇི་ལྟར་དགོས། ཆོགས་གཙོ་རྒྱུ་པས་མ་
མཁུན་པ་མེད། དེའི་འཕྲོར་ལྷུ་འོས་པ་ཞིག་ལ། ད་རེས་དབང་འདིར་ཕྱོགས་ནས་
ཕེབས་པའི་འདུས་པ་མང་ཆོགས་ཀྱིས་འོ་བརྒྱལ་བྱས་པ་དེ་སྟོང་པར་མི་འབྲོ་པའི་ཆེད་དུ་
ངས་གཟབ་རྒྱ་ཡོད་ཆོད་གཟབ་ནས་ནན་ཏུ་རྒྱ་ཆོད་པོས་དབང་འདོན་ཁུལ་ཡིན། རེད་
དེ་ཉི་མའི་རྩེ་སུ་ཉིན་མ་མཐུད་ནས་འདོན་དགོས་དུས། ལོ་ཉུང་སྐབས་དང་མི་འབྲེ་པ་
གཟུགས་པོས་ཐུབ་མི་ཐུབ་ཀྱི་ཆོར་སྒྲུང་ཅུང་ཟད་རེ་ཡོད་གི་འདུག་པས། དེའི་བབས་
བརྒྱན་རེ་བྱེད་དགོས་ཐུག་པ་ཨེ་ཡིན་ན་བསམ་གྱིན་ཡོད། གཙོ་ཆེར་ལུང་འདོན་རྒྱུའི་
ཕྱོགས་ནས་རེད། ངས་དུམ་དགུའི་ལུང་འདི་སྤྱར་ཡང་ཐེངས་གཉིས་ལ་འདོན་སྟོང་།
དེའི་རྒྱན་ཡོད་མཁན་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ས་ཡོད། དེ་མིན་ན་ཡང་འདིའི་ལུང་འདི་ཡོད་
མཁན་མང་རྒྱུ་རེད། དེའི་འཕྲོར་བཤད་རྒྱ་ཞིག་ལ། དེང་སང་ནམ་ཁྱེད་མཐུག་
རེད། སྟོན་དགུན་མཚམས་སུ་སྤྱོད་པར་ཐག་རིང་པོ་མ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་གནས་
གཤིས་ཇི་འབྲུགས་ལ་འབྲོ་བཞིན་ཡོད་པས། རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱོད་འཆོའི་འཕྲོད་

སྒྲིབ་ཐོག་དུམ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དོན་ཟབ་བྲིད་མན་ངག་ལམ་གྱི་སྒྲོམ་མེ།

བཞེས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་རང་རང་གིས་ལྟོད་གཡེང་མ་ཤོར་ཟེར་རྒྱ་ཡིན། དེ་ནས་
མཚམས་འདིར་དབང་རྣམས་འབུལ་རྒྱ་བྱེད།

ཉིན་བདུན་པའི་དབང་དོན་ཟབ་བྲིད།

དེ་ནི། ཡང་གསང་བླ་མའི་སྐྱབ་པ་ཐོག་ལེན་རྒྱ་ཅན་གྱི་དབང་སོགས་ཡིན། དབང་གི་ལོ་རྒྱུས་མཚམས་སྒྲིབ་མཛད། སྐྱབས་
སེམས་སོགས་རྩིས་སྒྲོམ་སྐྱབས་ཀྱི་རུང་འཕྲོས། ཡང་གསང་བླ་མའི་སྐྱབ་པ་འདི་ཨ་ཏིའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་
དགོངས་དོན་དང་འབྲེལ་བ་བསྟན་པ་རེད། སྐྱིར་ན་གོང་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་བླ་སྐྱབ་
འདི་ལ་ཕྱི་ལྟར་དུ་སྐྱབ་པ་སྐྱབས་འགྲོའི་ཚོགས་ཞིང་གི་གཙོ་བོར་གསལ་བ་ཞིག་དང་།
ནང་ལྟར་དུ་སྐྱབ་པར་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འདུས་སུ་སྐྱི་གཙུག་དུ་སྒྲོམ་རྒྱ། གསང་བ་ལྟར་
དུ་བྱིན་སྐྱབས་གཅིག་ཆར་འཇུག་བྱེད་སྒྲིང་ཁར་སྒྲོམ་རྒྱ། ཡང་གསང་ལྟར་ན་བླ་མ་ཙ་
གསུམ་ཀྱི་འདུས་སུ་བཞེངས་པ་དང་ཐུགས་ཡིད་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྲོམ་པ་དག་གི་ནང་ནས།
འདི་ཨ་ཏི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་གསུམ་ཐུན་མོང་གི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་ཞིང་།
ཡང་གསང་མན་ངག་སྡེའི་འབད་མེད་རང་གྲོལ་རིག་པ་རྩིས་ཅེར་མ་སྒྲོམ་པར་འཆང་རྒྱ་བ་
ཀ་དག་ཁྲིགས་ཆོད་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་། འབད་བཅས་བརྩོན་འགྲུས་ཅན་གྱི་འོད་
གསལ་སྤང་བཞིའི་ཉམས་ལེན་ལ་བརྟེན་ནས། ཆོ་འདིའི་སྤྲོད་གི་གདོས་བཅས་འོད་
ལུས་སུ་དག་པ་ཐོད་ཀླུ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཀ་དག་ལྟན་གྲུབ་ཟུང་འཇུག་གི་
གནད་དང་བསྟུན་ནས་གསུངས་པ་ཞིག་རེད། འདི་ནས་དབང་གི་ཆོག་ཁྲིགས་ཀྱི་ནང་
དུ། འདི་ལྟར་རང་དོ་ཉམས་སུ་སྒྲིང་ཡང་། བསམ་བརྩོད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ལས་འདས་
པའི་རིག་སྟོང་རྩིས་པ་སྐྱད་ཅིག་མའི་གསུངས་བ་འདིས་ཁྲིགས་ཆོད་སྟོང་བའི་ཡེ་ཤེས་

བསྟན་པ་ཡིན། དེའི་མཚམས་ཀྱི་རང་ཕྱལ་འདྲ་གསལ་སྟོན་མ་དུག་ལྟར་གྱི་སྤྲང་བའི་
 ཉམས་ཀྱི་འཕེལ་ཁ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་གསུངས་རྒྱུ་འདིས། ཐོད་གྲལ་སྤྲང་བའི་
 འོད་གསལ་བསྟན་པ་རེད། རང་ངོར་ཉམས་སུ་སྤྲོད་ཡང་གསུངས་པའི་རང་ངོའི་སྤྲང་
 བའི་ཚིག་འདི་རྩས་པ་ཆེན་པོ་འདུག་བསམ་གྱིན་ཡོད། ཨ་ཏིའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་
 དགོངས་དོན་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ཀུན་བཟང་ཆོས་སྐུའི་དགོངས་
 བའི་སྤྲོད་ལ་ཐད་ཀར་འཇུག་པ་ཡིན་པས། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་དེ་སོ་སོར་རང་གི་རིག་
 བྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་སྤྲང་ན་ལས་འདས་པའི་མཚན་
 ཉིད་མཐའ་ཐུག་ཡིན་པར་མ་ཟད། དུས་གསུམ་བྱ་བཞག་འབྱོན་འགྱུར་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་བླ་མའི་ཐུགས་ཀྱང་རེད། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་གང་ཞིག་རང་
 རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་གཞི་རྒྱུད་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པའི་ངོ་བོ་དང་ཐམི་དད་པ་ཡིན་པས།
 དེ་ནི་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་དེའི་ངོར་སྐྱིབ་པའི་གཤིས་སྤྲེགས་མ་སྤྲོད་བ་ཡིན་
 བ། དེ་མཛོན་དུ་གྱུར་དུས་དག་པ་གཉིས་ལྟར་གྱི་མཐའ་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཞེས་མཚན་
 གསེལ་ས་ཡང་དེ་རེད། སྤྲེགས་པ་བརྫོད་མེད་སོ་སོར་རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་
 ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ། ཡུམ་དོན་མཐའ་ཐུག་གི་དགོངས་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པས། དེ་ནི་
 རྣམ་རྟོག་དང་རྫས་འགལ་བ་ཞིག་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་ཉམས་སུ་སྤྲོད་ཡང་གསུངས་རྒྱུ་
 འདིས། ཉམས་སུ་སྤྲོད་བྱ་ཞིག་ཡོད་དུས་སྤྲོད་བྱེད་སྤྲོད་མཁན་ཞིག་ཡོད་དགོས་རྒྱུ་
 ཡིན་ན། སེམས་ཀྱིས་ནི་ཡེ་ཤེས་མི་རིག་སྤྲང་མུན་གཉིས་ཀ་ལྟར་གཅིག་ཏུ་མི་
 གནས་པ་ལྟ་བུ་རེད། དེའི་སྐབས་ཀྱིས་བསམ་བརྫོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལས་འདས་གསུངས་
 རྒྱུའི་ཚིག་དེ་བསྟན་པ་རེད། ཡེ་ཤེས་རང་གིས་རང་རིག་ཟེར་ན་རང་གིས་རང་ལ་བྱ་
 བྱེད་འགལ་བ་རེད། རལ་གྱིས་རང་གི་སོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མི་གཙོད་པ་ལྟ་བུ་དང་།

གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་རང་རིག་རང་གསལ་ལ་སོགས་པ་ཐོག་པ་འོག་མའི་
སྒོ་སྒྲོན་རྣམས་ལ་ཡང་སྒོས་གོལ་མི་རུང་བ་རེད། དེས་ན་རང་ངོ་ཉམས་སུ་སྟེང་
མཁན་དེ་སུ་དང་གང་རེད་ཟེར་ན། གཞི་ངོ་བོའི་རིག་པ་མ་ལྟ་བུ་དེ་ལས་ཅུལ་ཐུགས་
རྩེའི་རིག་པ་བུ་ལྟ་བུ་དེ་ཤར་ཡོང་དུས། རང་གི་ཅུལ་གྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་མཐོང་བ་རེད།
མཐོང་ལུགས་ཅི་འདྲ་བྱས་ནས་མཐོང་ཟེར་ན། མཐོང་བུ་མཐོང་བྱེད་གཉིས་མེད་གྱི་
ཅུལ་གྱིས་མཐོང་ཞིང་། མ་མཐོང་སྒྲིབ་པའི་ཆ་དང་བྲལ་བ་དེ་ལ་མཐོང་བ་ཞེས་པའི་
བརྟུང་ཆད་སྒྱུར་མཛད་པ་ཅུ་མ་ཞིག་རེད། དེས་ཕྱིར་ན་ཡིད་དཔྱེད་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོམ།
མ་བཅོས་ཟོལ་མེད་རང་བབ་ལ་ད་ལྟ་ནས་ལྟོད་ཅེས་ནན་གྱིས་བསྐྱར་སྒྲོམ་འདུག་རྒྱུ་འདི།
མན་ངག་གནད་དུ་བྲིལ་བའི་ཟབ་གནད་ཀྱི་གདམས་པ་རེད། འདི་ཡང་བསྐྱར་བཤད་
ན། སྟོང་བའི་གདངས་གྱིས་ཡེ་ཤེས་གྱི་གོ་འབྱེད་པའི་ངོས་ནས། འདི་སོ་སོ་རང་
གི་རིག་པ་གསུངས་པ་རེད་ལ་འདི་དྲན་བསམ་རང་རྒྱུད་པར་གནས་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པས་
ན། རྟོག་པ་དང་གཉིས་ཀ་རྩིས་འགལ་བ་ཞིག་རེད། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རྣམ་
པར་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་གསལ་ཞིང་རིག་པ་རྣམ་ཤེས་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་།
རྣམ་པ་མི་རྟོག་པའི་གནས་ལུགས་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡེ་
ཤེས་གྱི་མཚན་ཉིད་རེད། དེ་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་ཀ་རྩིས་འགལ་བ་གནམ་ས་འདྲ་
ཞིག་གི་བྱུང་པར་ཕྱེས་སོང་བས། འཁོར་བ་མུང་འདས་སུ་གྲོལ་བ་མི་འཐད་ངོ་བསམ་
ན། རྣམ་ཤེས་གྱི་ཚེས་ཉིད་ཡེ་ཤེས་རེད། མདོ་དགོངས་པ་འབྲེལ་པ་ལས།
འདུ་བྱེད་ཁམས་དང་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ནི། གཅིག་དང་ཐ་དད་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་
དེ། གཅིག་དང་ཐ་དད་ཉིད་དུ་གང་རྟོགས་པ། དེ་དག་ཅུལ་མིན་ལྟ་ལ་ཞུགས་པ་
ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་རེད། གཉིས་འཛིན་འབྲུལ་རྟོག་དག་ནས་གཉིས་མེད་

ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡང་དག་མདོན་དུ་གྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་མཚན་ཉིད་རེད། འོན་དེ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཅི་འདྲ་བྱས་ཏེ་འགྱུར་བ་རེད་
ཟེར་ན། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་བོའི་ཚུལ་ངོ་མ་དེ་ནི་ས་བཅུའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་
པོ་ཡིན་ཡང་མཚན་མའི་གཟུགས་ལ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་མ་གཏོགས་ཇི་བཞིན་མཐོང་བ་མིན་
ཡང་། སྐྱ་མའི་མན་ངག་སྤྱིང་བོར་བྱས་ན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ས་འདི་ནས་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་
པའི་ཐོག་རྟུ་རྟུལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་པ་རེད། འདི་ཡང་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་
རེད། དེ་བཞིན་དུ། སྤྲགས་ལམ་ཟབ་ཅིང་གྱུར་བ་འགྲུབ་བར་མ་ཟད་དབང་ཚོན་
གཅིག་ཅར་པས་བདེ་ཙམ་གྱིས་སམ་ཡང་ན་དབང་དུས་སུ་གོལ་བའི་འཐད་པ་ཡང་རང་
ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རེད། ཡང་གསང་སྐྱ་མའི་སྐྱེ་བོ་འདི་ཨ་ཏིའི་བསྐྱེད་ཚོགས་ཀྱི་
དགོངས་པ་དང་འབྲེལ་བ་རེད་ཅེས་སྒྲུས་པ་རེད། ཨ་ཏིའི་སྐྱབས་སུ། བསྐྱེད་པའི་
ལྷ་མེད། སྒྲོམ་བྱའི་ཆོས་ཀྱང་མེད་གསུངས་པ་མིན་ནམ་བསམ་ན། མ་བསྐྱེད་
རང་བྱུང་ཡང་གྲུབ། སྐད་ཅིག་དྲན་ཚོགས་ཀྱི་གསལ་སྒྲུང་ལ་ཨ་ཏིའི་བསྐྱེད་རིམ་
གསུངས་བ་རེད། དེ་ཡིན་ན། འོད་གསལ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་
ན་རིག་སྤོང་བྱུང་འཇུག་ཡིན་པའི་དབང་གིས། སོ་སྐྱེ་ལའང་རིག་གདངས་དངོས་སུ་
འཆར་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ནི། མཐོང་ཆོས་རེད། ཡིན་ན་ཡང་། འདི་ཉམས་སུ་ལེན་
པ་པོ་སོ་སོས་ཞིབ་ཅིང་སྤྲ་བའི་རྣམ་འབྱེད་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། སྤྱང་བཞིའི་ནང་གི་
སྤྱང་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀ་སོ་སྐྱེས་རྟེན་ལ་མཐོང་ཐུབ། འོན་ཀྱང་ནང་ཤེས་རབ་རང་བྱུང་
གི་སྒྲོན་མའི་ངོ་བོའི་ངང་ལས་གཡོས་ནས་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་ཞེན་འཛིན་ལ་ཞུགས་སོང་ན།
ས་རྩོམ་མཐོང་བ་དང་བྱུང་པར་མེད་པར་ངོ་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས། སྤྱང་བ་ཕྱི་མ་ཆོད་
ཐེབས་དང་ཆོས་ཟད་གསུངས་ཡོང་དུས། འཕགས་ས་མ་ཐོབ་པས་མཐོང་དཀའ་བ་

ཡིན་པས། ངའི་མིག་སྒྲར་ཤར་འདུག་གི་ཟེར་བ་ཙམ་གྱིས་གང་ཡང་མི་ཕྱིན།
ལོངས་སྐྱའི་ཞིང་སྤང་འཆར་དུས་དག་སྤང་འབའ་ཞིག་འབྱམས་གླུ་ལྷ་ལྷོ་བ་རེད།
ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཚད་ལ་བསམ་སྒྲོ་བ་ཏང་ནའང་ཤེས་
རྒྱུ་ཡོད། བྱུང་པར་དུ་བསྐྱེད་ཚོགས་ཐུན་མོང་གི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་སྐྱ་རེ་ཤར་ན་
ཡང་། དེ་རྒྱུང་སེམས་ཀྱི་ལྷ་སྐྱ་ཙམ་ཡིན་རྒྱུའི་ངོས་འཛིན་ཆོག་དང་མི་ཆོག་ཐེ་ཆོམ་
རེད་སྟེ། འོན། ཀ་དག་སྟོང་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་གྲུབ་སྤང་བའི་འོད་གསལ་
གཉིས་ཀ་ཐམི་དད་པའི་ཐོག་ནས་འདི་ན་སྒྲོན་མ་དུག་གསུངས་འདུག་མོད། འདིའི་
ཆོག་བྲིགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་མང་པོ་ཞིག་གོ་ལ་ཐོག་གི་དགོངས་པ་རེད། སྒྲོན་བཞི་དང་
བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་སྟེ། བཤད་པའི་སྐབས་ན་སྒྲོན་མ་དུག་གི་མི་ཚད་དགུར་བྱས་ཏེ་
བཤད་ཆོག རེད་དེ་ཉམས་ལེན་དངོས་ལ་སྒྲོན་མ་བཞིའི་ནང་དུ་འདུས་པ་རེད།
འདིའི་སྐབས་ལ་ཅོཏ་ཤ་ཡི་སྒྲོན་མས་གཞིར་བྱས། དཀར་འཇམ་ཙུ་ཡི་སྒྲོན་མས་ལམ་
བྱས། རྒྱུང་ཞག་ཙུ་ཡི་སྒྲོན་མས་སྒྲོ་བྱས། དག་པ་དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ཞིང་ཁམས་
ཀྱི་སྤང་བ་དང་། ཐོག་ལེ་སྟོང་སྒྲོན་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སྒྲོན་
མ་རིག་གདངས་དེ་མེད་ལུ་གུ་རྒྱུད། ནང་དབྱིངས་རིག་གི་གོམས་པ་བརྟན་ཕྱིན་བརྟན་
ལ་འགྲུལ་འཕྲིག་མེད་པར། དབྱིངས་ཐོག་གི་ར་བར་རྩྭ་ནས་ལྷག་མཐོང་གསལ་
བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་སྐྱ་རུ་སྒྲོན་པའི་རང་རྩ་ལ་ཚོགས་པ་ཡིན་ན།
རྣམ་པར་འོད་སྐྱའི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱར་ཤར་བ་རེད། སྐབས་འདིར་བསྟན་རྒྱལ་ཀུན་
འདུས་པའི་ངོ་བོ་པར་ཆེན་བི་མ་མི་ཏྲ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་གསུངས་
འདུག་མོད་དེ། འདིའི་འཕྲོ་འདི་ནས་གནས་གསུམ་ཡིག་འབྲུག་གསུམ་གྱིས་མཚན་པ་
གསུངས་རྒྱུའི་མཚན་བཅས་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ། མ་རྒྱ་ཡོ་གའི་ཏིང་འཛིན་གསུམ་བསྐྱེད་

དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་འབྱུང་རྒྱུ་འདི་ཅི་ཞིག་རེད་སྟེ་མ་ན། སྤྱིར་རྒྱུད་སྤྱུ་འབྲུལ་བྱ་བ་འདི་
རྒྱུད་སྤྱེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་འོག་དབུབ་རེད། མ་གཞི་ཐེག་མཆོག་ཐེག་པའི་རྒྱལ་པོ་
འདི་ལ་འོག་མའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡར་ལྷན་ནམ། འོག་མར་དགོས་པའི་དབང་
གིས་གཤམ་པའི་སྤྱུ་སྤྱེ་དོན་མཐའ་དག་དང་། གནད་ཟབ་མོ་བྱུང་འཕགས་བསྟན་པ་
ཐམས་ཅད་གོང་མའི་བྱུང་ཆོས་ཀྱང་ཡིན་རྒྱུ་དང་། འོག་མ་ཡོད་པའི་ལྷོས་འཛོམས་གི་
དབང་གིས་གོང་མ་ཞེས་བྱུབ་པ་དེ་འབྲས་བུ་ལ་ཉེ་རིང་གི་ལམ་བྱུང་ཙམ་ཞིག་རེད།
བསྐྱེད་རིམ་ཏིང་འཛིན་རྣམ་གསུམ་ཟེར་བ་ཙམ་གྱིས་ཨ་ཏི་ནས་མར་མ་རྒྱུ་ལ་ལྷུང་ཨེ་ཐལ་
བསམ་དགོས་མ་རེད། སྐབས་འདིའི་བསྟན་བྱུང་དེ་རྫོགས་ཆེན་མན་དག་སྤྱེ་དང་བསྟན་
ཡོང་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ངོ་བོ་ཀ་དག་གཞིའི་སྐབས་དང་། ཀུན་
སྤང་རང་བཞིན་ལྷན་བྱུབ་གཞན་སྤང་གི་ཡེ་ཤེས། རྒྱུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀ་དག་ལྷན་
བྱུབ་ཟུང་འཇུག་སྤྱུགས་རྗེའི་རིག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ཐོད་ཀླུ་ཀྱི་སྤང་ཆ་ལུག་རྒྱུད་གཡོ་
མེད་དུ་འཆར་བ་དེ་རེད། ད་ཀྱིས་འཁོར་དང་ལྷར་བསྐྱེད་རྒྱུ་དེ་ཤེས་རབ་སྤྱི་རྒྱུ་ལ།
ཞིང་ཁམས་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་ལྷ་ཆོགས་གཙོ་འཁོར་ལ་སྤྱིར་ཆོག་རྒྱུ་ནི་གོང་ནས་
བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་རེད། མཆོན་བཅས་བསྐྱེད་རིམ་དང་མཆོན་མེད་རྫོགས་རིམ་
ཟེར་རྒྱུ་ཞིག་སྤྱིར་བཤད་དར་བ་རེད། རེད་དེ་སྒྲོམ་མཁན་རྣལ་འབྱོར་བའི་སྒྲོམ་དངོས་
པོ་དང་མཆོན་མ་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ་གང་ཅན་པོ་བསྒྲོམས་ཀྱང་མཆོན་བཅས་ལས་མི་
འདའ་བ་ཡིན་ཤས་ཆེ་བ་དང་། རྫོགས་པ་མཆོག་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་ཞིག་གིས་ནི་བསྐྱེད་
རིམ་གྱི་སྒྲོམ་པ་བསྒྲོམས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་རྩ་ལས་མི་འདའ་བ་རེད། སྤྱི་སྒྲོམ་པ་
བསྐྱེད་རིམ་གྱི་མདོ་ཆིངས་དང་། རིག་པའི་ངོ་བོར་སྒྲོམ་པ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྤྱི་ཆིངས་
རེད། ཡུལ་སྤང་ཐམས་ཅད་སྤྱི་མ་ལྟ་བུའི་བསྐྱེད་རིམ་གསལ་སྟོང་འཛིན་བྲལ་དུ་ཤར་

བ་དང་། སྒྲོམ་བྱའི་ལྟ་དང་སྒྲ་མའི་ཐུགས། རང་གི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་གསུམ་པོ་
དབྱེར་མེད། བསྐྱེད་རྫོགས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་གནད་དང་མ་བུལ་པར་མཛད་ན།
གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་གཡེང་བ་མེད་པའི་ལྟ་སྒྲོམ་ཟུང་འབྲེལ་ལས་འདའ་བ་མི་འདུག
དེའི་ངང་སྒྲིང་ན། གོ་མྱོང་རྫོགས་པ་ཅི་རིགས་པ་ཉམས་སུ་སྒྲིང་བ། ཉིན་མོར་
མིག་ལྡན་གྱིས་གཟུགས་ལ་བལྟས་པ་ཇི་བཞིན་དུ། རང་མྱོང་གིས་མཐོང་ཡོང་བ་རེད།
དེ་མཐོང་ཡོད་མེད་ནི་རྟགས་སྒྲིང་པས་འཛིན་ཆོག་རྒྱ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་སྐྱབས་ནས་ལྟ་
བ་རྫོགས་ཟེར་རྒྱ་དེ་ཡང་། མཚན་ཉིད་ཐོག་པའི་ནང་ནས་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་
ཕབས་པའི་གོ་ལྟ་དང་མི་འདྲ། ཉམས་སྒྲིང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ལྟ་བར་དབང་ཐོབ་པ་ལ་
གོ་དགོས་པ་ཡིན་པས། ཞི་གནས་དང་ལྟག་མཐོང་གསུངས་རྒྱ་འདི་ཡང་ལམ་མཛོན་
རྫོགས་ཀྱི་རིམ་པ་རེད་ཟེར་ན་མ་རེད་ཀྱང་། བཤད་པའི་གོ་རིམ་རིམ་ཅན་དུ་མི་བྱེད་
ཐབས་མེད་གྱིས་སོ་སོའི་ལྟོག་པ་ནས། ཐ་སྐྱད་ཆོག་མི་འདྲ་བ་གཉིས་གྱིས་བཤད་ན་
ཡང་། དོན་ལ་ཞི་ལྟག་ཟུང་འཇུག་གསལ་སྟོང་རྣམ་པར་མི་རྫོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ངོས་
གཟུང་དགོས། ཡིན་ན་ཡང་། སེམས་རྣམ་པར་མི་རྫོག་པ་རིག་པའི་གསལ་ངར་
མེད་པ་ལ་ཞི་གནས་དང་། གསལ་ཆའི་ངར་ཡོད་པ་དེ་ལྟག་མཐོང་དུ་བཤད་ན་ཡང་
མི་འགྲིག་ས་ཡོད། རྒྱ་མཚན་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བྱིང་གོད་ཡོད་མེད་ཡོང་ཆོག་
ཀྱང་། ཞི་ལྟག་ཟེར་ཆོད་དེ་གཅིག་མིན་པར་ཤེས་དགོས། ཐུན་མོང་ཕྱི་ནང་གི་
ལམ་ཐམས་ཅད་ཞི་གནས་དང་ལྟག་མཐོང་གི་མིང་ཙམ་མེད་རྒྱ་ཞིག་མ་རེད། སྟོང་
ཉིད་རྫོགས་པའི་ཞི་གནས་ཡོད་ཆོག་ལ་སྟོང་ཉིད་མ་རྫོགས་པའི་ལྟག་མཐོང་ཡང་ཡོད།
འོན་དེའི་ཁྱད་པར་དེ་ཇི་ལྟར་འབྱེད་དགོས་སྐྱམ་ན། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཉིང་
འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཡིན་མིན་དེ། ཡུལ་བདག་མེད་གང་ཡང་རུང་བ་སྒྲེད་སྒྲོམ་

དང་མ་རྟོགས་ཀྱིས་ངོས་གཟུང་དགོས་པ་ལས། ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ལ་སློ་ཁ་ཙམ་ཡང་སྟོགས་མ་སྟེང་པའི་བདེ་གསལ་མི་རྟོག་གི་ཉིང་འཛིན་ཙམ་ཞིག་ནི།
མུ་སྟེགས་པ་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། རྗེ་བཙུན་བྱམས་
མགོན་ཀྱིས། ཡང་དག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་འཛོག་པ་ཞིག་ནས་
དང་། ཆོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལ་ལྷག་མཐོང་གསུངས་པ་དག་ལ་གཞིར་
བཟུང་ནས། མདོ་སྟགས་གང་དང་སྦྱར་ནས་བཤད་ན་དམ་བཅའ་ཚུགས་བརྟན་པ་
རེད་སྟུང་། རེད་དེ། རང་གི་སྟེང་བ་ངེས་པའི་རྟགས་མེད་ན། མཐོས་དམའ་
ས་གང་ནས་བཤད་ཀྱང་ཁ་བའི་འོག་གི་འབར་འབྱར་ལ་ལྷས་པ་འདྲ་ཞིག་ལོས་ཡིན།
དོན་ལ་སྒྲ་མ་རང་སེམས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རིག་ཅུལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་ཤར་བ་
དེའི་རང་ལ། སློ་བཟུ་བྲལ་བར་བཞག་ན་སྒྲ་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བྱིན་འབབས་
ཀུན་གྱི་མཆོག་ཡིན། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་གནད། རྫོགས་རིམ་གྱི་བཅུད། གནས་
ལུགས་ཀྱི་འཆོང་། མན་ངག་གི་མདུད་དེ་ཡིན་པས། སྟགས་ཀྱི་ཉེ་ལམ་བྱུང་
འཕགས། དབང་བསྐྱེད་རྫོགས། བཤད་པ་དང་བཅས་སྒྲ་འགྱུར་བཀའ་བབས་ཀྱི་
རྒྱ་ཐོ་ཆེན་པོ་བཞི་ཡི་ཐུན་མིན་ཉེ་བརྒྱད་བྱུང་པར་བ་འདི། རྒྱུན་མ་ཆད་པར་དམ་པ་
གོང་མའི་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་བབས་སོ་རུ་རང་གཞན་ཆོང་མས་ཡིད་རྟོན་མཛད་ཆོག་པ་རེད་
སྟུང་། འདིའི་དབང་གི་ཆོག་ཁྲིགས་ཀྱི་བྱིན་འབབས་མཆོམས་སྦྱོར་དངོས་འགོ་ནས་
མར་བསྐྱར་འདོན་ཞིག་བྱེད། མཆོམས་འདིར། རྩྭ་རྣམ་རྟོག་བྲལ་བའི་ཡོ་བྱང་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་འབྲེན། རྣམ་
བུམ་དབང་བསྐྱར་རྗེས་ཀྱི་རྩུང་འཕྲོས། སྦྱོར་རྫོགས་ཆེན་ཨ་ཏི་ཡོ་གའི་གསང་བ་མན་ངག་སྟེའི་ལུགས་
འདི་ལ། དབང་དང་བྱིན་རྒྱབས་རྒྱ་ཐོའི་རྒྱུན་ལྟར་སྟོན་པ་རྒྱ་ཐོ་ལྟར་བྱུང་།
རྫོགས་པ་རང་བྱུང་གི་དགོངས་པ་དང་བསྐྱུན་པ་རེད། དེའི་རྩ་བའི་ལུང་བརྒྱད་ལ་

བརྟེན་ནས། དབང་བཞི་སྒྲོས་བཅས། སྒྲོས་མེད། ཤིན་ཏུ་སྒྲོས་མེད། རབ་
 ཏུ་སྒྲོས་མེད་བཞི་བོའི་ཁོངས་སུ། འོག་མའི་བླ་མེད་ཐུན་མོང་གི་བུམ་གསང་ཤེར་
 དབང་ཚིག་དབང་དང་བཅས་པ་ཡོངས་རྫོགས་འདུས་པར་མ་ཟད། དབང་བཞི་བའི་
 ཡེ་ཤེས་ལས་འབྲོས་པའི་འོག་མའི་ཐོག་པར་མིང་ཅིམ་ཡང་མི་བྲགས་པའི། སྐལ་
 ལྷན་དབང་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོང་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་སྦྱོང་གྱི་དོན་དབང་།
 འོག་མར་གསལ་ཅིང་གསང་བའི་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཇི་བཞིན་མ་འདྲེས་ཐང་ཀར་སྟོན་ཡོད་པ་
 རེད། དེ་ལྟར་བསྟན་ཅིང་མན་ངག་སྒྲུབ་ཆོས་ལྷན་མ་གསུམ་ལས་ཀྱང་རྫོགས་པར་མ་
 བསྟན་པའི། འོད་གསལ་སྤང་བཞི་མཐར་མོན་པའི་དབང་དང་གདམས་པས་སྤྱང་ལྷ་
 ཡི་གཡོ་གཟིར་ཟད་ནས་ནམ་ཡང་འབྲུལ་མི་ཤེས་པའི་ནང་དབྱིངས་ལ། གཞི་ཉིད་
 འབྲས་བུར་སྒྲིན་པའི་རང་གསལ་ཡེ་ཐོག་དང་པོའི་མགོན་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་བྱེད་པ་
 རེད། དེ་ཡིན་ན་སྐབས་འདིར་ནང་རྒྱུད་ཡོ་ག་སྡེ་གསུམ་གྱི་རྒྱས་བྱེས་པའི། ཨ་
 ཏིའི་རང་ལམ་གྱི་བུམ་གསང་ཤེར་དབང་བཞི་བའི་དབང་དང་བཅས་པའི། ཕྱིའི་སྒྲོམ་
 གཞི་དེའི་སྤྱང་ནས་གོང་མའི་གནད་ཆོང་བར་བྱས་ནས་སྟོན་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་ན་
 སྐྱོང་རྗེ་བུམ་པའི་དབང་། གསུང་རྗེ་རྗེ་གསང་བའི་དབང་། ཐུགས་རྗེ་རྗེ་ཤེས་རབ་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་། ཡེ་ཤེས་རྗེ་རྗེ་ཚིག་དབང་རིན་པོ་ཆེ་དང་བཅས་པའི་བཞི་བོ་དེས།
 འདག་བྱ་སྟོ་གསུམ་ཆ་སྟོམ་བཞི་དང་། སང་མི་གཉིད་འཐུག་སྟོམས་འཐུག་སྟེ་གནས་
 སྐབས་བཞིའི་སྤྱི་བ་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་། དེ་དང་ཆབ་ཅིག་ཏུ་བདུད་བཞི་
 དབྱིངས་སུ་ཆོམ། སྤྱི་བ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་ནས། ད་ལྟ་ལྟར་མི་
 མཛོན་པའི་རང་གནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་བ་ཆ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་ཏེ། གཞི་འབྲས་
 དབྱེར་མེད་གདོད་མའི་མགོན་པོའི་ས་ལ་སྐྱེལ་བར་བྱེད་པའི་དབང་གི་གནད་དེ་ཉིད་ཟིན་

པའི་ཐོག་ནས། སྤྱི་རྒྱུད་སྤྱི་འཕུལ་བྱ་བ་ཆེན་པོའི་དབང་བཞི་ཚོག་འགོས་དང་སྒྲེལ་ཏེ་
གསུངས་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། དེ་ཡང་སྤྱི་མཐུན་དོན་གྱིས་འཕགས་པའི་བརྗོད་ཚུལ།
གོང་ནས་ཀྱང་བཤད་པ་ལྟར་རེད། དེའི་ནང་གི་བུམ་པའི་དབང་འདི་རྣམ་རྒྱལ་བུམ་
པའི་དབང་རྗེས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་གསུངས་པ་རེད། དེ་ཡང་སྤྱི་རྒྱུད་དབང་བུམ་པ་
སྤྱི་ལྔ་ཡོངས་རྗོགས་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ལྔན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ནས། རང་སྤྱོད་གསུམ་ཡེ་ནས་
དག་པ་གདན་གསུམ་ཆང་བའི་ངོ་བོ་ལ། གསང་བ་ནང་གསལ་ཀ་དག་ལྟན་གྲུབ་
དབྱེར་མེད། ཟུང་འཇུག་སྤྱང་སྟོང་གི་རོལ་བ་མ་འགག་སྒྲ་མའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ཤར་
བ། བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་རྒྱན་དང་འགོགས་པའི་དབང་བསྐྱར་བ་འདི་ཐོབ་པས།
གཙོ་བོ་སྤྱི་ཡི་བྱིན་རྒྱབས་ཐོབ་པ་རེད། སྤྱི་ཡི་བྱིན་རྒྱབས་ཐོབ་པས་ལུས་རགས་པ་
བསྐྱེད་བྱེད་རྩི་ཡི་འགོས་འདི་དག་ནས། བསྐྱེད་རིམ་སྒྲོམ་པ་ལ་དབང་བའི་གོ་དོན།
འདི་ནས་ཨ་ཏིའི་དགོངས་པ་རྩལ་འདོན་གྱིས་རིག་འཛིན་སྒྲ་མའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་
དེ་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་གསལ་སྤྱང་ལ་སེམས་འཛིན་རྒྱ་ནི། སྒྲ་སྒྲུབ་དང་བསྐྱེད་པའི་
སྤྱིའི་དབང་གི་སྒྲོམ་ཆོས་རེད། གསང་གསུམ་སྒྲ་མའི་རོལ་བ་ལས་མི་འདའ་བའི་དོན་
དབང་། སྤྱིན་དང་གྲོལ་བ་གཉིས་ལྟན་གྱི་ངོ་སྟོང་དང་བཅས་པས་རྗོགས་པར་ཆ་ཆང་
བར་བསྐྱེད་ཡོད་པ་རེད། ཆོས་ཅན་སྒྲོམ་པ་ཅན་གྱི་མཚན་འཛིན་གྱི་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་
དེ། ཆོས་ཉིད་སྒྲོམ་པ་ཀུན་གྲལ་ཀ་དག་སྟོང་གསལ་གྱི་ནང་དབྱིངས་ལ་ཐིམ་པའི་
སྤྱང་ཆ་མ་འགག་ལྟན་གྲུབ་སྤྱི་རྗོགས་ཀྱི་རོལ་བར་ཤར་བ་དེ། ད་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་
ལམ་དུས་ཡིན་ཡང་བཞུགས་སྤྱངས་གསུམ་དང་གཟིགས་སྤྱངས་རྣམ་གསུམ་གྱིས་
གཙུན་པའི། གཞི་སྤྱང་སྟོན་དུག་གི་འཆར་སྟོའི་ངོ་བོ་གདངས་སུ་ཤར་བ་དེ་ཉིད་མངོན་
སུམ་དབང་པོའི་སྟོར་སྤྱང་བ་འདི་ཉིད། ཤེས་ཉམས་ཀྱི་སྟོ་ཡིས་མ་སྦྱག་པར།

སྒྲིབ་ཉམས་གོང་འཕེལ་དུ་གྱུར་བ་དང་བསྐྱེད་ཏེ། སྒྲིབ་བའི་འཕེལ་དེ་ཉིད་ཡར་ཚད་ལ་
ཕེབས་ཏེ་མཐའ་རུ་འཁྱོལ་བ་དེ། རིག་པ་སྐྱུ་རུ་སྒྲིན་པའི་ཚུལ་ཅན་ལ་སྐྱུར་ནས་
གསུངས་འདུག། འདི་རེད། སྒྲིབ་སྒྲིབ་བཅུད་ཐམས་ཅད་དཔལ་མགོན་རིག་
འཛིན་སྒྲིབ་མའི་རྗེ་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་གསུངས་སྐྱུ་འདིས། སྒྲིབ་གྲག་རིག་
གསུམ་གསང་གསུམ་རྒྱལ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་ཡེ་ནས་གྲུབ་པའི་དག་མཉམ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་
རྒྱུ་དེ་ཉིད་གོངས་པ་ལྟར་དུ་བསྐྱེད་པའི་གཞི་དེའི་སྤྱོད་ནས། སྐྱུ་དང་ཐོག་ལེ་ལུ་གྱུ་རྒྱུད་
འཇའ་འོད་ཟེར་སྒྲིན་འབྲིགས་པའི་དབུས་སུ་གསུངས་སྐྱུ་འདིས། གསང་བ་མན་ངག་
གི་སྤྱིའི་ཡང་གསང་སྒྲིབ་ན་མེད་པའི་བསྐྱེད་དོན་གྱི་སྒྲིབ་བ་སྐྱེ་མ་གསུམ་དེ་བསྐྱེད་པ་རེད།
དེ་ཡིན་ན། ཐོད་རྒྱལ་རང་གི་འཆར་སྒྲིབ་གི་རིམ་པ་ལ་དང་པོ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་
འཇའ་འོད་དང་ཐོག་ལེ་སུམ་སྤྱོད་ཚུན་ཆད། དེའི་འཕྲོར་གོང་འཕེལ་དག་པ་དབྱིངས་
ཀྱི་སྒྲོན་མའི་གཞི་དེར་ཐོག་ལེ་སྤྱོད་སྒྲོན་གྱི་ར་བ་ལ། ལུག་རྒྱུད་འགྲུལ་འཕྲིག་མེད་
པར་བརྟན་པ་ནས་ཚད་ཕེབས་ཆོམ་བུ་དང་དགྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་འབྱུང་
རྒྱུ་དེ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་མན་ངག་སྤྱིའི་སྐྱུ་གསུམ་ལམ་སྒྲིབ་
ལ་འཆར་ཚུལ་དང་། བྲིགས་ཆོད་ཐོད་བརྒྱལ་གཉིས་ཀ་ལ་ལུགས་འབྱུང་ལྷོག་གི་
ཁྱད་པར་མཛད་པ་བཞིན་དུ། འདིའི་གོ་རིམ་འགལ་མེད་དུ་བཀྲལ་ཆོག་རྒྱུ་དང་ནི།
སྐྱབས་འདིར་རང་རྒྱུད་གྱི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ས་བོན་ལ་གསེས་འདེབས་པ་སྒྲིན་བྱེད་
དབང་བསྐྱུར་གྱི་སྐྱབས་ཡིན་ན། རྟེན་འབྲེལ་ལུས་ལ་བསྐྱིགས་ན་རྟོགས་པ་སེམས་ལ་
འཆར་བར་མི་བསྐྱུ་པའི་དགོས་དོན་གྱིས། སྒྲིབ་བཞིའི་པ་མཐར་སོན་པའི་བརྟུན་དང་
རྟོགས་གྱི་རྣམ་པ་ཡིས། ཚད་ཕེབས་སྐྱུའི་སྒྲིབ་བ་གསལ་བཞིན་པར་སྒྲིབ་བ་སྐྱེ་མ་
གཉིས་ཀྱི་འཇའ་འོད་ཐོག་ལེ་ལུག་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་གསལ་ཆོག་རྒྱུ་གོང་གི་ཡེ་ཤེས་རོལ་

བའི་སྒོན་མའི་སྒྲིན་ཕུང་འབྱམས་གྲས་པ་གསུངས་སྐུ་འདིས་གོ་ཐུབ་སྟེ། རིག་སྟོང་
སྐད་ཅིག་མ་དུན་རིག་འཛིན་མེད་ཁྱབ་བདེལ་དུ་གྲོལ་ཏེ་གསུངས་སྐུ་ཞིག་ཡོད་པ་འདིས་
ཆོས་ཟད་ཀྱི་སྤྲང་བ་བསྟན་པར་གོ་དགོས། ཆོས་ཅན་གྱི་སྤྲང་བ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་
ཀྱི་སྟོང་དུ་ཐིམ་པ་ལ་ཟབ་པ་ཞེས་པའི་བདེ་ཆད་སྐུར་སྐུ་འདི་ནི། གང་བ་མེད་ཅིང་གི་བ་
མེད་པ་ཐ་སྟོང་ལས་འདས་པ་སྟོན་པའི་ཆོག་རེད། རིག་སྟོང་འཕོ་འགྱུར་དང་བྲལ་བ་
སྐད་ཅིག་རང་ངོ་ཤེས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་དགོ་ཚིགས་དེས་ལྟ་སྟོམ་ཆིག་ཆོད་དུ་སོང་།
ཡོངས་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་དུ་གྲོལ་ནས། དུན་རིག་འཛིན་མེད་གསུངས་སྐུ་འདི་སྟོ་ཟད་
ཆོས་ཟད་ལ་གོ། ཁྱབ་བདེལ་དུ་གྲོལ་གསུངས་སྐུ་འདི། སྐུ་ཆད་སྟེགས་ལྷུང་དང་
བྲལ་བའི་གདོད་མའི་ནང་དབྱིངས་ཀྱི་བཙན་ས་ཟིན་པར་གོ་དགོས་སྟེ། རྩོགས་ཆེན་
མན་ངག་སྟེའི་སྐུ་གསུམ་ལ་མ་སྤྲང་དུ་བཞེད་པ་འདིས་རང་སྤྲང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལམ་དེ་
ལུགས་ལྟོག་ལ་སྤྲང་ན། གཞན་སྤྲང་ཐུགས་རྩེའི་ངོས་ནས་ལུགས་འབྱུང་དུ་འཆར་བ་
གསུངས་པའི་ཚུལ་ལྟར་དུ། ཀ་དག་ཐིམ་ལ་མ་སྐྱག་ཆོས་སྐྱའི་དབྱིངས་ལས།
མདངས་ནང་གསལ་ལོངས་སྐུར་ཤར་བ་དེ་ཉིད། གདངས་བྱ་ཚོལ་སྐུལ་སྐྱའི་རོལ་
ཅུལ། སྐུ་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་ཆས་བསྟན་པའི་གོ་དོན་ཆོགས་སུ་ཚུད་པའི་
སྟེང་ནས། བདག་ཉིད་རིག་འཛིན་སྒྲ་མའི་སྐུ་རུ་སྒྲིན་པ་ཡིན་སྐུ་དེ་འབྲུ་ཞིག་གི་གོ་དོན་
ལ་འབྱོར་དགོས། སྐྱུར་ན་དབང་འདོན་དུས། དཀའ་གནད་འགྲོལ་བའི་བཤད་པ་
མང་པོ་ཞིག་སྐུ་ཆར་འགྲེལ་ནས་བཤད་པའི་དུས་མ་རེད། གཙོ་བོར་བརྒྱད་པའི་བྱིན་
རྒྱལས་དང་། སྐྱགས་དང་། ཉིང་འཛིན་དག་པའི་བྱིན་རྒྱལས་འཕོ་བའི་དགོས་དོན་
ཅན་ལོས་ཡིན་ཏེ། མཚམས་རེ་རྒྱུད་ཆོག་བརྗིད་པ་སྐྱ་མོ་མང་པོ་ཞིག་ནག་བསྐྱིག་
བྱས། དེའི་སྟེང་ལ་ཆོས་སྐྱད་གོང་འོག་འབྲེས་མ་ཆ་རེ་བསྟན་བཞག་དུས་ཅི་གོ་འདི་གོ་

མེད་ཀྱང་། རང་དོན་ཚབ་ཆེན་ཞིག་ལོས་ཡོད་ཅན་པོ་བྱས་ཏེ་ལྟ་འདུག་རྒྱུ་མ་གཏོགས་
 མེད་པ། ཡང་བསམ་མ་དགོས་ཡང་ཟེར་མི་བདེ་པ་ཞིག་ལ་ལོག་འགྲོ་བས་ན།
 རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་འདོན་ཡང་ཟེར་བྱས་པ་ཡིན། འོག་ནས་འབྱུང་
 མ་རག་པའི་དབང་བཞི་པ་ཚོག་གིས་མཚོན་དུ་མེད་པས། སྒྲིབ་བསམ་བརྟེན་བྲལ་ཡིན་
 ཡང་དེའི་དོན་ཚོག་གིས་མཚོན་པར་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཚོག་དབང་རིན་པོ་ཞེས་
 བཏགས་པ་རེད། དེ་སྒྲིན་རང་གཞན་མང་པོ་ཞིག་གིས་ནང་རྒྱུད་སྒྲིབ་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་
 འཁོར་གཉིན་པོའི་ཞལ་རེ་བྱས། དབང་ཚོག་རྟ་རྒྱུག་མ་རེ་སྒྲེ་བྱེད་ཡིག་བྱེད་ལ་བྱང་
 སོང་བས་ངག་འགྲུག་ཞོར་ལ་བུམ་རིལ་ཙཀ་ལི་མང་པོ་ཞིག་གཡུགས་སྒྲིང་བ་རེད།
 ཡིན་ན་ཡང་། དེ་ལ་དེ་ཙམ་སྒྲོ་མ་ཁེལ་བར་དབང་དོན་བཤད་པ་འདི་ལ། དབང་
 འདོན་པའི་སྒྲིབ་མ་མང་པོ་ཞིག་རིག་སྒྲིང་ཡང་སྐྱུས་ཀྱང་དབང་འགྲུལ་མི་དར། མི་དར་
 ཀོ་བའི་ཇོ་དར་རེད་བསམ་མཁན་ཡང་ཡོད་སྟེད་རྒྱུ་རེད། དབང་འདོན་ཟེར་ན་དོན་ལ་
 མི་འབྱོར་རྒྱུ་མི་འདུག་ སྒྲིབ་ལོག་མི་ཟེར་བར་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལུགས་ཀྱི་གོ་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 ལ་བསྐྱར་མ་བཏང་ན། འདོན་རྒྱུ་དོ་མ་འདོན་འགྲོ་བ་རེད་མོད། འོན་ཀྱང་འདོན་
 ཚད་དེ་དབང་བསྐྱར་ཟེར་རྒྱུའི་དབང་བསྐྱར་མཚན་ཉིད་པའི་བདེ་ཆད་སྐྱར་ཚོག་མིན་དང་།
 བསྐྱར་ཚད་དག་སྒྲོབ་མའི་ངོས་ནས་ཐོབ་པའི་ཐ་སྐད་སྐྱར་ཚོག་མིན་མི་ཤེས་པས།
 ཚོག་དོན་གྱི་སྒྲོག་མ་འཁྲོལ་ན། དབང་བསྐྱར་བའི་སྒྲིང་ཡོད་ཀྱང་དོན་མེད་པ་རེད།
 དཔེར་ན། སྐད་བདེ་ཚོག་གཅིག་མི་འཇག་པའི་ས་ཆ་ཞིག་ལ་ཐོན་སོང་ན་ང་དཀར་
 ཡོལ་གང་ཙམ་འབྱུང་རྒྱུ་ལ་ཡང་དཀར་འཇལ་ཏེ་ཅང་ཆེ་བ་རེད། དེ་བཞིན་དུ།
 དབང་ཚོག་གི་ནང་དོན་སྒྲིབ་གཅིག་མ་གོ་ན། རྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་དབང་དོན་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་བརྟེན་ཟེར་རྒྱུ་དེ་དཀར་འཇལ་མ་ཟད་སྒྲིན་གྲོལ་གཅིག་ཆར་དུ་འབྱུང་བ་དེ་བས་ཀྱང་

དགའ། འབྲུག་པ་ཀུན་ལེགས་ཀྱིས་འདི་འདྲ་ཞིག་གསུངས་འདུག སྤྲོ་མས་དབང་
བསྐྱར་ཆོས་བཤད་བྱེད། །ཐུགས་ལ་མེད་དོ་སྐྱ་སྐྱ་ཡུ། །སྒྲོབ་མས་མིག་བཙུམ་
ཐར་མོ་སྦྱར། ། ཡིད་ལ་མེད་དོ་སྐྱ་སྐྱ་ཡུ། །གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་གྲོགས་ལ་
བུད་ཨོ་འགོ་བསམ་ནས་བཤད་འདུག་པ་ཡིན། ཁྱད་པར་དུ་འདི་ལྟར་ཆོས་གྲོགས་སྡེ་
སྡོད་འཛིན་པ་མང་པོ་ཞིག་ལོ་ལོ་བྱངས་ལ་ཆོས་གྲུ་འདིར་བཞུགས་འདུག་དུས།
རང་ཉམས་དང་བསྐྱུན་ནས་རང་འདྲའི་གྲོགས་ལ་འདི་འདྲ་ཨོ་རེད་ཟུ་རྒྱུའི་ཆོག་འགོ་རེ་མ་
བསྐྱུན་ན། མིན་ན་ཡིན་མཛོག་མཛོག་ཡོད་མཛོག་རྒྱུད་རྒྱུད་བསྐྱུན་ན་ཡང་།
ཆོངས་པ་འགའ་རེ་མགོ་གཡོག་ཐུབ་ཀྱང་། དེ་ནི་པ་མགོ་བུས་གཡོགས། བུ་
མགོ་དགུས་གཡོག། མཐའ་དོན་རང་མགོ་རང་གིས་གཡོགས་པ་ཞིག་ལ་འགྱུར་སྤྱིད་
པ་རེད་བསམ་ནས་ཉུས་བསྐྱད་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་སྤྱི་འགྱུར་རིག་འཛིན་བརྒྱུད་པའི་
ཐུག་སྒོལ་བཀའ་བབས་རྒྱ་བོ་རྣམ་བཞིའི་འགྲོས་དང་བསྐྱུན་ན་ཡང་། ཆོག་ཆ་རེའི་
མན་ངག་གི་གནད་གྲོལ་རེ་བསྐྱུན་བཞག་ན་ཡང་འགའ་བཅི་ཡོད་བསམ་ས་ནས། ང་
དང་ང་འདྲའི་རྟ་ཐོག་གི་སྤྲོ་མ་ཆོས་དབང་བསྐྱར་བ་ནི་རྟ་རྒྱུག་མ་རེད་མ་གཏོགས།
ངའི་སྤྲོ་མ་འཛིགས་མེད་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་ཆོང་དང་། ཡང་ངས་བཀའ་གཏེར་གཉིས་
ཀྱི་སྤྲོ་མ་དབང་མང་ཆེ་བ་ཞིག་ལྟ་ས་ནི། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བཙུང་དབང་པོ་ཆོས་ཀྱི་
སྤྲོ་གོས་ཡིན། ཁོང་རྣམ་པས་དབང་བྲིད་སྒྲགས་མ་མཛད་དེ་གལ་ཆེ་ས་ཐམས་ཅད་
ཞིབ་འགོལ་དང་རྒྱས་འགོལ་མཛད་སྒོལ་ཡོད། རིས་ཆོད་དང་གཟུ་ལུམ་གྱི་དབང་དུ་
མི་འགོ་བའི་གདེང་ཆོད་དང་ལྷན་པར་བཤད་པའི་རྒྱུགས་ཀ་ཡིན། སྤྲོ་ཐལ་འགྱུར་རྩ་
བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་ན། རང་རིག་གསལ་བའི་རང་རོ་སྦྱད། །བད་འགོལ་མན་ངག་
མཁས་པས་བསྐྱར། །གསུངས་བ་རེད། མན་ངག་དུམ་བུའི་ལུགས་བུས་ན།

སྒྲིབ་ཐོག་དུམ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དོན་ཟབ་བྲིད་མན་ངག་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མེ།

མན་ངག་སྒྲིབ་དབང་བཞི་རེ་རེའི་བར་ན་ལོ་དང་རྒྱ་བས་བཅད་དེ་སྒྲིན་གྲོལ་གཉིས་ལྷན་གྱི་
དབང་བྲིད་སྒྲགས་མ་མཛད་པའི་ཕྱག་སྲོལ་ཡང་ཡོད། མཚམས་འདི་ནས་ཨ་ཏིའི་
བསྐྱེད་རིམ་དང་སྒྲེལ་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་འདི་རེད། མཚམས་འདིར། རྗེ་ཞུམ་མཁའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱམས་སུ་བྱུང་བ་ཅན་དུ་གསལ་བོལ་ལ་སེམས་འཛིན་གནང་མཛད། གསུངས་སའི་བྱར་འཕྲོས། རྗེ་
ནམ་མཁའི་ཡེ་ཤེས་ཟེར་དུས་ངས་ཡག་པོ་ཞིག་གོ་མི་ཐུབ་གི། ཡེ་ཤེས་རྗེ་ཞུམ་
མཁའི་མཐའ་བྱུང་གྱི་ཞིང་ཁམས་ཟེར་བཞག་དུས་ང་རང་གིས་གོ་མོ་འདྲ་ཞིག་རེད།
གཞན་ཡང་འདི་ནས་སེམས་འཛིན་ཞེས་པའི་བརྟུང་གིས། གསལ་སྟོང་འཛིན་པ་
དང་བྲལ་བའི་ཨ་ཏིའི་བསྐྱེད་རྗེ་གས་གང་ཞིག་གི་ངང་ལ་དལ་གྱིས་བཞག་དགོས་པ་ཡིན་
ས་རེད། དར་ཅིག་སེམས་བཟུང་དུ་གཞུག་གསུངས་འདུག་གསུངས་ཏེ། ལྷ་མས་ཀྱང་
མཉམ་པར་ཅུང་ཙམ་བཞག་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱེད་རིམ་གསལ་བརྟན་དག་གསུམ་དང་ལྷན་པས་རིམ་པ་དང་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཐར་ཕྱིན་
པར་བྱས་ཤིང་། སོགས་གསུངས་རྗེས་ཀྱི་འཕྲོས་དོན། བསྐྱེད་རིམ་གསལ་བརྟན་དག་གསུམ་དང་ལྷན་
པའི་རིམ་པ་དང་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱ་དགོས་ཤིང་སོགས་གསུངས་འདུག་
སྒྲགས་ལྷ་མེད་ཐུན་མོང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐྱབས་འདིར་གསལ་བརྟན་གྱི་ཚད་བརྒྱད་
གསུངས་ཡོད། སལ་ལེ། སང་ངེ། ལྷག་གོ། ལྷང་ངེ། སྟེ་གསལ་
བའི་ཚད་བཞི། མི་གཡོ། མི་འགྱུར། མངོན་པར་མི་འགྱུར། ཀུན་ཏུ་མི་
འགྱུར་བ། ཡང་ན་རབ་ཏུ་བརྟན་པས་ཅི་ཡང་བསྐྱུར་དུ་བརྟབ་པ་ལ་སོགས་གསལ་
བརྟན་གྱི་ཚད་བརྒྱད། དེའི་ཐོག་ལ་ཕྱི་ནང་སྟོང་བཅུད་ལྷ་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་
སོགས་སུ་དག་པའི་དག་སྟེར་དང་བཅས་པ། གསལ་བརྟན་དག་གསུམ་དང་ལྷན་
པས་འདི་ནས་རིམ་པ་དང་པོའི་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱ་གསུངས་རྒྱ་འདི། བརྒྱད་
གསལ་བ་འདུས་པའི་རིམ་ལྡེའི་ཚོས་སྐྱད་དང་སྐྱར་བའི་ཚིག་ཅིག་རེད་སྟེ། འདིའི་

ཁོངས་དེད་ཡོང་ན། དུཙྨ་རྒྱུས་ལས། བསྐྱེད་རིམ་ཚོགས་སྐྱོད་སྤང་འཁོར་སྤོར་
འགོ་བས། རིམ་པ་ལྟ་དང་རྩེ་མཐུན་ལམ་གྱི་འགོས། །གསུངས་བ་དག་ལ་གཞི་
བཅོལ་བ་ཞིག་རེད་སྟེ། རིམ་པ་ལྟ་ནི། རྩོམ་གསུམ་དང་བདེན་གཉིས་གྱིས་
བསྐྱུས་པའི་སྒྱུ་ལུས། འོད་གསལ་དང་ལྟ་བོ་རེད། ལུས་ལྟ་རྟགས་ལ་བསྐྱེད་རྩེ།
དག་སྒྲགས་སུ་ཤེས་པ་གསུང་རྩོམ། སེམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྐྱེད་བ་ཐུགས་རྩོམ་སྒྲིག་སྒྲིག་
གསུམ་རྩོམ་གསུམ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྒྱུ་ལུས། རོན་དམ་བདེན་པ་འོད་
གསལ་དང་ལྟ་རེད། དེས་ན་རིམ་པ་དང་པོའི་བསྐྱེད་རིམ་སྐྱེད་གསལ་སྤང་ཡིན་པས།
དེ་དང་སྒྲེལ་ནས་སྤང་གཞི་སྤང་སྐྱོད་སྒྱུ་འཕུལ་བྱ་བ་སྐྱེད་རྩོམ་དེ་ཉིད་ལ་འཁོར་དེ་ཉིད།
སྐྱོད་བྱེད་ཐུན་མོང་ཁྱད་པར་གཉིས་བསྟན་པ་ལས། ཐུན་མོང་ལ་ཡོངས་བྱུང་གནད་
གསུམ་ཚང་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སྐྱེད་རྩེ་སྐྱེད་འཕུལ་དང་སྐྱོད་བསྐྱེད་པ་དང་། ཁྱད་པར་བ་
གང་ཡིན་ན། ཡང་གསང་མན་དག་སྐྱེད་ཚོས་ལོངས་སྤྱོད་སྐྱེད་བཞུགས་སྤངས་ཅམ་
གསུམ་གྱི་གནད་གཅུན་ཡོང་དུས། ལུས་ཡོང་ལ་ཁྱབ་པའི་ཅ་གནད་དུ་གཅུན།
ཅ་གནད་དུ་ཅུན་དུས་ཅ་དེའི་ནང་ནས་རྒྱ་བའི་རྒྱ་གནད་དུ་ཅུན། དེ་ཅུན་པ་ན་རྒྱ་
རིག་གཉིས་གནད་གཅིག་པས་རིག་པ་གནད་དུ་ཅུན། ཡང་འདི་ནས་རྒྱ་རིག་གཉིས་
གནད་གཅིག་དང་ཁ་ཁར་བྱས་ཏེ་ཅི་སྒོལ་འདྲ་མི་འདྲ་ཡོད་ཀྱང་། རོན་ལས་རྒྱ་དང་
སར་དག་པའི་ཡོ་རྒྱ་དབྱིངས་སུ་འབྱེལ་ནས། རིག་པ་དང་དེའི་གནད་དང་མི་འབྲལ་
བར་ཡིན་པས་ན། གནས་ལུགས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འཆར་རུབ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་
རེད། སྤངས་འབྲས་མཐར་ཐུག་དེ་གང་ཡིན་ན། ཚོས་དབྱིངས་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་
དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་གྱི་སྐྱེད་གསུམ་དགོངས་པའི་རྒྱལ་ས་ཟིན་པ་དེ་ཡིན།
དེའི་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ལུས་ལ་བསྐྱིག་པའི་ཆེད་དུ། འདི་ནས་ཚོས་སྐྱེད་བཞུགས་སྤངས་

མཛོད་གསུངས་ཡོད་པ་འདི་རེད། ཆོས་སྐྱའི་བཞུགས་སྐྱེད་ས་མེད་གོ་ལྟ་བུར་མཛོད་
 ཅིག་ ཡོངས་སྐྱའི་བཞུགས་སྐྱེད་ས་སྒྲིབ་ཆེན་ཉལ་བ་ལྟ་བུར་མཛོད་ཅིག་ སྐྱལ་སྐྱའི་
 བཞུགས་སྐྱེད་ས་བྱང་སྒྲིབ་ཅིག་ཕྱུ་ལྟ་བུར་མཛོད་ཅིག་གསུངས་པ་རེད། ད་འདི་ནས་ང་
 ཆོས་ཀྱི་བཞུགས་སྐྱེད་ས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་མཛོད་དགོས་རེད། དང་པོར་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་སྐྱའི་བཞུགས་སྐྱེད་ས་མཛོད་རྒྱ་བྱེད། ཆོས་སྐྱའི་བཞུགས་སྐྱེད་ས་
 མེད་གོ་ལྟ་བུར་གསུངས་རྒྱ་འདི། མེད་གོ་དཀར་མོ་གངས་ནས་འབྱུང་བའི་ལུས་
 ཚུགས་ལྟ་བུས་འབྲུལ་བའི་འཛིགས་པ་རྩད་ནས་གཞོམ་ཞིང་། ཆོས་སྐྱ་བདེ་ཆེན་གྱི་
 རྣལ་འབྱོར་ལ་ཉམས་ང་མེད་པ་སྦྱོད་པའི་དོན་ཅན་ཞིག་རེད། འཕང་ས་ལ་བཞག་
 བཞིན་པ་དེའི་ཐོག་ནས་འབྱུང་ཚུགས་བྱས་ཏེ་བསྟན། ཅོག་ཕྱར་བྱས་ཏེ་བཞུགས།
 ཀྱང་མཐིལ་གཉིས་ཀ་མདུན་དུ་སྤྱད་པའམ་ས་ལ་ཕབ། དེ་ནི་འཕྲོ་བ་ལས་ཀྱི་རྒྱུང་ལྷོག་
 པའི་ཆེད་དུ་ཀྱང་མཐིལ་གཉིས་ས་ལ་ཕབ་དགོས་རེད། མགོ་རྩལ་མཛོད་པ་ལ་བསྐྱར་
 གསུངས་ཡོད་པས། སྒྲེ་ཡར་རྩེད་ཟད་དགེ་དགོས། ལག་སོར་གཉིས་ནང་དུ་
 བསྒྲོངས་ཏེ་ཀྱང་མཐིལ་གཉིས་སྤྱད་པའི་ནང་དུ་བཙུགས་དགོས། མགོ་རྩལ་འབྱུང་པ་དེ་
 དབྱིངས་རིག་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་གནད། རོ་སྦྱོད་ཡར་སྤྱོད་རྒྱ་དེ་ཉམས་སྤྱང་སྤྱར་དུ་
 འཆར་བའི་གནད། དེ་ནི་ཆོས་སྐྱའི་བཞུགས་སྐྱེད་ས་རེད། འདིའི་མཚམས་ནས་
 ཡོངས་སྐྱའི་བཞུགས་སྐྱེད་ས་བྱེད་དགོས་གསུངས་པ་རེད། ཡོངས་སྐྱའི་བཞུགས་
 སྐྱེད་ས་དེ་སྒྲིབ་ཆེན་ཉལ་བ་ལྟ་བུ་རེད། ཆང་མས་ཡོངས་སྐྱའི་བཞུགས་སྐྱེད་ས་མཛོད།
 ཁ་སྐྱབ་ཏུ་ཉལ་ནས་ཕུས་བྱང་གཉིས་སྐྱར། བྱ་མོ་གཉིས་ཀ་ས་ལ་བཙུགས། ལག་
 པའི་ཐལ་མོ་གཉིས་ཀས་ཨོལ་གོ་ཡར་བརྟེན། ཀྱང་པའི་སོར་མེ་ཕྱིར་འཕུལ་ཏེ་བསྐྱུམ་
 དགོས། མཛོད་བ་ཡང་ཡར་བྱེད་དུ་བརྟེན། ཕུས་བྱང་སྐྱར་བ་དེས་འབྲུང་བའི་བྱོད་

འབེབས་པ་ཡིན་གསུངས། ཀྱང་པའི་སོར་མོ་ཕྱིར་ཕུལ་པས་གཡོ་བ་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་
འཛིན་གསུངས། མཛིང་བ་སྒྲིལ་ར་ཅུང་ཟད་བཀྲགས་པ་དེས། དབྱིངས་རིག་
གཉིས་ཀ་མི་འབྲལ་བའི་གནད་ལ་སོགས་པ་ཡོད་གསུངས་སོ། དེ། སྐུལ་སྐྱུའི་
བཅུགས་སྒྲུངས་མཛོད་དགོས། སྐུལ་སྐྱུའི་བཅུགས་སྒྲུངས་ཀྱང་འཕང་ས་ལ་བཞག་
ནས་བྱང་སྤོང་ཅོག་ཕུར་བཅུགས་སྒྲུངས་རེད། ལུས་ཅོག་ཕུར་བཅུགས། ཀྱང་
མཐིལ་གཉིས་ཀ་ས་ལ་ཕབ། སྐུལ་ཆོགས་མདའ་ལྟར་བྱང་། རྒྱུ་ཞབས་ཡིད་ཅམ་
ནང་ལ་འཐེན་ནས་སྐུལ་བར་བཅར་དགོས། ལག་པ་རེའུ་མིག་ལྟར་བསྐྱོལ་ཏེ་ཕུས་
མོའི་སྤོང་དུ་འབེབས་དགོས། འདི་ལ་མཛིང་བ་དབྱེ་མི་དགོས་ཐད་ཀར་བསྐང་ན་
ཆོག་པ་རེད། ཀྱང་མཐིལ་གཉིས་ཀ་ས་ལ་ཕབ་པ་དེས་ཉོན་མོངས་དང་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་
གཉིས་ཀ་ལོན། ཕུས་བྱང་སྐུར་བ་དེས་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཆ་སྒྲིམ་པར་བྱེད། ལུས་
སྐྱི་བྱང་མོར་བུས་ནས་བསྐྱེད་པ་དེས་རྩ་མི་འཁྱག་པའི་ཕན་ཐོགས་ཡོད་གསུངས་ཡོད།
ལག་པ་བསྐྱོལ་རྒྱུ་དེ་དབྱིངས་རིག་འབྲེས་པའི་གནད་དང་། མཛིང་བ་ཐད་ཀར་བསྐང་
པ་དེས་སྒྲིན་མ་བཞི་རང་ཡུལ་ལ་འཕུལ་བའི་གནད་སོགས་ཡོད་གསུངས་སོ། འདིའི་
མཚམས་ནས་སྤྱར་བཞིན་བདེ་ལུགས་སུ་བཅུགས་མཛོད། ཡང་མཚམས་འདིར། ཇོ་རིག་
པ་ཆོས་ཉིད་མདོན་སུམ་གཞལ་ཡས་སུ། སོགས་ཀྱི་བྱུར་འཕྲོས། བུམ་པའི་དབང་འདི་ལུས་ལ་བསྐྱར་བ་རེད།
བུམ་དབང་ལུས་ལ་བསྐྱར་བ་དེས་ཉོན་ལུས་ཀྱི་མཚན་འཛིན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་
དག་སྟེ། སྤྱང་སྤྱིད་གཞིར་བཅུགས་ཡེ་ནས་ཆོས་ཉིད་དོན་གྱི་ལྷ། སྤྱང་སྤྱིད་གཉིས་
མེད་འཕོ་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉིད། སྤྱང་སྤྱིད་གཞིར་བཞེངས་དག་པ་ལྷ་ཡི་འཁོར་
ལོ་ལ། འཁོར་འདས་མཉམ་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་པ་དང་མདོན་དུ་གྱུར་པའི་མཐུན་དང་།
འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལྷན་གྲུབ་ཐོད་ཀྱལ་གྱི་གསང་ལམ་ནས་རྩ་རྒྱུང་དག་པ་

ལམ་དུ་བྱས་ཏེ། རུལ་བྲལ་སྒྱུ་མའི་འཁོར་ལོ་འོད་ལུས་འཕྲོ་ཆེན་གྱི་སྒྲུ་ཐོབ་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱས་པ་རེད། འདིའི་མཚམས་ནས་གསང་བའི་དབང་རེད།
མཚམས་འདིར། གཉིས་པ་གསང་བའི་དབང་གི་སྒྲིབ་དུས་མ་ཉེ་དུ་ཀ་དཔལ་དུ་གནས་ཐུང་བའི་རང་འོད་དབྱིངས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་སོགས་
གསུངས་བའི་ཟུང་འཕྲོས། གསང་དབང་གསུངས་རྒྱུ་འདི། སྟོང་མིན་ལ་གསང་བར་འོས་
པས་ན་གསང་དབང་རེད། གསང་དབང་འདི་ངག་ལ་བསྐྱར་བས་གསང་བའི་བདུན་
ཅིས་མགྲིན་པར་བརྒྱུད་ནས་ལུས་གང་སོང་དུས། ཆང་ལ་ཕབས་བཏབ་པ་ལྟར།
བྱིན་རྒྱབས་ཐོབ་ནས་ངག་གི་དྲི་མ་རགས་པ་སྒྱུངས་གསུང་རྩི་རྩིས་སྤང་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་
བྱུང་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་བཞག་པའི་དབང་རེད། ལྷ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་
གཉིས་མེད་བརྟལ་ཞུགས་སྟོང་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱས་སྒྲུས་པའི་རང་འོད་དབྱིངས་ཀྱི་
ཕྱག་རྒྱ་གསུངས་དུས། ཕྱག་རྒྱ་འདི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དཔེའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱབ་རྟེན་དུ་
གསུངས་བའི་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ཡང་སྒྲ་འཇུག་པ་རེད། རེད་དེ། དབྱིངས་ཀྱི་
ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་ཡུམ་ཆེན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གོ་རྒྱུ་དང་། མཉམ་སྦྱར་བྱང་སེམས་ཀྱི་བདུན་ཅི་གསུངས་དུས།
མཚན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་བདུན་ཅི་འདིས་བགྲས་རྒྱུད་འཆི་བའི་སྒྱག་བསྐལ་སེལ་བ་བཞིན་དུ།
མཚན་བྱེད་ཀྱི་བདུན་ཅི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་རྣམ་དག་བདུན་ཅི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་
ཐབས་ཤེས་འདུ་འབྲལ་མེད་པ་ལ་མཉམ་སྦྱར་ཞེས་གསུངས་པ་རེད། བྱང་སེམས་
ཞེས་པའི་སྒྲ་ནི། སྐབས་འདིར་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་གོ་ཆོག་གི།
འདི་ནས་རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུའི་རྟོགས་ཆོགས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་གསུངས་རྒྱུ་འདི།
སྤང་མཆེད་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། རྟོགས་རིམ་པའི་དགའ་བཞི་སྟོང་
བཞི་དང་སྦྱར་བའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ་པའི་རིམ་པ་ལྟར། མཚོག་དབང་གོང་མ་གསུམ་པོ་དང་

སྐྱར་རྒྱ་བྱེད་དགོས་སྐྱེ། གོང་ལྟར་གསང་དབང་གྲུག་པོ་ལ་སྤྱོད་བའི་སྐབས་
སྤྱུགས་མེས་འདི་བཞིན་མཛད་དགོས། མཚམས་འདིར་ཡང་། སྤྱི་ སྤྱི་སྤྱོད་ཅུ་གསུམ་འཁོར་ལོའི་
ཐུགས་། །ནང་བཅུད་བདེ་ཆེན་བྱང་མེས་ས་བདུད་ཅི་བསྐྱེལ། །སོགས་ཀྱི་བྱུར་འཕྲོས། གསང་བའི་དབང་འདིས་
དག་གི་སྒྲིབ་པ་དག་ཅིང་གསུང་གི་བྱིན་རྒྱབས་ཐོབ། རྒྱུད་སྤྲུགས་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་ལམ་
དུ་བྱེད་པའི་མཐུ་ཅན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གསུངས་བ་རེད། དེ་ཡིན་ན་རྒྱུད་ཟེར་རྒྱུའི་གཡོ་
ཞིང་འཕོ་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་འདིས། ཡེ་ཤེས་བླ་མའི་ནང་ན་གསུངས་ཡོད།
བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གདངས་ཡང་བསྐྱུས་ནས། ཅུ་ལ་འབྲུལ་བའི་
རྣམ་རྟོག་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། འདིས་སྐྱུང་གཞི་གསུང་རྩོམ་འདི་དཀྱིལ་
འཁོར། སྐྱུང་བྱ་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་ཉོན་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཅན་དེ་ཉིད། སྐྱོང་བྱེད་གང་
ཡིན་ན། ཐུན་མོང་ཐུན་མིན་བྱུང་པར་གསུམ་འདི་ནས་གསུངས་བ་ལྟར་དུ་རེད།
དེའི་ལམ་གསུམ་ཀྱི་སྐྱུངས་འབྲས་དེ། མཐར་ལས་རྒྱུད་དབྱིངས་སུ་དག་པར་བྱས་
ནས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱིངས་ན་དུ་བདེ་སྟོང་གསུང་རྩོམ་མི་ཤིགས་པའི་བྱུང་བར་བསྒྲུམས་
པར་བྱེད་པ་རེད། དེ་ཡང་ཐུན་མོང་པས་ཡེ་ཤེས་སེམས་པའི་སྤྲུགས་ཀར་སྤྲུགས་ཐེང་
འཁོར་བ་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པས་བསྐྱེན་བསྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི་ལྟན་ཀྱི་བསྐྱེས་པར་བྱ་བ་
དང་ནི། ཐུན་མིན་པས་སྟོག་ཚོར་རྩོམ་པ། འབྱུང་འབྱུག་གནས་གསུམ་
རྒྱུད་སྤྲུགས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བསྐྱེས་དམིགས་བྱ་བྱ། བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་རྩོགས་རིམ་
ཀུན་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། རྒྱུད་འཕེལ་བ་ལམ་དུ་མི་བྱེད་པར་དག་པ་ལམ་དུ་བྱས་ཏེ།
འབྱུང་བ་རང་སར་དག་པའི་བྱུར་མེད་རྩོགས་ཆེན། འོད་སྐྱེའམ་ཆེན་དུ་འགྲུབ་པར་
བྱེད་པའི་མན་དག་དང་གསུམ་པོའི་ནང་འདི་ནས། ཐོག་མར་འབྲས་བུའི་ཐོག་པའི་
བསྐྱེན་དོན་ལྟར་དུ་འདི་ནས་བསྐྱེན་པ་རེད། བརྩོན་འགྲུས་ཅན་ལམ་ཐོག་ནས་གོ་ལ་

བར་བྱེད་པ། རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་དེ་ནས། མན་ངག་བྲིད་སྒྲིབ་དང་སྒྲོབ་སྒྱུན་ཡོང་
ན། འདི་མི་འགྲུལ་པ་གསུམ་ལ་གཞི་བཅའ། རྒྱུད་པ་གསུམ་གྱིས་ཚད་བཟུང་།
ཐོབ་པ་གསུམ་གྱིས་གཟེར་གདབ་ནས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུང་པོ་མི་སྤང་བར་བྱེད་ན།
གོང་ནས་བུམ་དབང་དང་འབྲེལ་ཏེ་བྱུང་པར་བཞུགས་སྐྱེས་ཀྱི་མི་འགྲུལ་པ་གསུམ་
གྱིས་ལས་སྤྱང་གི་འགྲོ་འོང་འགག་པ་དང་། འདི་ནས་གསང་དབང་གི་སྐྱབས་འདིར་
འཆར་བྱེད་གཟིགས་སྐྱེས་ཀྱི་མི་འགྲུལ་པ་གསུམ་གྱིས། ལས་སྤྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་
དུ་དག་སྒྲོབས་གྱིས། སྒྲོམ་མ་རྣམ་བཞིའི་རྩལ་རྫོགས་ནས། འབྲས་བུ་སྤྱུ་གསུམ་
ལམ་སྤང་དུ་བྱེད་པའི་གནད་ཟབ་མོ་བསྒྱུན་ཡོད་པ་རེད། འདིའི་འོག་ནས་འབྱུང་བ་
ལྟར། དབང་གོང་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུད་པ་གསུམ་གྱི་ཚད་དང་ཐོབ་པ་གསུམ་གྱི་གཟེར་
ལ་སོགས་པ་མན་ངག་ཟབ་མོའི་ཉམས་ལེན་ལ་དབང་བར་བྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བྱེད་པ་
ཅན། དབང་རྟེན་ཞིག་ཡིན་ན། དབང་དུས་དེ་ཉིད་དུ་ཅིག་ཆར་གྲོལ་བ་འགྱུར་བ།
དགོངས་བརྒྱུད་རྟོགས་པའི་ཕ་ཕོག་འཕོ་བར་བྱེད་ཅིང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་རེད། འདི་ནས་
དང་པོར་ཆོས་སྤྱིའི་གཟིགས་སྐྱེས་མཛད་དགོས། སྤྱིར་བཞུགས་སྐྱེས་གསུམ་དང་
གཟིགས་སྐྱེས་གསུམ་པོ་འབྲེལ་མར་གནད་ན་བཟུང་བ་རེད་དེ། དུས་རྒྱུན་གྱི་
མཉམ་བཞག་ཐུན་ལ་བཅད་ནས་བཞུགས་དུས་ལུས་མི་གཡོ་བར་རི་རྒྱལ་ལྟར་བུར་
བཞུགས་སྐྱེས་གྱིས་གཟིགས་སྐྱེས་གང་འོས་བབས་བསྒྱུན་མཛད་ན་ཆོག་རྒྱ་ཞིག་རེད།
བྱུང་པར་དུ་འཆར་སྤང་ཐམས་ཅད་རང་བྱུན་རྒྱུད་ནས་རྒྱུད་པ་གསུམ་གྱི་ཚད་ལ་ཐོན་དུས།
བཞུགས་སྐྱེས་གཟིགས་སྐྱེས་ལུས་ངག་གི་རྩོལ་བར་མི་ལྟོས་པའི་དུས་ཀྱང་ཡོད།
དེ་དུས་བུམ་པའི་དབང་གིས་ལུས་དག་རྫོགས་ཆེན་བྱ་རྩོལ་དང་བལ་བ་དེ་ལུས་ཀྱི་
ཡན་ལག་ལ་ཞུགས་གསུངས་ཡོད་པ་དང་། གསང་དབང་དང་ཤེར་དབང་གིས་ངག་

དག་བཟོད་ཚིག་རང་དག་ལ་སོང་ནས། རྩོགས་ཆེན་སྤྱོད་བསམ་ལས་འདས་པའི་དོན་
དག་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། ཚིག་དབང་གིས་སེམས་དག རྩོགས་ཆེན་སྤྱོད་ཅིག་སྤྱོད་
བྱེད་ཀྱི་ཚད་སེམས་ཀྱི་འགྲོས་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་གསུངས་སོ། ཐུན་མོང་དབང་བཞིའི་
འགྲོས་དང་མཐུན་པ། སྤྱོད་བཅས་སྤྱོད་མེད་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་མེད་རབ་ཏུ་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་
དབང་བཞི་རྩོགས་པ་དང་ཆབ་ཅིག་ཏུ་སྤྱོད་བཞི་ཚད་དུ་ཕྱིན་པ་རེད། དེའི་སྐབས་སུ་
རྟགས་སྤྱོད་གསུམ་ལ་འཆར། ཚད་མི་ལམ་གྱིས་འཛོན་ཐུབ་པའི་དུས་ལ་ཐོན་པ་ཡིན།
དེ་དུས་སྤྱོད་འདུག་གཉིས་རྒྱུ་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་གསུམ་གྱི་གཟེར་བརྟན་པོ་
ཡིས་ཐེབས་ནས། ཁམས་གསུམ་དུ་རྟོག་པ་མི་སྲིད་པའི་གཏན་སྲིད་ཟིན་པ་ཡིན་ནོ།
གཞི་སྤྱང་ཐུགས་རྩེའི་ངོས་ཀྱི་སྤྱོད་གསུམ་ལུགས་ལྡོག་གི་ཚུལ་གྱིས། འགྲོ་དོན་འཁོར་
བཞི་སྲིད་ལ་འབྱུང་བ་རེད། བསྐྱུབ་བྱ་དེ་དང་མཚུངས་པའི་སྤྱོད་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་ལམ།
རང་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་གདངས་འོད་གསལ་གྱི་འཆར་སྤྱང་བརྟུན་ནས། གཞི་
འབྲས་གཉིས་ཀྱི་བར་ཐག་དེ་ལམ་གྱིས་སྤྱོད་ཏེ། རྒྱུ་ལྔའི་གཡེ་ཐོལ་ཟད་དེ་ཆོས་སྤྱོད་
སྤྱང་མེད་རོལ་གཅིག་ལ་བཞུགས་དུས། རྣམ་ཡང་འབྲུལ་མི་ཤེས་པའི་གཞི་ཉིད་
འབྲས་བྱར་སྤྲིན་པའི་རང་ས་ཟིན་པ། གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་དག་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
གཟིགས་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་དགོས་པ་ཡིན་དུས། དེའི་ཆེད་དུ་འདི་ནས་གཟིགས་སྤངས་
རྣམས་གསུམ་ལ་བསྐྱུབ་དགོས་པ་རེད། དེས་ན་རྣམ་པ་ལྟན་རྒྱས་གྱིས་བཞུགས་སྤངས་
ཆོས་བདུན་དང་མི་འབྲུལ་བར་བདེ་ལུགས་སུ་རང་བབས་གྱིས་བཞུགས་བཞིན་དུ།
དང་པོ་ཆོས་སྤྱོད་གཟིགས་སྤངས་མཛོན་རྒྱུད་བྱེད། འདི་རེད། ཆོས་སྤྱོད་ལ་ཆོས་
ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡོད་པས་མིག་གཉིས་གཟིགས་སྤངས་གྱེན་ལ་ལྡོག་པས་གཙུག་ཏྲོར་རྣམ་
པར་བལྟ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ལྟོས་ཤིག་གསུངས་འདུག ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་

དབྱིངས་སྒྲིབ་ཉིད་ཀ་དག་སྒྲིམ་བྲལ་སྒྲིམ་མཚན་ཀུན་དང་བྲལ་བ་རེད་མོད། དེ་མཁའ་
ལྟར་ན་མ་དག་རྒྱ་ཆད་ཕྱོགས་ལྟར་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན་པས། མིག་གཉིས་གཟིགས་
སྤངས་གྱེན་ལ་གཏད་པ། ཕྱོགས་བྲལ་མཁའ་མཉམ་གྱི་གཟིགས་ཚུལ་ཟེར་ཆོག་པ་
རེད། འདིའི་སྐབས་སུ་མིག་གཉིས་མཉམ་པོར་ཡོད་པ་དེ། ཡུད་ཅམ་གྱེན་ལ་རང་
ཉིད་གྱི་སྒྲིམ་མཚན་མེ་མ་གཉིས་ཀའི་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛོད་སྤྱོད་སའི་ཕྱོགས་ལ་
ཡར་གཏད་ནས། གཟིགས་ས་ནམ་མཁའི་མཐོངས་ལ་གཟིགས་དགོས་པ་རེད།
གཙུག་ཏྲར་ནམ་པར་ལྟ་བའི་ཚུལ་གསུངས་བ་དེ་མིང་བཏགས་ལུགས་ཤིག་རེད།
ངས་གོང་ནས་ཕྱོགས་བྲལ་མཁའ་མཉམ་གྱི་གཟིགས་ཚུལ་ཟེར་ཆོག་ཟེར་བ་དང་གཅིག་
མཚུངས་རེད། གཟིགས་སྤངས་གྱེན་ལ་ལྷོག་པས་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་རྒྱུ་ཆོད་
པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲིམ་མོད་དང་། སྒྲིམ་མཚན་ལ་བསྐྱེད་པས་རིག་པ་ལ་འབྱེད་ས་
མེད། ནམ་མཁའི་མཐོངས་ལ་བལྟས་པས་དབྱིངས་རིག་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་དགོས་
པ་དེ་དག་ཡོད། དེ་ལྟར་དལ་གཅིག་ཆོས་སྐྱུའི་གཟིགས་སྤངས་གྱིས་གཟིགས་རྒྱ་
མཛོད། གཉིས་པ་ལོངས་སྐྱུའི་གཟིགས་སྤངས་གྱིས་གཟིགས་དགོས། ཆོག་
བྲིགས་ནང་འདིར་འདི་ལྟར་གསུངས་འདུག ལོངས་སྐྱུ་ལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱུན་ཡོད་པས་
གཟིགས་སྤངས་ཟུར་ལ་གཏད་པ་མདའ་མཁན་སྐུག་མ་བསྐྱངས་བ་བཞིན་དུ་ལྟོས་ཤིག་
གསུངས་འདུག ལོངས་སྐྱུའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱུན་དེ་གཟིགས་པ་དག་པའི་རྒྱུན་རེད།
གོང་གི་ཆོས་སྐྱུའི་རྒྱུན་ལ་གཟིགས་པ་མི་དག་པ་མ་རེད་ཀྱང་། དག་མ་དག་གི་མཐའ་
ལས་འདས་པ་སྒྲིབ་ཉིད་བསམ་ངོ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་ངོར་གནས་པའི་རང་
ཚུལ་ལ་རྒྱུན་ཞེས་བཏགས་བཞག་པ་རེད། ལོངས་སྐྱུའི་དག་པའི་གཟིགས་ངོ་ལ་མ་
དག་པའི་འབྲུལ་བ་མེད་པས་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་འབྱུང་ཆེད་དང་འབྲུལ་སྤང་འགག་ཐབས་

ལ་ལུས་པོ་མི་ཀྱུ་མིག་གཉིས་ཀྱི་ཟུར་གྱིས་མཛའ་མཁན་གྱི་སྐྱུ་མ་བསྐངས་བ་ལ་དཔེ་
བཞག་དུས། གཡས་གཡོན་གང་ལ་བལྟས་ན་མིག་གཉིས་ཀྱིས་མཉམ་པོར་བལྟ་རྒྱ་
དང་། ཡང་དབྱིངས་ཐིག་གི་གནད་ལ་བསྐྱུན་ནས་བཅུད་དུ་བྲིལ་བའི་སྐབས་སུ་ཡིན་
ན། མདུན་དང་ཟུར་གཉིས་གཅིག་དུ་བྲིལ་བའི་མདུང་ཚྭ་གས་ཀྱིས་མཉམ་པོར་བལྟ་རྒྱ་
ཡང་རིག་པ་རང་སྒྲུང་སྒྱུ་བྲིལ་གྱི་གནད་ཀྱི་ཞལ་ཕྱེས་རེད། སྐྱུ་ལུས་མི་དགྲུ་ཞིང་དབུ་
ཡང་མི་འགྲུལ་བའི་ཟུར་གྱི་གཟིགས་སྒྲུངས་ཀྱིས་དལ་ཅིག་གཟིགས་མཛོད།
མཚམས་འདི་ནས་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་འི་གཟིགས་སྒྲུངས་མཛོད་དགོས། སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་
སྐྱུན་ཡོད་པས་གཟིགས་སྒྲུངས་ཐུར་ལ་ཕབ་ནས་དང་སྟོང་བསམ་གཏན་སྟོམ་པ་བཞིན་དུ་
ལྟོས་ཤིག་གསུངས་འདུག འདི་བཞིན་གསུང་པའི་སྐབས། ཆོས་སྐྱུས་ཁྱེན་ལ་
གཟིགས། ཡོངས་སྐྱུས་ཐད་ལ་གཟིགས། སྐྱུ་ལ་སྐྱུས་ཐུར་དུ་གཟིགས་ཡོད་པས་
དེའི་ལད་མོར་གྱིས་གསུངས་པའི་དོན་མ་རེད། སྐྱུ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་དང་འབྲེལ་
བའི་འོད་གསལ་གྱི་འཆར་སྒྲུང་། ཤར་བདེ་ཞིང་ངོས་ཟིན་བདེ་ཆེད་ལ་གསུངས་བ་རེད།
གཞི་ལས་གཞིར་སྒྲུང་ཤར་ལྟན་གྲུབ་སྟོབ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཤར་དུས། རྟེན་ན་ཀ་དག་
གི་སྒྲུང་བ་ནམ་མཁའ་བྲི་མེད་ལྟ་བུ། བར་ན་ཡོངས་སྐྱུ་འི་ཞིང་སྒྲུང་དག་པ་སྐྱུ་དང་ཞིང་
ཁམས་ཀྱི་རྒྱན་བཀྲམ་པ། འོག་ན་འགོ་དུག་གི་སྒྲུང་བ་འདུལ་བྱེད་སྟོན་པ་དང་བཅས་
པ། འཆར་ལུགས་དུག་དང་སྟོབ་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་འཆར། ཐམས་ཐམས་དུས་
ཀྱི་བར་དུ། གོལ་ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འཁོར་འདས་བར་ལག་འབྱེལ་བའི་གནད་ཀྱི་སོ་
མཚམས་ཐུན་མིན་གྱི་གདམས་པ། རང་ལུགས་སླིང་ཐིག་བརྒྱད་པའི་གཞན་ལ་མེད་
པའི་ཁྱད་ཅོར་ཡིན། འདིའི་གཟིགས་སྒྲུངས་གསུམ་པོའི་གནད་ཀྱང་དེ་ལ་འབྲེལ་བ་
ཞིག་རེད། སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་འི་གཟིགས་སྒྲུངས་ཐུར་ལ་གཟིགས་པ་འདི། སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་འི་

བཞུགས་སྐྱབས་དྲང་སྲོང་ཙོག་པུའི་སྐབས་ལ་ལྷག་པར་བདེ་བ་རེད། ལས་དང་པོ་
པས་ཐོད་ཀྱི་འཆར་སྒྲུང་གཟིགས་དུས། སྤྱུལ་སྤྱུའི་བཞུགས་སྐྱབས་མཛད་རྒྱུའི་
ཕྱག་ལེན་ཡང་རེད། འདིའི་སྐབས་ལ་མིག་གཡོ་འགྲུལ་མེད་པར་ཅུང་ཟད་ཐུར་ལ་
ཕབ་ནས་གཟིགས་ན། མཚན་མའི་རྣམ་རྟོག་གིས་མི་གཡོ་བ་དང་། མཉམ་པར་
གཟིགས་པས་ཡང་སྒྲོས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་སོགས་ཡོད་པར་
གསུངས་ཡོད། མཚན་མའི་ནས་སྤྱུལ་སྤྱུའི་གཟིགས་སྐྱབས་ཀྱིས་ཐུར་ལ་གཟིགས་
ཀྱིན་དེ་ལ་ཅིག་བཞུགས་མཛོད། དེ་ནས་འདིའི་ཡིག་རྒྱུད་གི་ནང་ན། ཅེས་བལྟ་
སྐྱབས་བྱར་གཞུག་གསུངས་འདུག

མཚན་མའི་དོན། རང་ཉིད་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲིབ་མ་འོད་གསལ་མའི་སྤྱུ་འཇའ་ཚོན་སྤྱིབ་གཡོགས་དང་བྲལ་བ་ལྟ་བུའི་ཐུགས་ཀར་ཡེ་ཤེས་

སེམས་དཔའ་ཀུན་བཟང་ཡབ་ཡུམ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཅིང་རྒྱ་མཚོའི་སྐབས་སོགས་གསུངས་སྐབས་ཀྱི་བྱར་འཕྲོས། གསང་བའི་
དབང་འདི་བྱད་པར་དང་ཐུན་མིན་ཐུན་མོང་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱིས་རིམ་བཞིན་གསུངས་
པའི་ནང་གི། དང་པོ་བྱད་པར་གྱི་ལམ་རེད། གང་ལས་བྱད་པར་འཕགས་ཟེར་ན་
སྤྱགས་སྒྲ་མེད་ཐུན་མོང་ལས་འཕགས། འཕགས་ཚེས་གང་གིས་འཕགས་ན།
ཚོགས་པ་ཆེན་པོའི་འོད་གསལ་ཐོད་ཀྱི་འཆར་སྤྱུལ་གྱིས་འབྲས་བུ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་བྱད་ཚེས་གྱིས་
འཕགས། དེ་ལྟ་བུའི་བྱད་པར་གྱི་ལམ་བཤད་པ་གོང་ནས་སོང་མ་ཐག་པའི་མཚན་མས།
གཉིས་པ་ཐུན་མིན་གྱི་ལམ་འདི་གང་དང་ཐུན་མིན་རེད་ཟེར་ན། སྤྱགས་གོང་འོག་སྤྱི་
དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཚོགས་རིམ་རྟོག་རྟེན་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཚུལ་གྱི་མན་
ངག་དང་སྒྲོམ་ཐུན་པ་ཞིག་རེད། འདི་ནས་རང་ཉིད་ཀུན་མཁྱེན་སྒྲིབ་མ་འོད་གསལ་མའི་
སྤྱུ་གསུངས་དུས། རྒྱང་སྲོང་སྤྱུ་འཕྲུལ་བྱ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོལ་བ། དྲངས་མ་འོད་
གསལ་གྱི་ལུས། སྤྱུ་སྤྱུང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་འཇའ་ཚོན་ལྟར་དུ་སྤྱིབ་གཡོག་བྲལ་

བའི་ཐུགས་ཀ་ན། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་ཀུན་བཟང་ཡབ་ཡུམ། དེའི་ཐུགས་ཀ་
རུ་ཐུགས་སློག་གི་སྤྱིང་པོ་པ་རྒྱ་ཉི་ཟླའི་གདན་སྤྱོད་ལ། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་
གསུང་ཐུགས་དོན་ཐུགས་ཀྱིས་བོན། ཡི་གེ་ཨྲོ་ཨྲོ་རྩྱུ་གསལ་བ་ལ། རིག་པ་
གཡེ་མེད་དུ་གཏད་དེ་རྒྱུང་རོ་སུམ་ཕུག་ཏུ་གསལ་བའི་རྩེས་འབྲུག་སུམ་དོན་འི་བཟླས་པ་
མཛོད་ཅིག་གསུངས་ཡོད་པས། འདིའི་སེམས་དཔལ་སུམ་བཙེག་གི་ཚུལ་གསུངས་
བ་འདི་ཡང་། ཁར་རྩང་སྤྱོད་ནས་ཀྱང་འདིའི་སྤྱོད་ནས་ཁུས་ཟིན་ཡང་། གཅིག་གི་
ནང་ལ་གཅིག་སྐྱེ་འདྲའི་ནང་ལ་གཟུངས་གཞུག་བཞག་པ་ལྟར་བུའི་ལྟ་དང་སྤྱགས་ཕྱི་ནང་
གསུམ་ཅན་ཞིག་གཟུགས་ཅན་དུ་སྒྲོམ་རྒྱུ་མ་རེད། རགས་པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལུས་
དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཞིག་ལ། རང་ཉིད་ཀུན་མཁྱེན་སྤྱོད་མའི་སྐྱེ། འོད་གསལ་དྲངས་
མའི་ལུས་ཅན་ལ་བསམ་པ་དེ་དམ་ཚིག་སེམས་དཔལ་རྒྱལ་བཞག་ན། སྤྱོད་གཞུག་
མའི་ལུས་དེ་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུང་སེམས་དོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་
རང་བཞིན་ལ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་བཟང་ཆད་སྐྱེད། དེ་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་
ཟབ་པའི་སེམས་ཉིད་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་དོན་ཐུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡི་གའི་རྣམ་པ་ཤར་བ།
ཨྲོ་ཨྲོ་རྩྱུ་གསུམ་ཀྱི་དོ་བོར་གནས་པ། དེ་ལྟར་བཞིན་ཤེས་པ་ལ་གསལ་འདེབས་ཀྱི་མིང་
གི་ཐོག་ནས་ཉིང་འཛིན་སེམས་དཔལ་དོན་མཚོན་པར་བྱས་པའི་གོ་རིམ་ཙམ་ཞིག་རེད།
དོན་ཐུགས་མཚོན་ཀྱི་ཡི་གེ་འབྲུག་སུམ་འདི། སྤྱང་དང་སྤྱོད་དང་སྤྱང་སྤྱོད་གཉིས་སུ་
མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། སྤྱང་བ་ཨྲོ་ཨྲོ་སྤྱོད་བ་ཨྲོ་ཨྲོ་གཉིས་མེད་
རྩྱུ་དུ་གནས་པ། ཡང་ཨྲོ་སྤྱོད་བ་ཆོས་སྐྱེ། ཨྲོ་སྤྱོད་བ་ལོངས་སྐྱེ། རྩྱུ་སྤྱོད་
ཆོགས་སྐྱེ་ལ་སྐྱེའི་རང་བཞིན། སྤྱང་བཞིན་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་བཞིན་སྤྱང་བ། སྤྱང་དང་
སྤྱོད་བ་གཉིས་མེད་ཀྱི་བདག་ཉིད། སྐྱེ་གསུམ་དོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དོན་ཅན་རེད།

དེ་ཡང་། རྒྱ་གཅིག་པ་དང་ཡིག་འབྲུའི་ཚུལ་། །བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་དང་མངོན་སུམ་
 པ། །རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་རྣམ་བཞི་ཡིས། །ཐམས་ཅད་མངོན་རྟོགས་རྒྱལ་པོ་
 ཆེ། །གསུངས་བ་ལྟར་དུ། སྤང་སྤྱོད་འཁོར་འདས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད། ཡེ་ནས་སྒྲོང་བ་གཅིག་གི་རང་ལས་བྱུང་བ་དེ་རྒྱ་གཅིག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་། ཡིག་འབྲུའི་ཚུལ་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་དེ་བོ་སྤང་སྤྱོད་གཉིས་མེད་ལ་
 གནས་པ་ཡིན་པས་ཡིག་འབྲུའི་ཚུལ་གསུངས་སོ། །མེད་རང་བཞིན་ནི་ཆ་བའི་བྱིན་
 བརྒྱབས་དང་མི་འབྲལ་བ་ལྟར། ཆོས་རྣམས་ལ་དག་པ་འབའ་ཞིག་གིས་མ་བྱུང་བ་
 མེད་པས་ན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་གསུངས་པ་རེད། གཟུགས་སྐྱེད་ན་རྟོག་ཐམས་ཅད་
 དང་པོ་མ་དག་པ་ཞིག་གསང་བ་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། རྗེས་ཤིག་ནས་དག་པར་
 བྱུང་སོང་བ་མ་ཡིན་པར། སྤང་དུས་ཉིད་ནས་མཉམ་ཉིད་དག་པའི་དགོངས་པ་ལས་
 མི་འདའ་བས་མངོན་སུམ་པ་གསུངས། འདི་བསྐྱེད་རྟོགས་སོ་སོ་དང་སྤྱར་ནས་
 བཤད་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་། བསྐྱེད་རྟོགས་བྱུང་འདུག་ལྟར་དུ་རགས་རིམ་ཙམ་ཞིག་ཁུས་ན།
 རྒྱ་གཅིག་པ་བསྐྱེད་རྟོགས་དང་བདེན་གཉིས་སུ་གཅིག་པ། ཡིག་འབྲུའི་ཚུལ་དེ་བོ་
 རྟོག་ཆད་ལས་འདས་པ། བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པ་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་རང་
 ལས་བསྐྱེད་རྟོགས་རང་སྤང་བ། རྒྱ་གཅིག་པ་དང་ཡིག་འབྲུའི་ཚུལ་། །བྱིན་གྱིས་
 རྒྱབས་དང་མངོན་སུམ་པ། །ཞེས་གསུངས་པས་མངོན་སུམ་པ་ཟེར་ན། དེའི་སྤྱིང་
 ལ་རིག་པས་ཐག་བཅད་ཅིང་བསྐྱེད་རྟོགས་འགལ་མེད་རྟོགས་ནས་དེར་བརྩོན་པ་དེ་ཉིད་
 རེད། རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་རྣམ་བཞི་ཡིས། །ཐམས་ཅད་མངོན་རྟོགས་རྒྱལ་པོ་
 ཆེ། །གསུངས་ན། དེ་ལྟ་བུའི་གོང་དུ་བཤད་པའི་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་བོ་
 དེ་ཡིས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བྱུང་རྒྱུ་ལ། མ་གྲོལ་

པའི་ཆོས་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་ལ་ཆེན་པོའི་སྤྲོས་བསྟན་པ་ཡིན།
 སྤང་སྤྱིད་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོལ་བར་འཆར་དུས། གསང་
 ཆེན་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་སོང་བ་རེད། དེ་ལྟར་གཞི་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་དཀྱིལ་
 འཁོར་ཤེས་པར་བྱས་ནས། ལམ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལས།
 སྐབས་འདིའི་རྩོམ་བསྐྱེས་བྱ་དགོས་སྟེ། ཐོག་མར་རྒྱུད་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་རང་བྱུང་
 ཆུབ་པའི་ཐོག་ནས། སྟོག་རྩོལ་གཉིས་ཀ་དང་འོད་གསལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྣལ་
 འབྱོར་ལ་གནད་དུ་བསྟན་ནས། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་
 དབྱིངས་སུ་ཞི་བའི་ལམ། ཆོས་སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་རྒྱུད་གི་ཡེ་ཤེས་རོ་འབྲེད་ན།
 སྟོར་དུ་གཞི་བྱེད་དང་བཅས་པའི་མིང་དོན་ཆང་པར་མ་ཟད། གནས་ལུགས་དོན་གྱི་
 ཤེས་ཕྱིན་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་སྤྲོས་སྟངས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་གསུངས་ཡོད། སྟོར་བཏང་རྩོམ་
 བསྐྱེས་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱུད་བྱིན་སྐབས་ཙམ་ཞིག་ལ། ཕ་འཁོར་ལོ་བཞིའི་དམིགས་པ་
 སྟོག་རྩོལ་གྱི་སྟོར་བ་ལྷག་གིས་མ་བཤད་ན་ཡང་ཆོག་ཀྱང་། འདི་ནས་འདི་ལྟར་
 འབྱུང་འདུག་གནས་གསུམ་དང་སྟུར་བ་བུམ་ཅན་དང་སྤྲུགས་པ་འཕམ། གང་ཤེས་ལན་
 བདུན་ནམ། གསུམ་བྱར་གཞུག་ཅེས་ཆོག་ཁྱིམ་མཁན་པོས་འདིའི་དབང་གི་ཆོག་
 ཁྱིམ་གྱི་དབུས་སུ་ཕྱག་མཆོད་བཏབ་འདུག་པ་འདི་ཡང་། གོལ་ཐོག་གི་དགོངས་པ་
 ཡིན་སྟེ་རེད་བསམ་ནས་གལ་ཆེན་ཅི་བཞིན་ཡོད། སྟོར་ན་སྤྲུགས་བྲམ་མེད་ཀྱི་གསར་
 རྒྱུད་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཐུན་མོང་གི་རྟོགས་རིམ་ལ། བ་རྒྱུད་ཀྱི་རིམ་གཉིས། མ་རྒྱུད་
 ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི། གཉིས་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོར་དུ་གལ་སོགས་པ་དང་། བྱུང་པར་གྱི་
 རྟོགས་རིམ་ལྟ་སོགས་བཤད་པའི་སྐབས་འདིར། བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟེན་པ་ལྟའི་རྟོགས་
 རིམ། དེའི་འབྲོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་རིམ། ཕའི་རྟོགས་རིམ། རྒྱུད་

གི་ཚྲོགས་རིམ་དེ་དག་ཡོད་པ་རེད། སེམས་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་
ཚྲོགས་རིམ། ལུས་ལ་བརྟེན་པ་ཕྱི་ཚྲོགས་རིམ། དབུགས་ལ་བརྟེན་པ་སྤྱང་གི་
ཚྲོགས་རིམ། བཅུད་ལ་བརྟེན་པ་ཐིག་ལའི་ཚྲོགས་རིམ་སོགས་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་
མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་འབྱུང་འཇུག་གནས་གསུམ་དང་སྦྱར་དགོས་པས།
སྦྱར་དུག་གི་ནང་ནས་སློག་ཚུལ་གྱི་གནད་དང་མ་བསྟུན་ཐབས་མེད་ཅིག་ཡིན། དེའི་
ཞོར་ལ་སྦྱར་དུག་ཟེར་བ་གང་དག་ཡིན་སྟེ་ན། སོར་སྦྱད་བསམ་གཏན་གཉིས།
སློག་ཚུལ་གཉིས་ཀ་གཅིག་ལ་ཕྱིས་པའི་སློག་ཚུལ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཞི། རྗེས་
བྱེད་དང་ཉིང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་དུག་རེད། འདི་གསར་རྒྱུད་རྒྱུད་པའི་ལུགས་སློལ་མ་
རེད། ཉེ་རུ་ཀ་གལ་པོའི་དགོངས་དོན་ཡང་རེད། ད་ནི་སྐབས་དོན་སློག་ཚུལ་
བཤད་རྒྱ་བྱེད། སློག་ཟེར་ན་རྒྱུད་ཞིག་རེད། རྒྱུད་ཟེར་ན་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་
ཞིག་ཡིན་པ་ནམ་རྒྱུན་དུ་ཉུ་སྟེང་། རྒྱུད་བཅུ་རགས་པའི་ཕྱ་བ་གྱུར་པ་སློག་གི་རྒྱུད་
ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དེ་ཉིད། དབུ་མར་འཕྲོ་མེད་དུ་བཅིང་ཞིང་ཐིམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལས་རྒྱུད་
གི་འཕྲོ་བ་ཐམས་ཅད་འཕྲོ་བལ་གཞོམ་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ནས། ཤིན་ཏུ་རྣམ་
དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་ལའང་ལྟར་འཕྲོ་འགྱུར་མེད་པ་དེ་ཐོབ། ལུས་ཟེར་རྒྱུ་འདི་དང་
པོར་ཆགས་དུས། ཀུན་གཞི་སློག་གི་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་མ་ཡི་མངལ་དུ་ཞུགས་ཏེ་སློག་
མར་ལུས་འཕྲོལ་བ། བར་དུ་ལུས་གནས་པ། མཐར་ཕྱིན་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་གིས་དོར་
ཞིང་སྦྱར་ནས། དབུ་མའི་སློག་རྒྱུད་ཉིད་དུ་བསྐྱུས་སོང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སློག་དེས་ལུས་
བཏང་སྟེ་སྤྲིད་པ་གཞན་དུ་འཕྲོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་བརྒྱུད་རིམ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། རྣལ་
འབྱོར་བས་འདི་ལམ་དུ་བྱས་ན། འཕྲོ་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱར་བ་པ་གོང་ནས་བཤད་མ་
ཐག་པ་ལྟར་ཡིན། འདི་དུས་འཁོར་གྱི་ཆོས་སྐད་དང་བསྟུན་ན་ཡང་། སྤྲིད་པ་

གསུམ་གྱི་སྒྲུ་འཇིག་ལས་རྒྱལ་བ་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཞན་དུས་གྱི་འཁོར་
ལོ། ཐབས་དྲི་རྩེ་རྣལ་འབྱོར་ལ་གོམས་པའི་སྟོབས་དེས། ཐབས་ཤེས་ཉི་ལྔའི་
བགོད་པ་ཁྱེད་ལ་ཁྱེད་ལ་ལྟར་སྟོག་ཐར་གྱི་འཕོ་བ་ཐམས་ཅད་གཞོམ་མེད་ཏུ་ཏུའི་དབྱིངས་སུ་
རྫོགས་པར་བྱས་ནས། འཆི་བའི་སྒྲུ་ལས་གཏན་དུ་སྒྱུ་ལ་བ་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུས་
གྱི་འཁོར་ལའི་གོ་འཕང་རེད། དྲི་རྩེ་ལུས་གྱི་དབུས་ན་ཅ་དབུ་རྒྱུ་རོ་གསུམ་གསལ་
ཡོད་པ། ལྟེ་བ་སྒྱུ་ལ་བའི་འཁོར་ལའི་སྟངས་ལ་སྟོག་གི་རྒྱུ་དུ་གནས་པ། ལྟེ་
བའི་འོག་ཏུ་སྒྱུ་ལ་བའི་གྱི་རྒྱུ་དུ་གནས་པ་རེད། སྟངས་ནས་སྟོག་གི་རྒྱུ་བ་དབུ་མར་འགོག་
རྒྱུ་དང་། འོག་ནས་སྒྱུ་ལ་བའི་གྱི་རྒྱུ་བ་དབུ་མར་འགོག་རྒྱུ་འཕྲུལ་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་
གི་སྒྱུ་བ་དེ་སྟོག་རྩེ་ལ་གྱི་དོན་རེད། སྟོག་དང་སྒྱུ་ལ་བའི་གྱི་རྒྱུ་བ་དེ་སྟོག་རྩེ་ལ་འཛིན་
པའི་སྒྱུ་བའི་སྟོབས་དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ། ལྟེ་བ་སྒྱུ་ལ་བའི་འཁོར་ལའི་བདེ་ཆེན་མཆོག་གི་
གནས་ལ་བུམ་ཅན་བཟུང་བཞག་ན། སྒྱུ་དབུ་དང་བསྐྱེད་ན་རྫོགས་དང་ཏིང་འཛིན་
གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱེད་ལ་རྒྱུ་དུ་གསུམ་འགག་པའི་རྣམ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་འདྲེས་པ་དེ་ལས།
འཕོ་ཆགས་འཁོར་བའི་ཅ་བ་འགོག་པ་དང་ཆབ་ཅིག་ཏུ། འཁོར་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་
གཉིས་ལོག་ནས་བདེན་དོན་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲིབ་བྲལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་
རེད། སྒྱུ་རྫོགས་རིམ་གྱི་དེ་བུ་དེ་རྣམ་རྟོག་གི་རང་བཞིན་ཤེས་ནས་དེ་ཉིད་མི་རྟོག་
པའི་ལམ་དུ། དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་འམ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
འགོག་པ་ཞིག་ཡིན། འདི་སྒྲུ་མེད་པ་རྒྱུད་ཀྱིས་གསལ་སྟོང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
ཤེས་ལ་དམིགས་རྒྱུ་དང་། མ་རྒྱུད་ཀྱིས་བདེ་སྟོང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས།
གཉིས་མེད་རྫོགས་ཆེན་གྱིས་ཆོས་ཉིད་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གཙོ་བོར་དམིགས་ནས།
མཆོག་སྐྱོན་གྱི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱེད་པ་རེད། རྒྱུ་གི་གནད་འདི་པར་ལ་མཛད་ལྟར་

འཕངས་པ། རྩེ་ལ་གཞུ་ལྟར་དགུག་པ། བད་དུ་རྫོང་ལྟར་བསྐྱེལ་བ་གསུམ་ལ་
 འདུས་པ་རེད། དམིགས་པའི་གནད། ལུས་དབུས་ན་ཅ་དབུམ་ཁ་དོག་མཐིང་སྒྱུ་
 ཞིག་ལ། ཁོག་སྒྲོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་ཡོད་པ། དེའི་གཡས་ན་སྒྱེས་པ་ལ་རོམ་དཀར་
 མོ། གཡེན་ན་རྒྱུང་མ་དམར་པོ། བུད་མེད་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་གོ་ལྷོག་ནས་ཡོད་ཏུ།
 སྒྱུ་བོ་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ། མགོན་པ་ལོངས་སྒྱུད་གྱི་འཁོར་ལོ། སྒྲིབ་ག་ཆོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ། ལྷོ་བ་སྐུལ་བའི་འཁོར་ལོ་ཡི་རྩ་འཁོར་བཞི་པོ་ཡང་རོབ་ཅམ་ཞིག་གསལ་
 མཛད་ན། གཙུ་བར་འདི་ནས་དབང་གི་རྗེས་འབྲེལ་གྱི་ཕྱག་ལེན་ལ། དང་པོར་
 རྣམ་པ་ཆོས་བཞུགས་སྐྱེད་ཆོས་བདུན་བདེ་ལུགས་སུ་བཅས་ཏེ་བཞུགས་ཡོད་པ་བཞིན་
 ལ། རྒྱུང་རོམ་མ་ཕྱག་གམ་དགུ་ཕྱག་ཏུ་བསལ་མཛད་དགོས། ཕྱག་གཉིས་ཀྱི་
 སྒྲིབ་མཛུབ་ཀྱི་རྩ་གཉིས་ཀ་མཐེ་མོས་གནོན་པའི་བྲུ་རྩེ་གྱིས་བསྐྱེད་ཅ་གཉིས་ཀའི་སོ་སོའི་
 རྩ་མནན་ནས་བཞུགས། འདིའི་སྐབས་ལ་དབུགས་སྒྲ་ནས་རྒྱུ། ཐོག་མར་ཤེའི་
 ལག་གཡས་སྒྲིབ་མཛུབ་ཀྱིས་སྒྲ་བྲུང་གཡས་པ་འདན་ནས་སྒྲ་བྲུག་གཡེན་ནས་འདོད་
 ཆགས་ཀྱི་རྒྱུང་དམར་པོ་ཁ་དོག་མི་གཙང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུང་རོམ་མ་གསུམ་ལ་
 འབུད། བུད་མེད་ལ་གཡས་གཡེན་གོ་ལྷོག་རེད། དེ་བཞིན་དུ་གཡེན་ཞེས་དང་
 དབུས་གཏི་ལུག་གི་རྒྱུང་རོམ་ལ་དགོས་པ་མཁྱེན་བཞིན་པ་ལྟར་དུ་རེད། དང་པོར་
 རྒྱུང་རོམ་ཉམ་དུ་བསལ་བྱ་བྱེད། འདིའི་མཚམས་ནས་འབྲུག་སུམ་རྩི་རྩི་བཞུགས་པར་
 བྱེད་རྒྱུ་ལ། ཡིག་འབྲུ་ཨོ་དཀར་པོ། ཨྱ་དམར་པོ། རྩི་མཐིང་ག་གསུམ་པོ་
 དེ། དབུགས་ནང་དུ་ཡར་འབྱོན་དུས། ཨོ་དཀར་པོ། ཁོག་པའི་ནང་དུ་གནས་
 དུས་ཨྱ་དམར་པོ། སྒྲིབ་འབྱོན་དུས་རྩི་སྒྲོན་པོར་སྒྲོམ་ནས། དེ་ཡང་གོང་ནས་
 ལུས་པ་ལྟར་དུ་བུམ་ཅན་དང་སྐྱགས་དགོས་པ་རེད། སྒྲིབ་རྒྱུང་གིས་མར་མནན།

འོག་རྒྱུད་གིས་ཡར་སྡོམ། རྒྱུད་ཁ་སྐྱོར་གྱི་ལྟེ་བར་བུམ་ཅན་འཛིན་དགོས། དེས་ན་
འབྲུག་གསུམ་རྩེ་རྩེའི་བསྐྱེས་པ་དེ་ཚར་ཉེར་གཅིག་ཅུ་མ་མཛད་རྒྱུ་བྱེད། ད་འདི་ནས་ཉེན་
འབྲེལ་ལུས་ལ་བསྐྱིགས་ན་རྟོགས་པ་སེམས་ལ་འཆར་བའི་དགོས་དོན་རེད་མ་གཏོགས་
དུས་ཚོད་ཀྱིས་འདར་དགའ་འདུག། སྤྱིར་རྒྱུད་གི་གྲངས་དང་ཁ་དོག་རེག་བྱ་སོགས་ལ་
བསྐྱབ་དུས། རྒྱུད་ཐུབ་ཐང་དུ་འཛིན་དགོས་པ་རེད། བུམ་ཅན་འཛིན་དུས་ཁ་སྐྱོར་
དབུགས་དང་མཉམ་དུ་བུམ་ཅན་མི་བེན་པར་ཤོར་འགོ་རྒྱུ་ཅན་རྒྱལ་བ་ཁ་ཞིག་སོང་བ་འདྲ་
ཞིག་མ་ཡིན། གཙོ་བོ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་ཅན་ཞིག་རེད། རྒྱུད་ལ་བྱུང་སོང་ན་
མི་ཕལ་བ་ཞིག་གིས་དབུགས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོའི་ཆོ་ལ། དབུགས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་
རེ་རེས་ཆོག་རྒྱུ་དང་དབུགས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་མི་ཆོར་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ཡོང་བ་རེད། འདི་
ནས་གཙོ་ཆེ་བར། བུམ་ཅན་གྱི་དམིགས་པ་བཟུང་ནས་ཅུ་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་བཅས་པ་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་གིས་གང་བར་བསྐྱོམས། བྱུང་པར་ལྟེ་བའི་ནང་དུ་བསྐྱོད་དུས་ནང་དུ་
འཛུལ་ཡུན་རྩེ་རིང་བྱས། སྤྱིར་འཕེན་དུས་ལྷག་མོར་རུང་བཟད་འཛིན་དགོས།
དགུག་དུས་ཤིན་ཏུ་དལ་མོར་བྱེད་རྒྱུ་ནི་མན་ངག་གི་གནད་དམ་པ་རེད། འབྲུང་འཇུག་
གནས་གསུམ་ལ་རྩེ་རྩེའི་བསྐྱེས་པ་ཚར་གཅིག་ཡིན་པས། རང་རང་ལ་བྱུང་ཆ་ཡོད་
མེད་དང་བསྐྱེན་ནས་ཚར་གསུམ་རེ་ལས་མི་ཉུང་བ་མཛད་བཞག་ཡོད་པ་རེད། འདི་
བཞིན་ཞིབ་ཆ་བྱས་ཏེ་འདོན་དུས། དུས་ཚོད་ཡུན་རིང་འགོར་ཡང་ཐབས་མི་འདུག་
བྱེད་རྒྱུ་པ་ནི་ཆོས་འདོད་དོན་གཉེར་ཅན་མ་འོངས་བསྐྱེན་རྒྱུན་འཛིན་མཁན་རེད། ང་
ལ་མཆོན་ན་ལོ་གྲངས་བདུན་ཅུ་དོན་གྲངས་ཀྱི་རིང་ལ། འདི་དག་གི་མང་དང་མང་གི་
དུས་ཚོད་སྟོང་བཟད་དུ་བྱས་པ་རེད། ད་ལྟའི་ཐངས་འདི་ཆོན་བྱས་པ་དོན་ལྷན་དང་ངལ་
བ་འབྲས་ཅན་ཞིག་རེད་བསམ་ནས། སློབ་ཞིན་དུ་གཟབ་གཟབ་བྱས་ཏེ་འདོན་གྱིན་

ཡོད་པར་མ་ཆད། འདི་བཞིན་དུ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱའི་འཇིག་རྟེན་ན། སྒྲིལ་གྲོལ་དབང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱའི་ཞལ་ཕྱེས་ཤིང་། སྐལ་ལྷན་འདུས་པའི་འཁོར་ཆོག་མཛེས་མང་བ་ལ་སྒྲིལ་ཅིང་གྲོལ་བ་བྱེད་པའི་འདུན་པ་སྒྲིལ་ལམ་ཡང་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། འདི་ལ་བསྟེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི་ལྷན་སོགས་མང་པོ་ཞིག་གསུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། དུས་ཚོད་མི་འདུག མཚམས་འདིར། ཨོ་ཨུམ་རྩི་མ་རྩ་གུ་རུ་རྩུ་ན་སྒྲིལ་རྩི་རྩི་ སོགས་རྩིས་སྒྲིལ་དང་མིག་དར་བསལ་རིག་ཅོག་གི་དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་འཕྲོལ། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་འདི་སྒྲིལ་མེད་ཐུན་མོང་གི་གོང་མའི་དབང་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་བ་རེད། མཚོག་དབང་གོང་མ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཅིག་ཡིན། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་འདི། རྟེན་ལས་རིགས་ཆོས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ཤེས་རབ་མའི་སྒྲིལ་ལས་མཚོན་པ་རེད། དེ་ལྟར་མཚོན་པ་ལས་བརྟེན་པ་དགའ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་དབང་ཡིན་པས་ན། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གསུངས་སོ། འདི་མཚོན་བྱེད་དཔེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ཏེ་མཚོན་པར་བྱ་བ་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྟོག་པའི་ཐབས་སམ་ལམ་དུ་གྱུར་བ་ཞིག་རེད། གསང་སྤྲུགས་སྒྲིལ་མེད་ཀྱི་ལམ་འདི། རོ་བོའི་ཆ་ནས་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས། ཉམས་ལེན་ཚུལ་གྱི་སྒྲིལ་མཛེས་ཐབས་གྲོལ་གྱི་ལམ་གཉིས་ལ་འདུས་གསུངས་བཞི། ཐབས་ཀྱིས་ངེས་པའི་ལམ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཐབས་གྲོལ་གྱི་ལམ་གཉིས་ཀ་ནི། དཔེ་བཞག་ནས་གསུང་དུས། མགྲི་ཀའི་སྒྲོར་བས་ལྷགས་ཁམས་ཡུད་ཅམ་གྱིས་གསེར་དུ་བསྐྱུར་བ་དང་རིན་པོ་ཆེ་ཀོ་སྒྲུ་བྱ་དང་ལྷན་ཅིག་བཞག་པའི་རྩོམ་མས་རིམ་གྱིས་གསེར་དུ་འགྱུར་བའི་དཔེ་དེ་གཉིས་ཀྱིས། རིམ་དང་གཅིག་ཆར་གྱི་དབྱེ་བ་ཕྱེས་ནས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་ན། ཐབས་གྲོལ་གྱི་ལམ་ཟེར་དུས། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པ་གཙོ་ཆེ་ཆུང་གིས་དེ་ལྟར་བཞག་པ་མ་གཏོགས། གཅིག་ཤོས་ལ་གཅིག་གི་གནད་

མ་ཚད་པ་མིན་གསུངས་ཡོད། སྤྱིར་རྫོགས་རིམ་འདི་ལ་རྣམ་གྲངས་མང་ཡང་།
ཉམས་སྲུ་ལེན་ལུགས་ཀྱི་ཐད་ནས་ཡིད་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་། ལུས་ངག་གི་རྩོལ་བ་ལ་
བརྟེན་ནས་མཚན་བཅས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ཞིག་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྩོལ་བ་མི་དགོས་པའི་
མཚན་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་གཉིས་སུ་འདུས། ཉམས་སྲུ་བྱེད་བྱའི་ཐད་ནས་ཡིན་ན།
འོད་གསལ་སྒྱུ་ལུས་བྱེད་འཇུག་གསུམ་ཡིན་པས། རྟེན་ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་ལ་གནད་དུ་
སློན་པའི་བྱམ་ཅན་དང་། སྤྱི་མཐོང་ཐིག་ལེ་ཞི་བདེ་འབར་འཇག་ལ་སོགས་དང་།
བརྟེན་པ་འོད་གསལ་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལ་གནད་དུ་སྒྱུ་པ་ནི། སྟོང་གཟུགས་དང་ཐོད་ཀྱི་ལ་
སོགས་ཐམས་ཅད་པོས་མཐར་དྲི་རྒྱུ་བཞི་ཡི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་ནས། ལས་ཀྱི་རྒྱུད་
དེ་ཉིད་དབུ་མར་སྒྲིམ་སྟེ། དག་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་དངོས་རྒྱུད་ཐམས་
ཅད་ནས་འཇུག་གིན་ཡོད་པ་རྒྱུད་རྒྱུད་རེད། དེ་ཡིན་ན། ཐིག་ལེ་འཇུ་འདུལ་གྱི་
ཐད་འདི་ནས། ཀུན་རྫོབ་རྒྱུའི་ཐིག་ལེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་
ཆོག་པ་རེད། སེམས་གནས་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་རེ་ལམ་དུ་བྱེད་ཐུབ། དེ་ནི་དེའི་
ཐབས་ཅིམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་རྒྱུ་དང་། དོན་དམ་འོད་གསལ་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དེ་ཡིས་
མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། དེ་ནི་དེའི་ལམ་ཡིན་པས་རེད། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་
ཐོབ་བདེ་གང་རེད་སྟེ། འབྲས་བུ་ཆོས་སྒྲུབ་དང་ནི་ཡེ་ཤེས་རང་བབ་ཀྱི་བསམ་
གཏན་མངོན་དུ་གྱུར་རྒྱུ་དེ་རེད། རྫོགས་ཆེན་མན་ངག་སྟེ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཐིག་
ལེའི་བྱེད་པ་ལམ་ཀྱི་དོ་བོར་མི་འཛིན། ལམ་ཀྱི་དོ་བོ་ནི་དོན་དམ་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལ་བརྟེན་
ནས་འོད་གསལ་སྒྲོམ་པ་དེ་ལམ་ཀྱི་དོ་བོ་ལ་འཛིན་པ་རེད། དེས་ན་ཐབས་ལམ་ཀྱི་
སྒྲུབས་སུ་རིག་མར་བསྟན་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་རེད་བསམ་ན། འདི་
ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལ་ཞེན་པ་ཆེ་བའི་གང་ཟག་དེ། ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདུལ་

བའི་སྒྲོམ་འགག་ཅམ་མམ། སྐལ་བ་མ་ཆད་ཅམ། སྐལ་དམན་ནམ་སྐལ་ཆད་
 རྒྱུ་འཛིན་ཅམ་གྱི་ཆེད་དུ། ཐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གི་ནང་དུ་ཚུད་ཅམ་ཞིག་ལ་གསུངས་པ་
 རེད། དེ་ཅམ་མ་གཏོགས་ལམ་བཟང་ཆེན་མ་བདམས་ཡོང་བ་མ་རེད། དེ་མིན་
 དོན་གང་ཡིན་ཟེར་ན། ཤེས་ནས་དོན་དམ་གྱི་ཐོག་ལེ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པར་བརྟེན་
 པས་ཀྱང་གསལ་བོར་ངེས་ཐུབ་སྟེ་ཞིག་ཡིན། འདི་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས་སྒྲུ་ཐལ་
 འགྱུར་གྱི་ལུང་བྲངས་ནས། ཆོག་དོན་མཛོད་ཀྱི་དོ་རྩེའི་གནས་ལྷ་བའི་ནང་གསུངས་
 ཡོད་པ་དེར་ཞིབ་པར་གཟིགས་དང་མཁྱེན་ཡོང་། དེས་ན་འདི་གཅིག་ཆར་བའི་ལམ་
 རེད་དཔེ་མགྲིའི་སྒྲོར་བ་ལ་བཞག་ནས་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་དུ། ལྷགས་ཡུད་
 ཅམ་གསེར་དུ་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུ་འདི་ལམ་མཆོག་མིན་དོན་ཅི་རེད་བསམ་ན། གང་ཟག་
 དབང་ཚོན་ཅིག་ཆར་བས་དེ་ལྟར་འགྲུབ་ཐུབ། མ་བྱར་དུག་གིས་གཟི་མདངས་བསྐྱེད་
 པ་ཅན་པོ། གོང་ནས་ཐབས་གོལ་གྱི་ལམ་གཉིས་གཅིག་ལ་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་གནད་མ་
 ཆང་པ་མིན་ཟེར་མ་ཐག་པ་ལྟར་དུ། ཀུན་རྫོབ་ལ་བརྟེན་ཏེ་དོན་དམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་
 དུ་བྱས་པས་ན་ཅིག་ཆར་བ་གསུང་པ་རེད། བརྟེན་འགྲུས་ཅན། དབང་རབ།
 ཏྲོགས་སྒྲོམ་ཆིག་ཆོད་ཅན་གྱི་ཅིག་ཆར་བའི་ལམ། ཐབས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མད་བྱུང་གིས་
 རང་གནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བཙན་ཐབས་སུ་འཆར་ཏེ། བདེ་ཆེན་དོ་རྩེའི་སྒྲུ་འགྲུབ་སོང་བའི་
 དཔལ་ས་ར་ཉ་པ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་པད་མ་འབྱུང་གནས་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། སྒྲོམ་མ་དགོས་
 པ་རེད། དེ་ཅམ་མིན་རུང་། རིག་འཛིན་འཇིགས་མེད་སྤྱིང་བ་ལྟ་བུ་ཀུན་ཏྲོག་
 བཞེན་པ་ལས་སྤྱང་དང་བཅས་པ་བདེ་སྟོང་རྒྱ་རྒྱུ་དབྱིངས་སུ་སིམ་པའི་སྤྱང་ཆ་གསུངས་
 ཡོད་པ་ལྟར། ཙ་ཡི་འགྲོས་དག་སྤྱང་སེམས་ལས་སུ་རུང་། མགྲིན་པའི་ཙ་མདུད་
 གོལ། གང་སྤྱང་བརྟེན་དང་དཔེ་ཆར་ཤར་པ་དེ་འབྲུ་ཡིན་ན་མ་གཏོགས། མགྲིའི་

སྒྲིབ་བ་བྱེད་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་སྒྲིབ་སྤངས་མ་ཤེས། ལྷགས་གསེར་དུ་བསྐྱུར་རྒྱུ་པར་ཞོག་
ལྷགས་ནག་བཅའ་ཁོམ། སྤར་བས་ཇི་དཀ་དུ་སོང་སྟེ་གོང་མཐའི་ཉོལ་ལུང་གི་ནང་ན་
གཡུག་འཛིག་རྒྱུ་ཅན་པོ་རེད་ན། འཛིག་རྟེན་པའི་རྒྱན་པོ་རྒྱན་མོ་བཟང་བ་དག་གི་ངོ་
ཡ་མི་ཡོང་བ་ཞིག་ཀྱང་རེད་མི་སྲིད་པ་མ་རེད། དེ་དུས་མིང་དང་རུས་སོགས་གྲིས་མི་
སྒྲིབས། དེ་བས་རིམ་གྲིས་པ་བརྟན་ཤག་ཤག་ཡིན་པས། རིན་པོ་ཆེ་ཀོ་སྒྲུབ་དང་
ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཞག་པའི་དོའི་ཁམས་རིམ་གྲིས་གསེར་དུ་འགྱུར་ཐབས། ཤེས་རབ་ཅན་
གྲིས་ཐོག་མར་ཐོས་པ་ནས་འགོ་བཟུང་སྟེ་ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྷན་གྲིས་སྒྲོམ་པ་
ལ་སྒྲིབ་བ། ལྷ་བས་གཏན་ལ་ཐབ། ལྷ་དོན་ཏིང་འཛིན་གྲིས་རྩལ་སྤྱང་རྒྱུ་སོགས་
ལ་གོམས་པར་བྱས་ན། མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་གྲིན་ལ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་
འབྲུལ་རྟོག་རང་ཞིག་ལ་འགོ། ཀུན་རྟོག་གི་སེམས་གྲོལ་རིམ་བཞིན། དེ་དང་
མཉམ་པོར་འགོགས་ནས། རྒྱུང་ཁམས་ཀྱི་འཕྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་གྱི་དབྱིངས་སུ་
གྲོལ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་མཐར་གྲིས་མཐར་བྱུང་འཕྲོ་བའི་བག་ཆགས་མ་ལུས་ལོག་པ་
འབྲས་བུའི་མཐར་ཐུག་ལ་གནད་གཅིག་ཏུ་འདུས་པར་བཞག་སྟབ། འོད་གསལ་དོན་
གྱི་ཡེ་ཤེས་ད་ལྟར་ངོས་ཟིན་ཐབས་བྱེད་པ་ལྷ་བ་མ་རྗེངས་བའི་བྱུང་པར་རེད། ད་ལྟ་
ནས་ངོས་འཛིན་པ་རྫོགས་ཆེན་ཁོ་ནའི་བྱུང་ཆོས་རེད། མཚན་བཅས་མཚན་མེད་གྱི་
རྫོགས་རིམ་གཉིས་ཀ་མཐར་ཐུག་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་ལྷན་སྒྲིས་ལ་ཐུག་ཀྱང་། གོལ་ས་
ཡོད་མེད། ད་ཀྱང་སྤྲ། ལྷ་བ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཉ་ཅང་ཆེ། དེ་ལྟར་རིང་
ལམ་ཞིག་ལ་བཟུང་ནས་རྩ་ཐོག་ལམ་དུ་བྱེད་པ་མཚོན་བཅས་དཔེའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་བ་ལམ་དུ་
འཛིན་པ་ནི། ཡུམ་གྱི་ནང་ན། སྤང་པོ་རྟེན་ནས་སྤང་རྗེས་འཛོལ། ཁོར་བུ་
བཞག་ནས་འཆིང་བུར་རེ། ཁྱེས་གསུངས་བ་དང་གཅིག་མཚུངས་རེད། སྤང་

གསུམ་འཕྲོ་བའི་བག་ཆགས་སྤྱང་རྒྱ་དེ་ཡང་། མཐའ་ཅིག་ཏུ་ཐབས་ལམ་ཕྱོགས་
 གཅིག་པ་ཁོ་ནར་ལ་ལྟོས་པ་ཞིག་མ་རེད། མཚན་མེད་ཀྱི་འོད་གསལ་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 ལམ་དུ་བྱེད་དུས་མཚན་བཅས་ཀྱི་ལམ་མི་དགོས། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གདོད་ནས་འཕྲོ་
 འགྱུར་བྲལ་བ་དེའི་ངང་ལ་གོམས། གོམས་པ་གྲོང་དུ་གྱུར་སོང་ན་སྤྱང་བ་གསུམ་གྱི་
 འཕྲོ་བ་ཐམས་ཅད་རང་དག་ལ་སོང་ནས་འཕྲོ་མེད་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲུབ་པ།
 བསྐྱེད་རྫོགས་ཐབས་གྲོལ་མཚན་བཅས་མཚན་མེད་སོགས་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་
 དེར་འདུས། འདི་ནས་དམིགས་བསལ་བོག་འབྲིན་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་ལམ་དང་སྐྱུར་
 ཏི་འདུ་ཤེས་གསུམ་ལྡན་གྱི་སྒྲོམས་འཇུག་གསུངས་པའི་སྐབས་འདི་ལ། འདོད་
 ཆགས་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲིལ་བའི་བ་དང་སྟོང་པ་དབྱེར་མེད། མཐའ་བཞི་གྲོལ་
 བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། སོ་སོར་རང་གི་རིག་པས་སྟོང་བྱ་དེ་བསྟན་པ་རེད། དེ་འདུས་
 བྱས་འགྱུར་བདེ་ཞིག་དང་ཡུང་པོ་རྣམ་དབྱེད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཞིག་དང་གཉིས་སྒྲགས་ཨོ་ལོ་
 ལྟས་པ་དང་མི་འདྲ་བར། འདི་ཡས་བབས་དང་མས་བརྟན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སུ་
 ཕྱེས་ཏི་ལུགས་འབྱུང་ལྷོག་གི་དགའ་བཞིའི་གནས་ཀྱི་ཆ་ནས་ངོས་བཟུང་བའི་སྟོང་བཞི་
 དང་རེ་རེ་བཞིན་དུ་སྐྱུར་བ་བརྒྱུད་ཉིས་བརྒྱ་དུག དེ་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱ་དུག་གི་རང་བཞིན།
 ཐོག་ལེ་བརྒྱ་དུག་དང་དགའ་བ་བརྒྱ་དུག་ལ་ཤར་བ། རྫོང་ལུས་ཀྱི་གནས་ལུལ་ཉར་
 བཞིའི་དཔའ་པོ་མཁའ་འགྲོའི་གྲོང་ཁྱེར་ལ་འཇུག་པའི་ཆ་དེ། སྟོག་རྩོལ་གྱི་རྣམ་པས་
 འཆིང་ཡོང་དུས། ཏིང་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྩ་འཁོར་ལོ་སོ་སོ་ལས་བྱས་པའི་རྩ་ཕྲན་
 བདུན་བྲི་ཉིས་སྟོང་གསུངས་པ་རེད། དེའི་རྩ་ཕྲན་མང་པོ་དེ་རྒྱུད་ཟིན་པ་དང་མཉམ་དུ་
 དྲངས་མ་གསུམ། དྲངས་མ་གསུམ་པ་དང་མཉམ་དུ་བདེ་བ་ཟིན་ནས་འཕྲོ་བྲལ་ཟག་
 མེད་ཀྱི་བདེ་བ་མངོན་དུ་གྱུར་ནས། འཁོར་ལོ་སོ་སོའི་གནས་ཐམས་ཅད་འཕེལ་ཞིང་

གང་བས། ལམ་རྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་དེ་བཞིན་མངོན་དུ་གྱུར། རེད་དེ་དགའ་
བ་བཅུ་དྲུག་ཉམས་སུ་སྤོང་བ་ལྷན་སྐྱེས་འཕྲོ་མེད། ཀུན་རྟོག་བརྒྱད་བཅུ་འཛིན་ཏེ་ག་
ཐམས་ཅད་འགག་པའི་མཐའི་འོད་གསལ། སྤོང་ཉིད་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་བརྟེན་
པ་དེ། དབང་བཞི་བའི་སྐྱབས་སུ་རེད། དེས་ན་དབང་གསུམ་པའི་དཔེའི་ཡེ་ཤེས་
འདིས། དབང་བཞི་བའི་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཚོན་དགོས་པས། དཔེ་དོན་རྣམས་པ་འདྲ་
རུང་གི་ཐོག་ནས་འདི་ན་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཇི་བཞིན་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་མོས་པ་མངོན་
གསུངས་པ་རེད། དབང་གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་འདིའི་དབང་རྟེན་ལས་
ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྤྲེའི་བཞིན་པ་ལ། ཚངས་པར་སྦྱོང་པའི་རྟེན་ཅན་ཞུགས་རུང་མི་རུང་གི་
བཞེད་ཚུལ་མང་ན་ཡང་། གང་ལྟར་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ཕྱིན་རྟེན་
བྱིས་སྟགས་པ་ཡིན་ཡང་ཐབས་ཀྱིས་མ་བློན་པའི་ཉོན་མོངས་རང་གར་སྦྱང་ན་ནི།
མིང་ལ་སྟགས་པ་ཐོགས་བྱེད་སྟགས་སྟོམ་དབང་གི་སྐྱབས་ནས་ཞུས་པ་ཡིན་དུས།
དབང་གི་སྟོན་འགྲོའི་སྟོམ་བཟུང་གི་སྐྱབས་ནས་ཚོམ་སྟེ་སྟོམ་གསུམ་ཡར་ལྡན་དུ་སྦྱབ་པ་
ཡིན་ན། གང་ཞིག་ཉམས་ཀྱང་སྟོམ་པ་དེ་ཚོའི་རང་བཞིན་ཡེ་ཉམས་ལ་འགྱུར་མི་སྲིད་
རྒྱུ་མ་རེད། སྟོམ་པ་ཞུ་རྒྱུའི་ཐད་ནས་ཐམས་པ་ཞིག་དང་མ་འདྲ་བའི་སྟགས་ཀྱི་སྟོམ་
པ་སྟོམ་གསུམ་ཡར་ལྡན་ཞིག་ཞུས་ན་ཡང་། སྦྱོང་པ་ཐམས་པ་དང་འདྲ་འདྲ་བྱས་ཏེ་
སྟགས་པའི་བསྐྱེད་བྱ་གཅིག་ཀྱང་མ་སྦྱང་ན། ཉེས་ལྟར་ལ་རིན་པ་བྱིན་ནས་རང་གིས་
ཉོས་པ་དང་གཅིག་མཚུངས་རེད། དེས་ན་རྟེན་བྱིས་པ་སྟགས་པ་ཡིན་ཆོག་དུས།
རབ་བྱུང་སྟོམ་མ་དགོས་པ་རེད། གལ་ཏེ་གསེར་འགྱུར་གྱིས་ལྷགས་གསེར་ལ་དེ་མ་
ཐག་བསྐྱུར་བའི་རུས་པ་མེད་ན། མིང་ལ་ཅིག་ཆར་བེར་ཡང་། མཐར་དགོས་རྒྱུའི་
དོན་ལ་དེ་ལྟར་མིན་པས་ན། བརྟན་ཤག་ཤག་རིམ་གྱིས་པ་མང་ཆེ་བའི་ཚོད་རེད་ཟེར་

བ་ཡིན། འཁོར་འདས་མཉམ་ཉིད་ལ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་ཐག་ཆོད། སྒྲོམ་པས་
འདུ་ཤེས་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཏིང་འཛིན་གནད་ཐོག་ལ་ཐེབས། སྦྱོད་པ་བྱུང་དོར་བྲིལ་བའི་
མད་བྱུང་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་གཏན་འགན་ལམ་དུ་བྱུངས་ཏེ། གོང་ནས་བཤད་
པ་ལྟར་དུས་ར་ཏ་པ་དང་པརྟ་ཀ་ར་སོགས་མཚན་གཞིར་བཞག་པ་ཅན་པོ་འདྲ་འདྲ་ཡིན་ན་
ནི། བྱི་རོལ་དུར་སྒྲིག་རྟགས་ཀྱི་ཆ་ལུགས་ཙམ་འཆང་བའི་རྟེན་ལ་ལྟོས་ནས། དེ་
ཟབ་ལམ་བསྐྱབ་སར་ཞུགས་པའི་སྐལ་བ་མེད་པ་ཞིག་ལ་གོ་སོང་ན། གོ་ནོར་རེད།
ལམ་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་རང་མཚན་སྦྱོང་བར་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཞལ་
མཐུན་པ་ཡིན་པས་ན། དེ་ནི་ཐབས་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆངས་སྦྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡང་
ཡིན་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་རེད། མཚན་འདིར། སྤྱི་ གཞི་དབྱིངས་ཀྱི་དག་གཉེས་མའི་དྲངས་ཤེས་ལས། །སོགས་
ཆོག་དབང་རིན་པོ་ཆེ་གཙོས་པའི་དངོས་གཞིའི་དབང་བསྐྱར་གྱི་བྱར་འཕྲོས། ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་དབང་ཞིང་སྒྲུང་
བཞི་མཐར་ཕྱིན་ནས་འཇའ་ལུས་འཕྲོ་ཆེན་གཞོན་ནུ་བུམ་པའི་སྐྱར་བྱང་རྩལ་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་བསྒྲིགས་པ་ཡིན་ནོ། གསུངས་པ་དེས་ཅི་ཞིག་བསྟན་ཡོད་ན། དབང་བཞི་
བ་ཆོག་དབང་རིན་པོ་ཆེ་རང་གཞུང་ཆོག་བྲིགས་ཀྱི་ངོ་སྦྱོད་དང་བཅས་པ་སོང་བ་རེད།
འདིའི་དབང་བཞིའི་ནང་གི་དང་པོ་བུམ་པའི་དབང་དེ། སྐྱོད་རྩེ་སྐྱུལ་སྐྱུའི་ངོ་བོ་སྒྲ་མ་
དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ། གདན་གསུམ་ཆང་པའི་རྣམ་པར་
བཞུགས་པའི་མདུན་ནས་ཞུས་པ་ཡིན། གཉིས་པ་གསང་བའི་དབང་ནི། གསུང་
རྩེ་རྩེ་ལོངས་སྐྱུའི་ངོ་བོ། སྒྲ་མ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱུ་ལས་སམ། ཅུ་ཡིག་བདུད་ཅིའི་
དགྱིལ་འཁོར་ནས་ཞུས་པ་དང་། གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ནི། གོང་
དུ་སོང་མ་ཐག་པ་ཐུགས་རྩེ་རྩེ་ཆོས་སྐྱུའི་ངོ་བོ། ལྟ་དང་སྒྲ་མའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ཀྱན་
རྩོབ་བྱང་རྩལ་སེམས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལས་ཞུས་པ་ཡིན། དབང་བཞི་བ་འདི། ཡེ་

ཤེས་རྟོག་རྩི་བའི་ཉིད་སྒྲིབ་བཅས་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་མ་ལས། དོན་དམ་བྱུང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་
དགྱིལ་འཁོར་དུ། བསྐྱར་ཐོབ་བྲལ་བའི་གནས་ལུགས་དོན་གྱི་དབང་དེ། མ་སྤུལ་
རང་ལ་རྫོགས་པའི་དབང་རང་རྫོགས་སུ་ངོ་སྤྲོད་ནས་ཐོབ་དགོས་སྒྱུ་ཞིག་རེད། འདིའི་
དབང་བཞི་བ་ཚོགས་དབང་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཕྱེས་ནས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་
ཡོང་ན། འདི་ལ་དབྱེ་བའི་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད། ཚིག་གི་བཞི་པ། དོན་གྱི་
བཞི་པ། རྟེན་ཅན་གྱི་བཞི་པ། ལམ་གྱི་བཞི་པ། ད་དུང་དེའི་ཐོག་ཏུ་འབྲས་བུའི་
བཞི་པ་ཟེར་སྒྱུ་ཞིག་དང་རྣམ་པ་ལྔ་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་ཚིག་གི་བཞི་པ་གསུངས་པ་དེ།
སྤྱར་དབང་གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་གི་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བཞི་རྫོགས་
པའི་མཐའ་དེར། ཐབས་ཀྱིས་ལྷོག་པའི་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞི་རྫོགས་པའི་མཐའ་
མར་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་དཔེའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དང་། རང་སེམས་ལྟན་ཅིག་སྤྱེས་པའི་དོན་
གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀ་རོ་གཅིག་གཉིས་མེད་དུ་མཛོན་དུ་གྱུར་བ་དེ་ཉིད། ཚིག་གིས་
བརྟན་འམ་ངོ་སྤྲོད་པ་རེད། དེ་ལ་ཚིག་གི་དབང་བཞི་པ་གསུངས་སོ། དེའི་འཕྲོར་
རྟེན་ཅན་གྱི་བཞི་པ་གསུངས་སྒྱུ་དེ། གལ་ཏེ་རང་བབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ངོས་མ་ཟིན་ཐབས་
ཟད་ན། ལས་སྐྱར་རྟེན་པའི་ཐབས་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་རྟེན་ཅན་གྱི་བཞི་པ་ཡིན།
གང་ལྟར་ཡང་བརྟོན་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ཚོགས་སྦྱར་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གྱིས་གོམས་པར་
བྱེད་པ་དེ་ལམ་གྱི་བཞི་པ་རེད། འབྲས་བུའི་བཞི་པ་ནི། མས་བརྟན་དགའ་བ་བཅུ་
དྲུག་གི་མཐའ་ལ་ས་ལམ་རྫོགས་པའི་སྤྲད་ཅིག་ལ་སྦྱབ་ཞི་ཡེ་ཤེས་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་
ཡིན། འདི་ནས་ཚིག་གི་བརྟན་ཡིས་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྦྱར་བ་འམ་དབང་རྣམས་གཅིག་
ཆར་པ་དབང་དུས་འདི་ཉིད་ལ། ས་ལམ་གདན་ཐོག་གཅིག་ཏུ་ཆོད་ཅིང་གྲོལ་བ་བྱེད་པ་
ཡོད་དགོས་པ་ཡིན་པས། འདི་རིག་པ་རྩལ་གྱི་དབང་ཆེན་ནམ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་ཐབས་

ལུགས་ཀྱི་དབང་ཡང་རེད། འདིའི་དབང་གི་ངོ་བོ་དེ་གང་ཡིན་ན། རང་གི་སེམས་
 ཉིད་ངོས་བཟུང་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཀྱི་རང་ངོ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་རེད། ཇི་ལྟར་བསྐྱར་
 བ་དེ། ཐབས་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་ངོ་སྤྲོད་པ་སྟེ་བདུན་ཇོ་རྩེ་
 སེམས་དཔའི་མེ་ལོང་གིས་མཚོན་པར་བྱས་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་སྒྲོ་འདས་བྱུང་གང་ལ་
 ཆེན་པོའི་དོན་དབང་དེ་བསྐྱར་བ་ཡིན་པས། བདུན་ཇོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་མེ་ལོང་གིས་དོན་
 ཆོས་དབྱིངས་སྒྲོ་འགག་བྲལ་བ་ཇི་ལྟར་མཚོན་ཟེར་ན། དབྱིངས་ཀ་དག་དྲུངས་ཤེལ་
 ལྟ་བུ་ལ། འོད་གསལ་ལྷན་གྲུབ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་དེ་རང་མདངས་འཇའ་ཟེར་གྱིས་
 མཚོན་པར་བྱས་པ་རེད། འདིར་རྟོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པའི་སྒྲུ་དོན་ཇི་ལྟར་འགྲོ་
 སྐྱུ་ན། དབྱིངས་ཀ་དག་གི་གདོད་མའི་གནས་ལུགས་གང་དུ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་
 པས་ན་རྟོ་རྩེ་དང་། དེ་ཉིད་ནང་གསལ་ཐིམ་ལ་མ་ལྷགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དྲུངས་ལ་སྒྲིབ་
 པ་མེད་པས་ན་སེམས་དཔའ་གསུངས་པ་རེད། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་མདངས་སྒྲ་ཚོགས་
 འཆར་རྒྱལ་ལ་འགག་པ་མེད་པར་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པས་ན་མེ་ལོང་སྟེ། དཔེ་
 གཅིག་དང་བདུན་གཅིག་གིས་མཚོན་པའི་རང་བྱུང་རྟོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་མེ་ལོང་། ཡེ་
 ཤེས་མིག་གཅིག་དྲི་མ་མེད། །གསུངས་སྐྱའི་དོན་དང་ལྷན་པའི་ངོ་སྤྲོད་མཛད་ན།
 གཞི་དབྱིངས་ཀ་དག་གཉིས་མའི་ཡེ་ཤེས། གཞི་གནས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལྷན་དུ་
 བཞུགས་པ། མན་ཤེལ་རིན་ཆེན་ཟུར་བརྒྱད་གསུངས་པ་རེད། རང་བཞིན་གྱིས་
 དག་ཅིང་སྒྲིབ་གཡོག་བྲལ་བ། སྤྱི་ནང་མེད་པར་གསལ་བ་འདིས། ནང་གསལ་
 སྐྱ་གསུམ་འདུས་པའི་ཆོས་སྐྱུ་དེ་མཚོན་པ་རེད། དེའི་ནང་གསལ་གྱི་རང་མདངས་
 ཤེས་རབ་སྟོག་ཏུ་གྱུར་བའི་རྒྱུང་ཡན་ལག་བཞི་ལྷན་ལ། གདངས་སྤྱི་གསལ།
 གཞི་སྤྱང་ལྷན་གྲུབ་རིག་པའི་འཇའ་ཟེར་ཤར་ཡོང་དུས། གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་གདུལ་

ཞིང་དང་བཅས་པ་སྤང་བའི། མཚན་ཉིད་འཛིན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཡུལ་ལ་བྱུང་
པའི་ཡེ་ཤེས། དེ་རྒྱུན་ལས་ཤར་བའི་འཇའ་འོད་ཁ་དོག་ལྷ་ལྷན་དུ་སྤང་བ་འདིས་
མཚན་པ་ཡིན་ན། གཞི་ཀ་དག་དང་ལྷན་གྱུབ། ལམ་སྟོན་སྤྱོད་དང་ཐོད་སྐལ།
འབྲས་བུ་སྤྱོད་པའི་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ། འདི་བླ་མེད་ཐུན་མེད་དང་སྒྲོ་བ་སྤྱན་ཡོད་
ན། སྤྱང་གཞི་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་ཡོན་ས་འི་མས་མ་གོས་པ་ཀ་དག་སྟོན་སྤྱོད་ཀྱི་
དགོངས་པའི་སྤྱོད་དུ། སྤྱང་བྱ་སྒྲོ་བུར་གྱི་འབྲུལ་རྟོག་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ།
སྤྱོད་བྱེད་ཀ་དག་སྤྱོད་བའི་འོད་གསལ་དང་། ཐོད་སྐལ་སྤྱང་བའི་འོད་གསལ་ལ་
བརྟེན་ནས། སྤྱངས་འབྲས་སྤྱོད་གསུམ་ལྷན་རྟོགས་ཀྱི་གདོད་མའི་གཞི་སྤྱོད་གཞི་
འབྲས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར། སྤྱང་ཅིག་གཅིག་གིས་ཀུན་བཟང་ཆོས་རྒྱལ་གི་སངས་
རྒྱས་པ་དེ་རེད། འདི་བཤད་ཚུལ་གཞན་ཞིག་ནི། གཞི་ཀ་དག་གིས་བྱས་ན།
ལམ་སྟོན་སྤྱོད་ཀྱིས་བསྐྱོད་པས་འབྲས་བུ་རགས་ལུས་རྩལ་ཐུན་དུ་དངས་རྒྱ་ཞིག་དང་།
གཞི་ལྷན་གྱུབ་ཀྱིས་བཟུང་ན། ལམ་ཐོད་སྐལ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འོད་ལུས་འཕོ་
ཆེན་གྱི་སྤྱར་བཞེངས་བ། མདོར་ན་སྤྱོད་བའི་འོད་གསལ་དང་། སྤྱང་བའི་འོད་
གསལ་གྱི་ལྷོག་ཆའི་ཕྱེས་པའི་ཉམས་ལེན་རྩལ་འདོན་དང་ནི། སྤྱང་བཞིའི་བཤོད་པ་
ལུགས་འབྱུང་ལྷོག་གི་བྱུང་པར་མ་གཏོགས། སྤྱོད་གསུམ་ལམ་སྤྱང་དུ་ཤེས་ཏེ་སེམས་
ཉིད་ཆོས་སྤྱར་བའི་བ་ངོ་བོ་གཅིག་གི་སྤྱང་ཚུལ་ཙམ་ཞིག་རེད། ཀ་དག་དང་ལྷན་གྱུབ་
གཉིས་ཀ་ཡང་། གཤུལ་བྱར་བསྟན་དུས་སྤྱང་སྤྱོད་གི་ཆ་ནས་ཕྱེས་པ་ལས། ཀ་
དག་སྤྱོད་བ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ངོ་མའི་ཆ་ནས་གཞལ་ཡོད་ན། ལྷན་གྱུབ་དེ་ལོགས་
སྤྱུ་ཐད་པ་ཞིག་མེད། དེས་ན་གཞི་ཀ་དག་ལྷན་གྱུབ་ཐད་མ་ཡིན་དབྱེར་མེད་ཡིན་
པས། ལམ་སྟོན་སྤྱོད་ཐོད་སྐལ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བས། འབྲས་བུ་གང་ཞིག་མདོན་

དུ་གྱུར་བྱ། རིག་པ་གསལ་སྟོང་བརྗོད་མེད་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་མེད་ཆོས་
དབྱིངས་ཐོག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཡིན་པས། འདི་ལ་སྐྱུ་བཞི་བོ་ཆང་ཞིང་། རྩོགས་པ་
ཆེན་པོའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ། ལྷ་སྒོམ་སྟོང་གསུམ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་མ་ཆང་
བ་མེད་པར་འདུས་པ་རེད། འདི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་དུ་ཕྱེས་ཡོང་ན། འོད་
གསལ་གཉིག་མ་འཕོ་འགྱུར་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད། ཡེ་ནས་སྐད་ཅིག་གྱུང་
འབྲལ་མ་སྟོང་པ་རང་རྒྱུད་ལ་བཞུགས་པས་གཞི་དང་། དེ་ཉིད་མཆོན་ལྷན་སྒྲུ་མས་
རྒྱུད་ལུང་མན་ངག་གི་ཉེར་མཁའི་གདམས་པས་གནད་བཀོལ་ནས། རོ་སྤྲད་པ་ཇི་
བཞིན་དུ་ཉམས་སྲུབ་དང་བའི་ཆ་ནས་ལམ། ཉམས་སྲུབ་དང་ཏེ་འབྲལ་བ་རང་དག་
ལ་སོང་། སྒྲིབ་གཉིས་གཞི་སྟོང་ལ་ཐིམ། འོད་གསལ་མ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་
པ་ལ་འབྲས་བུར་བཞག་པ་རེད། འདི་ལ་དགའ་རབ་རྩི་ཇིའི་མན་ངག་ཆོག་གསུམ་
གནད་བརྟེན། རྩོན་སྲུ་ཏའི་བཞག་ཐབས་བཞི། ལྷོ་སང་ཏའི་གཟེར་བུ་བདུན་པ་
དང་བཅས་པ། སྒྲོབ་དཔོན་པལ་ཀ་རས་རོ་བོ་རང་བཞིན་ཐུགས་རྗེ་གསུམ་གྱིས་མཆོན་
པར་རོ་སྤྲད་པ། རྒྱལ་བ་སྟོང་ཆེན་པས་གནད་འགྲོལ། འགག་སྟོམ། ཆིངས་
སྲུ་བཅིངས་པ་དང་། ལ་བཟླ་བ་གང་ནས་གསུངས་གྱུང་དགོངས་པ་གཅིག་གྱུར།
མ་བཅོས་བཟོ་མེད། སྤྱང་སྟོང་མཐའ་བྲལ་གྱི་རིག་པ་རྩོན་པའི་རང་རོ་རང་བབ་གྱིས་
སྟོང་རྒྱལ་གནད་འདུས་པ་རེད། དེའི་མ་ཆང་དབྱེ་ཐུག་རྩོགས་གསུམ་གང་ནས་
བཤད་གྱུང་། མཐར་འབབ་ས་རྩོགས་པ་ཆེན་པོར་ཡིན་པ་ནི་རྒྱལ་བ་སྟོང་ཆེན་པས་
ཐོག་མཆོག་མཛོད་ཀྱི་ནང་ན། གང་ན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་དེ་ཐམས་ཅད། གསང་
ཆེན་འདིའི་སྒྲོན་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་
ཆོས་ཉིད་གཟིགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་གྱིས་མ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུངས་སོ། དེའི་འཕྲོ་ཞིག་ལ་སློབ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡང་འདི་སྐད་དུ། དེ་ཡང་
སློན་བསྐལ་བ་དུ་མ་ནས་ཆོག་ས་བསགས་པའི་མཐུས་བསྟན་པ་འདི་དང་གདོད་འཕྲད་
ནས་རིང་པོར་མི་ཐོག་ས་པ་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་འབྲས་བུའི་ཐུས་ཀ་ཟེར་བས། བསྟན་པ་
འདི་དང་འཕྲད་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་སྟེ་གསུངས་ནས། འབྲས་བུའི་
ཐུས་ཀ་དང་འཕྲད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་རྟགས་བཀོད་ཡོད། ཐུན་མོང་གི་ཐེག་པ་དང་
འཕྲད་པ་ཅམ་ལ་ཡང་། སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་ཅུ་སློན་ལ་སོང་
ཡོད་པེས་པ་ཡིན་ན། ཐུན་མིན་ཆོ་འདིར་མངོན་འཆང་རྒྱ་བའི་སློན་གྲོལ་གྱི་ལམ་འདི་
འབྲའི་ཟབ་མོ་དང་འཕྲད་པ་ལ། སློན་བསགས་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་ཅན་ནམ་སློན་
སྦྱོང་གི་ལས་འཕྲོ་ཡོད་པར་སློམ་མ་དགོས་པ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ན་རྩོགས་ཆེན་གྱི་གདུལ་
བྱ་ཡིན་ན་དབང་རྣོན་ཡིན་པས་ཁྱབ་གསུངས་པ་ཡང་དོན་ལ་གྲུབ་པ་རེད། དེ་ལྟར་
གོང་དུ་སྒྲག་ཅན་འཛིན་གྱི་ཡུམ་སྟོད་དུ་ལུང་འདི་བྲངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་ཡུམ་ཤེས་རབ་
གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་མ་དང་རོ་བོ་གཅིག་ཅིང་། སྐས་དོན་ཡང་འབྲེད་གྱི་མན་ངག་གིས་
གསལ་བར་བྱས་པའི། སྐྱབས་མ་བཞེད་བྲལ་སློབ་འདས་རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་སོ་སོར་རང་
རིག་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྦྱོང་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་དེ་ཉིད། ལྟ་བུ་ལུང་རིགས་དང་འབྲེལ་བས་
གཏན་ལ་ཐབ། སློམ་པ་ཅོག་བཞག་བཞིས་ངང་སྦྱོང་། འབྲས་བུ་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་
མངོན་དུ་བྱ་བ་ལ། བྲེགས་ཆོད་ཐོད་ཀྱལ་བྱུང་འཇུག་གི་ལམ་ནས་སྐྱང་བཞི་མཐར་
ཕྱིན། ཟག་པ་དབྱིངས་སུ་ཟད། སྐྱབས་སུ་ལམ་སྐྱང་ལ་རྩོགས། གདོས་
བཅས་འོད་དུ་དག་སྟེ། འཕྲོ་ཆེན་འཇའ་ལུས་རྩི་རྩིའི་སྐྱར་བཞེངས་ནས། ཀུན་
བཟང་ཆོས་དུག་དང་། རྒྱལ་ས་མ་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ། ལུང་ལས་མ་བྱུང་བའི་
མན་ངག་སེམས་ལས་མ་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཏེ་རང་བྱུང་གི་ཆོས་གསུམ་གྱིས།

ཟག་མེད་རང་དོ་ཤེས་པའི་དག་ཚོགས་ཀྱིས། ཚོགས་ཆེན་ཡེ་ཤོགས་ལ་གྱུར་ནས་
སངས་རྒྱས་པ་རེད། སངས་རྒྱས་ཏེ་སྤྱར་ཡང་འགྲོ་དོན་འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ།
ཡིད་བཞིན་གྱི་ཁོར་བུ་དང་བུམ་པ་བཟང་པོ་ལྟར། རྒྱ་ཆེ་ལ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་མངོན་
སུམ་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་སྦྱལ་བ་སྤྱོད་ཚོགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་བྱུང་ནས་དབུགས་མ་བྱིན་པ་
དབུགས་འབྱིན་པར་མཛད། མ་གྲོལ་པ་གྲོལ་བར་མཛད། མ་བསྐྱལ་པ་བསྐྱལ་
བར་མཛད་པ་རེད། དེ་ཡིན་ན། དབང་བཞི་བ་ཆོག་དབང་འདི་ནི། རྟོགས་པ་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་རེད། དེ་ཡང་ཕྱི་ལྟ་བ། ཉང་སྒྲིལ་པ། གསང་བ་རིག་པ་
གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རིག་པ་རྩལ་འདོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བ་རེད་ཟེར་ན་ཡང་ཆོག་པ་ཞིག་
རེད། དོ་སྟོན་གྱིས་རང་དོར་སྤྲད། མངོན་སུམ་གྱིས་དོན་ལ་བལྟ། ཤར་གྲོལ་
གྱིས་གནད་ལ་བཀལ་བ་སྟེ་གསུམ་ལ་བྱེ་ནས་དོ་སྤྲད་པ་འདི་ལ། རིག་པའི་རྩལ་
དབང་ཡང་ཟེར་བ་རེད་ལ། མན་ངག་ཆིག་ཆོད་ཆོག་ཤོགས་ཀྱིས་བྱིན་རྒྱབས་བཅོན་
ཐབས་ཀྱིས་འཕོ་བའི་ཆ་ནས། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་སྤྱུག་གི་དབང་གི་གོ་དོན་ཡང་འདི་
ལ་ཆོང་བ་རེད། མཚམས་འདི་ནས་རྣམ་པ་ཆོང་མས་ལུས་གནད་སྦྱིལ་ཀྱང་བྱང་པོར་
མཛད་ནས་བཞུགས། རྒྱུད་གི་གནད་དབུགས་ཁ་ནས་སོ་མཆུ་མ་རེག་གི་བར་དུ་
འབྱིན་འཇུག་དལ་མོར་མཛད་དགོས། གོང་དུ་དབུགས་སྤྱོད་ནས་མངགས་རྒྱ་དེ་གླ་
མེད་སྤྱི་འགོས་ལྟར་དུ་རེད། འདི་ནས་ཐུན་མིན་ཤོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ཀྱི་
དབུགས་ཁ་ནས་འབྱིན་འཇུག་དལ་མོས་ཐད་ཀར་སྒྲོ་བའི་ནང་དུ་རྒྱུད་འཇུག་དགོས་པ་
རེད། ཕུག་གཉིས་ཀས་གསལ་མཉམ་གཙོ་འདོན་གྱི་ཆེད་དུ་དལ་གསོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
བཞུགས་སྤངས་ཀུན་མཁྱེན་གྲོང་ཆེན་པོའི་ཕུག་སྤབས་མཛད་རྒྱུ་དང་ནི། མིག་མི་
གཡོ་བ་ཐད་ཀའི་བར་སྤྱང་ལ་གཏད་མེད་དུ་བཞག་ནས། ཚོགས་དུག་གང་ཤར་བཟོ་

མེད་ལ་བཞག་སྟེ་དབང་པོའི་དུང་སྟོན་ནས། སེམས་ཀྱི་གནད་མ་བཅོས་རིག་པ་སྟོང་
གསལ་མཁའ་ལྟར་སྒྲིབ་གཡོག་དང་བྲལ་བའི་ངང་ལ། བཅས་བཅོས་མེད་པར་དལ་
ཅིག་མཉམ་པར་བཞག་ནས་བཞུགས་མཛད་དགོས་པ་རེད། ཅེས་རྒྱ་མས་ཨ་ཨ་ཞེས་དལ་བྱིས་
གསུངས་མཐར། ཕྱེད་ ཞེས་ཉིག་ཀ་བཟྃ་ད། སེམས་གང་ཡིན་སོགས་གསུངས་ཟིན་རྗེས་ཀྱི་འཕྲོས་དོན། སྒྲིན་གྲོལ་
གཉིས་ཀ་བཤད་པ་གཅིག་མཚུངས་རེད། གང་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་གྲོལ་བའི་ཆེད་
དང་ནི། གྲོལ་བའི་ཆེད་དུ་སྒྲིན་པར་བྱ་དགོས་པར་མ་ཟད། དབང་དུས་སུ་གྲོལ་བ་
ཅིག་ཆར་བས་ཀྱང་ལྟ་བ་ལུང་རིགས་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་ལ། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པར་
བརྒྱུད་མི་དགོས་མཁན་ཞིག་མིན་པ། རྟོགས་པ་མངོན་གྱུར། ས་ལམ་བཟོད་པ་
སྤྱར་བའི་ཅུལ་བྱིས་ཆིག་ཆོད་སྐད་ཅིག་གིས་གྲོལ་བ་ཡིན། དེས་ཀྱང་མངོན་སུམ་
རིག་པའི་རང་ངོ་རྒྱུན་ཅེར་དུ་ཡོད་པ་དེ། སྒྲིབ་མེད་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་ལས་ལྷག་
གང་ཡང་མེད། དེ་ཡིན་ན་ཐོག་མའི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲིལ་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་
སྤྱིར་བཏང་པ་ཞིག་ལ་མཚོན་ནས་བཤད་ན། རྣམ་རྟོག་ངོ་ཤེས་པ་དང་ནི། རིག་པ་
ངོ་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ཁ་ཁ་རེད། སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སོ་
སོར་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡེ་ཤེས། སེམས་དང་རིག་པ་གཉིས་
ཀ་གང་ཞིག་གང་གི་བྱུང་བུ་དུ་འགྲོ་མི་འགྲོའི་ཐད་ནས་ཡིན་ན། རིག་པ་ལ་སེམས་
ཀྱི་སྒྲིབ་བྱེད་ཡོད་དུས་སེམས་ཅན་རེད། སེམས་དེ་ཉིད་རིག་པར་གྲོལ་དུས་སངས་
རྒྱུ་ཟེར་བ་རེད། གཞི་གཅིག་ལམ་གཉིས་འབྲས་བུ་གཉིས་གསུངས་པ་ལྟར།
གཞི་མཐུན་པར་གནས་པས། རིག་པས་མ་རིག་པ་ལ་ཕར་བྱུང་སྟེ། སེམས་ཀྱི་
རང་བཞིན་མ་རིག་པ་ཅན་ལ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ལྡང་དུ་རུང་བ་ཡིན་པས་སོ། འོན་ཀྱང་མ་
རིག་པས་རིག་པ་ལ་རྒྱུ་བྱུང་བ་ཞིག་མི་སྲིད། དེ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱ་རེད།

མ་རིག་པ་སྒྲོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་སྤངས་ཟིན་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་དེ་ཡོད་
མི་སྲིད་པ་རེད། དེས་ན་སེམས་འགག་དུས་རང་དང་ངོ་བོ་རྣམས་གཅིག་པའི་མ་རིག་པ་
ཆ་དང་བཅས་པ་འགགས་ཀྱང་། རིག་པ་ནི་འགག་གཞི་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ནམ་
ཡང་མི་འགག་མ་རིག་པ་སེམས་ཀྱི་ཆ་དང་བཅས་པ་འགག་པས། རིག་པའི་ཆ་
སྤྱད་པའི་ཤེས་སུ་རང་ལྷགས་ཀྱིས་རྒྱས་ཏེ། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་གཉིས་ལ་
ལོངས་སྟོང་པ་རེད། གཉིས་ཆོས་ཀྱི་འབྲུལ་བ་སངས་ནས། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་རྒྱས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཏུ་བ་ལས་དེ་མིན་པའི་ཁ་ཁ་ཞིག་ན་སངས་རྒྱས་ཟེར་རྒྱུ་ཞིག་
མེད་དོ། དེ་ཡང་འབྲུལ་བ་ཟེར་བའི་ཡོད་པ་ཞིག་མེད་པར་གྱུར་ཏེ་སངས་སོང་བ་དང་།
གཉིས་མེད་ཟེར་བའི་མེད་པ་ཞིག་གསར་དུ་ཡོད་པ་རེད་ནས་རྒྱས་སོང་བ་ཞིག་ག་ན་ཡིན།
གཤིས་ལ་འབྲུལ་བ་མ་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་ངོ་བོ་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་སུ་ཡེ་ནས་རྒྱས་ཏེ་
ཡོད་པ་ལ་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་གསུངས་པ་རེད། གཤིས་ལ་འབྲུལ་བ་མེད་པ་ལ་
སྤང་བ་ཕུན་ཚོགས་དང་། ངོ་བོ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་ཞེས་བརྗོད།
དེ་བཞིན་དུ་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་མིན་ན་བསྒྲོམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པའི་ཐབས་
མེད། དཔེར་ན། ས་ལེ་སྤྲུམ་ཡེ་ནས་གསེར་མིན་ན་གསེར་ཡིན་ཟེར་བ་ཙམ་གྱིས་
གསེར་དུ་མི་འགོ་བ་བཞིན་ནོ། ཞེས་གྲུ་རུ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་སོ། བྲེགས་ཆོད་
སྟོང་བའི་འོད་གསལ་རྩལ་འདོན་གྱིས་བཤད་ན་དེ་འདྲ་ཞིག་རེད། ཐོད་རྒྱལ་སྤང་བའི་
འོད་གསལ་ལ་བསམ་སྒྲོ་བ་ཏང་ན། གནས་ལུགས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཏིལ་ལ་
མར་གྱིས་བྲུབ་པ་ལྟར་དུ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་གཞིན་ཏུ་བུམ་སྒྲུའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པ་
རེད། ཡིན་ན་ཡང་ཐ་མལ་ཕུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་གྱིས་སྒྲིབ། ཟག་བཅས་ལས་
ཉོན་གྱི་འཆིང་བས་བཅིངས་ནས། ཡེ་ཤེས་དང་ཆོས་ཉིད་ལྷོག་གྱུར་བག་ལ་ཞ་བར་

གྱུར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་རང་འོད་ཀྱི་སྒྱུ་དང་ཁ་དོག་གི་སྒྲིང་བའི་རང་ཞལ་མཐོང་མི་ཐུབ་པ་
རེད། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་གིས་སོ་སྒྲིམ་ཐ་མལ་པས་ལྷན་གྲུབ་འོད་གསལ་
ཀྱི་སྒྲིབ་ནས་རང་གྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་ཞལ་དེ་མཐོང་བྱེད་དུ་ལྷན་གྲུབ་ཐོད་ཀླལ་གྱི་གནད་
འདི་ལ་ཐུག་ཡོད་པ་རེད། མདོར་ན་མ་དག་ལས་རྒྱུད་གིས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིང་བ་ཐམས་
ཅད་གཞོམ་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གྲོང་དུ་སྒྱུངས་ནས་འཇའ་ལུས་འཕེ་ཆེན་གྱི་སྒྱུ་འགྲུབ་པ་རེད།
རིག་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་ཐོག་མའི་སངས་རྒྱུས་ཡིན་ཞིང་། དེ་རང་ལ་ཡོད་པའི་
གདངས་རང་སྒྲིང་དོ་རྩེ་ལུ་གྱུ་རྒྱུད་དངོས་སུ་མཇལ་བ་དེ། ཐོག་མའི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་
དང་སྐལ་བ་འབྲ་འབྲ་བྱས་ཏེ་མཉམ་སོང་བ་ཡིན། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོས་ཀྱང་རང་དོ་
མཐོང་། དེ་ལ་གནས་པ་ལས་ལྷག་གི་མཁྱོགས་དར་བླངས་བཏང་བ་ཞིག་གང་ཡང་
ཡོད་པ་མ་རེད། སུ་ཡིན་རུང་མ་འཁྲུལ་གཞིའི་གནས་ལུགས་མདོན་དུ་གྱུར།
གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་རེད་དུས་སངས་རྒྱུས་སོང་བ་ཡིན། ཡང་གསང་བ་སྒྲིབ་ཀྱི་
སྒྲིབ་བྱེད་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ཅན་འདི་ནི། རྫོགས་ཆེན་གསང་བ་མན་ངག་སྒྲེའི་ཡང་གསང་བ་
མེད་ལྟར་དུ་བསྟན་པས་ན། བསྟན་དོན་ཇི་བཞིན་དུ་མ་བཀའ་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཏུ་
གྱུར་ཡོད། རྫོགས་རིམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་ ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
ཡེ་ཤེས་ལ་རྣལ་དུ་འབྱོར་རྒྱུ་དེ་ཡིན་ན། དེ་རྟོགས་ལྡན་བླ་མའི་ཐུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་
པས། བླ་མ་དང་ཐུགས་ཡིད་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེས་པ་གཅིག་པུས་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བ་རེད། བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམས་ཤིང་སྒྲིབ་པས་བསོད་ནམས་དམ་
པའི་ཆོགས་རྫོགས། ཐུགས་ཡིད་འབྲེས་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་རྫོགས་པ་ཡིན་པས་ན། ཆོགས་གཉིས་ནི་འབྲས་བུའི་ཐུས་ཀྱི་འམ་ངོ་བོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། འདི་ལ་བརྟེན་པ་ཐུར་ལམ་ཁྱད་པར་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་དག་

རེད། དབང་བཞི་བ་ཆོག་དབང་རིན་པོ་ཆེ་འདི་གདོད་མའི་གོ་ལ་ཚུལ་མཐར་ཐུག་གི་
 དབང་ཞིག་རེད། རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་སྒྲིབ་མའི་བྱིན་རྒྱལ་དང་ནི། བྱིན་རྒྱལ་འཇུག་
 པ་མོས་གུས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པས། དད་པའི་ཉེར་ལོན་སུ་ལ་ཡོད་
 ན། དེ་ལ་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱིས་བོན་ཡོད་པ་ནི་མཚན་ཉིད་ཐོག་པ་ལས་ཀྱང་
 གསུངས་ཡོད་དེ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བའི་དུས་ནའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཐོས་ནས། །ནང་དུ་རབ་
 ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལས་བྱུང་མཆི་མས་མིག་
 བརྒན་ཞིང་། །ལུས་ཀྱི་བ་སྐྱེ་ལྷང་བ་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ལ་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱལ་སྐྱེ་ཡི་ས་བོན་ཡོད། །དེ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྟོང་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། །དེ་
 ལ་དམ་བའི་དོན་ཀྱི་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་བཞིན་དུ།
 སྒྲིབ་མ་ཟེར་ཚད་སྒྲིབ་མ་མིན་ཡང་སྟོབ་མ་ཟེར་ཚད་ཀྱང་སྟོབ་མ་མ་རེད། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་
 ལས། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ཆོས་བརྗོད་པའི་ངག་ལས་
 དཔོག་གསུངས་པས། ངག་ལས་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་མ་ཚད། ངག་ལས་བརྗོད་པ་
 རི་བཞིན་དོན་མཐུན་དོན་སྟོད་ཀྱི་མཛད་པ་མངའ་བས་དཔོག་རྒྱུ་ཡང་ལུགས་བསྟན་ལོས་
 ཡིན་རེད། དེའི་མ་ཚད་བཙམ་ལུན་འདས་གིས། མ་འོངས་ཕྱི་མའི་དུས་ན་ཁོང་
 དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཚུལ་བཟུང་ནས་བྱོན་ཡོང་། དེ་ཡང་ད་ལྟ་དང་ཚུལ་
 མཐུན་པ་ཡོད་གསུངས་པ་རེད། དེའི་དབང་གིས་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་བཟང་ངན་དང་
 འཇིག་རྟེན་མཐུན་འཇུག་ལ་མཁས་དང་མི་མཁས་ལ་མ་ལྟོས་པར། སངས་རྒྱལ་གྱི་
 བཀའ་བཞིན་བསྐྱུབས་ཤིང་དེ་བཞིན་སྐྱུང་པ་ཞིག་ཡིན་ན་སྒྲིབ་མ་ངོ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་
 ལྟ་བུའི་སྒྲིབ་མ་དེའི་གསུངས་བཞིན་སྐྱུབ་མཁན་ཞིག་ལ་སྟོབ་མ་ངོ་མ་ཟེར་བ་དང་། དེའི་
 མཐུན་ཆུན་སྐྱུར་མཁན་དེ་ལ་བསྟན་པའི་སྐྱིན་བདག་ཟེར་བ་རེད། དེ་ལྟ་བུ་དག་གང་དུ་

ཡོད་ན་གནས་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ངོ་མ་ཡོད་ཏེ་གསུངས་པོ། དེས་ན་དགོན་
མཆོག་གི་སྒྲུང་བ་ཡོད་པའི་ས་སྟོན་གསུངས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཚོས་འབད་པར་བྱས་ན།
འདི་སྐྱེ་རང་གཞན་འཕྲུལ་ཡུན་ལ་བདེ་བའི་ལམ་རྟེན་ཐུབ་པ་རེད། བསྟན་པའི་དཔལ་
ཁུར་སྒྲ་མའི་ཞབས་པད་བརྟན། །སོགས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་ས་དེ་དག་ནས་འདོན་ན་
དམིགས་གཏད་ཅན་གྱི་སྟོན་ལམ་ལ་འགྲོ་བ་རེད་སྟེ། དེ་སྟོན་ཡན་ཆད་ལ་རང་
གཞན་མང་ཆེ་བ་ཞིག་གིས་ཆོས་ཁ་ནས་བཤད་རྒྱ་དང་། རྣ་བས་ཉན་རྒྱ་ཁོ་ནར་རང་
སོང་བ་ཡིན་ན་ཡང་། ད་ནི་སེམས་ཀྱིས་བསམ་ནས་ཡིད་ཀྱིས་སྟོམ་རྒྱ་ཞིག་བྱེད་
དགོས། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱི་གནད་དེ། སྒྲ་མས་བསྟན་ཅིང་རང་གིས་ཉམས་
སུམ་སྒྲངས་ན། བེད་མེད་ཚུལ་གོང་ནས་ཁྱས་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཡིན། ད་ལྟར་འུ་ཚོ་
ལ་མཚོན་ན། ད་སྒྲ་མ་ཡིས་བཙོན་འབྲུག་ཅན་གྱི་སྟོན་མ་ལ་ཉམས་སྟོང་སྟོམ་པའི་
སྟེང་ནས་ངོ་སྟོན་རྒྱ་ཞིག་མ་ཡོད་པ་རེད། རེད་དེ་བྱེད་སྟོན་མ་རྣམས་པ་བཟང་བའི་
དབང་གིས་དད་པ་ཅན་ལ་བྱིན་སྒྲབས་འཕོ་བའི་སྟོན་ཀྱིས་ངོ་སྟོན་པ་དང་། ཤེས་
རབ་ཅན་ལ་གནས་ལུགས་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་ངོ་སྟོན་པའི་ཕྱག་ལེན་དེ་བརྒྱད་དོན་སྒྲ་མས་
མཛད་སྟོལ་ཇི་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་བཏབ་པ་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པའི་ཁུལ་རེད།
ཉམས་ལེན་སྦྱར་བཏང་པ་རིམ་འཇུག་ཚུལ་བ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ཞིག་ཡིན་ན། སེམས་
ཉིད་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དེ་གོ་སྟོང་རྟོགས་གསུམ་གྱི་རིམ་པ་བརྒྱད་དགོས་པ་རེད།
གོ་སྟོང་རྟོགས་གསུམ་པེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་ཟེར་སྟེ། སྦྱི་མཚན་མ་ཞོར་པ་ཇི་བཞིན་དུ་
གོ་བ་ལ་གོ་དང་། རང་མཚན་མངོན་སུམ་དུ་སྟོང་བ་ལ་སྟོང་བ། སྟོང་ཞེན་ཉམས་
ཀྱི་དྲི་མ་དང་དེས་ཤེས་ཡུལ་འཛིན་གྱི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དག་ནས་རང་མཚན་མ་གྲུབ་པ་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་རྟོགས་ཟེར་བ་རེད། འདི་ཡང་ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཐོག་

ནས་བཤད་སོང་ན། ཤེས་བྱ་ཤེས་བྱེད་གཉིས་མེད་དུ་གོ་བ་གོ་དང་། གཉིས་མེད་
མངོན་སུམ་དུ་སྒྲིབ་བ་དེ་སྒྲིབ་། དེའི་སྒྲིབ་ཞེན་དེ་དག་ནས་གཉིས་མེད་མཉམ་ཉིད་དུ་
སོང་བ་དེ་རྟོགས་པ་ཡིན་དགོས་པ་རེད། འདི་རྣམས་ལ་ལོར་ས་ཡོད་ཀྱང་མི་ལོར་བའི་
ཐབས་སུ། གོ་བ་ཡིན་པའི་རྟགས་ལ་ཉམས་ལེན་གཏན་ལ་ཕབ་དགའ་བ་སོགས་
དང་། སྒྲིབ་བ་ཡིན་པའི་རྟགས་ལ་ཉམས་ལེན་འཕེལ་འགྲིབ་ཅན། རྟོགས་པ་ཡིན་
པའི་རྟགས་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་འཕེལ་མེད་འགྲིབ་མེད་རྒྱ་ཆད་སྟོགས་ལྟར་དང་
བྲལ་བ། རྣམ་མཁའི་དགྱིལ་ནས་མདུང་སྒྲོར་བྱས་པ་དང་། བྱ་བྱུང་ཆེན་གྱིས་
མཁའ་ལམ་བཅད་པ་ལྟར་དུ། ཐོགས་ས། བེན་ས། ལྟུང་ས། འཕྲོར་ས་
སོགས་གང་ཡང་མེད། གང་ལྟར་ངི་སྲིད་གཟུང་འཛིན་སེམས་ཀྱི་འབྲུལ་རྟོག་
དབྱིངས་སུ་མ་ཡལ་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཀུན་རྫོབ་ལས་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱུ་མེད་སྟོན་མེད་
དུ་ཡོད་པས། འཛིན་མེད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུས་ཕྱིས་ཟིན་པའི་དང་ནས། ཐབས་ཤེས་བྱུང་
འཇུག་གི་ལམ། ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་དགོ་ཅ། དམ་པ་གསུམ་ལྟན་གྱིས་བསྐྱུབ་པ་
སོགས་བྱང་དོར་ཚུལ་བཞིན་དུ་མཛད་པ་མ་གཏོགས། སྒྲིབ་ལྟ་ཏད་པོས་ལས་འབྲས་
བྱུང་གསོད་མི་བྱེད་པར། ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་ཆོག་གིས་ནན་ཞུས་ཡིན་ལ། མཐའ་
མའི་གཏམ་ལ་ཡང་སྒྲོར་བྱས་ནས་ཞུས་པ་ཡིན།

མཚམས་འདིར། ཇོ་ཏྲ་རྩྱུ་ཀུན་བཟང་རྗེ་ཆེ་སེམས་དཔའ་དགའ་རབ་རྗེ། །འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་སྤྱི་སི་ཏ་དང་། །འོད་
གསལ་སྒྲིབ་པོའི་ཤིང་རྟ་བློ་ལ། །སོགས་དབང་བསྐྱར་རྗེས་ཀྱི་ཟུར་འཕྲོས། ད་ལྟར་ང་ཚོས་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་
པའི་ལུགས་ལྟར་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་རེད། འདིའི་འཕྲོ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མཐའ་རྟེན་སྒྲིབ་གྲོལ་
དམ་ཐུས་རིལ་བུའི་དབང་དང་། རིག་འཛིན་སོག་འཁོར་དཔལ་གྱི་གདུ་བུའི་བཏགས་
གྲོལ་གྱི་དབང་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བ་རེད། ད་རེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ལུགས་བྱས་ཏེ་

བསྐྱར་བའི་སྐབས་ཡིན་པས། འདི་གཉིས་ཀ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འབྲུལ་རྒྱ་བྱེད་
དགོས། སྤྱིར་ན་རིམ་བུམ་གྱི་དབང་འདི་བུམ་དབང་གི་རྗེས་འབྲེལ་དང་།
བཏགས་གྲོལ་གྱི་དབང་འདི་དབང་བཞི་བ་དང་འབྲེལ་ནས་བསྐྱར་བའི་གོ་དོན་ཡོད་ཀྱང་།
རིམ་བུམ་འདི་ཀུན་གྱི་མཐའ་རྟེན་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆུང་ལ་དང་། བཏགས་
གྲོལ་ནི། དབང་བཞི་བ་དང་བཀའ་ལུང་ཡོངས་རྫོགས་གཏད་རྒྱ། འདིའི་སྒྲིགས་
བམ་གྱི་དབང་དང་རིམ་ཅན་བསྐྱར་ན་ཡང་དོན་དང་མི་འབྲེལ་པ་ཞིག་མ་རེད། ཡང་
མཚམས་འདིར། དབྱིངས་ཀྱི་བུམ་པ་རིག་པའི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས། །ཡེ་ཤེས་ཐུགས་རྗེའི་གཟི་བྱིན་རབ་འབར་བས། །སོགས་ཀྱི་དབང་
བསྐྱར་རྗེས། དེའི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དམ་ཚུལ་སྤྱོད་གྲོལ་མཐའ་རྟེན་རིམ་བུའི་དབང་སྤྱིན་པ་སོང་
ནས། ད་ནི་རིག་འཛིན་སྟོག་འཁོར་དཔལ་གྱི་གདུ་བུའི་དབང་བསྐྱར་བྱེད་པ་ལ་འདི་
ནས་ཐོག་མར། བ་རག་སྒྲོང་བཤགས་སམ་བཟོད་མེད་དོན་བཤགས་གང་རུང་སྟོན་དུ་
འགོ་བས་ཡིག་བརྒྱ་བརྒྱ་བ་དང་བཅས་གསུངས་འདུག་ཀྱང་ཡིག་བརྒྱ་ཚར་གསུམ་
གསུངས་ན་འཐུས་རྒྱ་བྱེད། ཅེས་ཀུན་གྱིས་ཡིག་བརྒྱ་ཚར་གསུམ་གསུངས་མཐར་བྲལ་སྤྱོད་འཛིན་སྟོག་འཁོར་དཔལ་
ཀྱི་གདུ་བུའི་དབང་མཐའ་རྟེན་དང་བཅས་པ་བསྐྱར་ནས་འཛོགས་གྲོལ་ཡོ།

ཉིན་བརྒྱད་པའི་དབང་དོན་ཟབ་ཁྲིད།

དེ་ནི། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྤྱད་བསྐྱེད་པའི་འོག་གྱི་དབང་དང་། སངས་རྒྱལ་སྤྱོད་དབང་། དཔག་མེད་ལྷུང་ལམ་གྱི་དབང་།
ཡུམ་ཀ་བདེ་ཆེན་རྒྱལ་མོའི་དབང་སོགས་ཡིན། དབང་ཆོག་ལོ་རྒྱུས་གསུངས་རྗེས་ཀྱི་ཟུར་འཕྲོས་འདི་ལྟར་གནང་པ། འཕགས་པ་
སྤྱིན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་འདི་ནི། བསྐྱེད་པ་དཔག་མེད་མཐའ་ཡས་པའི་སྟོན་
རོལ་ཞིག་ནས་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་སྤྱིན་པ་ཡིན་ཡང་། གདུལ་བུའི་
སེམས་ཅན་འདུལ་བྱེད་དུ་འགོ་དོན་ལ་སྟོན་པ་མེད་པར། སྤྱི་གསུམ་གྱི་ཞིང་ཁམས།

སྒྲོན་པ་འཁོར་དང་གདུལ་བྱར་བཅས་པ་བཀོད་ནས་གསང་བ་གསུམ་གྱི་སྒྲུ་འཕུལ་སྒྲ་
 ཚོགས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ན། སྒྲོང་གསུམ་གྱི་སྒྲོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་
 གའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་དང་མཉམ་པར་སངས་རྒྱས་སྒྲོང་ཙ་གཉིས་སུ་སྒྲུལ་བ་ལ་སོགས་
 པ། རྒྱ་ཀླུང་སྒྲ་ཚོགས་པའི་མདོ་དང་། དུ་རྒྱུ་ཀའི་མདོ། དཔྌ་དཀར་པོའི་མདོ།
 སྒྲིང་རྩེ་རྣམ་པར་རོལ་བའི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་ཉི་ལྷ་ཐམས་པ་དང་། དཔྌ་ཅོད་པན་
 གྱི་རྒྱུད་དང་བཅས་པའི་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་མདོ་རྒྱུད་ཉེར་གཅིག་སྒྲོན་པ་ཤུགས་རྒྱལ་
 པོས་བཀའ་འཁོར་ལེ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་སྐབས་སོ་སོ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་།
 དེ་ལས་སངས་རྒྱས་སྒྲུང་བ་མཐའ་ཡས་སོགས་ཀྱིས་ཐུག་སྒྲོང་སྒྲུན་སྒྲོང་དུ་རི་ལྟར་བྱིན་
 ཀྱིས་རྒྱབས་ནས། བསྐྱལ་བ་འདྲིར་སངས་རྒྱས་སྒྲོང་དང་། རྒྱལ་པོ་སྒྲོང་།
 སྒྲོལ་མ་དཀར་སྒྲོན། ཨོ་རྒྱན་པཌྌ་འབྱུང་གནས་ལ་སོགས་པ་ནས་དེད་གི་ཆོས་བརྒྱུད་
 ཁག་གི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྒྲེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲུལ་བ་མཛད་ནས། འགྲོ་དོན་
 མཛད་ཚུལ་གོང་དུ་དབང་གི་ཆོག་བྲིགས་ཀྱི་མཆོམས་སྒྲོར་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ལགས།
 ལྷག་པར་དུ་བོད་འདི་འཕགས་པའི་གདུལ་ཞིང་གྲུར་ཚུལ་གྱི་ཐད་ནས་ཡིན་པས་ན།
 དུས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་སྐབས་ལ་བབས་པའི་དུས་ཤིག་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 སྒྲུང་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱིས། འཕགས་པ་སྐྱུ་རས་གཟིགས་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཤུགས་སྒྲུབ་པའི་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་རི་ཁ་བ་ཙན་གྱིས་ཆན། བཅོམ་ལྷན་ཤུགས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུ་
 དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱར་མ་གྱུར་ཀྱང་། བྲིད་ཀྱི་འདུལ་སྐྱལ་ཡོད་པས་ཞིང་དེར་སོང་ནས།
 བྲིད་ཀྱིས་གནས་དེའི་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་དང་པོར་ཟང་བྱིང་གིས་བསྐྱུས། དེ་ནས་
 ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པས་རྒྱུད་བསྐྱུལ་ཏེ། འདུལ་བ་མཛད་ནས་སྒྲིན་པར་མཛད་གསུངས་བ་
 ལྟར་དུ། འཕགས་པ་སྐྱུ་རས་གཟིགས་ནི། ཁོང་རང་གི་ཞིང་ཁམས་རི་བོ་ཏ་

ལའི་ཕེ་མོ་རིན་ཆེན་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་ཁང་བར་བྱོན་ནས། བོད་ལ་སྤྱགས་ཆེའི་སྒྲིན་གྱིས་
རྒྱུ་ནས་གཟིགས་ཡོད་དུས། སངས་རྒྱས་བསྟན་པའི་སྤང་བ་མེད་པར་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་
ནག་གི་གནས་དེན། སེམས་ཅན་སྒྱུས་ཚད་ཐམས་ཅད་མཚོ་ཐོག་ལ་ཁ་བ་བབ་པ་
བཞིན་དུ། དན་སོང་དན་འགོར་མར་ཐིམ་འགོ་བ་མ་གཏོགས་ཡར་ཐར་དགའ་བ།
དཔེར་ན། ལྷགས་ཀྱི་ཟ་མ་ཏོག་ཁ་ལེབ་བཀའ་པ་ལྟར་གྱུར་ཡོད་པར་གཟིགས་སོ།
དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིན་པའི་དམ་ཚིག་དར་ན་ཡང་། དེའི་བསྟན་ལ་ལྷགས་མཁན་དེ་ཕྱི་མའི་
མཐར་ཐོན་དུས་མདོ་སྤྱགས་ཀྱི་གཞུང་ལ་འཆད་ཉན་མི་བྱེད་པར། མན་དག་ཐར་ཐོར་
གཅིགས་སུ་བྱེད་པ་ཅི་མ་དང་། ཚོས་ལ་གསར་འགོགས་ཀྱི་ཨ་གསར་ཆེ་བའི་དབང་
གིས། དང་པོའི་སྒྲ་ལ་དར་སྒྲ་བའི་རྣམ་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་
པ་རྒྱུ་བས་རྒྱབ་མཁྱོགས་པ། ཚོས་བརྒྱད་རང་རང་གི་སྣང་པོ་མི་ཤེས་པའི་ཐོག་ཏུ་
སྤྱགས་འཛིན་དང་ད་བྱིད་ཀྱི་འཐེན་བྱིར་བྱེད་དགའ་ཆེ་བ། བསྟན་འཛིན་སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་
མིང་རེ་ཐོག་མཁན་ཚོའི་སྣང་ལ་བདུད་ལྷགས་ནས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་སྣོད།
གཅིག་ལ་གཅིག་གིས་རྩོད། སྤྱགས་པའི་སྣང་ལ་དམ་སྤྱི་ལྷགས། བརྩོན་པའི་
སྣང་ལ་རྒྱལ་འགོང་ལྷགས། བུད་མེད་སྣང་ལ་འདྲེ་མོ་དང་། བྱིས་པའི་སྣང་ལ་
ཐེའུ་རང་ལྷགས། དེའི་སྐབས་སུ་ལྷ་ལྷ་གཉིས་གསུམ་པོ་འབྲུགས་ཏེ་འབྱུང་བཞིའི་དགའ་
ཡོང་། ལྷ་གོ་ནད་མཚོན་དར་ནས་དུས་དན་འབྱུང་རྒྱལ་སོགས་པའི་སྒྲིན་མཐའ་སྤྱི་
མཐར་ཐམས་ཅད་གཟིགས་ནས། ཐོག་མར་སྤྱོད་ཀྱན་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔས་མི་
བརྒྱད་སྤྱོད་བ་ནས། བར་དུ་དམ་ཚིག་འཆད་ཉན་བསྐྱར་གསུམ་དང་། རྒྱལ་
བསྟན་འཛིན་སྣོད་སྤྱོད་གསུམ། ཐམས་དུས་དན་སྤྱིགས་མའི་སྐབས་འདི་ལ་མ་སྤྱག་
གི་བར་དུ། སྤྱིར་ན་རིགས་གསུམ་སེམས་དཔའི་སྒྲ་འཕྲུལ། ཁྱད་པར་དུ་སྤྱགས་ཆེ་

ཆེན་པོའི་སྤྱལ་བ་རྒྱུ་མི་འཆད་པ་ཞིག་གིས་བོད་ཡུལ་ཉིད་ཀྱི་གདུལ་ཞིང་འདི་ཉིད་ད་ལྟའི་
 བར་དུ་སྒྲིང་མཛད་པ་ཡིན་ན། ལྷ་གཅིག་ཆོག་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་གི། ཆོས་
 གཅིག་ཆོག་སྒྲིང་པོ་ཡི་གོ་དྲུག་མ་འདིས། ཆོ་འདིའི་དགོས་འདོད་འབྱུང་། ཕྱི་མར་
 བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པ་སོགས། འདི་ཕྱི་རང་གཞན་གཉིས་དོན་འབྱུང་པའི་འདོད་འབྱུང་གི་
 རོར་བུ་འདི་གནང་བ་རེད། སྤྱིར་ན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྤྱལ་སྒྲོར་འདི་མདོ་རྒྱུད་ཐམས་
 ཅད་ན་མང་། བྱང་པར་དུ་ཐུགས་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་དྲུག་གི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་མང་
 ཡང་། འདི་ནས་འཕགས་པའི་དགོངས་གཏེར་རྫོགས་ཆེན་གྲོང་ཆེན་སྒྲིང་ཐོག་གི་ཆོས་
 སྡེ་ལས་བྱོན་པའི། ཀུན་མཁྱེན་ཕྱི་མ་རིག་འཛིན་འཇིགས་མེད་སྤྱིང་པའམ་མཁྱེན་
 བཙུན་འོད་ཟེར། སྒྲོབ་དཔོན་པདྨ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་མཚན་གསོལ་བ་ནི། པདྨ་
 དབང་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རོལ་བའི་རྗེ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་གྲོང་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཆོས་
 གཏེར་ལས་བྱོན་པའི། འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སྤྱུག་བསྐལ་རང་གྲོལ་གྱི་
 དབང་ཆོག་འདིའི་མཚན་ལ། འོད་དཀར་མཐས་ཡས་ལྷ་བ་རེད། དེ་ཉིད་བསྐྱར་
 བའི་སྐབས་ཡིན་ན། འཕགས་པ་བཙུ་གཅིག་ཞལ། ཐུག་སྒྲོང་རྒྱུན་སྒྲོང་།
 འཕགས་མཆོག་ཁ་སར་པ་ཉི། སང་གའི་སྤྱ། འཕགས་པ་སེམས་ཉིད་ལ་གསོ།
 རྣམ་མཁའི་རྒྱལ་པོ། སྤྱུག་བསྐལ་རང་གྲོལ་ལ་སོགས་པ་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་
 མཐའ་ཡས་པ་ཐམས་ཅད། དགོས་པ་དང་འགྲོ་དོན་གྱི་ཆ་ནས་གསོལ་བར་མ་ཟད།
 ཞི་དང་སྒོ་དང་ཞི་མ་སྒོ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བའང་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་།
 མཚན་ཅི་འདྲ་གསོལ། རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་སྤྱང་ཡང་དོན་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་
 རེད། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཞེས་པའི་མཚན་གྱི་སྤྱ་བཤད་བྱས་ན། ཇི་ལྟར་མཁྱེན་
 པའི་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས། རང་བཞིན་དག་པའི་ཆོས་ལ་རྟག་ཏུ་གཟིགས་

པས་ན་སྒྱུན་རས་གཟིགས་དང་། ཇི་སྟེང་མཁའ་པ་སྤྱགས་མེ་ཆེན་པོའི་སྒྱུན་གྱིས་
འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་གཟིགས་བཞིན་དུ། འགྲོ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སེལ་བ་ལྟར་
ལེན་པས་ན་ཡང་སྒྱུན་རས་གཟིགས་གསུངས་ནས་འགྲེལ་ཚུལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད།
མཚན་འདི་ནི། སྟིང་མེ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྟོན་སྟེན་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་
བཏགས་པ་རེད། སྒྱུར་ན་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམིགས་མེད་སྤྱགས་མེ་དེ་མཁའ་དང་
ཆོས་དབྱིངས་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན། འཕགས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱང་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྟིང་མེའི་རང་གཟུགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ཏེ་མཚན་པ་ཏགས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ། ཏག་ཏུ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྱུར་སྤྱང་བ་ཡིན་པས་ན་སངས་རྒྱུ་གྱི་སྤྱུ་ལ། དེ་བཞིན་སྟོབས་
བཅུ། མི་འཛིགས་པ་བཞི། མ་འདྲེས་བཅོ་བརྒྱད། དབང་བཅུ་སོགས་རྩོགས་
པར་མ་ཚད་སོ་རིག་བཞི་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་འདྲེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་པོའི་གནད་སྟོག་གང་
ལ་སྤྱག་སྤྱགས་མེ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། འབྲས་ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་སྟིང་མེ་ཆེན་པོའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས། གཞན་དོན་ཁོ་ནས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། སྟིང་མེའི་རང་
གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་འཕགས་མཚན་དེ་ལ་སྤྱགས་མེ་ཆེན་པོ་ལྟར་རེད། འདིའི་གསང་
གསུམ་གྱི་སྒྱུ་འཕྲུལ་གཞན་ཡང་། བརྒྱ་ཕྱིན་དང་། ཁྱབ་འཕྲུག་ དྲག་པོ་དང་
ཚངས་པ། ས་དང་། རྒྱ་མཚོ། ཉི་ཟླ། རྒྱུང་གི་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་
ཅན་གྱི་འཕགས་པའི་སྒྱུལ་པ་གངས་གྱིས་མི་ཚད་པ་ཞིག་ཡོད་པས། འཕགས་པ་
འཛིག་རྟེན་དབང་སྤྱག་ཅེས་པའི་མཚན་དེ་ཡང་དེ་ལྟར་བྱུང་ཐོག་ནས་ལྟར་རེད། གཉུག་
མ་མི་ཤིགས་པའི་སྟོན་གསུམ་འདི་གདོད་ནས་སྤྱགས་མེ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་བཞུགས་པ་དེ།
ཡོངས་སུ་དག་པ་གཉུག་མའི་སྒྱུ་བ་གཞི་རེད། དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱང་མེད་
དུ་ཡོད་ཀྱང་། ཐམས་པ་རགས་ཕུང་གི་ལུས་རྟེན་འདིའི་སྟེང་ནས་བཤད་ཡོང་ན།

བོད་ཀྱི་མི་ཡི་སྒྲོས་ཆོས་ལ། ང་ཚོ་བོད་འབངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་རྩམ་རྒྱུན་འདིའི་
 བྱུང་བྱུངས་ཡར་ལུགས་གཏུགས་ན། འཕགས་པའི་སྤྱལ་པ་སྤྱེལ་གན་དང་། རྩོ་
 མོ་སྒྲིཉིར་ཅན་གྱི་སྤྱལ་པ་བྲག་སྒྲིན་མོ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་ཐུག་ཡོད་པ་རེད། ལུས་
 འདིའི་སྒྲིབ་དང་། སེན་མོ། ཤ་རུས་པགས་གསུམ་གྱི་རྩལ་ཐུན་རེ་རེ་ནས། རྩོར་
 བུ་པ་རྒྱའི་དོན་ཅན་གྱི་མ་ཁི་པ་རྒྱའི་རིགས་སྤྲགས་ཀྱི་བདུད་ཚིའི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་རེད།
 དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་འབྲེལ་གྱིས་རྒྱ་བྱས། འཕགས་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་རང་གཅོང་དུས་སྒྲིན་
 གྱིས་ད་ལྟའི་རྒྱེན་བྱས་ཏེ། རིགས་བརྒྱུད་འདི་ལ་སྒྲུབ་པས། རང་གི་རིགས་ཆོས།
 ལས་དབང་བསོད་ནམས་གྱིས་བསྒྲོས་པ་འདིས་བསྐྱབ་ན་འབྲུབ་ཐག་ལྷག་ཏུ་ཉི་བ་རེད།
 སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོས། བོད་ཀྱི་བླ་མའི་སྐལ་བ་གུ་རུ་ཉིད། །ལྷ་སྐལ་རྩོམ་ཐུགས་རྩོ་
 ཆེན་པོ་ཡིན། །གསུངས་པ་རེད། ད་དུང་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེས། མཚན་མོ་བྱུང་
 དུས་པ་རྒྱ་ད་ཉིད་སྒྲོམས། །རང་གི་དོན་དུ་བཟོ་གུ་རུ་བཞོངས། །ཉིན་མོ་འཕགས་
 པ་ཐུགས་རྩོ་ཆེན་པོར་སྒྲོམས། །སེམས་ཅན་དོན་དུ་མ་ཁི་ཡིག་རྩལ་
 བཞོངས། །ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། བདེ་གཤེགས་སྐྱབ་པ་བཀའ་བརྒྱུད་
 དང་། ཡན་ལག་ལས་ཆོགས་རབ་འབྱམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པོ་བླ་མའི་ཐུགས་ཐུགས་
 ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ཆོང་བ་ཞིག་མིན་ན་ཁོང་གི་སྤྱལ་བའི་གཏེར་ཆེན་ཆོད་མ་མིན་
 གསུངས་ནས། གཏེར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་གི་དབང་པོ་ལྟ་བུ་ལ་འདི་ཉིད་
 བསྤྲགས་པར་མཛད་པ་དང་། ཡང་སྒྲོས་ཟབ་པ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཟབ་པའི་གནད་
 བསྐྱུས། འཕགས་མཆོག་སྤྲུག་བསྐྱེད་རང་གྲོལ་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་དབང་ཆོག་དང་
 འབྲེལ་བ་འདི་ཉིད། གནས་བར་ཁང་གཡུ་ཞལ་འབར་བ་ནས། དུས་བོད་ཡུལ་
 གསང་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་དར་བའི་དུས། སྒྲོན་པ་རྩོ་བཅུན་མ་རྒྱ་གུ་རུས། འཁོར་

མངའ་བདག་ཆོས་རྒྱལ་ཡབ་སྐུ་ལ། ཆོས་གདམས་པ་སྤྱིར་མཛོད་ཀྱི་སྒྲིག་བྱར་
སྐུ་ལ་ཡིན་ན། གཏེར་སྟོན་སྐུ་ལ་སྐུ་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་ལ། བརྒྱུད་པ་དུག་ལུན་གྱི་
སྟོན་སྐུ་བརྒྱུད་པའི་སྟོན་ལམ་གཏད་རྒྱུ་འཇུག་ཅན་པོས། དུས་བབ་ས་པོ་སྤྲུག་གི་
ལོར་གསུངས་པ་རེད། སྤྲུག་རྩེ་ཆེན་པོའི་ཞལ་མཇལ་ཞིང་འོད་གསལ་སྐུ་འཕྲུལ་བྱ་
བའི་དག་གཟིགས་ཀྱི་ངང་ན་ཡོད་པའི་དུས་སུ། གཏེར་བདག་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་ཀྱི་
མཁའ་འགོ་མས། སྟོང་གསལ་བརྟུགས་ཀྱི་རི་མོ་བརྟུག་བའི་ཤོག་རིལ་སྤྲད་པ་དེ།
རིག་འཛིན་འཛིགས་མེད་སྤྱིར་པས་པ་ཉོར་བྱ་སྐུ་ལ་བྲངས་ནས་བརྟུག་དོན་གཤམས་མེད་
པར་བཀོད་དེ། ལོ་བདུན་གསང་བྱ་བྱས་ནས་སྐབས་དང་བསྐྱེད་ཏེ་གཏན་ལ་པབ་པ་
ཡིན་གསུངས་པ་དེ་འདི་རེད། མཚམས་འདིར། ན་མོ། མཐའ་མེད་འཁོར་བ་སྤྲུག་བསྐུ་ལ་རང་བཞིན་ལ་སོགས་
སྐབས་འགོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་རྩེ་སྟོན་མཛོད་རྩེ་ཀྱི་བྱར་འཕྲོས། འདི་བླ་མེད་ཐུན་མོང་གི་དབང་སྤྱི་
འགོས་ལྟར་སྟོབ་མ་ལྟར་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚམས་འདིར། དབྱིངས་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྲུག་
བྱངས་ཏེ་བྱིན་འབེབ་པ་ཞིག་རེད། བླ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་གཉིས་སུ་མ་
མཆིས་པའི་སྤྲུག་ཀ་ནས་འོད་ཟེར་བྱུང་སྟེ། སྟོབ་མ་རང་ཉིད་རྣམ་སྤྲིན་གདོས་བཅས་
ཀྱི་ཤ་བྲག་གི་ལུས་ཏེན་འདི་སྤྲུངས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་རྒྱུ་ཡིག་དཀར་པོར་གནས་
ལྟར་པ་གསུངས་ན། ཡི་གེ་རྒྱུ་ཡིག་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་
དམ་ཆོག་གི་སྤྱིང་པོ། ཡི་གེའི་གཟུགས་སུ་བྱུང་བ། འདིས་བྱུང་པར་དུ་བརྒྱའི་
རིགས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐུ་ལ་ནས་རང་གི་རིགས་དང་མཐུན་པའི་ལས་མཛོད་པ་ཡིན་པས།
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྤྲུག་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ།
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྲིན་པའི་ཚུལ་དུ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་ཡོང་ན་བརྒྱའི་གཟུགས་སྤྱི་
ཆོགས་པའི་སྤྱིང་པོ་དེ་རྒྱུ་ཡིག་འདི་ཡིན་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། དེའི་དོན་ནི།

འཕགས་པ་སྐུན་རས་གཟིགས་སྒྲིབ་རྗེའི་དབང་ཕྱུག་འགྲོ་ལ་བཅེ་ཞིང་འགྲོ་བའི་སྐུག་
 བསྐྱེད་མེད་ལ་འགྲོ་བ་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ན་ཡང་། བསྐྱེད་
 འདམ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་འདམ་ཀྱི་དྲི་མས་མ་གོས་པ་བཞིན་དུ། འཁོར་བའི་ཉེས་པས་མ་
 གོས་པས་ན་བསྐྱེད་དང་། དེ་ལྟ་བུ་སྒྲུང་བའི་སྒྲིབ་པོ་འམ་དེ་བོ་ཉིད་ནི་དག་པའི་ཚོས་ཉིད་
 དམ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས། དེ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ལ་རྩྭ་ཡིག་བྱུང་བ་ཡིན་གསུངས་སོ།
 འཕགས་མཚོག་སྐུག་བསྐྱེད་རང་གྲོ་ལ་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་གཙོ་བོའི་ཤར་དུ་རྗེ་བཙུན་
 སྒྲོལ་མ། ལྷོ་རུ་འོད་ཟེར་ཅན་མ། ལུབ་ཏུ་ཀུ་རུ་ཀུ་སྒྲེ། བྱང་དུ་ལོ་རྒྱུན་ལྷ་མོ་
 བཅས་རིགས་བཞིའི་མཁའ་འགྲོས་བསྐྱོར་བར་གསལ་བའི་རང་ཉིད་རྩྭ་ཡིག་དཀར་པོ་
 བྱུར་པ་དེ་ཉིད། གཙོ་བོའི་ཞལ་ནས་བྱངས་སྐྱའི་དབྱིབས་བརྒྱད་ནས། ཤར་མདུན་
 ཀྱི་སྒྲོལ་མའི་མཁའ་གསང་དུ་བབས་པ་བདེ་སྟོང་དགའ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་ལས་བསྐྱེད་པའི་
 སྐུས་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱུར་པ། སྐར་ཀྱི་དབང་སྟེགས་བསྐྱེད་འདབ་བརྒྱད་ལ་འཁོད་ནས།
 རང་ཉིད་སྐུགས་རྗེ་ཆེན་པོར་གསལ། དེ་ཙམ་ཞིག་ལས་གསལ་བོར་མ་གསུངས་ཀྱང་།
 འདི་རི་ལྟར་གསལ་ཚུལ་ནི། སྐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་རིགས་མི་གཅིག་པའི་འགྲོ་བ་འདུལ་
 བའི་དོན་དུ་གཟུགས་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེལ་བ་ཅིར་ཡང་སྟོན་པར་མ་ཟད། སྐུགས་ཀྱི་
 དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཚོགས་སོ་སོའི་སྐབས་སུ། སྐུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐྱེལ་དོག་ལ།
 དཀར་པོ། དམར་པོ། དེ་བཞིན་དུ་སྐུག་གི་བསྐྱེད་དང་སྐུགས་སྟོག་གི་རྩྭ་ཡིག་ལ་
 དཀར་པོ་དམར་པོ་གཉིས་ཀ་བསྟན་པ་ཡོད། དཀར་པོར་སྐྱང་རྒྱ་དེ་ནི། ལས་
 བཞིའི་ནང་གི་ཞིབ་དང་། དམར་པོ་སྐྱང་རྒྱ་དེ་དབང་གི་ཁ་དོག་རེད། ལས་བཞི་དེ་
 གསུམ་ལ་རྩྭ་བསྐྱེད་ན། བྱ་བ་བྱུབ་པའི་སྤོན་ལས་དེ་དབང་གི་ནང་དུ་བསྐྱེད་
 གར་དབང་སྐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་དབང་སྐྱད་དང་འབྲེལ་ན་དམར་པོ་

[illegible]

སློང་སྒྱུན་སློང་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཚུལ་གསུངས་ཡོད་ཀྱང་། དེས་པའི་དོན་ལ་ནི།
 རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སློང་རྗེའི་གཟུགས་སུ་ཤར་བ། དཔེར་ན་སྤྲུལ་བཞི་བསྐྱེད་པའི་
 རྒྱལ་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་མ་ཉིད། རྣམ་པ་རྟགས་ཀྱི་ཕུག་རྒྱར་གསེར་
 མདོག་ཕུག་བཞི་མར་སྤྲང་བའི་མདོན་རྟོགས་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་
 རང་བྱུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་ནས་ཡུམ་ཡི་གོ་དུག་མ་ཞོར་པད་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་
 སྤྲང་བ་དག་གཅིག་མཚུངས་རེད། སློང་རྗེ་དེའང་བརྩེ་བ་ཅམ་དང་སློང་རྗེ་ཉི་ཆོ་བ་ཅམ་
 མིན་པར། མཐའ་ཡས་གངས་མེད་ཆོད་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སློང་རྗེ་ཡང་ཆོད་
 མེད་པ་ཡོད་དགོས་པ་རེད། སློང་རྗེ་ཆོད་མེད་སྟོབས་ལྡན་ཟེར་ན། འགྲོ་བ་སེམས་
 ཅན་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ལ་དམིགས་ནས། མ་ལག་ཆད་མའི་བྲུ་རྒྱུས་ཁྱེར་བ་ལྟ་བུའི་
 རྒྱབས་དགོས་སུ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར། ས་དཔའ་བའི་བྲུ་དབྱུང་སྟོན་ལ་ལུས་
 པ་ལྟར། རྒྱབས་གནས་སུ་མཐོང་བའི་སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པ་རེད།
 སྟོབས་དང་ལྡན་ཟེར་བ་དེའང་ཐབས་སློང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ཤེས་རབ་སློང་པ་ཉིད་གཉིས་ཀ་
 ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་ཞིག་དགོས། སློང་ཉིད་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་རྟོགས་ཡོད་པས།
 སློང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་བདུན་ཅི་ལ་དཔེ་བཞག་ན། དེ་ཉན་རང་གི་ངེས་
 འབྱུང་དང་འབྲེལ་སྤོང་ན་རང་དོན་གཏན་བདེ་འགྲུབ་པ། ཞི་བ་སྟོགས་གཅིག་པར་
 འགྱུར་རྒྱུ་དང་། རྒྱལ་སྤྲུལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སློང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་སྤོང་ན།
 གཞན་དོན་འགྲུབ་པ་ཡིད་བཞིན་ཞོར་མཆོག་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། དཔེར་ན།
 ཀུན་གྱི་ཡི་མེ་རྟོག་དེ་སྟོས་ཀྱི་སྤང་པོའི་བྱིས་སྤྱོད་ན་སྤྱི་ཅི་ལྟ་བུར་འགྱུར་བ་དང་།
 རྒྱ་མཚོའི་ལྷ་མཁའ་ལྗང་གི་ལྷོ་བའི་མེ་བྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་བཞག་ན་ཞོར་བྲུ་རྟོག་གི་སྟོ་གོས་ལ་
 འགྱུར་ཡང་། གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། དེ་ཡིན་ན་སློང་ཉིད་

སྒོམ་དུས་སྒྲིང་རྗེའི་ཙི་བླ་པོས་ཟིན་པ་ཞིག་དང་། སྒྲིང་རྗེ་སྒོམ་དུས་སྒྲིང་རྗེ་པལ་བ་
དམིགས་མེད་ཀྱི་སྒྲིང་རྗེ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་འགྱུར་མི་ཉན། སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་རིམ་
བཞིན་དུ་སྒྲིང་རྗེའི་སྒོག་ལ་རྗེ་འགྲོ་དང་། སྒྲིང་རྗེ་དེའང་སྒྲིང་བའི་གྲོགས་ལ་རྗེ་འགྲོ་
ཡིན་པ་ཞིག་དགོས། དེ་ནི་རིང་དུ་སོང་བ་སྒྲོ་ཡང་ལྷག་གྱུར་པས། །གསུངས་བཞི་
སྒྲིང་ཉིད་སྒྲིང་རྗེར་འབྲེལ་བའི་ལག་རྗེས་རེད། དེ་ཡིན་ན་སྒྲིང་ཉིད་སྒྲིང་རྗེའི་སྒྲིང་པོ་
ཅན་ཡིན་པར་མ་ཟད། སྒྲིང་རྗེ་སྒྲིང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཅན་དུ་གྱུར་ན། འིན་རྟེན་པའི་
སྒྲིང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཆེས་རགས་པ་སྲིད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་
དམིགས་པའི་སྒྲིང་རྗེ་གཉིས། གཅིག་གིས་ཟབ་པ་དང་། ཅིག་ཤེས་ཀྱིས་གསལ་
བ་མཚོན་ཏེ་ཟབ་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གསལ་སྤྱགས་སྤྱི་ཡི་དགོངས་དོན།
རང་སེམས་འདོད་དགའ་དབང་གྱུར་བའི་ཏིང་འཛིན་ཟབ་མོའི་དམིགས་གནད་ཀྱང་རེད།
དེ་ཡིན་ན། གཞན་དོན་དེ་བྱ་བའི་ཁོག་གཞུང་ཞིག་དང་། རྗེས་བྱུང་སྤྱི་བའི་
ལམ་ཐམས་ཅད་ནི་དེའི་ཆ་ལག་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། ཐེག་ཆེན་མདོ་སྤྱགས་
གཉིས་ཀ་འགལ་མེད་ལ་བཤད་ཆོག་པ་རེད། རྒྱལ་སྲིད་རིན་ཆེན་བདུན་གྱི་བདག་པོ་
དེ་འཁོར་བསྐྱུར་ཡིན་པ་ལྟར། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བའི་བདག་པོ་དེ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་
པོ་ཡིན་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་གོ་དོན་གྱི་གཞི་རྩར་གནས་པའི་སྒྲིང་ནས། གསལ་
སྤྱགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རྗེས་དང་སྤྱེལ་ནས། འཕགས་མཆོག་སྤྱག་བསྐྱེད་རང་གྲོལ་རྣམ་
པ་རྟགས་ཀྱི་ཕུག་རྒྱར་སྒོམ་དུས། གསལ་བརྟན་དག་གསུམ་ཚང་བའི་སྒོ་ནས།
འདིའི་དབང་གི་ཆོག་ཁྲིགས་ཀྱི་ནང་ལ་གསལ་བོར་མེད་ཀྱང་། སྤྱི་བ་གཞུང་ལྟར་དུ།
སྤྱི་མདོ་དག་དཀར་པོ། ཞལ་གཅིག་པ། ཕུག་བཞི་པ། ཞབས་གཉིས་མཉམ་པའི་
སྤྱབས་ཀྱིས་བཞེངས་པ། རྩ་བའི་ཕུག་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱགས་ཀར་ཐལ་སྤྱུར་མཛད་པ།

ལྷག་མ་གཉིས་ཀས་ཤེལ་དཀར་གྱི་བབ་ཕྱེད་དང་པར་དཀར་པོ་བསྐྱམས་པ།
ལོངས་སྐྱེའི་ཆ་ལུགས་ཅན། དར་དང་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་ཆས་བཙུགས་ཀྱིས་མཛེས་
ཤིང་མཛེས་པར་སྒྲུབ་པ། འཕགས་པ་སྐྱེད་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐྱེད། ཤིན་རྩ་ཞི་བའི་
ཉམས་འབྱུང་ཅན་ཞིག དམིགས་བསལ་སྒྲིབ་རྗེ་ཆོད་མེད་ཀྱི་རྟགས་ལ་རི་དྲགས་ཨོ་
ན་ཡའི་པགས་པའི་སྟོང་གཡོག་ཅན། སྐྱེམ་དོག་དཀར་པོ་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཆོས་སྐྱེའི་མ་
མེད་པའི་བད། དུག་བཞིའི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དུག་རྒྱ་ཐལ་མོ་ཁོག་སྟོང་
སྐྱར་མཛད་པ། འོག་མ་གཉིས་ཀས་བྲགས་སྟོང་སྒྲགས་སུ་སྒྲོགས་པའི་ཤེལ་ཕྱེད་
དང་། སྒྲོན་གྱིས་མ་གོས་སྐྱེའུ་འཕུལ་བྱ་བར་འབྱེད་པའི་པད་དཀར་བསྐྱམས་པ།
ཞབས་གཉིས་གོང་ནས་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་མཉམ་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བཞེངས་པ་དེ་ཅི་ཞིག་གི་
དོན་རེད་ཟེར་ན། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་རྟག་རྩ་མཉམ་བཞག་
ལས་མི་གཡོ་བ། དར་དང་རིན་པོ་ཆའི་རྒྱན་ཆ་ནི་དགོས་འདོད་རེ་སྟོང་གི་བད་དོན་
ཡིན་པ། ཤིན་རྩ་འཛུམ་ཞིང་ཞི་བའི་སྐྱེད་ནི་བྱམས་པས་འགྲོ་བ་སྒྲིབ་བ་དང་།
སྐྱེན་མི་འཛུམ་པ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད། འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་སྐྱེད་ཅིག་ཀྱང་གཡོལ་བ་
མེད་པ་དུས་རྟག་རྩ་གཟིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་དག་བླན་དང་བཅས་ཏེ། གཙོ་བོ་
གཅིག་གི་ཆོ་འཕུལ་ལས་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས་ཐམས་ཅད། ཉི་མ་ལས་འོད་ཟེར་བཞིན་
དུ། གནས་གསུམ་རྗེ་རྗེ་གསུམ་གྱི་ཡིག་འབྲུས་མཚན་པ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ནས།
བསྒྲེལ་བ་དང་འབྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་པའི་སྒྲོགས་བཙུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེས་དང་བཅས་
པ་སྐྱེན་བྱངས་ཏེ། རང་ལ་ཐིམ། མཆོག་སྐྱེན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་
དམིགས་འདུན་དེ་ཉིད། རས་འདོན་པ་དང་སྒྲགས་ནས་བྲིད་རྣམ་པས་གསལ་
འདེབས་དེ་ལྟར་མཛོད། ཡང་མཚན་མ་འདིར། རྩོ། རྣམ་ཤེས་ཕུང་པོ་རྣམ་དག་ཅིང་། ཁོགས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་

ཁྱབ་བདག་པུ་སྐལ་བཟང་གིས་གསུངས།

དབང་བསྐྱར། དེའི་རྗེས་ནས་སངས་རྒྱུ་སྟོང་དབང་དང་དཔག་མེད་སྐུར་ལམ་གྱི་དབང་བསྐྱར། དེ་ནས་ཡུམ་ཀ་བདེ་ཆེན་རྒྱལ་མོའི་
དབང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཟུར་འཕྲོས་འདི་ལྟར་གནང་པ། སྤྱིར་མ་བརྒྱད་མཁའ་འགྲོའི་ལྷ་ཆོགས་འདི་ཐམས་
ཅད། ཆོས་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་བཟང་མོ་ཆོས་སྐུ་ཡུམ་ཆེན་མོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
མ། རབ་འབྱམས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོའི་འབྲུང་གནས་དེའི་གྲོང་ནས་ཤར་བ་རྒྱུང་
རྒྱུ་རེད། དབྱིངས་ལས་ཡེ་ཤེས་ཤར་བ་ལོངས་སྤྱིའི་ཞིང་ན་སྤྱོད་ཀྱི། དེ་ལས་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་རང་ཅུལ་སྤྱུལ་སྤྱིའི་མཁའ་འགྲོ་བདེ་ཆེན་རྒྱལ་མོར་སྤྱང་བ་ཡིན་ན། མཁའ་
འགྲོ་མ་ཀུན་དགའ་མོའམ་མཁའ་འགྲོ་མ་ཉི་མ་དངོས་གྲུབ་ཅེས་གྲགས་པའི་མཁའ་འགྲོ་
མ་གསང་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། གཞི་དང་སྤྱིང་པོ་མེ་ཏོག་གིས་
བརྒྱན་པའི་ཞིང་ན་སངས་རྒྱུས་ཤིག་འབྲུང་བ་ཡོད་ཚད་པོའི་སྤྱི་ཡུམ། ཡུམ་སྤྱི་འཕྲུལ་
ལྷ་མོ་ཡང་འདི་ཉིད་ཡིན། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་ལས་གཞན་དུ་མ་གྱུར་བ་གཏེར་
ལུང་མང་པོ་ལས་བསྐྱུགས་པ་ལྟར་དུ་རེད། སྤྱིར་ན་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་རྩ་བ་མཁའ་འགྲོ།
དེའི་ནང་ནས་གངས་ཅན་ས་ལའི་སྤྱོད་སྤྱོངས་འདི་ན། རོ་མཚར་སྤྱུལ་བའི་སྤྱི་འཕྲུལ་
ལ་ཤར་བ་དེ་ནི། མཁའ་ཆེན་རིགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བདེ་ཆེན་རྗེ་རྒྱལ་འབྱོར་མ།
གཟུགས་སྐུ་མི་མོའི་རྣམ་པར་བཞེངས་པའི་མཁའ་འགྲོ་ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ་དེ་བསམ་
བཞིན་སྤྱི་སྤྱིད་བཞེས་པ་རེད། གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ཡུལ་དབུས་ན་བོད་མོ་པུ་ཆེ་
མཚོ་གི་གཟུགས་སུ་བཞུགས་དུས། མཚོན་ལ་མཁའ་འགྲོ་ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ་དང་།
དཔལ་རི་པུ་འོད་ཀྱི་ཕོ་བྲང་ན་རིག་འཛིན་རྒྱལ་མོའི་རྣམ་པར་བཞུགས་དུས་དབྱིངས་
ཕུག་བདེ་ཆེན་རྒྱལ་མོ། སྤྱིན་པོའི་ཡུལ་གྱི་ཁ་གཞོན་མཛད་དུས་མཁའ་འགྲོ་མཐིང་
འོད་འབར་མ། ཞེས་སྐུ་གཅིག་ལ་མཚན་གྱི་རྣམ་གངས་ཐ་དད་པས་འགྲོ་བ་འདེན་པ།
སྤྱོད་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་སྤྱོད་ལམ་གྱི་དབང་གིས། བོད་ཡུལ་འདིར་སྤྱི་བ་བཞེས་

པར་མ་ཚད་སྒོན་གྱི་སྐྱེ་རགས་པ་དེ་ཉིད་མ་བོར་པར། བོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་དུས་
གསུམ་ཀུན་ཏུ་གཟིགས་བཞིན་པ་ཡིན་པས་ན། ང་ཚོ་བོད་མིས་བསྐྱབ་ན་གཞན་དང་
མི་འདྲ་བའི་སྐྱེ་བྱུང་ཐག་ཉིན་ཏེ་བ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་བྱུང་ལེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགོ་མ་
དེ་ཉིད་ཀྱིས་བོད་ཀྱིས་གཙོས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན། རྗེ་བཙུན་མ་རྩ་གུ་རུའི་
ཐུགས་རྒྱུད་དགོངས་པའི་བྱིན་རྒྱབས་ཉི་བརྒྱད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི། བསྟན་ཞབས་གཏེར་
ཀྱིས་གདམས་པའི་བཀའ་བློན་གུ་རུའི་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་ཡིན། མཚོག་བརྟེན་གྱི་
རིག་འཛིན་ཐམས་ཅད་བྱིན་རྒྱབས་ཆེ་ལུགས་འདྲ་ན་ཡང་། བཀའ་བབས་ཀྱི་བྱུང་པར་
ཐདད་ཡིན་པའི་དབང་གིས། མཁའ་འགོ་ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ་འདིས་གསང་སྟགས་ཀྱི་
ཆོས་ཐོག་མར་གསུང་བར་བསྐྱེལ། བར་དུ་གཟུངས་ཀྱིས་གཟུངས། མཐའ་མར་
བཀའ་ཡི་བསྐྱེལ་མཛད། ཡང་མཐར་གཏེར་དུ་སྐྱས་པར་མ་ཟད་ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་
མེད་སྤྱིང་པ་ལྟ་བུ་ཐུན་མིན་མཚོག་གི་སྐྱབས་བབ། གཏེར་སྟོན་སྐྱེལ་སྐྱེར་བརྒྱད་པའི་
བླ་མ་ལ། སྐྱེད་པོས་ཀྱི་གཏེར་བྱུང་གཏད་པའི་རྣམ་ཐར་མང་པོ་ཡོད་ལ། མཚོ་
རྒྱལ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེལ་ཐབས་དང་། སྐྱེལ་ཕྱག་བྲིས། ཕྱག་བཟོ། གཏེར་དཔེ།
སྐྱེལ་རྩིས་བྱོན་པ་སོགས་མང་པོ་ཡོད། མཁའ་འགོ་བདེ་ཆེན་རྒྱལ་མོ་ནི། པདྨའི་
རིགས་ཀྱི་རྒྱལ་མོར་ངས་པར་གཞིར་བཞག་གི་སྟེང་དུ། མཁའ་འགོ་སྤྱིང་ཐོག་གི་ནང་
ནས་མཁར་ཆེན་གཟུང་དེ། ཏུ་ཕག་པདྨའི་རིགས་ཀྱི་བཀའ་བབས་མཚོག་ཏུ་ཡང་
བསྟགས་ཡོད་པ་རེད། རིགས་ལྷ་རིགས་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་བསྐྱས་ན། ལས་ཀྱི་
རིགས་དེ་པདྨའི་རིགས་ཀྱི་ནང་ལ་བསྐྱེད་གོས། འཕགས་ཡུལ་རིག་འཛིན་བརྒྱད་
ལས་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་བོད་ཡུལ་རིག་འཛིན་བརྒྱད་ལས་མཚོ་རྒྱལ་གཉིས་ཀའི།
ཕྱིན་ལས་ཐུར་བའི་བཀའ་བབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་རེད། རྗེ་འབངས་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལུས་

གྲུབ་ཏུགས་བསྟན་ཡོད་དུས། མཁའ་འགྲོ་ཡེ་ཤེས་མཆོ་རྒྱལ་གྱིས་བསང་པའི་མི་རོ་
བསྐྱངས་པ་དེ། སྤོན་ལས་ཕུར་བ་གྲུབ་པའི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་མཆོག་གྲུབ་པའི་ཏུགས་
རེད། དེ་བཞིན་དུ་གསང་འཛིན་གསང་བའི་བདག་མོ་མཁའ་འགྲོ་ཡེ་ཤེས་མཆོ་རྒྱལ་
མཆོག་ལ་བརྟེན་ཏེ། མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་བསྐྱབས་པའི་སྐྱུབ་ཐབས།
ཟབ་མོ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྩོད་མེད་སྐྱུབ་པའི་གཏེར་སྟོན་མི་ཉུང་བཞིག་གི་གཏེར་ཁ་སྟོན་
ཇེས་མང་པོ་ནས་བྱོན་པ་རེད། དེ་ལས་གཏེར་ཁ་འགའ་རེའི་ནང་ལ་སྤྱི་མཆོ་རྒྱལ་
ནང་སྟོལ་མ། གསང་བ་ཁྲིམ་ནག་ལྟར་དུ་སྐྱུབ་ལུགས་དང་། ཡང་ལ་ལའི་ནང་དུ་
ཁྲིམ་ནག་རྒྱུད་བ་ལྟར་དུ་སྐྱུབ་ལུགས། རྒྱལ་དབང་ལྟ་བུ་ཆེན་པོས་ཀུན་འདུས་ནོར་
བུའི་ལུགས་གསུངས་ནས། མཆོ་རྒྱལ་ཁོ་ནས་སྐྱུབ་པ་དང་དབང་བསྐྱར་དུས་སྤྱི་ནང་
གསང་གསུམ་སོགས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། འདི་ན་སྐྱགས་སྐྱུབ་བྱས་ནས་གསུངས་
འདུག བསྟེན་པ་བྱེད་དུས་ཐུན་མིན་མཆོག་སྐྱུབ་ལ་ཟབ་པའི་དོ་རྩེ་པག་མོ་དང་སྐྱགས་
ནས་སྐྱུབ་པ་དང་། འོད་གསལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཡེ་ཤེས་བཅོན་ཐབས་ལ་
འབད་དུས་དང་། སྤོན་ལས་ཀྱི་ཁ་བསྐྱར་དགོས་དུས། ཐུན་མོང་ལས་སྐྱུབ་ལ་
རྒྱར་བའི་ཐད་ཀྱི་འཕགས་མ་སྟོལ་མ་དང་སང་གའི་གདོང་ཅན་དང་སྐྱགས་ནས་སྐྱུབ་པ།
བྱིན་རྒྱབས་དབང་བསྐྱར་གྱི་སྐབས་སུ་སྤྱི་ནང་གསང་གསུམ་དང་སྐྱགས་ཏེ་བསྐྱབས་ནས།
གསུམ་ཀའི་བཀའ་དབང་དུས་གཅིག་ལ་ཇོགས་པའི་ཆེ་བ་དང་ལྡན་པར་མཛད་དོ།
སྐབས་སུ་བབ་པ་ཇོགས་ཆེན་གྲོང་ཆེན་སྤིང་ཐིག་གི་བཀའ་བབ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རིག་འཛིན་
འཛིགས་མེད་སྤིང་པའི་དགོངས་གཏེར་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་ལས་ཇི་ལྟར་བྱོན་པ་
ནི། འདི་ནས་གསུངས་རྒྱུར། སྐྱགས་མདའ་མཆོ་རྒྱལ་བླ་མཆོན་ས། མཁའ་
འགྲོའི་ཆོགས་ཀྱི་རྩེ་མོ་ཉིད་ཀྱིས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་གདམས་པར་

མཛད་པ་གསུངས་པ་འདིས་ཕྱོགས་ཙམ་མཚོན་པར་བྱས་ནས་སྟོན་འདུག རང་རེ་
 རྗེས་འཇུག་གི་དད་པས་མོས་པའི་རྟེན་ལ་དེ་བས་གསལ་ཙམ་ཞིག་ལུས་ན། བོད་ཡུལ་
 འདིར། ཡོ་རྒྱུན་ཆེན་པོས་སྐྱུ་དངོས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱིས་བཅགས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་
 པའི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་སྟོན་ལས་ཀྱི་གནས་ཆེན་ལྷ་ཡི་ནང་ནས། སྐྱུའི་དབེན་
 གནས་སྒྲགས་ཀྱི་ཡོངས་མྱོང་ནས། ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་མེད་སྤྱིང་པས་ཚོགས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་སྟོང་ཅ་ཞིག་དང་། མཁའ་འགྲོའི་མེ་མཚོ་དུ་ཆེན་མོ་ཞིག་མཛད་རྒྱུ་ཐུགས་
 འདུན་བསྐྱུངས་ནས་བྱོན་བཞིན་པའི་སྐྱབས་སུ། སྒྲགས་མདའ་མཚོ་རྒྱལ་བླ་མཚོ་ལ་
 ཐེབས་དུས་སྤྱོད་གྲོལ་བདུད་རྩི་ལྷུང་མ་དང་མཚོ་དར་ཞིག་ཁོང་གིས་ཡུལ་གསུངས་ཡོད་
 པ་རེད། དེ་འབུལ་བའི་སྐྱབས་ངོ་མཚར་གྱི་ལྷས་དང་བཅས་ཏེ་ཐམས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ལས་
 འདས་པའི་དག་སྤྱང་ཞིག་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱིས་ཤར་ནས། བླ་མཚོ་རུ་བྲགས་པའི་བཀོད་
 མའི་རྒྱུ་དེ་ལས་ཉེ་རེག་གི་བྱིན་རྒྱབས་ཤིག་ལུ་བཞིན་ཡོད་པའི་སྐྱབས་སུ་གསུངས་འདུག
 གནག་སྐྱུ་མ་བྱང་བ་གཞོན་རུ་མེ་ཏྲོག་ཨུཊུལ་འི་མདངས་འདྲེན་པ་ཞིག་གིས་འཕུར་ལྷིང་
 གཡོ་བའི་གར་སྐྱབས་དང་ལྷན་དུ། སྒྲ་སྒྲད་སྒྲོམ་ལ་འབྱུར་བའི་སྐྱུ་དབྱངས་རྒྱུད་མང་
 གི་སྒྲ་ལྷ་བུ་ཞིག་ལན་གསུམ་བྲགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས། ཁོང་གི་ཐམས་ཀྱི་སྤྱང་བ་
 གཏན་མེད་ལ་སོང་ནས། ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་སྤྱིང་ཁོང་རང་གིས་གསུངས་ལྟར་
 བྱས་ན། སྤྱང་སེམས་ཚོས་ཉིད་གསུམ་པོ་འདྲེས་པའི་གྲོང་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་
 མ་སྐྱུ་མདོག་དམར་གསལ། རིན་པོ་ཆེ་དང་རུས་པའི་རྒྱུན་དུག་གསོལ་བ། མེ་
 ཏྲོག་གི་དོ་ཤལ་འཕྱང་འཕྱུལ་དུ་གཡོ་བ་ཞིག་གིས། རང་གི་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་
 སྤྱིང་པོ་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་བསྟན་ནས་ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། མདོན་
 རྟོགས་ཅི་བཞིན་དུ་གཤམ་སྒྲས་གསང་བའི་ཚོག་དང་སྒྲགས་ནས་རིམ་བཞིན་གསུངས་ཡོད།

དེའི་འཕྲོར་མཁའ་འགོ་མ་དེའི་ཞལ་ནས། མཁའ་འགོ་ང་ནི་ཆོས་སྒྲིའི་གྲོང་ནས་
ཡོང་། །འགོ་དང་འོང་བའི་རྣམ་རྟོག་ཡོད་མ་ཡིན། །བུ་མོ་ང་ནི་གནས་ཡུལ་ཉིར་
བཞིའི་བདག་། རྒྱ་ཡབ་དཔལ་རིའི་སྤྱལ་བའི་ཞིང་ནས་ཡོང་། །ལ་སོགས་པ་དང་
དེའི་འཕྲོ་ཞིག་ཏུ་ཡང་འདི་ལྟར་གསུངས་ཡོད། མཁའ་འགོ་ང་བསྐྱབ་སྐྱ་གསུམ་
དངོས་གྲུབ་ཐོབ། །གདུལ་བྱའི་འགོ་དོན་སྟོ་རུབ་སྟོགས་ལ་ཡོད། །རྟོན་འབྲེལ་མ་
འཆོལ་ལས་ཅན་སྐྱེས་བུ་ཚོ། །ཐིག་ལེ་བྱུག་གི་གྲོང་དུ་ངལ་གསོས་བཏབ། །ཅེས་
གསུངས་པ་དང་མཉམ་དུ། མཁའ་འགོ་གསང་བའི་ཡི་གེ་རྩ་འཕུལ་གྱིས་བཀོད་པ་
ཟད་མི་ཤེས་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་འདྲེས་ནས་སྒྲིང་དབུས་སུ་ཐིམ་པར་བྱས་བྱང་
གསུངས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནས་གསང་བའི་དམ་ཚིག་གི་ཞག་གངས་ཆང་པ་དང་ལྷན་
དུ། དམར་སྟོགས་མཁའ་འགོ་འདུ་བའི་དུས་ཆོས་ཤིག་ལ། ཡང་རྫོང་དུས་སྒྲིའི་
དབང་པོའི་ཕོ་བྲང་ནས་རྟོན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་མཆོམས་སྦྱར་དང་བཅས་ཏེ། མཁའ་
འགོ་གསང་བའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་ཚོགས་དང་བཅས་པ་འདི་ཉིད་རྒྱ་ཁྲོལ་བ་ཡིན་གསུངས་
པ་རེད། སྦྱར་ན་གཏེར་ཞེས་པའི་ཐ་སྐད་འདི་ལ་དབྱེད་པར་བྱས་ན། བོར་གཏེར།
རྩམ་གཏེར། ཆོས་གཏེར་ལ་སོགས་པ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མང་པོ་ཡོད། རེད་
དེ་སྐབས་བབ་ཆོས་གཏེར་བཤད་པའི་དུས་ཡིན་དུས། ཆོས་གཏེར་སོགས་ཀྱི་གཏེར་
ཀྱི་ཐ་སྐད་འདི་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀ་ནས་འབྱུང་བར་མ་ཆད། བོད་ཀྱི་གསར་རྒྱུད་གི་
མཁས་གྲུབ་དམ་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་གཏེར་རིགས་བཞེས་སྤྱོད་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པའི་
ནང་ནས་གཏེར་སྟོན་དང་གཏེར་ཆོས་མང་ཤོས་དེ་སྔ་འབྱུར་རྒྱུད་མ་པ་རེད། སྔ་འབྱུར་
ཐུན་མིན་ཀྱི་ཆོས་སྐད་ལ། བཀའ་གཏེར་དག་སྤང་གི་བབ་སོ་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་གྲགས་
པའི་ནང་ནས། ད་ལྟའི་དུས་འདིར་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་ཆོན་ཁ་ཆེ་ཞིང་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་དར་ཁྱབ་

ཆེ་བའི་ཆོས་སྐལ་དེ་གང་ཡིན་ཟེར་ན། གཏེར་ཆོས་ལ་བཞག་ཅིང་གཏེར་ཆོས་ལ་བབ་
པ་རེད། འདིའི་ཟབ་མོ་གཏེར་གྱི་བརྒྱད་པ་འདི་ནི། བརྒྱད་པ་དུག་ལྷན་ནམ་དགུ་
ལྷན་གྱིས་ད་ལྟའི་བར་དུ་བརྒྱད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཀུན་བཟང་དོན་རྗེ་སེམས་དཔལ་ནས་
སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྲུང་གནས་ཀྱི་བར་དགོངས་བརྟམས་བརྒྱད་གསུམ་གྱིས་
བརྒྱད། དེ་ལྟར་བརྒྱད་པའི་དབང་གི་རྒྱ་པོ་ཐམས་ཅད་ཨོ་རྒྱལ་པདྨ་ལ་བབ་སྟེ། དེ་
ལས་རྒྱལ་མི་འཆད་པ་སྐབས་བབ་ལུང་བསྟན། སྒྲོན་ལམ་དབང་སྦྱར། མཁའ་
འགྲོ་གཏད་རྒྱའི་བརྒྱད་པ་དང་བཅས་པས་བརྒྱད་ནས་བཀའ་གཏེར་ཐུན་མོང་གི་བརྒྱད་པ་
གསུམ་དང་། གཏེར་གྱི་སྒྲོས་ཆོས་ཀྱི་བརྒྱད་པ་གསུམ་མམ་དུག་བསྐྱེད་ནས་བརྒྱད་
པ་དུག་ལྷན་ནམ་དགུ་ལྷན་ཅུ་བ་རེད། བྱད་པར་དུ་དགོངས་གཏེར་དག་གི་བྱད་ཆོས་
ནི། ལུ་རུ་རིན་པོ་ཆའི་ཐུགས་ནས་དག་པའི་འཁོར་རམ་ལས་ཅན་སྐྱེ་བའི་ཐུགས་ལ་
བརྒྱད་པའི་ཐུགས་བརྒྱད་དེ། ལས་རྒྱུད་གི་གཞན་དབང་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ལ་
ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་གྱིས་རྗེས་བཏབ་པ་ཞིག་མ་རེད། འོད་གསལ་གཉུག་མའི་རིག་
པའམ་སེམས་ཉིད་མི་ཞིགས་པའི་ཐོག་ལའི་དབྱིངས་སུ། ཆོས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་དེ་དག་
ཅིས་ཀྱང་མི་འཕྲོག་པ་བརྟན་པར་མཛད་པ་ལ། དོན་བརྒྱད་སྒྲིབ་ལ་འཕྲོས་པ་ཐུན་མིན་
གྱི་གཏད་རྒྱ་བྱད་པར་ཅན་ཞིག་རེད། ཡང་བརྟམས་དང་མཚན་མར་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་
ཆེད་རྒྱ། སྒྲོན་བྱུང་གི་མཚན་མས་ཐུགས་གཏེར་གྱི་སྒྲོ་འབྲེད་རྒྱལ་བུས་པའང་ཡོད་དོ།
དེ་བཞིན་བརྟམས་ཡིག་འདི་དག་ལ་མཚོན་ན། སྒྲོན་འོད་གསལ་གྲོང་ཆེན་དགོངས་པའི་
དབྱིངས་རིམ་ལ་སྐས་པའི་ཟབ་ཆོས་དེ་ཉིད། དུས་ལ་བབ་དུས་འདོན་རྒྱ་ཅན་གྱི་གཏེར་
བདག་མཁའ་འགྲོའི་ཡི་གེ་ཡིན་མིན་སྒྲུ་ཆོགས་པ་བརྟམས་ཡི་གེ་གཟུགས་གྱིས་མཚོན་
པར་བྱེད་པ་ཞིག་རེད། གཏེར་ཆོས་འདི་ལ་ཐུན་མིན་གྱི་དགོས་པ་བཞི་ཡོད་པ་ནི།

དམ་ཆོས་མི་རྣམ་པ། གདམས་ངག་མི་འཇུག་པ། བྱིན་རྒྱལ་མི་གཡེལ་པ།
 བསྐྱེད་ཐག་ཉི་བ་དང་བཞི་རེད། མདོར་ན། གཏེར་གནས་གསང་བའི་མཛོད་
 མཐར་ཐུག་པ་དེ་གང་ཡིན་ན། གཏེར་སྟོན་དག་གི་སེམས་ཉིད་འགྱུར་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་
 དེ་རེད། དེ་ན་བཞུགས་པའི་གཏེར་ཆོས་དེ་ཉིད། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་གསང་
 གསུམ་འདུས་པའི་བྱིན་རྒྱལ་ས། བསྐྱེད་གསུམ་དགོངས་པའི་སྟོང་བཅུད། གསང་
 རྩེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པས་སྤྲས་བཞག་པ་དེ་ཆོ། ཇི་ལྟར་གཏེར་ནས་གཏོན་པ་རེད་ཟེར་
 བ། འོད་གསལ་གཉུག་མའི་རིག་ཆ་ཕྱི་གསལ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྩེན་
 པར་བསྐྱོང་བ་དེ་ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་སྤྱིང་གིས་སྤྲོད་སེམས་ཆོས་ཉིད་གསུམ་འདྲེས་པའི་
 གྲོང་ནས། མཁའ་འགོ་མའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེད་ངོས་སུ་མཇུག་ནས། རང་གི་མདོན་
 པར་རྟོགས་པའི་སྟོང་པོ་བསྟན་གསུངས་པ་འདིས། བརྒྱ་ཆོག་སློལ་ས་འདས་པའི་སྟན་
 རྒྱུད་ཤོག་སེར་ཆེན་པོའི་དགོངས་དོན་དུ། རིག་ཅུལ་ཤེར་རབ་ཀྱི་སྤྲོད་ཆ་མདོན་སུམ་
 བཀྲ་ལམ་དུ་བྱུང་བ་དེ་བསྟན་ཡོད་པ་རེད། ད་རུང་མཁའ་འགོ་ཡེ་ཤེས་མཆོ་རྒྱལ་
 ཀྱིས་ཞལ་གཟིགས་དུས། མཁའ་འགོ་ང་ནི་ཆོས་སྐྱུའི་གྲོང་ནས་འོང་། ལ་སོགས་
 པའི་ཆོག་རྒྱུད་བཞི་པོས། ཀ་དག་ཆོས་སྐྱེ་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་གྲོང་ནས་ལྷན་གྲུབ་འགག་མེད་
 ཀྱི་རང་མདངས་ལོངས་སྐྱར་ཤར་བ་འདི། སྤྱོད་ཆོགས་གང་འདུལ་སྐྱུལ་སྐྱུའི་སྐྱུ་འཕུལ་
 མཛད་ཀྱང་། དོན་ལ་གཤེགས་བཞུགས་འགོ་འོང་གི་རྣམ་རྟོག་མཆོན་མ་མི་དམིགས་
 བ་ཡང་། རྟོན་རང་ལུས་རྩེ་རྩེའི་ཡུང་པོའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་གནས་ཡུལ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི།
 བརྟེན་པ་རྩ་རྒྱུད་ཐིག་ལའི་འགོས་དག་པ་དེ་ཉིད། གང་ལས་མཆེད་པའི་མཆེད་གཞི།
 ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའི་གཟུགས་ཅན། མཁའ་བྱུང་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སྐྱུ་མངའ་བ།
 སྟོང་ཆེན་དབྱིངས་ཀྱི་བདག་མོའམ་རྩེ་མོ་ཁོང་ཉིད་ཀྱིས། རང་སྤྲོད་རྩེ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་རི་

སྒྲུལ་པའི་ཞིང་ནས། ལས་ཅན་དག་པའི་སྒྲུང་དོལ། བརྟ་དང་རྟགས་གྲིས་མཚོན་
 པའི་ཆོས་གཏེར་ཟབ་མའི་སྒྲོན་ནས། དབང་གི་རྩ་པོ་རྒྱུན་མ་ཆད་པའི་བྱིན་རྒྱལ་སུ་
 འཕེས་པར་མཛད་པའི་དོན་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་རེད། ད་རུང་དེའི་འཕྲོར། མཁའ་འགྲོ་
 ང་སྒྲུབ་སྒྲུབ་གསུམ་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། །གདུལ་བྱའི་འགྲོ་དོན་སྟོ་རྩལ་ཕྱོགས་ལ་
 ཡོད། །ལ་སོགས་པས་མཁའ་འགྲོའི་སྒྲུབ་པ་འདི་ཉིད། གཏེར་ཆོས་གཞན་ལས་
 གྲུང་བྲུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ། ཆོག་ཕྱི་མ་གསུམ་གྲིས་དགོངས་གཏེར་
 རམ་མཁའི་མཛོད་ཅན་བདག་གིར་བྱེད་པའི་ཀུན་མཁྱེན་མཁྱེན་བཙུང་འོད་ཟེར་ལ།
 དབུགས་དབྱུང་ལུང་བསྟན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་མ་འཇུག་བཞག་ན། བྲིད་ལས་ཅན་སྒྲིམ་བུ་
 སྒྲུ་ཆོ་མི་ཤིགས་ཐིག་ལེ་དུག་གི་གྲོང་དུ་རྒྱས་བཏབ་ནས། ཐིན་ལས་བྲུང་པར་ཅན་
 གྲིས་འབྲེལ་མཐུད་གསོས་བཏབ་བྱས་ནས། ཆོས་འདི་མི་རྩལ་མཐའ་རྒྱས་ཡོང་བའི་
 བདེན་ཆོག་དེ་ལྟར་མི་འཇུར་རྒྱུང་ལྷ་འདུས་པའི་དབྱིངས་ཆེན་པོར་མི་ཤིགས་སྟོང་བའི་
 ཐིག་ལེ་གཅིག་ལ་འདུས་སོང་པ་དེ། དབྱིངས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོའི་བརྟ་ལུང་གིས་
 བསྟན་པའི་སྟབས་གྲིས། དེ་རིང་ཁར་རྩུང་དེའི་མཐུ་གྲུབ་སྟེ་རྟོགས་ཆེན་གྲོང་ཆེན་
 སྒྲིང་ཐིག་གི་ཆོས་འདི། འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཡུལ་གྲུ་མང་བོ་ཞིག་ལ། དཀར་
 འཛམ་ཡུག་གཅིག་ཏུ་བརྟལ་བ་མཐོང་ཆོས་ཡིན་པ་འདིས་གྲུང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒྲུ་ཁ་
 མ་ལོག་པར་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་ཚོན་ཁ་གཞན་ལས་བྲུང་འཕགས་ཡོད་པའི་འཕགས་ཆོས་རང་
 ལུགས་གྲིས་མཐོང་ཐུབ། ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོས་རྗེས་བབྱུང་གི་རྟོགས་བརྟེན་འདི་མ་
 ཡིན་པར། དུས་གཞན་ཞིག་ལ་རྩ་ཡབ་དཔལ་རི་སྒྲུལ་པའི་ཞིང་ཁམས་ལ་མདོན་སུམ་
 དུ་ཕེབས་ནས། གུ་རུ་ཡབ་ཡུམ་གྲིས་རྗེས་སུ་བབྱུང་། བྱིན་གྲིས་བརྟུན་ཏེ།
 དབུགས་དབྱུང་། ལུང་བསྟན་གནང་བ་སོགས་གྲུང་འདི་དང་རིགས་འདྲ་བ་ཡོད།

དེ་ལྟ་བུའི་རིག་འཛིན་ཡུམ་ཀ་མཁའ་འགོ་བདེ་ཆེན་རྒྱལ་མེད་དགྲིལ་འཁོར་དེར།
དབང་དང་བྱིན་རྒྱབས་རྗེས་གནང་གསུམ་པོ་དབང་ཆོག་གི་སྒྲོམ་གཞི་གཅིག་ལ་འདུས་
སོང་བའི་སྒྲིན་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་སྒྲུབ་པ་ལ། རྩོག་མར་འདི་ནས་དབང་ཆོག་སྤྱི་འགོས་ལྟར་
དུ་སྒྲུབ་དང་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་ཆོགས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་མཛུལ་ཞིག་ཡུལ། མཚམས་
འདིར། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཡུང་པོ་ཅན། སྤྱིད་པའི་འཁོར་ལོ་རྣམས་སྤྱོད་པ། མེགས་དང་། གཞན་ཡང་སྤྱོད་པས་འགོ་སེམས་
བསྐྱེད་སོགས་རྗེས་སྒྲོམ་མཛད་ནས་ཟུར་འཕྲོས་ཀྱི་བཀའ་གསུང་། འདི་དམིགས་པ་གསལ་འདེབས་པ་རེད།
དམིགས་པ་གསལ་འདེབས་འདི་མཁའ་འགོའི་ལས་བྱང་གི་བསྐྱེད་ཆོག་དང་སྤྱེལ་བ་ཞིག་
འདི་ནས་མར་གསུངས་འདུག སྤྱིན་འབྲེན་འབེབས་སྤྲུགས་དང་བཅས་པས་བསྟན་པ་
རེད། དང་པོར་དམིགས་པ་ལ། ངས་དལ་མོ་བྱས་ནས་འདོན་ཡོང་དུས་དེ་བཞིན་
དུ་བྱེད་རྣམས་པས་སྤྲུགས་དམིགས་མཛོད། འདི་ནས་ཨ་ཏི་རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་
གོང་ནས་ཞུས་པ་ལྟར་དུ། བང་ཆོན་དགུ་རུ་བྱེས་ཏེ་དཔེར་ན། ཨ་ཏིའི་ཨ་རུའམ་
ཨ་རུའི་ཨ་ཏི་ལའང་འབྲེལ་སྤྱར་ཆོག་པའི་བང་ལུང་ཨ་རུ་ཡོ་གའི་ལྟ་སྒྲོམ་སྤྱོད་འབྲས་
དང་བསྟན་དགོས་པ་རེད། དེ་ཡིན་ན་ཨ་རུ་ཡོ་གའི་ལྟ་བདེ་སྤྱང་ཆ་ཡེ་ནས་དག་པ་
ཀུན་ཏུ་བཟང་པོར་དབྱེད་ལྟན་གྲུབ་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་དང་། སྤྱོད་ཆ་ཀུན་ཏུ་བཟང་མོ་
ཡེ་ཇི་བཞིན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གཉིས། སྤྲུག་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དབྱིངས་དང་རིག་པ་སོ་སོ་
མ་ཡིན་ཐ་མི་དད་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཡིན་དུས། གནས་ལུགས་
དག་མཉམ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངང་དེ་ལས་ཕྱིའི་སྤྱང་བ་ཇི་ལྟ་བདེ་བཞིན། བང་རྣམ་
འབྱོར་ལུས་ཀྱི་ཆ་ལ་ཆོང་པའི་བང་གི་རྒྱ་རྒྱུད་ཐེག་ལེ་འདི་དག་ལམ་དུ་སྤོང་སྤྱབ་པ་ཡིན་ན།
དག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་བ་འཆར་བ་དང་། ལམ་དུ་སྤོང་མ་སྤྱབ་ན།
མ་དག་འཁྲུག་བའི་སྤྱང་བ་འཆར་བས་ཕྱི་སྤོང་བཅས་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་སོགས་ལ་མི་ལྟོས་པར་རྩོམ་ལུས་ཀྱི་

ཅ་རྒྱུད་ཐོག་ལེ་ལ་གནད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཐོག་ནས། རགས་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་མེད་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབུ་མའི་དབྱིངས་སུ་བསྐྱེམས་ཏེ་གཉུག་མ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
དུ་འཇུག་པ་རེད། དེ་རིམ་ལྡོག་ཡིན་ན། ཅ་གསུམ་འཁོར་ལོ་ལྷ་ལ་བརྟེན་པའི་ལུས་
དབུས་དྲངས་མ་ལྷ་འདུས་ཀྱི་སྒྲིབ་པོ་ན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སམ་མི་ཤིགས་
པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཐོག་ལེ། ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའི་གཟུགས་ཅན་ཀུན་ཁྱབ་ཆོས་སྐྱུའི་
རང་བཞིན་དུ། ལུས་གནས་ལུས་ལས་མ་སྐྱེས་པར་བཞུགས་པ་ཡིན་ན། འདི་ལ་
རྫོགས་ཆེན་གྱི་རྒྱུད་དག་གི་ནང་ལ་གཞི་འཛིན་པའི་ཐོག་ལེ་འཇུག་ཏུ་བཟང་པོའི་ཐོག་ལེ་
གསུངས་པ་རེད། འོད་ལྷའི་སྐུ་རྒྱུད་ལ་སྒྲུབ་བས་ན་རང་བཞིན་འོད་ཀྱི་ཐོག་ལེ་
གསུངས་ས་ཡང་ཡོད། དཔལ་ལྷན་གསང་བ་འདུས་པའི་ནང་ནས་མི་ཤིགས་པའི་
ཐོག་ལེ་དང་། དཔལ་བདེ་མཆོག་གི་སྐབས་ལ་མི་འགྱུར་བའི་ཐོག་ལེ་གསུངས་པ།
ལམ་ཐབས་ཤེས་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་སྒྲོན་མེ། བརྟེན་པ་ཅ་ཡི་རྫོགས་རིམ་དང་གཡོ་བ་རྒྱུད་
གི་རྫོགས་རིམ། བཀོད་པ་ཐོག་ལེ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་རྣམས།
མཚན་བཅས་མཚན་མ་མེད་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ཏེ། དྲངས་མ་ཆེན་པོ་དུག་སྟེ། ས་
རྒྱུག་གཉིས་ཀ་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་སྐྱེད་རྗེ། མེ་རྒྱུད་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་གསུང་རྗེ།
མཁའ་སེམས་གཉིས་ཀ་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཐུགས་རྗེ་རྗེ་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བའི་
སྒྲོག་སུམ་མི་ཤིགས་རྗེ་རྗེ་གསུམ་གྱི་མཆོད་གཞི་དེ་ཉིད། གནས་རྒྱལ་ལ་ངོ་བོ་འཛིག་
འབྲེལ་མེད་པ། དུས་གསུམ་མཉམ་ཉིད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལས་མ་གཡོས་
ཀྱང་། སྒྲུབ་རྒྱལ་ལ་ཆོས་ཅན་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་བཞུགས་པ་དང་ནི། ཀུན་
རྫོགས་རྒྱུའི་ཐོག་ལེ་དང་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་ཐོག་ལེ་གཉིས་ཀ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་རྒྱལ་
གྱིས་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས། །ཐམས་དུག་ལྷན་པའི་མའི་ལུས་རྟེན་འདི། རྗེ་རྗེ་ཐོག་

པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རྟེན་མཆོག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚོན་དེ་རེད། དེའི་དབང་གིས་ཡུང་
ཁམས་གྱི་འགྲུར་བ་ཐམས་ཅད་འགྲུར་མེད་བདེ་ཆེན་གྱི་དབྱིངས་སུ་བསྡོམས་པ་དེ།
ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་བཅས་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་འདུས་རེད།
དེ་ལྟ་བུའི་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་ལ་བསྟུས་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་དེ་ཟིན་པའི་སྤང་
ནས། སྤྱོད་པ་རང་ལུས་དང་གཞན་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་ཆགས་ཞུ་བདེའི་ཉམས་
ལེན་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ཐབས་མཁས་ཟབ་མོ་དང་ལྡན་པས། འབྲས་བུ་སྤྲིགས་དུས་
ཀྱི་ཆོ་སྤང་འདིའི་རིང་ལ། ཆོགས་ལམ་འདུན་པ་སེམས་པ། སྦྱོར་ལམ་རིགས་
ཆེན་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ལྔ་དང་། ས་དང་པོ་འགྲུར་བ་མ་དེས་པ་སོགས་ས་
བཅུ་གཅིག་པོ། ནང་གི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་སྦྱར་བར་བཤོད་ནས། སྦྱ་བཞིའི་ཡེ་
ཤེས་ལྔ་ཡི་བདག་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་སྦྱ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ། ཨ་ཀུའི་
ལྟ་སྟོན་སྤྱོད་འབྲས་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་གོ་དོན་དེས་པའི་སྤང་ནས། དབྱིངས་ནས་ཡེ་
ཤེས་འབབས་པའི་དམིགས་གནད་ཇི་ལྟར་འཛིན་དགོས་ཟེར་ན། དོན་དམ་འོད་
གསལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་ཐོག་ལེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིང་ཁའི་ཐོག་ལེ་ལ་བརྟེན་ནས།
སྤང་སེམས་ལུས་ལྷོག་གི་ཤར་རིམ་དང་མཐུན་པའི་རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུའི་རྟོག་ཆོགས་
འགགས་ཏེ་སྤོང་བྱེད་སྤྱོད་གསུམ་བུལ་བའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ། ཤིན་ཏུ་མཚོན་པར་
དཀའ་བའི་འོད་གསལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
པ་དེའི་ངང་ལས། རང་རིག་རྒྱ་ལས་ཉ་ལྡིང་པ་ལྟར་དུ། སྤང་སེམས་ལུགས་
འབྱུང་དུ་ཤར་བའི་ཉར་ལེན་གྱིས་རྒྱ་བྱས། སྤྱང་འོད་ཟེར་ལྔ་བས་ལྟན་ཅིག་སྤྱོད་པའི་
རྒྱུ་བྱས་ནས། སྦྱ་མའི་ལྟ་སྦྱར་ལྡང་བའི་རྒྱལ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་གིས། མཁའ་
འགོ་ཡེ་ཤེས་མཚོ་རྒྱལ། ངོ་བོ་ཆོས་སྤྱིའི་ཡུམ་ཆེན་ནམ་པ་བདེ་ཆེན་རྒྱལ་མོ་ཉིད་དུ་

གསལ་བ། ཞལ་གཅིག་པ་ཆོས་སྐྱེ་འགྱུར་མེད། ཡུག་གཉིས་པ་ཐབས་དང་གཤམ་
 རབ་དབྱེར་མེད། སྐྱེ་མདོག་དམར་བ་ཆགས་མེད་བདེ་ཆེན་མཆོན་བྱེད། སྐྱེ་གཅེར་
 མོ་འཁོར་བའི་སྐྱོན་གྱིས་མ་གོས་པའི་བད། ཟུང་འཇུག་མཉམ་པའི་དོར་སྐྱབས་གྱིས་
 འགྲོ་དོན་ལ་སྐྱེ་དུབ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཞེངས་ཏེ་ཡོད་པ། ཤིན་ཏུ་ཆགས་དང་
 བཞད་པའི་ཞལ། ཞེས་གསུངས་འདུག་མོད། དེ་ནི། ཆགས་པ་ཉིད་ནས་
 ཆགས་པ་མེད་པའི་འདོད་ཆགས་ཆེན་པོས་འགོ་ལ་བརྩེ་བས་ཡོངས་སུ་མི་འདོར་བའི་སོ་
 སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བ། བཞད་འཇུག་དགྱེས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཅན།
 ཡུག་གཡས་ན་བདེ་སྟོང་ཟག་མེད་མཆོན་པའི་ཐོད་པའི་ཅང་ཏེ་འུ་སྒྲན་པའི་དབྱངས་གྱི་ཆོས་
 སྐྱ་སྒྲན་གྱི་ཐད་ཀར་གཏོད་ཅིང་འཁྲོལ་བ་དང་། ཡུག་གཡོན་ན་གཟུང་འཛིན་ཅད་ནས་
 གཅོད་པའི་གྲི་གུག་གི་ཡུ་བ་ནས་འཛིན་ཅིང་དཀྱར་བརྟེན་པ། སྒྲུང་སྤྱིད་དབང་དུ་སྤྱད་
 བའི་བརྟེན་ཉགས་སུ་མཆོག་ཏུ་འགྱིང་ཞིང་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཉམས་འགྱུར་དང་ལྷན་པ།
 དེའི་ཐོག་ཏུ་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ཞུམ་མེད་འདོད་དགུར་མངའ་དབང་བསྐྱུར་བའི་
 ཉམས་རྒྱས་པ། ལྷ་དང་མི་ཡི་རིན་པོ་ཆེའི་བརྒྱན་དང་མཚར་སྒྲུག་གཞོན་ལུའི་རྒྱན་ཆ།
 དུ་རྩ་རི་ཀའི་དོ་ཤལ་ཅན་གསུངས་ཡོད་པ། དུ་རྩ་རི་ཀ་ལྷའི་རིན་པོ་ཆེ་མཛེས་སྒྲུག་གི་མེ་
 ཏོག་ཏུ་སྒྲུང་བའི་དོ་ཤལ་འཆང་ཞིང་། བརྟེན་ཞུགས་རིག་པའི་རྒྱན་དུག་སྐྱེ་ལ་གསོལ་
 བས་མཛེས་པར་བརྒྱན་པ་དང་། གནག་སྐྱུམ་དབུ་སྐྱའི་ལན་ཚར་ཅན་གསུངས་པ་
 རེད། རབ་འབྱམས་ཞི་ཁྲོའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཆོགས་བཀྲ་ཞིང་། འགྲོ་བའི་རྒྱད་
 པ་སེལ་ཕྱིར་དབུ་སྐྱ་ཐུར་དུ་འཕྱང་བ། དབུ་ལ་རིགས་ལྷའི་མཆོན་རྟགས་གྱི་རྒྱའི་ཕེ་
 བན་བརྩེད་པ། སྐྱེན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དབུ་མའི་སྐྱེན་གྱིས་གྱེན་དུ་ཆོས་སྐྱའི་དབྱིངས་
 ལ་གཟིགས་ཤིང་། ལོངས་སྐྱའི་སྐྱེན་གྱིས་འགྲོ་བ་འདུལ་བར་གཟིགས་སྤངས་

སྒྲིམས་པ་དང་ནི། སྐུ་སྐུ་སྐུ་གིས་ཁམས་གསུམ་འགྲུགས། ཞེས་གསུངས་
པ་རེད། ཁམས་གསུམ་འགྲུགས་པ་དེ་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་མདངས་གིས་གཟིགས་པ།
སྐུ་གཅིག་སྐུ་གསུམ་ཀུན་འདུས། ཅུ་གསུམ་ནི་ཁྲོའི་རང་བཞིན། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་
དུག་གི་དགྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྐུ་ལ་རྩོགས་ཤིང་། སྐུ་བ་གཞུང་བདེ་ཆེན་དཔལ་
སྡེང་གི་ནང་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། སྐུ་པོ་ཚེ་ལྟར་དང་། སྐྱོན་མཚམས་པུ་སྐྱི་ར་
མ་ཡ། སོགས་ཉེ་བའི་གནས་བརྒྱད། ཞིང་དང་ཉེ་བའི་ཞིང་། འདུ་དང་ཉེ་བའི་
འདུ་བའོ། ཆེ་ཉེ་བའི་ཆེ་སྟེ། ད་དུང་འཁྱུང་སྟེང་ཉེ་བའི་འཁྱུང་སྟེང་གིས་བསྐྱུས་
པའི་གནས་ཡུལ་ཉེར་བཞིའི་མཚོན་པའི་གནས་གསུམ་མ་ཚོགས་མཁའ་འགྲོའི་འཁོར་
གིས་སྒྲོར་བ། དེ་ལྟ་བུའི་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀ་རུ། ཡེ་ཤེས་སེམས་
དཔའ་རྗེ་བཙུན་ཨུ་ཁྱེད་ཀྱི་པམ་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་ལས་བཞི་ལྷན་གྲུབ།
འཇིགས་བརྒྱད་སྐྱོབས་པའི་སྐུ་མདོག་ལྷང་སྟོན། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས། ཕྱག་
གཡས་པས་མཚོག་སྐྱོན་མཛད་པ། གཡོན་དཀོན་མཚོག་གསུམ་མཚོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་
ཅན། དེའི་ཐུགས་ཀར་ཉིང་འཛིན་སེམས་དཔའ་རྗེ་རྗེ་པག་མོ་གསལ་དགོས་པ།
གནག་སྐུམ་གྱི་ཐོད་ཅན་སེམས་དཔའ་སྐུམ་བཙུག་གི་གོ་དོན་སྤར་ཡང་ཁུས་པ་རེད།
རྒྱུད་དང་ཕྱག་མཚོན་སྤངས་པ་གསུངས་འདུག་བསམ་ནས་འདིའི་ཕྱག་མཚོན་འགལ་བ་
ཅན་དུ་འཛིན་མི་དགོས། ཕྱག་མཚོན་མཚོན་མ་ཅན་མ་ཡིན་པར། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་
མདངས་ཐབས་ཤེས་བྱུང་འབྲེལ་རང་འོད་གིས་མཚོན་པའི་རྣམ་པ་ཅམ་ཞིག་རེད།
རང་ཉིད་དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་ཆེན་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་མ། མཁའ་འགྲོ་བདེ་ཆེན་རྒྱལ་མའི་རྣམ་
པར་ཤར་བ། སྤང་སྟོང་སྐྱོབ་གཡོགས་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ཏུ་བསྒྲེམས། གནས་
ལྷར་ཕྱག་མཚོན་ལྷའམ་ཡིག་འབྲུ་ལྷས་མཚོན་པ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་སྐུ་ལྷ་འཕྲོས་

པས། འོག་མིན་གནས་དང་མཁའ་སྐྱོད་ཞིང་། །གཡུ་ལོ་བཀོད་དང་པར་
 འོད། །ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་སྐྱེ་རྒྱལ་བ་ཡུམ་ཆེན་མོ་བཞུགས་
 པའི་འོག་མིན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་གནས་དང་། རིག་འཛིན་དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོའི་
 བཞུགས་གནས་མཁའ་སྐྱོད་ཞིང་ཁམས། རྗེ་བརྩམས་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མའི་གཡུ་ལོ་
 བཀོད་པའི་ཞིང་ཁམས། མཁའ་འགྲོའི་གཙོ་མོ་ཡེ་ཤེས་མཆོ་རྒྱལ། སྲིན་མོའི་
 རྒྱལ་མོ་མཐིང་འོད་འབར་མ་བཞུགས་པའི། ཟངས་མདོག་དཔལ་གྱི་རི་བོ་པར་འོད་ཀྱི་
 སོ་བུ་སོགས། བྱི་བསམ་ཡས་སྒྲོད་བརྩུད་ཀྱི་བཀོད་པ། རང་རང་ལུས་རྗེ་རྒྱུང་
 སོའི་གྲོང་བྱེད་དུ་འདུས་པའི་གནས་ཡུལ་རབ་འབྱམས་སོགས་རང་བཞིན་གར་བཞུགས་
 ཀྱི་གནས་ནས། བསྐྱེམ་པ་དང་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་པ་སྐྱུན་བྱངས་ནས། བདག་དམ་
 ཆོག་པ་དང་རྗེ་ལྟར་རྒྱལ་རྒྱ་བཞག་དང་མར་ལ་མར་བཞག་པ་བཞིན་དུ། གཉིས་མེད་
 གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པར་བསམ་ནས། སྤྲང་སྤྲོད་སྤྱེ་འགག་བྲལ་བའི་ངང་ལ་དལ་ཅིག་
 མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་དུ། ཕལ་སྤྲང་དབྱིངས་ནས་སྤྱགས་རྒྱུད་བསྐྱལ་བའི་
 དབྱངས་ཏ། སྐྱུན་འབྲེན་གཏེར་གཞུང་གི་ཆོག་འདི་ལ་གསོན་བཞིན་སྤྱགས་དམིགས་
 དང་ལྷན་དུ། བྱུང་པར་དུ་མཇུག་གི་འབེབས་སྤྱགས་ཀྱི་དུས་ལ་མཆོག་དང་ཐུན་མེད་
 གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་སྟེ་བྱིན་པེབས་པའི་སྤྱགས་མོས་མཛད་དགོས། ཡིག་རྒྱུད་དུ་ཐོད་རྩ་
 བརྒྱུད་བའི་དབྱངས་ཀྱིས་སྐྱལ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་འདུག ཡང་མཆོམས་འདིར། ཡུལ་གྱི་མིང་
 བློ་གར་ཡུལ། །གནས་ཀྱི་མཆོག་སྐྱུར་ཨོ་རྒྱལ་གནས། །སོགས་སྐྱུན་འབྲེན་དང་། མེ་ཏོག་དོར། དངོས་གཞིའི་དབང་བསྐྱར་
 སྐབས་ཀྱི་རྒྱུར་འཕྲོས། འདིའི་སྤྱགས་ཀའི་ས་བོན་དེ་གང་ཡིན་ཟེར་ན། ཡི་གེ་བྱི་ཡིག་རེད།
 ཡེ་ཤེས་སེམས་མའི་སྤྱགས་ཀར་དགའ་འབྲེལ་དམར་པོ་ཡན་ལག་བཞི་བཞིག་གཡོན་
 སྐྱོར་ལ་འཁོར་བའི་དབྱུས་ན་བྱི་ཡིག་ དེའི་མཐའ་སྐྱོར་རྩ་སྤྱགས་འགལ་མའི་འཁོར་

ལོ་ལྟར་འཁོར་གྱིན་ཡོད་པ། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་ཀ་ནས་སྤྲུག་སྤེང་ནས་
སློབ་མ་རང་ཉིད་ལྟར་གསལ་བའི་ནལ་དུ་ལུགས། སྤྲུག་ཀའི་ས་བོན་ལ་འཁོར་བར་
བསམ་ནས་ཅུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་གོས། འདིའི་ཅུ་སྤྲུག་དེ་པར་ཡོ་གི་ནི་རྒྱུ་ལྟ་རྒྱུ་
རེད་མོད། འདིའི་བར་ན་རྒྱ་རེ་རྒྱ་རེ་རྒྱ་རེ་སྤྲུག་ཡོད་པ་འདི་ནི། གོང་ནས་ལུས་པ་
ལྟར་དུ་སྤྲུག་སྤྲུབ་རེད། སྤྲུག་ཀའི་ས་བོན་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཐོག་མེད་དུ་བྱེད་པ་ལ་
དགོངས་ནས་རྩེ་བཅུ་སྤྲུག་མ་དང་སྤྲུག་ནས་སྤྲུབ་པའི་ཚུལ་མཛད་པ་རེད། འདིའི་
ཅུ་སྤྲུག་ཀྱི་ཐོག་མར་ཨོ་ཡིག་ཡོད་ཆུ་འདི་ནི། སྤྲུག་ཀྱི་འགོ་འདྲེན་མཆོག་གི་
དངོས་གྲུབ་སྤྱིར་བཏོན་ལ་བསྐྱེད་ཆོག་པའི་ཡི་གེ་རེད། དཔལ་དང་གཡང་སྤྱིར་བ་
བྱེད་པས་ན་ནོར་བུ་འདྲིན་པའི་སྤྲུག་ཡིན་གསུངས་ས་ཡང་ཡོད། པར་ཡོ་གི་ནི་ཞེས་
གསུངས་པ་ནི། པར་ཡི་རྣལ་འབྱོར་མ་ཞེས་པའི་དོན། བདེ་ཆེན་འགྱུར་མེད་རྩི་
རྣལ་འབྱོར་མ་གསུངས་ཡོད་པ་ལྟར། མི་འགྱུར་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྤྱིར་ཉིད་དང་རོ་
གཅིག་པ་མཛོན་དུ་གྱུར་ཅིང་། པར་ཡི་རྣལ་འབྱོར་མ་སྤྱིར་ཉིད་འདམ་གྱི་དྲི་
མས་མ་གོས་པ་བཞིན་དུ། ཟག་བཅས་འཕྲོ་བའི་བག་ཆགས་མཐའ་དག་སྤངས་བའི་
བདེ་སྤྱིར་འབྱེད་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལས་སྤྱིར་ཉིད་ཀྱང་གཡོ་བ་མེད་པར། འགོ་ཀུན་
བདེ་ཆེན་དགའ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱིར་ཉིད་རྩིགས་བྱང་ལ་སྤྱིར་བ། ཀུན་ཏུ་བཟང་
པོའི་སྤྱིར་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་པ་དེ་ལ་གསུངས་པ་རེད། རྒྱུ་ལྟ་ཤེས། ལྟ་
རྒྱུ་གསུངས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕག་མའི་དོན། འདིའི་རྒྱུན་འདབས་ཀྱི་ནང་ན་
གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱི་མེད་དབྱིངས་ཀྱི་མཁའ་འགོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་། །འགག་མེད་
ལོངས་སྤྱིར་མཁའ་འགོ་ལྟ་རྒྱུ་། །གང་འདུལ་སྤྱིར་མཁའ་འགོ་མཆོ་རྒྱལ་
མ། །སོགས་དེ་བོ་གཅིག་ལ་གདུལ་བྱ་འདུལ་ཐབས་ཤིན་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བའམ་དེ་བོ་

དང་གདངས་ཙུལ་གྱིས་ཕྱེས་པའི་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲུང་ཚུལ་ཙམ་ཞིག་རེད། ཡག་
 མོའི་དབུ་གཙུག་གི་རལ་བའི་གསེབ་ནས་ཡག་ཞལ་ནག་པོ་བྱུང་སྟེ་གྲོན་དུ་གཟིགས་པ་དེ།
 རྟོག་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་དགོངས་པ་ལ་དུས་རྟག་དུ་བལྟས་པའི་བདུན་རྟགས། དོན་
 དམ་འོད་གསལ་རྟོག་མེད་མི་འགྱུར་རྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱར་སྒྲུང་བ་ལ་སོགས་པས་མཚོན་པ་
 ཞིག་ཡིན། གནས་ལུགས་དོན་གྱི་ཡག་མོ་ནི། རྟོག་ཚོགས་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་དབུས་
 མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེས་ཟོས་པའི་འོད་གསལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རེད། མཐའ་མར་རྩྭ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། རྒྱལ་ཀུན་སྤྱགས་ཀྱི་ཡི་གེ་
 ཡིན། རྩྭ་འདི་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་དུས་ཀྱང་ཡོད་པས། འདི་ནས་
 རྒྱལ་ཐབས་སྤྱི་སྤྱགས་ཀྱི་དབང་། རང་བྱུང་འོད་གསལ་གྱི་དབྱིངས་ནས། སངས་
 རྒྱུ་ཀུན་གྱི་གསང་གསུམ་ཡེ་ཤེས་སྤྱགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པོར་བསྐྱུས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་
 དབང་བསྐྱར་ཅིག་གམ་ཡང་ན་དངོས་གྲུབ་སྟོང་ཞེས་པའི་དོན་རེད། འདི་ནས་སྤྱི་དུམ་
 ཀྱི་སྤྱགས་ནི། ཨོྭ་གུ་བྱ་རྒྱུ་བོ་རྩི་ཅོར་མ་རྩ་སྤྱ་ཁ་རུ་ལུ་རུ་ལུ་རྩྭ་རྩྭ་རྩྭ་པའ་རེད།
 མ་རྩ་སྤྱ་ཁ་ཡན་ཆད་དེ་ཞི་བའི་སྤྱགས། རུ་ལུ་ཁྱོ་བོའི་སྤྱགས་རེད། འདི་སྒྲུང་སྤྱད་
 ཡེ་རྩོགས་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་དུ་ཕྱེས་པའི་ངང་ནས་བསྒྲུ་རྒྱུ་རེད། འདིའི་སྤྱགས་དོན་
 རེ་རེ་བཞིན་མ་ཞུས་ན་ཡང་ཆོད་མས་ཤེས་གསལ་རེད། འདི་ནས་གསང་བའི་དབང་
 གི་རྩེས་འབྲེལ་བསྒྲས་ལུང་ལ་སྤྱགས་ཀྱི་བགྲང་ཤིང་འདི་འདྲིན་བཞིན་རྩ་སྤྱགས་ལན་
 གསུམ་རེ་རྩེས་རྒྱོས་མཛོད། རྩ་སྤྱགས་རྩེས་རྒྱོས་ལན་གསུམ། བཙམ་ལྷན་བདག་གིས་བཟུང་ལགས་
 ཀྱིས། །སོགས་རྩེས་རྒྱོས་མཐར་གསུང་འཕྲོས་འདི་ལྟར་ཐེབས་པ། དབང་གསུམ་པ་འདི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 དབང་རེད། འདི་ནས་ཚོག་བྲིགས་ཀྱི་ནང་དུ་གསལ་ཁ་ཆེར་བྱས་མེད་ཀྱང་། སྟོབ་
 མ་དཔའ་བོའི་ང་རྒྱལ་དུ་གོ་འཕོ་དགོས་པ་རེད། སྤྱབ་པ་པོ་ལྟར་གསལ་བ་ལྟ་མོའི་

ནུས་པར་སྒྲིལ་ནས་འཆང་བཞིན་དུ་ཡོད་པས། ལྷ་མོའི་གཟུགས་ཀྱིས་སྒྲིམས་འཇུག་གི་བདེ་བ་སྟེར་ཚུལ་ལ། རྒྱས་པ་ནི་དོན་གྱི་རྒྱ་བས་སོགས་ཀྱི་སྒྲགས་དང་། མཚོ་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱིས་སུ་སྒྲིབ་མ་རང་ཉིད་དང་། རིགས་བདག་ཨ་ཁྱེད་དཔའ་བོའི་གཟུགས་སུ་བསྐྱུར་བར་མེས་པའི་གོ་དོན་ཅན་ཞིག་རེད། གང་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཡི་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་པར་བསམ་ནས། དགའ་བ། མཚོག་དགའ། ཁྱེད་པར་ཅན་གྱི་དགའ་བ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་སྟེ་དགའ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པར་བསམ་དགོས། ཡང་མཚོམས་འདིར། ཉོ་ ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ། །དགའ་བ་བཞི་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། ། སོགས་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་བསྐྱུར་སྐབས་ཀྱི་གསུང་འཕྲོས། གང་ཟེག་རིམ་གྱིས་པ་ཞིག་ལ་མཚོན་ན། འདིའི་དབང་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་བས་དབང་གསུམ་པའི་ལམ་གྱི་དཔེའི་ཡེ་ཤེས་ཟེར་རྒྱ་བོད། ཆོས་ཐམས་ཅད་བསམ་དུ་མེད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན་པ་གང་ཞིག་བདེ་བས་ཐབས་བྱས་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པས་མཚོན་ནས། གང་མཚོན་བྱ་ནི་དབང་བཞི་བའི་སྐབས་སུ་དེའི་རང་བཞིན་རི་ལྟར་ཡིན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཐབས་བྱུང་འབྲས་བུའི་ལྷན་སྐྱེས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་དེ་རེད། འདི་ཡང་ཞིབ་ཏུ་ཞུས་ན། ཡས་བབས་མས་བརྟན་གཉིས་ཀའི་ནང་གི་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་པོའི་མཐར་ཐུག་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད། དབང་གསུམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འདོད་དགོས། དེའི་རྒྱ་མཚན། མས་བརྟན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལུགས་ལྟོག་ཏུ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བས་དཔེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་འཇུག་མེད་ཀྱི་བདེ་ཆེན་ཤེས་པའི་དགའ་བཞིའི་དོན་འདྲ་གསལ་ལ་ལྷ་བ་ཡིན་པས། ཡས་བབས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི། དབང་གསུམ་པའི་དོན་པོར་ཡིན་དགོས་པ་རེད། མས་བརྟན་དགའ་བ་བཅུ་

དུག་གི་མཐའ་མའི་རང་བཞིན་མི་ཤིགས་ཀྱི་དྲངས་མ་ཡིས། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ལུས་ཐམས་
ཅད་ལ་བྱབ་པའི་རྒྱུན་གྱིས། སེམས་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་ཐར་བཞི་ལྡན་གྱི་
བདེ་བ་ཆེན་པོ་འཇམ། བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྷུངས་སུ་
ཞུགས་པ་ནི། དབང་བཞི་པའི་ངོ་བོ་ངོ་མ་དེ་ཡིན་དགོས་པ་རེད། འདིའི་ནང་ནས་
དབང་གི་ཆོག་བྲིགས་ཀྱི་ཆོག་དེ་བསྐྱུས་པ་ངོ་མ་ཞིག་རེད། དེ་ཡིན་ན། དབང་
བཞི་པ་དོན་དབང་འདི་ལ་ཡོངས་བྱབ་གྱིས་ཆོག་དབང་རིན་པོ་ཆེ་གསུངས་དར་བ་རེད།
ཆོག་གིས་མཚོན་པ་དོན་དམ་ཀྱི་དབང་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་ཆོག་དབང་རིན་པོ་ཆེ་གསུངས་
པ་རེད། ཞིབ་གྱིས་བྲེས་ན་འདི་ལ་ཆོག་གི་བཞི་པ། དོན་གྱི་བཞི་པ། རྟེན་ཅན་
གྱི་བཞི་པ། ལམ་གྱི་བཞི་པ། འབྲས་བུའི་བཞི་པ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་ཚུལ་གོང་
ནས་ཞུས་པ་ལྟར་རེད། སྐབས་ཀྱི་དོན་ཞུ་བདེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་འབྲེན་པའི་བྱུང་
པར། གནས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་ངོས་བཟུང་བ་འདི་ལ་བསམ་མཁྱེ་ཞིག་གཏོང་བ་ཡིན་ན།
སྦྱར་སྒྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཚོགས་རིམ། དུས་འཁོར་དང་ཕྱག་ཆེན་ཐོག་ལེ་ལ་སོགས་པའི་
སྐབས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་སྐྱངས་ལ་བྱུང་པར་ཅུང་ཟད་རེ་ཡོད་མོད། གཙོ་ཆེར་རྣམ་རྟོག་
རགས་པ་དེ་ཉིད་ཆོད་པས་ན་དགའ་བ་གསུངས། རྣམ་རྟོག་ཆེན་པོ་ཆོད་པས་ན་མཚོག་
དགའ། འབྲིང་པོ་ཆོད་པས་བྱུང་པར་གྱི་དགའ་བ། རགས་པའི་ཆ་མེད་པས་ན་
ལྡན་སྦྱེས་ཀྱི་དགའ་བར་འཛིན་པ་དེ་འབྲ་བ་ཞིག་རེད། འདི་དག་དབང་བཞི་དང་སྦྱར་
དུས། དབང་སྦྲུལ་གསུམ་རྟོག་བཅས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་། སྦྱི་མ་རྟོག་མེད་ལ་
འཛིན་དགོས་པ་རེད། འདིའི་དགའ་བ་ཞིའི་འགྲོས་རེ་རེ་ལ་དགའ་ཆུང་བཞི་རེ་བྲེས་ན་
དགའ་བ་བཅུ་དུག་རེད། དེ་ཡང་ཡས་བབས་རྒྱ་དང་མས་བརྟན་འབྲས་བུའི་ས་ལ་
སྦྱར་རྒྱ། མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཅུ་དུག་པོའི་དཀར་དམར་ཐུག་པའི་སྐད་ཅིག་ལ་

སྤྱི་འགག་པས། འགྱུར་བ་ཉུང་པའི་ཤེས་རིག་གྲུང་རྒྱུ་ཆད་ནས། སྤྱི་བཞི་
མངོན་དུ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་བཞི་བ་ལ་ངོས་འཛིན་པ་རེད། དེ་ལ་རྒྱུད་ཁུངས་མའི་
ལུང་གིས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་པ་རེད། རེད་དེ་གོ་བཞི་བ་ཆ་བྱས་ན། རོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་
བརྟེན་པའི་ཐ་སྟན་ཅན་གྱི་བདེན་མཐོང་སྤྲུགས་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་འཛིག་པ། ས་དང་
པོའི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པ་སོགས་གྱི་ཐད་ནས་སྤྲིང་བཞིན་པ་འཛིན་ཆོག་རྒྱུའི་ངེས་པ་མེད་
པའི་འཐད་པ། དབང་བཞིའི་གོ་དོན་དང་སྤྲུགས་ཏེ་བཤད་ཡོང་ན། ཁང་བུ་ཅེགས་
པའི་རྒྱུད་གྱི་ནང་ན། བཞི་བ་ཉུང་བས་ལྷན་ཅིག་སྤྱེས། །ལྷ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱིས་
སོ། །གསུངས་བས། དབང་བཞི་པོ་དཔའི་ཡེ་ཤེས་སུ་བཞག་ནས་དེ་མཚོན་པའི་
རོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་གང་ལ་ངོས་འཛིན་པ་རེད་ཟེར་ན། དབང་བཞི་བའི་དུས་ན་སེམས་
དང་ཡེ་ཤེས་གང་དུ་འང་མ་བྱེད་མི་འབྱེད། མཐའ་གཉིས་ལས་འདས་པར་སྦྱོར་བའི་ཆ་
དེ་ལ་ལྷ་བའི་ཐ་སྟན་ཅེས་བསྟན། ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆོས་ཉིད་མཐར་ཐུག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
དབང་བཞི་བའི་སྒྲ་དྲགས་ལ་བཏགས་པ་དེ་གནས་སྐབས་ཆོག་གིས་མཚོན་ནས།
སྤྱིན་པ་ལས་རུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཞིག་སྤྲིག་པ་ཡིན་ན། མཐར་ཐུག་དེའི་དོན་དུ་གཉིས་
སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ངོ་མ་དེ། དད་དང་བྱིན་རྒྱལས་གྱིས་གོ་ལ་བྱེད་བྱིད་གྱི་རིམ་པ་
ལས་རྟོགས་དགོས་པ་ནི། ས་ར་ཏ་བའི་གསུང་གི་ནང་ན། སྒྲ་མའི་བྱིན་རྒྱལས་
གང་གི་སྟིང་ཞུགས་པ། །ལག་པའི་མཐེལ་ན་གནས་པའི་གཏེར་མཐོང་
འབྲ། །གསུངས་པ་ལྟར་རེད། འོན་ཀྱང་སྟོན་བྱུང་གི་སྒྲོ་མཐུ་ཅན་གཅིག་ཆར་པ་
དབང་དུས་སུ་སྤྱིན་གོ་ལ་གཉིས་ལྷན་དུ་གྱུར་པ་ཡང་བྱུང་དང་འབྱུང་སྟིང་པ་རེད། འདི་
དག་ཟབ་མོ་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ངེས་པའི་རང་སྟངས་མིན་ན་ཡང་། ཀུན་མཁྱེན་
ཡབ་སྐུས་གྱི་གཞུང་ལ་ངེས་ཤེས་འབྲོངས་པའི་དད་པའི་མངོན་རྟོགས་ཅམ་ཞིག་ཡིན་

དགོས་པ་རེད། དབང་གིས་སྒྲིལ་པར་བྱེད་ཟེར་རྒྱུ་འདིའང་། གཅིག་གིས་བལྟས་
ན། འདི་སྐར་ཡར་ནང་དུ་འཛུལ་དུས་དང་། ད་ལྟར་དབང་ཐོབ་སྟེ་ཕྱིར་ཡོང་དུས་
གཉིས་ཀ་འབྲ་འབྲ་རེད་བསམ་པའི་མངོན་སུམ་ལྟར་མི་མངོན་པ་ཡིན་ཡང་། ཡེ་ཤེས་
སྟེ་བའི་སྒྲིལ་འབྲེན་དེ་དབང་གི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིལ་དམ་ཚིག་ནམ་དག་གིས་སྤང་ན།
ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་འབད་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་གིས་དོན་འབྲས་ཆེན་པོ་ཐོབ་སྟེ་
ཆོ་འདི་སོགས་ལ་གྲོལ་བ་ཐོབ་ཆོག་པ་རེད། སྤྲུགས་ཀྱིས་བཏབ་པའི་ས་བོན་དེ་ཡུད་
ཅོམ་གྱིས་སྒྲིལ་པ་དཔེར་བཞག་ནས་གསུངས་ཡོད། རྒྱུད་སྒྲིལ་པའི་ཆད་ནི་རང་
ལུགས་པར་ཕྱིན་ཐོག་པའི་སྐབས་ནས་ཀྱང་། རྟེན་གང་ཞིག་ལ་མཐོང་སྤང་སྤང་རུང་
དང་མཐོང་ལམ་སྟེ་རུང་ལ་སྒྲིལ་པའི་འཐད་པ་བཞག་པ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་གྱི་ལུང་།
ཇི་ལྟར་མ་དང་ཟས་ལ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ཡོད་པ་ལྟར་ཤེས་དགོས། ཡང་མཚམས་འདིར།
བཀ་གིས་བརྟོད་དེ་ཡུམ་བཀའ་བདེ་ཆེན་རྒྱལ་མོའི་དབང་དང་། གསང་སྒྲུབ་སེལྟེ་འུག་དོང་ཅན་གྱི་དབང་མོང་མཐར་ཡེབས་པའི་གསུང་འཕྲོས།
སང་ཉིན་ཆོས་སྦྱོང་གི་སྟོག་གཏད་བྱེད་རྒྱུ་རེད། རྟོགས་ཆེན་ཨ་ཏི་ཡོ་གའི་གསང་བ་
མན་ངག་སྟེ་འི་སྒྲིལ་གྲོལ་ཟབ་དབང་གི་གདམས་པ་བས་ཀྱང་བཀའ་གཉན་རེད་ཟེར་ན་
མིན་ཡང་། སྟོག་གཏད་ཞུས་ཟིན་རྗེས་སྤང་མའི་གསེལ་ཀ་ཆགས་སོང་ན། ཡེ་
ཤེས་པའི་ལྟ་ལ་ཐུགས་སྒྲོལ་བ་མེད་ཀྱང་། འཁོར་གྱི་འཛིག་རྟེན་པའི་མ་མོ་དང་དྲག་
ཆོགས་ཀྱིས་བཀའ་ཆད་འབྱུང་རྒྱུ་ཡོད་པས། བྱིས་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་གསེལ་ཀ་འདོན་མི་
ཐུབ་མཁན་གྱི་རིགས་དག་ཡོང་དགོས་ཡོད་མེད་རང་རང་གིས་བལྟ་རྒྱུ་དང་། བདག་
བྱེད་མཁན་ཆོས་དེ་བཞིན་དུ་ལག་ལེན་མཛོད།

ཉིན་དགུ་པའི་དབང་དོན་ཟབ་ཁྲིད།

དེ་ནི། བཀའ་སྲུང་མ་མགོན་ལྷུ་མ་བུ་གྱི་དབང་དང་། སྤྲོན་བཅུན་ཆེ་རིང་མཆོད་ལྗེའི་དབང་སོགས་ཡིན། དབང་དེ་དག་

མཛུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་མཐར་ཐུང་འཕྲོས་འདི་ལྟར་ཡོངས་པ། ད་ཞག་སྤོན་མ་ཆོས་པ་བཅུ་ཡི་ཉིན་མོར། མི་
འཛིགས་པ་སྐྱབས་ཀྱི་སྤྱིན་པའི་དགོ་ལས་མཛད་སྐབས་ཀྱི་ལྷགས་རྙིང་ལོན་མཁན་ཨང་
དང་པོ་དེ། འབའ་སྤྱིང་དཀར་གཤིས་པའི་ལོ་གསུམ་མཚམས་པ་བསམ་གཏན་ཆོང་
རེད། ཁོང་གིས་དཔལ་སྤྱུལ་སྤྱུལ་ཡུག་གི་རིངོས་ནས་ལྷགས་རྙིང་གྲུ་ཅུ་གསུམ་ལོན་
འདུག། ཁོང་ཨང་དང་པོ་རེད། ཁོང་ལ་དཔའ་དར་དུ། ཨ་ཐམ་རིལ་བུ་
གསུམ་དང་ནི། དཔེ་ར་གཅིག་ བདུད་ཅི་རིལ་བུ་སྐམ་རྒྱུད་གཅིག་ དེ་བཞིན་
ངས་བཤད་པའི་དེབ་ཆ་ཆོང་ཞིག་དང་། ངས་ལག་བྲིས་བྱས་པའི་གསེར་ཡིག་གི་ཤོག་
བྱང་ཞིག་འབུལ་རྒྱ་ཡིན། དེའི་འཕྲོར་ཨང་གཉིས་པ་དཔོན་རུའི་མཁན་པོ་འཆི་མེད་
བཟོད་པ་རེད། ཁོང་གིས་ལྷགས་རྙིང་གསུམ་ལོན་འདུག། དེ་ལ་ཨ་ཐམ་རིལ་བུ་
གཉིས་དང་། བདུད་ཅི་རིལ་བུ་གཅིག་འབུལ་རྒྱ་རེད། ཨང་གསུམ་པ་ལ་རྣམ་པ་
རྒྱག་ཡོད་པས་རེ་རེས་ལྷགས་རྙིང་གཉིས་རེ་ལོན་འདུག། དེ་རྣམས་ནི། ཉག་རོང་ཨ་
སའི་ཟླ་བ་སོད་ནམས་སྤྱིན་པ་དང་གཅིག་ རྩ་རྒྱལ་དགོན་པའི་ཉི་མ་ཆེ་རིང་དང་གཉིས།
རྟུ་རང་ཤར་དགོན་པའི་བསོད་ནམས་དཔལ་འཕེལ་དང་གསུམ། དེའི་འཕྲོར་མཁར་
འདའ་དགོན་པའི་བྱང་རྒྱལ་རང་གྲོལ་དང་བཞི། རྫོགས་ཆེན་དགོན་པའི་མཆོད་ཆེན་
བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་དང་ལྷ། དཀར་མཛོས་སྤང་སྤྲོད་དགོན་པའི་དབང་དྲག་ཆོ་
རིང་དང་རྒྱག་པོ་རེད། ཁོང་རྣམ་པ་ལ་བདུད་ཅི་རིལ་བུ་རེ་རེ་འབུལ་རྒྱ་ཡིན། དེ་
མ་ཡིན་པའི་རེ་རེ་ལོན་མཁན་རྒྱག་ཅུ་ལྷག་འདུག་པས། དེ་རྣམས་ལ་བདུད་ཅི་རིལ་བུ་

སྒྲིང་ཐོག་དུམ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དོན་ཟབ་བྲིད་མན་ངག་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མེ།

སྒྲིམ་ཆུང་རེ་འབྲུལ་རྒྱ་ཡིན། འདྲིའི་ཕུག་རྟགས་འདི་ཐམས་ཅད་གཞུང་ལས་ཁང་ནས་
མེ་ཉག་གི་སྟག་རོང་མ་ཁན་པོ་པརྩ་གཞན་པན་གྱི་ཕུག་བརྒྱད་ནས་བཞེས་རྒྱ་ཡིན།
གཞན་ཡང་རྩོགས་གྲ་སྒྲུབ་བཟང་རྣམ་གྲོལ་གྱིས་ལྷགས་རྒྱེ་བཞི་བཅུ་ཞེ་བཞི་ཁྲག་མ་དང་
བཅས་པ་དེའི་ཆུང་བཟང་སྒྲོན་ཞིག་ནས་རྒྱེད་དེ་བསྐྱམས་ཡོང་པ་རེད། དེ་དག་གི་དཔལ་
དར་ཞིང་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབས་ནས་གཞན་དེའི་རིགས་འབྲེལ་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་འབྲུལ་རྒྱ་བྱས་པ་
ཡིན། ཞེས་དབང་བསྐྱར་ལུང་གསུངས་ཏེ་འཛོགས་གྲོལ་ལོ།

ཉིམ་བཅུ་བའི་དབང་དོན་ཟབ་བྲིད།

དེ་ནི། རིག་འཛིན་ཚེ་རྒྱབ་བདུད་ཅིའི་བུམ་བཅུད་ཀྱི་དབང་ཡིན། རྒྱ་མས་དངོས་གཞིའི་དབང་གསུངས་མཐར་མཐུག་མཐའི་
ཞལ་གདམས། དེའི་ཡན་གྱིས་དངོས་གཞིའི་དབང་ཕུལ་གྲུབ་པ་རེད། དུས་ཚོད་ཟེར་རྒྱ་
དེ་འགོ་མགྲོགས་པ་ཡིན་ཞིང་། དུས་གསུམ་གྱི་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདི་སྐད་ཅིག་སྐར་
མའི་ཡུན་དུ་མི་འདུག་པར། སྒྲོད་བཅུད་ཀྱི་འགྱུར་འགོས་དང་བསྐྱར་ཏེ་མདུན་ཕྱོགས་
སུ་སྒྲོད་བཞིན་ཡོད་ན། མིག་གཅིག་གིས་ལྟ་བསྐྱར་འདྲ་བོའི་སྒྲུང་བ་ལ། རང་རེ་
ཆོས་གྲོགས་རྩི་རྩི་མཆེད་ལྷུ་འདི་ན་མཉམ་དུ་འཛོགས་ནས་ཉིམ་བཅུ་པོ་དེ་ཙམ་གྱིས་
ཆང་སོང་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་ཆེའི་ནང་ནས་ཉིམ་
བཅུ་ཙན་མང་པོ་སོང་ཆར་བར་མ་བཟད། ཉིམ་བཅུ་མ་དགོས་ལོ་བཅུ་ལ་རང་གཞན་
འཕྲུལ་ཡུན་གཉིས་པན་གྱི། རྒྱབས་ཆེན་དོན་ལྡན་གྱི་བྱ་ལས་བསྐྱབ་པ་དང་འགྲུབ་པ་
ནི། འདས་དོན་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཕྱོགས་བསྒྲིམ་བྱེད་དགོས་ནའང་ལས་སྒྲ་མོ་མ་རེད།
གནས་དུས་སྒྲུབ་བའི་གཞན་དབང་ལ་བསྐྱར་ན། ད་རེས་ཀྱི་ཉིམ་བཅུ་འདི།
བརྩེད་དུ་མེད་བའི་ཉིམ་བཅུ། རིན་ཐང་ཙན་གྱི་ཉིམ་བཅུ་ཡིན་པར་མ་བཟད། འདྲིར་

བཞུགས་དག་འདུན་པ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོས། ཡང་དར་བསྟན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ལ་
བཞག་པའི། མི་རུབ་དོན་གྱི་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་བསྐྱེད་སྤེལ་པའི་ཟིན་ཐོགས་ར་བ་
ཞིག་ཡིན་པའི་ངོས་ནས་ཞལ་ངོ་གཞོང་མི་དགོས་རྒྱ་ཞིག་རེད། དེ་ཡིན་ན་གསང་
སྤྲུགས་དབང་བྱིད་མན་ངག་གི་སྒྲོར་འདི་ཐོབ་སོང་པའི་མིང་གི་ཐོབ་ཡིག་གསལ་གསལ་པ་
རྒྱུད་པས་མི་ཚོགས་པར། ཉམས་ལེན་ཚད་དུ་འབྱོལ་བ་མཛད་རྒྱུ་དེ་དབང་བྱིད་གསན་
པའི་དོན་གོ་ཡིན་པ་རེད། དེ་རིང་ཁར་རྩེད་འཛམ་གླིང་ས་འདིའི་སྟེང་ན་ཆེའི་རིན་ཐང་
ཅན་གཞན་ལ་མེད་པའི་ནོར་བུའི་གཏེར་མཛོད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་གང་ཡིན་ཟེར་ན། བོད་
དུ་དར་ཞིང་ད་ལྟར་ཉམས་མེད་དུ་གནས་བཞིན་པའི་མདོ་སྤྲུགས་གཉིས་ལྔ་གྱི་རང་
ལུགས། ཐུབ་པའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་རེད། འདི་ནི།
སྤྱི་ན་མི་བཞུགས་ནང་ན་བཞུགས། ནང་གང་ཟག་རང་རྒྱུད་ལ་བཞུགས་པ་ཞིག་ཡིན་
དུས། རྣམ་པ་རེ་རེའི་ངོས་ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པའི་བྱི་དོར། སོར་བུང་སྤྲུགས་
གསུམ་གྱི་སྒྲེམ་དང་དམ་ཚིག་དང་། བྱུང་བར་དུ་གསང་སྤྲུགས་ངེས་དོན་གྱི་ཉམས་
ལེན། རང་སྒྲོ་རང་ལ་ཁེལ་བ་ཞིག་མཛད་ནས། རང་དོན་ཚགས་སུ་རྒྱུད་པའི་རྒྱུ་
ཐོག་ལ། སྤྱི་ན་ནས་རྒྱལ་ས་ཆེན་གཞན་དོན་གྱི་མཛོད་སྟོན་ལ་ཞུམ་པ་མི་དགོས་པ་ཞིག་
གིས། དོན་གྱི་བསྟན་འཛིན་རེ་མཛོད་གལ་ཆེ། ཡང་སྒྲོས་དེང་གི་དུས་འདིར།
བོད་རང་གི་བསྟན་སྤྱིད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། ཐུགས་མཐུན་གོང་བུ་
གཅིག་གྱུར་གྱིས་རིས་མེད་བསྟན་པའི་སྟིང་པོ་ཕྱར་བ་གྱུ་འདེགས་ཀྱིས་འཛིན་ཐུབ་པར་
བྱེད་རྒྱུ་དེ་རེད། དེ་ཡང་གང་ལ་མེ་ཏོག་ཕོག་པའི་ལྷ་སྐལ་དང་ཆོས་སྐལ་ཆོས་བརྒྱད་
གང་གི་བསྟན་ཞབས་སུ་སྦྱོས་ཡོད་ན། དེའི་རང་ལུགས་འབྲུལ་མེད་འཛིན་ཐུབ་པའི་
སྟེང་ནས་ཆོས་བརྒྱད་གཞན་གྱི་གཞུང་དང་མན་ངག་གི་སྟིང་དོན་གཤམ་པར་བྱས་ཏེ།

ཕྱོགས་མེད་དང་དང་དག་སྒྲུང་གིས་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་གདམས་པའི་གནད་གཅིག་ལ་བསྐྱུས་ནས་རང་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ལ་པན་ཐོགས་ཅན་གྱི་སྒྲུན་དུ་རང་གིས་བཟུང་། གཞན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྒྲོན་ཤེས་པར་བྱེད་རྒྱུ་དེ། རིས་མེད་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་ཟེར་བ་རེད། དེས་ན་རིས་མེད་ལ་རང་ལུགས་པོར་དགོས་པ་མ་རེད། རང་ལུགས་འཛིན་མི་ཤེས་མཁན་གྱིས་རིས་མེད་དེ་བས་མི་ཤེས་པས། ངས་ནམ་རྒྱུན་བཤད་ཀྱིན་ཡོད། བོད་དུ་དར་བའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་མོ་ཁག་གི་ནང་ནས། གང་གི་བཟང་བ་རེད་ཟེར་ན། ཐམས་ཅད་བཟང་བ་རེད། ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་རང་གི་བྱེད་ཆོས་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་རེ་ཡོད་པ་རེད། སྒྲོན་པ་གཅིག་གི་བསྟན་པ། མདོ་སྒྲགས་གཉིས་ལྡན་གྱི་རང་ལུགས་རྒྱུད་རྒྱུད་རེད། བརྒྱ་ཐོམ་འོ་མ་ལ་ཁ་མཐིལ་དང་། བུ་རམ་གོར་མ་ལ་དཀྱིལ་ཟུར་ཡོད་མ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་རང་གང་ལ་མོས་ཤིང་ལས་གྱིས་འབྲེལ་བ་དེར་ཞུགས། དེའི་ཉམས་ལེན་གནད་ལ་སྤྲོན་པ་ཞིག་གྱིས་དང་། སྤྲོན་རྒྱུ་བས་དེའི་ཆེ་བ་རེད། དེ་རིང་ཁ་རྩེད་ལ་བཟང་བྱོད་ངན་གྱིས་ཕྱོགས་ཞེན་འཐེན་བྱེད་བྱུས་མ་རེད། བྱོད་ཀྱི་བཟང་དེ་བྱོད་ཀྱི་ལག་ནས་མ་ཤོར་དང་། ངའི་བཟང་དེ་ངའི་ལག་ནས་མི་མངགས་ཟེར་ནས། ལྷག་བསམ་དམ་བཅའི་མདུད་པ་གཅིག་ལ་བྲིལ་དགོས་དུས་རེད། ད་ཡང་བསྐྱེད་པ་རྟ་གློད་ཀྱི་འབྲེལ་ག་དུས་འགྱུར་ཡོ་ལང་གི་ཁྲགས་སོ་གཅིག་ཐོན་ནས། ང་མ་གཏོགས་ཆོས་བཤད་པ་ཁེ་རུ་ཞིག་ས་འདྲིའི་སྒྲུང་ན་མ་ལྷག་ནའང་། དེའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་ཆ་ཆང་ངས་འཛིན་སྐབ་བསམ་པ་ཞིག་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ནི། སྦྱིར་སྐབ་པའི་བསྟན་པའི་རྗེས་ཞུགས། བྱེད་པར་དུ་གངས་ཅན་བོད་ལ་སྦྱེས་པའི་མྱ། རིགས་ཀྱི་རུས་པ་དཀར་པོའི་རང་རྒྱགས་ཡོད་པ། ཡང་སྒྲོས་མི་རབས་གསར་བའི་གཞིན་རྒྱུད་སྡེ་སྡོད་འཛིན་པ་ཆོའི་ཕྱག་ལ་བབ་པའི་དུས་

རབས་ཀྱིས་སྤྱད་པའི་ལས་ཁུར་གཡོལ་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་རེད། མདོར་ན་མཆོག་
ཕལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། དམ་པའི་ཆོས་ཕྱོགས་ནས། མདོ་སྡགས་ལམ་གྱི་གཞུང་
རྟ། ཕན་དང་བདེ་བའི་གཞི་མ། འཛིག་རྟེན་མི་ལུགས་ནས། ཡ་རབས་བཟང་
པོའི་བསམ་མཁྱེད། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་བདེ་བའི་འབྱུང་ཙ། སྤྱིང་རྗེས་བྱངས་བའི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་ཐབས་དང་ནི། སྦྱོས་ནས་དེ་དང་མི་འབྲལ་བ་
བྱེད་རྒྱུའི་དམིགས་འདུན་འཛིན་པ་གནད་ཆེ། དེ་ཡང་བསམ་མཁྱེད་ཆོས་དང་མཐུན་
པའི་ཡ་རབས་བཟང་པོའི་མིག་ལྟོས་ཤིག་ཡོང་དགོས་པ་རེད། ཡ་རབས་བཟང་པོའི་
མིག་ལྟོས་ཡོང་རྒྱུ་དེ་ཡང་ཁ་ནས་ཁ་བཤད་མི་གཙོ་ལག་ལེན་གཙོ། བྱ་བ་དངོས་ཀྱི་
དཔེ་སྟོན་གྱིས། རང་ཕྱི་བས་ནས་འགོ་བཟུང་སྟེ་རྒྱ་བསྐྱེད་ལ་གཏོང་རྒྱུ་དེ། མི་
རིགས་ཀྱི་ལ་རྒྱ་རེད་ལ། བསྟན་སྤྱིད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ཡང་ཡིན། གོང་ནས་ཀྱང་
བཤད་ཡོད། དབང་བྱིད་ཀྱི་རྒྱུན་བྱངས་བ་དེ། དང་པོར་རང་གིས་ཉམས་ལེན་
ཞིག་བྱས། སྦྱོབ་པ་ཆོད་དུ་འབྱོལ་བའི་སྐབས་སུ། དེ་ནས་གཞན་ལ་སྟེལ་རྒྱུ་རེད།
དམ་པའི་སྦྱེ་སྦྱུལ་གྱི་མིང་ཆེ་རྒྱུད་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡོད་ཀྱང་། དེ་རིང་ཐོབ་ཅིང་སོང་
ཉིན་ནས་ཆོང་འདུས་ཀྱི་བྲོམ་ཅོག་ཐོག་གི་ཅ་ལག་འདྲ་ཞིག་བཟུང་ནས་ཁེ་བཟང་འཆོལ་
རྒྱུད་མ་བྱེད། དེས་ཁེ་མི་ལོན་པར་མ་ཟད། དོན་གྱིས་ཕམ་ཁ་ཉོས་པ་རེད། ཀ་
ཁ་ག་ང་སྦྱོང་དགོས་ཐུག་ཨེ་ཐལ། གཞུང་སྟེ་སྟོན་རྒྱུད་སྟེ་ཆོང་མ་མ་ཨ་མའི་པང་ན་
ཐོན་མ་ཐག་སྦྱོང་མི་དགོས་ཤེས་ཤེས་ཁ་ཨེ་ཡོད། དེ་མེད་དུས་སྦྱོབ་པ་ཉམས་ལེན་
གཞི་ནས་མ་བྱས་ན། མིང་རྒྱུད་པས་འགྲིག་མེད་པའི་རྟགས་མཆོན་རེད། འདུས་
པ་མི་རྟག་འབྲལ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས། ད་སྟེ་ཡུན་རིང་མི་འགོར་ནས། རང་རེ་
ཆོས་གྲོགས་ཐམས་ཅད། དང་པོ་གང་ནས་ཐེབས་པའི་རང་རང་གི་ས་ཕྱོགས་ལ་ཞལ་

གྲེས་རྒྱ་ཡིན་ན། ས་མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་སྤྱི་ལེ་བརྒྱ་ཕྱག་དང་སྟོང་ཕྱག་གི་ས་
ཐག་གིས་རྒྱང་། རི་རྩུ་ལ་ལུང་བྲི་སྟོང་མང་པོས་རང་རེའི་བར་དུ་ཆོད་ཡོད་ན་ཡང་།
སེམས་བསམ་པ་འབྲལ་མེད་གམ་ན་གནས་པ་ཇི་བཞིན་དུ། ཆོས་དམ་གཅིག་གིས་
སྤྱོད་བའི་འདུན་མ་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པར། བྱི་གཅིག་གི་ངོ་ལ་བལྟས། གནས་
གཅིག་ལ་མཉམ་པོར་འདུས་བསྐྱད་པ་ཙམ་གྱིས་གང་ཡང་མི་ཕན། ཉམ་ཞིག་གི་བྲག་
གི་ལུས་ཀྱང་མི་བརྟན་འབྲལ་བའི་རང་བཞིན་རེད། དེ་བས་བོད་དང་བོད་ཆེན་པོའི་
མཐོ་སྤང་གི་ལྗོངས། འཛམ་གླིང་ས་གཞིའི་ཕྱེ་མའི་ཡང་ཐོག་ན་ཆགས་པའི།
སྤར་གྱི་དུས་རབས་རིམ་བུང་ལ། དམ་པའི་སྤྱེས་བྱ་གོང་མ་ཆོས་ཕྱག་བཏབས་པའི་
རང་ས་རང་ཡུལ་གྱི་དགོན་པ་དང་གྲ་ཆང་། ཆོས་ཀྱི་བསྟེན་གནས་ཡོད་ཆད་པོར་ས་
ནས་ཉམས་མ་འཇུག དགོས་པའི་དབང་གིས་བྱི་མཐར་གཟིགས་ནས། བསྟན་
དང་འགྲོ་བར་ཕན་པའི་ཆེད་དུ་ས་གནད་ཀྱི་མེ་ཕྱར་བཏབ་པ་རྒྱང་རྒྱང་རེད། འདིའི་
འཁོར་ཡུག་རང་བུང་གི་སྤྱོད་ཆོལ་ལ་མི་མང་ཞིག་སྤངས་ནས། དབེན་གནས་མི་
དབེན་པ་ཞིག་ལ་བསྐྱར། དགོན་གྲོང་འབྲས་མའི་གྲོང་ཉོབ་ཅིག་ལ་ལོག་ནས།
ཉིན་གཅིག་ཕུད་རྒྱ་སྤྱད་རྒྱ་སྤྱད་མི་ལོན་པ་ཞིག་ཡོད་དོགས་ཀྱིས་བཤད་འདུག་པ་མིན་ཡང་།
གནས་གཅིག་གང་ནས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་ཀྱང་། ཕྱོགས་གཞན་མང་པོ་ཞིག་ནས་སྟོང་
སོང་ན། རྗེས་འགྱོད་ཕྱིས་ནས་རིག་རྒྱ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས། མདོར་ན་ཆོག་གི་རྩ་
བ་རྒྱར་བསྐྱས་ཡོང་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། སྤྱི་དབྱའི་བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་གཞི་རྩ་
རང་རིགས་མེས་པོས་བཞག་པའི་ཕ་ཞོར། རིན་བྲལ་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་རང་ལག་
ཏུ་ཡོད་རྒྱ་འདི། གང་ཟག་རང་རྒྱད་ནས་བྱེད་རྒྱུ་ལྟ། ལུ་མེད་སྟོབས་པའི་
ཐུགས་སྟོབས་བཅངས་ཏེ། མིའི་རིགས་ནས་མཐའ་ཡས་འགྲོ་བའི་ཆོགས་ལ་ཕན་དང་

བདེ་བའི་གཞི་ཙུ་བསྐྱེད་རྒྱུ་དེ། འདིར་བཞུགས་མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཆོས་
གྲོགས་ཡོངས་དང་། བོད་མི་བསམ་ཤེས་སློབ་གཟུ་བོར་གནས་པ་ཐམས་ཅད།
ཁྱད་པར་དུ་མ་མཐོང་འགྱུར་འགྱུར་སྤྱི་རབས་ཀྱི་རིགས་མཐུན་གྲོགས་པོ་ཆོལ། ལྷག་
བསམ་དཀར་པོའི་བྱོད་ཐིགས་མ་ཉམས་པའི་ལོགས་སྐྱེས་ཀྱི་ཆ་འཕྲིན་ཞིག གསོན་
པོའི་གཟུགས་ཅན་ལ་བཞག་པ་ཡིན། ཐེངས་འདིའི་དབང་ལུང་བྲིད་གསུམ་སྟོན་གྲོལ་
རྒྱལ་རྟེན་དང་བཅས་པ། ཐོག་མའི་འཆར་འགོད་ཀྱི་དུས་སྐབས་དེའི་སྟངས་ལ། འདི་
བཞིན་བར་ཆད་ཅི་ཡང་མེད་པ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ངང་ནས་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་ལ་ཉེ་བ་རེད།
འདི་ནི་འདིའི་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ། མདོ་ཁམས་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་
སྐྱེ་ཆེན་རྣམ་པའི་ཐུགས་སྟོབས་དང་ནི། པར་ཐང་གི་གཉུག་མར་གནས་པའི་གྲུ་ཇོ་སེར་
ཆོང་མས་འབད་པ། ས་འདིའི་ཚོགས་ཆེན་ཆོང་གི་བསྟན་པའི་བདག་པོ་ལྷན་རྒྱས་
ཀྱིས་གཙོ་བོ་མཛད་པའི་བཤད་སྒྲུབ་ལས་གསུམ་གྱི་འགན་བཞེས་པ། སྡེ་དགོན་ཡུལ་
གཉིས་ཀྱི་སེར་སྐྱ་ཐམས་ཅད་སློབ་མཁས་བསམ་པ་གཅིག་སྒྲིལ་གྱིས་རམ་འདེགས་བྱས་
པའི་རུས་པ། ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་རབ་སྒྲགས་འདུས་པ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོའི་དད་དམ་
འགྱུར་མེད་དང་། ཙུ་གསུམ་སྤྱད་མ་བཅས་པས་མཐུན་འགྱུར་གྱི་ཐོག་ནས།
ཐེངས་འདིའི་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་མཛད་པ་དེ་གོགས་མེད་དུ་འགྲུབ་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་སང་
གནངས་ནས་ངས་ཀྱང་ངག་བཅད་རེད། འགའ་ཤེས་མཉམ་འཛོགས་བྱས་ཀྱང་གཏམ་
བཤད་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པས། མཐུག་མཐར་གཞིས་པ་བཀྲ་ཤིས། བྱེས་པས་
དོན་འགྲུབ། གཞི་ལམ་བྱེས་གསུམ་བདེ། རྣམ་པ་ལྷན་རྒྱས་སྐྱེ་ཁམས་ཡུན་དུ་
བརྟན་པའི་སྟོན་འདུན་ཆོག་གཅིག་དང་བཅས་ཏེ། དབང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་རྟེན་
བཀྲ་ཤིས་པའི་རྟགས་ཇུས་བརྒྱད་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་བདུན་གྱི་མངའ་

སླིང་ཐེག་དུམ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དོན་ཟབ་བྲིད་མན་ངག་ལམ་ཀྱི་སློན་མེ།

དབུལ་གྱིས་ཐེངས་འདིའི་བཀའ་གིས་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་པོའི་མཛུགས་བསྐྱེད་མཁས་བྱེད་རྒྱ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་ཏེ་དབང་བསྐྱར་བསྐྱོང་དང་སློན་ལམ་གྱིས་མཐའ་བརྒྱན་ནས་འཛོགས་གྲོལ་ལོ།

སྐར་སྐུས་པ།

དབང་དོན་ཟབ་བྲིད་གནད་ཀྱི་སློན་མེ་འདི།
མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཆོའི་སླིང་བཅུད་ངོ་མ་དང་།
དིན་ཅན་སྒྲ་མའི་ཐུགས་ཀྱི་བདུད་ཅི་ཡིན།
ལས་ཅན་དག་པའི་འཁོར་རྣམས་བརྩོན་པར་རིགས།

འདི་ན་ཡང་ཟབ་ཐེག་པའི་ཉམས་ལེན་དང་།
བརྒྱུད་གསུམ་སྒྲ་མའི་གཅེས་ཞུར་བབྱང་ཡས་པས།
ཕ་ཆོས་སེདྤེའི་འོ་མ་འཕྱང་འདོད་ན།
དད་སྟོང་འཛུམ་པས་སླིང་གི་རྒྱན་དུ་ལོངས།

ཐུབ་པའི་མིང་ཅན་ཤེས་རིག་ན་ཕྱ་ཞིང་།
སྐྱབས་མཆོག་སྒྲ་མའི་བཀའ་ཆོས་གཏིང་ཟབ་པས།
མ་ཤེས་མ་རྟོགས་ཞུར་འབྲུལ་གང་ཡོད་རྣམས།
དམ་པའི་རྒྱན་སྒྲར་བཟོད་པ་སླིང་ནས་གསོལ།

འདི་ལས་བྱུང་བའི་དགོ་མཆོན་འོད་དཀར་གྱིས།

སྲིད་པའི་འགོ་ཀུན་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ཐོབ།

ཁྱབ་བདག་སྒྲ་མས་ཟིན་གྱིས་སྦྱོང་བ་ང་།

ཆོ་རབས་ཀུན་ཏུ་འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་སྦྱོན།

དེ་ལྟར་ཡང་གསང་བསྟན་པའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ། བཀའ་ཟིན་སུམ་ལྡན་གྱི་ལྔ་ཁྱབ་བདག་
སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེས། བོད་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ཤིང་མོ་ལྷག་གི་ལོ་སྟེ་སྟེ་ལོ་
༡༠༡༥ ལོར་སླིང་ཐོག་དུམ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གི་དོན་ཟབ་བྲིད་གནང་བ་ན་མས་ཡིག་ཐོག་ཏུ་
བཀོད་པའི་མན་ངག་ལམ་གྱི་སྦྱོན་མེ་འདི། དམ་པ་གོང་གི་ཞབས་སྟོབ་གྲུས་དམན་
ཐུབ་བསྟན་ཆོ་འཕེལ་གྱིས་ཡི་གེར་བཀོད་པ་འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བསྟན་དར་ཞིང་འགོ་ཀུན་
བདེ་བའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག།